

PAR DEBESI
AR TĀS BRĪNUMIEM
UN ELLI

Pēc redzētā un dzirdētā uzrakstījis
EMANUELS SVEDENBORGS

PAR DEBESI AR TĀS BRĪNUMIEM UN ELLI

Pēc redzētā un dzirdētā uzrakstījis EMANUELS SVEDENBORGS

No oriģināla tulkojis R. GĀVA

Swedenborg Foundation, Inc.
51 East 42nd Street. New York, N. Y.
un
Latvju Jaunā Baznīca ASV

* * *

Šajā izdevumā saglabātas visas oriģinālā izdevuma rakstības un stila īpatnības arī tur,
kur tās neatbilst mūsdienu latviešu valodā pieņemtajām normām.

* * *

Šo grāmatu varat lejuplādēt lapā www.garigums.lv
E-pasts: garigums@gmail.com

SATURS

PAR DEBESI AR TĀS BRĪNUMIEM UN ELLI	1
SATURS	3
IEVADS	5
Priekšvārds	5
Īsas biogrāfiskas ziņas par Emanuelu Svedenborgu	6
PAR DEBESI UN ELLI	7
PAR DEBESI	8
Kungs ir debess Dievs	8
Debese veido Kunga Dievišķais	9
Kunga Dievišķais debesī ir mīlestība uz Viņu un labprātība pret tuvāko	9
Debess iedalīta divās valstīs	11
Ir trīs debesis	12
Debesis sastāv no neskaitāmām biedrībām	14
Ikviena biedrība ir mazākas formas debess, un ikviens eņģelis — vismazākās	15
Visa debess kopā atveido vienu cilvēku	17
Ikviena biedrība debesis atveido vienu cilvēku	18
No tam ikvienam eņģelim ir pilnīgs cilvēka veids	19
Debess vispār un daļēji atveido cilvēku Kunga dievišķās cilvēcības pēc	20
Visu debess lietu atbilstība visam, kas ir cilvēkā	22
Debess atbilstība visām zemes lietām	24
Par sauli debesī	27
Par gaismu un siltumu debesī	28
Par četrām debesspusēm debesī	32
Par pārmaiņām eņģeļu stāvokļos debesī	34
Par laiku debesī	35
Par attēliem un parādībām debesī	36
Par drēbēm, kādās eņģeli parādās	37
Par eņģeļu mājokļiem un mītnēm	38
Par telpu debesī	39
Par debess formu, pēc kuras tur notiek biedrošanās un savstarpēja dalīšanās	41
Par valdīšanu debesī	43
Par dievkalpošanu debesī	44
Par debess eņģeļu spēku	45
Par eņģeļu runāšanu	47
Par eņģeļu runāšanu ar cilvēku	49
Par rakstiem debesī	51
Par debess eņģeļu gudrību	53
Par eņģeļu nevainības stāvokli debesī	56
Par miera stāvokli debesī	58
Par debess saistību ar cilvēku dzimumu	59
Par debess saistību ar cilvēku ar Vārda palīdzību	62
Debess un elle ir no cilvēku dzimuma	64
Par ārpus baznīcas esošām tautām jeb pagāniem debesī	66
Par bērniem debesī	69
Par gudriem un vientiesīgiem debesī	72

Par bagātiem un nabagiem debesī	75
Par laulību debesī	78
Par eņģeļu nodarbībām debesī	83
Par debess prieku un laimi	84
Par debess neizmērojamo lielumu	89
PAR GARU PASAULI UN CILVĒKA STĀVOKLI PĒC NĀVES	92
Kas ir garu pasaule	92
Ikviens cilvēks savu iekšējo iecirkņu ziņā ir gars	94
Par cilvēka uzmodināšanu no mirušiem un ieiešanu mūžīgā dzīvībā	96
Cilvēkam pēc nāves ir pilnīgs cilvēka veids	97
Cilvēkam pēc nāves ir visi jutekļi, atmiņa, domāšana, rosmes, kas viņam bija pasaulē; un viņš itin neko nepamet, atskaitot savu zemisko ķermeni	100
Cilvēks pēc nāves ir tāds, kāda bijusi viņa dzīve pasaulē	104
Ikvienu cilvēka dzīvības patikas pēc nāves pārvēršas par tam atbilstošām patikām	108
Par cilvēka pirmo stāvokli pēc nāves	111
Par cilvēka otro stāvokli pēc nāves	112
Par cilvēka trešo stāvokli pēc nāves, kas ir pamācīšanas stāvoklis tiem, kuri nāk debesī	116
Neviens nenāk debesī aiz tiešas žēlsirdības	118
Nav tik grūti, ka domā, dzīvot dzīvi, kas ved uz debesi	120
PAR ELLI	125
Kungs valda elles	125
Kungs nemet ellē nevienu, bet gars pats tur metas	126
Visi, kas ellēs, ir ļaunumos un to nepatiesības aiz patmīlības un pasaules mīlestības	128
Kas ir elles uguns un zobu griešana	131
Par elles garu ļaundabīgumu un viņu bezgodīgajām mākām	134
Par eļļu izskatu, izvietojumu un daudzumu	135
Par līdzsvaru starp debesi un elli	138
Cilvēku uztur brīvu līdzsvars starp debesi un elli	140

IEVADS

PRIEKŠVārds

*“Nav garu valsts tev slēgta cieti, —
Tavs prāts ir slēgts, tev mēma sirds.
Ej droši, skolniek, ... !”
(No Ģētes “Fausta” — Raiņa tulkojums)*

Laižot pašreiz klajā Emanuēla Svedenborga “Debesi un elli”, nevaru noklusēt savu prieku un gandarījumu, kā arī dziļu pateicību mūsu Kungam par to, ka šis darbs, kas pieder pie Viņa apsolutās otrās atnākšanas pasaulē, būs pieejams arī mūsu tautiešiem, trimdas ceļus staigājot, un sniegs iespēju tiem, kuri to vēlas, pacelt sava gara skatu pāri ikdienas sīkumiem, rūpēm un bažām uz mūžības lietām un sniegt tādu skaidrību par tām, kāda nekur citur nav atrodama.

Mēs neviens nevaram pateikt, vai un kuram no mums izdosies atgriezties mūsu dzimtenē — Latvijā, lai gan to ceram un ticam, vai būs jāizbeidz šis pasaules gaitas svešā zemē, bet mēs noteikti zinām, ka reiz katram no mums būs jāpārkāpj sliekšnis, kas šķir mūs no garīgās pasaules. Ja nu mēs (kā, piem., pirmajā trimdas posmā) interesējamies par dažādajām zemēm, kur liktenis mūs, varbūt, aizvedīs, un par gaidāmajām iespējamībām tajās, tad ir tikpat dabiski gribēt zināt arī par to pasauli, kurā izšķirsies mūsu mūžības likteņi vienā vai otrā virzienā, un par mūsu iespējamībām un izredzēm tajā. Cik šinī grāmatā sniegtie ieskatījumi garīgajā pasaulē ir droši un ticami, par to lai katrs pats spriež, kad būs to izlasījis cauri. Mēs tomēr ceram, ka ikviens, kas prot domāt un mīl patiesību — neatkarīgi no tam, vai tā ir izdevīga vai neizdevīga, patīkama vai nepatīkama — šo grāmatu izlasījis, mums piebalsos, ka garīgajai pasaulei tiešām jābūt vai nu tādai, kāda tā šē rādīta, vai tās nemaz nav; bet pēdējā gadījumā cilvēkam nav arī ne kam dzīvot, ne pēc kā centies. Un katrā ziņā mēs esam pārliecināti, ka daudzi atradīs tajā skaidrību un drošību, pēc kuŗas tie ilgojušies: skaidrību, kas apmierinā sirdi un prātu, un drošību, kura iznīcina visas šaubas — kā to jau tūkstošiem cilvēku atraduši, šo grāmatu lasīdami.

Šis latviskais tulkojums — pēc skaita otrais (pirmais iznāca 1920. gadā Liepājā) — ir pilnīgi jauns, izdarīts pēc latīņu oriģināla un salīdzināts ar angļu un vācu tulkojumiem. Valodas pareizības ziņā daudz pateicības esmu parādā Mag. philol. A. Kalniņa kungam, kas man daudz līdzējis, par ko viņam sirsnīgi paldies. Tā kā tomēr ne ikreiz esmu rīkojies saskaņā ar viņa ieteikumiem, tad atbildība tiklab par tulkojuma kā arī valodas pareizību pilnā mērā krīt uz mani. Galveno vērību allaž esmu piegriezis paša tulkojuma pareizībai, nekaitējot, cik tas bija iespējams, latvju valodas garam. Jādomā tomēr, ka šai izdevumā — tāpat kā katrā citā cilvēciskā dabā — būs savi trūkumi, bet esmu pārliecināts, ka, labi gribot, lasītājs pareizi uztvers autora domu un tad arī varbūtējos tulkojuma un valodas trūkumu atvainos.

Grāmata izdota bez saīsinājumiem, atskaitot tikai daudzās piezīmes — norādījumus uz autora kapitāldarbu “Debešķīgie noslēpumi”, kura latviešu valodā nav, kāpēc arī šie norādījumi tulkojumā būtu lieki.

“Debesi un elli” pirmo reizi latīņu valodā izdevis autors pats 1758. gadā Londonā, bet jaunizdevums tai pašā valodā iznācis 1862. gadā Dr. J. F. I. Tāfela vadībā, pēc kuŗa izdevuma veikts arī šis tulkojums. Kopš pirmā izdevuma laikiem grāmata tulkota jau daudzās valodās, pie kam dažās (piem. angļu un vācu) pat vairākreiz, kā arī izdota vairākkārtīgi, šī ir viena no tām grāmatām, kuru vērtība kopš to izdošanas ne tikai nav mazinājusies, bet daudzkārtīgi pieaugusi.

Grāmata izdota ar “Swedenborg Foundation, Inc.” (Ņujorkā) finansiālu atbalstu par līdzekļiem, ko ziedojis pulciņš Latvju Jaunās Baznīcas locekļu un draugu Amerikā. Lai kādas un cik lielas būtu visas cilvēciskās pūles un vērtības, kas šai darbā ieliktas, mums tomēr pazemīgi jāatzīstas, ka visa pateicība par to pienākas vienīgi mūsu vienīgajam Dievam Kungam Jēzum Kristum, kas, ar jaunas patiesības sniegumu nākdams atkal pie cilvēkiem, vēlējis arī mums šai darbā līdzī strādāt. “Ne mums, ne mums, bet Viņa vārdam vien lai gods!” — Tulkotājs

ĪSAS BIOGRĀFISKAS ZIŅAS PAR EMANUELU SVEDENBORGU

Emanuels Svedenborgs piedzimis Stokholmā 1688. gada 29. janvārī.

Reliģiskā mājas audzināšana (viņa tēvs bija luterāņu mācītājs un vēlāk Skaras bīskaps) sekmēja zēnā tās rakstura īpatnības, kas vēlākos gados tik aktīvi izpaudās tai darbā, ar kuru viņaģojas viņa mūžs. Taču universitātes laiks un pieci studiju ceļojumos pa Angliju, Franciju, Hollandi un Vāciju pavāditie gadi izvirzīja pirmā vietā citas intereses, kas sākumā pievērsās matemātikai un astronomijai. Viņa izcilās spējas atklāt un praktiski izmantot vispārīgos dabas likumus drīz aizrāva viņu praktisku zinātņu laukā. Metallurģija, ģeoloģija, mehaniski izgudrojumi, ķīmija, tāpat asesora pienākumi valsts kalnraktuvju kollēģijā un likumdošanas darbs parlamentā — tas viss pievilka viņa uzmanību, kam arī tūdaļ sekoja praktiski panākumi darbā un bieži arī zinātniski sniegumi, kuři ģūst atzinību tikai tagad. Viņa darbs “Principia Rerum Naturalium” (Dabīgo lietu pirmsākumi), un vēl divi darbi sakarā ar šo pašu, viņaģo viņa daudzpusīgos sniegumus fizikālajā zinātnēs. Zviedrijas un ārzemju zinātņu akadēmijas ievēlēja viņu par savu locekli.

Uzkrītošā kārtā visos Svedenborga darbos izpaužas doma, ka ir Dievs; tāpat arī pieņēmums, ka ir kāds noteikts elements dzīvībā, ko sauc par garu. Vēlāk, pārnēsot savas studijas uz fizioloģiju un psiholoģiju, šī pieņemtā gara realitāte tapa tieši par viņa pētījumu mērķi. Pie šo zinātņu novādiem pieder daži no viņa vērtīgākiem un ievērojamākiem atklājumiem. Par izciliem ir atzīti viņa pētījumi par smadzenēm, tāpat darbi: “Dvēseliskās valsts iekārta” un “Dvēseliskā valsts”. Taču, ar asu pētnieka skatu meklējot atziņas par pašu dvēseli — un proti, tanī gaismā, kurā viņš piecdesmit pircu ģadu laikā arvien sekmīgāk bija skatījis visus savu ētījumu objektus — izrādījās, ka tā tiešai zināšanai nebija pieejama. Viņš jutās arvien vairāk vīlies, kamēr viņā uzausa jauna gaisma. Dziļi pazemots savā intelektuālajā godkāre, viņš juta, ka viņa prāts tiek vērsts uz citu ceļu, jo, jaunajai gaismai austot, viņš ģuva iekšēju reliģisku pieredzi, par ko liecina viņa plašā dienasgrāmata (šo dienasgrāmatu viņš pats nekad nav publicējis, bet tā izdota pēc viņa nāves.) Bet publiska nozīme bija tam faktam, ka viņam atvērās apziņa gara pasaulē, tā ka viņš nu spēja vērot tās faktus un likumus — tāpat kā līdz tam viņš tik daudzus ģadus bija vērojis materiālās pasaules faktus un likumus — un nu pašā gara pasaulē varēja saņemt atklāsmi un mācības, zīmējoties uz cilvēka ģarīgo dzīvi.

Tai pašā laikā viņš pirmo reizi pievērsa dziļu uzmanību arī Kristīgās baznīcas stāvoklim, kas viņam sevišķi skaidri atklājās viņpasaules tiesā par to, proti, ka tā, bija ģarīgi izpostīta un bezspēcīga kļuvusi. Viņam nu dievišķi nozīmētais darbs kļuva kalpošana “jaunas baznīcas mācību” atklāsmei. Viņš atsacījās no savas zinātnieka slavas, atlūdzās no līdz tam laikam ieņemtā asesora amata un novāca no sava rakstāmgalda visu; atskaitot Svētos Rakstus. Kā viņš bija ieraudzījis dabīgo fainomenu pasaulē aplēptu ģarīgu pasauli, tāpat viņam tagad bija vēlēts ieraudzīt Dieva Vārdā tā ģarīgo jeb iekšējo saturu. Ar šo divu — ģarīgās pasaules un Vārda iekšējā satura — atklāsmi, tā viņš sacīja, Kungs pašreiz realizē Savu apsolīto otro atnākšanu. Paklausīdams iekšējai pavēlei, Svedenborgs klusā, bet nemitīgā darbā ziedoja visu sava ilģā mūža atlikušo daļu savu lielo grāmatu uzrakstīšanai un publicēšanai. Tās bija rakstītas latīņu valodā, saturēja Svēto Rakstu izskaidrojumus un teoloģiskas mācības un tika izdotas Amsterdamā vai Londonā, sākumā anonīmi, un piesūtītas ģarīdzniecībai un universitātēm.

Galvenie viņa teoloģiskie darbi ir sekošie: “Debešķīgie noslēpumi” (pirmizdevumā 8 sējumi), “Izskaidrotā Apokalipse” (6 sējumi), “Atklātā Apokalipse”, “Īstā kristīgā reliģija”, “Par dievišķo mīlestību un ģudrību”, “Par dievišķo ģādību”, “Debess un elle”, “Par pastaro tiesu”, “Par planētām”, “Jaunās baznīcas mācības par Kungu, Svētajiem Rakstiem, ticību un dzīvi”, “Par laulības mīlestību”, “Par dvēseles sakaru ar miesu” u.c. — pavisam apmēram trīsdesmit sējumu.

Uz nāves ģultas ģulēdams, šis kristietības jaunās dienas paudējs svinīgā kārtā apliecināja savu redzējumu patiesīģumu un to, ka viņš savas mācības saņēmis kā atklāsmi no Kunga.

Savas redzētāja spējas viņš arī vairākkārt nepaģaubāmi ir pierādījis, lai ģan šos ģadījumus (skaitā apm. divpadsmit) pats nekad nav publicējis un savos darbos nekur uz tiem neatsaucas. Arī savas nāves dienu viņš iepriekš bija pasacījis.

Svedenborgs nomira Londonā 1772. ģadu 29. martā. 1908. ģadā viņa atliekas tika pārvestas no zviedru baznīcas Londonā un novietotas Upsalas katedrālē ģranīta sarkofāģā, ko viņa piemiņai bija līcis uzcelt Zviedrijas parlaments.

PAR DEBESI UN ELLI

1. Kungs, runādams uz Saviem mācekļiem par laikmeta galu (kas ir baznīcas beigu laikā) nobeidz Savu priekšsludinājumu par tās cits citam sekojošiem stāvokļiem mīlestības un ticības ziņā šādiem vārdiem: “Tūdaļ pēc to dienu bēdām saule aptumšosies un mēness zaudēs savu spožumu, un zvaigznes kritīs no debess, un debess stiprumi kustēsies. Un tad Cilvēkdēla zīme parādīsies pie debess un visas ciltis virs zemes vaimanās, redzot Cilvēkdēlu nākam debess padebešos ar lielu spēku un godību. Un Viņš izsūtīs Savus eņģeļus, kas ar stipru bazūnes skanu sapulcēs Viņa izredzētos no četriem vējiem no viena debess gala līdz otram” (Mat. 24:29–31). Kas saprot šos vārdus burtiski, tie domā vienīgi, ka beigu laikā, ko sauc par pastaro tiesu, tas viss notikšot, kā burtā rakstīts: ne tikvien saule un mēness aptumšošoties, zvaigznes no debess kritīšot, Kunga zīme pie debess parādīšoties un tie Viņu redzēšot mākoņos līdz ar eņģeļiem, kuri tad bazūnēšot, bet arī (pēc citiem priekšsludinājumiem) visa redzamā pasaule iešot bojā, pēc kam celšoties jauna debess līdz ar jaunu zemi. Mūsu dienās tā domā lielākā daļa baznīcas cilvēku. Bet kas tā domā, tie nezina noslēpumus, kādi slēpjas katrā atsevišķā Vārda izteicienā, jo katrai atsevišķai lietai tur ir sava iekšēja nozīme, kurā domātas nevis dabīgas un pasaulīgas lietas, kādas ir tās, kas minētas burtiskajā saturā, bet garīgas un debešķīgas. Un šāda nozīme ir ne tikvien veselām vārdu kopām, bet arī katram atsevišķam vārdam, jo Vārds uzrakstīts vienos atbildumos, proti, lai katram atsevišķajam sīkumam tur būtu sava iekšēja nozīme. Kāda šī ir — redzams no visa, kas par to teikts un rādīts “Debešķīgajos noslēpumos”, no kurienes sakopotā veidā tas atrodams arī izskaidrojumā “Par balto zirgu Apokalipsē”. Šini pašā nozīmē domāts arī tas, ko Kungs sacījis par Savu atnākšanu debess padebešos: Ar sauli, kas aptumšosies, tur apzīmēts Kungs mīlestības ziņā; ar mēnesi — arī Kungs, bet ticības ziņā; ar zvaigznēm — labā un patiesā jeb mīlestības un ticības atziņas; ar Cilvēkdēla zīmi pie debess — dievišķā patiesā atklāšanās; ar zemes ciltīm, kas vaimanās — viss, kas pieder pie patiesā un labā jeb ticības un mīlestības; ar Kunga atnākšanu debess padebešos ar spēku un godību — Viņa klātbūtne Vārdā un atklāšanās; ar padebešiem apzīmēts Vārda burtiskais un ar godību tā iekšējais saturs; eņģeļi ar stipru bazūnes skaņu apzīmē debesi, no kurienes ir dievišķais patiesais. No sacītā redzams, kas šinīs Kunga vārdos domāts, proti, ka baznīcas beigās, ja vairs nebūs mīlestības un tamdēļ arī ticības, Kungs atdarīs Vārdu — proti, tā iekšējo saturu — un atklās debess noslēpumus. Noslēpumi, kas nu šē turpmāk atklāti, attiecas uz debesi un elli un līdz ar to arī uz cilvēka dzīvi pēc nāves. Baznīcas cilvēks mūsu laikos gandrīz nekā nezina ne par debesi, ne elli, ne par savu dzīvi pēc nāves, jebšu viss | par to šē | rakstītais Vārdā pateikts. Daudzi no baznīcā dzimušajiem to pat noliedz, sacīdami savā sirdī: Kas tad no turienes ir atnācis un par to ko pastāstījis? Lai nu šāda liegšana — kas dominē sevišķi tajos, kuriem daudz pasaulīgu gudrību — nepieliptu arī citiem un nesamaitātu tos, kam vientiesīga sirds un tāda pat ticība, man vēlēts būt kopā ar eņģeļiem un runāt ar viņiem tāpat kā ar cilvēkiem, un arī redzēt lietas, kādas ir debesis un elles. Tas turpinās nu jau trīspadsmit gadus, un tagad man vēlēts tur redzēto un dzirdēto aprakstīt — cerībā, ka šādējādi nezināšana tiks apgaismota un neticēšana izkļiedēta. Pašreiz šāda tieša atklāsme notiek tāpēc, ka tā ir Kunga domātā atnākšana.

PAR DEBESI

KUNGS IR DEBESS DIEVS

2. Vispirms jāzina, kas ir debess Dievs, jo no tam atkarājas pārējais. Visā debesī atzīst par debess Dievu vienīgi Kungu¹⁾. Tur saka — kā Viņš pats mācījis — ka Viņš ar Tēvu ir viens; ka Tēvs ir Viņš un Viņš Tēvā; ka tas, kas Viņu redz, redz Tēvu, un ka viss svētais iziet no Viņa (Jāņa 10:30,38; 14:10,11; 16:13–15). Bieži esmu runājis par to ar eņģeļiem, un ikreiz viņi sacīja, ka debesī Dievišķo trijos sadalīt neesot iespējams, tāpēc ka viņi zinot un jaušot, ka Dievišķais ir viens, un proti, Kungā. Vēl viņi sacīja, ka tie, kas nāk no baznīcas pasaulē ar priekšstatu par trim dievišķām personām, nevarot ietikt debesī, tāpēc ka viņu domas maldoties no vienas | šādas personas | pie otras. Un tā kā debesī ikviens runā pēc savas domāšanas — jo tur pašas domas jeb domāšana runā — tad tur neesot iespējams domāt trīs un izrunāt vienu. Tāpēc tie, kas, pasaulē dzīvodami, Dievišķo sadalījuši trijos un, iedomādamies katru atsevišķi, nav to apvienojuši un sakopājuši Kungā par vienu, nevar tikt debesī uzņemti. Jo tur visas domas pārnesas, un tāpēc, ja tur ienāk kāds, kas domā trīs, bet izrunā vienu, to tūdaļ pazītu un izstumtu. Bet jāzina, ka visi tie, kas nav šķīruši patieso no labā jeb ticību no mīlestības, nākamajā dzīvē, kad viņus pamāca, uzņem debess priekšstatu par Kungu, ka Viņš ir visas pasaules Dievs. Bet citādi ir ar tiem, kas ticību no dzīves šķīruši, tas ir, nav dzīvojuši pēc īstas ticības baušļiem.

3. Kas no baznīcas piederīgajiem Kungu nolieguši, atzīdami vienīgi Tēvu, un šādā ticībā nocietinājušies, tie atrodas ārpus debess. Un tā kā viņos nav nekādas iepļūsmas no debess, kur pielūdz vienīgi Kungu, tad viņi pamazām zaudē spēju domāt jebko patiesu un beidzot top kā mēmi vai runā aplam un ejot streipuļo, pie kam rokas viņiem nokarājas un dreb, it kā to locekļos nemaz spēka nebūtu. Bet kas lieguši Kunga dievišķību, atzīdami vienīgi Viņa cilvēcību, kā piem. socīnieši, tie tāpat ir ārpus debess. Viņi tiek aiznesti uz priekšu drusku pa labi un nolaisti dziļumā, un tādējādi pilnīgi šķirti no pārējiem, kas nākuši no kristīgās pasaules. Bet kas sakās ticam neredzamam Dievišķajam, ko viņi sauc par vispasaules esmi, no kā viss esot cēlies, un atmet ticību Kungam, tie | pārbaudot | izrādījās tādi, kas nekādam Dievam netic, jo neredzama Dievišķais viņiem ir daba savos sākumos, kur ticība un mīlestība neieklāujas, tāpēc ka tanī neieklāujas arī domāšana. Šos noraida pie tiem, ko sauc par naturālistiem. Bet kas dzimuši ārpus baznīcas un tiek saukti par pagāniem — ar tiem ir citādi un par tiem būs runa turpmāk.

4. Visus bērnus, kuru ir trešā daļa debess, ievada atziņā un ticībā, ka Kungs ir viņu Tēvs, un vēlāk, ka Viņš ir visu cilvēku Kungs, tāpat arī debess un zemes Dievs. Ka bērni debesis uzaug lieli un ar atziņām pieņemas līdz pat eņģeļu saprašanai un gudrībai, būs redzams turpmāk.

5. Ka Kungs ir debess Dievs, to pie baznīcas piederīgie nemaz nevar apšaubīt, jo Viņš pats mācīja, ka viss, kas ir Tēva, ir Viņa (Mat. 11:27; Jāņa 16:15 un 17:2), un ka Viņam ir visa vara debesī un virs zemes (Mat. 28:18). Viņš saka “debesī un virs zemes”, tāpēc ka tas, kas debesi valda, valda arī zemi, jo viena valdīšana atkarājas no otras. Debess un zemes valdīšana nozīmē visa labā, kas ir mīlestība, un patiesā, kas ir ticības piederums, tāpat visas saprašanas un gudrības un tādējādi arī visas svētlaimes, vārdu sakot, mūžīgas dzīvības uzņemšanu no Viņa. Arī to Kungs ir mācījis, sacīdams: “Kas tic Dēlam, tam ir mūžīgā dzīvība, bet kas Dēlam netic, tas dzīvības neredzēs” (Jāņa 3:36). Citā vietā: “Es esmu augšamcelšanās un dzīvība. Kas Man tic, arī mirstot dzīvos. Ikviens, kas dzīvo un Man tic, nemirs ne mūžam” (Jāņa 11:25,26). Un citā vietā: “Es esmu ceļš, patiesība un dzīvība” (Jāņa 14:6).

6. Bija daži gari, kas, pasaulē dzīvodami, bija atzinuši tikai Tēvu, bet Kungu iedomājušies tikpat kā kādu citu cilvēku un tāpēc neticēja, ka Viņš ir debess Dievs, šiem tad nu atļāva staigāt apkārt un meklēt, kur vien vēlas, vai bez Kunga debess ir vēl kāda cita. Un viņi arī meklēja vairākas dienas, bet nekur tādu neatrada. Šie piederēja pie tādiem, kas debess svētlaimi šķīta esam augstā godā un valdīšanā. Un tā kā viņi nevarēja iegūt, ko vēlējās, un viņiem pasacīja, ka debess nepastāv tādās lietās, viņi tapa dūsmīgi, gribēdami tādu debesi, kurā varētu valdīt par citiem un pacelties tādā pat augstā godā kā pasaulē.

1) Visā grāmatā un tāpat arī pārējos Svedenborga rakstos ar vārdu Kungs apzīmēts vienīgi Kungs Jēzus Kristus — miesa nākušais vienīgais Dievs. (Tulkotāja piezīme)

DEBESI VEIDO KUNGA DIEVIŠKAIS

7. Eņģelus visus kopā sauc par debesi, tāpēc ka tā no viņiem sastāv. Bet īstenībā ir tā, ka no Kunga izejošais Dievišķais, kas eņģēlos ieplūst un ko viņi uzņem, veido debesi visu kopā un arī daļēji. Šis Dievišķais, kas no Kunga iziet, ir mīlestības labais un ticības patiesais, un tāpēc, cik viņi labā un patiesā no Kunga uzņem, tik viņi ir eņģeļi un arī debess.

8. Debesīs ikviens zina un tic, un pat jauš, ka nekā laba negrib un nedara un nekā patiesa nedomā un netic no sevis, bet no Dievišķā, tātad no Kunga; un ka paša labais un patiesais nav ne labs, ne paties, tāpēc ka tanī nav dzīvības no Dievišķā. Pašas iekšējās debess eņģeļi arī skaidri jauš un jūt | Kunga | ieplūsmu, un cik viņi to uzņem, tik jūtas debesi, tāpēc ka tik viņi jūtas mīlestībā un ticībā un tāpat arī saprašanas un gudrības gaismā un no tam debess priekā. Tā kā tas viss iziet no Kunga Dievišķā un tanī eņģeļiem ir debess, tad skaidrs, ka Kunga Dievišķais veido debesi, nevis eņģeļi no kaut kā savēja. Aiz, šī iemesla Vārdā debesi sauc Kunga dzīvokli un Viņu godakrēslu, un par tur esošajiem sacīts, ka tie esot Kungā. Bet kā Dievišķais no Kunga iziet un debesi piepilda, par to būs teikts turpmāk.

9. Eņģeļu gudrība sniedzas vēl tālāk un viņi saka ne tikvien, ka viss labais un patiesais, bet arī viss, kas pie dzīvības pieder, esot no Kunga. Viņi apstiprina to tā, ka nekas nevarot rasties pats no sevis, bet gan no kaut kā agrāka, tātad viss rodoties no pirmā, ko viņi sauc par visu būtņu dzīvības īsteno esmi un saka, ka tāpat viss arī pastāvot (jo pastāvēšana ir pastāvīga rašanās un, kas ar starp-locekļiem nav nepārtraukti saistīts ar pirmo, tas tūdaļ izirst un pilnīgi izzūd). Vēl viņi saka, ka esot tikai viens dzīvības avots un cilvēka dzīvība esot kā strauts, kas tūdaļ izsīktu, ja avots to pastāvīgi neuzturētu. Tālāk vēl viņi saka, ka no šī vienīgā dzīvības avota, kas ir Kungs, nekas cits neizplūstot kā vienīgi dievišķais labais un patiesais un šis ierosminot ikvienu atkarībā no uzņemšanas. Kas to uzņem ticībā un dzīvē, tajos esot debess, bet kas to atstumj vai apslāpē, tie pārvēršot to par elli, jo labo viņi pārvēršot par ļauno un patieso par nepatieso, tātad dzīvību par nāvi. Ka viss, kas pie dzīvības pieder, ir no Kunga, viņi apstiprina vēl ar to, ka visas lietas pasaules visumā attiecas uz labo un patieso: cilvēka gribas, kas ir viņa mīlestības dzīvība — uz labo, un saprāta, kas ir ticības dzīvība — uz patieso. Un tā kā nu viss labais un patiesais nāk no augšienes, tad no tam izriet, ka arī viss pie dzīvības piederošais nāk no turienes. Tā ticēdami, eņģeļi atsakās no jebkādas pateicības par labo, ko viņi dara, un ar nepatiku atkāpjas, ja kāds piedēvē labo viņiem. Viņi brīnās, ja kāds domā sevi pašu gudru esam un no sevis labo darām. Laba darišanu sevis dēļ viņi par labu nesauc, tāpēc ka to cilvēks dara no sevis paša, bet laba darišanu paša labā dēļ viņi cauc par labu no Dievišķā un saka, šis labais esot tas, kas veido debesi, jo šis labais ir Kungs.

10. Debesī neuzņem garus, kas, pasaulē dzīvodami, nocietinājušies ticībā, ka labais, ko viņi dara, un patiesais, kam viņi tic, esot no viņiem pašiem vai piedēvējams viņiem kā viņu pašu. Šai ticībā ir visi tie, kas labos darbos domā esam nopelnu un piespiež sev taisnību. Eņģeļi vairās no viņiem un uzskata viņus par muļķiem un zagļiem: par muļķiem tāpēc, ka viņi pastāvīgi raugās paši uz sevi, bet ne uz Dievišķo; un par zagļiem — ka viņi atņem Kungam, to, kas Viņam pieder, šie ir pret debess ticību, ka Kunga Dievišķais eņģēlos veido debesi.

11. Ka tie, kas ir debesī un baznīcā, ir Kungā un Kungs tajos — Viņš arī pats māca, sacīdams: “Palieciēt Manī un Es jūsos. Itin kā zars nespēj augļus nest no sevis, ja tas nepaliek pie vīnkoka, tā arī jūs ne, ja nepaliekat Manī. Es esmu vīnkoks, jūs esat zari. Kas paliek Manī un Es viņā, tas nes daudz augļu, jo bez Manis jūs nekā nespējat darīt” (Jāņa 15^{”4-7}).

12. No sacītā nu var spriest, ka Kungs mājō debess eņģēlos Savējā un tādējādi Kungs ir viss iekš visa debesī, un proti tāpēc, ka labais no Kunga ir Kungs viņos, jo kas ir no Viņa, tas ir Viņš pats; tamlīdz arī, ka eņģeļiem debess ir labais no Kunga, bet ne kaut kas viņiem pašiem piederošs.

KUNGA DIEVIŠKAIS DEBESĪ IR MĪLESTĪBA UZ VIŅU UN LABPRĀTĪBA PRET TUVĀKO

13. No Kunga izejošo Dievišķo debesi sauc — aiz iemesla, par ko būs runa turpmāk — par dievišķo patieso. Šis dievišķais patiesais ieplūst debesī no Kunga, proti, no Viņa dievišķās mīlestības. Dievišķā mīlestība un dievišķais patiesais no tās — salīdzinājumā runājot — attiecas savā starpā kā saules uguns

un gaisma no tās pasaulē: mīlestība ir kā saules uguns, un patiesais no tās kā gaisma, kas nāk no saules. Atbilduma pēc uguns arī apzīmē mīlestību un gaisma — no tās izejošo patieso. No tam var spriest, kāds ir dievišķais patiesais, kas iziet no Kunga dievišķās mīlestības, proti, ka savā būtībā tas ir dievišķais labais, kas saistīts ar dievišķo patieso, un būdams ar šo saistīts, tas dzīvina visas debess lietas; tāpat kā pasaulē saules siltums, kad tas saistīts ar gaismu, dara auglīgas visas zemes lietas, kā tas notiek pavasarī un vasarā. Ja, turpretī, siltums ar gaismu nav saistīts un gaisma ir auksta, viss sastingst un ir pamiris. Šis dievišķais, kas šē salīdzināts ar siltumu, ir mīlestības labais eņģeļos, un dievišķais patiesais, kas salīdzināts ar gaismu, ir tas, caur ko un no kā viņiem ir mīlestības labais.

14. Debesī Dievišķais, kas to veido, ir mīlestība tāpēc, ka mīlestība ir garīga saistīšanās, jo tā saista eņģeļus ar Kungu un arī savā starpā tā, ka Kunga acīs visi viņi ir kā viens. Bez tam vēl, mīlestība ikvienam ir pati viņa dzīvības esme, un tāpēc no tās ir dzīvība eņģeļim un arī cilvēkam. Pārdomājot ikviens varētu zināt, ka iekšējais dzīvības spēks | vitale | cilvēkam ir no mīlestības, jo, kad tā viņā ir, viņš iesilst, kad tā viņu atstāj, viņš atdziest un, to zaudējot, nomirst. Bet ir jāzina, ka dzīvība ikvienam ir tāda, kāda viņam ir mīlestība.

15. Debesī izšķir divi mīlestības veidus: mīlestību uz Kungu un tuvākmīlestību. Pašā iekšējā jeb trešajā debesī ir mīlestība uz Kungu, un otrajā, jeb vidējā ir tuvākmīlestība. Tās abas iziet no Kunga un abas arī veido debesi. Ar ko šie divi mīlestības veidi viens no otra atšķiras un kā tie sava starpā saistās, tas debesī redzams skaidri, bet pasaulē tikai neskaidri. Debesī mīlēt Kungu nozīmē nevis mīlēt Viņu kā personu, bet gan labo, kas ir no Viņa un mīlēt labo nozīmē gribēt un darīt to aiz mīlestības. Un mīlēt tuvāko nozīmē nevis mīlēt otru cilvēku kā personu, bet patieso, kas ir no Vārda, un mīlēt patieso nozīmē to gribēt un darīt. No tam ir skaidrs, ka šie divi mīlestības veidi izšķiras viens no otra kā labais no patiesā, un saistās savā starpā kā labais ar patieso. Bet cilvēkam, kurš nezina, kas ir mīlestība, kas ir labais un kas ir tuvākais, grūti to iedomāties.

16. Runāju par to ar eņģeļiem vairākreiz, un viņi sacīja, tie brīnoties, kā cilvēki, kas pie baznīcas pieder, nezina, ka mīlēt Kungu un tuvāko nozīmē mīlēt labo un patieso un gribēšanas dēļ to arī darīt. Jo viņi taču varētu zināt, ka ikviens apliecina otram savu mīlestību, gribot un darot to, ko otrs grib, un ka tad viņš tiek savukārt mīlēts un ar otru saistās; bet nevis otru mīlot, tomēr viņa gribu nedarot, kas par sevi nozīmē to nemīlēt. Arī to viņi varētu zināt, ka labais, kas no Kunga iziet, ir Viņa līdzība, tāpēc ka Viņš ir tani; un tie top par Viņa līdzību un ar Viņu saistās, kas labo un patieso, to gribēdami un darīdami, padara par savas dzīves piederumu. Gribēšana nozīmē mīlēšanu darīt. Ka tā ir, to arī Kungs Vārdā māca, sacīdams: “Kam Mani baušļi ir un kas tos tur, tas ir, kas Mani mīl,... un Es viņu mīlēšu un mājvietu pie viņa darišu” (Jāņa 14:21,23), un citā vietā: “Ja jūs Manus baušļus turēsit, tad jūs paliksiet Manā mīlestībā” (Jāņa 15:10,12).

17. Ka no Kunga izejošais Dievišķais, kas ierosmina eņģeļus un veido debesi, ir mīlestība, to liecina visi | mani | pieredzējumi debesī. Jo visi, kas tur atrodas, ir mīlestības un labprātības veidojumi. Viņi parādās neizsakāmi skaisti, un mīlestība atmirdz viņu sejā, runā un it visā viņu dzīvē. Bez tam vēl tur ir garīgas dzīvības sfairas, kas iziet no ikviena eņģeļa un gara, apņemdamas viņus, un pēc šīm sfairām viņus dažreiz no liela atstatuma var pazīt, kādi viņi ir savu rosmju ziņā, kuras ir viņu mīlestības rosmes. Jo šīs sfairas izplūst no ikviena dzīvības, kas ir viņa rosmes un no tās izrietošās domāšanas jeb viņa mīlestības un no tās izrietošās ticības dzīvība. No eņģeļiem izejošās sfairas ir tik pilnas mīlestības, ka tās ierosina pašus iekšējos dzīvības iecirkņus tiem, pie kā viņi atrodas. Vairākreiz esmu tās jautis, un tās arī mani tā ierosmināja. Ka mīlestība ir tā, no kā eņģeļiem ir viņu dzīvība, bija man skaidrs arī no tam, ka viņā dzīvē ikviens griežas | ar savu ķermeni | saskaņā ar savu mīlestību: kas ir mīlestībā uz Kungu un tuvākmīlestībā, tie pastāvīgi pagriežas pret Kungu; bet kas ir patmīlībā, tie pastāvīgi griežas no Kunga nost, un proti, katrā sava ķermeņa pagriezienā. Jo viņu dzīvē telpas atkarājas no viņa iekšējo iecirkņu stāvokļa, tāpat kā arī debespuses, ko tur nenoteic ka pasaulē, bet pēc sejas virziena. Patiesībā nevis eņģeļi griežas pret Kungu, bet Kungs griež pret sevi tos, kuri mīl darīt to kas ir no Viņa. Bet par šīm lietām turpmāk būs vairāk teikts, proti tur, kur būs runa par debespusēm viņā dzīvē.

18. Debesī Kunga Dievišķais ir mīlestība tāpēc, ka šī ir trauks, kas uzņem visas debess lietas: mieru, saprašānu, gudrību un svētlaimi. Jo mīlestība uzņem it visu, kas ar to sader, pēc tā tiecas, to meklē un it kā pati no sevis apņem, pastāvīgi gribēdama tapt ar to bagātāka un pilnīgāka. Arī cilvēkam tas zināms, jo mīlestība viņā it kā izraugās un kāri ņem no viņa atmiņas visu, kas ar to saskan, un krāj un kārtu visu to sevī un apakš sevis: sevī, lai tas viņai piederētu, un apakš sevis, lai tas viņai kalpotu; bet

pārējo, kas ar viņu nesaskan, atstumj un izmet. Ka mīlestība spēj uzņemt jebkuras ar viņu saderošas patiesības un viņai ir vēlēšanās ar tām saistīties, man bija arī skaidri redzams pie tiem, kas tika pacelti debesī: | daži no tiem |, lai gan pasaulē vientiesīgi būdami, pacelti starp eņģeļiem, kļuva gudri kā eņģeļi un baudīja debess prieku. Tas notika tāpēc, ka labo un patieso viņi paša labā un patiesā dēļ bija mīļējuši, to savā dzīvē iedēstījuši un tādējādi kļuvuši par spēju uzņemt sevi debesi ar visu tās neizteicamo. Kas turpretī, ir patmīlībā un pasaules mīlestībā, tie nemaz nav spējīgi to uzņemt. Viņi vēršas no tā nost, atstumj to no sevis un, tikko pieskārušies, bēg no tā ieplūsmas, un piebiedrojas ellē tādiem, kas ar viņiem ir vienādā mīlestībā. Daži gari šaubījās, vai debišķīgajai mīlestībai esot tādas īpašības, un vēlējās zināt, vai tiešām tā ir. Viņus tad nu, novēršot pagaidām šķēršļus, pārcēla debišķīgas mīlestības stāvoklī un aiznesa uz priekšu zināmā tūlumā, kur atradās eņģeļu debess. No turienes viņi tad ar mani runāja un sacīja, ka jaušot dziļāku laimi, nekā vārdiem varot izteikt, un ļoti nožēloja, ka jātgriežas atpakaļ iepriekšējā stāvoklī. Vēl citi gari arī tika pacelti debesī un, jo iekšējāk un augstāk viņus pacēla, jo iekšējāka un augstāka tapa viņu saprašana un gudrība, tā ka viņi spēja jaust lietas, kas agrāk viņiem bija neaptveramas. No tam ir skaidrs, ka no Kunga izejoša mīlestība ir trauks debess un visa tur esošā uzņemšanai.

19. Ka mīlestībā uz Kungu un tuvāk mīlestībā ietvertas visas dievišķās patiesības, iespējams spriest no tam, ko Kungs pats par šiem diviem mīlestības veidiem runājis, sacīdams: “Tev būs mīlēt savu Dievu no visas savas sirds un visas savas dvēseles; šis ir pirmais un augstākais bauslis. Otrs ir tam līdzīgs: Tev būs mīlēt savu tuvāko kā sevi pašu. Šinīs divos baušļos karājas bauslība un pravieši” (Mat. 22:37–40. Bauslība un pravieši ir viss Vārds, tātad viss dievišķais patiesais.

DEBESS IEDALĪTA DIVĀS VALSTĪS

20. Tā kā debesī pastāv bezgalīga dažādība un neviena biedrība nav gluži līdzīga otrai, nedz arī kāds eņģelis ir gluži tāds pat kā otrs, tad izšķir debesi vispār, atsevišķi un daļēji. Vispār izšķir divas valstis, atsevišķi — trīs debesis, un daļēji — neskaitāmas biedrības. Par katru no šiem iedalījumu veidiem turpmāk nu būs runa īpaši. Par valstīm tās nosauktas tāpēc, ka debesi sauc par Dieva valstību.

21. Ir eņģeļi, kas iekšējāk, un citi, kas mazāk iekšēji uzņem no Kunga izejošo Dievišķo. Tos, kas iekšējāk uzņem, sauc par debešķīgiem eņģeļiem, bet kas mazāk iekšēji — par garīgiem. Tāpēc arī debess iedalās divās valstīs, no kurām vienu sauc par debešķīgo un otru par garīgo valsti.

22. Eņģeļus, no kuriem sastāv debešķīgā valsts — tāpēc ka viņi iekšējāk uzņem Kunga Dievišķo — sauc par iekšējiem un arī augstākiem eņģeļiem; un tāpēc arī debesis, kas no viņiem sastāv — par iekšējākām un augstākām. Par augstākām un zemākām tās nosauktas tāpēc, ka tā mēdz saukt iekšējāko un ārējāko.

23. Mīlestību, kurā ir tie, kas atrodas debešķīgajā valstī, sauc par debešķīgu mīlestību; bet kurā ir tie, kas atrodas garīgajā valstī — par garīgu mīlestību. Debešķīgā mīlestība ir mīlestība uz Kungu, bet garīgā ir labprātība pret tuvāko. Un tā kā viss labais ir mīlestības piederums — jo ko kurš mīl, tas viņam ir labais — tad arī vienas valsts labo sauc par debešķīgu un otras par garīgu labo. No tam ir skaidrs, kā abas šīs valstis viena no otras atšķiras, proti, kā Kunga mīlestības labais no tuvāk mīlestības labā. Un tā kā pirmais labais ir iekšējāks un pirmā mīlestība ir iekšējāka, tad arī debešķīgie eņģeļi ir iekšējāki un viņus sauc par augstākiem.

24. Debešķīgo valsti sauc arī par Kunga priestervalsti un Vārdā par Viņa mājokli, un garīgo valsti sauc par Viņa karaļvalsti un Vārdā par Viņa godakrēslu. Debešķīgā Dievišķā pēc Kungu pasaulē sauc par Jēzu, un garīgā Dievišķā pēc par Kristu.

25. Kunga debešķīgās valsts eņģeļi tālu pārspēj gudrībā un godībā garīgās valsts eņģeļus, un proti, aiz tā iemesla, ka viņi iekšējāk uzņem Kunga Dievišķo, jo ir mīlestībā uz Viņu un tamdēļ Viņam tuvāk un arī ciešāk ar Viņu saistīti. Šie eņģeļi ir tādi tāpēc, ka ir uzņēmuši un uzņem dievišķās patiesības tūdaļ dzīvē, nevis, kā garīgie eņģeļi, pēc iepriekšējas uzņemšanas atmiņā un pārdomāšanas. Tāpēc arī viņiem šīs patiesības ir ierakstītas sirdīs, viņi tās jauš un it kā sevī redz, un nekad par tam neprāto: vai tā ir, vai nav. Viņi ir tādi, kā Jeremija apraksta: “Es došu Savu bauslību viņu prātā un ierakstīšu to viņu sirdī; draugs draugu vairs nemācīs, nedz brālis brāli, sacīdams: Atzīstiet Jehovu! jo viņi visi Mani atzīs no viņu mazākā līdz viņu lielākajam” (31:33.34). Un Jesaja viņus nosauc par “Jehovas mācītiem” (54:13). Ka Jehovas mācītie ir Kunga mācītie, to Viņš pats māca Jāņa ev. 6:45,48.

26. Sacīts, ka šiem gudrības un godības ir vairāk nekā citiem, tāpēc ka viņi uzņēmuši un uzņem dievišķās patiesības tūdaļ dzīvē, jo dzirdēdami viņi tās nevis nogulda atmiņā un vēlāk pārdomā, vai tā ir, bet tūlīt tās arī grib un dara. Kas ir tādi, tie no ieplūsmas, kura nāk no Kunga, tūdaļ zina, vai tas tiešām ir paties, ko viņi dzird, jo Kunga ieplūsma iedarbojas tieši cilvēka gribēšanā un netieši caur gribēšanu viņu domāšanā. Jeb, kas ir tas pats, Kungs iedarbojas tieši labajā un netieši caur labo patiesajā, jo par labo sauc to, kas pieder pie gribas un tamdēļ arī pie darbošanās, bet par patieso — kas pieder pie atmiņas un tamdēļ arī pie domāšanas. Viss patiesais, gribā iegājis, tūdaļ pārvēršas par labo un tiek iedēstīts mīlestībā. Bet kamēr patiesais ir tikai atmiņā un no tās domāšanā, tas netop par labo un nav arī dzīvs, nedz tiek cilvēkam pieskaitīts kā viņa, jo cilvēks ir cilvēks pēc gribas un saprāta no tās, bet ne pēc saprāta, kas no gribas šķirts.

27. Šādas izšķirības pēc debešķīgās un garīgās valsts eņģeli nav kopā, nedz arī biedrojas savā starpā. Viņiem pastāv sakars tikai ar tādu eņģelbiedrību starpniecību, ko sauc par debešķīgi garīgām. Ar šo biedrību palīdzību debešķīgā valsts ar ieplūsmu iedarbojas garīgajā valstī, un tāpēc arī debess, jebšu tā iedalās divās valstīs, tomēr ir viena. Kungs allaž gādā, lai būtu šādi starpnieki eņģeļi, ar kuru palīdzību pastāv sakars un saistība.

28. Tā kā turpmāk vēl daudz kas būs sakāms par vienas un otras valsts eņģeļiem, tad atsevišķās lietās šie izlaistas.

IR TRĪS DEBESIS

29. Ir trīs debesis un tās cita no citas pilnīgi šķirtas: pati iekšējā jeb trešā, vidējā jeb otrā, un zemākā jeb pirmā. Tās seko pēc kārtas cita citai un ir cita zem citas, tāpat kā cilvēkā: augstākais, ko sauc par galvu; vidējais, ko sauc par ķermeni, un zemākais, ko sauc par kājām; un kā nama augšstāvs, vidusstāvs un apakšstāvs. Tādā pat kārtībā ir arī Dievišķais, kas iziet un nokāpj no Kunga. Tāpēc šīs kārtības dēļ debesij jābūt trejkāršai.

30. Cilvēka iekšējie, proti, sirdsprāta un dabīgā prāta, iecirkņi ir tādā pat kārtībā: viņa ir savs iekšējais, vidējais un ārējais iecirknis, jo, cilvēku radot viņa ir sakopots viss, kas pieder pie dievišķās kārtības, un proti tiktāl, ka viņš ir tapis par formā ietvertu dievišķo kārtību un tādējādi arī par debesi vismazākajā attēlē. Tāpēc arī cilvēka iekšējos iecirkņos pastāv sakars ar debesīm un ar tiem viņš pēc nāves arī nonāk starp eņģeļiem — iekšējās, vidējās vai zemākās debess — atkarībā no dievišķā labā un patiesā uzņemšanas no Kunga, pasaulē dzīvojot.

31. Dievišķo, kas no Kunga ieplūst un ko uzņem trešajā jeb pašā iekšējā debesī, sauc par debešķīgu, un tāpēc arī eņģeļus, kuri tur ir, sauc par debešķīgiem eņģeļiem. Dievišķo, kas no Kunga ieplūst un ko uzņem otrā jeb vidējā debesī, sauc par garīgu, un tāpēc arī eņģeļus, kas tur ir, sauc par garīgiem eņģeļiem. Bet Dievišķo, kas no Kunga ieplūst un ko uzņem zemākajā jeb pirmajā debesī, sauc par dabīgu. Bet tā kā dabīgais šinī debesī nav tāds kā pasaulē, jo tanī ir iekšā garīgais un debešķīgais, tad šo debesi sauc par garīgi un debešķīgi dabīgu un tāpēc arī eņģeļus, kas tur ir, par garīgi un debešķīgi dabīgiem. Par garīgi dabīgiem sauc tos, kas uzņem ieplūsmu no vidējās jeb otrās debess, kura ir garīgā, un par debešķīgi dabīgiem — kas uzņem ieplūsmu no trešās jeb iekšējās, kura ir debešķīgā debess. Garīgi dabīgie un debešķīgi dabīgie eņģeļi ir gan arī vieni no otriem šķirti, tomēr veido vienu debesi, jo ir uz vienas pakāpes.

32. Ikvienā debesī ir savs iekšējais un ārējais novads. Kas ir iekšējā, tos tur sauc par iekšējiem, bet kas ārējā, tos par ārējiem eņģeļiem. Ārējais un iekšējais novads debesīs jeb ikvienā debesī ir tikpat kā gribas un tās saprāta piederums cilvēkā: iekšējais kā gribas un ārējais kā tās saprāta piederums. Katrai gribas rosmei ir sava | attiecīga | saprāta rosme un nav vienas bez otras. Gribas rosmes — salīdzinot — ir kā uguns liesma, un tās saprāta rosmes kā gaisma no šīs liesmas.

33. Ir labi jāiegaumē, ka iekšējie iecirkņi eņģeļos noteic viņu atrašanos vienā vai otrā debesī, un tāpēc, jo vairāk tie ir Kungam atvērti, jo iekšējākā debesī viņi ir. Ir trīs iekšējo iecirkņu pakāpes ikvienā, tiklab eņģeļi, kā garā un arī cilvēkā. Kam atvērta trešā pakāpe, tie ir pašā iekšējā debesī, bet kam otrā vai tikai pirmā, tie ir vidējā vai zemākajā debesī. Iekšējie iecirkņi atveras, uzņemot dievišķo labo un patieso. Tie, ko dievišķās patiesības ierosmina un kas liek tām tūdaļ pāriet dzīvē, tas ir, gribā un no tās rīcībā, tie ir pašā iekšējā jeb trešajā debesī un tur atkarībā no patiesības ierosinātas labā uzņemšanas. Kas tās neie-

laiž tūdaļ gribā, bet | uzņem papriekš | atmiņā, no turienes ielaiž prātā un no tā tikai grib un dara, tie ir vidējā jeb otrā debesī. Bet kas tikumīgi dzīvo un tic Dievišķajam, bet sevišķi nevēlas, ka tos pamāca, tie ir zemākajā jeb pirmajā debesī. No sacītā iespējams spriest, ka debesi veido iekšējo iecirkņu stāvokļi un ka debess ikvienam ir iekšā, nevis ārpus viņa, ko arī Kungs māca, sacīdams: “Dieva valstība nenāk ārēji redzama, nedz arī sacis: Redzi še, vai: Redzi tur; jo redzi, Dieva valstība ir jūsos iekšā” (Lūk. 17:20,21).

34. Arī visa pilnība pieaug virzienā uz iekšu un mazinās uz āru, tāpēc ka iekšējie iecirkņi atrodas tuvāk Dievišķajam un sevī ir tīrāki, bet ārējie — attālāk no Dievišķā un ir sevī rupjāki. Eņģeļu pilnība pastāv saprašanā, gudrībā, mīlestībā un visā labajā, un no tam laimē, bet ne laimē vien bez visa tā, jo laime bez visa tā ir ārēja, nevis iekšēja. Tā kā iekšējās debess eņģeļu iekšējie iecirkņi ir atvērti trešajā pakāpē, tad viņu pilnība nesalīdzināmi pārspēj vidējās debess eņģeļu pilnību, kuru iekšējie iecirkņi ir atvērti otrajā pakāpē. Tāda pat mērā vidējās debess eņģeļu pilnība ir pārāka par zemākas debess eņģeļu pilnību.

35. Šādas izšķirības pēc vienas debess eņģeļi nevar tikt pie otras debess eņģeļiem, ne kāds no zemākas debess uzkāpt augšā, nedz arī kāds no augstākas nokāpt lejā. Kas no zemākas debess uzkāpj augšā, to sagrābj izbailes, radot pat sāpes. Viņš nespēj ne redzēt tos, kas tur atrodas, nele ar tiem runāt; un kas no augstākas debess nokāpj lejā, tas zaudē savu gudrību, stostās un izmist. Bija daži no zemākās debess, kas, vēl nebūdami pamācīti, ka debess pastāv eņģeļa iekšienē, domāja, ka viņi iegūtu augstāku debess laimi, ja tikai ietaktu debesi, kur ir tādi eņģeļi. Viņiem tad arī atļāva pie tiem ieiet, bet, tur būdami, viņi neviena neredzēja, lai cik meklēja, jebšu tur bija liels pulks eņģeļu. Jo atnācēju iekšiene nebija atvērta tanī pakāpē kā eņģeļiem, kas tur bija, un tāpēc arī nebija atvērta viņu redze. Pēc īsa brīža viņu sirds tā sažņaudzās, ka viņi gandrīz vairs nezināja, vai ir dzīvi, vai ne. Tāpēc viņi steigšus devās no turienes atpakaļ uz to debesi, no kuras bija nākuši, priecādamies, ka ir atkal starp savējiem, un solidamies nekad vairs neiekārot nekā augstāka par to, kas saskan ar viņu dzīvību. Es redzēju arī tādus, kas no augstākas debess bija nolaidušies lejā un zaudējuši savu gudrību tiktāl, ka nezināja vairs, kura ir viņu debess. Cita lieta, ja Kungs kādus paceļ no zemākas debess augstākā, lai viņi redzētu tās krāšņumu, kas bieži tiek darīts. Tad viņus papriekš sagatavo un arī pavada starpnieki eņģeļi, ar kuru starpniecību notiek satikšanās. No sacītā ir skaidrs, ka minētās trīs debesis ir cita no citas pilnīgi šķirtas.

36. Bet kas ir vienā un tai pašā debesī, tie var biedroties ar it visiem, kas tur atrodas, tikai biedrošanās prieks atkarājas no viņu labā radniecības. Bet par to būs runa nākošajās nodaļās.

37. Jebšu debesis ir tā cita no citas šķirtas, ka vienas debess eņģeļiem nevar būt nekādas darišanas ar otras debess eņģeļiem, Kungs tomēr saista visas debesis ar tiešu un netiešu ieplūsmu: ar tiešu no Sevis visās debesīs un netiešu — no vienas debess otrā. Šādā kārtā Viņš panāk to, ka visas trīs debesis veido vienu un visi, no pirmā līdz pēdējam, ir saistīti savā starpā tā, ka nepaliek nekā nesaistīta. Kas ar kāda vidinieka palīdzību nav saistīts ar Pirmo, tas nepastāv, bet iznīkst un top nekas.

38. Kas nepazīst dievišķās kārtības pakāpes, tas nespēj aptvert, kā debesis iedalītas, un pat ne to, kas ir iekšējais un ārējais cilvēks. Lielākajai daļai cilvēku pasaulē nav cita jēdziena par iekšējām un ārējām jeb augstākām un zemākām pakāpēm kā tikai par tādām, kas ir cita citas nepārtraukts turpinājums jeb ir nepārtraukti sakarīgas no smalkākās līdz rupjākajai. | Patiesībā | tomēr iekšējās un ārējās pakāpes nav nepārtrauktas, bet gan šķirtas. Ir divējādas pakāpes: nepārtrauktas un pārtrauktas | jeb šķirtas |. Nepārtrauktās ir tādas kā, piem., liesmas gaismai, kas pakāpeniski mazinās no savas gaišuma līdz tumšuma pakāpei; vai kā redzamībai, kas pakāpeniski mazinās, sākot no priekšmetiem, kuri ir gaismā, līdz tiem, kuri ēnā; vai arī kā atmosfāras tīruma pakāpes no tās zemākā līdz augstākajam | slānim |. Šīs noteic atstatumi. Turpretī, ne nepārtrauktās, bet šķirtās pakāpes išķīras savā starpā kā agrākais no vēlākā, ka cēlonis no sekām un radošais no radītā. Kas papētīs, tas redzēs, ka visās un katrā atsevišķā lietā, kādas tik vien ir pasaules visumā, ir šādas radīšanas un sakopojuma pakāpes, proti, ka no viena top otrs, no otra trešs un tā tālāk. Nepazīstot šīs pakāpes, cilvēks nepavisam nevar pazīt izšķirību ne starp debesīm, ne cilvēka iekšējām un ārējām spējām, nedz garīgo un dabīgo pasauli, nedz arī starp cilvēka garu un viņa ķermeni. Aiz tā paša iemesla viņš nevar arī saprast, kas un no kurienes ir atbildumi un attēli, nedz arī, kāda ir ieplūsma. Jutekliskie cilvēki šīs izšķirības neaptver, jo viņi domā, ka pieņemšanās un mazināšanās arī šais pakāpēs notiekot nepārtrauktā kārtā. Aiz šī iemesla viņi garīgo spēj iedomāties tikai kā smalkāku dabīgo un tāpēc arī viņi ir ārpus un tālu no saprašanas.

39. Vispēdīgi man ļauts pasacīt par visu triju debesu eņģeļiem vēl kādu noslēpumu, kas agrāk nevienam nebija nācis prātā, tāpēc ka nesaprata šķirtās pakāpes — proti to, ka ikvienam eņģelim, tāpat arī

cilvēkam, ir viena visieکشējākā jeb visaugstākā pakāpe jeb kāds visieکشējākais un visaugstākais iecirknis, kurā Kunga Dievišķais ieplūst vispirms jeb papriekš un no turienes kārtu viņos pārējos iekšējos iecirkņus, kas pēc kārtības pakāpēm seko cits citam. Šo visieکشējāko jeb visaugstāko iecirkni var nosaukt par Kunga ieeju eņģeli un cilvēkā un Viņa visistenāko mājokli tajos, šī visieکشējākā jeb visaugstākā pēc cilvēks ir cilvēks un atšķirts no bezprāta dzīvniekiem, jo šiem tā nav. Aiz šī iemesla cilvēku, atšķirībā no dzīvniekiem, visu viņa iekšējo — garīgā un dabīgā sirdsprāta — iecirkņu zinā Kungs var pacelt pie Sevis, cilvēks var Viņam ticēt, var tikt ierosmināts mīlestība uz Viņu un tādējādi Viņu redzēt, uzņemt sevi saprašanu un gudrību un prātīgi runāt. Tāpēc arī cilvēks dzīvo mūžam. Bet ko Kungs tanī visieکشējākā iecirknī kārtu un gādā, to pat neviens eņģelis skaidri nejauš, jo tas augstāks par viņa domāšanu un pačeļas pāri viņa gudrībai.

40. Šīs nu ir vispārīgās patiesības par visām trim debesīm. Turpmāk būs runa par katru debesi atsevišķi.

DEBESIS SASTĀV NO NESKAITĀMĀM BIEDRĪBĀM

41. Ikvienas atsevišķās debess eņģeli nav kopā vienuviet, bet sadalās lielākās un mazākās biedrībās pēc izšķirībām mīlestības un ticības labajā, kādā viņi ir. Kas ir līdzīgā labajā, tie veido vienu biedrību. Labais debesis ir bezgala dažāds un ikviens eņģelis ir tāds kā viņa labais.

42. Eņģeļu biedrības debesis atrodas arī atstātu cita no citas tāpat kā | dažāda | labais, kas izšķiras vispār un atsevišķi, jo atstatumiem garīgajā pasaulē ir tikai viens cēlonis: izšķirība iekšējo iecirkņu stāvokļos, un tāpēc debesis atstatumi čeļas no izšķirības mīlestības stāvokļos. Lielā atstatumā ir tie, kas stipri izšķiras, un mazā, kas maz izšķiras, un līdzīguma dara, ka viņi ir kopā.

43. Visi, kas vienā biedrībā, tāpat ir cits no cita šķirti. Pilnīgākie, tas ir tie, kas labajā — tātad mīlestībā, gudrībā un saprašanā — par citiem pārāki, ir vidū; mazāk pārākie atrodas visapkārt pakāpeniskā atstatumā, par cik viņu pilnība mazinās. Tas ir tāpat kā ar gaismu, kas mazinās no vidus uz malām, kas vidū, tie arī ir visstiprākajā gaismā, bet kas uz malām, arvienu vājākā.

44. Līdzīgie it kā paši no sevis tiecas pie sev līdzīgiem, jo ar tiem viņi ir tikpat kā ar savējiem un kā savās mājās, bet ar citiem tikpat kā ar svešiem un ārpus mājas. Būdami pie sev līdzīgiem, viņi ir arī savā brīvībā un no tam arī visos dzīves priekos.

45. No tam ir skaidrs, ka debesis visus biedro labais un viņi tur izšķiras pēc tā īpatnības. Tomēr ne eņģeļi paši tā biedrojas, bet viņus biedro Kungs, no kā ir labais. Viņš tos vada, saista, šķir un uztur brīvībā tik, cik viņi ir labajā. Tādējādi Kungs uztur ikkatru viņa mīlestības, ticības, saprašanas un gudrības dzīvē un no tam arī svētlaimē.

46. Visi, kas ir līdzīgā labajā, arī cits citu pazīst gluži tāpat, kā cilvēki pasaulē savus radus, tuviniekus un draugus, jebšu agrāk tos nekad nav redzējis. Pazīst viņi tos tāpēc ka viņā dzīvē ir tikai garīga, tas ir, mīlestības un ticības radniecība, tuvniecība un draudzība. To man vairākās reizes vēļēja redzēt, kad, būdams garā, tas ir, ārpus ķermeņa, satikos ar eņģeļiem. Daži no viņiem man tad likās it kā jau no bērības pazīstami, bet citi — gluži nepazīstami. Tie, kas man likās it kā jau no bērības pazīstami, bija tādi, kuru stāvoklis līdzinājās mana gara stāvoklim, bet kas man likās nepazīstami, bija citādā stāvoklī.

47. Visi, kas veido vienu eņģeļu biedrību, ir līdzīgi sejā vispār, bet ne daļēji. Kāda ir šī kopējā līdzība un daļējā dažādība, to zināmā mērā var noģist no tamlīdzīgām parādībām pasaulē. Ir zināms, ka katrai tautai ir kaut kāda kopēja līdzība sejā un acīs, pēc kuras to pazīst un izšķir no citām tautām; vēl vairāk pazīst un izšķir vienu ģimēni no otras. Bet daudz pilnīgāk tas iespējams debesis, tāpēc ka tur visas iekšējās rosmes parādās un izpaužas sejā, kura tur ir to ārējais veids un attēls. Debesi ikvienam ir tikai savu rosmju seja. Man rādīja arī, kā, pastāvot kopējai līdzībai, veidojas daļējā dažādība atsevišķo eņģeļu sejās vienā biedrībā: Man parādījās kāda it kā eņģeļa seja, kas mainījās saskaņā ar labā un patiesā rosmēm, kādas ir tiem, kuri ir vienā biedrībā, šī mainīšanās turpinājās ilgi, un es vēroju, ka vispār tomēr kā pamatforma palika tā pati seja un pārējās bija tikai tās atvasinājumi un tālākveidojumi. Tā šīnī sejā man parādīja arī visas šīs biedrības rosmes, kas dažādi veido tur esošo seas, jo, kā iepriekš teikts, eņģeļu seas ir viņu iekšienes, tātad viņu mīlestības un ticības rosmju | arējie | veidi.

48. Šī iemesla pēc eņģelis ar izcilu gudrību tūdaļ jau no seas redz, kāds otrs ir. Neviens tur nevar apslēpt savu iekšieni ar pieņemtu seas izteiksmi un izlikties citāds, un nepavisam nav iespējams melot

un maldināt ar viltu un liekulību. Gadās dažreiz, ka kādā no biedrībām iezogas liekuļi, kas iemācījušies savu iekšieni apslēpt, bet ārieni tā pārveidot, ka tā izskatās pēc labā, kādā ir tie, kuri atrodas tanī biedrībā, un tādējādi izlikties par gaismas eņģeļiem. Bet ilgi šie tur uzturēties nespēj, jo viņi sāk just iekšēju žņaudzēju un mocities, viņu seja top bāla ka liķim un paši top kā nedzīvi, šādu pārvērtību viņos rada pretējība tai dzīvībai, kāda šie viņos ieplūst un iedarbojas, un tāpēc viņi steigšus metas ellē, kur ir viņiem līdzīgi, un nemēģina vairs nākt augšā, šie domāti | līdzībā | ar to, ko starp aicinātiem un pie galda sēdošiem atrada neapģērbtu kāzu drēbēs un izmeta ārējā tumsībā (Mat. 22:11 u.t.t.).

49. Debess biedrībām pastāv savstarpējs sakars nevis atklāti satiekoties — jo maz ir tādu, kas iziet no savas biedrības kādā citā, tāpēc, ka iziet no savas biedrības ir tikpat kā iziet no sevis paša jeb savas dzīvības un pāriet kādā citā, kura ar viņu tā nesaderas — bet tās visas uztur sakaru, izplatot | ap sevi | sfairu, kas iziet no ikviena dzīvības. Dzīvības sfaira ir mīlestības un ticības rosmju sfaira. Tā izplatās visapkārt pa biedrībām tāli un plaši, un jo iekšējākas un pilnīgākas ir viņu rosmes, jo tālāk un plašāk tās izplatās. Šī izplatījuma plašums atbilst eņģeļu saprašānai un gudrībai. Kas ir pašā iekšējā debesī un tur vidū, to izplatījums ir pa visu debesi. Aiz šī iemesla visas | debess | rosmes tiek pārnestas uz ikvienu un no ikviena uz visiem. Bet plašāk par šo izplatīšanos būs teikts turpmāk, kur būs runa par debess formu, pēc kuras eņģeļu biedrības sakārtotas, un vēl, kur būs runa par eņģeļu gudrību un saprašānu, jo visa tieksmju un domu izplatīšanās notiek pēc šīs formas.

50. Jau agrāk teikts, ka debesis ir lielākas un mazākas biedrības. Lielākās sastāv no desmitiem tūkstošu, mazākās no dažiem tūkstošiem un vismazākās no dažiem simtiem eņģeļu. Ir arī tādi, kas mīt itkā savrupmājās un ģimenēs. Šie, lai gan tā izklaidus dzīvo, ir tomēr tāpat sakārtoti kā tie, kas dzīvo biedrībās, proti, gudrākie no viņiem ir vidū, bet vientiesīgākie uz malām. Šie ir tuvāk Kunga dievišķajai vadībai un starp eņģeļiem labākie.

IKVIENA BIEDRĪBA IR MAZĀKAS FORMAS DEBESS, UN IKVIENS EŅĢELIS — VISMAZĀKĀS

51. Ikviena biedrība ir tāpēc mazākas formas debess un ikviens eņģelis vismazākās, ka debesi veido mīlestības un ticības labais, kas ir katrā biedrībā un katrā tās eņģelī. Nav svarīgi, ka šis labais katrā vietā ir citāds un dažāds, jo tas tomēr ir debess labais, un izšķirība ir tikai tā, ka debess vienā vietā ir šāda un citā citāda. Tāpēc arī, ja kāds tiek pacelts kādā debess biedrībā, saka, ka viņš nāk debesī; un par tiem, kas tur atrodas, ka viņi ir debesī, un, proti, katrs savā. To zina visi, kas ir viņā dzīvē, un tāpēc arī tie, kuri atrodas ārpus vai apakš debess un no tālienes noskatās uz turieni, kur eņģeļi pulcējas, saka, ka debess esot tiklab vienā kā arī otrā vietā. Salīdzinot, tas ir tāpat kā ar priekšniekiem, ierēdņiem un kalpotājiem kādā karaliskā pilī vai galmā: jebšu viņi tur dzīvo katrs par sevi savā dzīvoklī vai istabā, viens augsā, otrs apakšā, tomēr viņi visi ir vienā pilī vai pieder pie viena galma, katrs savā amatā kalpodams karalim. No tam ir skaidrs, kas domāts Kunga vārdos, ka “Viņa Tēva namā ir daudz dzīvokļu” (Jāņa 14:2) un ar “debess mājokļiem” un “debesu debesīm” praviešos.

52. Ka ikviena biedrība ir mazākas formas debess, varēju spriest arī no tam, ka ikvienai biedrībai ir tada pat debešķīga forma, kāda ir visai debesi, proti: visas debess vidū ir tie, kas par citiem pārāki, bet viņiem apkārt līdz pat malām lejupejošā kārtībā mazāk pārākie, kā tas redzams no iepriekšējā nodaļā (43. nr.) sacītā. Un vēl to var spriest no tam, ka Kungs vada visus visā debesī tā, it kā tie būtu viens eņģelis, un tāpat arī tos, kas ir ikvienā biedrībā. Tāpēc dažreiz vesela eņģeļu biedrība parādās eņģeļa veidā kā viens, ko arī man Kungs vēlēja redzēt. Arī Kungs, parādīdamies starp eņģeļiem, parādās nevis vairāku pavadībā, bet viens pats eņģeļa veidā. Aiz šī iemesla Kungu vārdā sauc par eņģeli un veselu biedrību arī tāpat. Michaels, Gabriels un Rafaels nav nekas cits kā eņģeļu biedrības, ko tā sauc viņu amata dēļ.

53. Kā vesela biedrība ir mazākas formas, tāpat atsevišķs eņģelis ir vismazākās formas debess, tāpēc ka debess nav ārpus eņģeļa, bet viņā iekšā. Jo viņa iekšējie, proti, sirdsprāta, iecirkņi ir iekārtoti debess formā, tāvad visu debess rosmju uzņemšanai, kādas ir ārpus viņa, un viņš tās arī uzņem atkarībā no labā īpatnības viņā no Kunga. Tāpēc ikviens eņģelis ir arī debess.

54. Nekādā ziņā nevar par debesi sacīt, ka tā būtu ārpus kāda, bet gan iekšā, jo ikviens eņģelis atkarībā no debess, kas viņā iekšā, uzņem debesi, kas ārpus viņa. No tam ir skaidrs, cik ļoti maldās tie, kas

domā, ka debesī nākt nozīmējot vienkārši tikt paceltam eņģeļu pulkā, lai kāds būtu cilvēks savā iekšējā dzīvībā, tātad, ka debess ikvienam tiek dotā aiz tiešas žēlsirdības. Bet īstenībā, ja kādam debess nav iekšā, tad nekas no debess ārpus viņa viņā neieplūst un netiek uzņemts. Daudz garu tā domā, un tādēļ arī savas ticības pēc viņus pacēla debesī. Bet, tur atrazdamies — tāpēc, ka viņu iekšējā dzīvība bija pretēja tai dzīvībai, kāda ir eņģeļiem — viņi savas saprašanas ziņā sāka apstulbt, kamēr kļuva kā muļķi, un gribēšanas ziņā mocīties, līdz izturējās kā ārprātīgi. Vārdu sakot, kas ļauni dzīvo un iekļūst debesī, tiem pietrūkst tur elpas un viņi mokās kā zivis ārpus ūdens gaisā, vai kā dzīvnieki gaisa sūkņos aitērā, kad gaisa izsūknēts. Tāpēc var droši teikt, ka debess ir cilvēkā iekšā, nevis ārpus viņa.

55. Tā kā visi uzņem debesi, kas ārpus viņiem, atkarībā no tam, kāda ir debess viņos iekšā, tad tāpat viņi uzņem arī Kungu, jo Kunga Dievišķais veido debesi. Aiz šī iemesla Kungs, parādīdamies klātesošs kādā biedrībā, parādās tur saskaņā ar labo, kāds ir šai biedrībā, tātad ne gluži līdzīgā veidā kā vienai, tā otrai biedrībai, šī nelīdzība nav Kungā pašā, bet tajos, kas redz Viņu katrs no sava labā, tātad arī atkarīgi no šī labā. Kungu redzot, viņi arī jūtas ierosmināti atkarībā no tā, kāda ir viņu mīlestība: kas Viņu vissirsnīgāk mīl, tie arī visdziļāk jūtas ierosmināti; kas mazāk mīl, mazāk jūtas ierosmināti, un ļaunie, kas ārpus debess, Viņa klātbūtnē cieš mokas. Kungs, parādīdamies kādā biedrībā, parādās tur kā eņģelis, bet izšķiras no citiem ar Dievišķo, kas spīd Viņam cauri.

56. Debess arī ir tur, kur Kungu atzīst, Viņam tic un Viņu mīl. Dažādība kalpošanā Viņam atkarībā no labā dažādībām vienā un otrā biedrībā nebūt nekaitē, bet tai vēl ir savs labums, jo no tās atkarājas debess pilnība. Ka no tās atkarājas debess pilnība, to grūti izskaidrot tā, ka tas kļūtu saprotams, neņemot palīgā vārdus, kādus mēdz lietot mācītie ļaudis, un ar tiem neizklāstot, kā no dažādības veidojas pilnīga vienība. Katra vienība rodas no dažādības, un kāda vienība, kas nesastāv no dažādības, nav nekas, | jo | tai nav veida un tāpēc arī kādības. Bet vienībai rodoties no dažādiem | elementiem | un šiem apvienojoties pilnīgā formā, kur ikviens it kā draudzīgā saskaņā virknējas pie otra, šai vienībai ir pilnīga kādība. Debess arī ir vienība, kas sakārtota no dažādiem elementiem vispilnīgākajā formā, jo debess forma ir pilnīgākā no visām. Ka visa pilnība ceļas no dažādības — ir skaidrs no visa skaistā, jaukā un patīkamā, kas ierosmina tiklab jutekļus kā arī prātu, jo tas viss rodas un izriet vienīgi no vairāku saskānīgu un saderīgu elementu sadarbības un harmonijas — vai nu tie savā kārtībā ir vienlaicīgi kopā, vai arī seko per kārtas cits citam, bet nekad ne no viena vien bez | daļu daudzuma. Tāpēc mēdz teikt, ka dažādība iepriecina, un ir zināms, ka šī ieprieca atkarājas no tam, kāda ir minētā dažādība. No sacītā kā spogulī redzams, ka arī debesī rodas pilnība no dažādības, jo no tā, kas dabīgajā pasaulē eksistē, var kā spogulī redzēt to, kas eksistē garīgajā pasaulē.

57. Par baznīcu sakāms tas pats kas par debesi, jo baznīca ir Kunga debess virs zemes. Arī baznīcas ir vairākas, un tomēr katru no tām sauc par baznīcu un tā arī ir baznīca, cik tani valda mīlestības un ticības labais. Kungs arī še no dažādības veido vienību, tātad no vairākām baznīcām vienu. Tas pats kas par baznīcu visumā, sakāms arī par baznīcas cilvēku daļēji, proti, ka baznīca ir cilvēkā, ne ārpus viņa, un ka ikviens cilvēks, kurā Kungs ir mīlestības un ticības labajā, ir baznīca. Par cilvēku, kurā ir baznīca, sakāms tas pats kas par eņģeli, kurā ir debess, proti, ka viņš ir baznīca vismazākajā formā, tāpat kā eņģelis ir debess vismazākajā formā. Un var sacīt vēl vairāk: cilvēks, kurā ir baznīca, tāpat kā eņģelis, ir arī debess, jo cilvēks ir radīts, lai nāktu debesī un taptu par eņģeli. Tāpēc arī cilvēks, kurā ir labais no Kunga, ir eņģeļcilvēks. Man ļauts pasacīt, kas cilvēkam ar eņģeli kopējs un kas viņam ir vairāk nekā eņģelim: cilvēkam kopējs ar eņģeli ir tas, ka viņa iekšējie iecirkņi tāpat ir veidoti, lai tie taptu par debess veidolu, un ka viņš arī top par debess veidolu, cik viņš ir mīlestības un ticības labajā; un cilvēkam ir vairāk nekā eņģelim tas, ka viņa ārējie iecirkņi ir veidoti, lai tie būtu par pasaules veidolu. Un cik viņš ir labajā, tik pasaule viņā ir pakļauta debesij un tai kalpo; un tad Kungs ir viņa abējos iecirkņos kā Savā debesī, jo Viņš ir Savā dievišķajā kārtībā tā vienos, kā otros, tāpēc ka Dievs ir kārtība.

58. Beidzot vēl sakāms, ka tam, kam debess ir iekšā, tā ir ne tikai viņa vislielākajos jeb vispārīgajos, bet arī vismazākajos jeb atsevišķajos | iecirkņos | un ka mazākie tur tikpat kā gleznā atveido lielākos. Tas tāpēc, ka ikviens ir pats sava mīlestība un ir tāds, kāda ir viņa valdošā mīlestība: kas valda, tas ieplūst atsevišķajos iecirkņos, tos kārtodams un visur ievzdams savu līdzību. Debesīs valda mīlestība uz Kungu, tāpēc ka tur mīl Kungu vairāk par visu. Tāpēc arī Kungs tur ir viss visā, Viņš iedarbojas ar ieplūsmu | visos un katrā atsevišķi, tos kārtodams un ietērpams Savā līdzībā, un dara, ka debess ir tur, kur ir Viņš. Tāpēc eņģelis ir debess vismazākajā formā, biedrība ir debess lielākā, un visas biedrības kopā — vislielākajā formā. Ka Kunga Dievišķais veido debesi un ir viss visā, redzams no agrāk (7. līdz

VISA DEBESS KOPĀ ATVEIDO VIENU CILVĒKU

59. Ka debess visa kopā atveido vienu cilvēku, tas ir pasaulē vēl nezināms noslēpums, bet debesis to zina ļoti labi. To zināt, turklāt atsevišķās daļās un sikumos, tur ir svarīgākā zināšana, kas pieder pie eņģeļu sapratnes, un no šīs zināšanas arī daudz kas atkarājas, kas bez tās kā sava kopējā principa neiekļautos noteikti un skaidri viņu prāta priekšstatos. Zinādami, ka visas debesis ar savām biedrībām atveido vienu cilvēku, viņi arī sauc debesi par Vislielo un Dievišķo Cilvēku. Par dievišķo viņi to sauc tāpēc, ka Kunga Dievišķais veido debesis (skaties agrāk 7. — 12. nr.).

60. Kam par garīgajām un debešķīgajām lietām nav pareiza priekšstata, tie nespēj apjaust, ka tās ir sakārtotas un apvienotas šādā formā un veidolā, domādami, ka cilvēku veido zemiskās un materiālās lietas, kas sastāda viņa ārējo ķermeni, un ka bez šim cilvēks neesot cilvēks. Bet lai viņi zina, ka ne šo lietu dēļ cilvēks ir cilvēks, bet tālab, ka viņš spēj saprast patieso un gribēt labo. Šis ir tās garīgās un debešķīgās lietas, kas veido cilvēku. Cilvēks arī zina, ka ikviens ir tāds, kāds ir viņa saprāts un griba. Un viņš varētu arī to zināt, ka viņa zemiskais ķermenis ir veidots, lai kalpotu saprātam un gribai pasaulē un tiem noderētu piemērotā veidā dabas zemākajā sfairā. Tāpēc arī ķermenis nekad nedarbojas pats no sevis, bet tiek darbināts pilnīgā pakļautībā katram saprāta un gribas mājienam, un proti tiktāl, ka, ko tik vien cilvēks domā, to viņš ar mēli un muti runā, un ko tik vien grib, to ar ķermeni un locekļiem dara, tā ka darītājs ir saprāts un griba un nevis ķermenis pats no sevis. No sacītā ir skaidrs, ka cilvēku veido tas, kas pieder pie viņa saprāta un gribas, un ka tam ir arī tāds pat | cilvēka | veids, jo tas iedarbojas uz vissīkākajām daļiņām ķermenī kā iekšējais uz ārējo. Tātad saprāta un gribas dēļ cilvēku sauc par iekšēju un garīgu cilvēku. Debess ir šāds Cilvēks vislielākajā un vispilnīgākajā veidā.

61. Tāds ir eņģeļu priekšstats par cilvēku, kāpēc arī viņi nebūt nepiegrīž vērību tam, ko cilvēks ar savu ķermeni dara, bet viņa gribai, kuras pēc ķermenis kaut ko dara. Šo | t. i., gribu | viņi sauc par pašu cilvēku, bet saprātu vienīgi tik, cik tas darbojas kopā ar gribu.

62. Eņģelis gan neredz visu debesi kopā cilvēka veidā, jo neviena eņģeļa skats visu debesi neaptver, bet viņi redz palaikam attālas biedrības, sastāvošas no daudz tūkstošiem eņģeļu, kā vienu veselu šādā veidā, un no biedrības kā daļas viņi secina par visu veselo, kas ir debess, jo vispilnīgākajā formā veselais ir līdzīgs daļām un daļas veselajam. Izšķirība ir tikai kā starp tādu pat lielāku un mazāku lietu. Tālab viņi saka, ka Kunga skatījumā visa debess ir tāda, tāpēc ka Dievišķais no visieکشējākā un augstākā viedokļa redz visu.

63. Debesi, tāpēc ka tā ir tāda, Kungs arī valda kā vienu cilvēku, tātad kā vienu veselu. Ir taču zināms, ka cilvēks, jebšu viņš sastāv no neskaitāmām dažādām daļām tiklab veselajā, kā arī daļās — veselajā no locekļiem un ārējiem un iekšējiem orgāniem, un daļās no šķiedru, nervu un asinsvadu grupām, tātad no locekļu locekļiem un daļu daļām — darbodamies tomēr darbojas kā viens. Tāda ir arī debess Kunga uzraudzībā un vadībā.

64. Tik daudz dažādu daļu cilvēkā darbojas kopā kā viens aiz tā iemesla, ka viņā nav itin nekā tāda, kas neko nedarītu kopējās lietas labad un tai nekalpotu. Kopējais kalpo daļām un daļas kopējām, jo kopējais sastāv no daļām un daļas izveido kopējo, kāpēc arī tie cits par citu gādā, cits uz citu raugās un savstarpēji saistās tādā formā, ka visas daļas kopā un katra par sevi attiecas uz kopējo un tā labo. Tāpēc šīs daļas darbojas kopā kā viens. Tamlīdzīgi ir arī sabiedriskie grupējumi debesis, kuri tur saistās līdzīgā formā pēc viņu lietderīguma veida. Tāpēc arī tos, kas kopējam nekalpo, no debess izstumj, jo tie ir svešādi. Kalpot | jeb lieti derēt | nozīmē citiem labu gribēt kopējā labā dēļ; turpretī | et | citiem labu gribēt nevis kopējā labā, bet sevis paša dēļ nenozīmē kalpot, šie mīl sevi, bet pirmie Kungu vairāk par visu. Aiz šī iemesla tie, kas ir debesī, darbojas kopā kā viens, tikai to dara nevis paši no sevis, bet no Kunga, jo viņi raugās uz Kungu kā vienīgo, no kā ir viss, un uz Viņa valstību kā kopējo lietu, par kuru jā rūpējas. Tas domāts Kunga vārdos: “Dzenieties papriekš pēc Dieva valstības un Viņa taisnības, tad jums viss taps piemests” (Mat. 6:33). Dzīties pēc Viņa taisnības nozīmē dzīties pēc Viņa labā. Kas pasaulē mīl tēvijas labo vairāk nekā savu pašu un tuvāko labo kā savu pašu, tie nākamajā dzīvē mīl Kunga valstību un pēc tās dzenas, jo tur Kunga valstība viņiem ir tēvijas vietā; un kas mīl darīt labo citiem ne sevis paša, bet labā dēļ tie mīl tuvāko, jo tur labais ir tuvākais. Visi, kas ir tādi, atrodas Vislielajā Cilvēkā, tas

ir debesi.

65. Tā kā visa debess atveido vienu cilvēku un ir arī dievišķais garīgais Cilvēks vislielākajā formā un atveidā, tad debesi, tāpat kā cilvēkā, izšķir locekļus un daļas, ko arī tāpat sauc. Eņģeļi arī zina, kurā locekli ir viena un kurā otra biedrība, un saka, ka šī biedrība ir kādā galvas daļā jeb apvidū, tā — kādā krūšu daļā jeb apvidū, cita atkal kāda gurnu daļā jeb apvidū un tā tālāk. Vispār augstākā jeb trešā debess veido galvu līdz ar kaklu, vidējā jeb otrā — krūtis līdz gurniem un ceļiem, bet zemākā jeb pirmā — kājas līdz ar pēdām un arī rokas līdz ar pirkstiem, jo roku stilbi un delnas ir pēdējais pie cilvēka, jebšu tās ir sānos. No tam vēlreiz ir skaidrs, kāpēc ir trīs debesis.

66. Gari, kas atrodas apakš debess, ļoti brīnās, dzirdot un redzot, ka debess ir tiklab apakšā, kā augšā. Jo viņi tamlīdzīgi tic un domā kā cilvēki pasaulē, proti, ka debess ir tikai augšā, nezinādami, ka debesu novietojums ir tāds pat kā locekļu un ārējo un iekšējo orgānu novietojums cilvēkā, no kuriem citi ir augšā un citi apakšā, un tāds pat kā daļu novietojums ikvienā locekli un orgānā, no kurām citas ir iekšpusē un citas ārpusē. No tam viņi apjūk, domājot par debesi.

67. Šīs patiesības par debesi kā Vislielo Cilvēku sacītas tāpēc, ka, tās iepriekš nezinot, nekādā ziņā nebūtu iespējams aptvert to, kas tālāk būs pateikts par debesi. Tās nezinot, nevar būt arī nekāda noteikta priekšstata par debess formu, par Kunga saistīšanos ar debesi, par debess saistīšanos ar cilvēku, nedz par garīgās pasaules ieplūsmu dabīgajā, un gluži nekāda jēdziena par atbilstību, par ko tomēr tagad pēc kārtas būs runa. Tālab, lai mestu tanīs gaismu, šīs patiesības ir papriekš pateiktas.

IKVIENA BIEDRĪBA DEBESĪS ATVEIDO VIENU CILVĒKU

68. Ka ikviena debess biedrība arī atveido vienu cilvēku un ir arī cilvēkam līdzīga, to man vairākreiz vēlēja redzēt. Kādā biedrībā bija ielavijušies daži gari, kas prata izlikties par gaismas eņģeļiem, bet bija liekuli. Kad šos no eņģeļiem šķīra, es redzēju visu veselo biedrību parādāties papriekš kā kādu neskaidru vienību, tad pakāpeniski cilvēka veidā, bet arī vēl neskaidri, un beidzot pilnīgi skaidri | kā cilvēku. Šinī cilvēkā atradās un to veidoja tie, kas bija šīs biedrības labajā, bet pārējie, kuri šinī cilvēkā neatradās un to neveidoja, bija liekuļi, šos izstūma, tos paturēja. Tā notika šķīšana. Liekuļi ir tie, kas labi runā un arī labi dara, bet katrā lietā ņem vērā sevi. Viņi runā kā eņģeļi par Kungu, par debesi, par mīlestību, par debess dzīvi un arī labi dara, lai izliktos, ka viņi ir tādi, kā runā; bet viņi domā citādi, nekam netic un arī nevēl nevienam labo kā vien pašiem. Labu viņi dara sevis pašu dēļ, un ja arī citu dēļ, tad lai izliktos un tādējādi arī pašu dēļ.

69. Arī to man vēlēja redzēt, ka vesela biedrība, kad Kungs tai parādās klāt esam, pati parādās cilvēka veidā kā viens. Augstu gaisā pret rītiem parādījās it kā mākonis, no spoži baltas krāsas pāriedams iesarkanā, ar zvaigznītēm visapkārt, laizdamies uz leju. Nolaizoties tas pakāpeniski tapa arvien gaišāks un beidzot pieņēma pilnīgi cilvēka veidu. Zvaigznītes ap mākonī bija eņģeļi, kas tā izskatījās Kunga gaismas pēc.

70. Ir jāzin: jebšu visi, kas vienā debess biedrībā, reizē kā viens parādāties, parādās cilvēka līdzībā, tomēr neviena biedrība nav tāds pats cilvēks kā otra. Tās atšķiras savā starpā kā cilvēku sejas vienā un tai pašā dzimtā un atšķiras arī aiz tā paša iemesla, par ko bija runa agrāk (47. nr.), proti, ka tās ir dažādas atkarībā no labā dažādības, kādā tās ir un kāds tās veido. Vispilnīgākā un visskaistākā cilvēka veidā parādās tās biedrības, kas ir pašā iekšējā jeb augstākajā debesī un vēl tās vidū.

71. Ir vērts pieminēt: jo vairāk eņģeļu ir vienā debess biedrībā, kas darbojas kopā ka viens, jo pilnīgāks ir tās cilvēciskais veids, tālab ka dažādība, būdama sakārtota debešķīgā formā, veido pilnību, kā jau agrāk (56. nr.) rādīts, un dažādība ir tur, kur ir vairāki. Katra debess biedrība jo dienas pieaug arī skaitā un pieaugdama top pilnīgāka. Tā ne tikvien | katra atsevišķā | biedrība top pilnīgāka bet arī visa debess kopā, jo biedrības izveido debesi. Tā kā debess, eņģeļu skaitam pieaugot, kļūst arvien pilnīgāka, tad ir skaidrs, cik ļoti maldās tie, kas domā, ka debess, būdama pilna, tikšot aizslēgta. Patiesībā ir otrādi: tā nekad netiks aizslēgta, un arvien lielāks pilnums dara to pilnīgāku. Tāpēc arī eņģeļi visvairāk kāro, lai viņiem pienāktu jauni viesi — eņģeļi.

72. Ikviena biedrība, parādīdamās reizē kā viens, izskatās pēc cilvēka tāpēc, ka visai debesij ir tāds izskats, kā tas jau iepriekšējā nodaļā rādīts. Un vispilnīgākajā formā, kāda ir debess forma, daļām ir līdzība ar veselo un mazākajam ar lielāko. Mazākais debesi un tās daļās ir biedrības, no kurām tā sastāv;

un ka tās arī ir debesis mazākā formā, redzams no agrāk (51. – 58. nr.) teiktā. Debesīs tāpēc viscaur ir šāda līdzība, ka tur visu eņģeļu labais ir no vienas vienīgas mīlestības, tātad no viena vienīga cēloņa, un šī vienīgā mīlestība, no kuras tur ir visu eņģeļu labais, ir mīlestība uz Kungu, nākdama no Kunga. Tāpēc visa debess ir Viņa līdzība vispārīgi, ikviena biedrība mazāk vispārīgi un ikviens eņģelis daļēji. Skaties arī, kas par to agrāk (58. nr.) teikts.

NO TAM IKVIENAM EŅĢELIM IR PILNĪGS CILVĒKA VEIDS

73. Abās iepriekšējās nodaļās rādīts, ka visa debess kopā, un tāpat arī ikviena biedrība debesī atveido vienu cilvēku. No tur minēto iemeslu sakarības izriet, ka arī ikviens eņģelis atveido to pašu. Tāpat kā debess ir cilvēks vislielākajā veida un debess biedrība mazākā, tā eņģelis ir cilvēks vismazākajā veidā, jo vispilnīgākajā formā, kāda ir debess forma, daļai ir līdzība ar veselo un veselajam ar daļu. Tas tāpēc, ka debess ir kopība, jo tā dalās visās lietās, kas tai ir, ar ikvienu un ikviens saņem no šīs kopības visu, kas tam ir. Eņģelis ir uzņēmējs trauks un tāpēc viņš ir debess vismazākajā formā, kā tas arī agrāk savā nodaļā rādīts. Arī cilvēks, cik viņš uzņem debesi, tik ir uzņēmējs trauks un arī debess un eņģelis (skat. iepriekš, 57. nr., teikto). Apokalipsē¹⁾ tas tā aprakstīts: “Viņš mērija svētās Jeruzalemes mūri — simts četrdesmit četras olektis — pēc cilvēka mēra, kas ir eņģeļa mērs” (21:17). Jeruzaleme šē ir Kunga baznīca un augstākā nozīmē debess; mūris ir patiesības, kas to pasargā pret nepatiesību un ļaunumu iebrukumu; simts četrdesmit četri ir viss patiesais un labais kopā; mērs ir šīs baznīcas kādība; cilvēks ir tas, kurā tas viss ir kopā un daļēji, tātad kurā ir debess; un tā kā eņģelis arī ir cilvēks tā paša iemesla dēļ, tad teikts: “cilvēka mērs, kas ir eņģeļa mērs”. Tāds ir šo vārdu garīgais saturs. Kurš cilvēks, nezinādams šo saturu, saprastu, ka svētās Jeruzalemes mūrim ir cilvēka mērs, kas ir eņģeļa mērs.

74. Bet tagad runāsim no pieredzes. Ka eņģeļiem ir cilvēka veids jeb ka viņi ir cilvēki, to tūkstošiem reižu esmu redzējis un arī runājis ar viņiem kā cilvēks ar cilvēku, te ar vienu, te ar vairākiem kopā, un nekā neesmu redzējis viņos tāda, kas veida ziņā izšķirtos no cilvēka. Dažreiz pat brīnījos, ka viņi ir tādi. Un lai kāds neteiktu, ka tā bijusi maldīšanās vai fantāzijas rotaļa, man vēlēja viņus redzēt, pilnīgā nomodā esot jeb visiem mana ķermeņa jutekļiem darbojoties, un skaidras jaušanas stāvoklī. Bieži arī stāstīju viņiem, ka cilvēki kristīgajā pasaulē ir tik aklā neziņā par eņģeļiem un gariem, ka iedomājas | jeb tic | viņus esam dvēseliskas būtnes bez kāda veida un kā tīru domāšanu, par ko cilvēkiem nav nekāda cita priekšstata kā par kaut ko aitērisku, kam iekšā ir | tikai | zināms dzīvības spēks. Un tā kā cilvēki, tā domādami, nepiedēvē tiem nekā cilvēciska, atskaitot domāšanas spēju, tad viņi iedomājas, ka eņģeļi nespējot redzēt, tāpēc ka tiem neesot acu, arī dzirdēt, tāpēc ka tiem neesot ausu, un runāt, tāpēc ka tiem neesot mutes un mēles. Uz to eņģeļi sacīja: viņi gan zinot, ka šāds uzskats | jeb ticība | pasaulē ir daudziem, galvenokārt mācītiem ļaudīm, un vēl — par ko viņi brīnījās — garīdzniekiem. Viņi minēja arī iemeslu, proti, ka mācītie, kas, priekšgalā būdami, pirmie šādu priekšstatu par eņģeļiem un gariem izperinājuši, esot domājuši par tiem pēc ārējā cilvēka jutekliskajiem priekšstatiem. Kas pēc tiem domā un nevis no iekšējākās gaismas un kopējā, visiem iedēstītā priekšstata, tie tikai šādas lietas vien varot izdomāt, jo ārējā cilvēka jutekliskie priekšstati citas lietas neaptver kā vienīgi tās, kas ir dabā, un ne tās, kuras pāri dabai, tātad neaptver itin neko, kas attiecas uz garīgo pasauli. No šiem priekšgalā esošajiem kā no vadoņiem nepareizā doma par eņģeļiem esot pārgājusi uz citiem, kas nav domājuši paši, bet paņēmuši to no viņiem. **Bet kas pirmāk citu domas domā, uzņemdami tās par savas ticības priekšmetu, un tikai vēlāk aplūko tās savā saprātā, tiem esot grūti no tām atkāpties, kāpēc arī lielākā daļa no tiem apmierinoties, tās apstiprinādami.** Tālāk vēl eņģeļi sacīja, ka vientiesīgajiem, kas ir tādi savā ticībā un sirdī, šāda priekšstata par eņģeļiem vis neesot, bet viņi iedomājoties tos kā debess cilvēkus, jo ar iemācītām zināšanām neesot aplāpējuši sevī to, kas viņos no debess iedēstīts, un viņi arī nekā bezveidīga neaptverot. Tāpēc arī dievnamos eņģeļi vienalga, skulptūrās vai gleznās — nav tēloti citādi kā cilvēki. Tas, kas cilvēkā no debess iedēstīts, viņi sacīja, esot ieklūstošais Dievišķais tajos, kuri ir ticības un dzīves labajā.

75. No visiem, un jau vairākgadējiem pieredzējumiem varu teikt un apstiprināt, ka eņģeļi pēc sava veida ir pilnīgi cilvēki: viņiem ir seja, acis, ausis, krūtis, rokas, pirksti un kājas; viņi cits citu redz, dzird

1) Jāņa parādīšanas jeb Atklāsmes grāmata. (Tulk. piez.)

un savā starpā sarunājas — vardu sakot, viņiem netrūkst itin nekā no tā, kas ir cilvēkiem, atskaitot to, ka viņi nav ietērpti materiālā ķermenī. Es redzēju viņus tādā gaismā, kas daudzkārt pārspēj dienvīdus gaismu pasaulē, un šīnī gaismā visi viņu sejas panti bija redzami vēl noteiktāk un skaidrāk nekā cilvēku sejas zemes virsū. Man vēlēja redzēt arī kādu pašas iekšējās debess eņģeli, kura seja bija vēl skaistāka un spožāka nekā apakšējo debesu eņģeļiem. Es viņu labi aplūkoju, un viņam bija jo pilnīgs cilvēka veids.

76. Jāzina tomēr, ka cilvēks nespēj redzēt eņģeļus ar savām miesas, bet gan gara acīm, kuras ir cilvēkā, tāpēc ka tas ir garīgajā pasaulē, bet viss pie ķermeņa piederīgais ir dabīgajā pasaulē; jo līdzīgs redz sev līdzīgu — tāpēc ka tie ir līdzīgi. Pie tam vēl ķermeņa redzes orgāns jeb acs ir tik rupš, ka nespēj pat sīkākos priekšmetus dabā saskatīt citādi kā ar optiskiem stikliem, kas katram zināms. Tātad vēl mazāk viņš spēj redzēt lietas, kas stāv pāri dabīgajai sfairai, jeb visas tās, kas ir garīgajā pasaulē. Bet arī šīs lietas kļūst cilvēkam redzamas, atraisoties no ķermeniskās redzes un gara redzei atveroties. Tas notiek vienā acumirkli, kad Kungs vēlas likt viņam tās redzēt. Un tad cilvēks nemaz nezina, ka viņš neredz tās ar ķermeņa acīm. Tā redzēja eņģeļus Ābrahams, Lats, Manoachs un pravieši, tā mācekļi redzēja Kungu pēc Viņa augšāmcelšanās, un tāpat arī es redzēju eņģeļus. Praviešus — tāpēc ka viņi tā redzēja — sauca par redzētājiem un vīriem, kam atvērtas acis (1. Sam. 9:9; 4. Moz. 24:3); un likt viņiem tā redzēt — sauca par acu atdarīšanu, kā tas notika ar Elizai puisī, par ko tā lasām: “Eliza pielūdza un sacīja: Jehova, atdari jel viņam acis, lai viņš redz. Un kad Jehova atdarīja tā puisa acis, viņš redzēja, un raugi, kalns bija pilns zirgu un ugunīgu ratu Elizam apkārt” (2. Kēn. 6:17).

77. Labie gari, ar kuriem es arī par šo lietu runāju, no sirds nožēloja, ka baznīcā ir tāda nezināšana par debess stāvokli, tāpat par gariem un eņģeļiem, un, sašutuši par to, sacīja, ka man tas katrā ziņā cilvēkiem esot jāpasaka, ka viņi nav bezveidīgas dvēseliskas būtnes, nedz arī aītēriski tēli, bet izskatā ir cilvēki un arī tāpat redz, dzird un jūt kā tie, kas ir pasaulē.

DEBESS VISPĀR UN DAĻĒJI ATVEIDO CILVĒKU KUNGA DIEVIŠĶĀS CILVĒCĪBAS PĒC

78. No visa iepriekšējās nodaļās sacītā un rādītā izriet secinājums, ka debess vispāri un daļēji atveido cilvēku Kunga Dievišķās Cilvēcības pēc. Iepriekšējās nodaļās rādīts, ka: 1) Kungs ir debess Dievs, 2) debesi veido Kunga Dievišķais, 3) debess satāv no neskaitāmām biedrībām, pie kam ikviena biedrība ir mazākas formas debess un ikviens eņģelis — vismazākās, 4) visa debess kopā atveido vienu cilvēku, 5) ikviena biedrība debessī arī atveido vienu cilvēku, 6) no tam ikvienam eņģelim ir pilnīgs cilvēka veids. No tā visa secināms, ka | arī pats Dievišķais — tāpēc ka tas debesi veido — veida ziņā ir cilvēcisks. Tas ir Kunga Dievišķais Cilvēciskais. Kunga Cilvēciskais ir dievišķs, un nav tā, kā baznīcā tic, ka tas neesot dievišķs.

79. Ka tas tā, to man liecina daudzie pieredzējumi, no kuriem kāda daļa turpmāk būs aprakstīta. Neviena eņģelis visās debessī nejaus Dievišķo citādā veidā kā cilvēciskā. Un dīvaini, ka tie, kuri ir augstākās debessī, pat nespēj par Dievišķo citādi domāt, | jo | pats Dievišķais, kas viņos ieplūst, neatvairāmi liek viņiem tā domāt, un tāpat arī debess forma, pēc kuras izplatās viņu domas visapkārt. Jo ikvienai domai, kas ir eņģeļiem, ir savs izplatījums debessī, un cik tas ir plašs, tik liela ir viņu saprašana un gudrība. Aiz šī iemesla visi tur atzīst Kungu, jo Dievišķais Cilvēciskais ir vienīgi Viņā. To man ne tikai eņģeli ir sacījuši, bet arī pašam vēlēja jaust, kad biju pacelts iekšējā debess sfairā. No tam ir skaidrs, ka eņģeli, jo gudrāki būdami, jo skaidrāk to jauš, un tāpēc arī Kungs viņiem parādās. Jo Viņš parādās dievišķā eņģeļa veidā (kas ir cilvēka veids) tiem, kuri atzīst redzamu Dievišķo un tam tic, nevis tādiem, kas atzīst neredzamu Dievišķo. Jo pirmie savu Dievišķo spēj redzēt, bet otrie ne.

80. Eņģeļi, jauzdami nevis neredzamu, ko viņi sauc par bezveida, bet gan redzamu Dievišķo — cilvēka veidā, vispār saka, ka vienīgi Kungs esot Cilvēks, bet viņi esot cilvēki Kunga pēc; un ikviens | eņģelis un cilvēks | par tik esot cilvēks, cik tas uzņem Viņu. Tā kā Kungs ir Savā labajā un patiesajā, tad ar Kunga uzņemšanu viņi domā labā un patiesā uzņemšanu, kas ir no Kunga, un to viņi arī sauc par gudrību un saprašana. Viņi saka, ikviens zinot, ka cilvēko veido saprašana un gudrība un ne seja vien bez saprašanas un gudrības. Ka tā ir, redzams arī no iekšējo debesu eņģeļiem: viņiem, tāpēc ka tie ir no Kunga izejošā labajā un patiesajā un no tam gudrībā un saprašana, ir visskaistākais un vispilnīgākais

cilvēka veids, bet zemāko debesu eņģeļiem tas nav tik pilnīgs un skaists. Otrādi turpretim ir ellē: kas tur atrodas, tie — debess gaismā aplūkoti — gandrīz neizskatās pēc cilvēkiem, bet pēc briesmoņiem; jo viņi ir nevis labajā un patiesajā, bet ļaunajā un nepatiesajā un no tam gudrības un saprašanas pretstatā. Tāpēc arī viņu dzīvību, nesauc par dzīvību, bet par garīgu nāvi.

81. Tā kā Kunga Dievišķās Cilvēcības pēc debess visa kopā un daļēji atveido cilvēku, tad eņģeļi saka, ka viņi esot Kungā. Un daži no viņiem vēl saka, ka viņi esot Kunga ķermenī, ar ko domāts, ka viņi ir Kunga mīlestības labajā, kā arī Kungs pats māca, sacīdams: “Palieliet Mani un Es jūšos. Kā zars nevar augļus nest pats no sevis, ja tas nepaliek pie vīnkoka, tā arī jūs, ja nepaliekat Manī.... Jo bez Manis jūs nenieta nespējat darīt.... Palieliet Manā mīlestībā! Ja jūs turēsiet Manus baušļus, tad jūs paliksiet Manā mīlestībā” (Jāņa 15:4–10).

82. Tā kā debesis jauš Dievišķo šādā veidā, tad arī ikvienam cilvēkam, kas kaut cik uzņem ieplūsmu no debess, ir iedēstīta domāšana par Dievu cilvēka izskatā. Tā domāja senie un tāpat domā arī mūsdienu cilvēki tiklab ārpus baznīcas, kā arī baznīcā esošie. Vientiesīgie redz Viņu domās kā vecu vīru gaismas spožumā. Bet šo viņos iedēstīto domāšanu ir izravējuši sevi visi tie, kas ar pašsaprātu un ļaunu dzīvi ir nobīdījuši debess ieplūsmu pie malas. Kas to ar pašsaprātu izravējuši, tie grib neredzamu Dievu, bet kas ar ļaunu dzīvi, tie negrib nekādu. Ne vieni, ne otri nezina, ka ir šāda iedēstīta domāšana, tāpēc ka viņiem tās nav, jebšu tā ir pats debešķīgais Dievišķais, kas cilvēkā galvenokārt ieplūst no debess, tāpēc ka cilvēks ir dzimis debesij, un bez priekšstata par Dievišķo neviens debesi netiek.

83. Aiz šī iemesla neviens, kam nav debess priekšstata — tas ir, priekšstata par Dievišķo, no Kā ir debess — nespēj pacelties ne līdz pirmajam debess sliekšnim. Tiklīdz tur nonācis, viņš jauš pretestību un stipru pretspiedienu. Tas tāpēc, ka viņa iekšējie iecirkņi, kam būtu debess jāuzņem, nebūdami debess formā, ir aizvērti. Un tie pat aizveras arvien ciešāk, jo tuvāk viņš nāk debesij. Šāds liktenis ir tiem, kas, baznīcā būdami, Kungu noliedz, vai, līdzīgi sociniešiem, noliedz Viņa Dievišķo. Bet kāds ir to liktenis, kas dzimuši ārpus baznīcas un Kungu nepazīst, tāpēc ka viņiem nav Vārda, būs redzams turpmāk.

84. Ka senajiem bija priekšstats par Dievišķo kā par Cilvēku, var spriest no Dievišķā parādīšanās Ābrahamam, Latam, Jozuam, Ģideonam, Manoacham, viņa sievai un citiem, kas, jebšu redzēja Dievu kā Cilvēku, tomēr pielūdza Viņu kā visas pasaules Dievu, saukdami Viņu par debess un zemes Dievu un Jehovu. Ka Tas, ko Ābrahams redzēja, bija Kungs, to Viņš pats māca Jāņa ev. 8:56; un ka Tas, ko pārējie redzēja, arī bija Kungs, ir skaidrs no Viņa vārdiem: “Neviens Tēvu un Viņa vaigu nav redzējis, nedz Viņa balsi dzirdējis” (Jāņa 1:18; 5:37).

85. Bet ka Dievs ir Cilvēks, to grūti aptvert tiem, kas par visu spriež pēc ārējā cilvēka jutekliskajiem iespaidiem. Jo juteklisks cilvēks nespēj domāt par Dievišķo citādi kā pēc pasaules un tā, kas tur atrodas, tāpat arī par Dievišķo un garīgo cilvēku ne citādi kā par ķermenisku un dabīgu. No tam viņš secina: ja Dievs būtu Cilvēks, tad Viņam vajadzētu būt tikpat lielam kā pasaules visums, un ja Viņš valdītu par debesi un zemi, tad tam būtu jānotiek ar daudz palīgiem, tamlīdzīgi, kā valdnieki pasaulē valda. Ja viņam pasacītu, ka debesi nav telpas izplatījuma kā pasaulē, viņš to nemaz neaptvertu. Jo, kas domā pēc dabas un vienīgi tās gaismā, tas nekad nedomā citādi kā pēc telpā izplatītām lietām, kādas ir viņa acu priekšā. Bet kas arī par debesi tamlīdzīgi domā, tie maldās vislielākā mērā. Izplatījums debesi nav tāds kā pasaulē. Pasaulē katras lietas | izplatījums ir ierobežots un tāpēc arī mērījams, bet debesi tas nav ierobežots un tāpēc arī nav mērījams. Bet par izplatījumu debesi būs teikts turpmāk, runājot par telpu un laiku garīgajā pasaulē. Bez tam vēl katram zināms, cik tālu sniedzas acu redze, proti, līdz pat saulei un zvaigznēm, kas taču atrodas tik ļoti tālu. Kas dziļāk domā, tie zina arī, ka iekšējā redze, kāda ir domāšanai, sniedzas vēl tālāk, un no tam | var spriest |, ka vēl iekšējākai redzei jāsniedzas vēl tālāk. Cik tālu tad nesniedzas dievišķā redze, kas ir iekšējāka un augstāka par visām! Domām tā izplatoties, visas debess lietas tur tiek pārnestas uz ikvienu, un tamlīdz arī viss, kas pieder Dievišķajam, kurš veido un piepilda debesi, kā tas rādīts iepriekšējās nodaļās.

86. Tie, kas ir debesi, brīnās par to, ka cilvēki, kuri, par Dievu domādami, domā neredzamu, tas ir, nekādā veidā neapjēdzamu būtnei, uzskata sevi par sapratīgiem, bet tos, kas citādi domā, sauc par nesaprašām un vientiesīgiem, jebšu īstenībā ir otrādi. Eņģeļi vēl saka: ja tie, kas tāpēc uzskata sevi par sapratīgiem, paši sevi papētītu— vai tad neizrādītos, ka viņi uzskata dabu par Dievu: vieni to, kas priekš acīm, un citi to, kas nav priekš acīm. Un vai viņi nav tik lielā mērā apstulbuši, ka pat nezina, kas ir Dievs, kas ir eņģelis un gars, arī, kas ir viņu pašu dvēsele, kura pēc nāves dzīvos, nedz kas ir debess dzīvība cilvēkā; tāpat viņi nezina vēl daudz citu lietu, kuras pieder pie saprašanas. Turpretī tie, ko viņi

sauc par vientiesīgiem, zina visas šīs lietas savējā veidā: tiem ir sava Dieva priekšstats — proti, ka Viņš ir Dievišķais cilvēka veidā; eņģeļa priekšstats — ka tas ir debešķīgs cilvēks; priekšstats par savu dvēseli, kura pēc nāves dzīvos — ka tā ir tāda kā eņģelis; ir tiem arī debess dzīves priekšstats, kāda tā cilvēkā ir, proti, ka tā ir dzīvošana saskaņā ar Dieva baušļiem. Eņģeļi tāpēc šos sauc par sapratīgiem un debesij piemērotiem, pirmos, turpretī, par nesaprašām.

VISU DEBESS LIETU ATBILSTĪBA VISAM, KAS IR CILVĒKĀ

87. Kas ir atbilstība, to mūsu laikos cilvēki nezina. Šai nezināšanai ir vairāki iemesli. Pirmais ir tas, ka cilvēks, mīlēdam sevi un pasauli, ir attālinājies no debess. Jo, kas vairāk par visu mīl sevi un pasauli, tas raugās vienīgi uz pasaulīgām lietām, tāpēc ka tās valdzina viņa ārējos jutekļus un iepriecina viņa dabīgo prātu | genium |, bet ne uz garīgām lietām, jo šīs valdzina iekšējos jutekļus un iepriecina sirdsprātu. Tāpēc arī viņi šīs lietas atmet, sacīdami, ka tās domāšanai esot par augstām. Senie cilvēki darīja citādi: viņiem atbildumu zināšana bija galvenā no visām. Ar tās palīdzību viņi smēlās arī saprašanu un gudrību, un pie baznīcas piederīgie ar tās palīdzību bija debess dalībnieki, jo atbildumu zināšana ir eņģeļu zināšana. Vissenākie cilvēki, būdami debešķīgi, domāja līdzīgi eņģeļiem pašos atbildumos. Tāpēc arī viņi ar eņģeļiem sarunājās un bieži redzēja Kungu, un Kungs viņus pamācīja. Bet mūsu laikos šī zināšana ir tik pilnīgi izzudusi, ka cilvēki pat nezina, kas ir atbilstība.

88. Tā kā nu bez jausmas par to, kas ir atbilstība, nav iespējams neko skaidri zināt ne par garīgo pasauli, nedz par tās ieplūsmu dabīgajā pasaulē, pat ne to, kas ir garīgais pret dabīgo; ne kaut ko skaidri par cilvēka garu, ko sauc par dvēseli, un tā darbošanos ķermenī, nedz arī par cilvēka stāvokli pēc nāves — tad ir jāsaka, kas un kāda ir atbilstība. Tādējādi arī būs sagatavots ceļš turpmākajam.

89. Vispirms jāsaka, ir atbilstība. Visa dabīgā pasaule atbilst garīgajai, un ne tikai vispār, bet arī atsevišķās lietās. Tāpēc visu, kas tik vien dabīgajā pasaulē no garīgās rodas, sauc par atbildumu. Ir jāzina, ka dabīgā pasaule rodas un pastāv no garīgās pasaules gluži tāpat, kā sekas no radošā cēloņa. Par dabīgo pasauli sauc visu to izplatījumu, kas ir zem saules un uzņem no tās siltumu un gaismu, un pie šīs pasaules pieder viss, kas tanī pastāv; bet garīgā pasaule ir debess, un pie šīs pasaules pieder viss, kas ir debesīs.

90. Tā kā cilvēks ir debess un arī pasaule vismazākajā veidā | un ir radīts | lai taptu par vislielākās debess veidolu (skaties agrāk 57. nr.), tad viņā ir abas pasaules — garīgā un dabīga. Iekšējie, proti sirdsprāta iecirkņi, kas attiecas uz saprātu un gribu, veido viņa garīgo pasauli, bet ārējie, proti ķermeņa iecirkņi, kuri attiecas uz ķermeņa jutekļiem un darbībām, veido viņu dabīgo pasauli. Tad nu visu, kas tik vien rodas viņa dabīgajā pasaulē (tas ir, ķermenī ar tā jutekļiem un darbībām) no viņa garīgas pasaules (tas ir, sirdsprāta ar tā saprātu un gribu), sauc par atbildumu.

91. Kāds ir atbildums, redzams piem. no cilvēka sejas. Sejā neprotot izlikties, visas sirdsprāta rosmes izpaužas redzamā un dabīgā veidā, tikpat kā īpatnējā rakstā, (kāpēc arī seju mēdz saukt par dvēselis spoguļi | index |); tādējādi garīgā pasaule izpaužas viņa dabīgajā pasaulē. Tāpat, kas ir saprātā, izpaužas runāšanā, un kas ir gribā — ķermeņa kustībās. Šīs izpaušmes ķermenī — vai nu sejā, runāšanā vai kustībās — tad nu sauc par atbildumiem.

92. No sacītā arī iespējams redzēt, kas ir iekšējais un kas ārējais cilvēks, proti, ka iekšējais ir tas, ko sauc par garīgo, un ārējais — ko par dabīgo cilvēku; ka tie viens no otra atšķiras kā debess no pasaules un ka viss, kas top un rodas ārēja jeb dabīgajā cilvēkā, top un rodas no iekšēja jeb garīgā cilvēka.

93. Sacītais attiecas uz iekšējā jeb garīgā cilvēka atbilstību viņa ārējam jeb dabīgajam cilvēkam. Bet turpmāk nu būs runa par visas debess atbilstību atsevišķām cilvēka daļām.

94. Ir rādīts, ka visa debess atveido vienu cilvēku, ka tā ir arī cilvēks savā atveidā un ka tāpēc to sauc par Vislielo Cilvēku. Vēl ir rādīts, ka aiz šī iemesla eņģeļu biedrības, no kurām debess sastāv, ir sakārtotas kā locekļi un ārējie un iekšējie orgāni cilvēkā, tāpat ka ir eņģeļu biedrības, kas atrodas galvā, krūtīs, rokās un to atsevišķās daļās (skaties agrāk 59. līdz 72. nr.). Biedrības, kas tur atrodas kādā locekļi, tad nu atbilst līdzīgam loceklim cilvēkā, piemēram: biedrības galvā atbilst galvai cilvēkā, biedrības krūtīs — krūtīm cilvēkā, biedrības rokās — rokām cilvēkā, un tāpat arī pārējās, šīs atbilstības pēc | tikai | cilvēks pastāv, jo cilvēks pastāv tikai atkarībā no debess.

95. Ka debess iedalīta divās valstīs, no kurām vienu sauc par debešķīgo un otru par garīgo, re-

dzams no attiecīgās agrākās nodaļas. Debešķīgā valsts vispār atbilst sirdij un visam, kas pieder pie sirds visā ķermenī, un garīgā valsts atbilst paušām un visam, kas pie tām pieder visa ķermenī. Sirds un plaušas arī veido divas valstis cilvēkā, kurās sirds valda ar artēriju un vēnu, un plaušas ar jušanas | sensorisko | un kustību | motorisko | nervu palīdzību — abas ikvienā spēkā un darbībā. Ikvienā cilvēkā — proti, viņa garīgajā pasaulē, ko sauc par viņa garīgo cilvēku — arī ir divas valstis: viena gribas un otra — saprāta valsts. kur griba valda ar labā un saprāts ar patiesā rosmēm. Šīs valstis atbilst sirds un plaušu valstīm ķermenī. Tamlīdzīgi ir arī debesis: debešķīgā valsts ir gribas iecirknis debesī un tanī valda mīlestības labais, un garīgā valsts ir saprāta iecirknis debesī un tur valda patiesais, šis divi valstis atbilst sirds un plaušu lomai cilvēkā. Šīs atbilstības pēc sirds Vārdā apzīmē gribu un arī mīlestības labo un plaušu elpošana | jeb dvaša | — saprātu un ticības patieso. Tāpēc arī sirdij mēdz piedēvēt rosmes, jebšu to tur nav, nedz tās no turienes nāk.

96. Abu debess valstu atbilstība sirdij un plaušām ir vispārēja visas debess atbilstība cilvēkam, bet mazāk vispārēja ir atbilstība viņa atsevišķajiem locekļiem un ārējiem un iekšējiem orgāniem. Kāda tā ir — par to arī būs runa. Kas Vislielajā Cilvēkā jeb debesī ir galvā, tie ir visā labajā vairāk par citiem, jo viņi ir mīlestībā, mierā, nevainībā, gudrībā, saprašanā un no tam priekā un laimē. Viņi iedarbojas | influunt | cilvēka galvā un tanīs lietās, kas pie galvas pieder, kurām tie atbilst. Kas Vislielajā Cilvēkā jeb debesī ir krūtīs, tie ir labprātības un ticības labajā; viņi iedarbojas cilvēka krūtīs un tām atbilst. Bet kas Vislielajā Cilvēkā jeb debesī ir gurnos un dzimumorgānos, tie ir laulības mīlestībā. Kas kājās, tie ir debess pēdējā labajā, ko sauc par garīgi dabīgo labo; kas rokās un delnās, tie patiesības spēkā no labā; kas acīs — tie saprātā; kas ausīs — tie uzklaušībā un paklausībā, kas degunā — tie jaušanā, kas mutē un mēlē — tie runāšanas spējā no saprāta un jaušanas; kas nierēs, tie ir tīrītājās, šķīrējās un labotājās patiesības; kas aknās, aizkuņģa dziedzerī un liesā, tie — dažādās labā un patiesā tīrīšanas funkcijās, un kas pārējos orgānos, tie atkal citādās. Viņi iedarbojas līdzīgos orgānos cilvēkā, kuriem tie atbilst. Debess ieplūsma pastāv locekļu funkcijās | jeb veicamajos uzdevumos un to lietderīgumā, un lietderīgums, būdams no garīgās pasaules, veidojas no tādām lietām, kādas ir dabīgajā pasaulē, un tā parādās sekās. No tam rodas atbilstība.

97. Aiz šī iemesla Vārdā ar šiem pašiem locekļiem un ārējiem un iekšējiem orgāniem apzīmētas līdzīgas lietas, un proti, ikreiz saskaņā ar to atbilstību. Ar galvu tāpēc apzīmēta saprašana un gudrība, ar krūti — labprātība, ar gurniem laulības mīlestība, ar rokam un delnām — patiesā spēks, ar kājām dabīgais, ar acīm — saprāts, ar degunu jeb nāsīm — jaušana, ar ausīm paklausība, ar nierēm — patiesā tīrīšana un tā tālāk. Tāpēc arī cilvēki mēdz teikt, runājot par kādu sapratīgu un gudru cilvēku, ka viņam ir | laba | galva; par tādu, kas ir labprātībā, ka viņam ir sirds krūtīs | quod amicus pectoris sit |; par tādu, kas spēj jaust, ka viņam ir ass deguns; par tādu, kas ir saprašanā, ka viņam ir ass skats; par tādu, kam ir vara, ka viņa rokas tālu sniedzas; par tādu, kas kaut ko mīl un tāpēc to grib, ka tas to grib no sirds, šie un vēl daudz citi izteicieni cilvēku runā ceļas no atbilstības, jo tie cēlušies no garīgās pasaules, lai gan cilvēki to nezina.

98. Ka visas debess lietas tā atbilst visām cilvēka daļām, tas man rādīts daudzos pieredzējumos — tik daudzos, ka esmu par to pārliecinājies kā par skaidri pierādītu un neapšaubāmu patiesību. Bet visus šos pieredzējumus šie minēt būtu lieki, nedz arī tas iespējams lielā daudzuma pēc. Tie atrodami “Debešķīgajos noslēpumos” — tanīs vietās, kur ir runa par atbildumiem un attēliem, par garīgās pasaules ieplūsmu dabīgajā un dvēseles un ķermeņa savstarpējo sakaru.

99. Bet lai gan viss, kas ir cilvēkā un pieder pie viņa ķermeņa, atbilst visām debess lietām, tomēr cilvēks ir debess veidols nevis ar savu ārējo, bet gan iekšējo veidu, jo cilvēka iekšējie iecirkņi uzņem debesi, bet ārējie uzņem pasauli. Tātad, cik viņa iekšējie iecirkņi uzņem debesi, tik cilvēks ar tiem ir debess vismazākajā formā vislielākās debess veidolā, bet cik viņa iekšējie iecirkņi debesi neuzņem, tik viņš nav debess un arī vislielākās debess veidols. Tomēr viņa ārējie iecirkņi, kas uzņem pasauli, var būt veidoti pēc pasaules kārtības un tamdēļ arī būt visādi skaisti. Jo ārējs skaistums, kas ir ķermenim, ceļas no vecākiem un veidošanās mātes miesās, un pēc tam to uztur vispārējā ieplūsmā no pasaules. Aiz šī iemesla dabīgā cilvēka izskats stipri atšķiras no viņa garīgā cilvēka izskata. Man vairākreiz radīja, kāds izskatās cilvēka gars, un es redzēju, ka dažiem, kam seja bija skaista un piemīlīga, tas bija kropls, melns un briesmīgs, tā ka tu to nosauktu nevis par debess, bet par elles veidolu; kamēr citiem | ārēji | ne tik skaistiem, tas bija glīts, balts un eņģelisks. Kāds bijis cilvēka gars, pasaulē dzīvojot, ķermenī, tāds arī tas parādās pēc nāves.

100. Bet debess atbilstība ir plašāka un neattiecas tikai uz cilvēku. Debesis arī savstarpēji cita citai atbilst. Trešajai jeb pašai iekšējai debesij atbilst otrā jeb vidējā; otrajai jeb vidējai atbilst pirmā jeb zemākā, un šī atbilst ķermeniskajiem veidojumiem cilvēkā, ko sauc par viņa locekļiem un ārējiem un iekšējiem orgāniem. Šādējādi cilvēka ķermeniskie veidojumi ir tie, kuros debess vispēdīgi izbeidzas un uz ko tā balstās kā uz sava pamata. Bet šis noslēpums citā vietā tiks pilnīgāk atklāts.

101. Bet katrā ziņā ir jāzina, ka visa atbilstība, kas ir | cilvēkam | ar debesi, pastāv ar Kunga Dievišķo Cilvēcisko, tāpēc ka no Viņa ir un Viņš ir debess, kā tas jau iepriekšējās nodaļās rādīts. Jo — ja Dievišķais Cilvēciskais neieplūstu visās debess un, saskaņā ar atbilstību, arī visās pasaules lietās — tad nebūtu ne eņģeļa, ne cilvēka. No tam atkal ir skaidrs, kāpēc Kungs tapa par Cilvēku un ietērpa Savu Dievišķo cilvēciskajā no pirmā līdz pēdējam. Tas notika tāpēc, ka ar Dievišķo Cilvēcisko, no kā bija debess pirms Kunga atnākšanas, vairs nepietika visu lietu uzturēšanai | kārtībā |, jo cilvēks, kas ir debess pamats, šo kārtību bija izkustinājis un izpostījis.

102. Eņģeļi ir pārsteigti, dzirdot, ka ir cilvēki, kas visu piedēvē dabai un ne Dievišķajam; un arī tādi, kas tic, ka viņu ķermenis, kurā ir apvienots tik daudz aprīnojamo debess lietu, esot dabas veidots. Vēl vairāk | viņi ir pārsteigti, dzirdot par tādu ticību |, ka arī viss, kas attiecas uz cilvēku prātu, esot no dabas, jebšu tie | kas tā tic |, kaut drusku augstāk paceļot savu sirdsprātu, varētu redzēt, ka šīs lietas ir no Dievišķā un ne no dabas, un pati daba ir radīta, lai ietērtu garīgo un nostatītu to atbilstošā veidā kārtības pēdējā pakāpē. Šādus cilvēkus viņi pielīdzina pūcēm, kas redz tumsā, bet gaismā ne.

DEBESS ATBILSTĪBA VISĀM ZEMES LIETĀM

103. Kas ir atbilstība, ir rādīts iepriekšējā nodaļā, un vēl tur ir rādīts, ka itin viss, kas ir cilvēka dzīvnieciskajā ķermenī, ir atbildums. Tagad ir kārtā rādīt, ka arī visas zemes un vispār pasaules lietas ir atbildumi.

104. Visas zemes lietas iedala trijās grupās, ko sauc par valstīm, proti, dzīvnieku, augu un minerālu valsti. Dzīvnieku valstī ir pirmās pakāpes atbildumi, tāpēc ka tie ir dzīvi; augu valstī ir otrās pakāpes atbildumi, tāpēc ka tie tikai aug; un minerālu valstī ir trešās pakāpes atbildumi, tāpēc ka tie navne dzīvi, nedz arī aug. Atbildumi dzīvnieku valstī ir dažādo sugu dzīvie radījumi, tiklab tie, kas staigā un rāpo pa zemi, kā arī tie, kas lido pa gaisu un ko atsevišķi vārdā neminam, tāpēc ka tie visiem pazīstami. Atbildumi augu valstī ir viss, kas aug un zied dārzos, mežos, druvās un laukos, ko arī vārdā neminam, tāpēc ka arī tas ir pazīstams. Atbildumi minerālu valstī ir cēlākie un mazāk cēlie metalli, dārgakmeņi un vienkāršie akmeņi, dažādās zemes sugas un arī ūdeņi. Bez tam vēl atbildumi ir visi tie priekšmeti, ko cilvēki no šīm lietām pagatavo lietošanai, piemēram, visāda barība, drēbes, mājas, celtnes un daudz citas lietas.

105. Kas atrodas pāri zemei, kā saule, mēness, zvaigznes, un arī gaisā, kā mākoņi, migla, lietus, zibeņi, pērkoni, arī ir atbildumi. Kas iziet no saules | un atkarājas no | tās klātbūtnes un projienes, kā gaisma un ēna, siltums un aukstums, arī ir atbildumi; un tāpat arī, kas no tam pēc kārtas rodas, kā gada laiki — pavasaris, vasara, rudens un ziema — un dienas laiki — rīts, dienvidus, vakars un nakts.

106. Vārdu sakot, viss, kas dabā rodas, no mazākā līdz lielākajam, ir atbildums. Un atbildums tas ir tāpēc ka dabīgā pasaule ar visu tanī esošo rodas un pastāv atkarībā no garīgās pasaules, un tās abas no Dievišķā. Ka dabīgā pasaule arī pastāv atkarībā no garīgās, teikts tāpēc, ka visas lietas pastāv atkarībā no tā, no kā tās radušās, jo pastāvēšana ir pastāvīga rašanās, un vēl tāpēc, ka nekas nevar pastāvēt pats no sevis, bet no agrākā, tāpat no Pirmā, no kā atdaloties tas pilnīgi ietu bojā un iznīktu.

107. Atbildums ir viss, kas dabā no dievišķās kārtības rodas un pastāv. Dievišķo kārtību veido dievišķais labais, kas iziet no Kunga. Iesākdamies no Viņa, tas, pēc kārtas cauri debesīm iedams, nonāk pasaulē kur vispēdējās lietās sasniedz savu robežu. Viss, kas tur saskan ar kārtību, ir atbildums un ar to tur saskan viss, kas ir labs un pilnīgs lietošanai, jo viss labais ir labs atkarībā no sava lietderīguma. Forma | kādā labais ietērpjams | attiecas uz patieso, tāpēc ka patiesais ir labā forma. Tāpēc visas lietas, kas pasaules visumā un tās dabā ir dievišķajā kārtībā, attiecas uz labo un patieso.

108. Ka visas lietas, kas ir pasaulē, rodas no Dievišķā un ietērpjas dabā tādās formās, kurās tās var tur būt un lieti derēt, un tādējādi atbilst | Dievišķajam |, tas skaidri redzams no atsevišķajām parādībām tā kustoņu, kā augu valstī. Abās šinīs valstīs ir tādas parādības, ka ikviens, iekšējā par tām domājot, var redzēt, ka tās ir no debess. Paskaidrojuma no neskaitāmām šādām | lietām minamas tikai nedaudzas

— pirmkārt dažas no kustoņu valsts. Kādas zināšanas ir it kā iedēstītas ikvienam kustonim, tas daudziem zināms. Bites zina lasīt no puķēm medu, taisīt no vaska šūnas, kur savu medu noglabāt un tā sagādāt barību sev un savējiem arī nākamajai ziemai. Bišu māte dēj olas, bet pārējās kalpo, tās kopdamas, lai no tām dzimtu jaunā paaudze. Bitēm ir arī zināma valdīšanas forma, ko tās visas ar savu instinktu pazīst. Derīgās bites viņas glabā, bet nederīgos tranus izdzen un nolaupa tiem spārnus; neminot vēl citas brīnišķīgas lietas, kas to lietderīguma dēļ viņām ir no debess iedēstītas, jo bišu vasks kalpo cilvēcei visā pasaulē sveču pagatavošanai un medus — ēdienu saldināšanai. Kas tik viss nenotiek ar kāpuriem, kuri taču kustoņu valstī ir tik niecīgi radījumi! Viņi zina pārtikt no pazīstamu lapu sulas, pēc zināma laika iekūņoties kokonā un palikt tur it kā mātes ķermenī, tādējādi radot savas sugas pēcnācējus. Daži papriekš pārvēršas nimfās¹⁾ un kūniņās, vērpjot ap sevi pavedienu, un pēc pabeigta darba, ietērpušies citā ķermenī ar spārniem, lidinās pa gaisu kā savā debesī, pārojas, dēj olas un rada sev pēcnācējus. Bez šiem, te īpaši vārdā minētajiem, vispār visi spārnotie gaisa dzīvnieki zina savu barību, no kuras viņi pārtiek, un ne tikai, kas ir viņu barība, bet arī kur tā atrodama. Viņi zina būvēt sev ligzdas (un katra suga savādas), dēt tur olas, tupēt uz tām, izperēt savus mazuļus, tos barot un vēlāk, tiem paaugoties, izraidīt no mājas. Viņi pazīst arī savus ienaidniekus, no kā jābēg, un draugus, ar kuriem biedroties, un visu to viņi zina jau no agras mazotnes. Nerunājot nemaz par brīnišķīgām lietām pašās olās, kur viss savā kārtībā sagatavots nākamā mazuļa veidošanai un uzturēšanai, un vēl par neskaitāmām citām lietām. Kurš cilvēks, ar cik necik gudru prātu domādams, kādreiz neteiks, ka viss šie minētais ir no garīgās pasaules, kurai dabīgā pasaule tikai kalpo, ietērpjot | materiālā | ķermenī to, kas ir no turienes, jeb izraisot sekās to, kas savā cēloni ir garīgs? Ka zemes dzīvnieki un spārnotie gaisa radījumi jau piedzimstot visu to zina, bet cilvēks, kas taču pārāks par viņiem, to nezina — tas tāpēc, ka dzīvnieki ir savas dzīves kārtība un nav varējuši izpostīt sevī to, kas viņos ir no garīgās pasaules, jo viņiem nav domātāja prāta. Citādi ir ar cilvēku, kas domā no garīgās pasaules: dzīvodams pret kārtību, un šādu dzīvi ar prātu sekmedams, viņš to kas viņā no garīgās pasaules | sevī sagrozījis, un tāpēc viņam jāpiedzimst pilnīgā nezināšanā un pēc tam ar dievišķiem līdzekļiem jātop ievestam atpakaļ debess kārtībā.

109. Kā atbilst augu valsts objekti, arī redzams no daudzām parādībām, piem., no tām, kā no sēkļiņas izaug koki, kokiem izplaukst lapas un ziedi un vēlāk rodas augļi, kuros atkal savukārt ir sēklas; pie kam šīs parādības risinās cita pakaļ citai un turklāt vēl tik apbrīnojamā kārtībā, ka īsos vārdos tas nemaz nav aprakstāms. Varētu uzrakstīt veselus sējumus, un arī tad vēl dziļākie noslēpumi, kas viņu lietderīgumam tuvāki, ar zināšanu vēl nebūtu izsmelti. Tā kā arī šīs parādības ceļas no garīgās pasaules jeb debess, kurai ir cilvēka veids (kā tas agrāk attiecīgā nodaļā rādīts) tad arī šinī valstī atsevišķajiem objektiem ir zināma attieksme uz to, kas ir cilvēkā. To zina arī daži mācītie ļaudis. Ka viss, kas šinī valstī, arī ir atbildums, man kļuvis skaidrs no daudziem pieredzējumiem, jo bieži, dārzos atradāmies un aplūkodams kokus, augļus, ziedus un pākstis, novēroju debesi atbildumus un, runājot ar tiem, pie kā šie atbildumi bija, mani pamācīja, no kurienes un kas tie bija par atbildumiem.

110. Bet zināt garīgās lietas debesi, kurām dabīgās pasaulē atbilst, mūsu dienās iespējams vienīgi | ar atklāsmi | no debess, tāpēc ka atbildumu zināšana mūsu dienās ir pilnīgi zudusi. Bet kāda nu ir garīgo lietu atbilstība dabīgajām — gribu rādīt ar dažiem piemēriem. Zemes dzīvnieki vispār atbilst rosmēm: rāmie un derīgie labām, bet plēsīgie un kaitīgie ļaunām rosmēm. Atsevišķi — govīs un teļi atbilst dabīgā, avis un jēri — garīgā sirdsprāta rosmēm, bet spārnotie dzīvnieki, atkarībā no viņu atsevišķajām sugām — saprāta piederumiem tā vienā, kā otrā sirdsprātā. Aiz šī iemesla Izraēliešu baznīcā (kas bija attēlu baznīca) svētajā kalpošanā lietoja dažādu sugu dzīvniekus, kā govīs, teļus, aunos, avis, kazas, āžus, abēju dzimuma jērus, tāpat arī baložus un ūbeles, dedzināmiem un citiem upuriem, jo minētie dzīvnieki šinī kalpošanā atbilda garīgām lietām, kuras debesi saprata pēc to atbilstības. Dzīvnieki pēc savām sugām vispār un atsevišķi arī ir rosmes, tāpēc ka viņi ir dzīvi un dzīvība ikvienam ir tikai no rosmes un tāda kā šī. Tāpēc arī ikvienam dzīvniekam ir iedzimta zināšana, kas saskan ar viņa dzīvības rosmi. Cilvēks, zīmējoties uz savu dabīgo cilvēku, ir dzīvniekiem līdzīgs, un tāpēc arī vispār mēdz cilvēku ar tiem salīdzināt: piem., ja viņš ir rāms, viņu sauc par avi vai jēru, ja mežonīgs — par lāci vai vilku, ja viltīgs — par lapsu vai čūsku, un vēl citādi.

111. Līdzīga atbilstība | garīgajai pasaulei | pastāv arī tam, kas ir augu valstī. Dārzs vispār atbilst debesij, zīmējoties uz saprašanu un gudrību; tāpēc arī debesi | Vārdā | sauc par Dieva dārzu un paradī-

1) Nimfas — kāpuri ar spārnu aizmetņiem. (Tulk. piez.)

zi, un arī cilvēki to sauc par debešķīgo paradīzi. Koki pēc to atsevišķajām sugām atbilst labā un patiesā atziņām un jausmām, no kā ir saprašana un gudrība. Tāpēc arī seno laiku cilvēki, pazīdami atbildumus, noturēja savus dievkalpojumus birzīs. Aiz šī iemesla arī Vārdā tik daudzreiz minēti koki, kā vīnkoks, eļļas koks, ciedrs u. c., un ar tiem salīdzināta debess, baznīca un cilvēks; un šo darāmais labais salīdzināts ar augļiem. Arī barība, kas pagatavota no augiem, sevišķi no labības graudiem, atbilst labā un patiesā rosmēm, proti, aiz tā iemesla, ka šīs rosmes uztur garīgo dzīvību tāpat, kā zemes barība dabīgo dzīvību. Tāpēc maize vispār atbilst ikvienai labā rosmei, jo tā vairāk par visu pārējo barību uztur dzīvību, un ar to domāta visa barība. Šīs atbilstības pēc arī Kungs Sevi pašu sauc par dzīvības maizi, un tās dēļ arī maizes tika lietotas svētajā kalpošanā Izraēliešu baznīcā, proti, tās lika uz galda saiešanas telti un sauca par priekšā liekamām maizēm. Un arī visu dievišķo kultu, kurā upurēja dedzināmos un citus upurus, sauca par maizi, šīs atbilstības pēc arī Kristīgās baznīcas dievkalpošanā vislielākais svētums ir svētais mielasts, kurā sniedz maizi un vīnu. No šiem nedaudzajiem piemēriem redzams, kāda ir atbilstība.

112. Īsos vārdos pasakāms arī, kā atbildumi saista debesi ar pasauli. Kunga valstība ir mērķu valstība, kuri ir lietderīga kalpošana; jeb, (kas ir tas pats) lietderības valstība, kur lietderīga kalpošana ir mērķis. Tāpēc Dievišķais pasaules visumu ir tā radījis un veidojis, ka lietderība it visur var ietērties tādās formās, kurās tā parādās darbos jeb sekmējas — papriekšu debesi un tad pasaulē, tātad pakāpeniski pēc kārtas līdz pat vispēdējiem dabas objektiem. No tam ir skaidrs, ka dabīgo lietu atbilstība garīgajām jeb pasaules atbilstība debesij pastāv lietderībā un | atbilstošs jeb līdzīgs | lietderīgums tās saista, un ka | atsevišķās | formas, kurās lietderīgums ietērpjas, tik ir atbildumi un tik arī saistās, cik tās ir lietderīguma formas. Viss, kas rodas saskaņā ar kārtību pasaules trijās dabas valstīs, ir lietderīguma formas jeb lietderīguma labad veidotas lietderīguma sekas. Tāpēc arī viss, kas tur ir, ir atbildums. Bet ar cilvēku ir tā: cik viņš dzīvo saskaņā ar dievišķo kārtību, tātad cik viņš ir mīlestībā uz Kungu un labprātībā pret tuvāko, tik viņa darbi ir lietderīgi | savā | formā un arī atbildumi, kas saista viņu ar debesi. Mīlēt Kungu un tuvāko vispār nozīmē lietderīgam būt. Vēl ir jāzina, ka ar cilvēka starpniecību saistās dabīgā pasaule ar garīgo jeb ka viņš ir šīs saistības vidinieks, jo viņā ir dabīgā un reizē arī garīgā pasaule (skat. iepriekš 57. nr.). Tāpēc: cik cilvēks ir garīgs, tik viņš ir šīs saistības vidinieks, bet cik viņš ir dabīgs un ne garīgs, tik viņš tas nav. Tomēr arī bez cilvēka vidniecības pastāv dievišķa ieplūsma pasaulē un arī pasaules lietās cilvēkā, tikai ne viņa domātajā prātā | racionālā |.

113. Kā viss, kas saskan ar dievišķo kārtību, atbilst debesij, tāpat viss, kas ir pret dievišķo kārtību, atbilst ellei. Viss, kas atbilst debesij, attiecas uz labo un patieso, bet kas ellei — uz ļauno un nepatieso.

114. Tagad sakāms kaut kas par atbildumu zināšanu un tās noderību. Jau agrāk teikts, ka garīgo pasauli, kas ir debess, ar dabīgo saista atbildumi. Aiz šī iemesla tanis cilvēkam ir kopība ar debesi. Jo debess eņģeļi nedomā tāpat kā cilvēki pēc dabīgām lietām, un tāpēc, pazīstot atbildumus, cilvēks sava sirdsprāta domu ziņā var būt kopā ar eņģeļiem un saistīties ar tiem savā garīgajā jeb iekšējā cilvēkā. Saistības dēļ starp debesi un cilvēku Vārds uzrakstīts vienos atbildumos, jo itin viss tanī atbilst. Tāpēc cilvēks, pazīdams atbildumus, saprastu Vārda garīgo nozīmi, un ar to viņam būtu iespējams zināt noslēpumus, no kuriem viņš burtiskajā saturā nekā nesaskata. Jo Vārdā ir burtisks un arī garīgs saturs, pie kam burtiskais sastāv no tādām lietām, kādas ir pasaulē, un garīgais no tādām, kādas ir debesī. Tā kā debesi saista ar pasauli atbildumi, tad ir dots tāds Vārds, kur katra atsevišķa lieta līdz pat vissīkākajam burtam atbilst.

115. Mani no debess pamācīja, ka visnenākā laikmeta cilvēki uz mūsu zemeslodes, kuri bija debešķīgi cilvēki, esot domājuši pašos atbildumos un pasaules dabīgās lietas, kas ir prieks acīm, kalpojušas viņiem par līdzekļiem šādai domāšanai. Tādi būdami, viņi esot biedrojušies ar eņģeļiem un runājuši ar tiem, un šādā kārtā caur viņiem debess bijusi saistīta ar pasauli, šī iemesla pēc tos laikus sauc par zelta laikmetu, un par to raksta arī senie rakstnieki, proti, ka debess iedzīvotāji tad esot dzīvojuši kopā ar cilvēkiem un biedrojušies ar viņiem kā draugiem. Bet pēc šiem laikiem dzīvojuši cilvēki, kas nav domājuši pašos atbildumos, bet pēc tiem, tos zinādami, un arī tad debess bijusi saistīta ar cilvēku, tikai ne vairs tik iekšēji, šos laikus sauc par sudraba laikmetu. Pēc tam dzīvojuši cilvēki, kas atbildumus gan zinājuši, bet neesot vairs pēc tiem domājuši, un proti, tālab, ka bijuši dabīgajā labajā un ne kā agrāk — garīgajā. Šos laikus sauca par vara laikmetu. Pēc tam cilvēks pakāpeniski kļuvis ārišķīgs un beidzot ķermenisks, un tad atbildumu zināšana pilnīgi izzudusi un līdz ar to arī atziņas par debesi un daudzām debess lietām. Šie laikmeti nosaukti par zelta, sudraba un vara laikmetiem atbilstības dēļ, jo zelts savas atbilstības pēc apzīmē debešķīgo labo, kurā bija visnenākā laikmeta cilvēki; sudrabs apzīmē garīgo labo, kurā bija

senā laikmeta cilvēki, kas dzīvoja pēc pirma-jieb; varš — dabīgo labo, kurā bija šo tuvākie pēcteči; bet dzelzs, pēc kā nosaukts pēdējais laikmets, apzīmē cietu patiesību bez labā.

PAR SAULI DEBESĪ

116. Debesī neredz ne pasaules sauli, nedz arī kaut ko, kas no šīs saules ceļas, tāpēc ka tas viss ir dabīgs. Jo no šīs saules daba iesākas un, kas tik vien no tās rodas, to sauc par dabīgu. Bet garīgais, pie kā pieder debess, stāv pāri dabai un pilnīgi izšķiras no dabīgā, un šiem nav cita savstarpēja sakara kā atbildumi. Kāda ir izšķirība starp garīgo un dabīgo — noprotams no tā, kas agrāk (38. nr.) teikts par pakāpēm, un kāds ir to sakars — no tā, kas teikts abās iepriekšējās nodaļās par atbilstību.

117. Bet jebšu debesī neredz ne pasaules sauli, nedz ko citu, kas no šīs saules ceļas, tomēr arī tur ir Saule, tāpat arī gaisma un siltums, un viss pārējais, kas ir pasaulē, un bez tam vēl neskaitāmas citas lietas, tikai ne no tāda paša cēloņa, jo debesī ir garīgas, bet pasaulē dabīgas lietas. Debess Saule ir Kungs, gaisma tur ir dievišķais patiesais un siltums — dievišķais labais, kas iziet no Kunga kā Saules. No šī cēloņa ir visas lietas, kas debesis rodas un parādās. Bet par gaismu un siltumu un tām lietām, kas rodas no gaismas un siltuma debesī, būs runa turpmākajās nodaļās; šinī ir runa tikai par Sauli debesī. Kungs parādās debesī kā Saule tāpēc, ka Viņš ir dievišķā mīlestība, no kā rodas visas garīgās un — ar pasaules palīdzību — arī visas dabīgas lietas, šī mīlestība ir tā, kas tur spīd kā Saule.

118. Ka Kungs tiešam parādās debesī kā Saule, to man ne tikai eņģeļi ir teikuši, bet arī pašam vēlēt vairākreiz redzēt, kāpēc, arī gribu šē īsos vārdos aprakstīt, ko par Kungu kā Sauli esmu dzirdējis un redzējis. Kungs parādās ka Saule ne pašā debesī, bet augstu pāri debesīm, un nevis tieši virs galvas jeb zenītā, bet eņģeļu priekšā vidējā augstumā. Viņš parādās divās dažādās vietās: labajai acij vienā un kreisajai citā, pie tam ievērojamā atstatumā. Labajai acij Viņš parādās gluži kā saule, arī it kā no tādas pašas uguns un tikpat liels kā pasaules saule; kreisajai acij, turpretim, ne kā saule, bet mēnesim līdzīgā spožumā, tikai vairāk mirdzēdams un tādā pašā lielumā kā mūsu zemes mēness, pie kam apkārt tam ir it kā vairāki mazi mēnestiņi, kas tāpat spīd un mirdz. Kungs parādās divās vietās un tik dažādi tāpēc, ka Viņš parādās ikvienam tā, kā tas Viņu uzņem: citāds tiem, kas Viņu uzņem ar mīlestības labo, citāds atkal tiem, kas ar ticības labo. Tiem, kas Viņu uzņem ar mīlestības labo, Viņš parādās kā Saule ugunīgs un liesmains, atkarībā no uzņemšanas, un šie ir Viņa debešķīgajā valstī; bet tiem, kas Viņu uzņem ar ticības labo, Viņš parādās kā mēness spožs un mirdzošs, arī atkarībā no uzņemšanas, un šie ir viņa garīgajā valstī. Iemesls | šīm dažādajām parādībām | tas, ka mīlestības labais atbilst ugunij, no kam uguns garīgā nozīmē ir mīlestība; un ticības labais atbilst gaismai, un gaisma garīgā nozīmē ir ticība. Kungs parādās eņģeļiem acu priekšā tāpēc, ka iekšējie jeb sirdsprāta iecirkņi redz ar acīm, pie kam no mīlestības labā tie redz ar labo aci un no ticības labā ar kreiso. Jo viss, kas eņģeļiem un arī cilvēkam ir labajā pusē, atbilst labajam, no kā ir patiesais; un kas kreisajā pusē — patiesajam no labā. Ticības labais ir savā būtībā patiesais no labā.

119. Aiz šī iemesla Vārdā Kungs mīlestības ziņā salīdzināts ar sauli un ticības ziņā ar mēnesi. Un arī mīlestība uz Kungu, no Kunga nākdama, apzīmēta ar sauli, un ticība Kungam, no Kunga nākdama — ar mēnesi, piem., sekojošās vietās: “Un mēness gaisma būs kā saules gaisma, un saules gaisma septiņkārtēja kā septiņu dienu gaisma” (Jes. 30:26); “Un kad Es tevi izdzēsīšu, Es apsegšu debesis un aptumšošu zvaigznes; sauli Es apsegšu ar mākonī, un mēness neliks spīdēt savai gaismai. Visus gaismas spīdekļus debesis virs tevis Es aptumšošu un vedīšu tumsību par tavu zemi” (Ecek. 32:7,8.); “Saule uzlecot aptumšosies, un mēness neliks spīdēt savai gaismai” (Jes. 13, 10); “Saule un mēness aptumšosies, un zvaigznes ieraus savu spožumu. Saule pārvērtīsies par tumsību un mēness par asinīm” (Joela 2:2,10,31; 4:15); “Saule tapa tumša kā rupjš maiss un mēness kā asinis, un zvaigznes krita uz zemi” (Apok. 6:12,13); “Tūdaļ pēc šā laika bēdām saule aptumšosies un mēness nedos savu gaismu, un zvaigznes kritīs no debess” (Mat. 24:29) un vēl citās vietās, šinīs vietās saule apzīmē mīlestību, mēness — ticību un zvaigznes — labā un patiesā atziņas. | Par tādu stāvokli | kad šo vairs nav, teikts, ka saule aptumšojas, mēness zaudē gaismu un zvaigznes krīt no debess. Ka Kungs debesī parādās kā Saule, redzams arī no Viņa apskaidrošanas Pētera, Jāņa un Jēkaba priekšā, kad “Viņa vaigs spīdēja kā saule” (Mat. 17:2). Šādā veidā Kungs parādījās šiem mācekļiem, kad viņi, no ķermeņa atrauti, atradās debess gaismā. Aiz šī iemesla seno laiku cilvēki, kam bija attēlu baznīca, dievišķajā kultā grieza seju pret sauli austrumos, un arī savus

dievnamus cēla ar skatu uz austrumiem.

120. Cik liela un kāda ir dievišķā mīlestība, redzams no salīdzinājuma ar pasaules sauli, proti, ka tā ir ļoti karsta un — ja jūs tam gribat ticēt — vēl daudz karstāka. Tāpēc arī Kungs kā Saule neieplūst debesīs tieši, bet Viņa mīlestības karstums pa ceļam pakāpeniski top mērenāks, šis mērenuma pakāpes parādās kā starojošas joslas ap Sauli. Bez tam vēl eņģeļus apņem plāns, viņiem piemērots mākonis, lai viņi neciestu no | pārliecīgā karstuma | ieplūsmas. Tāpēc arī debesu atstatumi, atkarīgi no uzņemšanas: augstākās debesis, būdamas mīlestības labajā, ir Kungam kā Saulei vistuvāk, un zemākās, būdamas ticības labajā, atrodas attālāk no Viņa. Bet kas nav nekādā labajā, kā tie, kas ellē, tic ir pavisam tālu prom, un arī atkarībā no tam, cik viņi ir pretstatā labajam.

121. Bet debesi parādīdamies — kas bieži notiek — Kungs parādās nevis Saules apņemts, bet eņģeļa izskatā, izšķirdamies no eņģeļiem ar to, ka Dievišķais izstaro Viņam no sejas. Viņš nav debesi personīgi, jo personīgi Kungs ir pastāvīgi Saules apņemts, bet ir klāt ar skatienu. Debesi ir vispār tā, ka ikviens parādās it kā klātu tur, kur ir pievērsts jeb kur beidzas viņa skatiens, jebšu tas būtu visai tālu no turienes, kur viņš tiešām atrodas, šādu klātbūtni sauc par iekšējās redzes klātbūtni, par ko būs runa turpmāk. Arī es redzēju Kungu ārpus Saules eņģeļa izskatā augstu gaisā drusku zemāk par Sauli, arī tuvumā tādā pašā izskatā ar mirdzošu seju un reiz arī eņģeļu vidū kā liesmainu spožumu.

122. Pasaules saule, pretstata dēļ debess Saulei, izliekas eņģeļiem kā kaut kas tumšs, un mēness, pretstata dēļ debess Mēnesim, kā kaut kas krēslains, un proti, vienmēr. Tas tāpēc, ka pasaules ugunīgās parādības atbilst patmīlībai un gaišums no tām nepatiesajam no šīs mīlestības; bet patmīlība ir pilnīgi pretēja dievišķajai mīlestībai, un šīs mīlestības nepatiesais pilnīgi pretējs dievišķajam patiesajam, un kas ir pretējs dievišķajai mīlestībai un dievišķajam, tas eņģeļiem ir tumsība. Aiz šī iemesla — pielūgt pasaules sauli un mēnesi un to priekšā locīties, Vārdā nozīmē milēt sevi un nepatiesības, kas no patmīlības ceļas, un | par tiem, kas to dara, teikts | ka tie izdeldējami (5. Moz. 4:19; 17:3,4, 5; Jerem. 8:1,2; Ecek. 8:15,16,18; Apok. 16:8; Mat. 13:6).

123. Tā kā Kungs parādās debesi kā Saule dievišķās mīlestības pēc, kura ir Viņā un no Viņa, tad visi, kas ir debesis, griežas pastāvīgi pret Viņu: tie, kas debešķīgajā valstī — kā pret sauli, un garīgajā valstī — kā pret Mēnesi. Bet tie, kas ir ellē, griežas pret tumsību un krēslību pretējā virzienā, tātad nost no Kunga, un proti, aiz tā iemesla, ka visi, kas ellēs, ir patmīlībā un pasaules mīlestībā, tātad arī pret Kungu. Kuri griežas pret tumsību, kas ir pasaules saules vietā, tie ellēs ir dibenā un tos sauc par | ļauniem | ģēnījumiem; kuri, turpretim, — pret krēslību, kas ir mēness vietā, tie elles ir priekšā un šos sauc par gariem. Aiz šī iemesla par tiem, kas ir ellēs, saka, ka viņi esot krēslībā, un par tiem, kas debesis, ka viņi esot gaismā, jo krēsla apzīmē nepatieso no ļaunā un gaisma — patieso no labā. Viņi tā griežas tāpēc, ka viņā dzīve visi skatās uz to, kas valda viņu iekšienē, tātad uz savu mīlestību, un iekšiene veido eņģeļa un gara seju. Un garīgajā pasaulē arī debespuses nav noteiktas kā dabīgajā pasaulē, bet tās noteic sejas virziens. Cilvēks ar savu garu arī tāpat griežas, proti, nost no Kunga tas, kas ir patmīlībā un pasaules mīlestībā, un pret Viņu — kas ir mīlestībā uz Viņu un tuvāko; bet cilvēks tikai to nezina, tāpēc ka ir dabīgajā pasaulē, kur debespuses noteic pēc saules lēkta un rieta. Bet sacītais, tāpēc ka tas cilvēkam grūti aptverams, paskaidrots nākošajās nodaļās, kur būs runa par debespusēm un par telpu un laiku debesi.

124. Tā kā Kungs ir debess Saule, un viss, kas ir no Viņa, raugās uz Viņu, tad Kungos ir arī kopējais centrs, no kura atkarīgi visi virzieni un noteikšana. Un tāpēc Viņa klātbūtnē un vadībā ir viss, kas apakšā — tiklab tas, kas debesis, kā arī tas, kas virs zemes.

125. No še sacītā nu skaidrāk redzams arī tas, kas iepriekšējās nodaļās sacīts un rādīts par Kungu, proti, ka Viņš ir debess Dievs (2. – 6. nr.), Viņa Dievišķais veido debesi (7. – 12. nr.), Kunga Dievišķais debesi ir mīlestība uz Viņu un labprātība pret tuvāko (13. – 19. nr.), visas pasaules lietas atbilst debesij un caur debesi Kungam (87. – 115. nr.), Kunga Dievišķais debesi ir mīlestība uz Viņu un labprātība pret tuvāko (13. – 19. nr.), visas pasaules lietas atbilst debesij un caur debesi Kungam (87. – 115. nr.) un tad vēl, ka pasaules saule un mēness ir atbildumi (105. nr.).

PAR GAISMU UN SILTUMU DEBESĪ

126. Ka debesis ir arī gaisma, to nespēj aptvert tie, kas domā vienīgi pēc dabas, jebšu debesis tā ir tik stipra, ka daudzkārt pārspēj dienvidus gaismu pasaulē. Šo gaismu bieži esmu redzējis, arī vakara un

nakts laikā. Sākumā brīnījos, dzirdot eņģelus sakām, ka pasaules gaisma esot gandrīz kā ēna, salīdzinot ar debess gaismu, bet tā kā pats to redzēju, tad varu apliecināt, ka tā ir. Šīs gaismas baltums un spožums ir neaprakstāms. | Visu, ko debesis esmu redzējis, to esmu redzējis šinī gaismā, un tādējādi arī skaidrāk un izšķirīgāk nekā to, kas ir pasaulē.

127. Debess gaisma nav dabīgā kā pasaules gaisma, bet garīga, jo tā ir no Kunga kā Saules un šī Saule ir dievišķā mīlestība, kā tas iepriekšējā nodaļā rādīts. Kas no Kunga kā Saules iziet, to debesis sauc par dievišķo patieso, tomēr savā būtībā tas ir ar dievišķo patieso savienots dievišķais labais. No tā eņģeļiem ir gaisma un siltums: no dievišķā patiesā — gaisma un no dievišķā labā — siltums. No tam var droši spriest, ka debess gaisma, kam šāds cēlonis, ir garīga un ne dabīga, un tāpat arī siltums.

128. Dievišķais patiesais eņģeļiem ir gaisma tāpēc, ka eņģeļi ir garīgas un ne dabīgas būtnes, jo garīgas būtnes redz no savas Saules un dabīgas no savējas. Dievišķais patiesais ir arī tas, no kā eņģeļiem ir saprāts, un saprāts ir viņu iekšējā redze, kura ieplūst viņu arējā redzē un to rada. Tāpēc viss, kas parādās debesi no Kunga kā Saules, parādās gaismā. Tā kā no tam ceļas gaisma debesī, tad tā tur mainās atkarībā no dievišķā patiesā uzņemšanas no Kunga jeb — kas ir tas pats — no saprašanas un gudrības, kādā ir eņģeļi. Tātad citāda gaisma ir debešķīgajā valstī nekā garīgajā, un atkal citāda tā ir ikvienā biedribā. Debešķīgajā valstī gaisma parādās ugunīga, tāpēc ka eņģeļi, kas tur atrodas, uzņem to no Kunga kā Saules; bet garīgajā valstī gaisma ir spoži balta, tāpēc ka eņģeļi, kas tur atrodas, uzņem to no Kunga kā Mēness (skat. iepriekš 118. nr.). Arī biedribās ir katrā savāda gaisma, un katrā par sevi tā arī ir dažāda: lielākā gaismā tur ir tie, kas atrodas vidū, un vājākā tie, kas visapkārt (skat. 43. nr.). Vārdu sakot, eņģeļiem ir gaisma tādā pakāpē, kādā viņi uzņem dievišķo patieso | sunt receptiones |, tas ir, kādā pakāpē viņi ir saprašānā un gudrībā no Kunga. Tāpēc debess eņģelus sauc par gaismas eņģeļiem.

129. Tā kā Kungs debesis ir dievišķais patiesais un šis patiesais tur ir gaisma, tad Kungu Vārdā sauc par gaismu un tāpat arī visu patieso, kas ir no Viņa, piem., sekojošās vietās: “Jēzus sacīja: Es esmu pasaules gaisma; kas seko Man, tas nestaigās tumsībā, bet tam būs dzīvības gaisma” (Jāņa 8:12). “Kamēr es esmu pasaulē, Es esmu pasaules gaisma” (Jāņa 9:5). “Jēzus sacīja: Vēl mazu brīdi gaisma ir pie jums. Staigājiet, kamēr jums ir gaisma, lai tumsība jūs neapņem. ... Ticiet gaismai, kamēr jums ir gaisma, ka jūs topat par gaismas dēliem. ... Es, gaisma, esmu nācis pasaulē, lai neviens, kas Man tic, nepaliktu tumsībā” (Jāņa 12:35,36,46.). “Gaisma ir nākusi pasaulē, bet cilvēki mīlēja tumsību vairāk nekā gaismu” (Jāņa 3:19). Jānis saka par Kungu: “Šis ir patiesā gaisma, kas apgaismo ikvienu cilvēku” (Jāņa 1:4,9). “Ļaudis, kas sēdēja tumsībā, redz lielu gaismu, un tiem, kas sēdēja nāves ēnā, ir uzaususi gaisma” (Mat. 4:16). “Es Tevi iecelšu par derību tautai, par gaismu pagāniem” (Jes. 42:6). “Es Tevi esmu iecēlis pagāniem par gaismu, ka Tu esi Mana pestīšana līdz zemes galiem” (Jes. 49:6). “Ciltis, kas izglābtas, staigās tās gaismā” (Apok. 21:24). “Sūti savu gaismu un savu patiesību, ka tās mani vada” (Ps. 43:3). Šinīs un vēl citās vietās Kungu sauc par gaismu dievišķā patiesā dēļ, kas ir no Viņa, un tāpat arī pašu patieso sauc par gaismu. Tā kā debesis no Kunga kā Saules ir gaisma, tad Viņam, Pētera, Jēkaba un Jāņa priekšā apskaidrotam esot, “vaigs spīdēja kā saule un drēbes kļuva kā gaisma, spožas un ļoti baltas kā sniegs, kā neviens balinātājs virs zemes nespēj balināt” (Mat. 17:2; Mr. 9:3.) Kunga drēbes parādījās tādas tāpēc, ka tās attēlojādiedievišķo patieso, kas no Viņa ir debesis. Drēbes Vārdā arī apzīmē patiesības, un tāpēc Dāvids saka: “Jehova, Tu ģērbies gaismā kā apģērbā” (Ps. 104:2).

130. Ka gaisma debesis ir garīga un ir dievišķais patiesais, iespējams spriest vēl no tam, ka arī cilvēkam ir garīga gaisma un šī viņu apgaismo tik, cik viņš ir saprašānā un gudrībā no dievišķā patiesā. Cilvēka garīgā gaisma ir viņa saprāta gaisma, un tās objekti ir patiesības, ko tas analītiski kārtoti, izveidojot pamatojumus, un no tiem darina pēc kārtas secinājumus. Ka tā ir īsta gaisma, no kā saprāts šādas lietas redz, to dabīgais cilvēks nemaz nezina, tāpēc ka acīm viņš to neredz un ar domāšanu neuztver. Bet daudzi to tomēr zina un arī izšķir šo gaismu no dabīgās, kurā ir tie, kas nedomā garīgi, bet dabīgi. Dabīgi domā tie, kas skatās tikai uz pasauli un visu piedēvē dabai, bet garīgi — tie, kas raugās uz debesi un visu piedēvē Dievišķajam. Ka tā ir patiesā gaisma | lux |, kas apgaismo sirdsprātu, un pilnīgi izšķiras no tās, ko sauc par dabīgu gaismu | lumen |, to man daudzreiz vēlēja jaust un arī redzēt. Pakāpeniski mani pacēla tanī gaismā, un paceļoties mans saprāts tika apgaismots tiktāl, ka es jautu, ko nebiju jautis, un beidzot pat tādas lietas, kuras ne aptvert nevarēju ar domāšanu no dabīgās gaismas. Brīžiem dusmojos, nevarēdams tās aptvert, jebšu debešķīgajā gaismā tās skaidri un gaiši jautu. Tā kā saprātam ir sava gaisma, tad par saprātu, kad tas ko jauš, saka to pašu ko par aci, proti, ka tas redz un ir apgaismots, un kad tas neko nejauš — ka ir tumsā un ēnā, un vēl tamlīdzīgi.

131. Tā kā debess gaisma ir dievišķais patiesais, tad tā ir arī dievišķā gudrība un saprašana. Tāpēc arī pacelšana debess gaismā, tāpat saprašana un gudrībā, kā arī | prāta | apgaismošana nozīmē vienu un to pašu. Tālab arī gaisma eņģeļiem ir gluži tai pašā pakāpē, kādā ir viņu saprašana un gudrība. Tā kā debess gaisma ir dievišķā gudrība, tad tanī iespējams visus pazīt, kāds kurš ir, jo ikviena sejā tur atklājas viņa iekšiene gluži tāda, kāda tā ir, un ne vismazākais sīkums tanī nepaliek apslēpts. Iekšējākie eņģeļi arī labprāt vēlas, lai viss, kas viņiem ir, būtu atklāts, jo viņi neko citu negrib kā tikai labo. Citādi ir ar tiem, kas atrodas apakš debess un labo negrib: šie tāpēc ļoti baidās, ka viņus neredzētu debess gaismā. Un divaini: tie, kas ir ellē, cits citam izliekas kā cilvēki, bet debess gaismā parādās kā briesmoni, ar atbildīgu seju un tādu pat ķermeni, gluži tādi, kāds ir viņu ļaunums. Tāpat eņģeļiem parādās arī cilvēks, kāds viņš ir savā garā: ja labs, tad — atkarība no sava labā — kā skaists cilvēks, bet ja ļauns, tad — atkarībā no sava ļaunā — nejauks kā briesmonis. No tam ir skaidrs, ka debess gaismā atklājas viss, un proti, tāpēc, ka debess gaisma ir dievišķais patiesais.

132. Tā kā dievišķais patiesais ir gaisma debesis, tad visas patiesības spīd, lai kur tās būtu — eņģeļi iekšā vai ārpus tā, tāpat debesis vai ārpus tām. Tomēr ārpus debesīm tās tā nespīd kā debesis. Ārpus debesīm patiesībām spožums ir auksts, tikpat kā sniegam, un bez siltuma, tāpēc ka tur to būtība nav no labā kā debesis. Tāpēc arī šī aukstā gaisma, debess gaismai uz to krītot, pazūd un, ja tai pamatā ir ļaunums, pārvēršas tumsībā. To vairākreiz esmu redzējis un tāpat vēl daudz citu ievērojamu lietu, zīmējoties uz spīdošām patiesībām, ko še neminu.

133. Tagad sakāms kaut kas par debess siltumu. Šis siltums savā būtībā ir mīlestība. Tas iziet no Kunga kā Saules, kas (kā iepriekšējā nodaļā rādīts) ir dievišķā mīlestība Kungā un no Kunga. No tam ir skaidrs, ka debess siltums, būdams no tā pašā cēloņa, tāpat ir garīgs kā debess gaisma. Ir divi lietas, kas iziet no Kunga kā Saules: dievišķais patiesais un dievišķais labais. Dievišķais patiesais izpaužas debesis kā gaisma, un dievišķais labais kā siltums. Bet dievišķais patiesais un labais ir tā savienoti, ka tie nav divi, bet viens. Un tomēr eņģeļos tie ir dalīti, jo ir eņģeļi, kas uzņem dievišķo labo vairāk nekā patieso, un atkal tādi, kas dievišķo patieso vairāk nekā labo. Kas vairāk uzņem dievišķo labo, tie ir Kunga debešķīgajā valstī, un kas vairāk dievišķo patieso, tie — garīgajā valstī. Vispilnīgākie eņģeļi ir tie, kas abus uzņem vienādā pakāpē.

134. Debess siltums, tāpat kā tās gaisma, ikvienā vietā ir savāds: citāds tas ir debešķīgajā un citāds garīgajā valstī, un atkal citāds ikvienā turienes biedrībā, izšķirdamies ne tikvien pakāpēs, bet arī kādības ziņā. Stiprāks un tīrāks tas ir Kunga debešķīgajā valstī, tāpēc ka tur eņģeļi uzņem vairāk dievišķo labo, un ne tik stiprs un tīrs Kunga garīgajā valstī, tāpēc ka tur eņģeļi uzņem vairāk dievišķo patieso; un arī ikvienā biedrībā tas izšķiras atkarībā no uzņemšanas. Ir siltums arī ellēs, bet netīrs. Siltums debesī ir domāts ar svēto un debešķīgo uguni | kur par tādu ir runa | un elles siltums — ar nesvēto un elišķo uguni, un ar abējām ugunīm domāta mīlestība: ar debešķīgo — mīlestība uz Kungu un tuvākmīlestība, un arī katra šo mīlestību rosme, bet ar elišķo — patmīlība un pasaules mīlestība, un arī katra šo mīlestību iekāre. Ka mīlestība ir siltums, kam garīgs cēlonis, ir skaidrs no iesilšanas atkarībā no mīlestības, jo cilvēks iedegas un iesilst pēc savas mīlestības stipruma un kādības, un tās karstums parādās, tai pretojoties. Aiz šī iemesla cilvēki mēdz runāt par iedegšanos, iesilšanu, degšanu, vārīšanos, uzliesmošanu, runājot par rosmēm | jeb jūtām |, kādas ir mīlestībai uz labo un arī iekārēm, kādas ir mīlestībai uz ļauno.

135. No Kunga kā Saules izejošo mīlestību debesī jūt kā siltumu. Tas tāpēc, ka eņģeļu iekšiene — no Kunga izejošā labā dēļ — ir mīlestībā, un tāpēc āriene, no iekšienes iesildama, ir siltumā. Aiz šī iemesla debesī siltums un mīlestība viens otram tā atbilst, ka ikviens tur ir tādā siltumā, kādā mīlestībā viņš ir — saskaņā ar nupat sacīto. Pasaules siltums debesis it nemaz neiespiežas, jo tas ir rupjāks un dabīgs, nevis garīgs. Bet ar cilvēkiem ir citādi, jo tie ir tiklab garīgajā, kā arī dabīgajā pasaulē. Savā garā viņi iesilst pilnīgi saskaņā ar savu mīlestību, bet savā ķermenī — no abiem, tā no sava gara, kā arī pasaules siltuma, pie kam pirmais iēplūst otrajā, tapēc ka tie viens otram atbilst. Kā šie abi siltumi savstarpēji atbilst, skaidri redzams no dzīvniekiem, proti, ka viņu dziņas | amores |, no kurām galvenā ir — radīt savas sugas pēcnācējus, uzliesmo un darbojas atkarībā no siltuma klātbūtnes un pieplūduma no pasaules saules, kas notiek tikai pavasara un vasaras laikā. Ļoti maldās tie, kas domā, ka pieplūstošais pasaules siltums ierasina viņu dziņas, jo dabīgais garīgajā neieplūst, bet gan garīgais dabīgajā, šī iēplūsmā atbilst dievišķajai kārtībai, bet pirmā ir pret dievišķo kārtību.

136. Eņģeļiem tāpat kā cilvēkiem ir saprāts un griba. Viņu saprāta dzīvību rada debess gaisma, tāpēc ka šī gaisma ir dievišķais patiesais un tamlīdz arī dievišķā gudrība; un viņu gribas dzīvību rada de-

bess siltums, tāpēc ka šis siltums ir dievišķais labais un tamlīdz arī dievišķā mīlestība. Pati īstenā eņģeļu dzīvība ir no siltuma, nevis no gaismas, atskaitot tik, cik šinī ir siltums. Ka dzīvība ir no siltuma, tas ir skaidrs, jo šo atņemot, dzīvība iet bojā. Tamlīdzīgi ir ar ticību bez mīlestības jeb ar patieso bez labā, jo patiesais, ko sauc par ticības piederumu, ir gaisma, un labais, kas ir mīlestības piederums, ir siltums. Tas ir acīmredzot skaidrs no pasaules siltuma un gaismas, kuriem debess siltums un gaisma atbilst: no pasaules siltuma, kad tas ir kopā ar gaismu — kā tas mēdz būt pavasarī un vasarā — viss uz zemeslodes atdzīvojas un zied; bet no gaismas, kas no siltuma šķirta — tāda tā ir ziemā — nekas neatdzīvojas un nezied, bet viss sastingst un nomirst, jo tad siltuma nav, bet gaisma vien paliek. Šī atbilduma pēc debesi sauc par paradīzi, jo tur patiesais ar labo jeb ticība ar mīlestību ir saistīti, tāpat kā gaisma ar siltumu pavasarī virs zemes. No še sacītā nu vēl skaidrāk redzama patiesība, par ko agrāk savā nodaļā (13. – 19. nr.) bija runa, proti, ka Kunga Dievišķais debesi ir mīlestība uz Viņu un labprātība pret tuvāko.

137. Jāņa ev. teikts: “Iesākumā bija Vārds, un Vārds bija pie Dieva, un Dievs bija Vārds. Viss ir darīts caur Viņu, un bez Viņa nekas nav darīts, kas ir darīts. Viņā bija dzīvība, un dzīvība bija cilvēku gaisma. Viņš bija pasaulē, un pasaule caur Viņu ir darīta. Un Vārds tapa miesa un mājāja mūsu vidū, un mēs redzējām Viņa godību” (1:1,3,4,10,14). Ka ar Vārdu še domāts Kungs ir skaidrs, jo teikts, ka “Vārds tapa miesa”. Bet kas vēl sevišķi ar Vārdu domāts, to cilvēki vēl nezina un tāpēc tas jāpasaka. ‘Vārds’ še ir dievišķais patiesais, kas ir Kungā, un no Kunga, kāpēc tas tur arī nosaukts par gaismu, bet gaisma ir dievišķais patiesais, kā tas rādīts jau agrāk šinī pašā nodaļā. Ka viss ir tapis un radīts ar dievišķo patieso, tas nu būs paskaidrots. Debesi viss spēks ir dievišķajam patiesajam, un bez tā nav itin nekāda spēka. Visus eņģeļus dievišķā patiesā pēc sauc par spēkiem, un tik viņi arī ir spēki, cik viņi dievišķo patieso uzņem | receptiones seu receptacula sunt |. Ar tā palīdzību viņiem ir vara par ellēm un visiem, kas tam pretojas. Tūkstoš ienaidnieku tur neiztur vienu pašu debess gaismas staru, kura gaisma ir dievišķais patiesais. Tā kā eņģeļi ir eņģeļi dievišķā patiesā uzņemšanas pēc, tad no tam izriet, ka arī visa debess ir debess tā pašā iemesla dēļ, jo debess sastāv no eņģeļiem. Ka dievišķajam patiesajam ir tāds spēks, tas ir neticams tiem, kas patieso iedomājas tikai kā domāšanu vai runāšanu, jo šām pašām par sevi nav nekāda spēka, atskaitot tik, cik citi aiz paklausības pēc tām dara. Bet dievišķajam, patiesajam ir spēks sevi; un proti, tāds, ka ar to ir radīta debess un arī pasaule ar visu, kas tur iekšā. Ka dievišķajam patiesajam ir tāds spēks, paskaidrojams ar diviem salīdzinājumiem: patiesā un labā spēku cilvēkā un saules gaismas un siltuma spēku pasaulē. Ar patiesā un labā spēka cilvēkā: visu, ko tik vien cilvēks dara, viņš dara saprāta un gribas pēc — gribas pēc ar labā un saprāta pēc ar patiesā palīdzību, jo viss, kas ir gribā, attiecas uz labo, un viss, kas saprātā — uz patieso. Tātad ar šiem diviem | proti, labo un patieso | cilvēks darbina visu savu ķermeni, un tūkstošiem daļu tanī pašas no sevis reizē steidzas veikt to mājienu un iegribas. No tam ir skaidrs, ka viss ķermenis ir veidots kalpošanai labajam un patiesajam, tātad arī cēlies no labā un patiesā. Ar saules siltuma un gaismas spēku pasaulē: viss, kas pasaulē aug, kā koki, labība, puķes, zāles, augļi un sēklas, rodas vienīgi no saules siltuma un gaismas. No tam ir skaidrs, kāds radīšanas spēks ir tanīs. Kāds spēks tad nav dievišķajai gismai, kas ir dievišķais patiesais, un dievišķajam siltumam, kurš ir dievišķais labais, no kā, debesij rodoties, rodas arī pasaule, jo pasaule rodas caur debesi, kā tas iepriekš rādīts! No še sacītā iespējams redzēt, kā saprotams, ka viss ir darīts caur Vārdu un bez tā nekas nav darīts, kas ir darīts, un ka arī pasaule caur Viņu ir darīta, proti, ar Kunga dievišķā patiesā palīdzību. Aiz šī iemesla arī Radīšanas | 1. Mozus | grāmatā (1:3,4) vispirms minēta gaisma un tad tikai ir runa par to, kas no gaismas cēlies. Un tālab arī visas lietas pasaules visumā, tā debesi, kā pasaulē — lai tās kas būtu — attiecas uz labo un patieso un to saistību.

139. Ir jāzina, ka dievišķais labais un pašais, kas no Kunga kā Saules ir debesi, nav Kungā, bet ir no Kunga, Kungā ir vienīgi dievišķā mīlestība, kas ir esme, no kā dievišķais labais un patiesais rodas, šī rašanās no esmes domāta ar iziešanu | kur par to ir runa |. Tas arī redzams, salīdzinot ar pasaules sauli: siltums un gaisma, kas ir pasaulē, nav saulē, bet ir no saules; pašā saulē ir tikai uguns, un no šis siltums un gaisma rodas un iziet.

140. Tā kā Kungs kā Saule ir dievišķā mīlestība un šī mīlestība ir pats dievišķais labais, tad Dievišķo, kas no Viņa iziet un ir Viņa Dievišķais debesi, izšķirības dēļ sauc par dievišķo patieso, lai gan tas ir dievišķais labais, pievienots dievišķajam patiesajam, šis dievišķais patiesais ir tas, ko sauc par no Viņa izejošo Svēto | garu |.

PAR ČETRĀM DEBESSPUSĒM DEBESĪ

141. Debesī tāpat kā pasaulē ir četras debesspuses: austrumi, dienvidi, rietumi un ziemeļi. Abās pasaulēs tās tiek noteiktas katrā pēc savas saules: debesī pēc debess Saules, kas ir Kungs, un pasaulē pēc pasaules saules. Vienas debess puses no otrām stipri izšķiras. Pirmā izšķirība ir tā, ka pasaulē par dienvidiem sauc to pusi, kur saule stāv visaugstāk pār zemi; ziemeļi ir pretējā pusē, kur saule ir zem apvāršņa; austrumi, kur saule uzlec, kad diena un nakts ir vienā garumā, un rietumi, kur tā tai pašā laikā noriet. Tādā kārtā pasaulē visas debesspuses noteic pēc dienvidiem. Bet debesī par austrumiem sauc to pusi, kur Kungs parādās kā Saule; pretējā pusē ir rietumi, pa labi tur ir dienvidi un pa kreisi ziemeļi; un tā tas ir katrā eņģeļu sejas un ķermeņa pagriezienā. Tādā kārtā debesī visas debesspuses noteic pēc austrumiem. Par austrumiem sauc, to pusi, kur Kungs parādās kā Saule, tāpēc, ka viss dzīvības cēlonis ir Viņš kā Saulē; un vēl tāpēc, ka, cik eņģeļi uzņem no Viņa siltumu un gaismu jeb mīlestību un saprašanu, tik par viņiem saka, ka Kungs viņos uzlec. Aiz šī iemesla arī Kungu Vārdā sauc par Uzlecošo.

142. Otra izšķirība ir, ka eņģeļiem vienmēr priekšā ir austrumi, aiz muguras rietumi, pa labi dienvidi un pa kreisi ziemeļi. Bet tā kā pasaulē to grūti saprast, jo cilvēks griež savu seju uz visām debesspusēm, tad tā jāpaskaidro. Visa debess griežas pret Kungu kā savu kopēju centru, un tālab arī visi eņģeļi tāpat griežas. Ir zināms, ka arī uz zemeslodes viss virzās uz kopējo | zemes | centru, bet virzieni debesī un pasaulē izšķiras ar to, ka debesī kopējam centram visiem ir pagriezta priekšpuse, bet pasaulē apakša, šo virzienu pasaulē sauc par centrītes | jeb centripetālo | un arī par smaguma | jeb gravitācijas | virzienu. Eņģeļu iekšiene arī tiešam ir vērsta uz priekšu, un tā kā tā izpaužas sejā, tad seja tur noteic debesspuses.

143. Bet vēl grūtāk pasaulē aptvert, ka eņģeļiem austrumi ir priekšā ikvienā sejas un ķermeņa pagriezienā, un proti, tāpēc, ka cilvēkam priekšā var būt ikviena debesspuse atkarībā no pagriezienu. Tāpēc arī šī lieta jāpaskaidro. Eņģeļi, tāpat kā cilvēki, griež un vērš savu seju un ķermeni uz visām pusēm, un tomēr viņiem pastāvīgi acu priekšā ir austrumi. Bet eņģeļu pagriešanās nav tāda kā cilvēku, jo tai ir cits cēlonis. Tā gan līdzīga izliekas, tomēr nav līdzīga | pēc būtības |, jo tās cēlonis ir valdošā mīlestība, šī ir visa noteicēja eņģeļiem un gariem, jo, kā nupat teikts, viņu iekšiene tiešam ir vērsta uz viņu kopējo centru, tāpat debesī uz Kungu kā Sauli. Tā kā viņu mīlestība ir allaž viņu iekšienes priekšā un seja top no iekšienes — jo tā ir šīs ārējā forma — tad arī viņu sejas priekšā allaž ir tā pati mīlestība, kas viņos valda. Debesīs šī mīlestība ir Kungs kā Saule, tāpēc ka no Viņa tiem ir mīlestība. Un tā kā Kungs pats ir Savā mīlestībā eņģeļos, tad Viņš arī dara, ka eņģeļi, lai kurp griezdamies, skatās uz Viņu. To vēl plašāk paskaidrot šinī vietā nav iespējams, bet nākošajās nodaļās, sevišķi kur būs runa par attēliem un parādībām un tāpat par laiku un telpu debesī, tas saprātam kļūs skaidrāks. Ka eņģeļiem sejas priekšā allaž ir Kungs, to man no daudziem pieredzējumiem vēlēts zināt un arī pašam jaust, jo, cikreiz biju eņģeļu sabiedrībā, ik reizes manā priekšā bija nomanāma Kunga klātbūtne, un jebšu es Viņu neredzēju, tomēr Viņš man bija skaidri jaušams. Ka tā, to arī eņģeļi man bieži apliecināja. Tā kā Kungs eņģeļiem allaž ir priekšā, tad arī pasaulē mēdz teikt, ka Kungs jātur acu un vaiga priekšā, ka uz Viņu jāraugās un ka tie Viņu redz, kas tic Viņam un mīl Viņu. Šāda runāšana cēlusies no garīgās pasaules, jo no turienes ir daudz kas cilvēku valodā, jebšu cilvēks to nezina.

144. Šāda pagriešanās pret Kungu pieder pie debess brīnumiem, jo tur vairāki, vienā vietā atrazdamies, var pagriezties ar seju un ķermeni katrs uz savu pusi un tomēr viņi visi redz Kungu sev priekšā, pie kam ikvienam pa labi ir dienvidi, pa kreisi ziemeļi un aiz muguras rietumi. Pie brīnumiem tur pieder arī šis: jebšu eņģeļu skats allaž ir vērsts uz austrumiem, viņi tomēr var skatīties arī uz trim pārējām pusēm, bet uz šām tikai no savas iekšējās redzes, kas ir viņu domāšanas redze. Un vēl pie debess brīnumiem pieder, ka nevienam tur nav brīv stāvēt otram aiz muguras un skatīties viņam pakausī, jo tas traucētu labā un patiesā ieplūsmu no Kunga.

145. Eņģeļi redz Kungu citādi nekā Kungs viņus. Eņģeļi redz Kungu acīm, bet Kungs viņus — pierē. Tas tāpēc, ka piere atbilst mīlestībai, un Kungs ar mīlestību ieplūst viņu gribā un dara, ka eņģeļi redz Viņu ar saprātu, kam atbilst acis.

146. Bet tais debesis, kas veido Kunga debešķīgo valsti, debesspuses ir citā vietā nekā debesis, kas veido Viņa garīgo valsti, jo Kungs parādās Savas debešķīgās valsts eņģeļiem kā Saule, bet Savas garīgās valsts eņģeļiem kā Mēness, un austrumi ir tur, kur Kungs parādās. Atstatums starp Sauli un Mēnesi tur ir trīsdesmit grādu liels, un tālab tāds pat atstatums ir arī starp debesspusēm. Ka debess iedalīta divās

valstīs, ko sauc par debešķīgo un garīgo valsti, redzams savā nodaļā 20. – 28. nr.); tāpat, ka Kungs parādās debešķīgajā valstī kā Saule un garīgajā kā Mēness (118. nr.). Tāpēc tomēr debespusēs debesī nav nenoteiktas, jo garīgie eņģeļi nevar uzkāpt pie debešķīgajiem, nedz arī šie nokāpt pie garīgajiem (skat. agrāk 35. nr. teikto).

147. No tam ir skaidrs, kāda ir Kunga klātbūtne debesī, proti, ka Viņš ir klāt it visur un visos labajā un patiesajā, kas no Viņa iziet, tād ir pie eņģeļiem Savējā, kā jau agrāk (12. nr.) teikts. Kunga klātbūtni viņi jauš savā iekšienē, no tās viņu acis redz, un tādā kārtā eņģeļi redz Viņu ārpus sevis, tāpēc ka | redzēšana acīm | ir | iekšējās jaušanas | turpinājums. No tam var redzēt, kā saprotams, ka Kungs ir viņos un viņi Kungā, saskaņā ar Kunga vārdiem: “Palieciet Manī un Es jūsos” (Jāņa 15:4) un “Kas ēd Manu miesu un dzer Manas asinis, tas paliek Manī un Es viņā” (Jāņa 6:56). Kunga miesa nozīmē dievišķo labo un asinis dievišķo patieso.

148. Debesīs visi dzīvo šķirti pēc debespusēm. Austrumos un rietumos dzīvo tie, kas ir mīlestības labajā: austrumos, kas to skaidri jūt, un rietumos, kas neskaidri; dienvidos un ziemeļos dzīvo tie, kas no tā | proti, mīlestības labā | ir gudrība: dienvidos — kas ir skaidrā gudrības gaismā, un ziemeļos — kas neskaidrā. Eņģeļi, kas ir Kunga garīgajā valstī, dzīvo līdzīgi tiem, kas ir debešķīgajā valstī, atšķirdamies tomēr pēc mīlestības labā un patiesības gaismas no labā, jo mīlestība debešķīgajā valstī ir mīlestība uz Kungu, un patiesības gaisma no tās ir gudrība, bet mīlestība garīgajā valstī ir tuvākmīlestība, ko sauc par labprātību, un patiesības gaisma no tās ir saprašana, ko sauc arī par ticību (skat. agrāk 23. nr.) Atšķirība ir arī debespušu ziņā, jo debespusēs abās valstīs — kā nupat (146. nr.) teikts — ir savā starpā atstatu par trīsdesmit grādiem.

149. Tamlīdzīgi dzīvo eņģeļi arī ikvienā debess biedrībā: austrumos tie, kas ir augstākā mīlestības un labprātības pakāpē, bet rietumos — zemākā; dienvidos — kas stiprākā gudrības un saprašanas gaismā, bet ziemeļos — kas vājākā. Tā šķirti viņi dzīvo tāpēc, ka ikviena biedrība atveido debesi un ir arī debess mazākā formā (skat. agrāk 51. – 58. nr.). Tamlīdzīgi notiek arī viņu sanāksmēs, šinī kārtībā viņi | paši no sevis | sanāk debess formas dēļ, pēc kuras ikviens zina savu vietu. Kungs arī gādā, ka ikvienā biedrībā būtu visu šķiru eņģeļi, un proti, lai formas ziņā debess būtu visur vienāda. Tomēr visas debess iekārtojums atšķiras no atsevišķas biedrības iekārtojuma kā kopējais no daļējā, jo biedrības austrumos ir pārākas par biedrībām rietumos, un dienvidos esošās ir pārākas par ziemeļos esošajām.

150. Aiz šī iemesla debespusēs debesī apzīmē to, kas ir eņģeļos, kuri tur dzīvo: austrumi mīlestību un tās labo skaidri sajūtamā un rietumi to pašu, tikai neskaidri sajūtamā veidā; dienvidi — gudrību un saprašanu skaidrā gaismā un ziemeļi to pašu neskaidrā. Un tā kā šīs debespusēs apzīmē mīlestību un gudrību | debesī |, tad tamlīdzīga nozīme tām ir arī Vārda iekšējā jeb garīgajā saturā, jo šis saturs pilnīgi saskan ar to, kas ir debesī.

151. Pretējā stāvoklī ir tie, kas ellēs. Tur esošie neskatās vis uz Kungu kā Sauli vai Mēnesi, bet nost no Kunga uz to tumsību, kas viņiem ir pasaules saules vietā, un krēslību, kas ir zemes mēness vietā, pie kam tie no viņiem, kurus sauc par | ļaunajiem | ģēnijiem, skatās uz tumsību, kas ir pasaules saules vietā, bet tā saucamie gari — uz krēslību, kas ir zemes mēness vietā. Ka pasaules saule un zemes mēness garīgajā pasaulē nav redzami, bet šīs saules vietā kaut kas tumšs pretstatā debess Saulei, un šī mēness vietā kaut kas krēslains pretstatā debess Mēnesim, skaties agrāk 122. nr. Tāpēc viņiem debespusēs ir pretējas debespusēm debesī: austrumi — kur ir minētā tumsība un krēslība, bet rietumi — kur ir debess Saule; dienvidi pa labi un ziemeļi pa kreisi. Arī viņiem tā ir visos ķermeņa pagriezīenos un citādi būt nevar, jo visi viņu iekšienes virzieni un no tam arī visa noteikšana vēršas un tiecas uz turieni. Ka iekšienes virziens un īstenā noteikšana visiem viņa dzīvē saskan ar viņu mīlestību, redzams 143. nr. To mīlestība, kuri ir ellēs, ir patmīlība un pasaules mīlestība, un šīs mīlestības apzīmētas | Vārdā | ar pasaules sauli un zemes mēnesi (skat. 122. nr.) un tās ir arī pretējas mīlestībai uz Kungu un tuvākmīlestībai. Tas ir iemesls, kāpēc viņi griežas uz minētajām tumsībām, nost no Kunga. Arī tie, kas ir ellēs, dzīvo pēc savām debespusēm: kas ir patmīlības ļaunumos, tie dzīvo no saviem austrumiem līdz rietumiem, bet kas ir ļaunuma nepatiesībās — no saviem dienvidiem līdz ziemeļiem. Bet vairāk kas par viņiem būs teikts turpmāk, runājot par ellēm.

152. Ierodoties kādam ļaunam, garam labo starpā, debespusēs tā sajūk, ka labie tikko vairs zina, kur ir viņu austrumi. To arī es dažreiz jautu un par to dzirdēju arī no gariem, kam par to vaicāju.

153. Ļaunie gari dažreiz parādās, pagriezušies pret debespusēm tā, kā tās ir debesī, un tad viņi arī saprot un jauš bet nejut itin nekādas labā rosmes. Un tāpēc, tikko pagriezušies atpakaļ pret savām dabe-

spusēm, viņi itin nekā patiesa vairs nesaprot un nejauš, un saka, ka patiesības, ko viņi tad bija dzirdējuši un jautuši, neesot vis patiesības, bet nepatiesības, un grib, ka | viņu | nepatiesības būtu patiesības. Par šo viņu mainīšanos mani pamācīja, ka saprāta, iecirknis gan varot tā mainīties, bet ne gribas iecirknis, un to Kungs esot tā paredzējis, lai ikviens spētu patiesības redzēt un atzīt; bet neviens nespējot tās uzņemt kā vien tie, kas ir labajā, tāpēc ka labais uzņem patiesības, bet ļaunais nekad. Tad vēl | mani pamācīja |, ka tamlīdzīgi esot arī ar cilvēku, lai viņš varētu ar patiesībām laboties, bet viņš tomēr nelabojoties vairāk par to, cik viņš ir labajā. Aiz šī iemesla cilvēks tāpat spējot griezties pret Kungu, bet, ja viņš dzīvo ļaunajā, tad tūdaļ griežoties atpakaļ un nostiprinot sevi sava ļaunuma nepatiesības pret patiesībām, ko ir sapratis un redzējis. Tas notiekot, kad viņš domā pats sevi no savas iekšienes.

PAR PĀRMAIŅĀM EŅĢEĻU STĀVOKĻOS DEBESĪ

154. Ar eņģeļu stāvokļu pārmaiņām domātas pārmaiņas viņos mīlestības un ticības un tamlīdz arī gudrības un saprašanas ziņā, tātad viņu dzīvības stāvokļos. Vārds stāvokļi zīmējas uz dzīvību un tās piederumiem. Un tā kā eņģeļu dzīvība ir mīlestības un ticības un tamlīdz arī gudrības un saprašanas dzīvība, tad stāvokļi attiecas uz šām un tos sauc par mīlestības un ticības un tāpat arī par gudrības un saprašanas stāvokļiem. Kā šie stāvokļi eņģeļos mainās, par to nu šē būs runa.

155. Eņģeļi nav pastāvīgi vienādā mīlestības un līdz ar to arī gudrības stāvoklī, jo visa gudrība viņiem ir no mīlestības un samērā ar šo. Dažreiz viņi ir stipras mīlestības stāvoklī un dažreiz ne tik stipras: tā mazinās pakāpeniski no savas augstākās pakāpes līdz zemākajai. Būdami augstākajā mīlestības pakāpē, viņi ir savas dzīvības gaismā un siltumā jeb savā skaidrībā un patikā; bet, būdami zemākajā pakāpē, viņi ir krēslībā un aukstumā jeb savā tumsā un nepatikā. No pēdējā stāvokļa viņi atgriežas atpakaļ pirmajā un tā tālāk. Minētās mijas risinās nevienmērīgi, šie stāvokļi seko cits citam tāpat kā pārmaiņas gaismas un krēslas, siltuma un aukstuma stāvokļos jeb kā rīts, dienvīdus, vakars un nakts atsevišķās dienās pasaulē un allaž dažādi cauru gadu. Tie arī atbilst: rīts — viņu mīlestībai skaidrības stāvoklī, dienvīdus — viņu gudrībai skaidrības stāvoklī, vakars — viņu gudrībai neskaidrības stāvoklī un nakts — tādām stāvoklim, kad nav ne mīlestības, ne gudrības. Bet jāzina, ka tiem, kas ir debesī dzīvības stāvokļi naktij | nekad | neatbilst, bet gan mijkrēslim, kāds ir pirms rīta ausmas. Nakts atbilst to stāvoklim; kuri ir ellē, šo atbildumu pēc diena un gads Vārdā apzīmē dzīvības stāvokļus vispār; siltums un gaisma — mīlestību un gudrību, rīts — pirmo un augstāko mīlestības pakāpi, dienvīdus — gudrību savā gaismā, vakars — gudrību savā krēslībā, mijkrēslis — tumsu pirms rīta ausmas, bet nakts — mīlestības un gudrības trūkumu.

156. Mainoties stāvoklim eņģeļu iekšējos, t. i., mīlestības un gudrības iecirkņos, mainās arī dažādo ārpus viņiem esošo un viņu acīm redzamo lietu stāvokļi, jo lietas ārpus viņiem parādās saskaņā ar tām, kas viņos iekšā. Bet kas tās par lietām un kādas tās ir, par to būs runa nākošajās nodaļās par attēliem un parādībām debesī.

157. Ikviens eņģelis piedzīvo un pārdzīvo šādas stāvokļa maiņas, un tāpat arī ikviena biedrība kopēji. Tomēr arī vienā un tai pašā biedrībā katram tās ir savādas, jo eņģeļi mīlestības un gudrības ziņā paši savā starpā atšķiras: kā, agrāk (23. un 128. nr.) teikts, vidū esošie ir pilnīgākā stāvoklī nekā apkārtējie līdz malām. Bet runāt par šīm izšķirībām būtu par garu, jo stāvokļa maiņas ikvienā atkarājas no viņa mīlestības un ticības rakstura. Aiz šī iemesla notiek tā, ka viens ir savā skaidrībā un patikā, kamēr otrs neskaidrībā un nepatikā, un proti, vienā laikā tai pašā biedrībā, pie tam vienā biedrībā citādi nekā otrā un debešķīgās valsts biedrībās citādi nekā garīgās valsts biedrībās. Viņu stāvokļi vispār tikpat izšķirīgi kā dienu stāvokļi dažādās | ģeogrāfiskās | joslās zemes virsū, jo arī tur ir vieniem rīts, kad citiem vakars, vieniem silts, kad citiem auksts, un otrādi.

158. Mani no debess pamācīja, kāpēc tur stāvokļi tā mainās. Eņģeļi sacīja, ka šīm pārmaiņām esot vairāk iemeslu: Pirmkārt, dzīves un debess patika, ko viņiem mīlestība un gudrība no Kunga, pamazām zaudētu savu vērtību, ja viņi nepārtraukti būtu tanī, kā tas ir ar tiem, kuri dzīvo vienos baudījumos un jaukumos bez kādas pārmaiņas. Otrkārt, sava pašdaba viņiem ir tāpat kā cilvēkiem, proti, mīlēt, mīlēt sevi pašu, un visi, kas ir debesī, tiek no tās atturēti. Cik nu Kungs viņus no tās attur, tik viņi ir mīlestībā un gudrībā, bet cik neattur, tik viņi ir patmīlībā. Un tā kā ikviens savu pašdabu mīl un tā velk viņu | uz savu pusi |, tad arī eņģeļiem stāvokļi mainās jeb, cits citam sekodami, mijas. Treškārt, tādējādi viņi top

pilnīgāki, pieradinādamies turēties Kunga mīlestībā un atturēties no patmīlības. Un vēl: patīkamajam ar nepatīkamo mijoties, labo viņi jauš un izjūt arvien smalkāk. Eņģeli vēl piemetināja, ka nevis Kungs mainot stāvokli — Kungs taču kā Saule pastāvīgi ieplūstot viņos ar siltumu un gaismu jeb mīlestību un gudrību — bet iemesls esot viņos pašos; viņi taču mīlot savu pašdabu, kas viņus | no ieplūstošās mīlestības un gudrības | pastāvīgi novirzot. To viņi paskaidroja, salīdzinot ar pasaules sauli: nevis tanī ir iemesls, kāpēc mainās siltuma un aukstuma, gaismas un ēnas stāvokļi ik gadus un ik dienas — jo saule stāv nekustīgi — bet iemesls ir zemē pašā.

159. Man rādīja, kāds Kungs kā Saule parādās eņģeļiem debešķīgajā valstī viņu pirmajā, otrajā un trešajā stāvoklī. Kungs kā Saule sākumā bija redzams sārta un neapprakstāmi mirdzošā spožumā un man sacīja, ka šādā izskatā Kungs kā Saule parādoties eņģeļiem viņu pirmajā stāvoklī. Pēc tam bija redzama šai Saulei apkārt liela tumša josla, no kā agrākais sārums un mirdzums, kuru dēļ viņa tā spīdēja, sāka nobālēt; un man sacīja, ka tāda viņiem parādoties Saule otrajā stāvoklī. Tad tumšā josla vēl vairāk aptumšojās un Saule no tam rādījās vēl mazāk sārta. Tas notika pakāpeniski tiktāl, ka beidzot tā kļuva spoži balta, un man sacīja, ka tāda viņiem parādoties Saule trešajā stāvoklī. Pēc tam bija redzama šī spoži baltā Saule pavirzāties pa kreisi uz debess Mēness pusi un pievienojamies tā gaismai, no kam tas tad kļuva pārlieku spožs, un man sacīja, ka tas esot ceturtais stāvoklis tiem, kas ir debešķīgajā valstī, bet pirmais tiem, kas garīgajā. Tā mijoties stāvokli abās valstīs, tomēr ne visā debesī | uz reizi |, bet vienā biedrībā pēc otras vēl šīs mijas notiekot nevis noteiktos laikos, bet vēlāk vai agrāk, viņiem nezinot. Tālāk viņi vēl sacīja, ka nevis Saule pati tā mainoties, nedz pavirzoties, bet tāda tomēr parādoties saskaņā ar cits citam sekojošo stāvokļu attīstīšanos viņos. Jo Kungs taču ikvienam parādoties saskaņā ar to stāvokli, kādā kurš atrodas, tātad sārta krāsā, kad viņi ir stiprā mīlestībā, mazāk sārta un beidzot spoži baltā, kad mīlestība viņos mazinās. Viņu stāvokli attēlojot tumšā josla, kas piešķir Saulei šķietamo dažādību liesmas un gaismas ziņā.

160. Kad eņģeļi ir pēdējā stāvoklī, kas iestājas, viņiem savā pašdabā esot, viņi noskumst. Es runāju ar viņiem šinī stāvoklī un redzēju viņu skumjas. Bet viņi sacīja, ka cerot drīz atgriezties agrākajā stāvoklī un tādējādi it kā par jaunu nākt debesī, jo Debess viņiem ir — tikt atturētiem no savas pašdabas.

161. Arī elles stāvokļi mainās, bet par to vēlāk, kur būs runa par elli.

PAR LAIKU DEBESĪ

162. Lai cik visas lietas debesī cita citu nomaina un progresē tāpat kā pasaulē, tomēr eņģeļiem nav nekāda jēdziena nedz priekšstata par laiku un telpu, tā ka viņi pat nezina, kas ir laiks un telpa. Par laiku debesī nu būs runa še, bet par telpu citā nodaļā.

163. Ka eņģeļi nezina, kas ir laiks, jebšu arī pie viņiem viss pakāpeniski progresē tāpat kā pasaulē — pat tiktāl, ka nav itin nekādas atšķirības — tas tāpēc, ka debesī nav gadu un dienu, bet ir stāvokļa maiņas. Jo kur ir gadi un dienas, tur ir laiki, bet kur ir stāvokļa mainas, tur ir stāvokļi.

164. Pasaulē laiki ceļas no tam, ka saule te šķietami pārvietojas no vienas augstuma pakāpes otrā un rada laikus, ko sauc par gada laikiem; un bez, tanī vēl, tecēdama apkārt zemei, tā rada laikus, ko sauc par dienas laikiem, un proti, kā vienus, tā otros, noteiktas mijas. Ar debess Sauli ir citādi: tā nerada pārvietodamās un apkārt griezdamās gadus un dienas, bet gan šķietamas stāvokļa maiņas, un arī šīs ne noteiktās mijas, kā tas jau iepriekšējā nodaļā rādīts. Aiz šī iemesla eņģeļiem nevar būt nekāda priekšstata par laiku, bet tā vietā viņiem ir priekšstats par stāvokli. Kas ir stāvoklis, redzams no iepriekš teiktā (154. nr.).

165. Tā ka eņģeļiem nav neviena priekšstata, kas cēlies no laika, kādi ir cilvēkam pasaulē, tad viņiem nav arī nekāda priekšstata par laiku un to, kas pie laika pieder. Jēgumus, kas pie laika pieder, kā gadu, mēnesi, nedēļu, dienu, stundu, šodien, rīt, vakar — viņi pat nepazīst. Dzirdot tos no cilvēka, eņģeļi (jo Kungs cilvēkam vienmēr piebiedro eņģeļus) to vietā jauš stāvokļus un šo piederumus. Tā cilvēka dabīgais priekšstats pārvēršas eņģeļos par garīgu priekšstatu. Aiz šī iemesla laiki Vārdā apzīmē stāvokļus, un jēgumi, kas attiecas uz laiku, kā iepriekš minētie, apzīmē tiem atbilstošas garīgas lietas .

166. Tamlīdzīgi ir ar visu, kas rodas no laika: četriem gada laikiem, ko sauc par pavasari, vasaru, rudeni un ziemu; četriem dienas laikiem — rītu, dienvidu, vakaru un nakti; četriem cilvēka mūža laikmetiem — bērnību, jaunību, vīra gadiem un vecumu; un tāpat ir ar pārējo, kas vai nu no laika rodas, vai

laikā cits citam seko. Cilvēks par šīm lietām domā pēc laika, bet eņģelis pēc stāvokļa, un tālab, kas cilvēkā tanīs atvasināts no laika, tas eņģeli pārvēršas stāvokļa priekšstatā: pavasaris un rīts — priekšstatā par eņģeļu mīlestību un gudrību viņu pirmajā stāvoklī; vasara un dienuvidus — priekšstatā par mīlestību un gudrību eņģeļu otrajā stāvoklī; rudens un vakars — par to, kāda ir mīlestība un gudrība trešajā; nakts un ziema — priekšstatā par stāvokli, kāds ir ellē. Aiz šī iemesla arī Vārdā laikiem ir tamlīdzīga nozīme (skat. agrāk 155. nr.). No tam ir skaidrs, kā dabīgie priekšstati, ko cilvēks domā, top par garīgiem eņģeļos, kuri atrodas pie cilvēka.

167. Tā kā eņģeļiem nav nekāda laika jēdziena, tad viņiem arī par mūžību ir citāds priekšstats nekā zemes cilvēkiem. Mūžību eņģeļi jauš kā nebeidzamu stāvokli, nevis kā nebeidzamu laiku. Kādreiz, domājot par mūžību, es ar laika priekšstatu gan spēju jaust, kas tas ir mūžam, proti | laiks |, kam nav beigu, bet nespēju jaust, kas tas ir no mūžības, tāpat, ko Dievs darījis no mūžības pirms radīšanas. Kad man no tam kļuva baigi, mani pacēla debess sfairā un līdz ar to arī eņģeļu jausmā par mūžību, un tad man kļuva skaidrs, ka par mūžību nav jādomā pēc laika, bet pēc stāvokļa un ka tad cilvēks jauš, kas tas ir no mūžības. Ar mani tas pats notika.

168. Eņģeļi, kas ar cilvēku runā, nekad nelieto cilvēkam piederīgus dabīgus priekšstatus, kuri visi cēlušies no laika, telpas, materiālām un tamlīdzīgām lietām, bet runājot lieto garīgus priekšstatus, kuri visi cēlušies no stāvokļiem un to dažādajām pārmainām eņģeļos pašos un ārpus tiem. Tomēr eņģeļu priekšstati, būdami garīgi, ieplūstot cilvēkos, pārvēršas acumirkli un paši no sevis par cilvēkiem piederīgiem dabīgiem priekšstatiem, kas pilnīgi atbilst garīgajiem. Ka tas tā notiek, to nezina ne eņģelis, ne cilvēki. Tāda ir arī visa debess ieplūsma cilvēkos. Bija daži eņģeļi, ko dziļāk ielaida manās domās, proti, līdz pat dabīgajām, kurās daudz kas bija no laika un telpas; bet nekā tur nesapazdami, viņi steigšus atkāpās, pēc kam dzirdēju viņus runājam un sakām, ka viņi bijuši tumsā. Cik maz eņģeļi zina kaut ko par laiku, to pats kādreiz pieredzēju. Bija debesi kāds, ko verēja ielaist arī dabīgajos priekšstatos, kādi ir cilvēkam. Ar to tad nu vēlāk runāju kā cilvēks ar cilvēku. Sākumā viņš nezināja, kas ir tas, ko es saucu par laiku, un tāpēc arī man nācās viņam visnotaļ mācīt, ka saule šķiet riņķojam apkārt mūsu zemes lodei, ar to radot gadus un dienas, ka no tam gadus iedala četros gada laikos un vēl mēnešos un nedēļās, dienas — divdesmit četrās stundās un ka šie laika sprīži noteiktās mijās atkārtojas, no kam ceļas laiki. To dzirdot, viņš brīnījās, sacīdams, ka to neesot zinājis, bet pazinis tikai stāvokļus. Runājot ar viņu, pasacīju arī, ka cilvēki pasaulē zina, ka debesi laika nav, jo viņi runā, it kā to zinādami, un saka par mirējiem, ka tie atstājot laicīgās lietas un izejot no laika, ar ko viņi domā izešanu no pasaules. Sacīju arī, ka daži zina laikus ceļamies no stāvokļiem, tamdēļ ka laiki, pilnīgi atbilst viņu rosmju stāvokļiem: | laiks šķiet | īss tiem, kas bauda jaukumus un priekus, garš — kam ir nepatīkšanas un bēdas, un dažāds — tiem, kas cer un gaida. Tāpēc arī mācītie ļaudis pēti, kas ir laiks un telpa, un daži arī zina, ka laiks ir | tikai | dabīgajam cilvēkam.

169. Dabīgajam cilvēkam var likties, ka, atņemot laika, telpas un materiālo lietu priekšstatus, nepalīktu vairs nekā ko domāt, jo uz šiem priekšstatiem pamatojas visa cilvēka domāšana. Bet lai viņš zina, ka domas tik ir galīgas un ierobežotas, cik tām piemīt kaut kas no laika, telpas un materiālām lietām; un tik nav galīgas, bet plešas plašumā, cik no tām ir brīvas, jo tik sirdsprāts paceļas pāri ķermeniskām un pasaulīgām lietām. No tam eņģeļiem ir viņu gudrība, ko sauc par neaptveramu, tāpēc ka tā neietilpst priekšstatos, sastāvošos vienīgi no minētajām | pasaulīgajām | lietām.

PAR ATTĒLIEM UN PARĀDĪBĀM DEBESĪ

170. Cilvēks, kas domā vienīgi dabīgā prātā gaismā, nespēj aptvert, ka debesī ir kaut kas līdzīgs pasaules lietām. Viņš nespēj to tāpēc, ka, minētajā prāta gaismā domādams, ir nostiprinājies | uzskatā |, ka eņģeļi esot tikai prāta būtnes un šīs esot it kā aītēriskas vēsmas. No tam šāds cilvēks spriež, ka eņģeļiem neesot tādu jutekļu kā cilvēkam, tāpat viņiem neesot arī acu un, ja nav acu, tad neesot arī skatāmu priekšmetu. Un tomēr eņģeļiem ir visi jutekļi, kādi ir cilvēkam, turklāt daudz asāki; un arī gaisma, kurā viņi redz, ir daudz gaišāka par to, kurā cilvēki redz. No agrāk (73. – 77. nr.) sacītā redzams, ka eņģeļi ir cilvēki vispilnīgākā veidā un ka gaisma debesī ir daudz gaišāka par gaismu pasaulē (126. – 132. nr.).

171. Kādas ir tās lietas, kas eņģeļiem debesis parādās, isos vārdos nav aprakstāms. Liela daļa to ir līdzīgas lietām virs zemes, tikai formas zinā pilnīgākas un skaita ziņā to ir vairāk. Ka debesis tādas ir,

iespējams spriest no tā, ko pravieši redzējuši, piem.: Ecekiēls, skatot jauno dievnamu un jauno zemi (kas aprakstīts no 40. līdz 48. nodaļai), Daniels (no 7. līdz 12. nod.), Jānis (no pirmās līdz pēdējai nodaļai Apokalipsē) un vēl citi — par ko rakstīts tiklab vēsturiskajās, kā arī praviešu grāmatās Vārdā, šādas lietas viņi redzēja, debesij viņiem atveroties. Debesi, saka atveramies, kad atveras iekšējā, proti, cilvēka gara redze. Jo lietas, kas ir debesis, nav iespējams redzēt cilvēka ķermeņa, bet gan gara acīm. Un kad Kungam patīk, tās atveras, izvedot cilvēku no dabīgās prāta gaismas, kurā viņš ir ķermeņa jutekļu pēc, un paceļot garīgā gaismā, kurā viņš ir ar savu garu. Šinī gaismā arī es redzēju lietas, kuras ir debesis.

172. Bet lietas, kas parādās debesis, lai gan lielā mērā līdzinās zemes lietām, nav tomēr līdzīgas šām pēc būtības; jo pirmās rodas no debess Saules, bet otrās — no pasaules saules. Kas rodas no debess Saules, tās sauc par garīgām lietām, bet kas no pasaules saules — par dabīgām.

173. Lietas debesis nerodas tāpat kā virs zemes. Debesis visas lietas rodas no Kunga kā eņģeļu iekšienes atbildumi. Eņģeļiem ir savi iekšējie un ārēji iecirkņi. Viss, kas ir viņu iekšējos iecirkņos, attiecas uz mīlestību un ticību, tāpat uz gribu un saprātu, jo griba un saprāts ir mīlestības un ticības uzņēmēji; ārējie iecirkņi, turpretī, atbilst iekšējiem. Ka ārējais atbilst iekšējam, redzams no iepriekš (87. – 115. nr.) sacītā. To iespējams paskaidrot ar agrāk teikto par gaismu un siltumu debesi, proti, kā eņģeļiem ir siltums, atbilstošs viņu mīlestībai, un gaisma — viņu gudrībai (skat. 128. – 134. nr.). Tāpat rodas arī viss pārējais, kas parādās eņģeļu jutekļiem.

174. Kad man bija vēlēts būt eņģeļu sabiedrībā, es redzēju lietas, kas tur ir, gluži kā tās, kas ir pasaulē, turklāt vēl tik uzskatāmi, ka man tīri likās, it kā es būtu pasaulē kāda karaļa pilī. Es arī runāju ar viņiem kā cilvēks ar cilvēku runā.

175. Tā kā visas | ārējās | lietas, kas iekšējam atbilst, šīs arī attēlo, tad tās sauc par attēliem | jeb simboliem |; un tā kā tās dažādi mainās atkarībā no eņģeļu iekšienes stāvokļa, tad tās sauc par parādībām, jebšu lietas, kas eņģeļu acīm debesis parādās un ko viņi jauš ar saviem jutekļiem, tikpat dzīvi parādās un ir jaušamas kā pasaules lietas cilvēkiem un pat vēl daudz skaidrāk, izšķirīgāk un jaušamāk. Parādības debesis, kam ir šāds cēlonis sauc par īstām | jeb reālām |, tāpēc ka tās reāli parādās. Ir arī parādības, kas nav reālas, proti tādas, kas gan parādās, bet neatbilst eņģeļu iekšienei. Bet par šīm runāsim turpmāk.

176. Kādas lietas eņģeļiem atbildumos parādās, to paskaidrošu ar šo vienīgo piemēru. Tiem, kas ir saprātībā, parādās dārzi un parki ar visādiem kokiem un puķēm. Tie tur sastādīti visai jaukā kārtībā, sakārtoti puduros, izveidojot segtas ejas un celiņus visapkārt. Viss tur tik skaists, ka nav aprakstāms. Un kas ir saprātībā, tie tur pastaigājas, plūc puķes un pin vainagus, ar ko rotāt bērņus. Tur ir arī tādu koku un puķu sugas, kādu pasaulē nekur nav, un pie kokiem karājas arī augļi atkarībā no mīlestības labā, kādā ir šie sapratīgie. Šādas lietas viņi redz tāpēc, ka dārzs un parks, tāpat arī augļu koki un puķes, atbilst saprātībai un gudrībai. Ka debesis ir tādas lietas, to zina arī cilvēki virs zemes, bet gan vienīgi tie, kas ir labajā un nav izdzēsuši sevī debess gaismu ar dabīgo prāta gaismu un tās maldiem, jo šie domā un saka par debesi, ka tur esot tādas lietas, ko auss nekur nav dzirdējusi, nedz acs redzējusi.

PAR DRĒBĒM, KĀDĀS EŅĢEĻI PARĀDĀS

177. Tā kā eņģeļi ir cilvēki un arī dzīvo savā starpā kā zemes cilvēki, tad viņiem ir arī drēbes, mājokļi un vēl citas līdzīgas lietas, izšķirdamies tomēr tai ziņā, ka tās ir pilnīgākas, būdamas pilnīgākā stāvoklī. Jo kā eņģeļu gudrība tiktāl pārspēj cilvēku gudrību, ka to sauc par neizteicamu, tā arī viss, ko viņi jauš un kas viņiem parādās, jo viss, ko eņģeļi jauš un kas viņiem parādās, atbilst viņu gudrībai (skat. iepriekš 173. nr.).

178. Drēbes, kurās eņģeļi gērbušies, tāpat kā pārējās lietas ir atbildumi un līdz ar to arī reāli eksistē (skat. iepriekš 175. nr.). Tās atbilst viņu saprātībai, kāpēc arī visi debesis parādās gērbušies pēc savas saprātības. Un tā kā viņi saprātībā ir cits par citu pārāki (skat. 43. un 128. nr.), tad arī viņiem ir citam par citu greznākas drēbes. Vissapratīgākiem tās it kā ugunīgi mirdz un dažiem gaismai līdzīgi spīd; mazāk sapratīgiem, tās ir spoži baltas vai baltas bez spožuma, un vēl mazāk sapratīgiem ir raibas drēbes. Bet iekšējās debess eņģeļi ir kaili.

179. Tā kā eņģeļu drēbes atbilst viņu saprātībai, tad tās atbilst arī patiesajam, jo visa saprātība taču ir no dievišķā patiesā. Tāpēc ir vienalga, vai saka, ka eņģeļi gērbušies pēc savas saprātības, vai pēc die-

višķā patiesā | viņos |. Dažiem drēbes it kā ugunīgi mirdz un citiem atkal gaismai līdzīgi spīd tāpēc, ka uguns liesma atbilst labajam un gaisma patiesajam no labā, un dažiem tās ir spoži baltas, citiem baltas bez spožuma vai raibas tāpēc, ka dievišķais labais un patiesais no mazāk sapratīgiem mazāk spīd un arī dažādi tiek uzņemts. Arī spoži balts un balts | bez spožuma | atbilst patiesajam un krāsas patiesību dažādībai. Un iekšējā debesī eņģeli ir kaili tālab, ka viņi ir nevainībā, jo nevainība atbilst kailumam.

180. Būdami debesī apģērbusies, eņģeļi tāpat apģērbusies parādījās arī pasaulē, piem. tie, ko pravieši redzēja, kā arī tie, ko redzēja pie Kunga kapa un kā izskats bija līdzīgs zibenim un drēbes mirdzošas un baltas (Mt. 28:3; Mr. 16:5; Lūk. 24:4; Jāņa 20:12,13); un arī tie, ko Jānis redzēja debesī un kā drēbes bija no audekla un baltas (Apok. 4:4; 19:13,14). Un tā kā saprātība ceļas no dievišķā patiesā, tad Kunga drēbes, Viņam apskaidrotam parādoties, bija mirdzošas un spoži baltas kā gaisma (Mt. 17:2; Mr. 9:3; Lūk. 9:29). Ka gaisma | debesī | ir no Kunga izejošais dievišķais patiesais, redzams no iepriekš teiktā (129. nr.). Aiz šī iemesla drēbes Vārdā apzīmē patiesības un tamdēļ arī saprātību, piem., Apokalipsē: “Kas savas drēbēs nav aptraipījuši, tie staigās ar Mani baltās drēbēs, jo viņi ir tā cienīgi; kas uzvarēs, tiks ietērpts baltās drēbēs” (3:4,5). “Svētīgi, kas ir nomodā un glabā savas drēbes” (16:15). Un par Jeruzalemi, ar ko domāta baznīca, kas ir patiesajā, Jezajas grām. teikts: “Uzmoties, apvelc savu stiprumu, Ciāna, apvelc savas greznuma drēbes, Jeruzaleme” (52:1). Un Ecekiēla grām.: “Jeruzaleme, Es tevi apjozu ar audeklu un tevi apsedzu ar zīdu, tavas drēbes bija audekls un zīds” (16:10,13); neminot vairākas citas vietas. Bet kas nav patiesībās, par to teikts, ka tas nav tērpies kāzu drēbēs, piem. Mateja ev.: “Karalis iegājis ieraudzīja cilvēku, kas nebija tērpies kāzu drēbēs. Un viņš tam sacīja: Draugs, kā tu še esi ienācis bez kāzu drēbēm? Tāpēc tas tika izmests ārējā tumsībā” (22:11,12,13). Ar kāzu namu še domāta debess un baznīca, un proti tāpēc, ka Kungs ar tām saistās Sava dievišķajā patiesajā. Tālab arī Kungu Vārdā sauc par līgavaini un vīru, bet debesī ar baznīcu par līgavu, un sievu.

181. Ka eņģeļu drēbes ne tikvien pēc drēbēm izskatās, bet tiešām ir drēbes, var spriest no tam, ka viņi tās ne tikai redz, bet arī jūt ar tausti un ka drēbju viņiem ir vairāk, kuras viņi novelk un apvelk, nevajadzīgās uzglabā un vajadzīgās atkal ņem ārā. Ka viņi dažādi ģērbusies, to tūkstoškārt esmu redzējis. Uz manu jautājumu, kur eņģeļi ņem drēbes, viņi sacīja, ka dabūjot tās no Kunga, pie tam dažreiz tiek apģērbti, pašiem to nezinot. Eņģeļi vel sacīja, ka drēbes viņiem mainoties atkarībā no viņu stāvokļu mainām: pirmajā un otrajā stāvoklī tās esot spožas un spoži baltas, bet trešajā un ceturtajā drusku tumšākas; un arī tas ceļoties no atbilstības, jo viņu stāvokļu mainas attiecas uz saprātību un gudrību, par ko lasāms agrāk (154. — 161. nr.).

182. Tā kā drēbes garīgajā pasaulē atbilst ikviena saprātībai, tātad patiesībām, no kurām saprātība ceļas, tad tie, kas ir ellēs, būdami bez patiesībām, gan arī parādās apģērbti, bet skrandainās, netīrās un neglītās drēbēs, ikviens pēc sava neprāta; un viņi arī nevar būt citādi apģērbti. Kungs viņiem dod ar ko ģērbties, lai viņi nerādītos kaili.

PAR EŅĢEĻU MĀJOKĻIEM UN MĪTNĒM

183. Tā kā debesī ir eņģeļu biedrības un viņi dzīvo kā cilvēki, tad viņiem ir arī mājokļi. Tie ir dažādi atkarībā no ikviena eņģeļa dzīves stāvokļa: grezni tiem, kas ir cienīgākā stāvoklī, un mazāk grezni tiem, kas zemākā. Par mājokļiem debesī runāju dažas reizes ar eņģeļiem un sacīju, ka mūsu dienās gandrīz neviens neticēs, ka viņiem ir arī mājokļi un mītnes: daži tāpēc ne, ka tos neredz; daži, nezinādami, ka eņģeļi ir cilvēki, un citi, domādami, ka eņģeļu debess ir tā, ko viņi redz acīm ap sevi (kas liekas tukša) un ka eņģeļi ir aitēriski veidojumi, spriež, ka tie dzīvojot aitērā. Bez tam vēl, nekā par garīgām lietām nezinādami, viņi neaptver, ka garīgajā pasaulē ir tādas pašas lietas kā dabīgajā. Eņģeļi sacījās zinot, ka mūsu dienās tāda nezināšana valda pasaulē, turklāt — par ko viņi brīnījās — sevišķi baznīcā, un tur vairāk izglītoto nekā to starpā, kurus sauc par vientiesīgiem. Tālāk viņi vēl sacīja, ka no Vārda taču būtu iespējams zināt, ka eņģeļi ir cilvēki, jo redzētie eņģeļi taču visi bijuši cilvēka veidā un tāpat arī Kungs, kas visu Savu Cilvēcisko paņēma līdzī. Un tā kā eņģeļi ir cilvēki, tad viņiem ir arī mītnes un dzīvokļi. Viņi arī nelidīnāties gaisā, kā daži aiz nezināšanas domā (šādu nezināšanu eņģeļi nosauca par neprātību), nedz arī esot vēji, jebšu viņus sauc par gariem. Cilvēki to varētu aptvert, ja tik viņi domātu par eņģeļiem un gariem bez pieņemtajiem aizspriedumiem | principia |, kas notiktu tad, ja viņi nejaudātu un nedomātu tieši, *vai tā ir*. Jo katram cilvēkam taču esot kopējais priekšstats, ka eņģeļiem ir cilvēka

veids un arī mājas, ko sauc par debess dzīvokļiem, kuri ir grezni, salīdzinot ar zemes dzīvokļiem. Un šis kopējais priekšstats, kas ir no debess ieplūsma, tūdaļ sabruk, ņemoties to tieši aplūkot un prātot, *vai tā ir*. To galvenokārt darot mācītie ļaudis, kas ar paša saprašānu ir aizslēguši sev debesi un ceļu gaismai no turienes. Tāpat ir ar ticību cilvēka dzīvei pēc nāves: kas par to runā, nedomādams tai pašā laikā pēc tā, ko ir mācījies | *ex eruditione* | par dvēseli vai saskaņā ar mācību par atkalsavienošanos ar ķermeni, tas tic, ka pēc nāves viņš dzīvos kā cilvēks un — ja būs labi dzīvojis — tad starp eņģeļiem un redzēs arī | *debess* | krāšņumus un baudīs tās prieku. Bet tiklīdz kāds, pievērsdamies mācībai par atkalsavienošanos ar ķermeni vai pieņemtajiem uzskatiem par dvēseli, sāk domāt, vai dvēsele tāda ir — un šādā kārtā arī, vai tā ir | kā viņš tic | — viņa agrākais priekšstats izirst.

184. Bet lai labāk liecina pieredzējumi. Ikreiz, runājot ar eņģeļiem vaigu vaigā, es biju kopā ar viņiem arī viņu dzīvokļos. Tie ir gluži tādi pat kā dzīvokli virs zemes, ko sauc par namiem, tikai skaistāki. Tanīs ir daudz telpu: dzīvojamās istabas un guļamistabas, arī zāles un visapkārt dārzi, puķu dobes un lauki. Kur viņi vienkopus dzīvo, tur dzīvokļi ir cits pie cita pilsētas veidā ar ielām, gatvēm un laukumiem, gluži līdzīgi pilsētām uz mūsu zemeslodes. Man arī vēlēja pa tām staigāt, visu apskatīt un laiku pa laikam iegriezties arī namos, un tas notika, man pilnīgi nomodā esot, kad mana iekšējā redze bija atvērta.

185. Es redzēju debess pils, kas bija neaprakstāmi krāšņas. Augšā tās spīdēja it kā no zelta un apakšā kā no dārgakmeņiem. Viena bija greznāka par otru, un iekšā tāpat: istabas bija tā izrotātas, ka to aprakstīšanai man trūkst tiklab vārdu, kā arī zināšanu. To dienvidu pusē atradās parki, kur viss tāpat mirdzēja: dažās vietās kokiem lapas bija kā no sudraba un augļi kā no zelta; un puķes dobēs ar savām krāsām veidoja it kā varavīksnes. Tālāk atkal bija redzamas pils, pie kurām skats beidzas. Par debess celtniecības darbiem var teikt, ka tur ir pati īstenā māksla, par ko arī nav jābrīnās, jo pati šī māksla ir no debess. Eņģeļi sacīja, ka šādas un neskaitāmas citas vēl pilnīgākas lietas Kungs nostatot viņu acu priekšā, bet tās tomēr vairāk iepriecinot viņu sirdsprātu nekā acis, un proti tāpēc, ka atsevišķajos sīkumos viņi redzot atbildumus, un ar atbildumu palīdzību dievišķas lietas.

188. Arī par atbildumiem mani pamācīja, ka ne tikvien pašas pils un nami, bet arī it viss, kas ir iekš— un ārpus tiem, atbilstot eņģeļu iekšējām rosmēm, kuras viņiem ir no Kunga. Pats nams vispār atbilstot viņu labajam un atsevišķie priekšmeti namos — dažādajām labā sastāvdaļām. Priekšmeti ārpus namiem atbilstot patiesībām no labā un tāpat arī jausmām. Atbildami labajam un patiesajam, kas ir eņģeļiem no Kunga, šie priekšmeti atbilstot viņu mīlestībai un tāpēc arī gudrībai un saprātībai, jo mīlestība pieder pie labā, gudrība pie labā un reizē arī patiesā un saprātība pie patiesā no labā. Šis | labais un patiesais | esot tas, ko eņģeļi jauš, minētos priekšmetus aplūkodami, un tāpēc tie iepriecinot un ierosminot vairāk viņu sirdsprātu nekā acis.

187. No tam man bija skaidrs, kāpēc Kuns nosauca Sevi par dievnamu, kas bija Jeruzalemē (Jāņa 2:19,21), un kāpēc Jaunā Jeruzaleme izskatījās celta no tīra zelta, tas vārti no pērlēm un pamati no dārgakmeņiem (Apok. 21). Proti, dievnams attēloja Kunga Dievišķo Cilvēcību, un Jaunā Jeruzaleme nozīmē baznīcu, kurai vēlāk bija jātop dibinātai; divpadsmit vārtu nozīmē patiesības, kas ved uz labo, un pamati — patiesības, uz kurām tā dibināta.

188. Eņģeļi, no kuriem sastāv Kunga debešķīgā valsts, dzīvo lielāko tiesu augstākās vietās, kas izskatās kā no zemes veidoti kalni; eņģeļi, no kuriem sastāv Kunga garīgā valsts, dzīvo ne tik augstās vietās, kas izskatās pēc pakalniem; bet eņģeļi debess zemākajās daļās dzīvo vietās, kas izskatās pēc akmens klintīm. Arī tas tā ir atbilstības pēc, jo iekšējākās rosmes atbilst augstākam un ārējākās — zemākām vietām. Tālab arī kalni Vārdā apzīmē debešķīgo mīlestību, pakalni garīgo mīlestību un klintis ticību.

189. Ir arī eņģeļi, kas nedzīvo sabiedrībā ar citiem, bet savrupamos. Šie mājā debess vidū, jo viņi ir labākie starp eņģeļiem.

190. Namus, kuros eņģeļi mājā, neceļ kā pasaulē, bet Kungs viņiem tos dāvina — ikvienam, skatoties pēc labā un patiesā uzņemšanas. Mazliet tie arī mainās atkarībā no pārmaiņām eņģeļu iekšējo iecirkņu stāvokļos, par kurām runāts iepriekš (154. līdz 180. nr.). Visu, kas tik vien eņģeļiem pieder, viņi uzskata par Kunga dotu, un kas tik vien viņiem vajadzīgs, tiek viņiem dāvināts.

PAR TELPU DEBESĪ

191. Jebšu debesī visas lietas — gluži tāpat kā pasaulē — parādās savā vietā un telpā, tomēr eņģeļiem nav nekādas jēgas ne par vietu, ne telpu. Tā kā šāds apgalvojums var izlikties aplams | sicut paradoxon |, tad paskaidrošu šo apstākli kā visai svarīgu.

192. Visa pārvietšanās garīgajā pasaulē notiek, mainoties iekšienes stāvokļiem, tā ka tā tur nav nekas cits kā stāvokļu mainīšanās. Šādā kārtā arī mani Kungs veda debesīs un uz citām zemeslodēm pasaules visumā, kas notika garā, ķermenim paliekot uz vietas. Tā pārvietojas visi eņģeļi, un tāpēc arī viņiem nav atstatumu — un ja nav atstatumu, tad nav arī telpa, bet to vietā ir stāvokļi un šo stāvokļu maiņas.

193. Tā kā pārvietošanās notiek šādā kārtā, tad ir skaidrs, ka tuvošanās ir pielīdzināšanās iekšienes stāvokļu ziņā, un attālināšanās ir atsvešināšanās. Aiz šī iemesla debesī tuvu ir tie, kas ir līdzīgā, un tālu, kas ir nelīdzīgā stāvoklī, un telpas tur ir tikai ārēji stāvokļi, kuri atbilst eņģeļu iekšējiem stāvokļiem. Aiz tā paša iemesla debesīs ir cita no citas šķirtas, tāpat arī atsevišķās biedrības debesī un ikviens eņģelis savā biedrībā. Un tālab arī elles no debesīm ir pilnīgi atdalītas, jo tās ir pretējā stāvoklī.

194. Tāpēc arī garīgajā pasaulē viens nostājas otram klātu, tiklīdz viņam ir stipra vēlēšanās pēc tā klātbūtnes, jo tā viņš to savās domās redz un nostata sevi viņa stāvoklī; un otrādi: viens no otra attālinās, cik no tā novēršas. Un tā kā visa novēršanās ceļas no pretējām rosmēm un domu nesaskaņas, tad notiekas, ka vairāki, vienā vietā būdami, kamēr ir vienis pratis, cits citu redz, bet, tiklīdz viņiem nesaskan, izzūd no redzes.

195. Arī ja kāds iet no vienas vietas uz otru — vai nu tas notiek savā pilsētā, vai kādās telpās, vai dārzos, vai pie citiem ārpus savas biedrības — viņš ātrāk turp nonāk, ja viņam ir stipra vēlēšanās, un vēlāk, ja tādas nav. Tas pats ceļš top garāks vai īsāks atkarībā no vēlēšanas stipruma. To bieži esmu redzējis un par to brīnījies. No sacītā atkal ir skaidrs, ka atstatumi, tātad arī telpas, pilnīgi saskan ar eņģeļu iekšienes stāvokļiem un tāpēc arī viņu domāšanā nevar būt nekāda telpas jēdziena, nedz priekšstata par to, jebšu viņiem telpas ir tāpat kā pasaulē.

196. To iespējams paskaidrot, salīdzinot ar cilvēka domām. Arī tām nav telpu, jo it kā klātu cilvēkam nostājas tas, kam viņš domās cieši pievēršas. Kas padomā, tas zina, ka arī viņa redzei nav telpu citādi kā tikai atkarībā no starpā esošiem priekšmetiem virs zemes, kurus viņš reizē redz, vai arī no tam, ka viņš zina, cik tālu tie atrodas. Tas tā ir tāpēc, ka telpa | par sevi ir nepārtraukta un šai nepārtrauktajā telpā atstatu esošais parādās tikai atkarībā no tās pārtraukumiem. Vēl vairāk tas sakāms par eņģeļiem, tāpēc ka viņu redze sakrīt ar domāšanu un domāšana ar rosmi, un tāpēc tuvais un tālais viņiem parādās un arī mainās atkarībā no viņu iekšienes stāvokļiem, kā iepriekš teikts.

197. Aiz šī iemesla Vārdā ar vietām un telpām, un visu, kam piemīt kaut kas no telpas, ir apzīmēts tādas lietas, kas attiecas uz stāvokļiem, piem., ar atstatumiem, tuvumu, tālumu, ceļiem, ceļošanu, stāigāšanu, jūdzu akmeņiem, stadijiem, ar laukiem, tīrumiem, dārziem, pilsētām, ielām; ar kustībām, dažādiem mēriem, garumu, platumu, augstumu un dziļumu, un ar neskaitāmām citām lietām, jo lielākajai daļai lietu, kas cilvēkam ir viņa domāšanā no pasaules, piemīt kaut kas no telpas un laika. Piemēra dēļ gribu minēt tikai to, ko Vārdā nozīmē garums, platums un augstums. Pasaule par garu un platu sauc to, kas ir garš un plats telpā, tāpat arī par augstu; bet debesī, kur nedomā telpiski, ar garumu saprot labā stāvoklī, ar platumu — patiesā stāvoklī un ar augstumu — šo stāvokļu izšķirības pēc pakāpēm (par kurām skat. 38. nr.). Iemesls, kāpēc ar minētajām trim dimensijām tur saprot šādas lietas, ir šis: garumu debesī skaita no austrumiem uz rietumiem, kur atrodas tie, kas ir mīlestības labajā; platumu skaita no dienvidiem un ziemeļiem, kur atrodas tie, kas ir labā patiesajā (skat. iepriekš 148. nr.); un augstums debesī ir šo abu pakāpes. Aiz šī iemesla ar garumu, platumu un augstumu arī Vārdā apzīmētas tādas pat lietas — piem., Ecekiēla grām. no 40. līdz 48. nod., kur pēc garuma, platuma un augstuma izmēriem aprakstīts jaunais dievnams un jaunā zeme līdz ar pagalmiem, istabām, vārtiem, durvīm, logiem, priekšnamiem, ar ko apzīmēta jauna baznīca ar labo un patieso tanī. Kam gan tur citādi būtu vajadzīgi visi šie izmēri? Tamlīdzīgi aprakstīta arī Jaunā Jeruzaleme šādiem vārdiem Apokalipsē: “Tā pilsēta celta četrstūrī, tikpat gara, cik plata. Un viņš mērīja to pilsētu ar niedri — divpadsmit tūkstoš stadiju — un tās garums, platums un augstums bija vienādi” (21:16). Tā kā šē ar ar Jauno Jeruzalemi apzīmēta jauna baznīca tad ar šiem izmēriem apzīmētas pie baznīcas piederošas lietas: ar garumu tās mīlestības labais, ar platumu — šī labā patiesais, ar augstumu — labais un patiesais pēc to pakāpēm, ar divpadsmit tūkstoš stadijiem — viss labais un patiesais kopā. Ko citādi nozīmētu, ka tās augstums ir divpadsmit tūkstoš stadiju, tāds pats kā garums un platums? Ka Vārdā ar platumu apzīmēts, redzams no tā, ko

saka Dāvids: “Jehova, Tu nenodevi mani ienaidnieka rokā; Tu manām kājām liki stāvēt plašā vietā” (Ps. 31:9). “Trūkumā | jeb šaurumā | es piesaucu Jehovu, un Viņš man atbildēja plašā vietā” (Ps. 118:5) — neminot vēl citas vietas (piem., Jez. 8:8 un Hab. 1:6). Tāpat arī pārējās vietās.

198. No sacītā redzams, ka debesi, lai gan tur ir telpas tāpat kā pasaulē, neko tomēr nevērtē pēc telpas, bet pēc stāvokļa; tamlīdz arī, ka telpas tur nevar mērīt kā pasaulē, bet tikai redzēt atkarībā no savas iekšienes stāvokļa un saskaņā ar to.

199. Pats īstenais iemesls | minētājiem apstākļiem debesī | ir tas, ka Kungs ir ikvienam klātu atkarībā no tā mīlestības un ticības un viss tur parādās tuvu vai tālu atkarībā no Viņa klātbūtnes, jo tā noteic visu, kas ir debesis. No Viņa klātbūtnes eņģeļiem ir arī gudrība, jo tā rada viņu domu izplatību un arī dalīšanos visās debess lietās; vārdu sakot, no tās viņiem ir garīgā domāšana un nevis dabīga, kāda ir cilvēkiem.

PAR DEBESS FORMU, PĒC KURAS TUR NOTIEK BIEDROŠANĀS UN SAVSTARPĒJA DALĪŠANĀS

200. Kāda ir debess forma, to zināmā mērā iespējams spriest pēc tā, kas rādīts iepriekšējās nodaļās: ka debess ir pati sev līdzīga lielākajos un mazākajos apmēros (72. nr.); ka tāpēc ikviena biedrība ir debess mazākā formā un ikviens eņģelis vismazākā (51. – 58. nr.); ka līdzīgi tam, kā visa debess atveido vienu cilvēku, tā arī katra debess biedrība atveido cilvēku mazākā formā un ikviens eņģelis vismazākā (59. – 77. nr.); ka vidū ir gudrākie un visapkārt līdz malām mazāk gudrie, tāpat arī ikvienā biedrībā (43. nr.); un ka no austrumiem uz rietumiem debesī mājot tie, kas ir mīlestības labajā, un no dienvidiem uz ziemeļiem — kas ir labā patiesībā; tāpat arī katrā biedrībā (148. un 149. nr.). Tas viss ir pēc debess formas. No sacītā tad nu iespējams spriest, kāda ir debess forma vispār.

201. Ir svarīgi zināt, kāda ir debess forma, jo pēc tās tur ne tikvien visi ir sabiedroti, bet pēc tās notiek arī visa savstarpējā dalīšanās un tādējādi arī visa domu un rosmju izplatīšanās; tamlīdz arī pēc tās top visa eņģeļu saprātība un gudrība. Tālab arī ikviens ir gudrs tik, cik viņš ir debess formā, tāpat arī, cik viņš pats ir debess forma. Vai saka ‘debess formā’, vai ‘debess kārtībā’, ir viens un tas pats, jo forma ikvienai lietai taču ir no tās iekārtojuma, ar ko tā saskan.

202. Papriekš sacīsim šeit kaut ko par to, ko nozīmē būt debess formā. Cilvēks ir radīts būt par debess un arī pasaules atveidu: viņa iekšiene par debess un āriene par pasaules atveidu (skat. 57. nr.). Vai saka ‘par atveidu’ vai ‘pēc formas’, ir viens un tas pats. Bet tā kā cilvēks ar savas gribas ļaunumiem un no tiem izrietošām domāšanas nepatiesībām debess atveidu, tāpat tās formu sevī ir izpostījis un to vietā uzņēmis elles atveidu un formu, tad viņa iekšiene jau no dzimšanas ir aizvērta. Aiz šī iemesla cilvēks, pretēji visu sugu dzīvniekiem, piedzimst pilnīgā nezināšanā. Bet lai viņa debess atveids jeb forma atjaunotos, viņam mājamas tādas lietas, kas pieder pie kārtības. Jo, kā agrāk teikts, forma saskan ar kārtību. Vārdā ir visi dievišķās kārtības likumi, jo baušļi, kas tur atrodami, ir dievišķās kārtības likumi. Tāpat, cik daudz cilvēks tos zina un saskaņā ar tiem dzīvo, tik atveras viņa iekšiene un tur par jaunu veidojas kārtība jeb debess atveids. No tam ir skaidrs, ko nozīmē būt debess formā — proti, dzīvot saskaņā ar to, kas Vārdā teikts.

203. Cik kurš ir debess formā, tik viņš ir debesī, un vēl vairāk: tik viņš pats ir debess vismazākā formā (skat. 57. nr.) un līdz ar to ir arī saprātīgs un gudrs. Jo, kā agrāk teikts, katra doma, kas pieder pie eņģeļa saprāta, un katra rosme, kura pieder pie viņa gribas, izplatās debesī uz visām pusēm pēc debess formas un brīnišķā kārtā tiek pārnesta uz biedrībām, kas tur atrodas, un no tām savukārt atkal uz viņu. Daži domā, ka domas un rosmes tiešā vārda nozīmē | actualiter | ap viņiem neizplatoties, bet atrodoties viņos, tāpēc ka viņi to, ko domā, redz savī un nevis atstatu no sevis. Bet viņi ļoti maldās: Kā acs redze sniedzas līdz atstatu stāvošiem priekšmetiem, ko tā izplatījumā vēro un kas pēc kārtas to ierosmina, tā arī iekšējā, tas ir, saprāta redze, sniedzas garīgajā pasaulē, lai gan cilvēks to nejauš, un proti, aiz tā iemesla, par kuru bija runa agrāk (196. nr.). Starpība tikai tā, ka acs redzi dabīgā kārtā ierosmina dabīgās pasaules priekšmeti, kas visi attiecas uz labun patieso. Cilvēks to nezina, nezinādams, ka ir tāda gaisma, kas apgaismo saprātu, jebšu bez šīs gaismas cilvēks itin nekā nespētu domāt. (Par šo gaismu skat. agrāk no 126. līdz 132. nr.). Bija kāds gars, kas arī iedomājās, ka domājot pats no sevis, tāpat bez kādas domu

izplatīšanās ārpus sevis un sakara ar biedrībām ārpus viņa. Lai nu viņš zinātu, ka maldās, viņa sakars ar tuvākajām biedrībām tika pārtraukts, no kam viņš tad ne tikai zaudēja domāšanas spēju, bet arī nokrita zemē kā nedzīvs, mētādamies tomēr rokām kā jaundzimis bērns. Pēc kāda laiciņa sakars viņam tika atjaunots un, cik tas pakāpeniski atjaunojās, tik viņš atgriezās savas domāšanas stāvoklī. Citi gari, to redzēdami, vēlāk apliecināja, ka katra doma un rosme ieplūstot viņos atkarībā no sakara, un līdz ar katru domu un rosmi viss, kas pie dzīvības pieder. Jo viss, kas pie cilvēka dzīvības pieder, ir tas, ka viņš spēj domāt un tikt ierosmināts jeb — kas ir tas pats — spēj saprast un gribēt.

204. Bet jāzina, ka saprātība un gudrība katram ir savāda atkarībā no sakara. Tiem, kuru saprātība un gudrība veidota no īsta patiesā un labā, sakars ar biedrībām atbilst debess formai; bet tiem, kuru saprātība un gudrība nav no īsta patiesā un labā, tomēr no tāda, kas ar to saskan, sakars ar biedrībām ir saraustīts un nekārtīgs, jo nesakrīt ar to kārtību, kāda ir biedrībām debess formā. Tie turpretī, kas, būdami ļaunuma nepatiesībās, nav sapratīgi un gudri, sakars ir ar elles biedrībām, pie kam tā plašums atkarājas no tam, cik kurš | savās nepatiesībās | ir nocietinājies. Vēl ir jāzina, ka šis sakars ar biedrībām nav skaidri jaušams tiem, kuri tajās atrodas, bet tas ir sakars ar viņu īpatnējo dabu, kas viņiem ir un no viņiem iziet.

205. Debesi visi ir sabiedroti pēc garīgas radniecības, kas ir labā un patiesā radniecība savā kārtībā. Tā tas ir visā debesī, ikvienā biedrībā un arī mājā. Tāpēc arī eņģeļi, kas ir līdzīgi labajā un patiesajā, cits citu pazīst tikpat kā asinsradinieki un tuvinieki virs zemes un gluži kā bērības paziņas. Tamlīdzīgi sabiedroti ikvienā eņģeļi arī | dažādie | labā un patiesā veidi, šie tāpat cits citu pazīst un pazīdami arī cits ar citu saistās. Tāpēc arī tie, kuros šie patiesā un labā veidi ir saistīti pēc debess formas, redz lietas virknējamies savā secībā un tālā un plašā sakarība. Kuros, turpretī, labais un patiesais nav saistīti pēc debess formas, tie redz citādi.

206. Tāda forma ir ikvienā debesī, pēc kuras tiek pārnestas un izplatās eņģeļu domas un rosmes un pēc kuras tādad ir veidota viņu saprātība un gudrība. Bet vienas debess sakars ar otru — proti, trešās jeb iekšējās ar otro jeb vidējo, un tāpat šis un iepriekšējās ar pirmo jeb zemāko — ir citāds. Bet šis sakars starp debesīm nav arī saucams par sakaru, bet gan par ieplūsmu, un par to tagad kaut ko pasacīsim. Ka ir trīs debesis un tās cita no citas ir šķirtas, redzams no iepriekš teiktā (29. līdz 40. nr.).

207. Ka debesu starpā nav sakaru, bet ieplūsma, var spriest no to savstarpējā novietojuma: trešā jeb iekšējā ir augšā, otrā jeb vidējā zem tās un pirmā jeb zemākā vēl zemāk. Līdzīgā stāvoklī atrodas viss biedrības ikvienā debesī, piem., augstienēs, kas izskatās pēc kalniem (skat. 188. nr.): pašas to virsotnēs mājā iekšējās debess eņģeļi, zem tiem otrās un zem šiem savukārt — zemākās debess eņģeļi. Un tā tas ir visur, augstienēs vai ne augstienēs: augstākai debess biedrībai sakars ar kādu zemāku debess biedrību pastāv tikai atbildumos (skat. agrāk 100. nr.), bet tādu sakaru sauc par ieplūsmu.

208. Vienu debesī ar otru jeb vienas debess biedrību ar otras biedrību saista vienīgi Kungs ar tiešu un netiešu ieplūsmu — tiešu no Viņa paša un netiešu — caur augstākajām debesīm pēc kārtas zemākajās. Tā kā debesis savā starpā saista vienīgi ieplūsma no Kunga, tad, cik vien iespējams, tiek novērsts, lai neviens augstākas debess eņģelis neskatītos lejā uz kādu zemākas debess biedrību un nerunātu tur ar kādu. Tiklīdz kāds eņģelis to dara, viņš zaudē savu saprātību un gudrību. Sacīsim arī iemeslu: ikvienam eņģelim ir trīs dzīvības pakāpes, tāpat kā ir trīs debess pakāpes. Kas ir iekšējā debesī, tiem ir atvērta trešā jeb iekšējā pakāpe, bet otrā un pirmā ir aizvērtas; kas vidējā — tiem ir atvērta otrā pakāpe, bet pirmā un trešā ir aizvērtas; bet kas zemākajā, tiem ir atvērta pirmā pakāpe, bet otrā un trešā aizvērtas. Tāpēc — tiklīdz kāds trešās eņģelis skatās lejā uz kādu otrās debess biedrību un runā tur ar kādu, viņa trešā pakāpe aizveras un, tai aizveroties, viņš zaudē savu gudrību, jo tā atrodas trešajā pakāpē, bet otrajā un pirmajā viņam nav nekādas gudrības. Tas domāts Kunga vārdos Mateja ev.: “Kas ir uz jumta, lai nekāpj zemē paņemt kaut ko no sava nama; un kas ir uz lauka, lai negriežas atpakaļ paņemt savas drēbes” (24:17,18). Un Lūkas ev.: “Kas tanī dienā būs uz jumta un viņa lietas namā, tas lai nekāpj zemē tās iznest; un kas laukā, lai negriežas atpakaļ. Pieminiet Lata sievu!” (17:31,32).

209. Nav ieplūsmes no zemākām debesīm augstākās, tāpēc ka tā būtu pret kārtību, bet gan no augstākām zemākās. Augstākākas debess eņģeļu gudrība ir pret zemākas debess eņģeļu gudrību kā desmit tūkstoši pret vienu. Tāpēc arī zemākas debess eņģeļi nespēj sarunāties ar augstākas debess eņģeļiem un, pat skatīdamies turpu, viņus neredz, un viņu debess tiem izliekas kā kāds miglas padebešis virs galvas. Augstākas debess eņģeļi gan var redzēt tos, kas ir zemākā debesī, bet nedrīkst ielaisties ar viņiem sarunā, nezaudējot pie tam savu gudrību, kā agrāk teikts.

210. Iekšējās debess eņģeļu domas un rosmes, tāpat viņu sarunas vidējā debesī neviens nejauš, tāpēc ka tās ir pārāk augstas. Bet kad Kungs vēlas, tad zemākās debesīs parādās no turienes it kā kaut kas liesmains; un ko domā un runā vidējā debesī, tas parādās kā kaut kas gaismai līdzīgs apakšējā debesī, brīžiem arī kā spoži balts vai raibs mākonis. No šī mākoņa pacelšanās, nolaišanās un veida viņi zina arī cik necik, ko tur runā.

211. No sacītā iespējams spriest par debess formu, ka iekšējā debesī tā ir vispilnīgākā, vidējā — arī pilnīga, bet zemākā pakāpē, un apakšējā debesī vēl zemākā; un ka vienas debess formu uztur no Kunga nākdama ieplūsma no otras. Bet kāds ir sakars ar ieplūsmas palīdzību, tas nav aptverams, nepazīstot augstuma pakāpes un nezinot, kā šīs izšķiras no garuma un platuma pakāpēm. (Kādas ir vienas un otras, redzams 38. nr.).

212. Vēl sevišķi par debess formu — tās turpināšanos un raisīšanos — jāsaka, ka tā arī eņģeļiem nav aptverama. Cik necik to var iedomāties, pazīstot cilvēka ķermeņa formu visās tā daļās asprātīga un gudra cilvēka vērojumā un pētījumā; jo attiecīgajās nodaļās jau agrāk rādīts, ka visa debess atveido vienu cilvēku (skat. 59. līdz 72. nr.) un ka viss, kas ir cilvēkā, atbilst debesīm (87. līdz 102. nr.). Cik neaptverama un neatrisināma ir šī forma, redzams — kaut arī vispār — jau no nervu šķiedrām, kas apvieno visas un katru atsevišķo daļu tanī. Kādas tās ir un kā tās turpinās un raisās smadzenēs, tas pat acij nav saredzams, jo neskaitāms daudzums to tur tā savijušās, ka izskatās pēc mikstas viengabala masas — lai gan pa tām viss, kas pieder pie gribas un saprāta, tiklab kopā kā arī atsevišķi pilnīgi noteikti iekļaujas darbībā. Kā tās atkal ķermenī kopā savijas, redzams no dažādajiem nervu audiem, kā sirds un vēdera nerviem un vēl citiem, un tāpat arī no nervu mezgliem, ko sauc par ganglijiem. Tur daudzas nervu šķiedras no vesela ķermeņa novada satek kopā vienā mudžeklī, no kurienes tās, atkal citādi kopā saistītas, iziet, lai veiktu savus uzdevumus, un tā vairākkārt — neminot līdzīgu iekārtu iekšējā un ārējā orgānā, locekļi un muskulī. Kas šīs un vēl daudzas citas brīnišķīgas parādības tur ar gudru skatu aplūko, tas jūtas gluži pārsteigts. Un tomēr tas, ko acs redz, vēl ir mazums un, ko tā neredz, ir vēl brīnišķīgāks, tāpēc ka tas ietilpst iekšējākā dabā. Ka šī forma atbilst debess formai, skaidri redzams no tam, kā viss, kas ir saprātā un gribā, šai formā un saskaņā ar to darbojas. Jo ko tik vien cilvēks grib, tas saskaņā ar šo formu it kā pats no sevis pāriet darbībā, un ko tik vien viņš domā, tas iet pa nervu šķiedrām no to sākuma līdz galam, no kam cilvēkam ir jušanas spēja. Un būdama domāšanas un gribēšanas, tā ir arī saprātības un gudrības forma, šī forma nu ir tā, kas atbilst debess formai. No tam iespējams spriest, ka tāda ir arī tā forma, pēc kuras izplatās jebkura eņģeļu rosme un doma, un cik viņi ir tanī formā, tik viņi ir saprātībā un gudrībā. Ka šī debess forma ceļas no Kunga Dievišķās Cilvēcības, redzams no agrāk (78. – 86. nr.) teiktā, šie fakti še minēti tamdēļ, lai cilvēki zinātu, ka debešķīgā forma pat vispār nekad nav izdibināma un šādā kārtā, kā jau agrāk teikts, arī eņģeļiem ir neaptverama.

PAR VALDĪŠANU DEBESĪ

213. Tā kā debess iedalīta biedrībās, pie kam lielākās sastāv no dažiem simttūkstošiem eņģeļu (skat. 50. nr.) un visi, kas vienā biedrībā, ir gan līdzīgā labajā, bet nav līdzīgi gudrībā (skat. 43. nr.), tad jāsecina, ka tur jābūt arī valdīšanai; jo uz kārtību ir jāraugās un viss, kas pieder pie kārtības, ir jāsarga. Bet valdīšana debesīs ir dažāda: citāda tanīs biedrībās, kas sastāda Kunga debešķīgo valsti, un citāda atkal tanīs, kas sastāda Kunga garīgo valsti. Tā izšķiras arī pēc kalpošanas, kāda ir kurai biedrībai. Bet debesīs ir vienīgi savstarpējas mīlestības valdīšana, un šāda valdīšana ir debešķīga.

214. Valdīšanu Kunga debīšķīgajā Valstī sauc par *taisnību*, jo visi tur esošie ir tanī Kunga labajā, kas ir mīlestība uz Kungu, un ko no šī labā dara, to sauc par taisnu. Valdīšana tur pieder vienīgi Kungam, Viņš tos visus vada un māca dzīves lietās. Tas, ko sauc par tiesas patiesībām, ir ierakstītas viņu sirdīs. Ikviens tās zina, jauš un redz, un tāpēc tiesas lietas tur nekad neapspriež, bet vienīgi taisnības lietas, kas pieder pie dzīves. Mazāk gudrie vaicā par tām gudrākajiem un šie Kungam, un saņem atbildes. Viņu debess jeb iekšējākais prieks ir taisni dzīvot no Kunga.

215. Valdīšanu Kunga garīgajā valstī sauc par *tiesu*, tāpēc ka eņģeļi tur garīgā labajā, kas ir tuvāk-mīlestības labais, un šis labais savā būtībā ir patiesais. Patiesais ir tiesas lieta, un labais ir taisnības lieta. Arī šos Kungs vada, bet netieši (skat. 208. nr.), kamdēļ arī viņiem ir priekšnieki mazākā vai lielākā skaitā, atkarībā no tās biedrības vajadzībām, kurā viņi ir. Viņiem ir arī likumi, pēc kuriem viņi dzīvo savā

starpā. Priekšnieki pārvalda visu pēc likumiem, ko viņi saprot, tāpēc ka ir gudri, un šaubu gadījumos Kungs viņus apgaismo.

216. Tā kā labā valdīšanu, kāda ir Kunga debešķīgajā valstī, sauc par laipnību, un patiesā valdīšanu, kāda ir Kunga garīgajā valstī, — par tiesu, tad Vārdā, runājot par debesi un baznīcu, teikts “taisnība un tiesa”, pie kam ar taisnību apzīmēts debešķīgais labais, bet ar tiesu — garīgais labais, kas, kā jau iepriekš teikts, savā būtībā ir patiesais; piem., sekošās vietās: “Mieram nebūs gala uz Dāvida godakrēsla un viņa valstībā, to balstīt un stiprināt tiesā un taisnībā no šī laika mūžīgi” (Jez. 9:6). Ar Dāvidu šē domāts Kunga un ar viņa valstību — debess, kas skaidri redzams sekošā vietā: “Es Dāvidam uzcelšu taisnu atvasi, tas valdīs kā ķēniņš un sapratīgi rīkosies, un darīs tiesu un taisnību virs zemes” (Jerem. 23:5). “Jehova tiks paaugstināts, jo Viņš mājā augstībā, Viņš Ciānu ir piepildījis ar tiesu un taisnību” (Jez. 33:5); ar Cianu arī domāta debess un baznīca. “Es esmu Jehova, kas dara tiesu un taisnību virs zemes, jo pie tā Man ir labs prāts” (Jerem. 9:24). “Es tevi saderināšu Sev uz mūžību un Es tevi saderināšu Sev taisnībā un tiesā (Oz. 2:19). “Jehova, debesis Tava taisnība ir kā Dieva kalni, un Tavas tiesas kā liels bezdibens” (Ps. 36:6,7.). “Tie prasa no Manis taisnības tiesu, tie gribētu, lai Dievs tiem tuvojas” (Jez. 58:2) un citās vietās.

217. Kunga garīgajā valstī ir dažādas valdīšanas formas: ikvienā biedrībā citāda, atkarībā no uzdevuma, kādu kura biedrība veic. Viņu uzdevumi ir līdzīgi tiem, kādi ir visām ķermeņa daļām cilvēkā, kuriem tie atbilst. Ka šie uzdevumi ir dažādi, tas ir zināms, jo cits uzdevums ir sirdij, cits plaušām, cits aknām, kuņģa dziedzeriem un liesai, un tāpat ikvienam juteklim, Kā šiem orgāniem ir dažādas funkcijas ķermenī, tāpat dažādi amati ir biedrībām Vislielajā Cilvēkā, kas ir debess, jo tās biedrības atbilst minētiem orgāniem. Ka visas debess lietas atbilst visām daļām cilvēkā, redzams attiecīgajā nodaļā (87. – 102. nr.). Bet visas valdīšanas formas saskan tanī ziņā, ka to mērķis ir sabiedriskais labais un tanī arī ikviena personiskais labais. Tas tāpēc, ka visus debesi vada Kungs, kas mīl visus un Savā dievišķajā mīlestībā kārto tā, lai no kopējā labā ikviens saņemtu savu labo. Un ikviens arī saņem labo tik, cik viņš mīl kopējo labo, jo cik kurš to mīl, tik viņš mīl visus un ikkatru, un tā kā šī ir Kunga mīlestība, tad arī Kungs viņu mīl un viņš saņem labo.

218. No sacītā iespējams spriest, kādi tur ir priekšnieki, proti, kas mīlestībā un gudrībā ir pārāki par citiem, tātad, kas aiz mīlestības grib visiem labu un ar gudrību zina gādāt, lai tiem būtu labi. Kas tādi ir, tie nevis valda un pavēl, bet palīdz un kalpo, jo citiem labu darīt aiz mīlestības uz labo nozīmē kalpot; un gādāt, lai būtu labi, nozīmē palīdzēt. Viņi arī neuzskata sevi lielākus par citiem, bet gan mazākus, jo pirmā vietā viņiem ir sabiedrības un tuvākā labais, bet pēdējā — savs paša; un kas stāv pirmajā vietā, tas ir lielāks, bet kas pēdējā — mazāks. Viņi tomēr ir godā un augstā stāvokli: mājā biedrības vidū, augstāk par citiem un greznās pilīs. Un viņi arī pieņem šo augsto stāvokli un godu, tomēr ne sevi, bet paklausības dēļ, jo visi tur zina, ka šis gods un augstais stāvoklis viņiem ir no Kunga un tāpēc viņiem ir jāpaklausa. Tas domāts Kunga vārdos mācekļiem: “Ikviens, kas starp jums grib būt liels, lai ir jūsu kalps; un ikviens, kas starp jums grib būt pirmais, lai ir jūsu sulainis; kā Cilvēkdēls nav nācis, lai Viņam kalpotu, bet kalpot” (Mt. 20:27,28). “Kurš starp jums ir lielākais, tas lai ir kā mazākais, un kurš ir vadonis, tas lai ir kā tāds, kas kalpo” (Lūk. 22:26).

219. Tamlīdzīga valdīšana vismazākā veidā ir arī ikvienā mājā. Tur ir saimnieks un gājēji. Saimnieks mīl gājējus un gājēji saimnieku, un tāpēc viņi mīlestībā kalpo viens otram: saimnieks māca, kā jādzīvo, bet gājēji klausā un veic savus pienākumus. Lieti derēt ir visiem dzīves prieks. No tam ir skaidrs, ka Kunga valstība ir lietderības valstība.

220. Ir valdīšana arī ellēs, jo, ja tur tādas nebūtu, tās nebūtu novaldāmas. Bet tur tā ir pretēja valdīšanai debesis, jo tā ir vienīgi patmīlības valdīšana. Ikviens tur grib citiem pavēlēt un pārāks būt. Kas nepadodas, tos viņi ienīst, tiem atriebjas un pret tiem ir neganti, jo tāda ir patmīlība. Un tāpēc par priekšniekiem viņiem iecel ļaunākos, kuriem viņi aiz bailēm paklausa. Bet par šiem turpmāk, kur būs runa par ellēm.

PAR DIEVKALPOŠANU DEBESĪ

221. Dievkalpošana debesis, ārēji raugoties, ir līdzīga dievkalpošanai virs zemes, bet izšķiras no tās iekšēji. Tur tāpat māca, sludina, un ir arī tempļi. Mācības būtiski saskan, bet augstākajās debesis tanīs ir

dziļāka gudrība nekā zemākajās. Sludināts tiek saskaņā ar mācībām. Un kā viņiem tur ir nami un pilis (skat 183. – 190. nr.), tāpat ir arī tempļi, kuros sludina. Tas viss ir arī debesīs tāpēc, ka eņģeļi pastāvīgi pieņemamas gudrībā un mīlestībā. Jo viņiem tāpat kā cilvēkiem ir saprāts un, griba, kas pastāvīgi spēj pieņemt: saprāts — uzņemot patiesības, kuras pieder saprātībai, un griba — uzņemot labo, kas pieder mīlestībai.

222. Īstenībā pati dievkalpošana debesīs nav tā, ka viņi apmeklē tempļus un noklausās svētrunu, bet ka viņi dzīvo mīlestības labprātības un ticības dzīvi saskaņā ar mācībām. Sludināšana tempļos kalpo tikai kā līdzeklis viņu pamācīšanai dzīves darišanās. Es runāju par to ar eņģeļiem un sacīju, ka pasaulē cilvēki domā dievkalpošanu pastāvam tikai tempļu apmeklēšanā, klausoties, ko tur sludina, svetā mīlasta baudīšanā trīs vai četras reizes gadā, un pārējos dievkalpošanas aktos pēc baznīcas noteikumiem, turklāt vēl dievlūgšanā, svinīgi pie tam izturoties. Eņģeļi sacīja, ka šie esot ārēji akti, kas gan jādara, bet ar tiem vien nekas neesot panākts, ja nav iekšēja satura, no kā tiem jānāk, un šis iekšējais saturs esot dzīve pēc baušļiem, kurus sniedz mācība.

223. Lai es zinātu, kā norisinās viņu sanāksmes tempļos, man vēlēja dažas reizes tur ieiet un dzirdēt sludinām. Sludinātājs stāv uz kanceles austrumu pusē. Viņam priekšā sēž tie, kas gudrības gaismā pārāki par citiem, bet šiem pa labi un kreisi — kas mazākā gaismā. Viņi sēž puslokā, tā ka visi ir sludinātāju acu priekšā, bet abos sānos, kur viņa skats nesniedz, nav neviena. Pie ieejas, kas ir tempļa austrumu pusē, kancelei pa kreisi stāv ievadāmie. Aiz kanceles nevienam nav brīv stāvēt, jo, tur kādam stāvēt, sludinātājs apjūk. Tas pats notiek, ja sapulcē kāds ir citādās domās, un tāpēc šādam jāpagriež seja sānis. Sludināts tiek ar tādu gudrību, ka pasaule viņu sludināšanai nekas nevar līdzī stāties, jo debesīs eņģeļi ir iekšējākā gaismā. Tempļi garīgajā valstī izskatās kā no akmens, bet debešķīgajā valstī kā no koka, un proti, aiz tā iemesla, ka akmens atbilst patiesajam, kurā ir tie, kas garīgajā valstī, un koks atbilst labajam, kurā ir tie, kas debešķīgajā valstī. Pašas celtnes šinī valstī nesauc par tempļiem, bet par dievnamiem. Debešķīgajā valstī celtnes ir bez kāda greznuma, bet garīgajā valstī tās ir vairāk vai mazāk greznas.

224. Runāju ar kādu sludinātāju par svētumu, kādā ir tie, kas klausās sludināšanu viņu tempļos. Viņš sacīja, ka svētbijība, veltīšanās un svētums ikvienam esot samērā ar viņa iekšienes stāvokļiem, kuri attiecas uz mīlestību un ticību, jo šinīs ir pats svētums, tāpēc ka tanīs ir Kunga Dievišķais. Viņš nezina, kas ir svēta āriene bez šiem | iekšienes stāvokļiem |. Padomājis par svētu ārieni vien bez šiem stāvokļiem, viņš sacīja, ka tā laikam esot kaut kas mākslots vai liekuļots, kas ārēji izskatoties svēta un ko radot un uzturot kāda netīra patmīlības un pasaules mīlestības uguns.

225. Visi sludinātāji ir no Kunga garīgās valsts, no debešķīgās nav neviena. Sludinātāji ir tāpēc no garīgās valsts, ka tur eņģeļi ir labā patiesībā un sludināts allaž tiek no patiesībām; un neviena nav no debešķīgās valsts tāpēc, ka tur eņģeļi ir mīlestības labajā; no tā viņi gan patiesības redz un jauš, bet nerunā par tām. Lai gan eņģeļi debešķīgajā valstī patiesības jauš un redz, tomēr sludināts arī tur tiek, jo ar sludināšanu viņi top apgaismoti patiesībā, kuras viņi jau zina, un pieņemamas pilnībā vēl no daudzām citām, kuras agrāk nezina. Tikko izdzirduši, viņi tās tūdaļ atzīst un šādā kārtā jauš. Patiesības, kuras viņi jauš, viņi arī mīl un, dzīvodami pēc tām, padara tās par savas dzīves patiesībām. Dzīvodam saskaņā ar patiesībām, viņi saka, nozīmējot mīlēt Kungu.

226. Visi sludinātāji ir Kunga iecelti, un no tam viņiem ir sludināšanas dāvana. Citiem, atskaitot viņus, nav brīv tempļos mācīt. Viņus sauc par sludinātājiem, nevis par garīdzniekiem. Par garīdzniekiem viņus nesauc tāpēc, ka debess garīdzniecība ir debešķīgā valsts, jo garīdzniecība nozīmē Kunga mīlestības labo, kurā ir tie, kas atrodas tanī valstī. Bet debess karaļkārta | Regium | ir garīgā valsts, jo karaļkārta nozīmē labā patieso, kurā ir tie, kas atrodas šinī valstī (skat. 24. nr.).

227. Visām mācībām, saskaņā ar kurām tur sludina, mērķis ir dzīve, un nevienai mērķis nav ticība vien bez dzīves. Iekšējās debess mācība ir vel pilnāka gudrības nekā vidējās, un šī pilnāka saprātības nekā zemākās, jo mācības ikvienā debesī ir piemērotas tās eņģeļu uztverei. Visu mācību būtiskā sastāvdaļa ir Kunga Dievišķās Cilvēcības atzišana.

PAR DEBESS EŅĢEĻU SPĒKU

228. Cilvēki, kas nekā nezina par garīgo pasauli un tās ieplūsmu dabīgajā pasaulē, nespēj aptvert,

ka eņģeļiem ir arī spēks. Viņi domā, ka eņģeļiem nevarot būt nekāda spēka, tāpēc ka tie esot garīgas būtnes, tik tīras un smalkas, ka pat acīm nav redzamas. Bet kas dziļāk ieskatās lietu cēloņos, tie domā citādi. Tie zina, ka viss spēks cilvēkam ir no viņa saprāta un gribas, jo bez saprāta un gribas viņš nevarētu pakustināt. Bet saprāts un griba ir viņa garīgais cilvēks, kas liek ķermenim un šā locekļiem darboties pēc katra sava mājiņa, jo ko tas domā, to mute un mēle runā, un ko tas grib, to ķermenis dara; tas dod arī spēku pēc patikas. Cilvēka gribu un saprātu valda Kungs ar eņģeļu un garu palīdzību un līdz ar gribu un saprātu arī visu, kas pieder pie ķermeņa, jo šis viss ir cēlies no tā | proti, garīgā cilvēka |. Ja jūs gribat ticēt — cilvēks pat ne soli nespēj paspēt bez debess ieplūsmas. Ka tā, tas man daudzos pieredzējumos rādīts: eņģeļiem ļāva rīkoties ar maniem soļiem, darbībām, mēli un valodu, kā tik viņi gribēja, un to viņi darīja ar ieplūsmu manā gribā un domāšanā. Tā es pieredzēju, ka nekā nespēju darīt pats no sevis. Vēlāk viņi man sacīja, ka ikviens cilvēks tā tiekot valdīts, ko būtu iespējams zināt jau no baznīcas mācības un Vārda, jo cilvēki taču lūdz Dievu sūtīt Savus eņģeļus, lai tie viņus vadītu, valdītu viņu soļus, mācītu viņus un iedvestu viņiem, ko domāt un runāt, u.t.t. Sevi tomēr bez mācības domādami, cilvēki runā un tic citādi. Tas šē teikts, lai ikviens zinātu, kāds spēks eņģeļiem ir cilvēkā.

229. Bet eņģeļu spēks garīgajā pasaulē ir tik liels, ka — ja es visu to gribētu atstāt, ko šai ziņā esmu redzējis — tas ietu pāri ticamības robežām. Ja tur kaut kas viņiem pretojas, kas jānovērš, tāpēc ka ir pret dievišķo kārtību, tad viņi to nogāž un izposta vienīgi ar savas gribas spiedienu un skatienu. Es redzēju kalnus, ko ļaunie gari bija apsēduši, apgāztus un aiznestus, un reizēm sadragātus no viena gala līdz otram, kā notiek zemestrīcēs. Arī klintis redzēju vidū pušu pāršķeltas līdz apakšai un ļaunos garus, kas uz tiem atradās, aprītus. Redzēju arī vairākus simt tūkstošus ļaunu garu, ko viņi izklīdināja un iemeta ellē.

Daudzums pret eņģeļiem neko nespēj, nedz arī māka, viltība un apvienošanās, jo viņi redz un acimirkli izjauc. Bet vairāk par šiem gadījumiem pastāstīts vēstījumā “Par izpostīto Bābeli.” Tāds spēks viņiem ir garīgajā pasaulē. Ka līdzīgs spēks eņģeļiem ir arī dabīgajā pasaulē, kad tas viņiem tiek piešķirts, ir zināms Vārdā, piem.: viņi veseliem karapulkiem lika iet boiā un ienesa mēri, no kā nomira septiņdesmit tūkstoši cilvēku. Par šo eņģeli šā lasāms: “Tas eņģelis izstiepa savu roku pret Jeruzalemi — to nomaitāt, bet Jehova, to ļaunumu nožēlodams, sacīja tam eņģelim, kas tos ļaudis maitāja: Pietiek, atrauj savu roku! Un Dāvids redzēja to eņģeli, kas tos ļaudis sita” (2. Zam. 24:15,16,17); neminot citas vietas. Eņģeļus šī spēka dēļ arī sauc par spēkiem; arī Dāvids viņus tā sauc: “Teiciet Jehovu, eņģeļi, jūs visstiprie spēkā” (Ps. 103:20).

230. Ir jāzina, ka eņģeļiem nav itin nekāda spēka pašiem no sevis, bet viss spēks viņiem ir no Kunga: un tik viņiem ir spēka, cik viņi to atzīst. Kurš iedomājas, ka spēks viņam ir pašam no sevis, tas tūdaļ top tik nespēcīgs, ka nespēj pretoties pat vienam pašam ļaunam garam. Aiz šī iemesla eņģeļi nepiešķir sev itin nekāda nopelna un pilnīgi noraida slavu un cildināšanu par padarīto darbu, piedēvējot to Kungam.

231. No Kunga izejošajam dievišķajam patiesajam ir viss spēks debesīs, jo Kungs debesī ir dievišķais patiesais, kas savienots ar dievišķo labo (skat. 126. – 140. nr.). Cik eņģeļi to uzņem, tik viņi ir spēki. Ikviens arī ir pats savs patiesais un labais, tāpēc ka ikviens ir tāds, kāds ir viņa saprāts un griba; bet saprāts ir patiesā saprašana, tāpēc ka viss, kas tam ir, ir no patiesībām, un griba ir labā gribēšana, tāpēc ka viss, kas tai ir, ir no labā; jo ko tik vien kurš saprot, to viņš sauc par patiesu, un ko tik vien kurš grib, to viņš sauc par labu. Aiz šī iemesla ikviens ir pats savs patiesais un labais. Tātad, cik kurš eņģelis ir patiesais no Dievišķā un labais no Dievišķā, tik viņš ir spēks, tāpēc ka tik Kungs ir viņā. Un tā kā neviens nav gluži līdzīgā jeb tai pašā labajā un patiesajā kā otrs — jo debess, tāpat kā pasaule, ir viscaur dažāda (skat. 20. nr.) — tad arī nevienam eņģelim nav tāds pat spēks kā otram. Vislielākais spēks ir tiem, kas Vislielajā Cilvēkā jeb debesī veido roku stilbus, un proti tāpēc, ka tie, kas tur atrodas, ir vairāk par citiem patiesībās un viņu patiesībās ieplūst labais no visas debess. Arī viss cilvēka spēks tiek pārņemts uz viņa rokām, un viss ķermenis izraisa savus spēkus tanīs. Aiz šī iemesla ar roku stilbiem | elkoņiem | un delnām Vārdā apzīmēts spēks. Tāpēc arī debesī dažreiz parādās kāda kaila roka, kurai ir tāds spēks, ka tā varētu sadragāt visu, kas tai stāv ceļā, pat klints blūķi zemē. Kādreiz tā tuvojās arī man, un es jautu, ka tā spētu salauzt manus kaulus druskās.

232. Ka dievišķajam patiesajam, kas iziet no Kunga, ir viss spēks, un eņģeļiem ir tik daudz spēka, cik viņi uzņem no Kunga dievišķo patieso, redzams agrāk (137. nr.). Bet eņģeļi uzņem dievišķo patieso

tik, cik viņi uzņem dievišķo labo, jo patiesībām viss spēks ir no labā, un nekāda spēka nav patiesībām vien bez labā: un tāpat labajam viss spēks ir patiesībās, un nekāda spēka nav labajam vien bez patiesībām. Šiem abiem saistoties, rodas spēks. Tamlīdzīgi ir arī ar ticību un mīlestību, jo ir tas pats, vai saka patiesais vai ticība, jo viss, kam cilvēks tic | viņam | ir patiesais; un arī ir tas pats, vai saka labais vai mīlestība, jo viss, ko cilvēks mīl, | viņam | ir labais. Cik liels spēks ir eņģeļiem labā patiesībās, redzēju arī no tam, ka ļauns gars jau no eņģeļu skatienu vien zaudē samaņu un pat neizskatās vairs pēc cilvēka, kas turpinās, kamēr eņģelis savas acis no viņa nevērš. Tas notiek tāpēc, ka eņģeļu redze ceļas no debess gaismas, un šī gaisma ir dievišķais patiesais (skat. 126. – 132. nr.). Acis arī atbilst labā patiesībām.

233. Tā kā viss spēks ir labā patiesībām, tad itin nekāda spēka nav ļaunā nepatiesībām. Ellē visi ir ļaunā nepatiesībās, un tāpēc arī viņiem nav itin nekāda spēka pret patieso un labo. Bet kāds ir viņu spēks savā starpā un kāds tas ir ļaunajiem gariem pirms iemešanas ellē, būs pateikts turpmāk.

PAR EŅĢEĻU RUNĀŠANU

234. Eņģeļi savā starpā runā gluži tāpat kā cilvēki pasaulē, un proti, par dažādām, piem., mājas, pilsoniskā stāvokļa, morāliskās dzīves un garīgās dzīves darīšanām. Un nav nekādas citas starpības, atskaitot to, ka viņi, iekšējāk domādami, runā savā starpā sapratīgāk nekā cilvēki. Man vēlēts bieži būt ar viņiem kopā un runāt ka draugam ar draugu un brīžiem arī kā svešam ar svešu, un tad, ar viņiem līdzīgā stāvoklī esot, man likās, ka runātu ar cilvēkiem virs zemes.

235. Eņģeļu runa tāpat sadalās vārdos kā cilvēku. To tāpat skaļi izrunā un arī kā balss skaņu dzird. Jo viņiem tāpat ir mute, mēle un ausis, un arī atmosfaira, kurā viņu runas skaņas viņo | articulatur |. Bet tā ir garīga atmosfaira, kas piemērota eņģeļiem kā garīgām būtnēm. Eņģeļi arī elpo savā atmosfairā un elpodami veido skaņas tāpat kā cilvēki savējā.

236. Visiem debesī ir sava valoda, un visi cits citu saprot, vienalga, vai viņi ir no kādas kaimiņu vai attālākas biedrības. Valodu tur neviens nemācās, bet tā ir ikvienam iedzimta, jo tā plūst no pašas viņu | mīlestības | rosmes un domāšanas, pie kam runas skaņa atbilst viņu rosmei, un skaņas artikulējumi jeb vārdi — domu priekšstatiem no rosmes. Tā kā viņu valoda atbilst viņu mīlestības rosmei un domu priekšstatiem, tad arī tā ir garīga, jo tā ir skanoša rosme un runājoša domāšana. Piegriežot | domāšanai | vērību, iespējams redzēt, ka katra doma ceļas no kādas mīlestības rosmes, pie kam domu priekšstati ir dažādās formas, kādās kopējā rosme sadalās. Jo nav itin nevienas domas, ne priekšstata bez kaut kādas rosmes; no tās jomām un priekšstatiem ir sava dvēsele un dzīvība. Šā iemesla pēc eņģeļi jau no runāšanas vien zina, kāds otrs ir: no balss skaņas — kāda ir viņa rosme, un no skaņas artikulējumiem jeb vārdiem — kāds ir viņa sirdsprāts. Gudrākie eņģeļi zina jau no viena runas teikuma, kāda | runātājam | ir valdošā rosme, jo tai viņi sevišķi piegriež vērību. Ir zināms, ka rosmes cilvēkam ir dažādas: cita rosme viņam ir priekā, cita bēdās, cita lēnībā un žēlsirdībā, godīgumā un patiesīgumā, mīlestībā un labprātībā, dedzībā vai dūsmās, liekulībā un krāpšanā, godkārē un augstprātībā u.t.t., bet valdošā rosme jeb mīlestība ir tanīs visās. Tāpēc gudrākie eņģeļi, šo jauzdami, zina no otra runāšanas visu viņa | dzīves | stāvokli. Ka tā ir, to zinu no daudziem pieredzējumiem: es dzirdēju eņģeļus atklājam otra dzīvi, vienīgi dzirdot viņu runājam. Viņi sacīja arī, ka zinot visu, kas pieder pie otra dzīvības, jau no dažiem viņa domu priekšmetiem, zinādami no tiem viņa valdošo mīlestību, kurā tas viss savā kārtībā ir iekšā; cilvēka dzīvības grāmata arī neesot nekas cits.

237. Eņģeļu valodai nav nekā kopēja ar cilvēku valodām, atskaitot līdzību dažos vārdos, kas izskan no zināmas rosmes. Patiesībā līdzība ir ne pašos vārdos, bet to skaņās, par ko būs runa turpmāk. Ka eņģeļu valodai nav nekā kopēja ar cilvēku valodām, ir skaidrs no tam, ka eņģeļi nespēj izrunāt ne vienu pašu cilvēku valodas vārdu. Viņi to gan mēģināja, bet nespēja, jo viņi nevar izrunāt neko citu kā vien to, kas pilnīgi saskan ar viņu rosmi. Kas ar to nesaskan, tas runā pretī pašai viņu dzīvībai, jo tā ir viņu rosmes dzīvība, un no šīs ceļas viņu runa. Man sacīja, ka pirmā cilvēku valoda uz mūsu zemeslodes esot saskanējusi ar eņģeļu valodu, jo tā viņiem bijusi no debess, un arī ebreju valoda dažā ziņā ar to saskanot.

238. Tā kā eņģeļu runa atbilst viņu mīlestības rosmei un debess mīlestība ir mīlestība uz Kungu un tuvākmīlestība (skat. 13. – 19. nr.), tad ir skaidrs, cik daiļa un patikama tā ir, jo tā tiksmīna ne tikvien klausītāju ausis, bet arī sirdsprāta iekšieni. Bija kāds gars cietu sirdi, kuru eņģeļiem ar viņu runājot, to

runa beidzot tā aizkustināja, ka viņam lija asaras un viņš sacīja, ka nevarējis atturēties neraudājis, jo tā bijusi runājoša mīlestība; agrāk viņš nekad neesot raudājis.

239. Eņģeļu runa ir arī pilna gudrības, jo tā nāk no viņu iekšējākās domāšanas, un eņģeļu iekšējākā domāšana ir gudrība, tāpat kā viņu iekšējākā rosme ir mīlestība, un mīlestība ar gudrību saistās viņu runā. Tāpēc tā ir tik pilna gudrības, ka vienā vārdā viņi spēj izteikt to, ko cilvēks nespēj tūkstoš vārdos; un arī starp viņu domu priekšstatiem ir tādi, ko cilvēks neaptver un nepavisam nespēj izrunāt. Aiz šī iemesla debesi dzirdēto un redzēto sauc par neizteicamu un tādu, ko auss nekur nav dzirdējusi, nedz acs redzējusi. Ka tā ir, to man vēlēja arī pašam pieredzēt. Tanīs reizēs, kad mani pārcēla eņģeļu stāvoklī, es, tanī būdams, runāju ar viņiem un sapratu visu, bet, atgriezies savā agrākajā stāvoklī, tātad cilvēkam īpatnējā dabīgajā domāšanā, un gribēdams atcerēties dzirdēto, nespēju to, jo bija tūkstošiem lietu, kas neiekļāvās dabīgās domāšanas priekšstatos, tātad arī citādi nebija izteicamas kā ar debess gaismas maiņām un nepavisam ar cilvēku vārdiem. Eņģeļu domu priekšstati, no kā ceļas viņu runas vārdi, ir arī debess gaismas veidojumi, un viņu rosmes, no kurām ceļas vārdu skaņa, ir debess siltuma maiņas. Jo debess gaisma ir dievišķais patiesais jeb gudrība, un debess siltums ir dievišķais labais jeb mīlestība (skat. 126. – 140. nr.). No dievišķās mīlestības ir eņģeļiem viņu rosme, un no dievišķās gudrības — domāšana.

240. Tā kā eņģeļu runa izriet tieši no viņu rosmes — jo, kā iepriekš (236. nr.) teikts, domu priekšstati ir dažādās formas, kurās kopējā rosme sadalās — tad eņģeļi spēj izteikt vienā minūtē to, ko cilvēks nespēj pat pusstundā, un tāpat dažos vārdos pateikt to, kas uzrakstīts vairākās lappusēs. Arī to man liecina daudzi pieredzējumi. Eņģeļu domu priekšstati un runas vārdi ir viens — tāpat kā radošais cēlonis un tā sekas, jo vārdos kā sekas izpaužas tas, kas domu priekšstatos ir savā cēlonī. Aiz šī iemesla ikviena eņģeļu valodas vārdā ietilpst tik daudz domu. Atsevišķie eņģeļu domu un no tām izrietošās runas priekšmeti parādās arī palaikam redzamā veidā kā viegls apkārtplūstošs gaisa vilnis | unda seu atmosphaera |, kurā ir neskaitāmi daudz kas no viņu gudrības savā kārtībā, kas, ieejot otra domāšanā, to ierosmina. Ikviena eņģeļa un tāpat arī cilvēka domu priekšstati top redzami debess gaismā, kad Kungs to vēl.

241. Kunga debešķīgās valsts eņģeļi runā tamlīdzīgi kā Viņa garīgās valsts, bet debešķīgie eņģeļi runā no iekšējākas domāšanas nekā garīgie. Un tā kā debešķīgie eņģeļi ir Kunga mīlestības labajā, tad viņi runā no gudrības, bet garīgie eņģeļi, būdami tuvākmīlestības labajā, kas savā būtībā ir patiesais (skat. 215. nr.), runā no saprātības, jo no labā ir gudrība un no patiesā — saprātība. Tāpēc debešķīgo eņģeļu runa ir kā lēni plūstoša upe, maiga un it kā nepārtraukta, bet garīgo eņģeļu runa mazliet viļņo un ir ar pārtraukumiem. Debešķīgo eņģeļu runā arī vairāk izskan patskaņi u un o, bet garīgo — e un i, jo patskaņi piešķir runai skaņu un skaņa ir rosme (kā jau agrāk, 236. nr., teikts, eņģeļu runas skaņa atbilst viņu rosmei un skaņas artikulējumi jeb vārdi — domu priekšstatiem no rosmes). Tā kā patskaņi pie valodas nepieder, bet kalpo dažādo rosmju izcelšanai vārdos ar skaņām, atbilstot ikviena stāvoklim, tad ebreju valodā patskaņi nav apzīmēti un tos arī dažādi izrunā. No tam eņģeļi pazīst, kāds ir cilvēks savas rosmes un mīlestības ziņā. Debešķīgo eņģeļu runā nav arī cieto līdzskaņu un tā reti pāriet no viena līdzskaņa otrā, neiestarpinot kādu vārdu, kas iesākas ar patskaņi. Tāpēc arī Vārdā ir tik bieži iestarpināts vārdiņš “un”, kā tas redzams, lasot Vārdu ebreju valodā, kurā šis vārdiņš ir miksts un ar patskaņi abos galos. No atsevišķiem vārdiem, lasot Vārdu šīnī valodā, iespējams daudz maz zināt, vai tie pieder pie debešķīgās vai garīgās šķiras, un tādā kārtā, vai tanīs ietverts labais vai patiesais, jo vārdiem, kuros ir labais, ir daudz u un o skaņu, un vēl puslīdz daudz a, bet kuros ir patiesais — e un i skaņas. Tā kā rosme izpaužas skaņās, tad arī cilvēki, runājot par kaut ko lielu, kā debesi un Dievu, mēdz lietot vārdus, kuros ir u un o. Arī muzikālie toņi, izteicot kaut ko lielu, paceļas līdz šīm skaņām. Citādi ir, kad nav izteicams nekas liels. Tāpēc arī mūzikas māksla prot izteikt dažādas rosmes.

242. Eņģeļu runā ir zināma harmonija, ko nav iespējams aprakstīt, šī harmonija ceļas no tam, ka viņu domas un rosmes, no kurām viņi runā, raisās un izplatās pēc debess formas, un šī forma ir tā, pēc kuras tur visi ir sabiedroti un pēc kuras notiek visa domu pārņemšana. Ka eņģeļi sabiedroti pēc debess formas un viņu domas un rosmes risinās saskaņā ar to, redzams agrāk (200. – 212. nr.).

243. Valoda, līdzīga tai, kādu runā garīgajā pasaulē, ir arī ikvienam cilvēkam, tikai viņa saprāta iekšējākā iecirkni. Un tā kā cilvēkam tā nepāriet vārdos, kas atbilstu viņa rosmei, kā eņģeļiem, tad cilvēks arī nezina, ka viņam tāda ir. Tomēr tas ir iemesls, kāpēc cilvēks, viņā dzīvē nonācis, runā vienu valodu ar gariem un eņģeļiem un prot to runāt bez mācīšanās. Bet par šo apstākli būs turpmāk vairāk kas pateikts.

244. Valoda debesī, kā agrāk teikts, visiem ir viena, tomēr tā izšķiras tanī ziņā, ka gudro runa ir iekšējāka un pilnāka dažādu rosmju un domu priekšstatu; mazāk gudro runa ir vēl ārējāka un tāpēc sastāv no vārdiem, kuru nozīme izprotama tamlīdzīgi, kā cilvēkiem savā starpā runājot. Ir vēl runāšana ar sejas palīdzību, kas noslēdzas priekšstatu veidotās skaņās. Cits runāšanas veids, ir, kurā debess attēli jauca ar priekšstatiem, tādējādi parādīdamies skatam. Tad vēl ir runāšana ar žestiem, kas atbilst eņģeļu rosmēm un attēlo līdzīgus domu priekšstatus kā viņu runas vārdi. Ir vēl runāšanas veids, kas ierosina kopējas rosmes un domas. Ir arī dārdoša runāšana un vēl citas.

245. Ļauno un elles garu runāšana risinās tādā pat dabiskā kārtā, tāpēc ka arī tā ceļas no rosmēm, tikai no ļaunām un tāpēc arī no netīriem priekšstatiem, no kuriem eņģeļi pilnīgi novēršas. Šādā kārtā elles runas ir pretējas Debess runām. Tāpēc arī ļaunie neztur, dzirdot eņģeļu runāšanu, un eņģeļi neztur, dzirdot elišķo. Elišķā runāšana eņģeļiem ir kā slikta smaka, ko deguns nepanes, Liekuļu runāšana, kuri prot izlikties par gaismas eņģeļiem, tās vārdus klausoties, ir līdzīgi eņģeļu runāšanai, bet rosmju un no tām izrietošo domu priekšstatu ziņā ir šai gluži pretēja. Tāpēc arī viņu runāšana, dzirdot, kāda tā ir iekšēji, ko dzird gudrie eņģeļi, izklausās pēc zobu griešanas un sacel drebuļus.

PAR EŅĢEĻU RUNĀŠANU AR CILVĒKU

246. Runājot ar cilvēku, eņģeļi runā nevis savā, bet cilvēka valodā, kā arī citās, ko šis cilvēks prot, bet ne viņam svešās valodās. Tas notiek tāpēc, ka eņģeļi, runājot ar cilvēku, pagriežas pret viņu un saistās ar viņu, un, eņģeļiem ar cilvēku saistoties, viņi abi līdzīgi domā; un tā kā cilvēka domāšana ir sakarā ar viņa atmiņu, no kuras viņš runā, tad abiem ir viena un tā pati valoda. Bez tam vēl eņģelis vai gars, nākot un pagriežoties pret cilvēku, saistās ar viņu un tādējādi ieiet visā viņa atmiņā tiktāl, ka eņģelis tad gandrīz nezina, ka cilvēka zināšanas un tātad arī valodu prasme nav viņa. Runājot par to ar eņģeļiem, es sacīju: viņiem laikam šķiet, ka viņi runā ar mani manā valodā, tāpēc ka es tik skaidri saprotu, jebšu īstenībā nevis viņi ir runātāji, bet es. Un to viņi varētu noteikti zināt no tam, ka eņģeļi nespēj izrunāt neviena vārda cilvēku valodā (skat. 237. nr.). Bez tam vēl, cilvēku valoda ir dabīga, bet viņi ir garīgas būtnes, un garīgas būtnes dabīgā valodā neko nespēj izteikt. Uz to viņi sacīja: šie zinot gan, ka runādami ar cilvēku, viņi saistoties ar tā garīgo domāšanu; bet tā kā šī ieplūst viņa dabīgajā domāšanā un pēdējā ir sakarā ar viņa atmiņu, tad viņiem cilvēka valoda izliekoties kā sava, tāpat arī visas viņa zināšanas. Tas notiekot tāpēc, ka Kungs vēlas, lai cilvēkam būtu tāda saistība un lai debess būtu viņā it kā iedēstīta. Bet mūsu laikos cilvēka stāvoklis esot tapis citāds, tā ka šī saistīšanās notiekot ne vairs ar eņģeļiem, bet gariem, kas nav debesī. Runāju par šo pašu tematu arī ar gariem, bet šie negribēja ticēt, ka cilvēks pats runā, domādami, ka viņi cilvēkā runājot, un nevis cilvēks zinot to, ko viņš zina, bet viņi, un tādējādi viss, ko cilvēks zina, esot viņu. Ar vairākiem argumentiem gribēju viņus pārliecināt, ka tā nav, bet velti. Kas īsti domāts ar gariem un kas ar eņģeļiem, būs pateikts turpmāk, runājot par garu pasauli.

247. Ka eņģeļi un gari tik cieši saistās ar cilvēku, līdz vairs nezina, ka tas, kas ir cilvēka piederums, nav viņu, tam iemesls ir vēl šāds: Garīgā un dabīgā pasaule cilvēkā ir tā saistītas, ka tās ir tikpat kā viens. Bet tā kā cilvēks ir no debess atšķīries, tad Kungs ir gādājis, lai pie ikviena cilvēka būtu eņģeļi un gari, ar kuru palīdzību Viņš to vadītu; tāpēc ir tik cieša saistība. Citādi, ja cilvēks nebūtu no debess atšķīries, Kungs varētu viņu vadīt ar vispārējo ieplūsmu no debess, bez viņam piesaistītiem gariem un eņģeļiem. Bet par šo ieplūsmu būs īpaši runa turpmāk, nodaļā par debess saistīšanos ar cilvēku.

248. Eņģeļu vai gara runāšanu cilvēks dzird tikpat dikti kā otra cilvēka runāšanu, tikai to dzird vienīgi viņš un ne citi klātesošie. Tas tāpēc, ka eņģeļa, vai gara runātie vārdi nonāk papriekš cilvēka domāšanā un no tās pa iekšēju ceļu dzirdes orgānā, tādējādi iedarbodamies uz to no iekšienes. Bet cilvēkam ar cilvēku runājot, vārdi nokļūst papriekš gaisā, pa ārēju ceļu nonāk viņa dzirdes orgānā un tādējādi iedarbojas uz to no ārienes. No tam ir skaidrs, ka eņģeļa un gara runāšanu cilvēks dzird sevī un, tai tāpat iedarbojoties uz dzirdes orgānu, arī tikpat stipri | kā otra cilvēka runāšana |. Ka eņģeļa un gara runātais, no iekšienes nākot, nonāk pat ausī, man kļūva skaidrs no tam, ka tas nokļūst arī mēlē un to lēnām trīcinā, tomēr neiekustina to tā, kā cilvēkam pašam ar to artikulējot savas runas skaņas vārdos.

249. Bet mūsu laikos reti kādam, tiek vēlēts runāt ar gariem, tāpēc ka tas ir bīstami, jo tad gari zina, ka ir pie cilvēka (ko viņi citādi nezina). Turklāt ļaunie gari cilvēku nāvīgi ienīst un neko tā nevēlas kā samaitāt ir viņa dvēseli, ir ķermeni, kas arī notiek ar tiem, kuri tiktāl nododas iedomām, ka pat at-

sakās no dabīgajam cilvēkam piemērotiem | dzīves | priekiem. Daži, kas dzīvo vientuļu dzīvi, arī dzird brīžiem garus ar viņiem runājam, un bez kādām briesmām. Tikai garus, kas ir pie viņiem, Kungs laiku pa laikam atstādina, lai tie nezinātu, ka atrodas pie cilvēka; jo lielākā daļa garu nezina, ka ir vēl kāda cita pasaule bez tas, kurā viņi dzīvo, tāpat nezina arī, ka vēl citur kur ir cilvēki. Tamdēļ arī cilvēkam no savas puses nav brīv ar viņiem runāt, jo, viņam ar tiem runājot, gari to zinātu. Kas daudz domā par reliģijas lietām, šām tiktāl pieķerdamies, ka tās it kā redz sevī, tie arī sāk dzirdēt garus ar viņiem runājam. Jo reliģijas, lietas, lai kādas būdamas, ja cilvēks, pats tām pieķeras, nenodarbodamies pa starpām ar dažādam citām pasaulē noderīgam lietam, iespējās cilvēkā dziļāk, kur arī paliek un, ieņemdamas visu cilvēka garu, ieet garīgajā pasaulē un ierosmina tur garus. Bet šie cilvēki ir murgotāji un jūsmotāji | jeb fanātiķi | un, kuru garu dzirdēdami, iedomājas to esam svēto garu, jebšu tie ir jūsmotāji gari. Šādi gari uzskata nepatiesības par patiesībām un, tās tā uzskatīdami, iestāsta tās sev un arī tiem, kuros viņi iedarbojas. Un tā kā šie gari sāka iestāstīt cilvēkiem arī ļaunas lietas, kam pēdējie arī paklausīja, tad tos pakāpeniski atstādināja. Jūsmotāji gari izšķiras no citiem ar to, ka iedomājas sevi esam svēto garu un to, ko viņi saka, — dievišķu, šie gari cilvēkam | tieši | nekaitē, cilvēkam parādot tiem dievišķo godu. Ar šiem arī dažas reizes esmu runājis un tad man atklājās bezgodības, kādas viņi saviem pagodinātajiem bija iedvesuši. Viņi mājā kopā pa kreisi kādā tusnešainā vietā.

250. Ar debess eņģeļiem, turpretī, ļauj runāt vienīgi tiem, kas ir labā patiesībā, un sevišķi tiem, kas atzīst Kungu un Dievišķo Viņa Cilvēciskajā, jo šī ir tā patiesība, kurā ir debesis. Jo, kā agrāk rādīts: Kungs ir debess Dievs (2. – 6. nr.); Kunga Dievišķais veido debesi (1. – 12. nr.); Kunga Dievišķais debesi ir mīlestība uz Viņu un no Viņa izejošā labprātība pret tuvāko (13. – 19. nr.); visa debess kopā atveido vienu cilvēku, tāpat arī ikviena debess biedrība, un ikvienam eņģelim ir pilnīgs cilvēka veids Kunga Dievišķās Cilvēcības pēc (59. – 86. nr.). No sacītā ir skaidrs, ka runāt ar debess eņģeļiem tiek vēlēts vienīgi tiem, kam viņu iekšēlie iecirkņi ar dievišķām patiesībām ir atvērti līdz pat Kungam, jo tanīs cilvēkā iedarbojas Kungs un līdz ar viņu arī debess. Dievišķās patiesības atver cilvēka iekšējos iecirkņus tāpēc, ka cilvēks ir radīts, lai viņš sava iekšējā cilvēka ziņā būtu debess veidols, bet ārējā — pasaules veidols (57. nr.), un iekšējo cilvēku neatver nekas cits kā no Kunga izejošais dievišķais patiesais, tāpēc ka tas ir debess gaisma un dzīvība. (126. – 140. nr.)

251. Paša Kunga ieplūsma cilvēkā ieiet viņa pierē un no turienes visā sejā, jo cilvēka piere atbilst mīlestībai un seja — visiem viņa iekšējiem iecirkņiem. Garīgo eņģeļu ieplūsma cilvēkā ieiet viņa galvā viscaur, sākot no priekšas un deniņiem līdz visām tām vietām, zem kurām atrodas lielās smadzenes, tāpēc ka šī galvas daļa atbilst saprātībai. Bet debīšķīgo eņģeļu ieplūsma ieiet tanī galvas daļā, kur atrodas mazās smadzenes un ko sauc par pakausi, sākot no ausīm visapkārt līdz kaklam, jo šī daļa atbilst gudrībai. Viss, ko eņģeļi ar cilvēku runā, ieiet pa šiem ceļiem viņa domās. No tam arī es skaidri jautu, kas tie bija par eņģeļiem, kas ar mani runāja.

252. Kas runā ar debess eņģeļiem, tie redz arī lietas, kuras ir debesī, tāpēc ka viņi redz debess gaismā, kurā ir viņu iekšējie iecirkņi. Arī eņģeļi caur viņiem redz lietas, kas ir zemes virsū. Viņos debess ir saistīta ar pasauli un pasaule ar debesi, jo, kā agrāk (248. nr.) teikts, eņģeļiem pret cilvēku pagriežoties, viņi ar pēdējo tā saistās, ka nemaz nezina, ka tas, kas ir cilvēka, nav viņu; un ne tikvien tas, ko viņš runā, bet arī ko viņš redz un dzird. Cilvēks savukārt nezina, ka tas, kas caur eņģeļiem viņā ieplūst, nav viņa. Tāda saistība ar debess eņģeļiem bija vissenajiem cilvēkiem uz šīs zemeslodes, kuru laikus sauc par Zelta laikmetu. Viņi, atzīdami Dievišķo cilvēka veidā, tāpat Kungu, runāja ar debess eņģeļiem kā ar savējiem, un debess eņģeļi savukārt ar viņiem kā savējiem, un viņos debess un pasaule bija viens. Bet pēc tiem laikiem cilvēki pakāpeniski attālinājās no debess, mīlējami sevi vairāk nekā Kungu, tāpat pasauli vairāk nekā debesi, un tamdēļ sāka just patmīlības un pasaules mīlestības priekus | par sevi | bez debess priekiem, līdz beidzot nogāja tiktāl, ka vairs citu prieku nepazina. Tad aizvērās viņu iekšējie iecirkņi, kas bija atvērti uz debesi, un atvērās ārējie uz pasauli. Kad tas notiek, tad cilvēks gan ir gaismā, zīmējoties uz visām pasaules lietām, bet tumsā, zīmējoties uz visām debess lietām.

253. Pēc tiem laikiem reti kāds ir runājis ar debess eņģeļiem, bet daži gan ar gariem, kas nav debesi. Jo cilvēka iekšējie un ārējie iecirkņi ir vērsti vai nu uz Kungu kā savu kopējo viduspunktu (124. nr.), vai uz sevi pašu, tāpat nost no Kunga. Kas ir vērsti uz Kungu, tie vērsti arī uz debesi, kas, turpretī, uz sevi pašu, tie arī uz pasauli; un kas uz to ir vērsti, tos grūti pacelt augstāk. Tomēr, cik vien iespējams. Kungs arī tos ceļ augstāk, grozot viņu mīlestību, kas notiek ar Vārda patiesībām.

254. Man pasacīja arī, kā Kungs runājis ar praviešiem, caur kuriem ir dots Vārds. Ar šiem Viņš

runājis ne tā kā ar senajiem cilvēkiem — ar iepļūsmu viņu iekšienē, bet ar garu palīdzību, ko Kungs pie viņiem sūtījis, piepildot tos ar Savu skatienu un tādējādi iedvešot tiem vārdus, kurus viņi praviešiem teica priekšā, tā ka tā nebija vis iepļūsma, bet diktēšana. Un tā kā vārdi izgāia tieši no Kunga. tad tie arī katrs atsevišķi ir pilni Dievišķā un tanīs ir iekšējs saturs, tā ka debess eņģeļi tos jauš debešķīgā un garīgā, bet cilvēki — dabīgā nozīmē. Tādā kārtā Kungs ar Vārda palīdzību ir saistījis debesi ar pasauli. Kā Kungs ar skatienu piepilda garus ar Dievišķo, to arī man rādīja. Gars, kurš piepildīts ar Dievišķo no Kunga, tā vien apzinās, it kā viņš pats būtu Kungs, un tas, ko viņš runā — dievišķs. Tas turpinās tik ilgi, kamēr viņš ir izrunājis, pēc kam viņš atkal skaidri apzinās un atzīst, ka ir gars un nav runājis pats no sevis, bet no Kunga. Tā kā šāds bija to garu stāvoklis, kas runāja ar praviešiem, tad arī viņi mēdza sacīt, ka Jehova runā. Arī paši gari sauca sevi par Jehovu, kā tas skaidri redzams ne tikvien Vārda pravietiskajās, bet arī vēsturiskajās grāmatās.

255. Lai būtu zināms, kāda ir eņģeļu un garu saistība ar cilvēku, man ļauts pastāstīt dažus ievēribas vērtus gadījumus, no kuriem iespējams to redzēt un par to spriest. Pagriežoties pret cilvēku, eņģeļi un gari nemaz nezina, ka cilvēka valoda nav viņu un ka viņiem ir cita valoda. Tas tāpēc, ka tad viņi runā cilvēka valodā un ne savā, ko tad neatminas. Bet pagriezušies nost no cilvēka, viņi tūdaļ runā atkal eņģeļu un garu valodā un neko vairs nezina par cilvēka valodu. Tamlīdzīgi notika arī ar mani, kad biju eņģeļu sabiedrībā un līdzīgā stāvoklī ar viņiem: tad arī es runāju ar viņiem viņu valodā un nekā nezina-ju par savējo, ko arī neatminējos; bet tiklīdz vairs nebiju viņu sabiedrībā, runāju atkal savā valodā. Vēl ievēribu pelna tas, ka eņģeļi un gari, pagriezušies pret cilvēku, var ar to runāt no jebkura atstatuma. Arī ar mani viņi runāja no tālienes un tikpat stipri kā tuvumā. Bet kad viņi pagriežas nost no cilvēka un sarunājas savā starpā, tad cilvēks itin nekā nedzird, ko viņi runā, jebšu tas notiktu viņam pie pašas auss. No tam man bija skaidrs, ka visa saistīšanās garīgajā pasaulē notiek pagriežoties. Ievēribu pelna arī tas, ka vairāki uzreiz var runāt ar cilvēku un cilvēks ar viņiem: viņi nosūta pie cilvēka, ar ko grib runāt, kādu garu, šis pagriežas pret cilvēku, bet gara sūtītāji pret savu izsūtīto un šie tādā kārtā sakopo | viņā | savas domas, kuras gars pasaka. Gars tad tā vien apzinās, it kā runātu pats no sevis, un arī sūtītāji tikai tā, it kā paši runātu. Tā vairāki saistās ar vienu, kas notiek pagriežoties. Bet par šiem izsūtītiem gariem, ko sauc arī par pārnesējiem | subiecta |, un sakaru ar viņu palīdzību turpmāk būs vairāk kas pateikts.

256. Nevienam eņģelim nedz garam nav brīv runāt ar cilvēku no savas, bet tikai no cilvēka atmiņas (eņģeļiem un gariem tāpat ir atmiņa kā cilvēkiem). Ja gars runātu ar cilvēku no savas atmiņas, tad cilvēkam tā vien liktos, it kā domas, ko viņš domā, būtu viņa paša, jebšu tās ir gara domas. Būtu tā, it kā cilvēks atminētos lietas, ko nekad nav ne dzirdējis, ne redzējis. Ka tā ir, tas man no pieredzējumiem vēlēts zināt. Tālab dažiem senos laikos bija uzskats, ka viņi pēc dažiem gadu tūkstošiem atgriezīšoties savā agrākajā | zemes | dzīvē ar visām tās darīšanām un jau esot atgriezušies. To viņi sprieda no tam, ka dažreiz viņiem atgadījās it kā atminēties lietas, ko nekad nebija ne redzējuši, ne dzirdējuši. Tas bija noticis, gariem no savas atmiņas iedarbojoties viņu domu priekšstatos.

257. Ir vēl gari, ko sauc par dabīgiem un ķermeniskiem gariem. Šie, pie cilvēka nākdami, nesaistās vis ar viņa domāšanu, kā to dara citi gari, bet ieiet viņa ķermenī, ieņem visus jutekļus, runā ar viņa muti un rīkojas ar viņa locekļiem, tai brīdī nemaz nezina, ka viss, kas ir cilvēka, nav viņu. Šie ir gari, kas apsēž cilvēku. Bet šos Kungs ir iemetis ellē un tādā kārtā | no cilvēka | pilnīgi atstādinājis. Tāpēc arī šāda apsēšana mūsu laikos nenotiek.

PAR RAKSTIEM DEBESĪ

258. Tā kā eņģeļi runā un viņu runa sastāv no vārdiem, tad viņiem ir arī raksti, kuros viņi izteic sava prāta domas tāpat kā runājot. Dažreiz man atsūtīja | debesī | aprakstītas lapas, gluži kā ar roku rakstītas un arī kā pasaulē apdrukātas lapas. Varēju tās arī tāpat lasīt, bet nedrīkstēju no tām vairāk izmantot kā tik vienu vai otru domu. Tas tāpēc, ka pēc dievišķās kārtības nav brīv mācīties no rakstiem, kas debesī rakstīti, bet gan no Vārda, jo ar tā palīdzību vien debess ir sakarā un saistās, ar pasauli, tātad arī Kungs ar cilvēku. Ka debesī aprakstītas lapas parādījās arī praviešiem, redzams Eceķiēla gr.: “Kad paskatījos, redzi, gars roku pret mani bija izstiepis un tanī bija grāmatas vīstoklis, ko viņš manu acu priekšā attina; tas bija aprakstīts iekš- un ārpusē” (2,9,10), un arī no Jāņa vārdiem: “Es redzēju pie labās rokas Tam, kas sēdēja godakrēslā, grāmatu, aprakstītu iekš- un ārpusē, aizzīmogotu septiņiem zīmo-

giem” (Apok. 5:1).

259. Kungs Vārda dēļ ir gādājis, ka debesīs būtu raksti, jo Vārds savā būtībā ir dievišķais patiesais, no kā ir visa debešķīgā gudrība tā cilvēkiem, kā eņģeļiem. Tas ir Kunga diktēts un, tāds būdams, iet pēc kārtas cauri visām debesīm un beidzas pie cilvēka. Tāpēc tas ir piemērots tiklab gudrībai, kāda ir eņģeļiem, kā arī saprātībai, kāda ir cilvēkiem. Aiz šī iemesla Vārds ir arī eņģeļiem un viņi to tāpat lasa kā cilvēki virs zemes; no tā ir ņemtas viņu mācības un no tā tur arī sludina (skat. 221. nr.). Vārds tur ir tas pats, tikai debesī tam nav dabīgā jeb mūsu burtiskā satura, bet garīgais jeb tā iekšējais saturs. Kāds tas ir, redzams nelielajā rakstiņā “Par balto zirgu Apokalipsē”.

260. Reiz man atsūtīja no debess kādu lapiņu, uz kuras bija uzrakstīti tikai daži vārdi ebreju burtiem, un man sacīja, ka iekvienā burtā esot gudrības noslēpumi, kas slēpjoties to ieliekumos un izliekumos un tamdēļ arī | attiecīgajās | skaņās. No tam man bija skaidrs, ko nozīmē Kunga vārdi: “Patiesi Es jums saku, iekams debess un zeme zudīs, nezudīs neviena jota, ne raksta galiņš no bauslibas” (Mt. 5:18). Ka Vārds līdz pat katrai raksta smailītei ir dievišķs, zināms arī baznīcā, bet kur īsti katrā smailītē Dievišķais slēpjas — tas vēl nav zināms, un tamdēļ arī pasakāms. Iekšējā debesī raksts sastāv no dažāda veida ieliekumiem un izliekumiem, kas visi veidoti pēc debess formas. Eņģeļi ar tiem izteic savas gudrības noslēpumus un daudz ko tādu, ko viņi nespēj izrunāt vārdiem. Un dīvaini, ka eņģeļi prot šo rakstu bez mācīšanās un skolotāja palīdzības, jo tas viņiem dots kā pati valoda (par ko skat. 236. nr.). Tālab arī tas ir debešķīgs raksts. Ielikts viņos tas ir tāpēc, ka visa eņģeļu domu un rosmju izplatīšanās un līdz ar to visa viņu saprātības un gudrības pārņemšana notiek pēc debess formas (skat. 201. nr.), un aiz šī iemesla tai pašā formā raisās arī viņu raksts. Man sacīja, ka visnenāk laiku cilvēkiem uz šīs zemeslodes pirms burtu izgudrošanas arī bijis tāds raksts, kas esot pārņemts uz ebreju valodas burtiem, kuri senos laikos visi bijuši likumaini un neviens tāds kā tagad, ar taisniem galiem. Tāpēc Vārdā ir dievišķas lietas un debess noslēpumi pat vissīkākajos burtos, raksta smailītēs un likumiņos.

261. Šo rakstu, debešķīgas formas burtiem, lieto iekšējā debesī, kur eņģeļi gudrībā ir pārāki par citiem. Ar tiem viņi izteic rosmes, no kurām raisās un seko pēc kārtas viņu domas, atkarībā no tam, par ko viņi izteicas. Tālab šinīs rakstos ir noslēpumi, kas ar domāšanu nav izdomājami, šos rakstus arī man vēlēja redzēt. Zemākajās debesīs, turpretī, raksti ir citādi un burtu ziņā līdzinās rakstiem pasaulē; tomēr cilvēkiem arī tie ir nesaprotami, tāpēc ka eņģeļu valodā, kurai nav nekā kopēja ar cilvēku valodām (skat. 237. nr.), jo viņi ar patskaņiem izteic savas rosmes, ar līdzskaņiem — no rosmēm izrietošos domu priekšstatus un ar vārdiem, kas no tiem veidoti, — lietas jēgu (skat. agrāk 236. un 241. nr.). Šinī rakstā tāpat slēpjas nedaudzos vārdos vairāk, nekā cilvēks spēj uzrakstīt dažās lappusēs. Arī šos rakstus es redzēju. Tā ir uzrakstīts Vārds zemākajās debesīs, bet debešķīgajās formās — iekšējā debesī.

262. Ievēribu pelna fakts, ka raksti debesīs dabiski raisās no pašām viņu domām ar tādu vieglumu, it kā pati domāšana rietētu ārā. Arī roka nekavējas, kādu vārdu izvēloties, tāpēc ka vārdi — tiklab izrunājami, kā arī rakstāmi — atbilst viņu domu priekšstatiem, un katrs atbildums ir dabisks un pats izpaužas. Debesīs ir arī raksti, kas nav ar roku rakstīti, bet radušies vienīgi kā domu atbildumi; tikai šie nav paliekoši.

263. Redzēju arī rakstus no debess nākušus un uzrakstītus vienos skaitļos, kas bija sarindoti gluži kā no burtiem un vārdiem sastāvošos rakstos. Man sacīja, ka šis raksts nākot no iekšējās debess un viņu debešķīgais raksts — par ko bija runa agrāk (260. un 261. nr.) — domām no tā lejā plūstot, zemākas debess eņģeļiem parādoties skaitļos. Arī šinī skaitļu rakstā tāpat esot noslēpumi, no kuriem daži neesot ne domām aptverami, ne vārdos izteicami. Jo visi skaitļi atbilst, un pēc atbilstības tiem ir sava nozīme tāpat kā vārdiem, kura tomēr izšķiras ar to, ka skaitļos izteiktas vispārīgas, bet vārdos atsevišķas lietas. Un tā kā vienā vispārīgā lietā ir neskaitāmi daudz atsevišķo, tad no tam izriet, ka skaitļu rakstā ir vairāk noslēpumu nekā burtu rakstā. No tam man tapa skaidrs, ka Vārdā skaitļi tāpat apzīmē lietas kā vārdi. Ko nozīmē vienkāršie skaitļi, kā 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, un ko saliktie: 20, 30, 50, 70, 100, 144, 1000, 10000, 12000 un vēl vairāki citi, redzams “Debešķīgajos Noslēpumos”, kur par tiem ir runa. Šādam rakstam debesī allaž liek priekšā kādu skaitli, no kura sekojošie pēc kārtas atkarīgi kā no sava runas priekšmeta, jo šis skaitlis tikpat kā parāda, par ko ir runa, un noteic nākošo skaitļu atsevišķo nozīmi pārrunājamā lietā.

264. Kas nekā nezina par debesi un negrib iedomāties to citādi kā tīru gaisa telpu, kurā lidinoties eņģeļi kā dvēseliskas saprāta būtnes bez dzirdes un redzes jutekļiem, tie nevar arī iedomāties, ka eņģeļiem ir valoda un raksti, un proti, tāpēc ne, ka tie ikvienas lietas eksistenci domā esam matērijā. Un tomēr lietas debesi tikpat reāli eksistē kā pasaulē esošas, un eņģeļiem kuri tur dzīvo, ir viss, kas ir der ir

dzīvei, ir gudrībai.

PAR DEBESS EŅĢEĻU GUDRĪBU

265. Kāda ir debess eņģeļu gudrība, to grūti aptvert, jo tā tiktāl pārspēj cilvēka gudrību, ka nav iespējams tās abas salīdzināt; un kas ir tik pārlietu liels, tas izliekas kā nekas. Ir gan daži cilvēkiem vēl nezināmi fakti ar kuriem tā aprakstāma, bet tie, pirms kļūst zināmi, ir kā ēna saprātā un tādējādi aplūkojamo priekšmetu par sevi vēl aptumšo. Šos nezināmos faktus tomēr iespējams zināt un zinot arī aptvert, ja tikai sirdsprātam tie patīk, jo patika, nākdama no mīlestības, nes sev līdzīgu gaismu, un tiem, kas mīl dievišķas un debešķīgas gudrības lietas, atspīd gaisma no debess un viņus apgaismo.

266. Kāda ir eņģeļu gudrība, iespējams spriest no tam, ka viņi ir debess gaismā, un šī savā būtībā ir dievišķais patiesais jeb dievišķā gudrība, kas reizē apgaismo ir viņu iekšējo jeb sirdsprāta, ir ārējo jeb acu redzi. Ka debess gaisma ir dievišķais patiesais jeb dievišķā gudrība, redzams no agrāk teiktā (126. – 133. nr.). Eņģeļi ir arī debešķīgā siltumā, kas savā būtībā ir dievišķais labais jeb dievišķā mīlestība, no kā viņiem ir tieksme un vēlēšanās gudriem būt. Bet debess siltums ir dievišķais labais jeb dievišķā mīlestība, redzams no agrāk teiktā (133. – 140. nr.). Un ka eņģeļiem ir tik liela gudrība, ka viņus pašus var saukt par gudrībām, iespējams spriest no tam, ka visas viņu domas un tieksmes risinās pēc debešķīgās formas, kas ir dievišķās gudrības forma, un ka viņu iekšējie iecirkņi, kuri uzņem gudrību, ir sakārtoti šinī formā. Ka eņģeļu domas un tieksmes un tamlīdz arī viņu saprātība un gudrība risinās pēc debess formas, redzams no agrāk teiktā (201. – 212. nr.). Ka eņģeļiem ir izcila gudrība, redzams arī no tam, ka viņu runa ir gudrības runa, jo tā tieši un pati izriet no viņu domāšanas un šī savukārt no tieksmes, tā ka viņu runāšana ir no tieksmes izrietošās domāšanas ārējā forma, šī iemesla pēc viņus nekas neatrauj no dievišķās ieplūsmas, nedz arī jauca starpā kaut kas ārējs no citām domām, kā tas, cilvēkam runājot, notiek. Ka eņģeļiem runā pašas viņu domas un tieksmes, redzams no agrāk teiktā (234. – 245. nr.). Šādu eņģeļu gudrību papildina vēl tas, ka viss, ko viņi acīm redz un jutekļiem jauš, saskan ar viņu gudrību, jo šie priekšmeti ir atbildumi un kā tādi attēlo gudrības piederumus. Ka viss, kas debesīs parādās, atbilst eņģeļu iekšienei un attēlo viņu gudrību, redzams no agrāk teiktā (170. – 182. nr.). Bez tam vēl eņģeļu domas neierobežo un nenomāc nekādi priekšstati kas atkarīgi no telpas un laika, kā tas notiek ar cilvēka domām, jo telpas un laiki ir dabas piederums un labai piederīgais novērš prātu no garīgām lietām un ierobežo saprāta skatu. Ka eņģeļu priekšstatos nav laika un telpas un tie tādā kārtā, salīdzinot ar cilvēku priekšstatiem, ir neierobežoti, redzams no agrāk teiktā (162. – 169. un 191. – 199. nr.). Eņģeļu domas nekas nepievērš arī zemiskām un materiālām lietais, un tās nepārtrauc nekādas rūpes par dzīves vajadzībām, tātad arī šīs nenovērš viņu domas no gudrības priekiem, kā cilvēku domas pasaulē, jo visu viņi saņem par brīvu no Kunga: par brīvu tiek ģērbti un uzturēti, par brīvu viņiem ir mājoklis (skat. 181. un 190. nr.), un turklāt vēl viņus apveltī ar priekiem un jaukumiem samērā ar gudrības uzņemšanu no Kunga. Tas teikts zināšanai, no kurienes eņģeļiem ir tik liela gudrība.

267. Eņģeļi spēj uzņemt tik lielu gudrību tāpēc, ka ir atvērti viņu iekšējie iecirkņi, un gudrība, tāpat kā katra pilnība, pieaug uz iekšieni, tātad atkarībā no viņu iekšienes atvēršanās. Ikvienam eņģelim ir trīs dzīvības pakāpes, atbilstošas trim debesīm (skat. agrāk 29. – 40. nr.). Kam atvērta pirmā pakāpe, tie ir pirmajā jeb apakšējā debesī, kam otrā, tie ir otrajā jeb vidējā, un kam trešā, tie ir trešajā jeb iekšējā debesī. Eņģeļu gudrība debesīs atbilst šīm pakāpēm un tāpēc iekšējās debess eņģeļu gudrība neizmērojami pārspēj vidējās debess eņģeļu gudrību (skat. agrāk 209. un 210. nr. un, kādas pakāpes ir – 38. nr.). Tāda izšķirība ir tāpēc, ka augstākā pakāpē ir atsevišķas lietas, un zemākā — vispārīgās, un vispārīgajās ietilpst atsevišķās. Atsevišķās attiecas pret vispārīgajām kā tūkstoši vai desmit tūkstoši pret vienu, un tāpat attiecas arī augstākās debess eņģeļu gudrība pret zemākas gudrību, šo pēdējo gudrība tomēr vēl tikpat lielā mērā pārspēj cilvēka gudrību, jo cilvēks dzīvo ķermeniskos un ķermeniski jutekliskos apstākļos un šie cilvēkam ir vizzemākajā pakāpē. No tam ir skaidrs, cik gudrības ir tiem, kas domā jutekliski, tas ir tiem, ko sauc par jutekliskiem cilvēkiem — proti, viņiem nav nekādas gudrības, bet vienīgi zināšana. Citādi, turpreti ir tiem cilvēkiem, kuru domas paceļas pāri jutekliskām lietām, un sevišķi tiem, kuru iekšējie iecirkņi ir atvērti līdz pat debess gaismai.

268. Cik liela ir eņģeļu gudrība, iespējams spriest no tam, ka debesīs notiek savstarpēja, dalīšanās visās lietās: viņa eņģeļa saprātība un gudrība tiek pārnesta arī uz otru, un debess ir visa labā kopība.

Tas tāpēc, ka debešķīgā mīlestība grib, lai tas, kas tai ir, būtu arī otram, kāpēc arī debesī neviens nejūt savu labo sevī labu, ja tas nav arī otrā. No tam arī ceļas debess laime, šī īpašība eņģeļiem ir no Kunga, kura dievišķā mīlestība ir tāda. Ka debesis notiek tāda savstarpēja dalīšanās, to man vēlēja arī pieredzēt: Dažus vientiesīgus garus pa laikam pacēla debesī un, tur pacelti, viņi kļuva arī gudri kā eņģeļi, saprata tādas lietas, agrāk nespēja aptvert, un runāja, ko iepriekšējā stāvoklī nespēja izteikt.

269. Eņģeļu gudrība vārdiem nav aprakstāma, bet tikai vispār paskaidrojama. Eņģeļi spēj izteikt vienā vārdā, ko cilvēks nespēj ne tūkstoš vārdos. Bez tam vēl vienā eņģeļu vārdā ir neskaitāmi jēdzieni, ko cilvēku valodas vārdiem nemaz nav iespējams izteikt, jo atsevišķajos vārdos, ko eņģeļi runā, ir nepārtrauktā sakarībā gudrības noslēpumi, līdz kādiem cilvēka zināšanas nekad nesniedz. Ko eņģeļi neizsaka ar savas runas vārdiem, to papildina ar balss skaņu, kurā dzirdama lietu rosme savā secībā, jo, kā agrāk (236. un 241. nr) teikts, ar balss skaņām viņi izteic savas rosmes un ar vārdiem — no tās izrietošos domu priekšstatus. Tālab debesī dzirdēto sauc par neizteicamu. Tāpat eņģeļi spēj | visas | atsevišķās domas, kas uzrakstītas veselā sējumā, izteikt nedaudzos vārdos, ieliekot katrā no tiem tādu saturu, kas paceļ | prātu | līdz iekšējākai gudrībai. Jo runāšana viņiem saskan ar rosmēm un ikviens vārds — ar priekšstatiem; un vārdi arī bezgala mainās atkarībā no lietu secības, kuras viņu domāšanā saistās vienkopus. Iekšējākie eņģeļi zina arī pēc runātāja balss un dažiem vārdiem visu viņa dzīvību, jo viņi jauš, balsij no vārdos ietvertajiem priekšstatiem mainoties, viņa valdošo mīlestību, kurā it kā ierakstīti viņa dzīvības atsevišķie sūkumi. No sacītā redzams, kāda ir eņģeļu gudrība: proti, tā attiecas pret cilvēku gudrību kā desmit tūkstoši pret vienu un, salīdzinājumā izsakoties, kā visa ķermeņa neskaitāmie dzinēj spēki pret kādu šo spēku radītu ķermeņa darbību, kura cilvēka jutekļiem izliekas kā kaut kas viens; vai kā tūkstoš objektu, kas redzami labā mikroskopā, pret vienu neskaidru objektu neapbruņotai acij. Paskaidrošu sacīto vēl ar piemēru. Kāds eņģelis, aprakstot dzimšanu, cēla gaismā no savas gudrības pēc kārtas simtiem noslēpumu par to, pildot ikvienu no šiem ar priekšstatiem, kuros bija vēl dziļāki noslēpumi. No iesākuma līdz galam viņš izklāstīja, kā garīgais cilvēks tiek par jaunu ieņemts, it kā mātes miesās iznests, piedzimst, uzaug un pakāpeniski top pilnīgāks. Viņš sacīja, ka varētu atklāt vairākus tūkstošus šo noslēpumu un sacītais attiecoties tikai uz ārējā cilvēka atdzimšanu, bet vēl neskaitāmi citi būtu sakāmi par iekšējā atdzimšanu. No šiem un citiem līdzīgiem piemēriem, ko no eņģeļiem dzirdēju, man kļuva skaidrs, cik liela ir viņu gudrība, un cik liela, salīdzinot ar to, ir cilvēka neziņa, kurš gandrīz nezina, kas ir atdzimšana, un nepazīst neviena paša momenta atdzimšanas gaitā.

270. Tagad būs runa par trešās jeb iekšējās debess eņģeļu gudrību, cik lielā mēra tā pārspēj pirmās jeb zemākās eņģeļu gudrību. Trešās jeb iekšējās debess eņģeļu gudrība ir neaptverama arī tiem, kas ir zemākajā debesī. Tas tāpēc, ka trešās debess eņģeļiem iekšējie iecirkņi ir atvērti līdz pat trešajai pakāpei, bet pirmās — tikai līdz pirmajai, un visa gudrība pieaug uz iekšu un top pilnīgāka, iekšējiem iecirkņiem vairāk atveroties (skat. 208. un 267. nr.). Tā kā iekšējie iecirkņi trešās jeb iekšējās debess eņģeļiem ir atvērti līdz trešajai pakāpei, tad viņiem dievišķās patiesības ir it kā iekšā rakstītas, jo trešās pakāpes iekšējie iecirkņi ir debess formā vairāk nekā otrās un pirmās, un debess forma veidojas no dievišķā patiesā, tātd saskaņā ar dievišķo gudrību. Tālab šiem eņģeļiem dievišķās patiesības šķiet it kā iekšā rakstītas jeb iedēstītas un iedzimtas un tāpēc viņi, istās dievišķās patiesības dzirdēdami, tās tūdaļ atzīst un jauš | ka tās ir patiesas |, un pēc tam sevī it kā redz. Tādi būdami, šīs debess eņģeļi nekad neprāto par dievišķajām patiesībām un vēl mazāk par kādu patiesību strīdas (vai tā ir vai nav). Viņi arī nezina, ko nozīmē ticēt jeb kas ir ticēšana, jo viņi saka: Kas ir ticēšana, ja es jaušu un redzu, ka tā ir? Viņi paskaidro to ar salīdzinājumiem: Ar ticēšanu ir tāpat kā, ja divi cilvēki redzētu kādu namu un dažādus priekšmetus tanī un ap to un viens sacītu otram, ka tam jātic šīs lietas esam, un esam arī tādas, kādas viņš tās redz. Vai atkal kāds, redzēdams dārzu ar kokiem un augļiem tanī, prasītu no otra ticēšanu, ka tas ir dārzs un tie ir koki un augļi, kaut gan viņš tos taču skaidri acīm redz. Tāpēc šie eņģeļi nekad nepiemin ticību, nedz arī viņiem ir par to kāds jēdziens. Aiz šī iemesla viņi par dievišķajām patiesībām neprāto, nedz vēl mazāk par kādu patiesību strīdas (vai tā ir vai nav). Turpretī, pirmās jeb zemākās debess eņģeļiem dievišķās patiesības nav tā ierakstītas iekšējos iecirkņos, tāpēc ka viņiem citas dzīvības pakāpes nav atvērtas, atskaitot pirmo. Tāpēc viņi par patiesībām prāto un, kas prāto, tie neredz gandrīz neko vairāk kā tikai savas prātošanas objektu, nedz arī viņi prot redzēt šo ārpus sava subjektīvā viedokļa — atskaitot vienīgi, lai šo savu prātošanas objektu ar kaut ko apstiprinātu, un apstiprinājuši saka, ka šīs nu esot ticības patiesības, kam jātic. Runājot par to ar eņģeļiem, viņi sacīja, ka trešās debess eņģeļu gudrība izšķīroties no pirmās debess eņģeļu gudrības kā gaišums no tumsības. Viņi salīdzināja trešās debess eņģeļu gud-

rību ar greznu pili, pilnu visādām vajadzīgām mantām, ar plašiem parkiem visapkārt un vēl visādiem jaukumiem, sacīdami, ka eņģeļi, kas ir gudrības patiesībās, varot šādā pili ieiet un visu tur apskatīt, arī pastaigāties pa parkiem uz visām pusēm un par visu priecāties. Bet ar tiem, kas par patiesībām prāto un sevišķi vēl strīdās, esot citādi: šie — neredzēdami patiesības patiesā gaismā, bet uzņemdami tās vai nu no citiem, vai no Vārdā burtiskā satura, ko viņi iekšēji nesaprot, sakot, ka tām esot jātic jeb esot vajadzīga ticība, pēc kam dziļāk tanīs ieskatīties negribot. Šie, viņi sacīja, nevarot tikt ne līdz pirmajam sliksnim gudrības pili, vēl mazāk ieiet tanī un pastaigāties pa tās parkiem, jo viņiem jau pēc pirmā sola esot jāapstājas. Citādi esot ar tiem, kas ir pašās patiesībās: šos nekas neatturot doties un tikt uz priekšu neaprobežoti tālu, tāpēc ka redzētās patiesības vedot viņus, kurp tik viņi iet, arī plašajos laukos, jo ikviena patiesība taču sniedzas bezgala tālu un ir saistīta ar daudzām citām. Tālāk viņi vēl sacīja, ka iekšējās debess eņģeļu gudrība pastāvot galvenokārt dievišķu un debešķīgu lietu redzēšanā ikvienā atsevišķā priekšmetā un brīnumlietu skatīšanā priekšmetu savirkņējumos, jo viss, kas viņu acīm parādās, kaut kam atbilstot. Piemēram, redzot pilis un dārzus, viņu skats nekavējoties pie tā, kas atrodas acu priekšā, bet redzot iekšējākas lietas, no kurām šīs cēlušās un kurām šīs tāpēc arī atbilst, turklāt vēl redzot tās vislielākā dažādībā atkarīgi no šo priekšmetu izskata. Tādējādi viņi redzot neskaitāmas lietas to kārtībā un sakarībā, kuras tad iepriecinot viņu sirdsprātu tā, ka viņi šķietot vairs neesam paši sevi. Ka visas lietas, kas debesīs parādās, atbilst dievišķām lietām, kuras eņģeļos ir no Kunga, redzams no agrāk teiktā (170. – 176. nr.).

271. Trešās debess eņģeļi ir tādi tāpēc, ka ir mīlestībā uz Kungu: šī mīlestība atver iekšējos, proti sirdsprāta iecirkņus līdz trešajai pakāpei un ir visas gudrības uzņēmēja. Vēl ir jāzina, ka arī iekšējās debess eņģeļi tomēr vēl pastāvīgi pieņemas gudrībā, bet citādi nekā zemākās. Iekšējie debess eņģeļi dievišķās patiesības nenogulda atmiņā un neizveido tādējādi no tām kādu zināšanu, bet, dzirdēdami tās, tūdaļ jauš | ka tās ir patiesas | un raida dzīvē. Šī iemesla dēļ dievišķās patiesības paliek viņos it kā ierakstītas, jo, kas tiek izlietots dzīvē, tas tā ir viņos. Bet citādi dara zemākās debess eņģeļi: šie dievišķās patiesības papriekš nogulda atmiņā un noglabā zināšanās, no turienes ņemdami papildina ar tām savu saprātu un tad bez kādas iekšējas jausmas, vai tās ir patiesas, tās grib un izlieto dzīvē. Tāpēc arī, salīdzinot ar pirmajiem, šie ir tumsā. Ievēribu pelna vēl tas, ka trešās debess eņģeļi pieņemas gudrībā dzirdot, nevis redzot! Tas, ko viņi dzird sludinām, nepāriet vis viņu atmiņā, bet tieši jaušanā un gribā un top par dzīves piederumu; bet ko šie eņģeļi redz savām acīm, tas ieiet viņu atmiņā un par to viņi spriež un runā. No tam man bija skaidrs, ka viņiem dzirdes ceļš ir gudrības ceļš, un proti, arī atbilstības pēc, jo auss atbilst paklausībai un paklausība pieder pie dzīves, bet acs atbilst saprātībai un saprātība attiecas uz mācību. Šo eņģeļu stāvoklis aprakstīts vietām arī Vārdā, piem., Jeremijas grām.: “Es došu Savu bauslību viņu prātā un rakstīšu to viņu sirdī; un nemācīs vairs draugs draugu, nedz brālis brāli, sacīdami: Atzīstiet Jehovu! jo tie visi Mani atzīs, no viņu mazākā līdz viņu lielākajam” (31:33,34). Un Mateja ev.: “Jūsu runa lai ir: jā, jā, ne, ne; kas pāri par to, tas ir no ļaunā” (5:37). Viss, kas pāri par to, tāpēc ir no ļaunā, ka tas nav no Kunga, jo patiesības, kuras ir trešās debess eņģeļiem, ir no Kunga, tāpēc ka viņi ir mīlestībā uz Kungu. Mīlestība uz Kungu šinī debesī ir — gribēt un darīt dievišķo patieso, jo dievišķais patiesais ir Kungs debesī.

272. Ka eņģeļi spēj uzņemt tik lielu gudrību, tam bez iepriekš minētiem iemesliem minams vēl pats galvenais, kāds ir debesī, proti, ka viņos nav patmīlības. Jo cik kuram nav patmīlības, tik tas dievišķās lietās spēj būt gudrs. Patmīlība ir tā, kas aizver iekšējos iecirkņus, kuri vērsti uz Kungu un debesi, un atver ārējos, vēršot tos uz sevi pašu. Tāpēc arī visi tie, kuros patmīlība valda, zīmējoties uz debess lietām ir tumsā, lai cik viņi būtu apgaismoti pasaules lietās. Eņģeļi, turpretī, tāpēc ka viņiem patmīlības nav, ir gudrības gaismā, jo debešķīgās mīlestības veidi, kuros viņi ir — proti, mīlestība uz Kungu un tuvākmīlestība — atver iekšējos iecirkņus, tāpēc ka šīs mīlestības ir no Kunga un tanīs ir Kungs pats. Ka šīs mīlestības veido debesi vispār un arī daļēji ikvienu, redzams no agrāk teiktā (13. – 19. nr.). Tā kā šie debešķīgās mīlestības veidi atver iekšējos iecirkņus, vēršot tos uz Kungu, tad visi eņģeļi vērs arī savas sejas uz Kungu (skat. 142. nr.). Jo garīgajā pasaulē mīlestība vērs ikviena iekšējos iecirkņus uz sevi, un kurp tā vērs iekšējos iecirkņus, turp tā vērs arī seju, jo tur seja, būdama iekšējo iecirkņu ārējā forma, ir ar tiem viens. Mīlestība, vērsdama iekšējos iecirkņus un seju uz sevi, arī saistās ar tiem, jo mīlestība ir garīga saistīšanās, kāpēc tā arī piešķir tiem savas īpašības. No šīs pievēršanās un tai sekojošās saistīšanās un savstarpējās dalīšanās eņģeļiem ir viņu gudrība. Ka visa saistīšanās garīgajā pasaulē notiek atkarībā no pievēršanās | jeb pagriešanās |, redzams no agrāk teiktā (255. nr.).

273. Eņģeli pastāvīgi pieņemas gudrībā, tomēr ne mūžam nevarēdami tiktāl pieņemties, ka būtu kaut kāds samērs starp viņu un Kunga dievišķo gudrību, jo Kunga dievišķā gudrība ir bezgalīga, bet eņģeļu gudrība ir galīga, un nav nekāda samēra starp bezgalīgo un galīgo.

274. Tā kā gudrība dara eņģeļus pilnīgākus un veido viņu dzīvību, un debess ar savu labo ieplūst ikvienā, raugoties pēc viņa gudrības, tad visi tur kāro un dzenas pēc tās gandrīz tāpat jā izsalcis cilvēks pēc ēdiena. Zināšana, saprašana un gudrība ir arī garīga barība, tāpat kā ēdiens ir dabīga. Šīs barības arī viena otrai atbilst.

275. Eņģeļi, kas ir vienā debesī, un arī tie, kas vienā debess biedrībā, nav vienādā mērā gudri. Visgudrākie ir tie, kas atrodas vidū, bet mazāk gudri — kas visapkārt līdz malām. Gudrība mazinās samērā ar atstatumu no vidus — līdzīgi tam, kā mazinās gaisma, pāriedama krēslībā (skat. agrāk 43. un 128. nr.). Gaisma viņiem arī ir vienādā pakāpē ar gudrību, jo debess gaisma taču ir dievišķā gudrība un ir ikvienam atkarībā no gudrības uzņemšanas. Par debess gaismu un tās dažādu uzņemšanu skaties agrāk (126. – 132. nr.).

PAR EŅĢEĻU NEVAINĪBAS STĀVOKLI DEBESĪ

276. Kas ir nevainība un kāda tā ir, to pasaulē zina tikai nedaudzi, un gluži nekā par to nezina tie, kas ir ļaunajā. Tā gan acīm parādās, proti, sejā, runā, kustībās, sevišķi bērnos, un tomēr cilvēki nezina, kas tā ir, un vēl mazāk, ka tanī slēpjas cilvēkā debess. Lai tad nu tas būtu zināms, sacīšu pēc kārtas pāpriekš par bērības nevainību, tad par gudrības nevainību un vispēdīgi par debess stāvokli nevainības ziņā.

277. Bērības jeb bērnu nevainība nav īstenā nevainība, jo tā ir tikai ārēja un ne iekšēja. Tomēr no tās iespējams macīties, kāda ir nevainība, jo tā izstāro no viņu sejas, dažām kustībām, pirmās runas un aizkustina. Tāda tā ir tāpēc, ka bērni nedomā iekšēji, jo viņi vēl nezina, kas ir labais un ļaunais, tāpat arī patiesais un nepatiesais, no kā veidojās domāšana. Tāpēc arī bērniem nav pašgudrības, nedz nodomu un apsvēruma, tāpat arī ļaunu nolūku; nav viņiem no patmīlības un pasaules mīlestības iegūtas pašdabas; nekā viņi nepiespiež sev, bet visu piedēvē saviem vecākiem; apmierināti ar mazumu, ko viņiem dod, viņi par to priecājas; nav viņiem rūpju par uzturu un apģērbu un it nepavisam par nākotni; viņi neskatās uz pasauli un tāpēc daudz no tās arī neņem; mīl savus vecākus, aukli un biedrus — citus bērnus, ar kuriem nevainībā rotaļājas; ļauj sevi vadīt, uzklausa | ko viņiem saka | un paklausa, šādā stāvoklī būdami, viņi visu uzņem dzīvē, no kam viņiem, pašiem nezinot no kurienes, ir pieklājīgas parašas, arī runāšana un tāpat atmiņas un domāšanas sākumi, kā uzņemšanai un piesavēšanai kalpo viņu nevainības stāvoklis. Bet šī nevainība, kā jau teikts, ir ārēja, tāpēc ka tā ir tikai ķermeniska, bet ne sirdsprāta nevainība. Viņu sirdsprāts vēl nav izveidots, jo sirdsprāts ir saprāts un griba un no tam domāšana un tieksme. No debess dzirdēju sakām, ka bērni sevišķi atrodies Kunga uzraudzībā un ieplūsma viņiem nākot no iekšējās debess, kur ir nevainības sāvoklis. Šī ieplūsma ejot cauri viņu iekšējiem iecirkņiem un, cauri iedama, ierosminot tos vienīgi ar nevainību, no kam šī izpaužoties viņu sejā, arī dažās kustībās un tā topot redzama. Tieši tā vecākus iekšēji ierosminot un radot viņos tā saucamo vecāku mīlestību.

278. Īstenā ir gudrības nevainība, tāpēc ka, būdama paša sirdsprāta, tāpat pašas gribas un tādējādi arī saprāta nevainība, tā ir iekšēja. Un kad gribā un saprātā ir nevainība, tad tanīs ir arī gudrība, jo šī pieder pie gribas un saprāta. Tāpēc debesī saka, ka nevainība mājot gudrībā un eņģeļiem tik esot gudrības, cik viņam ir nevainības. Ka tā, viņi apstiprina ar to, ka nevainības stāvoklī esošie nepiespiež sev nekāda labā, bet uzņemto labo pienes un piedēvē vienīgi Kungam; tie grib, lai Kungs viņus vadītu un ne viņi paši sevi; tie mīl visu, kas ir labs, un priecājas par visu, kas paties, zinādami un jauzdami, ka mīlēt, tāpat gribēt un darīt labo, nozīmē mīlēt Kungu, un mīlēt patieso nozīmē mīlēt tuvāko; dzīvē tie ir apmierināti ar to, kas viņiem ir, vai tas ir maz vai daudz, zinādami, ka saņem tik, cik viņiem vajadzīgs: maz, kam maz vajaga, un daudz, kam daudz vajaga — un nevis viņi paši zina, kas viņiem vajadzīgs, bet vienīgi Kungs, kuram visas lietas, par ko Viņš gādā, ir mūžīgas. Tāpēc tie arī nebažijas par nākotni un šādas bažas sauc par rūpēm rītdienas labad, kas pēc viņu vārdiem, esot sirdēsti par to, ka varētu zaudēt vai neiegūt tādas lietas, kuŗas dzīves vajadzībām nav nepieciešamas. Ar citiem tie nekad nerīkojas ļaunā nolūkā, bet gan no labas, taisnas un godīgas sirds, rīcību ļaunā nolūkā saukdami par viltību un

vairīdamies no tās kā no čūsku indes, tāpēc ka tā ir pilnīgi pretēja nevainībai. Tā kā tie par visu vairāk mīl Kunga vadību un visu saņemto pienes Viņam, tad viņi tiek atturēti no savas pašdabas, un, cik viņi tiek no tās atturēti, tik viņos iedarbojas Kungs. Aiz šī iemesla visu, ko tie no Kunga dzird — vai nu lasot Vārdu, vai klausoties sludināšanu — viņi nenogulda vis atmiņā, bet tūdaļ tam paklausa, tas ir grib un dara to, jo griba ir viņu īstenā atmiņa. Ārēji raugoties, tie lielāko tiesu izliekas vientiesīgi, bet ir iekšēji gudri | sapientes et prudentes |. Šos Kungs domājis, sacīdams: “Esiet gudri kā čūskas un vientiesīgi kā baloži” (Mt. 10:16), un šādiem ir nevainība, ko sauc par gudrības nevainību. Tā kā nevainība pati sev nekā laba nepiespiež, bet visu labo piedēvē Kungam, tādējādi mīlēdama Kunga vadību un tāpēc būdama visa labā un patiesā uzņemšana, no kurā — labā un patiesā — sastāv gudrība, tad cilvēks ir tā radīts, lai, bērns būdams, viņš būtu ārējā nevainībā un, vecs tapis — iekšējā, lai caur pirmo nāktu pēdējā un caur pēdējo pirmajā. Tāpēc, vecs tapdams, cilvēks top arī augumā mazāks un par jaunu kā gudrs bērns, un tādējādi eņģelis, jo gudrs bērns augstākā nozīmē ir eņģelis. Aiz šī iemesla Vārdā bērns apzīmē nevainīgo un sirmgalvis — gudro, kurā ir nevainība.

279. Tamlīdzīgi notiek arī ar ikvienu atdzimstošo, jo atdzimšana ir piedzimšana par jaunu, zīmējoties uz garīgo cilvēku. Vispirms viņš tiek ievests bērnības nevainībā, kas pastāv nekā patiesa nezināšanā un nekā laba nespēšanā no sevis, bet vienīgi no Kunga, vēloties un izlūdzoties to tāpēc vien, ka tas ir patiesais un labais. To Kungs arī dod, cilvēkam vecumā pieņemoties: vispirms vedot viņu labā un patiesa ziņāšanā, tad no zināšanas saprašanā un pēdīgi no saprašanas gudrībā, nevainībai allaž viņu pavadot, kas, kā teikts, pastāv nekā patiesa nezināšanā un nekā laba nespēšanā no sevis, bet no Kunga. Bez šādas ticības un tās jausmas neviens nekā nespēj uzņemt no debess. Tanī galvenokārt pastāv gudrības nevainība.

280. Tā kā nevainība pastāv Kunga un nevis sevis paša vadībā, tad debesī visi ir nevainībā, jo visi, kas tur atrodas, mīl Kunga vadību. Viņi zina, ka pašam sevi vadīt nolīmē ļauties savas pašdabas vadībai, bet pašdaba ir — mīlēt sevi pašu, un kas sevi pašu mīl tas nelauj sevi citam vadīt. Tālab eņģelis, cik viņš ir nevainībā, tik arī ir debesī jeb dievišķajā labajā un patiesajā, jo tanīs būt nozīmē debesī būt. Tāpēc arī debesis izšķiras pēc nevainības | pakāpēm |: kas ir zemākajā jeb pirmajā debesī, tie ir pirmās jeb zemākās pakāpes nevainībā; kas ir vidējā jeb otrajā debesī, tie ir otrās jeb vidējās pakāpes nevainībā; un kas ir iekšējā jeb trešajā debesī, tie ir trešās jeb iekšējās pakāpes nevainībā, šie tāpēc ir pati debess nevainība, jo vairāk par citiem mīl Kunga vadību, tāpat ka bērni sava tēva vadību. Tāpēc arī dievišķo patieso, ko viņi dzird vai nu tieši no Kunga, vai netieši caur Vārdu un sludināšanu, viņi uzņem tūdaļ gribā un dara to, un šādā kārtā iekļauj dzīvē! No tam viņiem ir tik liela gudrība, salīdzinot ar zemāko debesu eņģeļiem (skat. 270. un 271. nr.). Tādi būdami, šie eņģeļi ir Kungam vistuvāk, no Kā viņiem ir nevainība, un viņi ir arī atraisīti no savas pašdabas tiktāl, ka dzīvo it kā Kungā. No ārienes raugoties, viņi izliekas vientiesīgi un zemāko debesu eņģeļiem parādās kā bērni, tātad maziņi, un arī kā tādi, kas nav necik gudri, jebšu viņi no visiem debess eņģeļiem ir gudrākie. Jo viņi zina, ka pašiem no sevis viņiem nav nekādas gudrības, ka gudram būt nozīmē to atzīt, un ka tas, ko viņi zina, ir tikpat kā nekas, salīdzinot ar to, ko viņi nezina. To zināt, atzīt un jaust — viņi saka esam pirmo pakāpi uz gudrību. Šie eņģeļi ir arī kaili, jo kailums atbilst nevainībai.

281. Par nevainību daudz esmu runājis ar eņģeļiem, un viņi mani pamācīja, ka nevainība esot visa, labā būtība, kāpēc arī labais esot labs vienīgi tik, cik tanī ir nevainības; tamlīdz arī gudrība esot gudrība viesīgi tik, cik tanī ir nevainības, un tāpat arī mīlestība, labprātība un ticība. Tāpēc neviens nevarot ieiet debesī, ja viņam nav nevainības. Tas esot domāts Kunga vārdos: “Laidiet bērniņus pie Manis nākt un neliedziet tiem, jo tādiem pieder debesu valstība. Patiesi Es jums saku: kas neuzņem debesu valstību kā bērniņš, tas nenāks tanī” (Mt. 19:14; Mr. 10:14,15; Lūk. 18:16,17). Ar bērniem šē un citās vietās Vārdā domāti nevainīgie. Nevainības stāvokli Kungs apraksta arī Mt. 6:24,25, bet vienos atbildumos. Labais ir labs tik, cik tanī ir nevainības, tāpēc, ka viss labais ir no Kunga un nevainība ir gribēt, lai Kungs vada. Mani pamācīja arī, ka patieso iespējams saistīt ar labo un labo ar patieso tikai nevainībā. Aiz šī iemesla arī eņģelis nav debess eņģelis, ja viņā nav nevainības, jo nevienā nav debess, pirms viņā patiesais nav saistīts ar labo. Tālab arī patiesā un labā saistību sauc par debešķīgo laulību, un šī laulība ir debess. Mani pamācīja arī, ka īsta laulības mīlestība rodoties no nevainības, proti, labajam saistoties ar patieso, šai saistībā ir abu laulāto, proti, vīra un sievas, sirdsprāts, un tā savā zemākajā pakāpē pieņem laulības mīlestības veidu, jo laulātie draugi, tāpat kā viņu sirdsprāti, viens otru mīl. No tam laulības mīlestībā ir it kā bērnišķības un nevainības rotaļa.

282. Tā kā nevainība ir pati labā būtība eņģeļos, tad ir skaidrs, ka no Kunga izejošais dievišķais labais ir pati nevainība, jo šis labais eņģeļos ieplūst un ierosmina viņu visiekšējākos iecirkņus, kārtojot un pielāgojot tos visa debess labā uzņemšanai. Tamlīdzīgi notiek ar bērniem, kuru iekšējie iecirkņi, nevainībai no Kunga tiem cauri plūstot, tiek ne tikai veidoti, bet arī pastāvīgi pielāgoti un kārtoti debešķīgās mīlestības labā uzņemšanai, jo nevainības labais darbojas no visdziļākās iekšienes, būdams, kā jau teikts, visa labā būtība. No sacītā iespējams redzēt, ka visa nevainība ir no Kunga. Aiz šī iemesla Kungu Vārdā sauc par Jēru, jo jērs nozīmē nevainību. Nevainība, būdama iekšējākais visa debess labā saturs, tādā mērā ierosmina sirdsprātu, ka ikviens, kas to, kādam iekšējās debess eņģeļiem tuvojoties, jūt, šķiet vairs par sevi nevaldām un jūtas no tam tik priecīgs un it kā aizrauts, ka katrs pasaules prieks, ar to salīdzinot, izliekas kā nieks. To es saku tāpēc, ka pats esmu to skaidri jūcis.

283. Nevainība ierosmina visus, kas ir nevainības labajā, un, cik kurš šinī labajā ir, tik tā viņu ierosmina. Bet kas nav nevainības labajā, tos tā neierosmina. Tāpēc arī visi tie, kas ir ellē, ir pilnīgi pret nevainību. Viņi arī nezina, kas ir nevainība. Pat vairāk: jo kāds ir nevainīgāks, jo vairāk viņi deg iekārē to pazudināt. Aiz šī iemesla viņi necieš bērnus un, tos redzēdami, tūlīt iedegas nežēlīgā iekārē tiem kaitēt. No tam man kļuva skaidrs, ka cilvēka pašdaba un tamlīdz arī patmīlība ir pret nevainību, jo visi, kas ir ellē, ir savā pašdaba un tātad patmīlībā.

PAR MIERA STĀVOKLI DEBESĪ

284. Kas nav debess mierā bijis, tas nespēj arī jaust, kas tas ir par mieru, kurā ir eņģeļi. Cilvēks, kamēr viņš ir ķermenī, nespēj arī debess mieru uzņemt, tātad arī to jaust, jo cilvēka jaušana attiecas uz dabīgajām lietām. Lai to jaustu, viņam būtu jāvar domāšanā pacelties un atraisīties no ķermeņa, nokļūt gara stāvoklī un būt tad kopā ar eņģeļiem. Tā kā es tā esmu debess mieru jautis, tad varu to aprakstīt — tikai ne vārdiem, kāds tas ir sevī, jo cilvēku vārdi ir šādam aprakstam nepietiekoši — bet vienīgi, salīdzinot ar dvēseles mieru, kāds ir tiem, kas apmierināti Dievā.

285. Ir divi iekšējākie stāvokļi debēsī, proti nevainība un miers. Par iekšējākiem tos sauc tāpēc, ka tie iziet tieši no Kunga. No nevainības ir viss debess labais, un miera dēļ visu labo jūt patīkamu, bet katrs labais savējā veidā ir patīkams, šie abi — tā labais kā patika — pieder pie mīlestības, jo ko mīl, to sauc par labu un arī jūt patīkamu. No tam izriet, ka šie divi iekšējākie debess stāvokļi, proti, nevainība un miers, iziet no Kunga dievišķās mīlestības un ierosmina eņģeļus no visdziļākās iekšienes. Ka nevainība ir iekšējākais labā stāvoklis, redzams iepriekšējā nodaļā, kur ir runa par debess eņģeļu nevainības stāvokli, bet ka miers ir iekšējākais patikas stāvoklis, kas rodas no nevainības labā, tas tagad tiks rādīts.

286. Papriekš būs runa, no kam miers ceļas. Dievišķais miers ir Kungā un rodas no Viņa Dievišķā savienošanās ar Dievišķo Cilvēcisko Viņā. Miera dievišķīgums debēsī ir no Kunga un rodas no Viņa saistīšanās ar debess eņģeļiem, un atsevišķi ikvienā eņģelī no labā un patiesā saistīšanās. Šie ir miera cēloņi, no kuriem redzams, ka miers debēsī ir Dievišķais, kas ar svētlaimi ierosmina visu labo tajās, tātad, no kā ir viss debess prieks, kurš savā būtībā ir Kunga dievišķās mīlestības dievišķais prieks no Viņa saistīšanās ar debesi un ikvienu tajā. Šis prieks, ko Kungs eņģeļos un eņģeli no Kunga, ir miers. No tā izriet visa eņģeļu svētlaimē, patika un laime jeb tas, ko sauc par debess prieku.

287. Tā ka miera cēloņi ir šie, tad Kungu sauc par miera Lielkungu un Viņš saka, ka miers esot no Viņa un Viņā. Arī eņģeļus sauc par miera eņģeļiem un debesi par miera mājokli, piem., sekošās vietās: “Viens Zēns mums ir dzimis, viens Dēls mums ir dots, uz kura kamieša ir valdīšana, un Viņa vārds tiks saukts: Brīnišķīgs, Padomdevējs, Dievs, Varonis, mūžības Tēvs, miera Lielskungs; valdīšanas un miera vairotājam nebūs gala” (Jez. 9:5,6). “Jēzus sacīja: Mieru Es jums atstāju, Savu mieru Es jums dodu; ne kā pasaule dod, Es jums dodu” (Jāņa 14:27). “To Es uz jums esmu runājis, lai jums miers būtu Manī” (Jāņa 16:33). “Jehova pacels Savu vaigu uz tevi un dos tev mieru” (2. Moz. 6:26). “Miera eņģeļi gauži raud: ceļi ir izpostīti” (Jez. 33:7,8). “Taisnības darbs būs miers, un Mana tauta mājās miera dzīvoklī” (Jez. 32:17,18). Ka ar mieru Vārdā domāts dievišķais un debešķīgais miers, redzams arī no citām vietām, kur tas minēts (piem.: Jez. 52:7; 54:10; 59:8; Jerem. 16:5; 25:37; 29:11; Ag. 2:9 101; Cak. 8:12; Ps. 37:37. u.c.). Tā kā miers nozīmē Kungu un debesi, tāpat arī debišķīgo prieku un labā patiku, tad senos laikos un arī tagad vēl mēdz sveicināt: “Miers ar jums.” To arī Kungs apstiprināja, sacīdams mācekļiem, tos izsūtot: “Kurā namā jūs ieiesit, sakait vispirms: Miers šim namam! Un ja tur būs kāds

miera dēls, tad uz viņa jūsu miers dusēs” (Lūk. 10:5,6). Un arī Kungs pats, parādīdamies apustuļiem, sacīja: “Miers ar jums” (Jāņa 20:19,21,26). Miera stāvoklis domāts Vārdā arī tur, kur par Jehovu sacīts, ka Viņš odis miera smaržu (piem.: 2. Moz. 29:18,25,41; 3. Moz. 1:9,13,17; 2:2,9; 6:8,14. | latv. tulk.: 6:15,21 ; 23:12,13,18; 4. Moz. 15:3,7,13; 28:6,8,13; 29:2,6,8,13,36). Ar miera smaržu debešķīgajā nozīmē apzīmēta miera jausma. Tā kā miers apzīmē paša Dievišķā savienošanos ar Dievišķo Cilvēcisko Kungā un Kunga saistīšanos ar debesi un baznīcu, un visiem, kas ir debesī, un baznīcā ar tiem, kas Viņu uzņem — tad šo saistību pieminēšanai ir iestādīts sabats un nosaukts šai vārdā | kurš atvasināts | no dusas jeb miera. Tas bija vissvētākais attēls baznīcā, un tāpēc arī Kungs pats Sevi nosauca par sabata Kungu (skat. Mt. 12:8; Mr.2:27,28; Lūk. 6:5).

288. Debess miers, būdams Dievišķais, kas visdziļāk ierosmina svētlaimē pašu labo eņģeļos, nav viņiem atklāti jaušams, bet tikai kā sirds patika, kad viņi ir savas dzīvības labajā, kā mīlīga sajūta, dzirdot patieso, kas saskan ar viņu labo, un kā prāta ieprieca, jaušot to | proti, labā un patiesā | saistīšanos. No turienes tomēr tas ieplūst visos viņu dzīves aktos un domās, izpauzdamies tanīs kā prieks arī ārējā veidā. Bet miers savas kādības un daudzuma ziņā debesis ir dažāds, atkarībā no to nevainības, kuri tur atrodas, tāpēc ka nevainība un miers iet līdztekus (jo, kā iepriekš teikts, no nevainības ir viss debess labais, un miera pēc visu šo labo jūt patīkamu). No tam var droši spriest, ka tas pats, kas iepriekšējā nodaļā bija teikts par nevainības stāvokli debesis, šē sakāms arī par miera stāvokli, tāpēc ka nevainība un miers ir savstarpēji tāpat saistīti kā labais ar savu patiku, jo labo jūt labu tā patikas pēc un patīkamo pazīst pēc viņa labā. Ja tā, tad ir skaidrs, ka iekšējās jeb trešās debess eņģeļi ir trešajā jeb pašā iekšējā miera pakāpē, tāpēc ka viņi ir trešajā jeb pašā iekšējā nevainības pakāpē; un zemāko debesu eņģeļi ir zemākā miera pakāpē, tāpēc ka zemākā nevainības pakāpē (skat. iepriekš 280. nr.). Ka nevainība un miers tāpat ir kopā kā labais ar tā patiku, redzams no bērniem, kas, būdami nevainībā, ir arī miera stāvoklī, kurā viss viņiem ir rotaļīgs. Bet bērnos miers ir ārējs; iekšējs miers, turpretī, tāpat kā iekšēja nevainība, nav citur kā tikai gudrībā un, būdams gudrībā, tas ir tur, kur labais saistās ar patieso, jo no tam ir gudrība. Ir debešķīgs jeb eņģeļu miers arī cilvēkos, kuri ir gudrībā no labā un patiesā saistības un jūtas apmierināti Dievā; tikai šis miers, pasaulē dzīvojot, ir apslēpts viņu iekšienē, bet atklājas, ķermeni atstājot un ieejot debesi, jo tad iekšiene atveras.

289. Tā kā dievišķais miers rodas, Kungam saistoties ar debesi, un atsevišķi ikvienā eņģeļi, labajam saistoties ar patieso, tad eņģeļi, būdami mīlestības stāvoklī, ir arī miera stāvoklī, jo tad viņos labais ar patieso saistās. Ka eņģeļu stāvokli mainās, redzams agrāk (154. – 160. nr.). Tamlīdzīgi notiek arī ar cilvēku, viņam atdzimstot: iestājoties stāvoklim, kad labais ar patieso viņā ir saistīti, kas notiek galvenokārt pēc kārdināšanām, viņš nonāk patikas stāvoklī debešķīga miera pēc. Šis miers salīdzināms ar rītu rīta ausmu pavasarī, kad naktij beidzoties, no saules lēkta viss virs zemes sāk par jaunu dzīvot, rasai no debess nolaižoties, no augiem izplūst smarža, pavasara siltumam iedarbojoties, zeme top auglīga, un cilvēka sirdsprāts pildās ar iepriecu — un proti tāpēc, ka rīts jeb rīta ausmu pavasarī atbilst eņģeļu miera stāvoklim debesi (skat. 155. nr.).

290. Runāju ar eņģeļiem arī par mieru un sacīju, ka pasaulē saka esam mieru, izbeidzoties kariem un naidīgām attieksmēm valstu starpā, tāpat ienaidam un nesaskaņām | atsevišķu | cilvēku starpā, un iekšēju mieru saprot kā prāta nomierinājumu, mītējoties rūpēm, bet sevišķi kā mierīgumu un patiku, darišanām labi veicoties. Bet eņģeļi sacīja, ka prāta nomierinājums, tāpat mierīgums un patika, mītējoties rūpēm un darišanām veicoties, gan šķietot pie miera piederam, patiesība tomēr pie tā nepiederot — atskaitot stāvokli, kad cilvēki ir debešķīgajā labajā, tāpēc ka miers esot tikai šinī labajā. Jo miers no Kunga ieplūstot viņu visdziļākajā iekšienē un no turienes savukārt nolaižoties zemākajos iecirkņos, kur radot sirdsprāta nomierinājumu, prāta mierīgumu un no tam prieku. Bet tiem, kas ir ļaunajā, miera nesot. Gan parādoties arī viņos it kā nomierinājums, mierīgums un patika, kad viņiem pēc prāta veicas; bet šie stāvokļi esot tikai ārēji, jo iekšēji viņos degot ienaids, dusmas, atriebības kāre, negantība un citas ļaunas iekāres, kurās viņu prāts tiekot ierauts, tiklīdz kāds nedara viņiem pa prātam, un kuras izlaužoties uz, āru, kad nav no kā baidīties. Aiz šī iemesla viņu patika mītot neprātā, bet to patika, kuri ir labajā, mītot gudrībā. Izšķirība esot kā starp elli un debesi.

PAR DEBESS SAISTĪBU AR CILVĒKU DZIMUMU

291. Baznīcā ir zināms, ka viss labais ir no Dieva, ne no cilvēka, un tāpēc nevienam nebūs sev nekādu labo piedēvēt par savu: un tāpat ir zināms, ka ļaunais ir no velna. Tāpēc arī, kas runā pēc baznīcas mācības, saka par tiem, kuri labi dara, tāpat par tiem, kuri dievbijīgi runā un sludina, ka Dievs viņus vadot, bet pretējo — par tiem, kas ļauni dara un bezdievīgi runā. Tā nevarētu būt, ja cilvēkam nebūtu saistības ar debesi, tāpat arī ar elli, un ja šī saistība nepastāvētu ar viņu gribu un saprātu, jo no šīm | gara spējām | ķermenis darbojas un mute runā. Kāda ir šī saistība — to tagad pateiksim.

292. Pie katra cilvēka ir labi un ļauni gari, pie kam ar labo garu palīdzību cilvēks saistās ar debesi, un ar ļauno palīdzību — ar elli. Šie gari atrodas garu pasaulē, kas ir vidū starp debesi un elli un par ko īpaši būs runa turpmāk. Šie gari, nākdami pie cilvēka, ieiet visā viņa atmiņā un no tās visā viņa domāšanā: ļaunie gari — ļaunos atmiņas un domu priekšstatos, labie, turpretī, labos. Gari nepavisam nezina, ka ir pie cilvēka, bet, pie tā būdami, domā, ka visi cilvēka atmiņas un domu priekšstati esot viņu. Viņi cilvēku arī neredz, tāpēc ka | vispār | lietas mūsu pasaulē viņiem nav redzamas. Cik vien iespējams, Kungs gādā, lai gari nezinātu, ka ir pie cilvēka. To zinādami, viņi arī runātu ar cilvēku un tad ļaunie gari to samaitātu, jo šie, būdami saistīti ar elli, neko tik ļoti nekāro kā cilvēku samaitāt, un ne tikvien viņa dvēseli — tas ir, samaitāt viņu ticības un mīlestības ziņā — bet arī ķermeni. Citādi ir, kad gari ar cilvēku nerunā: tad viņi nezina, ka tas, ko viņi domā, ir cilvēka, tāpat arī tas, ko viņi sava starpā runā, jo savā starpā viņi runā arī no cilvēka | atmiņas |, bet domā, ka tā ir viņu, un ikvienam savējais ir vērts un mīļš. Tādā kārtā tiek panākts, ka gari cilvēku mīl un vērtē, paši to nezinādami. Ka tāda ir garu saistība ar cilvēku — tas man no vairāku gadu nepārtrauktiem pieredzējumiem ir tik labi zināms kā nekas cits.

293. Cilvēkam tālab ir piesaistīti arī gari, kam sakars ar elli, ka cilvēks piedzimst visu veidu ļaunajā un tāpēc pirmajā laikā dzīvo tikai no tā. Ja cilvēkam nebūtu piesaistīti tādi gari kāds ir viņš pats, viņš nespētu ne dzīvot, nedz pat tikt atraisīts no saviem ļaunumiem un par jaunu veidots. Tāpēc viņš ar ļauno garu palīdzību tiek turēts savā paša dzīvībā, un ar labo palīdzību no tās atturēts. Ar šo abēju garu palīdzību viņš ir arī līdzsvarā un, tanī būdams, ir brīvībā, var tikt atraisīts no ļauniem un virzīts uz labo. Tad arī iespējams iedēstīt viņā labo, kas nekādā ziņā nevarētu notikt, ja viņš nebūtu brīvs; un cilvēks nevarētu būt brīvs, ja no vienas puses nedarbotos | uz viņu | gari no elles, bet no otras — gari no debess, un ja cilvēks nebūtu vidū. Man arī rādīja, ka cilvēkam, no savas iedzimtās dabas, tātad no sevis paša | darbojoties |, nekādas dzīvības nebūtu, ja viņam neļautu būt ļaunajā, un tāpat, ja viņš nebūtu brīvs. Tāpat man vēl rādīja, ka viņu nevar uz labo piespiest un arī uzspiestais viņā nepaliek, un ka labais, ko cilvēks brīvi uzņem, tiek iedēstīts viņa gribā un top tikpat kā viņa īpašums. Tāpēc cilvēkam ir sakars ar elli un tāpat ar debesi.

294. Kāds ir debess sakars ar labiem gariem, elles — ar ļauniem gariem un kāda no tam ir debess un elles saistība ar cilvēku, par to nu arī būs runa. Visiem gariem, kas garu pasaulē, ir sakars ar debesi vai ar elli: ļaunajiem ar elli un labajiem ar debesi. Debess ir iedalīta biedrībās, tāpat arī elle. Ikvienam garam ir attiecsmes ar kādu biedrību, kuras iepļūsma viņu arī uztur, un tāda kārtā gars darbojas kopā ar to. No tam izriet, ka cilvēks, būdams saistīts ar gariem, ir saistīts arī ar debesi vai elli, un proti, ar to debess vai elles biedrību, kurā viņš ir savas rosmes jeb mīlestības ziņā; jo visas debess biedrības ir iedalītas pēc labā un patiesā rosmēm, bet visas elles biedrības — pēc ļaunā un nepatiesā rosmēm. Par debess biedrībām skaties agrāk teikto (41. – 45. un 148. – 151. nr.).

295. Cilvēkam ir piesaistīti tādi gari, kāds ir viņš pats savas rosmes jeb mīlestības zinā, pie kam labos garus viņam piesaista Kungs, ļaunos, turpretī, cilvēks pievelk sev pats. Bet gari pie cilvēka mainās atkarībā no pārmaiņām viņa rosmēs, un tāpēc citi gari ir pie viņa bērnībā, citi zēna, pusaudža un jaunekļa gados, un atkal citi vecumā. Bērnībā pie viņa ir gari, kas ir nevainībā, tas ir, kam sakars ar nevainības, proti, iekšējo jeb trešo debesi. Zēna gados pie viņa ir gari, kas ir zināšanas tieksmē, tas ir, kam sakars ar apakšējo jeb pirmo debesi; pusaudža gados un jaunībā pie viņa ir gari, kas ir patiesā un labā tieksmē un no tam sapratībā, tas ir kam ir sakars ar otro jeb vidējo debesi; un vecumā pie viņa ir gari, kas ir gudrībā un nevainībā, tas ir, kam sakars ar iekšējo jeb trešo debesi. Šos garus Kungs piesaista tiem, ko iespējams par jaunu veidot un atdzemdināt. Bet citādi ir ar tiem, ko nav iespējams par jaunu veidot un atdzemdināt. Arī šiem ir piesaistīti labi gari, lai ar to palīdzību viņus atturētu, cik iespējams, no ļaunā; bet tieši saistīti viņi ir ar ļauniem gariem, kuriem ir sakars ar elli, no kurienes pie viņiem ir tādi gari, kādi ir paši šie cilvēki. Ja viņi mīl paši sevi, mantu, atriebšanos vai laulības pārkāpšanu — viņiem ir klāt tādi pat gari, kas it kā mājā viņu ļaunajās rosmēs. Šie, ciktāl cilvēks nav ar labo garu palīdzību atturams no ļaunā, viņu iekarsē, un ciktāl | ļaunā | rosme viņā valda, tie pieķeras un nelaižas vaļā.

Tādā kārtā ļauns cilvēks ir saistīts ar elli un labs ar debesi.

296. Kungs vada cilvēku ar garu palīdzību tāpēc, ka cilvēks nav debess kārtībā, jo viņš piedzimst ļaunumos, kas ir ellišķi. Tātad viņš ir gluži pret dievišķo kārtību un tādēļ vedams atpakaļ kārtībā, bet tas var notikt tikai netieši ar garu palīdzību. Citādi būtu, ja cilvēks piedzimtu labajā, kas saskan ar debess kārtību: tad Kungs viņu vadītu nevis ar garu, bet ar pašas kārtības, tas ir, vispārējās ieplūsmas palīdzību. Ar šo ieplūsmu cilvēks tiek vadīts, viņa domāšanai un gribēšanai izpaužoties darbībā, tas ir, savā runā un darbos, jo viņa runa un darbi raisās dabiskā kārtībā un tāpēc gariem, kas cilvēkam piesaistīti, nav ar tiem nekādas darišanas. Ar vispārējo ieplūsmu no garīgās pasaules tiek arī vadīti kustoņi, jo šie ir savas dzīves kārtībā un nav jspējuši to sagrozīt un izpostīt, tāpēc ka viņiem nav tā, no kā veidojas prāts. Kāda izšķirība ir starp cilvēkiem un dzīvniekiem, redzams no agrāk teiktā (39. nr.).

297. Par debess saistību ar cilvēku dzimumu vēl ir jāzina, ka Kungs pats iedarbojas ikvienā cilvēkā saskaņā ar debess kārtību, tiklab viņa iekšējākos kā arī ārējākos iecirkņos un kārtu viņu debess uzņemšanai, vadot viņa ārējākos iecirkņus no iekšējākiem un reizē arī iekšējākos no ārējākiem, tādā kārtā turēdams viņā visu un katru atsevišķo lietu kopā. Šo Kunga ieplūsmu sauc par tiešu, bet otro, kas notiek ar garu palīdzību — par netiešu, šis pēdējās pastāvēšana atkarājas no pirmās. Tiešā jeb Kunga paša ieplūsma nāk no Viņa Dievišķā Cilvēciskā un ieiet cilvēka gribā un caur šo saprātā, tātad cilvēka labajā un caur šo viņa patiesajā, jeb, kas ir tas pats, tā ieiet viņa mīlestībā un caur šo ticībā, bet ne otrādi. Vēl mazāk tiešā ieplūsma ieiet ticībā vien bez mīlestības, patiesajā vien bez labā, vai saprātā, ko neveido griba. Šī dievišķā ieplūsma ir pastāvīga, un to uzņem tikai labie labajā. Ļaunie to vai nu atstumj, vai noslāpē, vai sagroza, no kam viņu dzīvība ir ļauna, un garīgā uztverē tā ir nāve.

298. Gari pie cilvēka — tiklab ar debesi, kā ar elli saistītie — nekad neiespiežas viņā ar domāšanu no savas pašu atmiņas. Ja tie viņā iespiestos no savas domāšanas, tad cilvēkam liktos, ka šo garu domas ir viņa (skat. agrāk 256. nr.). Tomēr caur viņiem ieplūst cilvēkā labā un patiesā mīlestības rosme no debess, un ļaunā un nepatiesā mīlestības rosme no elles. Cik tad nu cilvēka paša rosme saskan ar viņā ieplūstošo rosmi, tik viņš šo uzņem savā domāšanā, jo cilvēka iekšējā domāšana pilnīgi atbilst viņa rosmei jeb mīlestībai; bet cik tas nesaskan, tik viņš to neuzņem. No tam ir skaidrs, ka, gariem ienesot cilvēkā nevis domāšanu, bet tikai labā vai ļaunā rosmi, cilvēkam, brīvam esot, ir izvēle, un viņš tātad spēj uzņemt savā domāšanā labo un atmest ļauno, no Vārda zinādams, kas ir labs un kas ļauns. Ko cilvēks uzņem no savas rosmes domāšanā, tas viņam arī tiek pieskaitīts | kā viņa piederums |, bet ko viņš no rosmes neuzņem domāšanā, tas viņam netiek pieskaitīts. No sacītā redzams, ka cilvēkā ieplūst labais no debess un ļaunais no elles.

299. Man vēlēja arī zināt, no kam cilvēkam rodas baiguma sajūta, sirdssāpes | dolor animi | un iekšējas skumjas, ko sauc par grūtsirdību | melancholia |. Ir gari, kas vēl nav saistīti ar elli, tāpēc ka ir vēl savā pirmajā stāvoklī (par šiem stāvokļiem skaties turpmāk, kur būs runa par garu pasauli). Šie gari mīl nesagremotas un nelāgas vielas, kādās pārvēršas barība, kuņģim to pārstrādājot. Tālab arī viņi ir tur, kur tādas vielas pie cilvēka atrodas, jo tās viņiem patīk, un tur viņi sarunājas no savas ļaunās rosmes. Rosme, no kuras viņi runā, ieplūst no turienes cilvēkā, un tad, ja tā ir pretēja cilvēka paša rosmei, viņam rodas grūtsirdīgas skumjas un baigums, bet ja tā saskan, viņš ir priecīgs un jautrs. Šie gari parādās kuņģa tuvumā — citi pa kreisi, citi pa labi, citi zem, citi virs tā, arī tuvāk un tālāk, tātad dažādās vietās atkarībā no rosmēm, kādās tie ir. Ka no tam rodas sirdī baiguma sajūta — to man no vairākkārtējiem piedzīvojumiem ir vēlēts zināt un par to pārliecināties. Esmu viņus redzējis, dzirdējis, jutis viņu radīto baigumu, sarunājies ar viņiem. Viņiem attālinoties, baigums mitējās, atgriežoties — atgriezās arī baigums, un es skaidri jautu to pieaugam un mazināties atkarībā no viņu tuvošanās un attālināšanās. No tam man kļuva skaidrs, kāpēc daži cilvēki, nepazīdami sirdsapziņas — tāpēc ka viņiem tās nav — piedēvē sirdsapziņas sāpes kuņģim.

300. Debess nesaistās ar cilvēku tā, kā viens cilvēks ar otru, bet gan ar viņu iekšējiem jeb sirdsprāta iecirkņiem, tātad ar viņa garīgo jeb iekšējo cilvēku. Bet ar viņa dabīgo jeb ārējo cilvēku, tā saistās atbīdumos, par kuru saistību būs runa nākošajā nodaļā — par debess saistību ar cilvēku ar Vārda palīdzību.

301. Ka debess saistās ar cilvēku dzimumu un cilvēku dzimums ar debesi tā, ka savas pastāvēšanas ziņā tie ir viens atkarīgs no otra — arī būs pateikts nākošajā nodaļā.

302. Es runāju ar eņģeļiem par debess saistību ar cilvēku dzimumu un sacīju, ka baznīcas cilvēks gan saka visu labo esam no Dieva, arī eņģeļus atrodami pie cilvēka, bet tikai nedaudzi tic, ka eņģeļi ir saistīti ar cilvēku; un vēl mazāk ir tādu, kas tic, ka tie ir viņa domāšanā un rosmē. Uz to eņģeļi sacīja:

viņi zinot gan, ka cilvēki pasaulē tā | nepareizi | tic untomēr tā | pareizi | runā. Ka tas notiek sevišķi baznīcā, par to viņi brīnījās, jo tai taču ir Vārds, kas māca par debesi un tās saistību ar cilvēku. Un šī saistība taču ir tāda, ka cilvēks ne vismazāko sīkumu nespēj domāt bez viņam piesaistītiem gariem un no tam atkarājas viņa garīgā dzīvība. Par šīs nezināšanas iemeslu viņi minēja to, ka cilvēks iedomājas sevi pašu dzīvojam, bez sakara ar dzīvības Pirmo Esmi — nezinādams, ka šis sakars viņam pastāv ar debess palīdzību, jebšu cilvēks, šim sakaram pārtrūkstot, tūdaļ zaudētu dzīvību. Ja cilvēks ticētu tā, kā patiesībā ir, proti, ka viss labais ir no Kunga, bet viss ļaunais no elles, tad viņš labo sevī neuzskatītu par savu nopelnu, nedz arī viņam tiktu ieskaitīts ļaunais, jo tad visā labajā, ko cilvēks domā un dara, viņš raudzītos uz Kungu, bet visu ļauno, kas viņā ieieta, raidītu atpakaļ ellē, no kurienes tas ir. Bet neticot, ka ir kāda iepļūsma no debess un elles, un tāpēc domājot, ka viss, ko viņš domā un grib, ir viņā pašā un tamdēļ arī nāk no viņa paša, cilvēks piesavējas ļauno un samaitā iepļūstošo labo, piedēvējot sev nopelnu.

PAR DEBESS SAISTĪBU AR CILVĒKU AR VĀRDA PALĪDZĪBU

303. Kas ar iekšējāku prātu domā, tie spēj redzēt, ka visām lietām sakars ar pirmcēloni | Primo | pastāv ar starpcēloņu | intermedia | palīdzību un, kurai lietai šāda sakara nav, tā izzūd. Jo domādami viņi zina, ka nekas nevar pastāvēt pat no sevis, bet gan no iepriekšējā un tādējādi visas lietas no pirmās, pie kam sakars ar iepriekšējo ir tāds, kāds ir sekām ar savu radošo cēloni, jo šķirot šo cēloni no tās sekām, pēdējās atraisās un iznīkst. Mācītie ļaudis, tā domādami, ir redzējuši un sacījuši, ka pastāvēšana ir nemitīga rašanās un tā tad visas lietas, būdamas no pirmās radušās, no tās arī nemitīgi rodas, tas ir, pastāv. Bet kāds ir ikvienas lietas sakars ar iepriekšējo, tā tad arī pirmo, no kā ir viss — tas isos vārdos nav pasakāms, jo ir ļoti dažāds. Vispār iespējams patiekt tikai to, ka dabīgajai pasaulei ir sakars ar garīgo un tāpēc pastāv atbilstība starp visām lietām dabīgajā un garīgajā pasaulē, par ko rakstīts agrāk (103. – 115. nr.). Tāpat pastāv sakars un tamdēļ arī atbilstība starp visu, kas ir cilvēkā un debesī, par ko arī rakstīts agrāk (87. – 102. nr.).

304. Cilvēks ir tā radīts, ka viņam ir sakars un saistība ar Kunu, bet ar debess eņģeļiem viņš tikai biedrojas. Ar eņģeļiem cilvēks tāpēc nav saistīts, bet tikai biedrojas, ka viņš no radīšanas ir līdzīgs eņģelim savu iekšējo jeb sirdsprāta iecirkņu ziņā, jo cilvēkam ir tāda pat griba un arī saprāts kā eņģelim. Aiz šī iemesla cilvēks pēc aiziešanas no šīs pasaules — ja viņš dzīvojis saskaņā ar dievišķo kārtību — top par eņģeli, un viņam tad ir ar eņģeļiem līdzīga gudrība. Tāpēc, runājot par cilvēku saistību ar debesi, ir domāta viņa saistība ar Kungu un biedrošanās ar eņģeļiem, jo debess ir debess nevis eņģeļu pašdabas, bet Kunga Dievišķā dēļ. Ka Kunga Dievišķais veido debesi, redzams no agrāk teiktā (7. – 22. nr.). Bet cilvēkam vēl ir tas, kā eņģelim nav: viņš ne tikvien ar savu iekšieni ir garīgajā pasaulē, bet ar savu ārieni arī dabīgajā pasaulē. Viņa ārējie iecirkņi dabīgajā pasaulē ir viss, kas pieder pie viņa dabīgās jeb ārējās atmiņas un no tās arī pie domāšanas un iztēles — vispār atziņas un zināšanas līdz ar patiku un jaukumu, cik tas tām piemīt no pasaules | quantum sapiunt ex mundo |; tad vēl vairāki ķermeņa jutekļu prieki un bez tam vēl paši jutekļi, runāšanas un darbošanās. Tie visi ir arī pēdējie iecirkņi | cilvēkā |, kuros nolaižas Kunga iepļūsma, jo tā neapstājas vidū, bet dodas līdz savai pēdējai pakāpei. No sacītā iespējams spriest, ka cilvēkā ir dievišķās iekārtas pēdēja pakāpe un viņš, būdams pēdējais, ir un šis iekārtas balsts un pamats. Tā kā Kunga dievišķā iepļūsma neapstājas vidū, bet dodas, kā teikts, līdz savai pēdējai pakāpei, un vidējā pakāpe, kurai tā iet cauri, ir eņģeļu debess, bet pēdējā ir cilvēkā, un tā kā nekas nav bez sakara, tad no tam izriet, ka debess ir sakarā un saistīta ar cilvēku dzimumu tā, ka savas pastāvēšanas ziņā debess ir atkarīga no cilvēku dzimuma, un cilvēku dzimums no debess: cilvēku dzimums bez debess būtu kā ķēde bez kāša, un debess bez cilvēku dzimuma kā nams bez pamata.

305. Bet tā kā cilvēks, mīlēdams sevi un pasauli, ir novērsis savu iekšieni no debess un, pievēršot to pasaulei un sev pašam, minēto sakaru ar debesi pārrāvis un tādējādi atrāvis, nekalpodams vairs debessij par balstu un pamatu — tad Kungs ir gādājis līdzekli, kas būtu debessij balsta un pamata vietā un arī kalpotu debess saistīšanai ar cilvēku. Šis līdzeklis ir Vārds. Bet kā Vārds noder par tādu līdzekli — tas plaši aprādīts “Debešķīgajos Noslēpumos”; kopsavilkumā no turienes tas redzams arī mazajā rakstiņā “Par balto zirgu Apokalipsē” un vēl “Debešķīgās Mācības” pielikumā.

306. Mani no debess pamācīja, ka vissenajiem cilvēkiem bijusi tieša atklāsme, jo viņu iekšiene bijusi vērsta uz debesi, un tādējādi toreiz pastāvējusi saistība starp Kungu un cilvēku dzimumu. Bet pēc

šo visseeno cilvēku laikiem bijusi tikai netieša atklāsme, proti, atbildumos, jo viss šo | vēlāko | cilvēku dievišķais kults sastāvējis no tiem. Tāpēc to laiku baznīcas sauc par attēlu baznīcām, jo cilvēki toreiz zinājuši, kas ir atbildums un attēls, un ka visi priekšmeti virs zemes atbilst garīgām lietām, kuras ir debesi un baznīcā jeb, kas ir tas pats, attēlo tās. Tāpēc arī dabīgie jeb ārējie viņu kultu piederumi kalpojuši, viņiem par līdzekli garīgai domāšanai līdz ar eņģeļiem. Pēc tam kad atbildumu un attēlu zināšana bija aizmirsusies, ticis uzrakstīts Vārds, kurā visi atsevišķie vārdi un to nozīmes ir atbildumi. Tādējādi tanī ir garīgs jeb iekšējs saturs, kurā ir eņģeļi. Tāpēc arī, cilvēkiem Vārdu lasot un jaušot tā burtisko jeb ārējo nozīmi, eņģeļi to jauš iekšējā jeb garīgā nozīmē. Jo visa eņģeļu domāšana ir garīga, bet cilvēka domāšana — dabīga, un šis divējādās domāšanas, lai gan dažādas izliekas, tomēr, viena otrai atbildama, ir viens. Tāpēc, kad cilvēks bija attālinājies no debess un pārrāvis saiti ar to, Kungs gādājis līdzekli debess saistīšanai ar cilvēku — Vārdā.

307. Ka Vārds debesi ar cilvēku saista — to rādīšu ar dažām vietām tanī. Jaunā Jeruzaleme Apokaliptē aprakstīta šādiem vārdiem: “Es redzēju jaunu debesi un jaunu zemi, un agrākā debess un agrākā zeme bija zudušas; un es redzēju svēto pilsētu Jeruzalemi nokāpjam no Dieva no debess. Tā pilsēta bija četrstūraina, un tās garums līdzinājās platumam. Un eņģelis mērīja to pilsētu ar niedri — divpadsmit tūkstoš stadiju lielu: tās garums, platumas un augstums ir vienādi. Un viņš mērīja tās mūri — 144 olektis — cilvēka mēra, kas ir eņģeļu mērs. Tās mūris bija celts no jaspīda, bet pati pilsēta bija tīra zelta, līdzīga tīram stiklam. Mūra pamati bija izrotāti visādiem dārgiem akmeņiem. Un divpadsmit vārti bija divpadsmit pērles, un pilsētas iela tīra zelta kā caurspīdīga stikla” (21:1,2,16 – 19,21). Cilvēks, šos vārdus lasīdams, tos saprot vienīgi burtiskā nozīmē, tas ir, ka redzamā debess līdz ar zemi iešot bojā un radīšoties jauna debess | un zeme |, un uz jauno zemi nonāksot svētā pilsēta Jeruzaleme, kas visos savos mēros saskanēšot ar šo aprakstu. Bet eņģeļi pie cilvēka saprot šos vārdus pavisam citādi: atsevišķos vārdus, ko cilvēks saprot dabīgi, viņi — garīgi. Jauno debesi un jauno zemi viņi saprot kā jaunu baznīcu; pilsētu Jeruzalemi, kas nokāpj no Dieva no debess — kā šīs baznīcas debešķīgo mācību, kuru Kungs atklājis; tās garumu, platumu un augstumu, kas ir vienādi, proti, 12000 stadiju — kā visu šīs mācības labo un patieso kopā; pilsētas mūri — kā šo mācību sargātājas patiesības; mūra mēru, 144 olektis, kas ir cilvēka, tas ir, eņģeļa mērs — kā visas šīs sargātājas patiesības kopā līdz ar to kādību; divpadsmit pilsētas vārtus, no pērlēm — kā ievada patiesības, jo pērles tādas patiesības apzīmē; mūra pamatus no dārgakmeņiem — kā atziņas, uz kurām minētā mācība pamatojas; zeltu, līdzīgu tīram stiklam, no kā ir pilsēta un tās iela — kā mīlestības labo, kas spīd cauri mācībām un tās patiesībām. Tā visas šīs lietas uztver eņģeļi, tātd citādi nekā cilvēks. Tādējādi cilvēka dabīgie priekšstati pārvēršas eņģeļos par garīgiem priekšstatiem, viņiem neko nezinot par Vārda burtisko saturu, piem., par jauno debesi un jauno zemi, jauno pilsētu Jeruzalemi, tās mūri, šī mūra pamatiem un mēriem. Un tomēr eņģeļu domas ar cilvēka domām ir viens, tāpēc ka tās savstarpēji atbilst. Tās ir viens gandrīz tāpat kā runātāja vārdi ar to izpratni klausītājā, kurš neklausās uz vārdiem, bet vienīgi uz to jēgu. No sacītā redzams, ka vārds saista debesi ar cilvēku. Vēl kāds piemērs no Vārda: “Tanī dienā būs ceļš no Ēģiptes uz Asūru. Asūrs nāks uz Ēģipti un Ēģipte uz Asūru, un ēģiptieši kalpos Asūram. Tanī dienā Izraels būs trešais līdz ar Ēģipti un Asūru par svētību zemes vidū, ko Jehova svētīs, sacīdams: svētīta ir Mana ēģiptiešu tauta, Mans roku darbs — asīriešu tauta un Mans mantojums — Izraels” (Jez. 19:23 – 25). Ko domā cilvēks un ko eņģelis, šos vārdus lasīdami, iespējams redzēt no Vārda burtiskās un iekšējās nozīmes. Cilvēks saskaņā ar burtisko nozīmi domā, ēģiptieši un asīrieši atgriezīšoties pie Dieva, tapšot arī uzņemti un būšot viens ar izraēliešu tautu. Bet eņģeļi saskaņā ar iekšējo nozīmi domā par garīgās baznīcas cilvēku, kurš tajā nozīmē še aprakstīts un kura garīgais | sirdsprāts | ir izraels, dabīgais — Ēģipte un racionālais, kas vidū — Asūrs. Abas šīs nozīmes tomēr ir viens, tāpēc ka tās viena otrai atbilst. Tālab arī, eņģeļiem tā garīgi un cilvēkiem tā dabīgi domājot, viņi ir saistīti tikpat kā dvēsele ar ķermeni. Vārda iekšējais saturs arī ir tā dvēsele, un burtiskais — tā ķermenis. Tāds ir Vārds viscaur. No tam redzams, ka tas ir līdzeklis debess saistīšanai ar cilvēku un tā burtiskais saturs noder par balstu un pamatu | debesij |.

308. Vārds saista debesi arī tiem, kas atrodas ārpus baznīcas un kam Vārda nav, **jo Kunga baznīca, būdama universāla, ir pie visiem, kuri atzīst Dievišķo un dzīvo labprātībā.** Un viņi pēc aiziešanas no šīs pasaules, eņģeļu pamācīti, arī uzņem dievišķās patiesības — par ko rakstīts turpmāk savā nodaļā, kur būs runa par pagāniem. Universālā baznīca virs zemes Kunga skatījumā ir kā viens cilvēks, gluži tāpat kā debess, par ko bija runa agrāk (59. – 72. nr.), bet baznīca, kurā ir Vārds un kur pēc tā pazīst Kungu, ir kā sirds un plaušas šinī cilvēkā. Ka visi ķermeņa orgāni un locekļi saņem dzīvību, kas dažādos

veidos atvasināta no sirds un plaušām — tas ir zināms, un tāpat dzīvo arī cilvēku dzimuma daļa ārpus baznīcas, kurā ir Vārds, veidodama šī cilvēka locekļus. Debess saistību Vārdā ar tiem, kas ir atstātāki, var vēl salīdzināt ar gaismu, kura no vidus izplatās visapkārt. Vārdā ir dievišķā gaisma, tur ir klāt Kungs ar debesi, un no šīs klātbūtnes arī atstātāki stāvošiem ir gaisma. Citādi būtu, ja Vārda nebūtu. Sacīto iespējams vēl vairāk apgaismot ar to, kas agrāk rādīts par debess formu, pēc kuras tur notiek biedrošanās un sakari. Bet šo noslēpumu spēj aptvert vienīgi tie, kas ir garīgajā gaismā, ne tikai dabīgajā vien; jo garīgajā gaismā esošie redz skaidri neskaitāmas lietas, ko tie, kas ir tikai dabīgajā gaismā, neredz vai redz tikai neskaidri.

309. Ja uz šīs zemeslodes šāda Vārda nebūtu, tad šejienes cilvēks būtu no debess šķirts un, būdams no tās šķirts, nebūtu vairs prātīga būtne, jo cilvēka prāts rodas no debess gaismas, ieplūsmas. Šīs zemeslodes cilvēks arī nespēj uzņemt tiešu atklāsmi un no tās mācīties dievišķās patiesības kā citu zemesložu apdzīvotāji (par kuriem rakstīts īpašā nelielā rakstiņā), jo viņš, vairāk nekā tie, ir pieķēries pasaulīgām, tāpat ārējām lietām, bet atklāsmi uzņem iekšējais cilvēks. Ja ārējais to uzņemtu, tad patiesais paliktu nesaprasts. Ka tāds ir šīs zemeslodes cilvēks — skaidri redzams no tiem, kas, baznīcā būdami un zinādami no Vārda ir par debesi, ir elli un dzīvi pēc nāves, tomēr to visu sirdī noliedz; bet starp šiem ir arī tādi, kuri vairāk par citiem ir dzinušies pēc izglītības slavas un par kuriem tāpēc būtu jādomā, ka viņi ir gudrāki par citiem.

310. Esmu vairākreiz runājis ar eņģeļiem par Vārdu un sacījis, ka daži to nicina tā vienkāršā stila pēc, un ka cilvēki itin nekā nezina par tā iekšējo saturu un tāpēc arī netic, ka tanī ir apslēpta tāda gudrība. Eņģeļi sacīja, ka Vārda stils, lai gan burtiskajā saturā izliekas vienkāršs, tomēr esot tāds, kam nekur nekas nespējot līdzināties izciluma ziņā, jo dievišķā gudrība slēpjoties tā saturā ne tikai vispār, bet arī katrā atsevišķā vārdā, un debesi šī gudrība izstarojot no tā kā gaisma. Ar to viņi gribēja sacīt, ka tā, būdama dievišķais patiesais, ir debess gaisma, jo dievišķais patiesais debesi spīd kā gaisma (skat. agrāk teikto 132. nr.). Vēl viņi teica, ka bez šāda Vārda mūsu zemeslodes cilvēkiem nebūtu nekādas debess gaismas un tamlīdz arī nekādas saistības ar debesi, jo cik ir debess gaismas cilvēkā, tik viņš ar debesi ir saistīts un tik arī viņam atklājas dievišķai patiesai Vārdā. Cilvēku neziņa, ka šo saistību uztur Vārda garīgais saturs, kas atbilst tā dabīgajam saturam, ceļoties no tam, ka šīs zemeslodes cilvēks neko nezina par eņģeļu garīgo domāšanu un runāšanu, proti, ka tā ir citāda nekā cilvēku dabīgā domāšana un runāšana. To nezinādams, viņš nepavisam nevarot zināt Vārda iekšējo saturu un tamlīdz arī, ka tanī var pastāvēt tāda saistība. Vēl viņi teica, ka cilvēks, zinādams, ka ir tāds iekšējs saturs Vārdā, to zināmā mērā arī pazīdams un, Vārdu lasot, pēc tā domādams, nāktu iekšējākā gudrībā un vēl ciešāk saistītos ar debesi, jo šāda kārtā viņš iegūtu priekšstatus līdzīgu eņģeļu priekšstatiem.

DEBESS UN ELLE IR NO CIVĪĻĶU DZIMUMA

311. Kristīgajā pasaulē cilvēki nepavisam nezina, ka debess un elle cēlušās no cilvēku dzimuma. Viņi tic, ka eņģeļi esot radīti iesākumā, un tā cēlusies debess, bet velns jeb sātans bijis | sākumā | gaismas eņģelis, kas sadumpjošanas pēc līdz ar savu pulku nomests lejā, un tā radusies elle. Par to, ka kristīgajā pasaulē tā tic, eņģeļi pārlieku brīnījās, un vēl vairāk par to, ka cilvēki gluži nekā nezina par debesi, jebšu tas ir viens no galvenajiem punktiem baznīcas mācībā. Šādai neziņai pastāvot, viņi no sirds priecājās, ka Kungam patīcis tagad atklāt cilvēkiem kaut ko vairāk par debesi un arī elli un šādā kārtā pēc iespējas izklidināt tumsu, kas ar katru dienu vēl pieaug, tāpēc ka baznīca ir nonākusi pie beigām. Tāpēc viņi grib, lai es no viņu mutes apstiprinu, ka visā debesī nav neviena eņģeļa, kas būtu radīts iesākumā, nedz arī ellē ir kāds velns, kurš būtu radīts par gaismas eņģeli un nomests lejā; ka visi — tiklab debesi, kā ellē esošie — ir no cilvēku dzimuma: debesī tie, kas pasaulē dzīvojuši debešķīgā mīlestībā un ticībā, bet ellē — kas dzīvojuši ellišķīgā mīlestībā un ticībā, un elli visu kopā sauc par velnu un sātanu: to, kas mugurpusē un kur ir tā saucamie ļaunie ģēniji — par velnu, un to, kas priekšā un kur ir tā saucamie ļaunie, gari — par sātanu. Kāda ir viena un otra — būs pateikts turpmāk. Kristīgajā pasaulē pieņemtā ticība par debesi un ellē esošajiem esot cēlusies — tā viņi sacīja — no dažām vietām Vārdā, kuras sa-
prastas burtiski un neesot apgaismotas un izskaidrotas ar īstu Vārda mācību. Jo Vārda burtiskais saturs, ja tanī neatspīd istā mācība, velk prātus uz dažādām pusēm, no kam ceļas nezināšana, hairezes | jeb ķecerības | un maldi.

312. Baznīcas cilvēks vēl tāpēc tā tic, ka pēc viņa ticības neviens cilvēks nenākot ne debesī, ne ellē pirms pastarās tiesas, par ko pieņemts uzskats, ka tad iešot bojā visas redzamās lietas un radīšoties jaunas; arī dvēsele tad atgriezīšoties savā ķermenī un, tai ar ķermenī saistoties, cilvēks atkal dzīvošot kā cilvēks. Šinī ticībā ietilpst pirmāk minētā par eņģeļiem, ka tie esot radīti iesākumā, jo nav iespējams ticēt, ka debess un elle ir no cilvēku dzimuma, ticot, ka neviens nenonāk turp pirms pasaules beigām. Bet lai cilvēku pārliecinātu, ka tā nav, man ir vēlēts satikties ar eņģeļiem un arī runāt ar tiem, kuri ir ellē — kas notiek nu jau vairākus gadus, dažreiz nepārtraukti no rīta līdz vakaram — un šādā kārtā mācīties par debesi un elli — lai baznīcas cilvēks ilgāk nepaliktu savā maldu ticībā par augšāmcelšanos tiesas dienā un dvēseles stāvokli starplaikā, tāpat arī par eņģeļiem un velnu. Šinī ticībā, tāpēc ka tā ir nepatiesības ticība, ir tumsība, un tiem, kas domā par minētajām lietām pēc savas paša saprašanas, tā rada šaubas un beidzot liegšanu, jo viņi saka savā sirdī: Kā var tik liela debess ar tik daudz zvaigznājiem, sauli un mēnesi iznikt un pazust? Un kā var zvaigznes krist no debess uz zemi, būdamas taču lielākas par zemi? Un kā var cilvēku ķermeņi, tārpu saēsti, satrūdējuši un pa visiem vējiem izkaisīti, atkal tikt savākti kopā pie savas dvēseles? Kur tad pa to laiku uzturas dvēsele un kāda tā ir, ja tai nav jutekļu, kas tai bija ķermenī? neminot vēl vairākus citus tamlīdzīgus pieņēmumus, kuri, tāpēc ka ir neaptverami, ticībā neiekļaujas un daudzos vēl izposta ticību dvēseles dzīvei pēc nāves, tāpat arī debessij un ellei, un līdz ar to arī pārējo, kas pieder pie baznīcas ticības. Ka šie uzskati ticību jau ir izpostījuši, redzams no tiem, kas saka: Kurš cilvēks pie mums no debess ir atnācis un pastāstījis, ka tā ir? Kas ir elle un vai tā ir? Kā tas var būt, ka cilvēks mūžam tiek ugunī mocīts? Kas ir tiesas diena un vai tā nav jau gadusimtiem ilgi velti gaidīta? neminot vēl vairākas citas | ticības | lietas, līdz ar kurām tiek noliegtas visas. Lai nu tie, kas tā domā (un tā mēdz domāt daudzi, kas pasaulīgo zināšanu pēc saucas par izglītotiem un mācītiem), nemulsinātu tos, kuriem ir vientiesīga ticība un sirds, un neienestu elles tumsību, zīmējoties uz Dievu, debesi, mūžīgo dzīvību un pārējo, kas no tam atkarājas, Kungs ir atvēris mana gara iekšieni un šādā kārtā vēlējis man runāt ar visiem, kurus kādreiz ķermeņa dzīvē pazinu. Esmu ar šiem runājis pēc viņu nomirstānas: ar dažiem — dienām, ar dažiem mēnešiem un citiem — pat gadu, un vēl ar tik daudziem citiem, ka simts tūkstošu būtu vēl par maz teikts, no kuriem daudzi bija debessī un daudzi ellēs. Es runāju ar dažiem divi dienas pēc viņu aiziešanas no šīs pasaules un pastāstīju, ka nupat tiek rīkotas viņu bēres un viņi izvesti apbedīšanai. Uz to viņi sacīja, ka ir labi novākt prom to, kas pasaulē kalpojis viņiem kā ķermenis un tā uzdevumiem, un gribēja, lai es pasaku, ka viņi nav miruši bet dzīvo kā cilvēki arī tagad tāpat kā iepriekš. Viņi esot tikai pārcēlušies no vienas pasaules otrā un nezinot, ka būtu kaut ko zaudējuši, jo viņiem, tāpat kā iepriekš, esot ķermenis ar tā jutekļiem, saprāts un griba, tādas pat domas un rosmes, jūtas un vēlēšanās kā pasaulē. Lielākā daļa nupat mirušo, redzēdami sevi dzīvojam cilvēka dzīvi tāpat kā iepriekš un līdzīgā stāvoklī (jo pēc nāves ikviena cilvēka pirmais dzīves stāvoklis ir tāds pats kā pasaulē, bet pakāpeniski tas viņā mainās, topot vai nu par debesi, vai elli), jauna prieka pārņemti, ka ir dzīvi, sacīja, ka to viņi gan nebūtu ticējuši. Un viņi ļoti brīnījās, ka bijuši tādā neziņā un aklībā par savas dzīves stāvokli pēc nāves, un vēl vairāk par to, ka tādā neziņā ir arī baznīcas cilvēks, kas taču vairāk par visiem citiem pasaulē varētu būt par šīm lietām skaidrībā. Tagad tikai viņi ieraudzīja šīs aklības un neziņas iemeslu, proti, ka ārējās jeb pasaulīgās un ķermeņa darišanas bija tādā mērā aizņēmušas un piepildījušas viņu sirdsprātu, ka viņi nebija spējuši pacelties debess gaismā un skatīt baznīcas lietas pāri tās mācībām; jo no ķermeņa un pasaulīgām lietām, mīlot tās tādā mērā, kā pašreiz cilvēki tās mīl, tām tālāk ejot, ieplūst vienīgi tumsība.

313. Ļoti daudz izglītoto ļaužu no kristīgās pasaules ir pārsteigti, redzot sevi pēc aiziešanas no pasaules ķermenī, apgērbtus un dzīvojam namos tāpat kā pasaulē. Atceroties, ko viņi bija domājuši par dzīvi pēc nāves, par dvēseli, gariem, debesi un elli, viņi nokaunas un saka, ka esot muļķīgi domājuši, bet vientiesīgie, turpretī, daudz gudrāk. Pārbaudot šos izglītos, kas tādos uzskatos bija nocietinājušies un visu piedēvējuši dabai, izrādījās, ka viņu iekšējie iecirkņi ir pilnīgi aizvērti un tikai ārējie vaļā, tāpēc ka viņi nebija raudzījušies uz debesi, bet uz pasauli un tam līdz arī uz elli. Jo cik cilvēkam atvērti iekšējie iecirkņi, tik viņš raugās uz debesi; cik, turpretī, iekšējie iecirkņi ir aizvērti, bet atvērti ārējie, tik viņš raugās uz elli. Jo cilvēka iekšējie iecirkņi ir veidoti visu debess lietu, bet ārējie — pasaules lietu uzņemšanai, un kas reizē ar pasauli neuzņem arī debesi, tie uzņem elli.

314. Ka debess ir no cilvēku dzimuma, iespējams spriest arī no tom, ka eņģeļu un cilvēku sirdsprāti ir līdzīgi: abi spēj saprast, jaust un gribēt, un abi ir veidoti debess uzņemšanai; jo cilvēku sirdsprāts tāpat spēj gudrs būt kā eņģeļa, bet, pasaulē dzīvojot, viņš tāpēc nav tik gudrs, ka ir zemiskā ķermenī un

tanī viņa garīgais sirdsprāts domā dabīgi. Bet, atraisīts no važām | kas to saistīja | ar šo ķermeni, viņš vairs nedomā dabīgi, bet garīgi un, garīgi domādams, domā dabīgajam cilvēkam neaptveramas un neizteicamas lietas, tātad ir gudrs kā eņģelis. No sacīta iespējams spriest, ka cilvēka iekšiene, ko sauc par viņa garu, savā būtībā ir eņģelis (skat. agrāk teikto 57. nr.) un šim garam, kad tas atraisīts no zemiskā ķermeņa, tāpat ir cilvēka veids kā eņģelim. Ka eņģelim ir pilnīgs cilvēka veids, redzams no iepriekš teiktā (73. – 77. nr.). Ja, turpretī, cilvēka iekšiene nav atvērta uz augšu, bet vienīgi uz apakšu, arī tad tai pēc atraišanās no ķermeņa ir cilvēka veids, tikai briesmīgs un velnišķs, jo cilvēks tad vairs nespēj skatīties augšup uz debesi, bet vienīgi lejup uz elli.

315. Kas ir mācījies par dievišķo kārtību, tas spēj arī saprast, ka cilvēks ir radīts, lai taptu par eņģeli, jo viņš ir pēc kārtas pēdējais (skat. 304. nr.), kurā var veidoties un arī atjaunoties un vairoties tas, kas pieder pie debesšķīgās un eņģeļu gudrības. Dievišķā kārtība nekur neapstājas vidū un neveido tur ne kaut ko bez pēdējās, pakāpes, nebūdamā | bez tās | savā pilnumā un pilnībā, bet turpinās līdz šai pēdējai. Un tad, būdama savā pēdējā pakāpē, tā veido un ar tur sakrātajiem līdzekļiem sevi atjauno, un rada tālāk, kas notiek dzemdino, kāpēc arī še ir debess audzētava.

316. Kungs uzcēlās ne tikvien kā gars, bet arī ar ķermeni tāpēc, ka, pasaulē būdams, Viņš visu Savu cilvēcisko paaugstināja, tas ir, padarīja dievišķu. Jo dvēsele, kas Viņam bija no Tēva, bija pats Dievišķais, un Viņa ķermenis tapa par šīs dvēseles, tas ir Tēva līdzību, tātad arī tapa dievišķs. Tāpēc Viņš, citādi nekā jebkurš cilvēks, uzcēlās abējādi, ko Viņš arī mācekļiem atklāja — kad tie, Viņu redzot, iedomājās redzam garu — sacīdams: “Redziet Manas rokas un Manas kājas, ka Es pats tas esmu. Aptaustiet Mani un redziet, jo garam nav miesas un kaulu, kā jūs Man redzat” (Lūk. 24:36 – 39). Ar to Viņš pasacīja, ka ir cilvēks ne tikvien gars, bet arī ķermeņa ziņā.

317. Lai zinātu, ka cilvēks pēc nāves dzīvo un, atkarībā no savas dzīves pasaulē, nāk vai nu debesī, vai ellē, man rādīja daudz ko, kas notiek ar cilvēku pēc nāves, par ko būs pateikts turpmāk, pēc kārtas runājot par garu pasauli.

PAR ĀRPUS BAZNĪCAS ESOŠĀM TAUTĀM JEB PAGĀNIEM DEBESĪ

318. Vispārējais uzskats ir, ka tie, kas dzimuši ārpus baznīcas un ko sauc par nekristiešiem jeb pagāniem, nevarot tik glābti, proti, aiz tā iemesla, ka viņiem nav Vārda un viņi tātad nepazīst Kungu — bet bez Kunga nav glābšanas. Bet ka arī viņi tiek glābti, iespējams spriest jau no tam vien, ka Kunga žēlsirdība ir universāla, tas ir, attiecas uz ikkatru; un pagāni tāpat piedzimst par cilvēkiem kā tie, kuri baznīcā un kuru ir samērā maz, un nav viņu vaina, ka viņi nepazīst Kungu. Ikviens, kas domā ar cik necik apgaismotu prātu, spēj redzēt, ka neviens cilvēks nav dzimis ellei, jo Kungs ir pati mīlestība, un Viņa mīlestība ir gribēšana visus glābt. Tāpēc Kungs arī ir gādājis, ka visiem būtu reliģija un no tās dievatziņa un iekšēja dzīvība, jo dzīvot saskaņā ar reliģiju nozīmē iekšēji dzīvot: proti cilvēks tad raugās uz Dievišķo un, to darīdams, neraugās uz pasauli, bet attālinās no tās — tātad no pasaules dzīvības, kas ir ārēja.

319. Tie, kuri zina, kas ir debess cilvēkā, varētu zināt arī, ka pagāni tāpat tiek glābti kā kristieši, jo debess ir cilvēkā iekšā, un, kam tā ir iekšā, tie nāk debesī. Debess cilvēkā ir — atzīt Kungu un ļauties Dievišķā vadībai. Pirmais un galvenais ikvienā reliģijā ir atzīt Dievišķo, jo tā nav reliģija, kas Dievišķo neatzīst, un katras reliģijas baušļi attiecas uz kultu, tātad uz to, kā kopt Dievišķo, lai Viņam patiktu. Un ja to darīt cilvēkam ir prātā, tad, cik viņš to grib jeb mīl, tik viņu vada Kungs. Ir zināms, ka pagāni tāpat tikumiski dzīvo kā kristieši, un daudzi no viņiem vēl labāk par šiem. Tikumisku dzīvi cilvēks dzīvo vai nu Dievišķā, vai cilvēku dēļ pasaulē. Tikumiska dzīve, ko dzīvo Dievišķā dēļ, ir garīga dzīve. Abas šīs dzīves ārēji izliekas līdzīgas, bet iekšēji ir pavisam dažādas: viena glābj cilvēku, bet otra ne; jo kas dzīvo tikumisku dzīvi Dievišķā dēļ, to vada Dievšķais, bet kas cilvēku dēļ pasaulē, to vada viņa paša es. Paskaidrosim to ar piemēru: Kas tuvākam nedara ļaunu tāpēc, ka tas būtu pret reliģiju, tātad pret Dievišķo, tas atturas no ļauna darīšanas aiz garīga iemesla; bet kas nedara otram ļaunu vienīgi aiz bailēm no likuma, vai baidīdamies zaudēt savu labo slavu, godu vai peļņu — tātad sevis un pasaules dēļ — tas atturas no ļauna darīšanas aiz dabīga iemesla un to vada viņa paša es. Šī cilvēka dzīve ir dabīga, bet pirmāk minētā — garīgā. Cilvēkā, kā tikumiskā dzīve ir garīga, ir debess, bet kā tikumiskā dzīve ir tikai dabīga, tanī nav debess. Tas tāpēc, ka debess ieplūst no augšienes un, atvērtdama cilvēka iekšējos iecir-

kņus, caur šiem ieplūst ārējos; pasaule, turpretī, ieplūst no apakšas un atver ārējos, ne iekšējos iecirkņus; jo nav ieplūsmas no dabīgās pasaules garīgajā, bet gan no garīgās dabīgajā. Tāpēc, ja cilvēks reizē neuzņem arī debesi, viņa iekšējie iecirkņi aizveras. No sacītā redzams, kuri cilvēki debesi sevī uzņem un kuri ne. Bet debess vienā cilvēkā nav tāda pat kā citā: ikvienā tā ir savāda, izšķirdamas pēc labā un no tā izrietošā patiesā rosmes. Tie, ko ierosmina labais Dievišķā dēļ, mil dievišķo patieso, jo labais un patiesais viens otru mīl un grib savstarpēji saistīties. Tālab arī pagāni, jebšu viņi pasaulē nav istajās patiesībās, tomēr aiz mīlestības uzņem tās viņā dzīvē.

320. Bija kāds gars no pagāniem, kas pasaulē bija dzīvojis labprātības labajā saskaņā ar savu reliģiju. Viņš, dzirdēdams garus — kristiešus prātojam par ticības lietām (gari prāto savā starpā daudz vairāk un asprātīgāk nekā cilvēki, sevišķi par labo un patieso), brīnījās, ka viņi tā strīdas, un sacīja, ka negribot to dzirdēt. Jo viņi prātoja pēc šķitumiem un maldiem, bet viņš tos tā pamācīja: *Ja es esmu labs, tad patieso es spēju zināt no paša labā; un ko nezīnu, to spēju uzņemt.*

321. Ar daudz piemēriem mani pamācīja, ka pagānus, kas dzīvojuši tikumisku dzīvi paklausībā, padevībā un savstarpējā labprātībā saskaņā ar savu reliģiju, tādējādi uzņemdami zināmā mēra sirdsapziņu, viņā dzīvē pieņem, kur tad eņģeli ar sevišķu rūpību viņus pamāca par ticības labo un patieso, pie kam viņi mācīdamies izturas pieklājīgi, saprātīgi un gudri, viegli uzņem patiesības un tās piesavējas. Viņiem nav arī pret ticības patiesībām nekādu nepatiesības principu, kas būtu jāizklidina, un vēl mazāk viņi apgrēkojas pret Kungu kā daudzi kristieši, kuriem ir priekšstats par Viņu tikai kā par vienkāršu cilvēku. Pagāni tā nedara: dzirdēdami, ka Dievs ir tapis par Cilvēku un šādā kārtā parādījies pasaulei, viņi tūdaļ to arī atzīst un Kungu pielūdz, sacīdami, ka Dievs katrā ziņā ir parādījis, jo Viņš taču ir debess un zemes Dievs un cilvēku dzimums ir Viņa. Tā gan ir dievišķa patiesība, ka bez Kunga nav glābšanas, bet saprotams tā, ka vienīgi Kungs glābj. Ir pasaules visumā daudzas zemeslodes — visas pilnas apdzīvotāju — un tur gandrīz neviens nezina, ka Kungs pieņēmis cilvēcību uz mūsu zemeslodes, un tomēr, tāpēc ka viņi pielūdz Dievišķo cilvēka veidā, Kungs viņus pieņem un vada. Par to rakstīts grāmatīnā “Par zemeslodēm pasaules visumā”.

322. Starp pagāniem, tāpat kā starp kristiešiem, ir gudri un vientiesīgi ļaudis. Lai es zinātu, kādi viņi ir, man vēlēja runāt ar vieniem un otriem dažreiz stundām un dienām. Bet tādu gudro pašreiz | starp viņiem | nav, kādi bija senajos laikos, sevišķi Senajā baznīcā, kas bija izplatīta pa lielu Āzijas daļu, no kuras baznīcas reliģija izplatījās pa daudzām pagānu tautām. Lai es zinātu, kādi viņi bija, man vēlēja ar dažiem tuvāk sarunāties. Reiz bija pie manis viens no kādreizējiem gudrākajiem, kas tāpēc arī izglītotiem pasaulē pazīstams. Runāju ar viņu par dažādām lietām un tiku vedināts uz domām, ka tas bija Cicerons. Zinot, ka viņš bija gudrs, sarunājos ar viņu par gudrību, saprātību, kārtību, Vārdu un beidzot par Kungu. Par gudrību viņš sacīja, ka esot tikai dzīves gudrība un gudrību uz ko citu nemaz nevarot attiecināt; par saprātību viņš sacīja, ka tā ceļoties no gudrības, un par kārtību — ka tā esot no visaugstākā Dieva un dzīvot šini kārtībā nozīmējot būt gudram un saprātīgam. Par Vārdu — kad nolasīju viņam priekšā dažas vietas no praviešiem — viņš ļoti priecājās, sevišķi par to, ka atsevišķie nosaukumi un vārdi apzīmē iekšējākas patiesības, un ļoti brīnījās, ka izglītotiem mūsu laikos nav patikas nodarboties ar šādām studijām. Es skaidri jautu, ka viņa domāšanas jeb sirdsprāta iekšējie iecirkņi bija atvērti. Viņš sacīja, ka nespējot | ilgāk pie tā | kavēties, jo jaušot tādu svētumu, ka nespējot to izturēt — tik dziļi viņš bija ierosmināts. Beidzot sarunājāmies par Kungu: ka Kungs piedzimis kā cilvēks, bet ticis no Dieva ieņemts, atstājis cilvēcisko dabu, ko bija pieņēmis no mātes, un apvilcis Dievišķo Cilvēcisko, un ka Viņš ir tas, kas valda pār visu pasauli. Uz to šis gars atbildēja, ka daudz ko zinot par Kungu; un savējādi viņš arī uztvēra, ka citādi nevarējis būt, ja cilvēce bija jāglābj. Pastarpām daži ļauni kristieši izsacīja dažādus zaimus, bet viņš par to nebēdēja, sacīdams, ka neesot ko brīnīties: *viņi ķermenī dzīvodami, neesot domājuši par šīm lietām kā pieklājas un, pirms šādas domas nav izklīdinātas, nespējot, pieņemt apstiprinošas patiesības kā tie, kas | nekā par šīm lietām | nezina.*

323. Man vēlēja runāt vēl ar citiem, kas senos laikos bija dzīvojuši, piederdami pie toreizējiem gudrākajiem. No sākuma viņi parādījās manā priekšā zināmā atstatumā, no kurienes varēja uztvert manu domu iekšienē daudz ko jo pilnīgi. No vienīga domu priekšstata viņi spēja uzzināt veselu domu virkni un piepildīt to ar gudrības baudījumiem un jaukiem attēliem. No tam es jautu, ka viņi pieder pie gudrākajiem, un man sacīja, ka viņi dzīvojuši senajos laikos. Tā nu viņi pienāca tuvāk un lieliski priecājās, kad es viņiem nolasīju priekšā dažas vietas no Vārda. Es jautu viņu prieku un patiku, kas cēlās visvairāk no tam, ka it viss, ko viņi no Vārda dzirdēja, bija debešķīgu un garīgu lietu attēli un apzīmējumi.

Viņi sacīja, ka savā laikā, pasaulē dzīvodami arī tādā veidā esot domājuši, runājuši un rakstījuši, un tā bijusi viņu gudrības nodarbība.

324. Runājot par mūsaiņu pagāniem — šie nav tik gudri, bet lielāko tiesu vientiesīgu sirdi, un tomēr viņā dzīvē arī šie uzņem gudrību, proti tie, kas dzīvojuši savstarpējā darbīgā mīlestībā. Par šiem man ļauts pastāstīt vienu, otru piemēru. Lasot Soģu grām. 17. un 18. nodaļu par Michu, ka Dana dēli paņēmuši viņa grieztu tēlu, elka dievus un levitu, pie manis bija kāds gars no pagāniem, kas arī, pasaulē dzīvodams, bija pielūdzis kādu grieztu tēlu. Uzmaniģi klausoties, kas Micham bija nodarīts un cik nobēdājies tas bijis sava grieztā tēla dēļ, kuru danieši bija aiznesuši, arī viņš kļuva tik bēdīgs savā iekšienē, ka gandrīz nezināja, ko domāt. Es jautu viņa bēdas un reizē arī nevainību katrā viņa rosmē. Klātesošie gari — kristieši – vēroja un brīnījās, ka grieztā tēla pielūdzēju tā bija aizkustinājušas žēlsirdības un nevainības rosmes. Pēc tam labie gari ar viņu runāja, sacīdami, ka griezts tēls nav jāpielūdz, ko viņš, cilvēks būdams, pats varot saprast; un par Dievu, visas debess un zemes radītāju un vadītāju, esot jādama bez kād tēla un šis Dievs ir Kungs. Gariem tā ar viņu runājot, man vēlēja jaust viņa iekšējo pielūgšanas stāvokli, kas tika pārņests arī uz mani un bija daudz svētāks nekā kristiešos. *No tam iespējams spriest, ka pagāni vieglāk nāk debesī nekā kristieši mūsu laikos, saskaņā ar Kunga vārdiem Lūkas ev.: “Tad nāks no austrumiem un rietumiem, no ziemeļiem un dienvidiem un sēdēs pie galda Dieva valstībā. Un redzi, ir pēdējie, kas būs pirmie, un ir pirmie, kas būs pēdējie” (13:29,30). Jo tanī stāvokli būdams, viņš varēia tikt ievadīts visās ticības patiesībās un tās ar iekšēju rosmi uzņemt, jo viņā bija žēlsirdība, kas pieder pie mīlestības, un viņa nezināšanā bija nevainība. Ja šis ir, tad visas ticības patiesības it kā pašas no sevis un ar prieku tiek uzņemtas. Vēlāk viņu uzņēma starp eņģeļiem.*

325. Kādu rītu bija dzirdams koris tālumā un no šī kora attēlojumiem bija domājams, ka tie bija ķīnieši: proti, tā izskats attēloja vilnainu āzi, ērsku rausi un melnkoka karoti, ka arī peldošas pilsētas priekšstatu. Viņi vēlējās pienākt man tuvāk un, klāt pienākuši, sacīja, ka gribot būt ar mani vieni, lai atklātu savas domas. Bet | citi gari | viņiem sacīja, ka šie neesot vieni un citi esot nemierā ar to, šie viesi būdami, gribot būt vieni. Jaušot šo neapmierinātību, viņi sāka pārdomāt, vai tik nav izdarījuši kādu pārkāpumu pret tuvāko un prasījuši sev kaut ko, kas tikai citiem atļauts. Visas domas viņā dzīvē tiek pārnestas no cita uz citu un tādējādi varēju jaust viņu prāta uztraukumu. Tas cēlās no atziņas, ka viņi tos varbūt ir apvainojuši — arī no kauna par to un reizē vēl no citām godīgām jūtām — no kā varēja spriest, ka viņos ir labprātība. Drīz pēc tam es runāju ar viņiem un vispēdīgi arī par Kungu, pie kam, *nosaucot Viņu par Kristu, jautu viņos zināmu pretestību. Izrādījās, ka tā viņiem bija līdzī no pasaules un cēlās no tam, ka tie zināja kristiešus dzjvojam ļaunāku dzīvi nekā paši un bez kādas labprātības; bet kad nosaucu vienkārši Kungu, viņi bija iekšēji aizkustināti. Vēlāk eņģeļi viņus pamācīja, ka kristīgā mācība vairāk par visām citām pasaulē pavēl mīlestību un labprātību, bet maz ir to, kas pēc tās dzīvo. Ir pagāni, kas, pasaulē dzīvodami, no sarunām un baumām zināja, ka kristieši dzīvo ļaunu dzīvi: pārkāpj laulību, naidoņas, ķildoņas, žūpo un dara vēl citus tamlīdzīgus darbus, no kuriem viņi bija vairājušies, tāpēc ka tie bija pret viņu reliģiju, šie viņā dzīvē ir bailīgāki par citiem ticības patiesību uzņemšanā. Bet eņģeļi viņus “pamāca, ka kristīgā mācība un pati ticība māca gluži ko citu, tikai kristieši dzīvo mazāk nekā pagāni saskaņā ar savu mācību noteikumiem. To iegaumējuši, viņi ticības patiesības uzņem un pielūdz Kungu, bet tas notiek vēlāk.*

326. Parasti mēdz būt tā, ka pagānus, kas pielūguši kāda dieva bildi vai tēlu jeb kādu elku, nonākot viņā dzīvē, aizved pie zināmiem gariem, kuri ir šo dievu jeb elku vietā, lai atbrīvotu viņus no iedomām. Kad atnācēji dažas dienas pie tiem pavadījuši, viņus no turienes atkal aizved prom. Kas pielūguši cilvēkus, tos arī pa laikam aizved pie tiem vai citiem, kuri ir pielūgto vietā. Piemēram, daudzus žīdus aizved pie Ābrahama, Jēkaba, Mozus, Dāvida. Kad nu viņi nokaunas, skaidri redzēdami, ka tie ir tādi pat cilvēki kā citi un nekā nespēj līdzēt, tad viņus aizved savās vietās atkarībā no tam, kāda bijusi viņu dzīve. No pagāniem debesī visvairāk iemīloti afrikāņi, jo šie vieglāk nekā pārējie uzņem debess labo un patieso. Viņi grib papriekš saukties par paklausītājiem, nevis par ticīgajiem, sacīdami, ka tikai kristieši — tāpēc ka tiem ir ticības mācība — varot saukties par ticīgiem, bet viņi nē, ja nav to uzņēmuši, jeb, kā viņi saka, varējuši to uzņemt.

327. Runāju ar dažiem Senās baznīcas piederīgiem. (Par Seno baznīcu sauc to, kas pastāvēja pēc grēku plūdiem un bija toreiz izplatīta pa vairākām valstīm: Asīriju, Mezopotamiju, Siriju, Etiopiju, Arabiju, Libiju, Ēģipti, Filistiju līdz pat Tīrai un Sidonai, tāpat pa Kanaanas zemi šaipus un viņpus Jordanas.) Šie toreiz zinājuši par Kungu, ka Viņš nāks, bijuši arī apveltīti ar ticības labo un tomēr no tā atkā-

pušies un tapuši par elku pielūdžējiem. Tie atradās priekšā pa kreisi kādā tumšā vietā un nožēlojamā stāvoklī: *viņu runāšana izklausījās pēc svilpšanas, vienādā tonī, un tanī nebija gandrīz nekādas racionālas domāšanas*. Tie sacīja, ka atrodoties tur jau vairākus gadsimtus un tikai laiku pa laikam tiekot no turienes izvesti, lai izdarītu citiem dažus mazvērtīgus pakalpojumus. Viņu liktenis lika man domāt par daudziem kristiešiem, kas, lai gan ne ārēji, tomēr iekšēji arī ir elku pielūdžēji, jo kalpo sev un pasaulei, sirdī noliedzot Kungu — kāds gan liktenis viņiem būs nākamajā dzīvē?

328. Ka Kunga baznīca ir izplatīta pa visu zemes virsu, tātad universāla, ka tanī ir visi, kas dzīvojuši labprātības labajā saskaņā ar savu reliģiju, un ka baznīca, kurai ir Vārds un kura no tā pazīst Kungu, ir pret ārpusē esošiem kā sirds un plaušas cilvēkā, no kā dažādā kārtā, atkarībā no savas formas, vietas un saistības, dzīvo visi ķermeņa orgāni un lacekļi — redzams no agrāk teiktā (308. nr.).

PAR BĒRNIEM DEBESĪ

329. Daži tic, ka tikai tie bērni nākot debesī, kas dzimuši baznīcā, bet tie, kas ārpus baznīcas — ne. Par iemeslu viņi min to, ka bērni, kas baznīcā dzimuši, ir kristīti un tādējādi ievadīti baznīcas ticībā. Bet viņi nezina, ka ar kristību neviens neiegūst, ne debesi, ne ticību, jo kristība ir tikai zīme un atgādinājums, ka cilvēkam ir jāatdzimst, un ka atdzimt var, kas ir dzimis baznīcā, tāpēc ka tur ir Vārds, kurā ir dievišķās patiesības, ar kā palīdzību atdzimšana notiek: un tur arī pazīst Kungu, kas atdzemdina. Tātad lai viņi zina, ka ikvienu bērnu, lai kur tas būtu dzimis — baznīcā vai ārpus tās, no dievbijīgiem vai bezdievīgiem vecākiem — Kungs pēc nāves uzņem, bērns debesī tiek uzaudzināts, saskaņā ar dievišķo kārtību mācīts un ievadīts labā rosmēs un caur tām patiesā atziņās; vēlāk, topot pilnīgs saprašanā un gudrībā, tas tiek ievests debesī un top par eņģeli. Ikviens, ar prātu domādams, varētu zināt, ka neviens nepiedzimst ellei, bet visi — debesij, un cilvēks pats ir vainīgs, ja nāk ellē, bet bērniem vēl nekādas vainas nevar būt.

330. Bērni nomirstot ir tāpat bērni arī viņā dzīvē: viņiem tur ir tāds pat bērnišķīgs prāts, tāda pat neziņas nevainība un tāds pat maigums visā viņu dabā. Viņi ir tikai | debess dzīves | iesācēji un no tiem var tapt par eņģeļiem, jo bērni nav eņģeli, bet top par eņģeļiem. Ikviens, izejot no pasaules, ir līdzīgā dzīves stāvoklī: bērns bērna, zēns zēna, pusaudzis, vīrs, sirmgalvis — pusaudža, vīra, sirmgalvja stāvoklī; tikai vēlāk viņa stāvoklis mainās. Bērnu stāvoklis ir pārāks par citu stāvokļiem tikai tai ziņā, ka tie ir nevainībā un viņos vēl nav no darbīgās dzīves iesakņojies ļaunums. Bet nevainībā var tikt iedēstītas visas debess rosmes, jo tā ir ticības patiesā un mīlestības labā uzņēmēja.

331. Bērnu stāvoklis viņā dzīvē ir daudz pārāks par to stāvokli pasaulē, jo tur viņi ir ietērpti nevis zemiskā, bet eņģeļiem līdzīgā ķermenī. Zemiskais ķermenis par sevi ir smags un pirmos jutekļu kairinājumus un ierosmes saņem nevis no iekšējās jeb garīgās, bet ārējās jeb dabīgās pasaules. Tāpēc arī pasaulē bērni mācās staigāt, izturēties un runāt, un pat jutekļi, kā redze un dzirde, atveras viņiem, tos lietojot. Viņā dzīvē ar bērniem ir citādi: tur, garā būdami, viņi tūdaļ darbojas saskaņā ar savu iekšieni: staigā bez kādas vingrināšanās, arī runā, tikai sākuma no vispārīgajām rosmēm, kas vēl tā nesadalās domu priekšstatos, bet drīz viņus ievada arī tanīs. Tas tāpēc, ka viņu ārējie iecirkņi ir viendabīgi ar iekšējiem. Ka eņģeļu runāšana raisās no domu priekšstatos dažādi veidotām rosmēm, tā ka viņu runāšana ir gluži vienveidīga ar rosmju radītām domām, redzams no agrāk teiktā (234. – 245. nr.).

332. Bērnu tūdaļ pēc aiziešanas no šīs pasaules, tikko pamodinātus, paceļ debesi un nodod sieviešu dzimuma eņģeļiem, kas, ķermenī dzīvojot, bērnus maigi bija mīlējušas un reizē mīlējušas arī Dievu. Viņas, tāpēc ka pasaulē it kā ar mātes maigumu bija mīlējušas visus bērnus, uzņem tos kā savus, un arī bērni viņos iedēstītās dziņas dēļ mīl tās kā savas mātes. Ikvienai ir tik daudz bērnu, cik viņa aiz garīgās mātes mīlestības vēlas. Šī debess parādās priekšā iepretī pieri, tiešā līnijā jeb virzienā, kādā eņģeļi skata Kungu, šī debess atrodas tur tāpēc, ka visi bērni ir tiešā Kunga vadībā. Viņos arī iekļūst nevainības jeb trešā debess.

333. Bērniem ir dažāds raksturs — dažiem garīgo un citiem debešķīgo eņģeļu. Debešķīgā rakstura bērni parādās tanī debesī pa labi, bet garīgā rakstura — pa kreisi. Visi bērni Vislielajā Cilvēkā jeb debesī ir acu novadā: kreisās — ar garīgo un labās — ar debešķīgo raksturu. Tas tāpēc, ka Kungs parādās eņģeļiem garīgajā valstī kreisās, bet debešķīgajā valstī labās acs priekšā (skat. 118. nr.). No tam, ka bērni Vislielajā Cilvēkā jeb debesī ir acu novadā, arī ir skaidrs, ka bērni ir tiešā Kunga uzraudzībā un vadībā.

334. Kā bērnus debesī audzina, tas arī īsos vārdos pasakāms. No savas audzinātājas viņi iemācās runāt. Viņu pirmā runāšana ir tikai rosmes skaņa, kas pakāpeniski, domu priekšstatiem rodoties, top arvien dažādāka, jo no rosmēm topošie domu priekšstati rada | sistunt | visu eņģeļu runāšanu, par ko lasām attiecīgā nodaļā (234. – 245. nr.). Viņu rosmēs, kas visas izriet no nevainības, iespējas vispirms tādas lietas, kuras parādās acīm un viņus uzjautrina. Tā kā tām ir debešķīgs cēlonis tad līdz ar tām ieplūst viņu rosmēs arī debess lietas, atvērdamas viņu iekšējos iecirkņus, un šādā kārtā viņi jo dienas top pilnīgāki, šim pirmajam vecumam beidzoties, bērnus pārceļ citā debesī, kur viņus māca skolotāji. Un tā | viņu audzināšana turpinās | tālāk.

335. Bērnus papriekš māca ar viņu prātiem piemērotiem simboliskiem attēliem, un ir gluži neticami, cik skaisti šie ir un turklāt vēl pilni iekšējākas gudrības. Tā viņos pakāpeniski tiek ievadīta saprātība, kuras dvēsele ir no labā. Divus attēlojumus, ko man vēlēja redzēt, varu še atstāstīt, no kuriem tad iespējams spriest par pārējiem. Pirmais attēloja Kungu uzceļamies no kapa līdz ar Viņa cilvēciskās dabas savienošanos ar Dievišķo. Tas tika attēlots tik gudri, ka nekāda cilvēka gudrība nespēj tai līdzināties, un pie tam vēl tik bērnišķīgi nevainīgā kārtā. Bija tur tēlota arī apbedīšana, bet ne kopā ar Kunga priekšstatu, atskaitotot tik attālu līdzību, ka tikko varēja jaust, ka tas bija Kungs. Tas bija jaušams vienīgi it kā notālēm tāpēc, ka apbedīšanas priekšstatā ir kaut kas no nāves, ko eņģeļi šādā kārtā atstādināja. Vēlāk viņi ar gudru ziņu kapa priekšstatam pievienoja kaut ko gaisam līdzīgu, gandrīz smalka šķidrums izskatā, ar ko apzīmēja — arī pienācīgā attālinājumā — garīgo dzīvību kristībā. Vēlāk redzēju viņus simboliski attēlojam Kunga nokāpšanu pie saistītiem un Viņa pacelšanos kopā ar tiem debesī, kas tika tēlots nesalīdzināmi gudrā un svētbijīgā kārtā. Pie kam — bērnišķīgā kārtā — viņi nolaida lejā gandrīz neredzamas, pavisam mikstas un smalkas aukliņas, lai palīdzētu Kungam paselties debesī — allaž svētā bijībā, ka simboliskajos attēlojumos negadītos kaut kas tāds, kur nebūtu nekā garīgi debešķīga. Bez šiem ir vēl citi attēlojumi, ar kuriem viņus tikpat kā ar bērnu prātam piemērotām rotaļām ievada patiesā atziņās un labā rosmēs.

336. Man rādīja arī, cik smalks ir bērnu saprāts. Viņu ieplūsma no sava saprāta manos domu priekšstatos — kā es to, Kunga lūgšanu lūdzot, skaidri jautu — bija tik smalka un maiga, gandrīz kā tīras rosmes ieplūsma. Līdz ar to bija vērojams, ka viņu saprāta iecirknis bija atvērts no pat Kunga, jo no viņiem nākošais gāja viņiem it kā cauri. Kunga ieplūsma arī ieiet bērnu priekšstatos galvenokārt no visdziļākās iekšienes, jo nekas šo netura aizvērtu kā pieaugušajos, nekādi aizspriedumi netraucē viņus saprot patieso, nedz ļauna dzīve — uzņemt labo un šādā kārtā kļūt gudriem. No sacītā redzams, ka bērni ne tūdaļ pēc nāves nāk eņģeļu stāvoklī, bet, atzīstot labo un patieso, pamazām tiek tanī ievadīti, kas notiek pilnā mērā pēc debešķīgās kārtības. Jo Kungs pazīst pat vismazākos sīkumus visu bērnu iedabās un tāpēc vada viņus saskaņā ar viņu tieksmju momentiem — visiem un katru atsevišķo — lai viņi uzņemtu labā patiesības un patiesības labo.

337. Man rādīja arī, kā ar bērna labai piemērotiem jaukumiem un patikām viss viņiem tiek sniegts. Man vēlēja redzēt bērnus, kas bija visai grezni apģērbti un pāri krūtīm un gleznajām rokām apvīti puķu vītņēm, kuras mirdzēja visskaistākās un debešķīgās krāsās. Kādreiz atkal redzēju bērnus kopā ar viņu audzinātājam un jaunavām kāda paradīzes dārzā, ko visai grezni rotāja ne tik daudz | atsevišķi | koki, kā veselās kolonnādes it kā lauru koku, veidotas ar pārsegumiem un celiņiem, kuri veda dziļāk uz iekšu. Paši bērni atkal bija tāpat apģērbti un, viņiem ienākot, puķu rotājumi virs ieejas krāšņi iemirdzējās. No sacītā iespējams spriest, kādi ir viņu prieki un ka viņus ar jaukumiem un patikām ievada dažādā nevainības un labprātības labajā, ko Kungs pastāvīgi ieliek šinīs patikās un jaukumos.

338. Man rādīja ar viņā dzīvē parasto domu pārņemšanu, kādi ir bērnu priekšstati, redzot kādu priekšmetu. Tie bija tādi, it kā viss kopā un katrā atsevišķā lieta dzīvotu, no kam arī viņu domāšanas atsevišķajos priekšstatos ir dzīvība. Un es jautu, ka gandrīz tādi paši priekšstati ir arī bērniem virs zemes, kad viņi rotaļājas, jo viņi vēl nedomā kā pieaugušie par nedzīvām lietām.

339. Agrāk teikts, ka bērniem ir vai nu debešķīga, vai garīga daba. Tie, kam ir debešķīga daba, stipri atšķiras no tiem, kam ir garīgā daba. Pirmie domā, runā un darbojas tik maigi, ka viņos gandrīz nekas cits nav manāms kā tikai labā mīlestības plūsma uz Kungu un pret citiem bērniem; otrie, turpretī, nav tik maigi, bet atsevišķos gadījumos viņos parādās kaut kas līdzīgs spārnu vēzieniem. Pēdējie izšķiras arī tai zinā, ka brīžam | apskaišas |, un vēl citādi.

340. Daudzi varētu domāt, ka bērni debesī un eņģeļu starpā arī paliek bērni. Nezinot, kas ir eņģeļi, tajos var šāds uzskats nostiprināties, redzot šur tur dievnamos gleznas, kurās eņģeļi tēloti kā bērni.

Bet lieta ir pavisam citāda: eņģeli veido saprātība un gudrība, un, kamēr bērniem šo vēl nav, viņi ir gan pie eņģeļiem, bet nav eņģeļi. Tikai tad viņi top par eņģeļiem, kad ir kļuvuši sapratīgi un gudri, un pat — par ko es brīnījos — parādās ne vairs kā bērni, bet pieauguši, jo tad viņiem nav vairs bērna, bet vairāk pieauguša eņģeļa daba. Pieaugšana notiek, pieņemoties saprātībai un gudrībai. Bērni, kļūdami pilnīgāki saprātībā un gudrībā, parādās lielāki — tāpat kā pusaudži un jaunekļi — tāpēc, ka saprātība un gudrība ir īstenā garīgā barība un, kas baro viņu sirdsprātu, tas pats arī viņu ķermeni, un proti, atbilstības pēc, jo ķermeņa veids nav nekas cits kā iekšējo iecirkņu ārējais veids. Ir jāzina, ka bērni debēs nepieaug tālāk kā līdz pirmajai jaunībai un paliek mūžam. Lai es droši zinātu, ka tā ir, man vēlēja runāt ar dažiem, kas, bērnu kārtā debēs nokļuvuši, bija uzaudzināti lieli. Ar dažiem runādams, kad viņi vēl bija bērni, un vēlāk, kad bija kļuvuši jaunekļi, es dzirdēju viņu dzīves gājumu no viena vecuma līdz otram.

341. Ka nevainība ir visu debess lietu uzņēmēja un tādējādi bērnu nevainība ir visu labā un patiesā rosmju pamats, spriežams no tā, kas agrāk (276. – 283. nr.) sacīts par eņģeļu nevainību debēs: nevainība ir — gribēt, lai Kungs vada, un negribēt pašam sevi vadīt; tamlīdz arī, ka cilvēks tik ir nevainībā, cik ir attālinājies no savas pašdabas, un, cik kurš ir attālinājies no savas pašdabas, tik tas ir Kunga | dotajā | pašdabā. Kunga dotā pašdaba ir tas, ko sauc par Viņa taisnību un nopelnu. Bet bērnu nevainība nav īstā, jo tai vēl trūkst gudrības. Īstā nevainība ir gudrība, jo, cik kurš ir gudrs, tik viņš mīl Kunga vadību jeb, kas ir tas pats: cik kuru vada Kungs, tik viņš ir gudrs. Tā nu bērni no ārējas nevainības, kurā viņi ir sākumā un kuru sauc par bērniības nevainību, tiek vadīti uz iekšēju, proti, gudrības nevainību, šī ir visas viņu mācīšanas un attīstības galamērķis, un tāpēc, nākot gudrības nevainībā, viņiem tiek pievienota arī bērniības nevainība, kas viņiem līdz tam laikam kalpoja par pamatu. Bērnu nevainību man simboliski attēloja ar kaut ko kokainu, gandrīz nedzīvu, bet kas top dzīvs, viņiem no patiesa atziņām un labā rosmēm pilnīgākiem topot. Pēc tam man attēloja, kāda ir īstā nevainība, proti, ar ļoti skaistu, dzīvības pilnu un kailu bērnu. Jo īstēnie nevainīgie, kas ir iekšējā debēs un šādā kārtā Kungam sevišķi tuvu, citu eņģeļu acīm parādās tikai kā bērni un daži no viņiem turklāt kaili, tāpēc ka nevainību simboliskā veidā attēlo kailums, no kura nav jākaunās, kā to lasām par pirmo cilvēku un viņa sievu paradīzē (1. Moz. 2:25). Tālab arī, nevainības stāvoklim zūdot, viņi par savu kailumu nokaunējās un paslēpās (3:7,10,11). Vārdu sakot: jo gudrāki ir eņģeli, jo nevainīgāki viņi ir; un jo nevainīgāki, jo vairāk viņi paši sev izliekas kā bērni. Aiz šī iemesla Vārdā ar bērniību apzīmēta nevainība (skat. iepriekš teikto 278. nr.).

342. Runāju ar eņģeļiem par bērniem, vai viņi tāpēc ir tīri no ļaunumiem, ka viņiem nav, kā pieaugušiem, darbīga ļaunā. Man sacīja, ka viņi tāpat esot ļaunajā un neesot pat nekas cits kā ļaunais, bet bērnus, tāpat kā visus eņģeļus, Kungs atturot no ļaunā un turot labajā, un proti, tiktāl, ka viņiem izliekas, it kā būtu labajā paši no sevis. Tāpēc arī bērnus, kad viņi debēs lieli izauguši — lai nedomātu par sevi nepareizi, ka labais tajos ir viņu pašu un ne Kunga — pa laikam ielaiž atpakaļ savos ļaunumos, ko viņi | no vecākiem | mantojuši, un atstāj tanīs tik ilgi, līdz viņi zina, atzīst un tic, ka ir tā. Kāds gars, kas bērniībā bija nomiris un debēs liels izaudzis, bija tamlīdzīgās domas (tas bija kāda karaļa dēls). Tāpēc viņu ielaida savu iedzimto ļaunumu dzīvībā. Un tad es no šā gara dzīvības sfairas jautu, ka viņā ir pavēlēšanas gars un laulības pārkāpšanu viņš uzskata par nieku. Šos ļaunumus tas bija mantojis no vecākiem. Pēc tam kad tas bija atzinis sevi tādu esam, viņu atkal uzņēma starp eņģeļiem, kuru starpā viņš agrāk bija bijis. Viņā dzīvē nevienu nesoda par mantoto ļauno, bet vienīgi darbīgā ļaunā pēc, kas ir cilvēka paša — tāpat par to, cik viņš no mantotā ļaunā ar savu darbīgo dzīvi piesavējis. Tāpat bērnus, lielus izaugušus, ielaiž atpakaļ viņu mantotā ļaunuma stāvoklī, ne lai viņus sodītu, bet lai tie zinātu, ka paši no sevis viņi ir tikai ļaunais, un no elles, kas ir viņos, Kungs aiz žēlsirdības paceļ viņus debēs; ka debēs viņi ir nevis sava nopelna, bet Kunga | žēl-sirdības | pēc, un lai tie tā labā dēļ, kas ir viņos, citu priekšā nelieļtos, jo tas būtu pret savstarpējas mīlestības labo, kā arī pret ticības patieso.

343. Vairākreiz, kad kāds pulciņš bērnu, vēl gluži bērnišķīgu, bija pie manis kopā sanākuši, no viņiem bija dzirdamas it kā maigas nesakārtotas skaņas — proti, tanī mērā, cik viņi vēl nedarbojās kopā kā viens, kā tas notiek vēlāk, kad viņi ir paaugušies lielāki. Un — par ko es brīnījos — gari, kas bija pie manis, nevarēja atturēties viņus nepamācījuši, kā runāt. Gariem šada velēšanās | citus pamācīt | ir iedzimta. Bet tikpat bieži novēroju, ka bērni arī pretojās, negribēdami tā runāt. Šādu vairīšanos un pretošanos, ko pavadīja arī zināma skaišanās, es bieži vien skaidri jautu. Un kad tie jau spēja kaut ko runāt, viņi vienkārši pasacīja, ka tā neesot. Mani pamācīja, ka tādi esot bērnu kārdinājumi, lai viņus pieradinātu un ievadītu ne tikai pretoties nepatiesajam un ļaunajam, bet arī lai viņi nedomātu, nerunātu un nedarbotos citiem pakal, tāpat arī lai neļautos kāda cita, bet vienīgi Kunga vadībai.

344. No sacītā redzams, kāda ir bērnu audzināšana debesī — proti, ka ar patiesā saprašanu un labā gudrību viņus ievada eņģeļu dzīvē, kas ir mīlestība uz Kungu un savstarpēja mīlestība, kurās ir nevainība. Bet cik pretēji tai bērnus audzina daudzi virs zemes, redzams no sekojošā piemēra. Atrazdamies uz kādas lielpilsētas ielas, redzēju tur zēnus savā starpā kaujamies. Sapulcējās bars ļaužu, ar lielu patiku noskatīdamies kautiņā, un man sacīja, ka paši vecāki pamudinot savus mazos bērnus uz šādu kaušanas. Labie gari un eņģeļi, kas to manām acīm redzēja, tā no redzētā novērsās, ka es nodrebēju — sevišķi no tam, ka vecāki bērnus uz to pamudina. Viņi | t.i., labie gari un eņģeļi | sacīja, ka šādā kārtā vecāki jau agrā jaunībā pilnīgi izdzēšot savstarpējo mīlestību un nevainību, kas bērniem ir no Kunga, un ievadot viņus dusmībā un atreibībā, tātad paši cenšoties izslēgt savus bērnus no debess, kur ir tikai savstarpēja mīlestība. Tad nu vecāki, kas grib labu saviem bērniem, lai sargās no šādas rīcības.

345. Vēl sakāms, kāda izšķirība ir starp tiem, kas mirst bērnībā, un tiem, kas mirst pieauguši. Pieaugušajiem mirstot ir zemiskajā un materiālajā pasaulē iegūts pamats | planum |, ko viņi ņem sev līdzī. Šis pamats ir viņu atmiņa un ķermeniski dabīgā rosme. Tas paliek nemainīgs un mierā, tomēr kalpo pēc nāves viņu domāšanai kā pēdējais pamats, jo tanī viņu domas ieplūst. Aiz šī iemesla cilvēks pēc nāves ir tāds, kāds ir šis pamats un kāda ir viņa prāta attieksme pret to, kas tanī. Bet kas bērnībā miruši un debesī uzaudzināti, tiem šāda pamata nav, bet ir garīgi dabīgs pamats, jo viņi taču neko neņem sev līdzī no materiālās pasaules un zemiskā ķermeņa, un tā kā bērni ņem visu no debess, viņiem arī nevar būt tik rupjas rosmes un domas no šām. Bez tam vēl bērni nezina, ka dzimuši pasaulē, un tāpēc domā, ka ir dzimuši debesī. Tālab arī viņi pazīst tikai garīgu dzimšanu, kas notiek, uzņemot labā un patiesā atziņas, kā arī saprašanu un gudrību, kā dēļ cilvēks ir cilvēks. Šīs lietas, tāpēc ka tās ir no Kunga, viņi mīl, un tic, ka tās ir no Kunga paša. Tomēr to cilvēku stāvoklis, kas pasaulē uzauguši, var kļūt tikpat pilnīgs ka bērnu, kuri uzauguši debesī, ja tik viņi atstumj no sevis ķermeniskās un zemiskas tieksmes, kas ir patmīlība un pasaules mīlestība, un uzņem to vietā garīgas.

PAR GUDRIEM UN VIENTIESĪGIEM DEBESĪ

346. Mēdz domāt, ka gudrie debesī būšot lielākā godā un izcilākā stāvoklī nekā vientiesīgie, jo Daniela grām. teikts: “Sapratīgie spīdēs kā | debess | izplatījuma spožums, un, kas daudzus veduši uz taisnību — kā zvaigznes mūžībā” (12:3). Bet tikai nedaudzi zina, kas īsti domāti ar sapratīgajiem un tiem, kas daudzus veduši uz taisnību. Vienkāršā tauta domā, ka tie esot tā sauktie izglītotie un mācītie, galvenokārt tie, kas mācīdami baznīcā, ar savu mācīšanu un sludināšanu izcēlušies pāri citiem, bet sevišķi starp viņiem tie, kas daudzus piegriezuši ticībai. Visus šos pasaulē uzskata par sapratīgiem. Debesī tomēr šie nav tie sapratīgie, par kuriem nupat minētie vārdi runāti, ja viņu saprātība nav debešķīga. Kāda šī ir, tas nu šeit turpmāk būs pateikts.

347. Debešķīga saprātība ir iekšēja un ceļas no mīlestības uz patieso — nevis kaut kādas slavas dēļ pasaulē vai debesī, bet paša patiesā dēļ, kas tos iekšēji ierosmina un iepriecina. Tos, ko ierosmina un iepriecina pats patiesais, ierosmina un iepriecina debess gaisma un arī dievišķais patiesais — pat Kungs pats, jo debess gaisma ir dievišķais patiesais un šis patiesais ir Kungs debesī (skat. iepriekš teikto 126. – 140. nr.). Šī gaisma ieiet tikai sirdsprāta iekšējos iecirkņos, jo šie veidoti tās uzņemšanai. Šajos ieiedama, tā tos arī ierosmina un iepriecina, jo kas tik vien no debess | cilvēkā | ieplūst un tiek uzņemts, tas viss ir patīkams un mīlīgs. No tam ceļas istā patiesības rosme, kas tāda ir paša patiesā dēļ. Tie, kuri ir šinī rosmē jeb, kas ir tas pats, šinī mīlestībā, ir arī debešķīgā saprātībā un spīd debesī kā izplatījuma spožums. Viņi spīd tāpēc, dievišķais patiesais, lai kur debesī būdams izstaro gaismu (skat. iepriekš teikto 132. nr.); un debess izplatījums atbilstības pēc apzīmē to saprāta iecirkni — tiklab eņģeļos kā arī cilvēkos — kas ir debess gaismā. Bet kas mīl patieso, lai gūtu slavu pasaulē vai debesī, tie tur spīdēt nevar, jo viņus taču iepriecina un ierosmina nevis pati debess gaisma, bet pasaules gaisma, un šī bez tās debesī ir pilnīga tumsība. Šiem pirmajā vietā ir sava paša slava, tāpēc ka tā ir viņu galamērķis, un ja tā, tad cilvēks galvenokārt ņem vērā pats sevi, bet patiesības, kas kalpo viņa slava, uzlūko tikai par līdzekli sava mērķa sasniegšanai un par kalpiem. Kas dievišķās patiesības mīl savas slavas dēļ, tas tanīs raugās uz sevi, ne uz Kungu, kālab arī vērs savu saprāta un ticības skatu no debess uz pasauli un no Kunga uz sevi. Tāpēc šie ir pasaules, nevis debess gaismā. Ārēji, tātad cilvēku priekšā, šie parādās tikai sapratīgi un mācīti kā tie, kas ir debess gaismā, proti tāpēc, ka viņi tamlīdzīgi un brīžam ārēji pat vēl gudrāk

runā, jo patmīlība viņus uz to mudina, un viņi arī iemācījušies liekuļot debešķīgas rosmes; bet iekšēji — kādi tie parādās eņģeļu priekšā — viņi ir pavisam citādi. No sacītā iespējams zināmā mērā spriest, kas īsti domāti ar sapratīgajiem, kuri debesī spīdēs kā izplatījuma spožums. Bet kas domāti ar tiem, kuri daudzus veduši pie taisnības un spīdēs kā zvaigznes, par to nu būs runa.

348. Ar tiem, kas daudzus veduši pie taisnības, domāti gudrie. Debesī par gudriem sauc tos, kas ir labajā, bet labajā tur ir tie, kas debešķīgās patiesības tūdaļ īsteno dzīvē; jo dievišķais patiesais, tapdams par dzīves piederumu, top par labo, tāpēc ka tādējādi tas top par gribas un mīlestības piederumu, un visu, kas ir gribas un mīlestības piederums, sauc par labo. Šos tālab sauc par gudriem, jo gudrība ir dzīves piederums; par sapratīgajiem, turpretī, sauc tos, kas dievišķās patiesības nevis tūdaļ īsteno dzīvē, bet papriekš uzkrāj atmiņā, no kurienes vēlāk ņem un iesaista dzīvē. Kā un cik pirmie no otriem debesī atšķiras, redzams tanī nodaļā, kur ir runa par divām debess valstīm: debešķīgo un garīgo (20. – 28. nr.), un tanī, kur par trim debesīm (29. – 40. nr.). Tos, kas ir Kunga debešķīgajā valstī, tāpat arī, kas ir trešajā jeb iekšējā debesī, sauc par taisnajiem — aiz tā iemesla, ka viņi taisnību nemaz nepiedēvē sev, bet visu tikai Kungam. Kunga taisnība debesī ir labais, kas ir no Kunga, un tāpēc viņi šē domāti ar tiem, kuri veduši pie taisnības. Par šiem arī Kungs saka: “Taisnie spīdēs kā saule Mana Tēva valstībā” (Mat. 13:43). Viņi spīdēs kā saule tāpēc, ka no Kunga viņi ir mīlestībā uz Kungu, un šī mīlestība domāta ar sauli (skat. iepriekš teikto 116. – 125. nr.). Arī gaisma viņiem ir ugunīga, un viņu domu priekšstatos ir kaut kas ugunīgs, tāpēc ka tie mīlestības labo uzņem tieši no Kunga kā Saules debesī.

349. **Visus, kas pasaulē ieguvuši saprātību un gudrību, uzņem debesī un tie top par eņģeļiem** — ikviens tādā mērā, cik viņam bijis saprātības un gudrības un, kāda tā bijusi. Jo ko tik vien cilvēks sev pasaulē sagādā, tas viņā paliek. To viņš arī ņem sev līdzī pēc nāves un tas vēl tiek vairots un pildīts, bet tikai tanī pakāpē, kādā ir viņa tieksme un vēlēšanās pēc patiesā un labā, nevis pāri tai. Kam bijis maz tieksmes un vēlēšanās, tie uzņem maz, tomēr tik, cik tanī pakāpē spēj uzņemt; bet kam bijis daudz tieksmes un vēlēšanas, tie uzņem daudz. Pati rosme un vēlēšanās pakāpe ir kā mērs, kas tiek pildīts līdz malām pilns, tā ka vairāk dabū tas, kam liels mērs, un mazāk — kam mazs mērs. Tas tā ir tāpēc, ka mīlestība, pie kuras pieder tieksme un vēlēšanās, uzņem visu, kas ar to saderas, un tamdēļ — cik liela ir mīlestība, tik tā uzņem. Tas domāts Kunga vārdos: “Ikvienam, kam ir, taps dots, lai tam būtu papildnam” (Mt. 13:12; 25:29) un: “Labs, saspaidīts, sakratīts un pārparim ejošs mērs tiks dots jūsu klēpī” (Lūk. 6:3).

350. **Debesī uzņem visus, kas mīlējuši patieso un labo paša patiesā un labā dēļ.** Kas to lielā mērā mīlējuši, tos tad sauc par gudriem, bet kas maz — tos par vientiesīgiem. Gudrie debesī ir lielā gaismā, bet vientiesīgie — mazākā, ikviens — skatoties pēc labā un patiesā mīlestības pakāpes. Mīlēt patieso un labo paša patiesā un labā dēļ — nozīmē to gribēt un darīt, jo kas to grib un dara, tie mīl, bet kas negrib un nedara, tie nemīl. Pirmie arī mīl Kungu un Kungs mīl tos, jo labais un patiesais taču ir no Kunga. Un tā kā šie ir no Kunga, tad tanīs — proti, labajā un patiesajā — ir Kungs, un tālab arī Viņš ir pie tiem, kas gribēdami un darīdami uzņem labo un patieso savā dzīvē. Cilvēks par sevi arī nav nekas cits kā savs paša labais un patiesais, tāpēc ka labais ir viņa gribas un patiesais viņa saprāta piederums, un cilvēks ir tāds, kāda ir viņa griba un saprāts. No tam ir skaidrs, ka Kungs mīl cilvēku tik, cik viņa gribu veido labais un saprātu — patiesais. Tikt Kunga mīlētam nozīmē arī mīlēt Kungu, jo mīlestība ir abpusēja, un Kungs dod tam, ko Viņš mīl, ka arī tas Viņu mīl.

351. Cilvēki pasaulē domā, ka tie, kas daudz zina — vai nu no baznīcas mācībām un Vārda, vai zinātnēm — dziļāk un asāk nekā citi redzot patiesības, tātad esot sapratīgāki par citiem. Viņi paši arī tāpat par sevi domā. Bet kas ir īsta un kas neīsta, un kas ir viltus saprātība un gudrība — tas tūdaļ būs pateikts.

Īsta saprātība un gudrība ir — redzēt un jaust, kas ir patiess un labs, un tamlīdz arī, kas ir nepatiess un ļauns, un prast to pareizi izšķirt, proti, iekšēji skatot un jaušot. Ikvienam cilvēkam ir iekšēji un ārēji iecirkņi: iekšējie ir iekšējā jeb garīgā, un ārējie — ārējā jeb dabīgā cilvēka. Cilvēks redz un jauš atkarībā no tam, kā veidoti viņa iekšējie iecirkņi un cik tie ir vienoti ar ārējiem. Cilvēka iekšējie iecirkņi var veidoties tikai debesī, bet ārējie veidojas pasaulē. Ja iekšējie iecirkņi ir debesī veidoti, tad to saturs ieplūzdams ārējos, kas cēlušies no pasaules, izveido tos sev atbilstošus, tas ir tādus, ka tie ar pirmajiem darbojas kā viens! Kad tas noticis, tad cilvēks redz un jauš no iekšienes. Iekšējo iecirkņu izveidošanai ir tikai viens vienīgs līdzeklis: raudzīties uz Dievišķo un debesī, jo, kā teikts, iekšējie iecirkņi veidojas debesī. Cilvēks raugās uz Dievišķo, ticot Tam un tāpat arī, ka Tā ir viss patiesais un labais, tamlīdz arī visa saprātība un gudrība; un Dievišķajam viņš tic, gribot lai Tas viņu vadītu. Tā un ne citādi atveras cilvēka

iekšējie iecirkņi. Cilvēks, kas tā tic un saskaņā ar šo ticību dzīvo, var un spēj kļūt sapratīgs un gudrs. Bet lai viņš tāds kļūtu, viņam vēl daudz kas jāmācās, un ne tikai debess lietas vien, bet arī pasaules lietas: debess lietas, ko baznīca māca no Vārda, un pasaules lietas no zinātnēm. Cik cilvēks tās iemācās un izlieto dzīvē, tik viņš top sapratīgs un gudrs, jo tik viņa iekšējā jeb saprāta redze un iekšējā jeb gribas rosme top pilnīgākas. Šīs šķiras vientiesīgajiem iekšējie iecirkņi ir gan atvērti, bet nav tik izkopti ar garīgām, tikumiskām, pilsoniskām un dabīgām patiesībām. Dzirdot patiesības, viņi gan jauš, bet neredz sevī. Bet šīs šķiras gudrajiem iekšējie iecirkņi ir ne tikai atvērti, bet arī izkopti; šie patiesības sevī redz un arī jauš. No sacītā ir skaidrs, kas ir īsta saprātība un gudrība.

352. Neīsta¹⁾ saprātība un gudrība ir — nevis iekšēji redzēt un jaust, kas ir patiess un labs, un tamlīdz arī, kas ir nepatiess un ļauns, bet vienīgi ticēt, ka tas ir patiess un labs vai nepatiess un ļauns, ko citi par tādu sauc un tad to apstiprināt. Šie, redzēdami patieso nevis paša patiesā, bet cita cilvēka | autoritātes | pēc, var pieņemt un ticēt arī nepatieso tāpat kā patieso un to tiktāl apstiprināt, līdz tas izliekas patiess. Jo ko tik vien cilvēks apstiprina, tas viņam izliekas patiess, un nav nekā, ko nevarētu apstiprināt. Šādu cilvēku iekšējie iecirkņi ir atvērti tikai no apakšas, bet ārējie — tik, cik viņi | savos uzskatos | nostiprinājušies. Tāpēc gaisma, kurā viņi redz, nav vis debess, bet pasaules gaisma, ko sauc par dabīgu apgaismību, jo šīnī gaismā nepatiesības var būt tikpat gaišas kā patiesības — un, kad tās apstiprinātas, pat spīdēt, bet ne tā debess gaismā. Šīs šķiras mazāk sapratīgie un gudrie ir tie, kas vairāk, un sapratīgākie un gudrākie — kas mazāk nostiprinājušies. No sacītā ir skaidrs, kas ir neīsta saprātība un gudrība. Bet pie šīs šķiras nepieder tie, kas zēna gados pieņēmuši par patiesību, ko dzirdējuši no saviem skolotājiem, ja viņi jaunībā, ar savu pašu saprātu domādami, tam nepieķeras, bet vēlas un vēlēdamies arī meklēt patieso un, to atraduši, jūtas iekšēji ierosmināti. Šie, tāpēc ka patiesais viņus ierosmina paša patiesā dēļ, redz patieso pirms tā apstiprināšanas. Paskaidrosim to ar piemēru: Daži gari sarunājas par to, kāpēc kustoņi piedzimst ar visu viņu dabai atbilstošu zināšanu, bet cilvēks ne. Viņiem sacīja, ka tas esot tāpēc, ka kustoņi ir savas dzīvības kārtībā, bet cilvēks ne, un tālab pēdējam ar atziņām un zināšanām jātop vēl kārtībā ievestam. Ja cilvēks piedzimtu savas dzīvības kārtībā, kas ir — mīlēt Dievu par visām lietām un tuvāko kā sevi pašu — tad viņš piedzimtu arī saprātībā un gudrībā un tamdēļ — pievienojoties vēl zināšanām — arī visas patiesības ticībā. Labie gari tūdaļ redzēja un jauta, ka tā ir, un proti, tāpēc vien, ka bija patiesā gaismā. Turpretī gari, kas bija nocietinājušies kailajā ticībā un tāpēc mīlestību un labprātību nobīdījuši pie malas, to nespēja saprast, tālab ka apstiprinātās nepatiesības gaisma viņos aptumšoja patiesības gaismu.

353. Viltus saprātība un gudrība ir ikviena tāda, kurai trūkst Dievišķās atziņas. Jo kas neatzīst Dievišķo, bet tā vietā dabu, tie visi domā pēc ķermeņa jutekliskajiem iespaidiem un ir gluži jutekliski cilvēki, kaut arī pasaulē viņus uzskatītu par nezcik izglītotiem un mācītiem. Jo viņu izglītība nepaceļas pāri pasaulē acīm redzamiem priekšmetiem, ko viņi, atmiņā uzglabādami, aplūko gandrīz materiālā kārtā, jebšu viņiem ir tās pašas zināšanas, kuras patiesi sapratīgajiem kalpo saprāta veidošanai. Ar tām šie domātas dažādas eksperimentālas zinātnes, kā fizika, astronomija, ķīmija, mehanika, ģeometrija, anatomija, psiholoģija, filozofija, valstu un literatūras vēsture, kritika un valodas. Garīdznieki, kas noliedz Dievišķo, arī nepaceļ savas domas pāri ārējā cilvēka jutekliskajiem iespaidiem. Kas Vārdā rakstīts — arī to viņi neuzskata citādi kā zinātnes, nepārdomādami un neaplūkodami to ar kaut cik apgaismotu prātu — aiz tā iemesla, ka viņu iekšējie un tāpat arī šiem vistuvākie ārējie iecirkņi ir aizvērti, un proti tādēļ, ka viņi pagriezuši debesi muguru un to, kas viņos varētu uz debesi raudzīties — kas, agrāk teikts ir cilvēka sirdsprāta iekšējie iecirkņi — apgriezuši otrādi. Aiz šī iemesla viņi nespēj redzēt, kas ir patiess un labs, jo tas viņiem ir tumsā, bet nepatiesais un ļaunais — gaismā. Un tomēr jutekliskie cilvēki spēj prātot cits par citu veiklāk, bet vienīgi pēc jutekļu maldiem, kad šie ar viņu zinātniskajām atziņām ir apstiprināti. Mācēdami tā prātot, viņi arī paši uzskata sevi gudrākus par citiem. Uguns, no kuras viņu prātošana iekaist, ir patmīlības un pasaules mīlestības uguns. Viņi ir viltus saprātībā un gudrībā un Kungs tos domājis, sacīdams Mateja ev.: “Redzēdami viņi neredz un dzirdēdami nedzird, nedz saprot” (13:13,14,15). Un citā vietā: “Tas ir apslēpts sapratīgajiem un gudrajiem un atklāts bērniem” (11:25,20).

354. Man velēja runāt ar daudziem izglītotiem pēc viņu aiziešanas no pasaules. Daži no viņiem bija pat ļoti slaveni bijuši un ar saviem rakstiem zinātnieku aprindās pazīstami; citi, turpretī, gan nebija tik pazīstami, bet viņos bija apslēpta gudrība. Kuri sirdī Dievišķo bija lieguši, jebšu ar muti to atzīdami,

1) Spuria — nelikumīgi dzimusi.

bija tik truli tapuši, ka tikko spēja aptvert kaut vienu pilsonisku patiesību, nemaz nerunājot par kādu garīgu. Varēja jaust un arī redzēt, ka viņu iekšējie, proti sirdsprāta, iecirkņi bija tik cieši aizvērušies, ka izskatījās gandrīz melni (tādas lietas garīgajā pasaulē izpaužas redzamā veidā), un šādā kārtā bija redzams, ka viņi ne mazāko debess gaismu nespēja panest, tātad arī nespēja ielaist sevī nekādu debess ieplūsmu. Šis melnums, kādā parādījās viņu iekšējie iecirkņi, bija lielāks un plašāks tiem, kas bija nocietinājušies pret Dievišķo ar savas izglītības zinātniskajām atziņām. Šādi cilvēki viņā dzīve aiz patikas uzņem visu nepatieso, uzsūkdami to sevī tikpat ka sūklis ūdeni, bet atstumj visu patieso — kā kaula bumba priekšmetus, kas pret to atsitas. Mēdz arī sacīt, ka tiem, kas nocietinājušies *pret* Dievišķo un *par* dabu, iekšējie iecirkņi esot pārkaulojušies. Viņu galva līdz pat degunam arī parādās sacietējusi it kā no melnkoka — kas ir zīme, ka viņi vairs itin neko nespēj jaust. Tādus nolaiž lejā purviem līdzīgos bezdibeņos, kur viņus vajā murgi, par ko pārvēršas viņu nepatiesības. Viņu elliškā uguns ir kāre pēc goda un slavenuma, kādēļ arī viņi tur cits citam uzbrūk un aiz ellišķa karstuma moka tos, kas nepagodina viņus kā dievus, — darīdami to pārmaiņus cits citam. Tā pārvēršas visa pasaules izglītība, kas neatzīdama Dievišķo, nav uzņēmusi sevī gaismu no debess.

355. Ka viņi tiešām ir tādi, nonākuši pēc nāves garīgajā pasaulē, spriežams jau no tam vien, ka tad viss, kas ir dabīgajā atmiņā un saistīts tieši ar ķermeņa juteklisko pieredzi, — kādas ir nupat minētās zinātnes — dus un vienīgi no tām iegūtās prāta atzinās kalpo domāšanai un runāšanai. Jo cilvēks ņem sev līdzīgu visu savu dabīgo atmiņu, bet paši tās fakti tad vairs nav pakļauti skatīšanai un nepiedalās domāšanā, ka tas notika pasaulē. Neko no tās cilvēks nevar ņemt un iznest garīgajā gaismā, jo tie | proti, dabīgās atmiņas fakti |, nav šās gaismas objekti, bet vienīgi prāta jeb saprāta atziņas, ko cilvēks, pasaulē dzīvojot, no zinātnēm sev ieguvis, saskaņā ar garīgas pasaules gaismu. Tālab: cik prātīgs ir tapis cilvēka gars no atziņām un zinātnēm pasaulē, tik prātīgs viņš ir arī pēc atrašanās no ķermeņa, jo tad cilvēks ir gars, un gars ir tas, kas ķermenī domā.

356. Kas, turpretī, ar atziņām un zinātnēm ir ieguvuši saprātību un gudrību — proti tie, kas visas atziņas un zinātnes izlietojuši dzīves lietderībai, turklāt vēl atzinuši Dievišķo, mīļējuši Vārdu un dzīvojuši garīgi tikumisku dzīvi (par kādu bija runa agrāk 319. nr.) — tiem zinātnes ir noderejušas par līdzekli gudriem kļūt un arī ticības atziņas nostiprināt. Viņu iekšējos, proti sirdsprāta, iecirkņus varēja jaust un pat redzēt, gaismas caurstarotus, spoži baltā, liesmainā vai zilā krāsā — kāda ir dimantiem, rubīniem un safīriem, kas ir caurspīdīgi — un tādi viņi parādās atkarībā no tam, cik ir nostiprinājušies ar zinātnēm *par* Dievišķo un dievišķajām patiesībām. Tāda izskatās patiesa saprātība un gudrība, kad tā garīgajā pasaulē parādās redzamā veidā, un tāds izskats tai ir debess gaismā, kura ir no Kunga izejošais dievišķais patiesais, no kā ir visa saprātība un gudrība (skat. iepriekš teikto 128. – 133. nr.). Šīs gaismas fons, uz kura parādās minētā it kā krāsu dažādība, ir sirdsprāta iekšējie iecirkņi; un dievišķo patiesību apstiprināšana ar to, kas ir dabā, un tādējādi ar zinātnes atziņām rada šo dažādību. Jo cilvēka iekšējais sirdsprāts ieskatās dabīgās atmiņas faktos un tos, kas dievišķo patiesību apstiprina, ar debešķīgās mīlestības uguni it kā ceļ, velk uz augšu un tīra, līdz no tiem top garīgas idejas. Ka tā tiešām notiek, to cilvēks, ķermenī dzīvodams, nezina, tāpēc ka, tanī būdams, domā ir garīgi, ir dabīgi. Ko cilvēks tad garīgi domā, to viņš skaidri nejauš, bet vienīgi to, ko domā dabīgi. Turpretī, garīgajā pasaulē nonācis, viņš vairs skaidri nejauš, ko pasaulē dabīgi, bet gan, ko garīgi domājis. Tā mainās stāvoklis. No sacītā ir skaidrs, ka cilvēks top garīgs ar atziņām un zinātnēm un ka tās ir līdzeklis gudram kļūt — bet vienīgi tiem, kas ticībā un dzīvē ir atzinuši Dievišķo. Šos arī uzņem debēs mīļāk par citiem, un proti, starp tiem, kas atrodas vidū (43. nr.), tālab ka viņi ir vairāk gaismā nekā pārējie. Šie ir sapratīgie un gudrie debēs, kas spīd kā izplatījuma spožums un gaiši kā zvaigznes; vientiesīgie, turpretī, tur ir tie, kuri atzinuši Dievišķo, mīļējuši Vārdu un dzīvojuši garīgi tikumisku dzīvi, bet savus iekšējos, proti sirdsprāta, iecirkņus nav tā ar atziņu un zinātnēm izkopusi. Cilvēka sirdsprāts ir kā zeme, kas ir tāda, kādu to izkopj.

PAR BAGĀTIEM UN NABAGIEM DEBESĪ

357. Ir dažādi uzskati par uzņemšanu debēs. Daži domā, ka nabagus vien uzņem, bet bagātos ne; citi atkal — ka bagātos tāpat uzņem kā nabagus; un vēl daži domā, ka bagātos nevar uzņemt, ja viņi neatsakās no savas mantas un netop nabagi. Ikviens apstiprina savu uzskatu | ar argumentiem | no Vārda.

Bet kas redz izšķirību starp bagātiem un nabagiem, attieksmē uz debesi, tie Vārdu nesaprot. Vārds savā iekšienē ir garīgs, bet pēc burta dabīgs, un tāpēc, kas uztver Vārdu tikai burtiskā un ne kaut cik arī garīgā nozīmē, tie daudzkārt maldās. Pirmkārt, tie maldās uzskatos par bagātajiem un nabagiem. Piem., bagātajiem tikpat grūti esot debesī ietikt kā kamielim izlīst caur adatas aci, bet nabagiem viegli esot nākt debesī, tāpēc ka viņi ir nabagi, jo ir taču teikts: “Svētīgi nabagi, jo debesu valstība ir viņu” (| Mt. 5:3; | Lūk. 6:20,21). Bet kas pazīst kaut cik Vārda garīgo saturu, tie domā citādi. Viņi zina, ka debess ir domāta visiem, kas dzīvo ticības un mīlestības dzīvi, vienalga, vai tie ir bagāti, vai nabagi. Bet kas īsti domāti Vārdā ar bagātiem un nabagiem, tas turpmāk būs pateikts. No daudzām sarunām un satiksmes vita | ar eņģeļiem man vēlēts droši zināt, ka bagātie tikpat viegli nāk debesī kā nabadzīgie un tāpēc cilvēku no debess neizslēdz, ka viņam daudzās lietās ir pārpilnība, nedz arī tāpēc kādu debesi uzņem, ka viņš dzīvo trūkumā. Tur ir tiklab bagātie, kā arī nabadzīgie un daudzi bagātie vēl lielākā godībā un laimē nekā nabadzīgie.

358. Man ļauts jau iepriekš pasacīt, ka cilvēks drīkst iegūt bagātību un krāt mantu, cik viņam tiek dots, ja tik viņš to nedara ar viltu un ļaunā kārtā. Cilvēks drīkst baudīt smalkus ēdienus un dzērienus, ja tik tas nav viņa dzīves saturs; drīkst, atkarībā no sava stāvokļa, grezni mājot, satīties ar citiem tāpat kā citi, arī apmeklēt izpriecas un sarunāties par pasaules lietām. Nav viņam jāstaigā apkārt svinīgi, ar nopūtām, drūmu seju un nokārtu galvu, bet priedīgi un jautri; nav arī jāatdod sava manta nabagiem kā vien tik, cik paša tieksme viņu uz to pamudina. Vārdu sakot, ārēji viņš var dzīvot gluži kā pasaules cilvēks, un tas nebūt netraucē viņu nākt debesī, ja tik viņš domā, kā pienākas, par Dievu un godīgi un taisni apietas ar tuvāko. Jo cilvēks ir tāds, kāda ir viņa rosme un domāšana jeb mīlestība un ticība. No šām ir dzīvība visam, ko cilvēks ārēji dara, jo darboties nozīmē gribēt, un runāt nozīmē domāt, tālab ka cilvēks darbojas no gribas un runā no domāšanas. Tālab ar to, kas Vārdā teikts — proti, ka cilvēks tiks tiesāts pēc tā ko viņš darījis, un viņam tiks atmaksāts pēc viņa darbiem — ir domāts, ka viņš tiks tiesāts un viņam tiks atmaksāts pēc viņa domāšanas un rosmes, no kurām darbi izriet jeb kuras ir darbos. Jo darbi bez domāšanas un rosmes ir nevērtīgi un ir gluži tādi, kādas ir šīs. No tam ir skaidrs, ka cilvēka ārienei nav nozīmes, bet gan viņa iekšienei, no kā top āriene. Paskaidrojuma: kas godīgi rīkojas un otru nekrāpj vienīgi aiz bailēm no likuma vai, baidīdamies zaudēt savu labo slavu un tamlīdz godu vai peļņu, bet, šo bailu neatturēts, krāptu otru cik varēdams — tāda cilvēka domāšana un griba ir krāpšana, un tomēr viņa darbi, ārēji raugoties, izliekas godīgi. Šādā cilvēkā, tāpēc, ka viņš iekšēji ir bezgodis un krāpnieks, ir elle. Kas, turpretī, rīkojas godīgi un nekrāpj otru tāpēc, ka tas būtu pret Dievu un tuvāko — tas, ja arī varētu otru piekrāpt, tomēr negribētu to darīt, jo viņa domāšana un griba ir sirdsapziņa un viņā ir debess, šo abu darbi, ārēji raugoties, izliekas līdzīgi, bet iekšēji ir pavisam dažādi.

359. Tā kā nu cilvēks ārēji drīkst dzīvot tāpat kā jebkurš cits: drīkst kļūt bagāts, arī mieloties un, atkarībā no sava stāvokļa un amata, grezni mājot un ģērbties, baudīt jaukus un priekus, savu amata un veikala darīšanu, tāpat dvēseles un ķermeņa dzīves dēļ nodarboties ar pasaulīgām lietām, ja tik viņš iekšēji atzīst Dievišķo un vēl labu tuvākam — tad ir skaidrs, ka debess ceļu staigāt nav tik grūti, kā daudzi domā. Vienīgā grūtība ir spēt pretoties patmīlībai un pasaules mīlestībai, neļaujot tām uzkundzēties, jo no tām ceļas visi ļaunumi. Ka tas nav tik grūti, kā domā, redzams no sekošiem Kunga vārdiem: “Mācieties no Manis, ka Es esmu lēns un no sirds pazemīgs, un jūs atradīsiet mieru savām dvēselēm; jo Mans jūgs ir patīkams un Mana nasta viegla” (Mt. 11:29,30). Kunga jūgs ir patīkams un Viņa nasta viegla tāpēc, ka, cik cilvēks pretojas ļaunumiem, kas ceļas no patmīlības un pasaules mīlestības, tik viņš nevada sevi pats, bet viņu vada Kungs, un tad arī Kungs cilvēkā pretojas ļaunumiem un tos no viņa atstādina.

360. Runāju ar dažiem mirušiem, kas, pasaulē dzīvodami, bija atteikušies no pasaules un nodevušies gandrīz vientuļai dzīvei, lai, atraujot domas no pasaulīgām lietām, varētu nodoties bijīgām pārdomām — domādami tā staigāt debess ceļu. Bet šiem nākamajā dzīvē ir drūma daba: viņi nicina citus, kas nav viņiem līdzīgi; dusmojas, ka viņiem nav piešķirts laimīgāks liktenis kā pārējiem, iedomādamies, ka ir tādu pelnījuši; viņi nerūpējas par citiem un novēršas no labprātības pienākumiem, kuri uztur saistību ar debesi; viņi kāro pēc debess vairāk nekā citi, bet, paceļot viņus tur, kur ir eņģeļi, viņi ienes sev līdz bailošanās, kas traucē eņģeļu laimes sajūtu. Tālab arī viņus no citiem nošķir un, šķirti būdami, viņi dodas uz tuksnešainām vietām, kur dzīvo tamlīdzīgu dzīvi kā pasaulē. Cilvēks var izveidoties debesij tikai ar pasaules palīdzību, kur ir pēdējās | dzīvības | izpausmes, kurās jānoslēdzas ikviena cilvēka rosmei, kas noslāpst, neizraisoties jeb nepārejot ārējās darbības, tā ka beidzot cilvēks vairs neskatās uz tuvāko, bet vienīgi uz sevi. No tam ir skaidrs, ka uz debesi ved darbīgas tuvākmīlestības dzīve, kas ir — darīt

taisni un pareizi katrā darbā un amatā, un nevis svētbijības dzīve vien beztuvākmīlestības dzīves. Tāpēc labprātības veikšana un tādējādi šādas dzīves pieaugšana ir iespējama tik, cik cilvēkam ir darišanas ar citiem, un neiespējama — cik viņš atraujas no šādām darišanām. Par to nu tagad runāšu no pieredzes. Daudzi, kas pasaulē bija nodarbojušies ar veikaliem un tirdzniecību un no tam arī bagāti kļuvuši, ir debesī, bet mazāk debesī ir to, kas, amatos būdami, ir tikuši godā un kļuvuši bagāti. Tas noticis tamdēļ, ka šie ienākumu un goda pēc, kas viņiem piešķirti, pārvaldot taisnību un tiesu, kā arī ienākumus un goda vietas, ir ļāvušies pavedinājumam milēt sevi un pasauli un ar to ļāvuši savām domām un tieksmēm novērsties no debess un pievērsties sev pašam. Jo, cik cilvēks mīl sevi un pasauli un visās lietās arī raugās uz sevi un pasauli, tik viņš atsvešinās no Dievišķā un novēršas no debess.

361. Debesī bagāto liktenis ir tāds, ka viņiem ir lielāka labklājība nekā pārējiem. Daži no viņiem mājā pilīs, kur viss spīd kā no zelta un sudraba, un viņiem ir ļoti daudz visa tā, kas dzīvē noder. Tomēr ar sirdi viņi nebūt nepieķeras visām šīm lietām, bet gan vienīgi to lietderībai: šo viņi redz skaidri un it kā gaismā, bet zeltu un sudrabu neskaidri un, salīdzinot ar pirmo, tikpat kā ēnā. Tas tāpēc, ka pasaulē viņi milējuši lietderību, bet zeltu un sudrabu uzskatījuši tikai par līdzekļiem un kalpiem. Vienīgi lietderība debesī tā spīd: tās labais kā zelts un tās patiesais kā sudrabs. Tad nu, kāda ir bijusi viņu lietderība pasaule, tāda ir viņu labklājība kā arī patika un laime | debesī |. Labi lietderības veidi ir: sagādāt sev un savējiem dzīvei nepieciešamo un vēlēties pārpilnību tēvijas un arī tuvākā labad, kam bagātais var daudzējādā ziņā vairāk labu darīt nekā nabadzīgais. Labi tie ir tādēļ, ka šādā kārtā cilvēks var novērst prātu no bezdarbīgas dzīves, kas viņu samaitā, jo tanī cilvēks no iedzīmtā ļaunā ļaunu arī domā. Šie lietderības veidi ir labi tik, cik tanīs ir Dievišķais, tas ir, cik cilvēks ņem vērā Dievišķo, raugās uz debesi un tanīs redz savu īsteno, bet bagātībā tikai kalpojošu labo.

362. Pretējs liktenis, turpretī, ir tiem bagātājiem, kas nav ticējuši Dievišķajam, un to, kas pieder pie debess un baznīcas, no sava prāta izmetuši. Tie atrodas ellē, kur ir netīrība, posts un trūkums. Tā pārvēršas bagātība, ja to mīl kā mērķi — un ne tikai pati bagātība, bet arī tās izlietošanas veidi: vai nu dzīvošana sev pašam un ļaušanās iekārēm kā arī pārlieka un brīvāka nodošanās netikumiem, vai arī celšanās pāri citiem, kurus viņi nicina, šāda bagātība un šādi tās izlietošanas veidi — tālab ka tanīs nav itin nekā garīga, bet vienīgi zemiskais — pārvēršas par netīrumiem, jo garīgais bagātībā un tās izlietošanā ir kā dvēsele ķermenī vai debess gaisma mitrā zemē, un tā arī trūd kā ķermenis bez dvēseles un kā mitra zeme bez debess gaismas, šie ir tie, ko bagātība ir pavedinājusi un atrāvusi no debess.

363. Ikvienam cilvēkam pēc nāves paliek viņa valdošā rosme jeb mīlestība, kas nemūžam netiek izdeldēta, jo cilvēka gars taču ir gluži tāds, kāda ir viņa mīlestība; un, kas ir noslēpums: ikviena gara un eņģeļa ķermenis ir viņa mīlestības ārējais veids, kurš pilnīgi atbilst iekšējam, proti, viņa prāta un sirdsprāta veidam. Aiz šī iemesla garus pazīst, kādi viņi ir, jau no sejas, kustībām un runas. Arī cilvēku, kamēr viņš pasaulē dzīvo, varētu garīgā ziņā pazīt, ja viņš nebūtu iemācījies izrādīt sejā, kustībās un runā to, kas nav viņa. No tam redzams, ka cilvēks mūžam paliek tāds, kāda ir viņa pāri visām valdošā rosme jeb mīlestība. Man vēlēja runāt ar dažiem, kas dzīvojuši pasaulē pirms septiņpadsmit gadusimtiem un kā dzīve ir zināma no tā laika rakstiem. Izrādās, ka mīlestība, kas viņiem toreiz bija, vēl tagad vada viņus. No tam redzams, ka arī mīlestība uz bagātību un tās izlietošanu paliek ikvienam un ir gluži tāda, kāda tā pasaulē izveidojusies. Tomēr starpība tā, ka bagātība tajos, kas to labi izlietojuši, pārvēršas par jaukumiem saskaņā ar izlietošanas veidu, bet tajos, kas to slikti izlietojuši — par netīrumiem, kuri tad arī viņus tāpat iepriecina kā pasaulē bagātība savas sliktās izlietošanas dēļ. Viņus tad iepriecina netīrumi tālab, ka netīrās iekāres un netikumi, kam par labu viņi bagātību izlietojuši, tāpat arī skopums, kurš ir mīlestība uz bagātību bez kādas lietderības, atbilst netīrumiem. Garīgi netīrumi nav nekas cits.

364. Nabadzīgie nāk debesī nevis savas nabadzības, bet dzīves pēc, jo ikvienam, vai tas ir bagāts vai nabags, seko viņa paša dzīve. Nekāda sevišķa žēlsirdība netiek parādīta vienam vairāk nekā otram. Kas labi dzīvojis, tiek uzņemts, bet kas ļauni — atmests. Bez tam vēl — nabadzība tāpat aizved cilvēku prom un atrauj no debess ka turība. Ir nabadzīgo starpā ļoti daudzi, kas ar savu likteni nav apmierināti, pēc daudz kā dzenas, domādami, ka manta ir svētība, un to neiegūdami, dusmojas un sliktu domā par dievišķo gādību. Viņiem arī skauž citu labumi; bez tam vēl arī viņi krāpj citus, kad rodas iespēja, un dzīvo netīrās iekārēs tāpat kā citi. Bet citādi ir ar tiem nabadzīgajiem, kas ar savu likteni apmierināti, savā darbā ir rūpīgi un čakli, mīl darbu vairāk nekā bezdarbību, darbojas godīgi un uzticami un dzīvo turklāt vēl kristīgu dzīvi. Runāju dažreiz ar viņiem, proti tiem, kas nāca no zemniekiem un vienkāršas tautas, kas, pasaulē dzīvodami, bija ticējuši Dievam un savos darbos rīkojušies taisnīgi un pareizi. Tiek-

damies zināt patieso, viņi vaicāja, kas esot labprātība | jeb darbīgā mīlestība | un kas ticība, jo pasaulē viņi daudz bija dzirdējuši par ticību, bet viņā dzīvē par labprātību. Tādēļ pasacīju viņiem, ka labprātība ir viss tas, kas pieder pie dzīves, un ticība viss tas, kas pieder pie mācības: tāpat arī, ka labprātība ir — katrā darbā taisno un pareizo gribēt un darīt, un ticība ir — taisni un pareizi domāt; ka ticība ar labprātību saistās tāpat kā mācība ar dzīvi pēc tās jeb kā domāšana ar gribu; un ticība top par labprātību, kad cilvēks to, ko viņš taisni un pareizi domā, arī grib un dara; un kad tas notiek, tad tās vairs nav šķirtas, bet vienotas. To viņi labi saprata un priecājās, sacīdami, ka pasaulē nav varējuši aptvert, ka ticēt būtu kaut kas cits nekā dzīvot.

365. No sacītā iespējams spriest, ka bagātie tāpat kā nabadzīgie nāk debesī un tikpat viegli vieni kā otri. Uzskats, ka nabadzīgie viegli nāk debesī un bagātie grūti, ceļas no tam, ka cilvēki nav sapratuši Vārdu, kur minēti bagāti un nabagi. Ar bagātiem tur garīgā nozīmē domāti tie, kam ir labā un patiesā atziņu pārpilnība, tāpat baznīcā esošie, kuriem ir Vārds; un ar nabagiem domāti tie, kam minēto atziņu trūkst, lai gan viņi pēc tām kāro, tāpat ārpus baznīcas esošie, kam Vārda nav. Ar bagāto, kas ģērbās purpurā un bisus audeklā un tika iemests ellē, ir domāta jūdu tauta, kura — tāpēc ka tai bija Vārds un no tā arī labā un patiesā atziņu pārpilnība — nosaukta par bagātu. Purpura drēbes arī apzīmē labā atziņas un audekla drēbes — patiesā atziņas. Bet ar nabago, kas gulēja viņa nama priekšā, vēlēdamies paēst no druskām, kuras krita no bagātā galda, un ko eņģeļi aiznesa uz debesi, ir domāti pagāni, kuriem labā un patiesa atziņu nebija, lai gan viņi tās vēlējās (Lūk. 16:19,31). Ar bagātajiem, kas bija aicināti uz lielo mielastu, bet aizbildinājās, arī domāta Jūdu tauta, un ar nabagiem, kuri viņu vietā tika ievesti, domāti pagāni, kas ir ārpus baznīcas (Lūk. 12:16–24). Kas īsti domāti ar bagāto, par kuru Kungs saka: “Vieglāk ir karnielim izlīst caur adatas aci, nekā bagātam ieiet Dieva valstībā” (Mt. 19:24), arī pateiksim: Ar bagāto tur domāti bagātie abējādā nozīmē — tiklab dabīgajā, kā arī garīgajā: bagātie dabīgajā nozīmē — kam ir mantu pārpilnība un kas pieķeras tām ar sirdi; un garīgajā nozīmē — kam ir atziņu un zināšanu pārpilnība (jo šīs ir garīgās bagātības) un kas ar tām pašsaprāšanas ceļā grib iespieties debess un baznīcas lietās. Tā kā tas ir pret dievišķo kārtību, tad ir teikts, ka vieglāk esot karnielim izlīst caur adatas aci. Jo tanī nozīmē ar karnieli apzīmēta atzišana un zināšana vispār un ar adatas aci — garīga patiesība. Ka tas domāts ar karnieli un adatas aci, to mūsu dienās cilvēki nezina, jo līdz šim vēl nav bijusi atklāta zinātne, kura māca, ko garīgajā nozīmē apzīmē lietas, kuras minētas Vārda burtiskajā saturā. Proti, Vārda atsevišķajos sīkumos ir garīgs un arī dabīgs saturs, jo — lai pastāvētu debess saistība ar pasauli jeb eņģeļu ar cilvēkiem arī pēc tam, kad tiešā saistība bija beigusies — tas uzrakstīts vienos dabīgo lietu atbildumos garīgajām lietām. No tam ir skaidrs, kas šie atsevišķi domāti ar bagāto. Ka ar bagātajiem Vārda garīgajā saturā domāti tie, kas ir patiesā un labā atziņās, un ar bagātībām pašas atziņas, kuras arī ir garīgas bagātības, redzams no dažādām vietām Vārdā, piem.: Jez. 10:12,13,14; 30:6,7; 45:3; Jerem. 17:3; 47:7; 50:36,37; 60:13; Dan. 5:2,3,4; Eceķ. 26:7,12; 27:1 līdz galam; Cak. 9:3,4; Ps. 45:13; Oz.12:9; Apok. 3:17,18; Lūk. 14:33 un citās vietās. Ka ar nabagiem garīgajā saturā apzīmēti tie, kam laba un patiesā atziņu nav, lai gan viņi tās vēlas, redzams: Mt. 11:5; Lūk. 6:20,21; 14:21; Jez. 14:30; 29:19; 41:17,18; Cel. 3:12,18. Visas šīs vietas izskaidrotas garīgajā nozīmē “Debešķīgajos Noslēpumos” (10227. nr.).

PAR LAULĪBU DEBESĪ

366. Tā kā debess cēlusies no cilvēkiem un tamdēļ eņģeļi tur ir abēju dzimumu, un sieva ir radīta vīram un vīrs sievai, tāpat ir viens otra, un tā kā abiem šī mīlestība | vienam pret otru | ir iedzimta, tad no tam izriet, ka debess tāpat pastāv laulība kā vīrs zemes. Bet laulība debessī ļoti atšķiras no laulības vīrs zemes. Turpmāk tad nu pateiksim, kāda ir laulība debessī, ar ko tā atšķiras no laulības vīrs zemes un kādā ziņā tās abas saskan.

367. Laulība debessī ir divu sirdsprātu saistīšanās vienā. Vispirms paskaidrosim, kāda ir šī saistīšanās. Sirdsprāts sastāv no divām daļām, no kurām vienu sauc par saprātu, otru par gribu. Abām šīm daļām darbojoties vienoti, tās sauc par vienu sirdsprātu. Vīrs tur | proti, debess laulībā | darbojas kā tā sirdsprāta daļa, ko sauc par saprātu, un sieva kā tā, ko sauc par gribu. Šai iekšējo iecirkņu saistībai nonākot zemākajos, proti ķermeņa, iecirkņos, viņi to jauš un jūt kā mīlestību. Šī ir laulības mīlestība. No sacītā ir skaidrs, ka laulības mīlestības cēlonis ir divu sirdsprātu saistīšanās vienā. Debesī to sauc par kopdzīvi un saka, ka viņi neesot vis divi, bet viens. Tālab arī divus laulātos debessī nesauc par diviem,

bet par vienu eņģeli.

368. Tāda laulāto, vīra un sievas, saistība visdziļākajos sirdsprāta iecirkņos cēlusies no pašas radīšanas. Proti, vīrs piedzimst par saprāta būtņi, tātad domāšanai no saprāta: sieva, turpretī, par gribas būtņi, tātad domāšanai no gribas, kas arī ir skaidrs no ikviena cilvēka tiekšanās jeb iedzimtā rakstura, kā arī no viņa veida. No rakstura redzams, ka vīrietis darbojas no prāta, bet sieviete no tieksmes; no veida — ka vīrietim ir asāka un mazāk skaista seja, rupjāka balss un stingrāks ķermenis; sievietei, turpretī, maigāka un skaistāka seja, smalkāka balss un mīkstāks ķermenis. Tamlīdzīga izšķirība ir arī starp saprātu un gribu jeb domāšanu un rosmi, tāpat starp patieso un labo un arī — ticību un mīlestību, jo patiesais un ticība pieder pie saprāta, bet labais un mīlestība pie gribas. Aiz šī iemesla Vārdā ar jaunekli un vīru garīgajā nozīmē domāta patiesības saprašana un ar jaunavu un sievu — labumu rosme; baznīcu labā un patiesā rosmes pēc Vārdā sauc par sievu un arī jaunavu, un visus, kas ir labuma rosmē — par jaunavām (piem. Apok. 14:4).

369. Ikvienam — tiklab vīrietim, kā sievietei — ir saprāts un griba, tomēr vīrietī pārsvarā ir saprāts, bet sievietē — griba, un cilvēks ir cilvēks, skatoties pēc tā, kas viņā ir pārsvarā. Debesu laulībā nav nekāda pārsvara | vienai pusei pār otru |, jo sievas griba tur ir arī vīra griba, un vīra saprāts ir arī sievas saprāts, tāpēc ka viens mīl gribēt un darīt tāpat kā otrs, proti, savstarpēji un abpusēji, no kam viņi saistās vienā būtņē. Šī saistīšanās tiešam notiek, jo sievas griba ieiet vīra saprātā un vīra saprāts — sievas gribā, sevišķi, viņiem vienam otru vaigu vaigā uzlūkojot. Jo, kā agrāk vairākkārt teikts, debesīs pastāv domu un rosmju dalīšanās, sevišķi laulāto draugu starpā, tāpēc ka viņi viens otru mīl. No sacītā redzams, kāda ir tā sirdsprātu saistīšanās, kas veido laulību un rada laulības mīlestību debesīs: proti, kā viens, tā otrs grib, lai tas, kas ir viņa, būtu arī otra.

370. Eņģeļi man sacīja, ka abi laulātie draugi, cik viņi ir tādā saistībā, tik esot laulības mīlestībā un reizē arī saprātībā, gudrībā un laimē. Tas esot tamdēļ, ka dievišķais patiesais un labais, no kā ir visa saprātība, gudrība un laime, galvenokārt ieplūstot laulības mīlestībā un šī, būdama reizē arī patiesā laulība ar labo, tamlīdz esot pats Dievišķā ieplūsmas lauks. Jo, kā pastāv saprāta un gribas saistība, tāpat arī patiesā un labā saistība, tāpēc ka saprāts taču uzņem dievišķo patieso un veidojas no patiesībām, un griba uzņem dievišķo labo un veidojas no labā: proti, ko cilvēks grib, tas viņam ir labais, un ko viņš saprot, tas patiesais. Aiz šī iemesla ir vienalga, vai saka 'saprāta un gribas', vai 'patiesā un labā saistība'. Patiesā saistība ar labo veido eņģeļi un arī viņa saprātību, gudrību un laimi, jo eņģeļa īpatnība atkarājas no tam, cik lielā mērā labais viņā saistās ar patieso un patiesais ar labo, jeb, kas ir tas pats, cik lielā mērā mīlestība viņā saistās ar ticību un ticība ar mīlestību.

371. No Kunga izejošais Dievišķais galvenokārt ieplūst laulības mīlestībā tamdēļ, ka šī mīlestība nonāk no labā un patiesā saistības. Jo, kā iepriekš teikts, ir taču vienalga, vai saka 'saprāta un gribas' vai 'labā un patiesā saistība'. Labā saistība ar patieso ceļas no Kunga dievišķās mīlestības pret visiem, kas ir debesīs un virs zemes: no dievišķās mīlestības iziet dievišķais labais, un šo labo eņģeļi un cilvēki uzņem dievišķajās patiesībās, jo vienīgais labā uzņēmējs ir patiesais. Tālab arī neviens, kas nav patiesībās, neko nespēj uzņemt no Kunga un debess. Cik tad nu patiesības cilvēkā ir saistītas ar labo, tik cilvēks ir saistīts ar Kungu un debesi. Tas tad nu ir pats laulības mīlestības cēlonis, kādēļ arī tā ir pats Dievišķā ieplūsmas lauks. Aiz šī iemesla labā un patiesā saistību debesīs sauc par debešķīgo laulību un debess Vārdā ir salīdzināta ar laulību un tiek arī saukta par laulību; tāpat arī Kungu sauc par līgavaini un vīru, bet debesi ar baznīcu par līgavu un sievu.

...372... Labais un patiesais, būdami eņģeļi un cilvēkā savstarpēji saistīti, nav divi, bet viens, jo tad labais ir patiesā un patiesais labā piederums, šī saistība ir tāda, ka Cilvēks tad domā to, ko viņš grib, un grib to, ko domā. Domāšana un griba tad ir viens sirdsprāts, jo domāšana veido jeb parāda savējā veidā to, ko griba grib, un griba padara to patīkamu. Aiz šī iemesla divus laulātos debesī nesauc par diviem, bet par vienu eņģeli. Tas arī domāts Kunga vārdos: "Vai neesat lasījuši, ka Tas, kas viņus iesākumā radījis, ir radījis viņus vīrieti un sievieti un sacījis: Tālab cilvēks atstās tēvu un māti un pieķersies savai sievietei, un tie divi būs viena miesa. Tāpēc arī tie vairs nav divi, bet ir viena miesa. Tātad ko Dievs saistījis, to cilvēkam nebūs šķirt. Ne visi aptver šo vārdu, bet kam tas dots" (Mt. 19: 4,5,6,11; Mr. 10:6-9; 1. Moz. 2:24). Šinīs vārdos aprakstīta debešķīgā laulība starp labo un patieso. Ar to, ka cilvēkam nebūs šķirt, ko Dievs saistījis, ir domāts, ka labais nav šķirams no patiesā.

373. No sacītā nu redzams, no kurienes ir istā laulības mīlestība: vispirms tā veidojas laulībā esošo sirdsprātos, un, nonākdama no turienes, turpinās ķermenī, kur to jauš un jūt kā mīlestību. Jo it viss,

ko cilvēks ķermenī jūt un jauš, ceļas no viņa garīgā cilvēka, proti, saprāta un gribas, tālab ka saprāts un griba veido to. Kas tik vien no garīgā cilvēka nonāk ķermenī, tas viss tur parādās citādā izskatā, tomēr ir līdzīgs un saskanīgs ar savu garīgo cēloni | kā dvēsele ar ķermeni un cēlonis ar sekām — kā redzams no tā, kas teikts un rādīts abās nodaļās par atbildumiem.

374. Dzirdēju kādu eņģeli aprakstām īsto laulības mīlestību un tās debešķīgos jaukumus šādā veidā: Tā esot Kunga Dievišķais debesīs — proti, dievišķais labais un patiesais — kas divos | laulātos draugos | tiktāl apvienoti, ka tie nav divi, bet ir kā viens. Viņš sacīja, ka divi laulātie debesīs esot šī mīlestība (tāpēc ka ikviens ir savs paša labais un patiesais) tiklab sirdsprātā, kā arī ķermenī, jo ķermenis ir sirdsprāta veidots, tāpēc ka tas veidots par sirdsprātā līdzību. No tam viņš secināja, ka divos laulātos draugos, kas ir īstā laulības mīlestībā, attēlojoties Dievišķais un tādējādi arī debess, jo visa debess ir no Kunga izejošais dievišķais labais un patiesais. Tālab arī šinī mīlestībā ietilpstot visas debess lietas un tanī esot daudz svētības un jaukumu, ka tos nevarot pat saskaitīt; pie tam viņš izteica to skaitu ar kādu vārdu, kas apzīmē miriādu miriādas. Eņģelis brīnījās, ka baznīcas cilvēks nekā par to nezina, jo baznīca taču ir Kunga debess virs zemes, bet debess ir labā laulība ar patieso. Viņš sastingstot aiz izbrīna, tā eņģelis sacīja, domājot par to, ka baznīcā vēl vairāk nekā ārpus tās notiek un tiek pat attaisnota laulības pārkāpšana, kuras patika par sevi garīgajā nozīmē un tamdēļ arī garīgajā pasaulē neesot nekas cits kā patika, kādu sagādā mīlestība uz nepatieso, kas saistīts ar ļauno. Šī patika ir ellišķa, tāpēc ka pilnīgi pretēja debess patikai, kāsu sagādā mīlestība uz patieso, kas saistīts ar labo.

375. Katram zināms, ka divi laulātie, kas viens otru mīl, ir iekšēji vienoti, un laulības būtība ir prātu jeb sirdsprātu apvienojums. No tam iespējams arī zināt, ka tāds pat, kādi ir prāti jeb sirdsprāti sevī, ir to apvienojums un arī mīlestība laulāto starpā. Sirdsprāts veidojas vienīgi no patiesībām un labā, jo viss, kas ir pasaules visumā, attiecas uz labo un patieso un šo divu saistību; tāpēc arī sirdsprātu apvienojums ir gluži tāds, kādas ir patiesības un labais, no kā tie veidoti. Tātad vispilnīgākais ir tādu sirdsprātu apvienojums, kas veidoti no īstām patiesībām un īsta labā. Ir jāzina, ka nekas otru tā nemīl kā patiesais un labais, un tālab arī no šīs mīlestības nonāk īstā laulības mīlestība. Arī nepatiesais un ļaunais viens otru mīl, bet šī mīlestība vēlāk pārvēršas par elli.

376. No tā, kas nupat teikts par laulības mīlestības izcelšanos, iespējams spriest, kuri cilvēki ir laulības mīlestībā un kuri nav. Laulības mīlestībā ir tie, kas dievišķo patiesību pēc ir dievišķajā labajā; un laulības mīlestība ir īsta tik, cik īstas ir patiesības, kuras ar labo saistās.

Un tā kā viss labais, kas ar patiesībām saistās, ir no Kunga, tad no tam izriet, ka neviens nevar būt īstā laulības mīlestībā, neatzīstot Kungu un Viņa Dievišķo, jo bez šīs atzīšanas Kungs nevar iedarboties un saistīties ar patiesībām, kuras ir cilvēkā.

377. No sacītā ir skaidrs, ka tie, kas ir nepatiesībās, nav laulības mīlestībā, un nepavisam tie, kas ir ļaunā nepatiesībās. Tiem, kas ir ļaunajā un tamdēļ arī nepatiesībās, iekšējie, proti sirdsprāta, iecirkņi ir aizvērti, kālab arī tur nekāda laulības mīlestības cēloņa nevar būt. Bet zem tiem ārējā jeb dabīgajā cilvēkā, kas no iekšējā ir šķirts, ir nepatiesā un ļaunā saistījums, kuru sauc par ellišķo laulību. Man vēlēja redzēt, kāda ir laulība to starpā, kuri ir ļaunuma nepatiesībās, kuru laulību sauc par ellišķu: viņi gan runā savā starpā un arī aiz netikluma saistās, bet iekšēji deg nāvīgās dūsmās viens pret otru, kas nav aprakstāms.

378. Laulības mīlestība nav arī starp diviem tādiem, kas pieder pie dažādām reliģijām, jo viena patiesais tad nesaskan ar otra labo un divi dažādi un nesaskanīgi nevar izveidot vienu sirdsprātu, kālab arī viņu mīlestības cēloni nav nekā garīga. Ja viņi arī dzīvo kopā un saskaņojas, tad tas tiek darīts vienīgi dabīgu iemeslu dēļ. Aiz šī iemesla debesīs laulības noslēdz vienīgi ar tiem, kas ir tai pašā biedrībā, tāpēc ka tie ir līdzīgā labajā un patiesajā, un ne ar tiem, kas ārpus biedrības. Ka visi tie, kas ir vienā biedrībā, ir līdzīgā labajā un patiesajā un izšķiras no tiem, kas ārpus tās, redzams no agrāk teiktā (41. nr. u.t.) Tas arī bija attēlots izraēliešu tautā tādējādi, ka viņi laulības noslēdza savās ciltīs un sevišķi dzimtās, bet ne ārpus tām.

379. Īstas laulības mīlestības nevar būt arī starp vienu vīru un vairākām sievietēm, jo šāds stāvoklis izposta laulības garīgo cēloni — proti, ka no diviem veidojas viens sirdsprāts — un tamlīdz arī iekšējo, proti labā un patiesā, saistību, no kā ir pašas šīs mīlestības būtība. Laulība ar vairākām ir tikpat kā pa vairākām gribām izdalīts saprāts; un tā ir kā cilvēks, kas pieder nevis pie vienas, bet vairākām baznīcām, kā ticība tādējādi tiek saraustīta, līdz tās vairs nav. Eņģeli saka, ka vairākas sievas turēt esot pilnīgi pret dievišķo kārtību. To viņi zinot aiz vairākiem iemesliem — arī no tam, ka, domājot vien par laulību

ar vairākām, viņos tūdaļ zūdot iekšējās svētības un debešķīgās laimes sajūta un viņi topot kā piedzēruši, tāpēc ka, tā domādami, šķirot sevī labo no tā patiesā. Tā kā viņu iekšējie jeb sirdsprāta iecirkņi — jau domājot vien par šādu laulību, līdz ar zināmu tiekšanos uz viņu nonākot šādā stāvoklī, tad viņi skaidri jaušot, ka laulība ar vairākām aizvērtu to iekšieni un darītu, ka laulības mīlestības vietā ieltu netikluma mīlestība, kas aizved prom no debess. Tālāk viņi vēl saka, ka cilvēkam esot grūti to aptvert, tālab ka maz ir to, kas ir īstā laulības mīlestībā. Kas tanī nav, tie itin nekā nezinot par iekšējo patiku, kura ir tanī mīlestībā, bet zinot vienīgi netikluma patiku, kas pēc īsas kopdzīves pārvēršoties par nepatiku. Turpretī, īstas laulības mīlestības patika ne tikai paliekot līdz sirmam vecumam pasaulē, bet topot arī par debess patiku pēc nāves, pildīdamās tad ar vēl dziļāku patiku, kas mūžam topot pilnīgāka. Vēl eņģeļi sacīja, ka īstas laulības mīlestības svētības viņi varot minēt vairāk tūkstošu, no kurām cilvēks pat nevienas pašas nepazīstot, nedz arī spējot kāds tās ar saprātu aptvert, nebūdamas labā ar patieso laulībā no Kunga.

380. Vēlēšanās valdīt vienam pār otru pilnīgi iznīcina laulības mīlestību un tās debešķīgo patiku, jo, kā iepriekš teikts, laulības mīlestības un tās patika būtība ir tā, ka viena laulātā griba top arī par otra gribu, kas notiek savstarpēji un abpusēji, šo nu vēlēšanās valdīt laulībā izposta, jo valdošais grib, lai viņa griba būtu arī otrā laulātajā, bet otra laulātā gribas viņā lai nemaz nebūtu. Tāpēc tur nav neka savstarpēja un arī nenotiek nekāda mīlestības un tās patiku dalīšanās ar otru ne no vienas, ne otras puses, kura dalīšanās un no tās nākdama saistīšanās ir pati iekšējā laulības patika, ko sauc par tās svētlaimi. Valdīšanas tieksme šo svētlaimi un līdz ar to arī visu debešķīgo un garīgo laulības mīlestībā pilnīgi izposta, un proti tiktāl, ka šādi cilvēki nemaz nezina, kas tāda laulības mīlestība maz ir. Un ja šādiem to pateiktu, viņi to uzskatītu par tik mazvērtīgu, ka, pieminot vien tās svētlaimi, viņi par to vai nu smietos, vai dusmotos. Kad viens grib jeb mīl to pašu ko otrs, tad abi ir brīvi, jo viss, ko dara brīvi, tiek darīts aiz mīlestības; bet kur ir valdīšana, tur brīvības nav nevienam: viens no viņiem ir vergs, bet arī valdītājs, šādas kāres dzīts, ir kā vergs. Bet cilvēks, kurš nezina, kas ir debešķīgas mīlestības brīvība, nupat sacīto nemaz neaptver. Un tomēr jau no tā, kas iepriekš teikts par laulības mīlestības cēloni un būtību, viņš varētu zināt sekošo: cik laulībā iestājas valdīšana, tik laulāto sirdsprāti nevis saistās, bet šķiras. Valdīšana otru sev pakļauj, un pakļautajam sirdsprātam vai nu nav nekādas, vai ir pretēja griba, ja tam nav nekādas gribas, tad nav arī nekādas mīlestības, un ja tam ir pretēja griba, tad mīlestības vietā ir naidis. Tiem, kas šādā laulībā dzīvo, iekšējie iecirkņi naidīgi saduras savā starpā un tie viens pret otru cīnās kā divi pretinieki, lai cik viņu āriene miera labad tiktu atturēta un savaldīta. Šī viņu iekšējā sadursme un cīņa atklājas pēc nāves, kad šādi laulātie, sanākot kopā, lielāko tiesu savā starpā kaujas un plēšas kā ie-naidnieki, darbodamies tad saskaņā ar savas iekšienes stāvokli. Viņu savstarpējo cīņu un plēšanos man ļāva dažreiz redzēt, pie kam dažiem tā bija pilna atreibības un nežēlības. Jo ikviena cilvēka iekšienei viņā dzīvē tiek dota brīvība, pie kam āriene to vairs pasaulīgu iemeslu dēļ neattur, un ikviens tad ir tāds, kāds viņš ir iekšēji.

381. Dažiem ir kaut kas laulības mīlestībai līdzīgs, kas tomēr nav laulības mīlestība, ja viņi nav mīlestībā uz labo un patieso. Tā ir zināma mīlestība, kas tikai izliekas kā laulības mīlestība. Tai var būt vairāki iemesli: 1) vēlēšanās pēc mājas apkopēja, 2) pēc drošas mierīgas vai bezrūpīgas dzīves, 3) pēc apkalpošanas slimības gadījumā un vecumā, 4) rupēs par bērniem, tos mīlot. Daži piespiež sevi | it kā mīlēt | aiz bailēm no otra laulātā, vai bīdamies savas labās slavas dēļ, vai no ļaunām sekām; dažus spiež uz to jutekliska izlaidība. Laulības mīlestība arī nav vienāda abiem laulātiem: vienam tās var būt vairāk vai mazāk, otram — maz vai nemaz, un aiz šī iemesla vienā var būt debess, otrā — elle.

382 – a. Īstenā laulības mīlestība ir iekšējā debesī, tāpēc ka tur eņģeļi ir labā un patiesā laulībā un arī nevainībā. Zemāko debesu eņģeļi arī ir laulības mīlestībā, bet vienīgi tik, cik viņi ir nevainībā, jo laulības mīlestība par sevi ir nevainības stāvoklis. Tālab laulāto draugu starpā, kas ir laulības mīlestībā, pastāv debešķīgi prieki: viņu prātā risinās gandrīz tamlīdzīgas nevainības rotaļas kā bērnu starpā, jo viss iepriecina viņu sirdsprātu, tāpēc ka debess ar savu prieku ieplūst viņu dzīvības atsevišķajos momentos. Tādēļ arī laulības mīlestība debesī attēlojas visskaistākos veidos. Es redzēju to attēlotu kā neizsakāmi skaistu jaunavu, spoži balta mākoņa apņemtu, un man sacīja, ka viss skaistums eņģeļiem debesī esot no laulības mīlestības. Rosmes un domas no tās attēlojas kā vēsmas dimanta spožumā, dzirkstēdamas it kā no karbunkuliem un rubīniem, un tās pavada prieka baudījumi, ierosminādami sirdsprāta iekšieni. Vārdu sakot, laulības mīlestībā attēlojas debess, tāpēc ka debess ir labā un patiesā saistījums eņģeļos, un šis saistījums veido laulības mīlestību.

382 – b. Laulība debesīs izšķiras no laulības virs zemes ar to, ka virs zemes tā kalpo vēl pēcnācēju

radišanai, bet ne tā debesīs. Pēcņācēju vietā debesīs rada labo un patieso, šī radišana tur notiek pirmās vietā tāpēc, ka viņu laulība, kā jau agrāk rādīts, ir labā laulība ar patieso un tanī vairāk par visu mīl labo un patieso un to saistību. Tālab arī labais ar patieso un to saistību. Tālab arī labais ar patieso vairojas no laulībām debesīs. Aiz šī iemesla ar dzimšanu un dzemdēšanu Vārdā apzīmēta garīga, tas ir, labā un patiesā dzimšana un dzemdēšana; ar māti un tēvu — ar labo saistīts patiesais, kas rada; ar dēliem un meitām — patiesais un labais, kas tiek radīts; ar znotiem un vedeklām — šī patiesā un labā saistības, un tā tālāk. No sacītā ir skaidrs, ka laulības debesīs nav tādas kā virs zemes: debesīs ir garīgas derības, kas nav saucamas par precībām, bet par sirdsprātu saistībām labā un patiesā laulības dēļ; virs zemes turpretī, ir precības, tādēļ, ka tās ir ne tikai gara, bet arī miesas saistības. Un tā kā debesīs nav precību, tad divus laulātos tur nesauc par vīru un sievu, bet — pēc eņģeļu priekšstata par divu sirdsprātu saistību vienā — laulāto draugu sauc kādā vārdā, kas apzīmē viņu savstarpēji abpusējo attieksmi. No sacītā iespējams zināt, kā saprotami Kunga vārdi par precībām Lūk. 20:34,35.

383. Kā laulības debesi noslēdz, to arī man vēlēja redzēt. Debesī it visur biedrojas līdzīgie, bet šķiras cits no cita nelīdzīgie, kāpēc arī ikviena debess biedrība sastāv no līdzīgiem. Tikai līdzīgos velk pie līdzīgiem ne viņi paši, bet Kungs (skat. agrāk teikto 41. 43. nr. un t.). Tāpat arī kā laulātie draugi viens pie otra tiek vilkti tie, kuru sirdsprāti var saistīties vienā, un tālab viņi no pirmā skatiena viens otru iekšēji mīl, uzskata sevi par laulātiem draugiem un stājas laulībā. Šī iemesla dēļ visas debess laulības saista vienīgi Kungs. Viņi svin arī kāzas, kurās piedalās vairāki, pie kam kāzu svinības atsevišķās biedrībās ir dažādas.

384. Laulības zemes virsū — būdamas cilvēku dzimuma un arī debess eņģeļu audzētavas (kā agrāk attiecīgā nodaļā rādīts, debess cēlusies no cilvēku dzimuma) un sava garīgā cēloņa dēļ, kas ir labā laulība ar patieso, un vēl tāpēc, ka Kunga Dievišķais ieplūst galvenokārt šinī mīlestībā — eņģeļiem ir augstākā mērā svētas. Laulības pārkāpšanu, turpretī, — tādēļ, ka tā ir laulības mīlestībai pretēja — viņi uzskata par bezdievīgu. Jo eņģeļi, redzēdami laulībā labā un patiesā laulību, kas ir debess, laulības pārkāpšanā redz nepatiesā un ļaunā laulību, kas ir elle; un tāpēc, dzirdēdami laulības pārkāpšanu pieminam, viņi jau tūdaļ novēršas. Aiz šī iemesla arī, cilvēkam ar patiku laulību pārkāpjot, debess viņam aizveras un, tai aizveroties, viņš vairs neatzīst ne Dievišķo, nedz kaut ko baznīcas ticības. Ka visi, kas ellē, ir pret laulības mīlestību, to man lika jaust no sfairas, kura no turienes izplūst un bija it kā pastāvīga dziņa laulības saraut un apgānīt. No tam man bija skaidrs, ka ellē valda patika laulības pārkāpt, un šī ir arī patika izpostīt labā un patiesā saistību, kas veido debesi. No tam izriet, ka laulības pārkāpšanas patika ir ellišķa un gluži pretēja laulības patikai, kas ir debešķīga!

385. Bija zināmi gari, kas, ieraduši tā darīt vēl ķermenī dzīvojot, uzbruka man ar sevišķu veiklību, proti, ar visai maigu, it kā viņņveidīgu ieplūsmu, kāda mēdz būt godīgiem gariem; bet es jautu, ka viņos bija viltība un citas tamlīdzīgas īpašības, ar ko | tie gribēja mani | savaldzināt un piekrāpt. Beidzot es ar vienu no viņiem runāju, kas, kā man sacīja, pasaulē dzīvojot, bijis karavadonis. Jauzdams viņa domu priekšstatos netiklumu, es runāju ar viņu par laulību garīgā valodā līdz ar simboliskiem attēliem — valodā, kurā iespējams pilnīgi un vienā acumirkli izteikt vairākas domas. Viņš sacīja, ka ķermenī dzīvojot, laulības pārkāpšanu uzskatījis par nieku. Bet man bija vēlētš viņam sacīt, ka laulības pārkāpšana ir bezdievīga — jebšu cilvēkiem, kas to mīl, tikai patikas dēļ, ko viņi no tās gūst, un šīs patikas dēļ pašiem sevi pārliecinot tā neliekas tāda, bet pat atļauta. Viņš to varētu zināt jau no tam, ka laulības ir cilvēku dzimuma un līdz ar to arī debess valstības audzētavas un tāpēc nekādā ziņā nav aizskaramas, bet svētas turamas. Bez tam vēl viņā dzīvē un skaidrā prātā esot, viņam būtu jāzina, ka laulības mīlestība nonāk no Kunga caur debesi un no tās, kā radošas mīlestības ir atvasināta savstarpēja mīlestība, kas ir debess stiprums. Un vēl | viņam būtu jāzin |, ka laulības pārkāpēji, tikai tuvojoties vien debess biedrībām, jau sajūt paši savu smaku, kālab viņi metas uz elles pusi. Vismaz viņš varētu zināt, ka aizskārt laulību ir pret dievišķiem un arī visu valstu pilsoniskiem likumiem, tāpat pret patiesu prāta gaismu — tāpēc ka pret dievišķu un arī cilvēcisku kārtību. Neminot vēl vairākus citus iemeslus. Bet viņš atbildēja, ka, ķermenī dzīvojot, to neesot domājis. Viņš vēl gribēja sākt prātot, vai tā ir | kā es teicu |, bet viņam sacīja, ka patiesība nepieļauj prātošanu, jo prātošana aizstāv patiku un tādējādi ļauno un nepatieso. Papriekš viņam esot jāpadomā par to, kas viņam sacīts, tāpēc ka tas ir patiesība; vai arī pēc pasaulē visai labi pazīstamā principa, ka nevienam nebūs darīt otram to, ko viņš negrib, lai otrs viņam dara. Tādējādi, ja kāds viņa paša sievu, ko viņš mīlēja (tas notiek katras laulības sākumā), būtu pavedis — vai viņš, būdams par to saskaities un šādā stāvoklī runādams, arī pats laulības pārkāpšanu nebūtu nolādējis un tad ar skaidru

prātu nostājies vēl vairāk nekā citi pret to, to pat uz elli nosodīdams?

386. Man rādīja, kā laulības mīlestības patikas pieaug līdz debesij, bet laulības pārkāpšanas patikas — līdz ellei. Laulības mīlestības patikas pieauga debess virzienā, svētībām un laimes sajūtām vienmēr vairojoties, līdz tās tapa neskaitāmas un neizteicamas. Un — jo iekšējākas tapdams, tās tapa arvien neskaitāmākas un neizteicamākas, līdz bija tādas, kā iekšējā jeb nevainības debesī. Tas notika pilnīgi brīvi, jo visa brīvība nāk no mīlestības, tā tad vislielākā brīvība — no laulības mīlestības, kas ir pati debešķīgā mīlestība. Laulības pārkāpšanas patikas, turpretī, pieaug elles virzienā pakāpeniski līdz viszemākajai ellei, kur tās ir tikai briesmīgas un negantas. Tāds liktenis sagaida laulības pārkāpējus pēc viņu dzīves pasaulē. Ar laulības pārkāpējiem domāti tādi, kas atrod patiku laulības pārkāpšanā un nepatiku laulībā.

PAR EŅĒĻU NODARBĪBĀM DEBESĪ

387. Atsevišķās nodarbības debesis nav iespējams ne vārdā minēt, ne aprakstīt, bet par tām tikai vispār kaut ko sacīt, jo tās ir neskaitāmas un arī, atkarībā no biedrību uzdevumiem, dažādas. Ikviens biedrība veic savu īpašu uzdevumu. Proti, kā biedrības iedalās pēc sava labā (skat. agrāk teikto 41. nr.), tāpat arī pēc sava lietderīguma, jo labais visos, kuri debesis, ir taču darbīgs labais, kas pastāv lietderīgā kalpošanā. Ikviens tur lieti der, jo Kunga valstība ir lietderīgas kalpošanas valstība.

388. Debesis, tāpat kā virs zemes, ir daudz pārvaldes amatu, jo tur ir veicamas baznīcas, pilsoņu un arī mājas darīšanas. Ka tur ir baznīcas darīšanas, redzams no tā, kas agrāk (221. – 227. nr.) sacīts un rādīts par dievkalpošanu; ka tur ir pilsoniskas darīšanas — no tā, kas sacīts un rādīts par valdīšanu debesī (213. – 220. nr.); un ka tur ir mājas darīšanas — no tā kas sacīts un rādīts par eņģeļu mājokļiem un mītnēm (183. – 190. nr.), kā arī laulībām debesī (366. – 386. nr.). No tam ir skaidrs, ka katrā biedrībā ir vairākas nodarbības un amati.

389. Debesī viss iekārtots saskaņā ar dievišķo kārtību, kas visur tiek sargāta, eņģeļiem to pārzinot: gudrākajiem tās lietas, kas attiecas uz kopējo labo un lietderību, mazāk gudrajiem tās, kas attiecas uz daļējo, un tā tālāk. Visas darīšanas ir pakārtotas cita citai gluži tāpat, kā dievišķajā kārtībā ir pakārtoti cits citam lietderīgumi. Tamdēļ ikvienai nodarbībai arī ir sava cieņa, skatoties pēc tās lietderīguma cieņas. Eņģelis tomēr nepiespiež cieņu sev, bet piešķir to visu lietderīgumam; un tā kā lietderīgums ir tas labais, ar ko viņš kalpo un viss labais ir no Kunga, tad viņš visu cieņu dod Kungam. Kas tālab domā par goda parādīšanu sev un tādējādi lietderīgumam, bet nevis lietderīgumam un tā dēļ sev, tas debesī nevar veikt nekādu uzdevumu, tāpēc ka viņš raugās no Kunga prom uz sevi pirmajā un lietderīgumu otrā vietā. Sakot lietderīgumu, ir domāts arī Kungs, jo, kā nupat teikts, lietderīgums ir labais, un labais ir no Kunga.

390. No sacītā iespējams spriest, kādi ir pakārtojumi debesis: proti, cik kurš mīl, vērtē un godā lietderīgumu, tik viņš mīl, vērtē un godā arī personu, ar ko šis lietderīgums saistās; un personu tur mīl, vērtē un godā tik, cik tā lietderīgumu piedēvē nevis sev, bet Kungam, jo tik tā ir gudra un, lietderīgi kalpojot, kalpo no labā. Garīgi mīlēt, vērtēt un godāt nozīmē neko citu kā mīlēt, vērtēt un godāt lietderīgumu kādā personā un personu godāt lietderīguma, nevis lietderīgumu personas pēc. Kas arī uz cilvēkiem raugās no garīgā patiesa viedokļa, tas neraugās un tiem citādi, jo viņam viens cilvēks ir līdzīgs otram — vai tas ir augstā, vai zemā cieņā — bet redz izšķirību vienīgi gudrībā, un gudrība ir — mīlēt lietderību, tā tad citu pilsoņu, sabiedrības, tēvijas un baznīcas labo. Tā ir arī mīlestība uz Kungu, tāpēc ka viss labais, kas ir lietderības labais, ir no Kunga; un tā ir arī tuvākmīlestība, tāpēc ka tuvākais ir tas labais, kas jāmīl otrā pilsonī, sabiedrībā, tēvijā un baznīcā un ar ko jākalpo tiem.

391. Visas biedrības debesis iedalās pēc viņu lietderīguma | jeb kalpošanas | veida, jo tās taču iedalās pēc labā veidiem, kā agrāk (41. nr. u. t.) teikts, un šis ir darbīgs jeb labprātības labais, kas ir lietderīgums. Ir biedrības, kuru nodarbība ir rūpēties par maziem bērniem; ir citas biedrības, kuru nodarbības ir šos pašus bērnus, viņiem lielākiem paaugoties, pamācīt un audzināt; ir citas, kuras tamlīdzīgi māca un audzina zēnus un meitenes, kam ieaudzināts labs raksturs jau pasaulē un kas tāpēc nāk debesī; ir atkal tādas, kuras vientiesīgos labos no kristiešiem māca un vada uz debess ceļu; ir tādas, kuras tāpat māca un vada dažādas pagāņu ciltis; ir citas, kuras no pasaules jaunpienākušos garus pasargā pret ļauno garu uzbrukumiem; ir arī biedrības, kuras stāv klāt tiem, kas stāv klāt tiem, kas ir uz apakšējās zemes; un ir arī biedrības, kuras stāv klāt tiem, kas ir ellēs, tos savaldīdamas, ka tie cits citu nemocītu pāri no-

liktām robežām; ir arī tādas, kuras stāv klāt tiem, kas tiek pamodināti no mirušajiem. Vispār ikvienas biedrības eņģeli tiek sūtīti pie cilvēkiem — tos sargāt un novirzīt no ļaunām rosmēm un to radītām domām, kā arī iedvest tiem labas rosmes — cik pēdējie tās brīvi uzņem, ar ko eņģeļi arī valda par cilvēku rīcību jeb darbiem, atstādinot no viņiem pēc iespējas ļaunos nodomus. Eņģeļi, pie cilvēkiem būdami, it kā mājo viņu rosmēs un tik ir tuvu cilvēkam, cik viņš ir patiesību labajā, bet attālāk no viņa, cik viņš dzīvē no tā attālinās. Bet visas šīs eņģeļu nodarbības ir | īstenībā | Kunga nodarbības caur eņģeļiem, jo eņģeļi tās veic nevis paši no sevis, bet no Kunga. Aiz šī iemesla ar eņģeļiem Vārdā — tā iekšējā saturā — domāti nevis eņģeļi, bet kaut kas Kungam piederošs; un aiz šī paša iemesla eņģeļi Vārdā | vietām | nosaukti par dieviem.

392. Tās ir eņģeļu kopējās nodarbības, bet ikvienam no viņiem ir vēl savs īpašs pienākums, jo ikviena kopēja kalpošana sastāv no neskaitāmām atsevišķām, ko sauc par līdzēšanu, pakalpošanu un atbalstīšanu. Tās visas kopā un atsevišķi ir sakārtotas un cita citai pakārtotas saskaņā ar dievišķo kārtību un visas kopā veido un piepilda kopējo kalpošanu, kas ir arī to kopējais labais.

393. Baznīcas amatos debesī ir tie, kas pasaulē ir milējuši Vārdu un, tiekdami pēc patiesībām, meklējuši tās tur nevis sava goda vai peļņas, bet savas un citu cilvēku dzīves lietderības labad. Šie tik, cik viņi mīl un tiecas lieti derēt | jeb kalpot |, ir tur apgaismībā un gudrības gaismā, kurā viņi nāk, lasot Vārdu debesīs, kas tur ir nevis dabīgs kā pasaulē, bet garīgs (skat. agrāk 259. nr. teikto). Šie veic sludinātāju pienākumus, un augstākā stāvoklī, saskaņā ar dievišķo kārtību, tur ir tie, kas apgaismības pēc ir gudrībā par citiem pārāki. Pilsoniskos amatos tur ir tie, kas pasaulē milējuši tēviju un tās kopējo labo vairāk nekā savu personisko, un rikojušies taisni un pareizi aiz mīlestības uz taisno un pareizo. Cik šie aiz mīlestības tieksmes ir pētījuši taisnības likumus, tādējādi kļūdami sapratīgi, tik viņi spēj veikt | sabiedrisko | amatu pienākumus debesī. Tos viņi arī veic tanī stāvoklī vai pakāpē, kādā ir viņu saprātība, kas tad arī ir vienādā pakāpē ar milēšanu kalpot kopējam labajam. Bez jau minētajiem debesī ir vēl tik daudz amatu un pārzināšanu, kā arī darbu, ka lielā daudzuma pēc tie nav visi vārdā minami; pasaulē to ir samērā maz. Visi eņģeļi, cik viņu ir, strādā un pūlas ar prieku aiz mīlestības uz lietderību, un neviens to nedara aiz patmīlības un peļņas kāres, nedz arī kādam ir šāda kāre dzīves uztura pēc, tāpēc ka viss dzīvē nepieciešamais, kā dzīvoklis, apģērbs un uzturs, viņiem tiek dāvāts par brīvu. No tam ir skaidrs, ka tiem, kas sevi un pasauli milējuši vairāk nekā lietderību, debesī nekādas daļas nav, jo sava mīlestība jeb rosme paliek ikvienam arī pēc dzīves pasaulē un tā netiek izdeldēta ne mūžam (skat. agrāk teikto 363. nr.).

394. Debesī ikviens ir savā darbā, raugoties pēc atbilduma, kas pastāv nevis ar pašu darbu, bet ikviena darba lietderīgumu (skat. agrāk 112. nr. teikto, un savs atbildums ir visām lietām (106. nr.). Kurš debesī ir kādā viņa lietderīgumam atbilstošā amatā vai darbā, tam ir gluži līdzīgs dzīves stāvoklis kā pasaulē, jo garīgais un dabīgais atbilstības pēc ir viens. Ir tomēr tā izšķirība, ka debesī cilvēks ir iekšējā priekā, būdams garīgā dzīvībā, kas ir iekšēja, kālab arī viņš vairāk spēj uzņemt debešķīgo svētlaimi.

PAR DEBESS PRIEKU UN LAIMI

395. Kas ir debess un debešķīgs prieks, to mūsu laikos gandrīz neviens nezina. Kas par to, tā vienu kā otru, domājuši, tie ieņēmušies par šīm lietām tik vispārīgu un rupju priekšstatu, ka to par tādu gandrīz nevar uzskatīt. No gariem, kas no pasaules ienāk viņā dzīvē, vislabāk varēja uzzināt, kāds jēdziens viņiem bijis par debesi un debešķīgo prieku, jo, atstāti savā vaļā, it kā pasaulē būdami, viņi arī tamlīdzīgi domā kā tur. Cilvēki tāpēc nezina, kas ir debess prieks, ka tie, kuri par to domājuši, ir sprieduši pēc ārīgiem, proti dabīga cilvēka, priekiem, nezinādami, kas ir iekšējais jeb garīgais cilvēks, tāpat, arī, kas ir viņa patika un svētlaime. Tāpēc, ja arī tie, kuri bijuši garīgā jeb iekšējā patikā, būtu viņiem pasacījusi, kas un kāds ir debess prieks, cilvēki tikpat nebūtu varējuši to saprast, jo tas neieklautos viņiem pazīstamos priekšstatos un viņi tāpat nespētu to jaust; tālab arī tas piederētu pie tādām lietām, kuras dabīgais cilvēks atmet. Ikviens tomēr varētu zināt, ka cilvēks, atstājis ārējo jeb dabīgo cilvēku, pāriet iekšējā jeb garīgajā cilvēkā, un tāpēc varētu arī zināt, ka debess patika ir iekšēja un garīga, nevis ārēja un dabīga, un tāda būdama, ir tīrāka un cēlāka un ierosmina cilvēka iekšējos, proti, viņa dvēseles jeb gara iecirkņus. No tā vien jau ikviens var secināt, ka viņa patika tad būtu tāda, kāda bijusi viņa gara patika; bet ķermeņa patika, ko sauc par miesas patiku, salīdzinot ar pirmo, nav debešķīga. Kas, cilvēkam ķermeni

atstājot, ir viņa garā, tas paliek arī pēc nāves, jo tad dzīvo cilvēks — gars.

396. Visas patikas izriet no mīlestības, jo, ko cilvēks mīl, to viņš jūt patīkamu; citādas patikas nevienam nav. No tam izriet: kāda ir mīlestība, tāda ir patika. Ķermeņa jeb miesas patikas visas izriet no patmīlības un pasaules mīlestības, un tāpēc tas ir iekāres, un to tīksmes; dvēseles jeb gara patikas, turpretī, visas izriet no mīlestības uz Kungu un tuvākmīlestības, un tāpēc tās ir labā un patiesā rosmes un iekšējas laimes sajūtas. Šīs divi mīlestības ar savam patikām ieplūst no Kunga un debess pa iekšēju ceļu, kas ved no augšienes, un ierosmina iekšējos iecirkņus; otrās divas mīlestības ar savām patikām, turpretī, ieplūst no miesas un pasaules pa ārēju ceļu, kas ved no apakšas, un ierosmina ārējos iecirkņus. Cik nu kāds uzņem abas debess mīlestības, tām viņu ierosminot, tik atveras viņa iekšējie, proti, dvēseles jeb gara iecirkņi un raugās no pasaules uz debesi; cik, turpretī, kāds uzņem abas pasaules mīlestības, šim viņu ierosminot, tik atveras viņa ārējie, proti, ķermeņa jeb miesas iecirkņi un raugās no debess uz pasauli. Mīlestībām ieplūstot un tās uzņemot, reizē ieplūst arī to patikas: iekšējos iecirkņos — debess, bet ārējos — pasaules, jo, kā teikts, katra patika ir kādas mīlestības piederums.

397. Debess sevī ir pilna patiku, un proti tādā mērā, ka par sevi tā nav nekas cits kā svētlaipe un patika. Jo debesi vispār, un arī daļēji ikvienā tur esošajā, taču veido no Kunga dievišķās mīlestības izejošais dievišķais labais; bet dievišķā mīlestība ir — gribēt, lai visi būtu glābti un iekšēji pilnā mērā laimīgi. Tāpēc ir vienalga, vai saka debess vai debešķīgais prieks.

398. Debess patikas ir neizteicamas un arī neskaitāmas. Bet no šīm neskaitāmajām ne vienu pašu nespēj ne zināt, nedz arī tai ticēt tas, kas dzīvo vienīgi ķermeņa jeb miesas patikās, jo, kā iepriekš teikts, viņa iekšējie iecirkņi raugās no debess uz pasauli, tātad atpakaļ. Proti, kurš cilvēks ir viscaur ķermeņa jeb miesas patikās, jeb, kas ir tas pats, patmīlībā un pasaules mīlestībā, tas jūt patikas vienīgi no goda, pelņas, arī ķermeņa un jutekļu tīksmēm, kas tā izdzēs un noslāpē iekšējās, proti debess, patikas, ka šāds cilvēks nemaz netic, ka tādas arī ir. Tāpēc viņš ļoti brīnītos, ja viņam pasacītu kaut to vien, ka bez goda un pelņas patikām ir vēl citas. Vēl vairāk viņš brīnītos, ja viņam pateiktu, ka to vietā stājušās debess patikas ir neskaitāmas un tādas, ka ķermeņa un miesas, kas ir galvenokārt goda un pelņas patikas, tām nespēj līdzināties. No tam ir skaidrs, kāpēc cilvēki nezina, kas ir debešķīgs prieks.

...399... Cik liela ir debess patika, var spriest kaut vienīgi no tam, ka visiem tur patīk dalīties savās patikās un svētībās ar otru. Un tā kā debesis visi ir tādi, tad ir skaidrs, cik neizmērojami liela patika ir debesī, jo, kā agrāk (268. nr.) rādīts, tur savstarpēji dalās visi ar katru atsevišķo un katrs atsevišķais ar visiem, šāda dalīšanās izriet no abiem debess mīlestības veidiem, kas, kā teikts, ir mīlestība uz Kungu un tuvākmīlestība, | jo | šīs divi mīlestības dalās savās patikās ar citiem. Mīlestība uz Kungu ir tāda tāpēc, ka paša Kunga mīlestība ir — dalīties visās lietās, kas tai ir, ar visiem, jo tā grib, lai visi būtu laimīgi. Līdzīga mīlestība ir ikkatram, kas mīl Kungu, tāpēc ka Kungs ir viņā, un aiz šī iemesla eņģeli savstarpēji dalās savās patikās. Ka arī tuvākmīlestība ir tāda, būs redzams turpmāk. No sacītā iespējams spriest, ka šīs divi mīlestības ir tādas, kas savās patikās dalās ar citiem. Citādi ir ar patmīlību un pasaules mīlestību: patmīlība atņem un nolaupa citiem visu viņu patiku un virza to uz sevi, jo tā grib labu sev vien; un pasaules mīlestība grib, ka tai piederētu viss, kas ir tuvākam. Tāpēc šīs mīlestības izposta citu patikas, un ja tās arī dalās savās patikās ar citiem, tad tas notiek sevis un ne viņu labad; tāpēc arī citiem, atskaitot, cik viņi to patikas jūt pie sevis un sevī, tās ir postīgas un ar tiem nedalās. Ka patmīlība un pasaules mīlestība, ja tās cilvēkā valda, tiešam ir tādas — to man bieži dzīvā pieredzē vēlēja jaust: ikreiz, kad man tuvojās gari, kas pasaulē, cilvēki būdami, bijuši šinīs mīlestībās, mana patika zuda un gaisa. Un man arī sacīja, ka, šādiem gariem tuvojoties vien kādai debess biedrībai — pilnīgi atkarībā no viņu tuvuma — mazinoties patika tiem, kas ir tanī biedrībā, un, dīvainā kārtā, šie ļaunie gari tad jūtot savu patiku. No tam man bija arī skaidrs, kādā stāvoklī ir šāda cilvēka gars, ķermenī būdams: proti, tas tad ir tāds pats kā pēc atdalīšanās no ķermeņa, t.i., kāro un tīko pēc otra labumiem un patikām un, cik tos iegūst, tik pats jūt patiku. No sacītā redzams, ka patmīlība un pasaules mīlestība debess priekus izposta, tātad ir gluži pretējas debešķīgajām mīlestībām, kas dalās ar citiem.

480. Bet jāzina, ka patika, ko jūt tie, kuri ir patmīlībā un pasaules mīlestībā, tuvodamies kādai debess biedrībai, ir viņu iekāres patika, tātad arī gluži pretēja debess patikai, un to viņi gūst, nolaupot un atraujot debešķīgo patiku tiem, kam tā ir. Citādi ir, ja šāda laupīšana un atraušana nenotiek: tad viņi | debess biedrībām | nemaz nespēj tuvoties, jo, par cik tām tuvojas, tik sajūt bailes un sāpes. Aiz šī iemesla viņi reti uzdrošinās tām tuvu pienākt. Arī to man vēlēja zināt no vairākiem pieredzējumiem, no kuriem kaut ko pastāstīšu. Gari, pārnākuši no pasaules viņā dzīvē, neko tā nekāro kā tikt debesī.

Gandrīz visi uz to tiecas, ticēdami, ka debesī nākt nozīmē tikai tikt tur ielaistam un uzņemtam. Tāpēc arī, viņiem to kārojot, viņus nogādā pie kādas biedrības zemākajā debesī. Kas ir patmīlība un pasaules mīlestībā, tie, pienākuši vien tik pie pirmā šīs debess sliekšņa, sāk baiļoties un iekšēji tā mocīties, ka jūt sevi drīzāk elli nekā debesi. Tamdēļ viņi metas no turienes pa galvu pa kaklu, nerimdami agrāk, kamēr nav tikuši ellē pie savējiem. Bieži gadījās, ka šādi gari vēlējās zināt, kas ir debešķīgais prieks, un, dzirdēdami, ka tas esot eņģeļu iekšienē, kāroja to līdzī just, kas tad arī notika (jo ko kāds gars, nebūdamas vēl ne debesī, ne ellē, kāro, tiek tam arī dots, ja tas viņam par labu). Sakaram | ar eņģeļiem | iestājoties, viņi iesāka mocīties, un tik ļoti, ka aiz sāpēm nezināja, kā savu ķermeni turēt: redzēju viņus saliecamies ar galvu līdz pat kājām, metamies pie zemes un lokāmies tur līdzīgi čūskai aiz iekšējām sāpēm. Tādas sekas bija debešķīgajai patikai tajos, kas ir patmīlības un pasaules mīlestības patikās. Tas bija tāpēc, ka šīs mīlestības ir gluži pretējas vienas otrām, un, divām pretējām mīlestībām savstarpēji iedarbojoties, rodas šādas sāpes. Un tā kā debešķīgā patika ieiet cilvēkā pa iekšēju ceļu un iepļūst pretējā patikā, tā griež iekšieni, kas ir šīn pretējā patikā, akārt, tā tad uz pretējo pusi, no kam tad ceļas šādas mokas. Šīs mīlestības, kā nupat teikts, ir vienas otrām pretējas tāpēc, ka mīlestība uz Kungu un tuvākmīlestība grib dalīties ar citiem visās lietās, kas tām pieder, jo to darīt ir viņu patika; bet patmīlība un pasaules mīlestība grib atraut citiem to, kas tiem pieder, un pārnest uz sevi, un cik to var izdarīt, tik jūt patiku. No sacītā iespējams arī zināt, kāpēc elle no debess ir šķirta. Proti, visi, kas ellē, pasaulē dzīvodami, ir bijuši vienīgi ķermeņa un miesas patikās no patmīlības un pasaules mīlestības; turpretī, visi, kas debesis, pasaulē dzīvodami, ir bijuši dvēseles un gara patikās no mīlestības uz Kungu un tuvākmīlestības. Tā kā šīs mīlestības ir vienas otrām pretējas, tad arī elles no debess ir pilnīgi šķirtas — tāda mērā, ka gars, kas atrodas ellē, neiedrošinās ne pirkstu no turienes izbāzt, ne galvas virsu pacelt, jo, kaut tikai druscītiņ to izbāžot vai paceļot, viņš sajūt mokas. Arī to bieži esmu redzējis.

401. Cilvēks, kas ir patmīlība un pasaules mīlestībā, ķermeni dzīvojot, jūt no tām patiku | vispār | un arī to atsevišķajās tīksmēs. Turpretī, cilvēks, kas ir mīlestībā uz Dievu un tuvākmīlestībā, ķermeni dzīvojot, skaidri nejūt patiku no šīm mīlestībām, tāpat arī no to labajām rosmēm, bet tikai gandrīz nejaušamu svētsajūtu. Tas tāpēc, ka šī patika apslēpta viņa iekšējos iecirkņos un ārējie, proti ķermeņa, iecirkņi to aizsedz, un pasaules rūpes notrulina. Bet stāvoklis pilnīgi mainās pēc nāves: patmīlības un pasaules mīlestības patikas tad pārvēršas par sāpju un nelaiemes sajūtām, pārvēršdamās par to, ko sauc par elles uguni un pārmijus arī par riebiģiem un netīriem, viņu nešķīstajām tīksmēm atbilstošiem priekšmetiem, kuri tad, kā par brīnumu, viņiem patiek. Bet neskaidri manāmā patika un gandrīz nejaušamā svētsajūta, kāda bija pasaulē tiem, kas bijuši mīlestībā uz Dievu un tuvākmīlestībā, pārvēršas tad par debess patiku, kura visādos veidos top jaušama un jūtama. Jo tā svētsajūta, kas, pasaulē dzīvojot, bija apslēpta viņu iekšienē, tad atklājas un iznirst skaidri apziņā, tādēļ ka viņi tad ir garā un minētā patika ir bijusi gara patika.

402. Visas debess patikas ir saistītas ar lietderīgu kalpošanu un arī pastāv šādā kalpošanā, tāpēc ka lietderīga kalpošana ir mīlestības un labprātības labais, kurā ir eņģeli. Tāpēc arī patikas ikvienam ir tādas, kāda ir viņa kalpošana, un arī tanī pakāpē, kurā ir viņa kalpošanas tieksme. Ka visas debess patikas ir lietderīgas kalpošanas patikas, iespējams spriest no salīdzinājuma ar pieciem ķermeņa jutekļiem cilvēkā. Ikvienam juteklim ir dota sava patika atkarībā no tā lietderīguma: redzei sava, dzirdei, ožai, garšai un taustei atkal katrai sava. Redzei sagādā patiku skaistums un formas, dzirdei — daiļskanība, ožai — smaržas, garšai — gardumi. Kas pārdomā, tie zina, kāds ir atsevišķo jutekļu lietderīgums, un vēl pilnīgāk to zina tie, kas pazīst atbildumus. Redzei ir tāda patika sava lietderīguma pēc, ar kādu tā kalpo saprātam, kas ir iekšējā redze; dzirdei ir tāda patika tā lietderīguma pēc, ar kādu tā kalpo saprātam un gribai ar klausīšanos; ožai — lietderīguma pēc, ar kādu tā kalpo smadzenēm un plaušām; garšai tā ir lietderīguma pēc, ar kādu tā kalpo kuņģim un ar to visam ķermenim, to barojot; un laulības patika, kas ir tīrākā un cēlākā taustes patika, ir pārāka par visām agrāk minētajām sava lietderīguma, proti, cilvēku dzimuma un tamlīdz arī debess eņģeļu radīšanas pēc. Šīs patikas minētajos jutekļos ceļas no debess iepļūsmas, kur visas ir lietderīguma patikas un samērīgi arī atbilst savam lietderīgumam.

403. Daži gari pēc pasaulē pieņemtā uzskata ticēja, ka debess laime pastāvot bezdarbīgā dzīvē, citiem viņus apkalpojot. Bet viņiem pasacīja, ka tādas laimes debesi nekur nav — ka, mierā esot, kāds no tam laimi baudītu. Jo tā ikviens gribētu cita laimi sev, un ja katrs tā gribētu, tad laimes nebūtu nevienam. Tā būtu nevis darbīga, bet bezdarbīga dzīve, kurā viņi sastingtu. Un viņi varētu taču zināt, ka bez darbīgas dzīves nav arī dzīves laimes un darbīgā dzīvē bezdarbība ir tikai atpūtas dēļ, lai pēc tam vēl

mundrāk apgriezto pie savas dzīves darbošanās. Vēlāk ar daudz piemēriem viņiem rādīja, ka eņģeļa dzīve pastāv kalpošanā ar labprātības labo, kas ir lietderīgums, un visa laime eņģeļiem ir viņu lietderīgumā, no lietderīguma un samērā ar lietderīgumu. Kam bija priekšstats par debess prieku — ka tas pastāv dzīvošanā bez darba, ieelpojot mūžīgu prieku bezdarbībā, — tiem, lai viņus apkaunotu, vēlēja jaust, kāda ir šāda dzīve. Un viņi jauta, ka tā ir gaužām bēdīga un ka, visam priekam šādā kārtā zūdot, tā viņiem pēc īsa laika apniktu un apriebtos.

404. Daži gari, kas iedomājās par citiem vairāk zinām, sacīja, viņi pasaulē ticējuši, ka debess prieks pastāvot vienīgi Dieva slavēšanā un teikšanā, un tā esot darbīga dzīve. Bet viņiem pasacīja, ka Dieva slavēšana un teikšana nav tāda darbīga dzīve. Dievam slavēšana un teikšana nemaz neesot vajadzīga, bet Viņš grib, lai cilvēki cits citam lietderīgi kalpotu, tātad darītu labu, ko sauc par labprātības labo. Tie tomēr labprātības labajā nespēja ieraudzīt nekāda debešķīga prieka, bet gan vienīgi kalpību. Eņģeli, turpretī, apliecināja, ka šāda kalpošana esot vislielākā mērā brīva, tāpēc ka tā nākot no visiešķējākās tiesmes un esot saistīta ar neizteicamu patiku.

405. Gandrīz visi, nonākuši viņā dzīvē, domā, ka elle visiem esot vienāda un tāpat arī debess, | Īstenībā | tomēr kā vienā, tā otrā ir bezgala daudz dažādību un izšķirību, un nekur nevienam nav gluži tāda pat elle, nedz kaut kur kādam gluži tāda pat debess kā otram — tāpat kā nekur nav neviena cilvēka, ne gara, nedz eņģeļa gluži līdzīga otram, pat ne ar gluži līdzīgu seju. Eņģeli iztrūkās, kad es tik padomāju vien, ka | varbūt | varētu būt divi gluži līdzīgi jeb vienādi, un sacīja, ka katra vienība veidojoties no vairāku | un dažādu | daļu harmoniskas saskaņas, un vienība esot tāda, kāda ir šī saskaņa. Tā katra debess biedrība veidojot vienu vienību un visas debess biedrības atkal vienu vienību, un to veicot vienīgi Kungs ar Savu mīlestību. Lietderīgas kalpošanas veidi debesīs tāpat ir visi dažādi un izšķirīgi, un nekur nevienam nav gluži līdzīga vai tāda pati kalpošana kā otram un tātad arī patika nevienam nav gluži līdzīga otra patikai. Pat vēl vairāk: ikvienas lietderīgas kalpošanas patikas arī ir neskaitāmas, un šīs tāpat ir dažādas, tomēr saistītas tādā kārtībā, ka tās kalpo cita citai, tāpat kā ķermenī ikviena locekļa vai ārējā un iekšējā orgāna lietderīgumi — un pat vēl vairāk — kā ikvienas šūniņas un šķiedriņas lietderīgumi ikvienā locekli vai ārējā un iekšējā orgāna, kas visi un katrs par sevi ir tā sakarātoti, ka savu labo tie jēdz citā un šādējādi visos, un visi katrā atsevišķajā. Šādā kārtā vispār un atsevišķi, citam uz citu raugoties, tie darbojas kopā kā viens.

406. Runāju dažas reizes ar gariem, kas tikko bija atnākuši no pasaules, par mūžīgās dzīvības stāvokli: ka ir svarīgi zināt, kas ir | debess | valstības Kungs, kāda tur valdība un kas par valdīšanas formu. Kā cilvēkiem pasaulē, citā valstī ienākot, par visu svarīgāk ir zināt, kas un kāds tur ir karalis, kāda valdīšana un vēl vairākas citas lietas, kuras uz šo valsti attiecas, tā vēl jo svarīgāk to zināt šinī valstī, kur viņi dzīvos mūžam. Tāpēc viņiem būs zināt, ka Kungs ir tas, kas valda debesi un arī pasaules visumu, jo kas vienu valda, tas valda arī otru. Tātad valsts, kurā viņi tagad atrodas, ir Kunga valstība un šīs valstības likumi ir mūžīgas patiesības, kas visas pamatojas tanī likumā, ka būs milēt Kungu vairāk par visu un tuvāko kā sevi pašu — un tagad pat vēl vairāk: ja viņi grib būt kā eņģeļi, tad viņiem būs milēt tuvāko vairāk nekā sevi pašu. To dzirdējuši, viņi neko nespēja atbildēt, tāpēc ka, ķermenī dzīvojot, gan arī kaut ko tamlīdzīgu bija dzirdējuši, bet nebija tam ticējuši; un brīnījās, ka debesi ir tāda mīlestība un iespējams milēt tuvāko vairāk nekā sevi pašu. Bet tos pamācīja, ka viņā dzīvē viss labais neizmērojami pieaug. Tikai ķermenī dzīvojot, neesot iespējams tālāk iet kā milēt tuvāko kā sevi pašu, jo tur cilvēks ir ķermeniskos apstākļos. Bet šos atstājot, mīlestība topot arvien tīrāka un beidzot tāda kā eņģeļiem, tas ir — milēt tuvāko vairāk nekā sevi pašu. Proti, debesis ir patika darīt labu otram un ne sev pašam, atskaitot gadījumus, kad arī tas ir par labu otram jeb tiek darīts otra labad; un tas nozīmējot milēt tuvāko vairāk nekā sevi pašu. Ka tāda mīlestība ir iespējama, to varot redzēt — tā viņiem sacīja — arī pasaulē: no laulības mīlestības dažos, kas labāk iet nāvē nekā ļauj savu laulāto draugu aizskārt; no vecāku mīlestības pret bērniem, ka māte drīzāk pati cieš badu, nekā redz savu bērnu izsalkušu; arī no patiesas draudzības, ka draugs drauga labad dodas briesmās; un arī no pieklājības un liekuļotas draudzības, kas grib līdzināties īstai draudzībai ar to, ka labāko piedāvā tiem, kuriem sakās labu gribam; un vēl no tam, ka cilvēki šādas lietas, jebšu ne no sirds, tomēr ar muti izrunā; un beidzot vēl no pašas mīlestības dabas, proti, ka tai ir prieks citiem kalpot ne sevis paša, bet otra labad. Bet kas bija milējuši sevi vairāk nekā citus un, ķermenī dzīvodami, pelņas kāri bijuši, tie sacīto nespēja aptvert, un vismazāk to spēja skopie.

407. Kāds gars, ķermenī dzīvojot, varenāks būdams par citiem, arī viņā dzīvē bija paturējis vēlēšanos pavēlēt. Bet viņam sacīja, ka tas tagad ir citā valstī, kas ir mūžīga; viņa pavēlēšana virs zemes ir

nomirusi, un šē visus vērtē tikai pēc labā un patiesā un Kunga žēlsirdības, ko cilvēks, pasaulē dzīvojot, ir uzņēmis. Šinī valstī esot tamlīdzīgi kā virs zemes, kur cilvēkus vērtē pēc viņu mantas un karaļa labvēlības pret tiem; tikai šē manta ir labais un patiesais, un karaļa labvēlība šē ir žēlsirdība, kas cilvēkam, atkarībā no viņa dzīves pasaulē, ir no Kunga. Ja viņš, turpretī, gribot pavēlēt, tad viņš esot dumpinieks, jo atrodoties cita valstī. To dzirdējis, viņš nokaunējās.

408. Runāju ar dažiem gariem, kas domāja debesi un tās prieku pastāvam | personiskā | lielumā. Bet viņiem pasacīja, ka debesī lielākais esot tas, kas ir mazākais; jo par mazāko tur sauc to, kas neko nespēj, nav gudrs un arī negrib neko spēt, nedz gudrs būt pats no sevis, bet gan no Kunga. Tāds mazākais esot vislielākajā svētlaimē, un tādējādi iznāk, ka viņš ir lielākais — tā no Kunga visu spēdams un par visiem būdams gudrāks. Un ko gan nozīmē lielākajam būt, ja ne laimīgākajam, jo varenie taču pūlas būt laimīgākie ar varas un bagātības palīdzību? Tālāk viņiem vēl sacīja, ka arī tā nav debess, ja kāds vēlas būt mazākais, lai būtu lielākais. Tādā gadījumā viņš | tomēr | dzenas un kāro būt lielākais, bet debess ir — no sirds citiem labāku gribēt nekā sev un kalpot citu laimei bez kāda atlīdzības nolūka, tikai aiz mīlestības.

409. Pašu debešķīgo prieku, kāds tas ir savā būtībā, nav iespējams aprakstīt, tālab ka tas ir eņģeļu dzīvības visieکشējakos iecirkņos, no turienes katrā viņu atsevišķajā domā un rosmē un no šīm arī katrā atsevišķā runāšanas un darbošanās momentā. Ir tā, it kā iekšējie iecirkņi būtu pilnīgi atvērti un atraisīti patiku un svētlaimes uzņemšanai, kas iziet pa visām dzīslām un šādā kārtā pa visu | ķermeni |, tā ka to jauš un jūt neapprakstāmā kārtā. Jo kas visieکشējakos iecirkņos iesākas, tas ieplūst visos to atsevišķos atvasinājumos un izplatās, pastāvīgi pieaugdams, uz ārieni. Labie gari, kas vēl nav šai patikā, tāpēc ka vēl nav pacelti debesī, jaušot to no eņģeļiem un viņu mīlestības sfairas, pildās ar tādu patiku, ka iegrimst it kā saldā nemaņā. Tas vairākreiz notika ar tiem, kuri vēlējās zināt, kas ir debešķīgais prieks.

410. Daži gari vēlējās zināt, kas ir debešķīgais prieks, un tāpēc arī viņiem ļāva to jaust līdz tādai pakāpei, kurai pāri viņi nespētu izturēt. Un tomēr tas vēl nebija | īstenais | eņģeļu prieks, bet tikai viens no viņu vismazākajiem, ko arī man pārnesot vēlēja skaidri jaust. Tas bija tik vājš, gandrīz bāls, un tomēr šie gari sauca to par debešķīgo prieku, tāpēc ka viņiem tas bija visieکشējākais. No tam man bija skaidrs ne tikai tas, ka debess priekiem ir savas pakāpes, bet arī, ka viena visieکشējākais prieks tikko sniedzas līdz otra ārējākam vai vidējai prieka pakāpei; un tad vēl: ja kāds ir savu iekšējāko prieku ieguvīš, tad viņš ir savā debešķīgajā priekā un vēl iekšējāku par to nepanes, tādēļ ka tas viņam top mocošš.

411. Daži gari (ne no ļaunajiem) ieslīga miera stāvoklī tikpat kā miegā un šādā kārtā ar saviem iekšējiem, proti, sirdsprāta, iecirkņiem tika pārcelti debesī (jo garus jau pirms viņu iekšējo iecirkņu atvēšanās iespējams pārcelt debesī un pamācīt, kāda laime ir tiem, kas tur atrodas). Redzēju viņus kādu pusstundu tā mierā ieslīgušus un tad atgriezāmies ārējos stāvokļos, kādos viņi bija iepriekš, pie tam saglabājot atmiņā, ko bija redzējuši. Viņi sacīja, ka esot bijuši debesī starp eņģeļiem, kur redzējuši un jautuši brīniکشēgās lietas: visur bijušas apbrīnojamas formas, kas spīdējušas kā no zelta, sudraba un dārgakmeņiem un dīvainā kārtā mainījušās. Eņģeļus tomēr iepriecinājušas ne pašas šīs ārējās formas, bet ko tās attēlojušas, proti, neizteicamas dieviکشēgās lietas, bezgala gudras, par ko tiem bijis prieks; neminot vēl neskaitāmas citas lietas, no kurām cilvēku valodās ne desmittūkstošo daļu neesot iespējams izteikt un kuras arī neiekļaujoties nekādos materiālos priekšstatos.

412. Gandrīz neviens, nonākot viņā dzīvē, nezina, kas ir debešķīgs svētīgums un laime, tāpēc ka nezina, kas un kāds ir iekšējs prieks. Par šo viņiem ir jausma vienīgi pēc ķermeņa un pasaules jaukumiem un priekiem, un tāpēc, ko viņi nezina, to uzzskata par neko; jebšu ķermeņa un pasaules prieki, salīdzinot ar debešķīgajiem, nav nekas. Tāpēc godīgie gari, kuri nezina, kas ir debešķīgs prieks, lai to zinātu un atzītu, tiek aizvesti papriekš uz paradīzei līdzīgām vietām, kuras pārspēj visu, ko vien var iedomāties. Viņi tad iedomājas, ka ir ienākuši debess paradīzē, bet viņus pamāca, ka tā nav istā debešķīgā laime. Tāpēc viņiem vēl ļauj iepazīties ar vēl iekšējākiem prieka stāvokļiem līdz pat visieکشējakam, kādu vien viņi spēj jaust. Pēc tam tos pārceļ miera stāvoklī līdz pat katra visieکشējākai pakāpei, kad tie apliecina, ka šis stāvoklis nekādi nav ne izsakāms, ne iedomājams; un beidzot tos pārnes vēl nevainības stāvoklī arī līdz viņu visieکشējākai jušanai. Tā viņiem ļauj atzīt, kas ir patiesi garīgs un debešķīgs labais.

413. Bet lai es varētu zināt, kas un kāda ir debess un tās prieks, Kungs man bieži un ilgi vēlējis jaust šo prieku patikas; tāpēc es to no dzīva pieredzējuma varu gan zināt, bet nebūt nespēju aprakstīt. Lai tomēr | lasītājam | būtu par to zināms priekšstats, tad kaut kas par to sakāms. Debešķīgais prieks ir neskaitāmu patiku un prieku rosme, kas rada zināmu kopsajūtu, kurā kopsajūtā jeb kopīgajā rosmē ir

neskaitāmu rosmju harmonija, pie kam tās katra par sevi tikai neskaidri jaušamas, tāpēc ka te jausma ir vislielākā mērā vispārīga. Tomēr man vēlēja jaust, ka tanī ir gluži neapprakstāmā kārtā sakārtotas neskaistāmas rosmes, kas visas, kādas tās ir, raisās debess kārtībā. Šī pati kārtība ir arī šī vispārīgās rosmes atsevišķajās un vismazākajās sastāvdaļās, kas jaušamas, atkarībā no attiecīgā subjekta uzņemšanas spējas, tikai kā viena vienīga visaugstākā mērā vispārīga rosme. Vārdu sakot, bezgala daudz elementu vispilnīgākā kārtībā ir ikvienā šādā vispārīgā rosmē, un tanī nav arī itin nekā nedzīva, kas neierosminātu visu | sirdsprātu | no visdziļākās iekšienes, jo debešķīgie prieki iziet no turienes. Bija arī jaušams, ka prieks un baudījums nāca it kā no sirds, izplūstot jo maigā kārtā pa visām visieکشējākām | ķermeņa | šķiedrām un to saišķiem ar tādu jo iekšēju patikas sajūtu, ka katra šķiedra šķita esam vienīgi prieks un baudījums; un tāpat viss no tam jaušamais un jūtamais šķita no laimes dzīvojam. Ķermeņa tiksmju prieks, salīdzinot ar tiem priekiem, ir kā kāda netīra mēslu kaudze, kas duras acīs, salīdzinot ar tīru un jo maigu vēsmiņu. Es vēroju, ka manī, gribot pārnest visu savu patiku uz otru, pastāvīgi ieplūda tās vietā vēl iekšējāka un pilnāka patika par iepriekšējo. Un cik es šo patiku gribēju pārnest, tik tā ieplūda par jaunu, un es jautu, ka tā nāca no Kunga.

414. Tie, kas ir debesī, pastāvīgi iet pretī savas dzīves pavasarim — un jo vairāk gadutūkstošus viņi tur dzīvo, jo jaukākam un laimīgākam. Tas turpinās mūžam, pieaugot samērā ar mīlestības, labprātības un ticības pieņemšanos un pakāpi. Sieviešu dzimuma personas — kas kļuvušas vecas un vecuma sa-grauzta mirušas, bet dzīvojušas ticībā uz Kungu, labprātībā pret tuvāko un laimīgā laulības mīlestībā ar savu laulāto draugu — gadiem paejot, arvien vairāk uzzied jaunības un jauneklības košumā, kļūdamas tik skaistas, ka pārspēj jebkuru skaistuma priekšstatu, kādu acs kādreiz redzējusi. Labestība un labprātība viņas tā veido un darina savā līdzībā, darot, ka labprātības patika un skaistums izstaro no viņu vissīkākajiem vaibstiem, tā ka viņas ir paši labprātības tēli. Daži, viņas ieraugot, bija pārsteigti. Labprātības tēls — kuru debesī redz kā dzīvu — ir tāds, kuru veido un kurā attēlojas pati labprātība, un proti tā, ka eņģelis viscaur, bet sevišķi viņa seja ir it kā pati labprātība, kas viņā parādās atklāta un jaušama. Šāds tēls, to redzot, ir neizteicams skaistums, kas ar labprātību ierosmina pašu iekšējāko sirdsprāta dzīvību. Vārdu sakot, vecam tapt debesī nozīmē jaunam tapt. Kas ir dzīvojuši mīlestībā uz Kungu un labprātībā pret tuvāko, tie viņā dzīvē top par šādiem tēliem jeb skaistumiem. Visi eņģeļi ir šādi tēli neskaistāmā dažādībā, un no tiem sastāv debess.

PAR DEBESS NEIZMĒROJAMO LIELUMU

415. Ka Kunga debess ir neizmērojami liela, iespējams spriest no vairākkārt jau agrāk sacītā un rādītā. Vispirms no tam, ka debess cēlusies no cilvēka dzimuma (skat. agrāk teikto 311. – 317. nr.), un proti, ne tikai no baznīcā, bet arī ārpus tās dzimušajiem (skat. 318. – 328. nr.), tā tad no visiem, kas no pat šās zemes izcelšanās ir dzīvojuši labajā. Ikviens, kas kaut cik zina par šīs zemeslodes daļām, apgabaliem un valstīm, var spriest, kāds daudzums cilvēku ir uz visas šīs zemes. Kas aprēķinās, tas zinās, ka ik dienas no tās aiziet daudzi tūkstoši cilvēku, tā tad gada laikā vairākas miriades jeb miljoni. Tas turpinās kopš pirmlaikiem, pēc kuriem pagājuši gadutūkstoši, un visi šie cilvēki pēc aiziešanas ir nonākuši un vēl pastāvīgi nonāk viņā pasaulē, ko sauc par garu pasauli. Bet cik no tiem ir tapuši un top par debess eņģeļiem, to nevaru pasacīt. Man pateica tikai, ka senajos laikos ļoti daudzi tapuši, tāpēc ka toreiz cilvēki domājuši iekšējāk un garīgāk un tamdēļ bijuši debešķīgā rosmē, bet vēlākos laikos vairs ne tik daudzi, tālab ka cilvēks ar laiku tapis ārišķīgāks un iesācis vairāk dabīgi domāt un tādējādi ieslīdzis zemiskā rosmē. No tam vispirms iespējams spriest, ka debess jau no šīs zemeslodes iedzīvotājiem vien ir liela.

416. Ka Kunga debess ir neizmērojami liela, var spriest jau no tam vien, ka Kungs pieņem visus bērnus, vai tie baznīcā vai ārpus tās dzimuši. Tie top par eņģeļiem, un to skaits sniedzas līdz ceturtajai vai piektajai daļai no visa cilvēku dzimuma uz zemeslodes. Jau agrāk teikts (329. – 345. nr.), ka ikvienu bērnu, lai kur tas būtu dzimis — baznīcā vai ārpus tās, no dievbijīgiem vai bezdievīgiem vecākiem — nomirstot Kungs uzņem, | eņģeļi | debesī uzaudzina, pēc dievišķās kārtības māca un ievada labā rosmēs un ar to palīdzību patiesā atziņās, un pēc tam, viņam saprātībā un gudrībā pilnīgākam topot, ievēd debesī. No tam iespējams spriest, cik liels daudzums debess eņģeļu kopš radīšanas sākuma līdz mūsu dienām jau no bērniem vien cēlies.

417. Cik neizmērojami liela ir Kunga debess, iespējams spriest arī no tam, ka visas mūsu saules

sistēmā acīm saredzamās planētas ir zemeslodes; un bez tām pasaules visumā ir vēl neskaitāmas citas, kas visas pilnas apdzīvotāju, par kuriem ir runa īpašā rakstiņā par zemeslodēm. No šī rakstiņa citēšu sekošo: “Ka ir vairākas zemeslodes un uz tām cilvēki, no kuriem top gari un eņģeļi, tas ļoti labi zināms viņā dzīvē. Proti, ikvienam, kas mīlēdams patieso un tāpēc arī lietderību, vēlas, tur ļauj runāt ar citu zemesložu gariem un tādējādi pārliecināties, ka ir daudz pasaulu, un uzzināt, ka cilvēku dzimums nav no vienas zemeslodes vien, bet gan no neskaitāmām. Runāju vairākreiz par to ar mūsu zemeslodes gariem un sacīju, ka cilvēks ar attīstītu saprātu no daudz lietām, kas viņam zināmas, varētu zināt arī to, ka ir daudzas zemeslodes un uz tām cilvēki. Jo apdomājot iespējams spriest, ka tik lielas masas, kādas ir planētas, starp kurām dažas ir lielākas par mūsu zemeslodi, nav tukšas, nedz radītas vienīgi tamdēļ, lai kustēdamās tecētu ap sauli un spīdētu ar savu mazo gaismiņu vienai pašai zešmeslodei, bet ka to lietderīgumam jābūt lielākam par šo. Kurš tic (kas ikvienam būtu jātic), ka Dievišķais radījis visumu vienīgi tamdēļ, lai rastos cilvēku dzimums un no tā debess (jo cilvēku dzimums ir debess audzētava), tam arī jātic, ka cilvēki ir visur, kur tik ir kāda zemeslode. Ka planētas, ko mēs acīm redzam, tāpēc ka tās ir mūsu saules sistēmas robežās, ir zemeslodes, var noteikti zināt no tam, ka tās ir no zemei līdzīgas matērijas, jo atstaro saules gaismu un, ar tālskati aplūkotas, izskatās nevis sārtas no uguns mirdzuma kā zvaigznes, bet kā ēnu izraibinātas zemes. To iespējams zināt arī vēl no tam, ka planētas, tāpat kā mūsu zemeslode, kustas ap sauli un virzās pa zodiaka ceļu, tā radot gadus un gadalaikus: pavasari, vasaru, rudeni un ziemu; un arī, līdzīgi mūsu zemeslodei, griežas ap savu asi, tā radot dienas un dienaslaikus: rītu, dienvidu, vakaru un nakti. Bez tam vēl dažām no tām ir mēneši, ko sauc par pavadoņiem, kas noteiktos laikos aptek ap savu zemeslodi tāpat kā mēness ap mūsējo. Tad vēl planētai Saturnam, kas atrodas ļoti tālu no saules, ir liela gaiša josta, kura dod šai zemeslodei daudz, jebšu arī atstarotas, gaismas. Kurš cilvēks, to zinādams un ar prātu domādams, varētu kādreiz sacīt, ka šie debess ķermeņi ir neapdzīvoti? Bez tam vēl runāju ar gariem, ka cilvēks arī tālab varētu ticēt pasaules visumā esam vairāk nekā vienu vien zemeslodi, ka zvaigžņu debess ir tik neizmērojami liela un tur ir tik neskaitāmi daudz zvaigžņu, kas visas — katra savā vietā jeb savā pasaulē — ir saules, līdzīgas mūsējai, tikai dažāda lieluma. Kas to pienācīgi apsver, tas spriež, ka šis neizmērojami lielais visums var būt tikai līdzeklis zināma radības galamērķa sasniegšanai, kurš ir debess valstība, kur var mājot Dievišķais kopā ar eņģeļiem un cilvēkiem. Jo redzamais pasaules visums jeb debess, ko apgaismo tik neskaitāmi daudz zvaigžņu, kuras visas ir saules, ir tikai līdzeklis, lai rastos zemeslodes un uz tām cilvēki, no kā top debess valstība. Prātīgs cilvēks no sacītā secinās tikai to, ka tik neizmērojami liels līdzeklis šādam mērķim nav radīts, lai kalpotu cilvēku dzimumam no vienas vien zemeslodes. Kas tas būtu Dievišķajam, kas ir bezgalīgs un kam tūkstoš, pat desmitiem tūkstošu zemesložu, visas pilnas apdzīvotāju, būtu vēl maz, gandrīz nekas? Ir gari, kas vienīgi cenšas iegūt zināšanas, tāpēc ka tās vien viņiem sagādā prieku, šiem gariem tad nu ir atļauts klejot apkārt arī ārpus šīs saules sistēmas — citās sistēmās — un gūt tur sev zināšanas. Šie sacīja, ka ne tikai mūsu saules sistēmā esot zemeslodes, un kurām dzīvo cilvēki, bet arī ārpus tās zvaigžņu debēs to esot neskaitāms daudzums. Šie gari ir no planētas Merkura. Ir izrēķināts: ja pasaules visumā būtu viens miljons zemesložu un uz ikvienas 300 miljonu cilvēku, tad no 200 paaudzēm 6000 gados — rēķinot ikvienam cilvēkam jeb garam trīs kubikolekšu telpas — iznāktu tik liels cilvēku jeb garu skaits, kas visi kopā tomēr nepiepildītu pat šīs zemeslodes, bet tikai drusku vairāk par viena planētas pavadoņa telpu, kura pasaules visumā ir gandrīz neieraugāmi maza, jo pavadoņus ar neapbruņotu aci ir grūti saskatīt. Kas tas būtu vispasaules Radītājam, kam nepietiktu pat, ja viss pasaules visums būtu pilns, jo Viņš ir bezgalīgs. Runāju par to ar eņģeļiem, un viņi sacīja, ka tāpat domājot: cik mazs ir cilvēku dzimums, salīdzinot ar Radītāja bezgalību! Tikai viņi domājot nevis pēc telpām, bet stāvokļiem; un tamdēļ pēc viņu priekšstata (skaita ziņā) arī tik daudz miriadas zemesložu, cik tik vien iespējams iedomāties, Kunga priekšā tomēr būtu gluži nekas. Par zemeslodēm pasaules visumā un to apdzīvotājiem, tāpat par gariem un eņģeļiem, kas no viņiem cēlušies, lasāms iepriekš minētajā rakstiņā. Tur izteiktās atziņas man atklātas un rādītas, lai cilvēki zinātu, ka Kunga debess ir neizmērojami liela, ka tā visa ir cēlusies no cilvēku dzimuma un ka mūsu Kungu it visur atzīst par debess un zemes Dievu.

418. Ka Kunga debess ir neizmērojami liela, iespējams spriest vēl no tam, ka tā visā apjomā atveido vienu cilvēku un arī atbilst visām un katrai atsevišķai daļai cilvēkā. Pie tam šis atbildums nekad nevar piepildīties līdz galam, tāpēc ka debess atbilst ne tikai atsevišķajiem ķermeņa locekļiem, kā arī ārējiem un iekšējiem orgāniem vispār, bet arī daļēji, un atsevišķi visiem un katram orgāniņam, kas tanīs, un pat to atsevišķajām šūniņām un šķiedrām. Debess atbilst ne tikai šiem ķermeņa veidojumiem, bet arī to

organiskajām substancēm, kas uzņem sevī debess ieplūsmu, no kuras ceļas cilvēka iekšējās norises, kas kalpo viņa dzīvnieciskā gara | animi | darbībām. Jo cilvēkā viss rodas savās formās, kas ir substanciālas; bet kas nerodas tanīs kā savos objektos, tas nav nekas. Visas šīs formas un substances atbilst debesi, kā tas redzams nodaļā, kur ir runa par visu debess lietu atbilstību visām daļām cilvēkā (87. – 102. nr.). Šis atbildums nekad nevar piepildīties līdz galam: proti, jo vairāk ir eņģeļu biedrību, kas atbilst kādam loceklim, jo pilnīgāka top debess, tālab ka debesis visā pilnībā pieaug samērā ar daudzumu. Debesis pilnība pieaug samērā ar daudzumu tāpēc, ka tur visiem ir viens galamērķis un visi vienprātīgi raugās uz to. Šis galamērķis ir kopējais labais, kam valdot, no kopēja labā ir labais arī katram atsevišķajam un no atsevišķo indivīdu labā — visai kopai. Tas notiek tāpēc, ka Kungs debesī visus piegriež Sev (skat. agrāk teikto 123. nr.), un ar to panāk, ka tie ir viens Viņā. Ka daudzu vienprātība un saskaņa, sevišķi ja tai ir šāds cēlonis un tā pastāv šādā apvienībā, rada pilnību, to ikviens ar daudz maz apgaismotu prātu spēj skaidri aptvert.

419. Man vēlēja redzēt apdzīvotās un arī neapdzīvotās debess izplatību. Un es redzēju, ka neapdzīvotās debess izplatība ir tik liela, ka tā ne mūžam nav piepildāma, pat ja būtu daudz miriadas zemesložu un uz katras tikpat liels daudzums cilvēku kā uz mūsējās. (Par to arī lasāms rakstiņā “Par zemeslodēm pasaules visumā”, 168. nr.).

420. Daži cilvēki, pamatodamies uz atsevišķām vietām Vārdā, un saprazdami tās burtiski, domā, ka debess nav neizmērojami liela, bet esot maza. Tā viņi spriež, piem., no tām vietām, kur teikts, ka debesī uzņemšot vienīgi nabagus vai tikai izredzētus; arī vienīgi tos, kas ir baznīcā, bet ārpus baznīcas esošos ne; ka uzņemot tikai tos, par kuriem Kungs aizlūdzo; ka debess tikšot aizslēgta, kad būšot pilna, un šis laiks esot iepriekš noteikts. Bet kas tā domā, tie nezina, ka debess nekad netiks aizslēgta un nav nekāda iepriekš noteikta laika, nedz daudzuma; ka par izredzētiem sauc tos, kas dzīvn labā un patiesā dzīvi, un par nabagiem — kam labā un patiesā atziņu trūkst, bet kas tās kāro; (šos vēl tādas kārošanas pēc sauc par izsalkušiem). Kas, Vārdu nesaprazdami, ir pieņēmuši uzskatu, ka debess esot maza, tie tā vien domā, ka debess esot kādā vienā vietā, kur sanākot kopā visi, lai gan | patiesībā | debess sastāv no neskaitāmām biedrībām (skat. agrāk teikto 41. – 50. nr.). Un vēl viņi tā vien domā, ka debess katram tiekot piešķirta aiz tiešas žēlsirdības, un šādā kārtā tanī ielaižot un uzņemot pēc labpatikas. Viņi arī nesaprot, ka Kungs aiz žēlsirdības vada ikvienu, kas Viņu uzņem; un Viņu uzņem ikviens, kas dzīvo saskaņā ar dievišķās kārtības likumiem, kuri ir mīlestības un ticības baušļi; un ka šāda Kunga vadīšana, kas iesākas bērnībā un turpinās līdz mūža galam pasaulē un pēc tam mūžība, ir domāta žēlsirdība. Lai tad nu viņi zina, ka ikviens cilvēks piedzimst debesi, bet uzņemts tiek tas, kas pats pasaulē dzīvodams uzņem debesi sevī, turpretī izslēgts tiek, kas to neuzņem.

PAR GARU PASAULI UN CILVĒKA STĀVOKLI PĒC NĀVES

KAS IR GARU PASAULE

421. Garu pasaule nav debess, nedz arī elle, bet ir vidū jeb ir starpstāvoklis starp tām abām, jo tur cilvēks nonāk pēc nāves vispirms un tad pēc notecējuša laika, atkarībā no savas dzīves pasaulē, tiek vai nu pacelts debesī, vai iemests ellē.

422. Garu pasaule atrodas vidū starp debesi un elli, un tā ir arī cilvēka starpstāvoklis pēc nāves. Ka tā atrodas vidū, man bija skaidrs no tam, ka elles atrodas zem un debesis virs tās; un ka tā ir starpstāvoklis — no tam, ka cilvēks, tur atrazdamies, vēl nav ne debesī, ne ellē. Debess stāvoklis cilvēkā ir labā un patiesā saistījums viņā, un elles stāvoklis ir ļaunā un nepatiesā saistījums viņā. Kad cilvēkā — garā — labais ir saistīts ar patieso, tad viņš nāk debesī, tāpēc ka šis saistījums, kā teikts, ir debess viņā; bet kad cilvēkā — garā — ļaunais ir saistīts ar nepatieso, tad viņš nāk ellē, tāpēc ka šis saistījums ir elle viņā. Saistīšanās notiek garu pasaulē, jo tad cilvēks ir starpstāvoklī. Ir vienalga, vai saka: saprāta un gribas vai patiesā un labā saistījums.

423. Papriekš sakāms kāds vārds par saprāta un gribas saistīšanos un tās līdzību ar labā un patiesā saistīšanos, tālab ka šī notiek garu pasaulē. Cilvēkam ir saprāts un griba; saprāts uzņem patiesības un veidojas no tām, un griba uzņem labo | bona | un veidojas no tā. Tālab, ko tik vien cilvēks saprot un tāpēc domā, to viņš sauc par patiesu, un ko tik vien grib un tāpēc domā, to — par labu. Cilvēks spēj domāt ar saprātu un ar to atzīt kaut ko esam patiesu vai arī labu. Ja tomēr viņš to negrib un nedara, tad viņš nedomā to no gribas; bet, kad viņš to grib un gribēdams dara, tad tas ir tiklab saprātā, kā arī gribā, tāpat cilvēkā. Jo saprāts vien nav cilvēks, nedz arī griba vien, bet saprāts un griba kopā, un tāpēc: kas ir tanīs abos, tas ir cilvēkā un top par viņa piederumu. Kas ir vienīgi saprātā, tas gan ir cilvēka, bet nav viņā; tas ir tikai viņa atmiņas un zināšanas piederums atmiņā, par ko viņš var domāt, arī nebūdamis sevi pašā, bet ārpus sevis kopā ar citiem, tāpat par ko viņš var runāt un spriest, un saskaņā ar to arī liekuļot savas rosmes un žestus.

424. Cilvēka spēja domāt ar saprātu, nedomājot reizē arī no gribas, ir paredzēta, lai viņu varētu par jaunu veidot; jo cilvēks tiek par jaunu veidots ar patiesībām, un patiesības, kā teikts, ir saprāta piederums. Proti, ar gribu cilvēks piedzimst visā ļaunajā, kālab pats no sevis nevienam citam labu negrib kā tikai sev vien, bet, kas sev vien labu grib, tas priecājas par ļauno, kas citiem notiek, sevišķi sevis dēļ; jo visu citu labumus, vai tie ir goda vietas, vai bagātība, viņš gribētu paņemt sev un, cik to spēj, tik sevi priecājas. Lai nu šo gribēšanu labotu un par jaunu veidotu, cilvēkam ir vēlēts patiesības saprast un ar tām savaldīt ļaunuma rosmēs, kas izverd no viņa gribas. Aiz šī iemesla cilvēks spēj patiesības domāt, runāt un darīt ar saprātu, tomēr nespēdams tās domāt no gribas — kamēr nav mainījies, proti tā, ka grib un dara tās no sevis, tas ir, no sirds. Kad cilvēks ir tāds kļuvis, tad tas, ko viņš ar saprātu domā, ir viņa ticības, un ko no gribas domā, — viņa mīlestības piederums. Tālab viņā tad ticība saistās ar mīlestību tāpat kā saprāts ar gribu.

425. Kādā mērā tad nu patiesības, kuras ir saprāta piederums, ir saistītas ar labo, kas ir gribas piederums, jeb kādā mērā cilvēks patiesības dara, tās arī gribēdams, — tādā mērā viņā ir debess, tāpēc ka labā un patiesā saistījums, kā agrāk teikts, ir debess. Kādā mērā, turpretī, nepatiesības, kas ir saprāta piederums, ir saistītas ar ļaunumiem, kuri ir gribas piederums, tādā mērā cilvēkā ir elle, tāpēc ka nepatiesā un ļaunā saistījums ir elle. Un kādā mērā patiesības, kuras ir saprāta piederums, nav saistītas ar labo, kas ir gribas piederums, tādā mērā cilvēks ir starpstāvoklī. Gandrīz ikviens cilvēks pašreiz ir tādā stāvoklī, ka viņš patiesības zina un zinādams ar saprātu arī domā, bet dara tās vai nu daudz, vai maz, vai nemaz, vai arī pret tām, mīlēdams ļauno un tamdēļ ticēdams nepatiesajam. Tāpēc — lai viņā būtu vai nu debess, vai elle — viņš pēc nāves tiek vests papriekš garu pasaulē, kur saistās labais ar patieso tajos, kas būs paceļami debesī, un ļaunais ar nepatieso tajos, kas būs metami ellē. Jo ne debesī, ne ellē neviens nevar būt ar dalītu sirdsprātu, proti, kas vienu domā un citu grib, bet gan — ko kurš grib, to viņam būs domāt, un ko viņš domā, to viņam būs gribēt. Tālab arī debesī labā gribētājs domā patieso, un ellē

ļauņā gribētājs domā nepatieso. Tāpēc no labajiem tur | proti, garu pasaulē | tiek atstādinātas nepatiesības un viņiem dotas patiesības, kas piemērotas un saskan ar viņu labo, un no ļaunajiem tiek atstādinātas patiesības un dotas viņiem nepatiesības, kuras piemērotas un saskan ar viņu ļaunumu. No sacītā ir skaidrs, ka ir garu pasaule.

426. Garu pasaulē ir milzīgs daudzums | garu |, tāpēc ka tur ir pirmā sanāksmes vieta visiem, kur tos pārbauda un sagatavo. Nav noteikta laika, cik ilgi viņiem tur jāuzturas: daži tikai ieiet un tūdaļ tiek vai nu pacelti debesī, vai iemesti ellē; citi paliek tur tikai dažas nedēļas un vēl citi vairākus gadus, bet ne ilgāk par trīsdesmit. Ilguma dažādība atkarājas no tam, cik iekšējie un ārējie iecirkņi cilvēkā savstarpēji atbilst vai neatbilst. Bet kā cilvēku tanī pasaulē ved no viena stāvokļa otrā un sagatavo, par to būs runa turpmāk.

427. Cilvēkus pēc aiziešanas no šīs dzīves, tikko ienākušus garu pasaulē, Kungs pareizi izšķiro: ļaunos tūdaļ piesaista kādai elles biedrībai, kurā viņi atradās savas valdošās mīlestības ziņā jau pasaulē būdami, bet labos kādai debess biedrībai, kurā arī viņi atradās savas mīlestības, labprātības un ticības ziņā, pasaulē būdami. Jebšu tā šķirti, tomēr tanī pasaulē sanāk kopā un sarunājas savā starpā, kad vien vēlas, visi, kas ķermeņa dzīvē bijuši draugi un paziņas — sevišķi laulātie, sievas un vīri, tāpat brāļi un māsas. Es redzēju kādu tēvu sarunājamies ar saviem sešiem dēliem un viņus pazīstam, un vēl vairākus citus runājam ar saviem radiem un draugiem. Bet, būdami dažādas dabas jau pasaulē, viņi pēc īsa laiciņa šķiras viens no otra. Bet vēlāk tiklab tie, kas no garu pasaules nāk debesī, kā arī tie, kas ellē, vairs cits citu neredz, nedz arī pazīst, atskaitot gadījumus, ja viņi ir līdzīgas dabas un mīlestības. Viņi tālab garu pasaulē redzas, bet debesī un ellē ne, ka garu pasaulē viņus pārceļ no cita citā tamlīdzīgos stāvokļos, kā ķermenī dzīvojot, bet vēlāk visi nonāk paliekošā stāvoklī, līdzīgā viņu valdošās mīlestības stāvoklim, kurā cits citu pazīst vienīgi pēc mīlestības līdzīguma, jo, kā agrāk (41. – 50. nr.) rādīts, līdzīgums saista, bet nelīdzīgums šķir.

428. Garu pasaule, būdama starpstāvoklis cilvēkā starp debesi un elli, arī atrodas vidū starp tām: zem tās ir elles un virs tās — debesis. Visas elles uz šo pasauli ir aizvērtas un vaļā ir tikai caurumi un spraugas, kādas ir klintīs, un platas plaisas, ko apsarga, lai neviens bez atļaujas no turienes neizietu. Tas gan notiek, ja ir kāda spiedīga vajadzība, par ko būs runa turpmāk. Arī debess ir no visām pusēm ieslēgta un pieeja kādai debess biedrībai ir tikai pa šauru ceļu, pie kam uzeja uz šo arī tiek apsargāta. Tās izejas un šīs uzejas Vārdā sauc par elles un debess vārtiem.

429. Garu pasaule izskatās kā ieleja starp kalniem un klintīm, vietām zemāka, vietām augstāka. Vārti uz debess biedrībām, parādās vienīgi tiem, kas debesij jau sagatavoti, un citi tos neatrod. Uz katru biedrību no garu pasaules ved viena uzeja, aiz kuras nāk ceļš, kas, augstāk paceldamies, sadalās vairākos. Vārti uz ellēm arī parādās tikai tiem, kas ies pa tiem iekšā, kam tie tad atveras. Tiem atveroties, parādās tumšas it kā piekvēpušas alas, kas iet slīpi uz leju dziļumā, kur atkal ir vairāki vārti. No šīm alām izplūst riebiģi garaiņi un smakas, no kurām labie gari bēg, tāpēc ka tās viņiem ir pretīgas, bet ļaunie gari uzmeklē, tāpēc ka šiem tās patīk. Atkarībā no tam, kā kuram pasaulē patīcis savs ļaunums, viņam pēc nāves patīk smaka, kādai viņa ļaunums atbilst, šai ziņā ļaunie gari pielīdzināmi laupītājiem putniem un zvēriem, kā kraukļiem, vilkiem, cūkām, kas, saozdami smaku, laižas un skrien uz maitām un mēsliem. Es dzirdēju kādu skaļi iekliedzamies — it kā aiz iekšējām sāpēm — kad viņam pieskārs no debesīm plūstošā dvesma, un redzēju viņu mierīgu un priecīgu, kad tam pieskārs no elles izplūstošā dvinga.

430. Arī ikvienam cilvēkam ir divēji vārti, no kuriem vieni ved uz elli un ir atvērti ļaunajam un nepatiesajam no turienes, bet otrie ved uz debesi un ir atvērti labajam un patiesajam no turienes. Elles vārti ir atvērti tiem, kas ir ļaunajā un no tā izrietošā nepatiesajā, pie kam tikai pa spraugām augšā ieplūst drusku gaismas no debess (šās ieplūsmas dēļ cilvēks spēj domāt, spriest un runāt); bet debess vārti ir atvērti tiem, kas ir labajā un no tā izrietošajā patiesajā. Proti, ir divi ceļi, kas ved uz cilvēka domājošo sirdsprātu: augstākais jeb iekšējais, pa kuru ieiet labais un patiesais no Kunga, un zemākais jeb ārējais, pa kuru no apakšas iespiežas ļaunais un nepatiesais no elles; pats domājošais sirdsprāts, uz kuru ved abi ceļi, atrodas vidū. Aiz šī iemesla cik cilvēks ielaiž sevī gaismu no debess, tik viņš ir prātīgs, bet cik viņš to neielaiž, tik nav prātīgs, jebšu arī sev tāds liktos. Tas sacīts zināšanai, kāda atbilstība cilvēkam ir ar debesi un elli. Viņa domājošais sirdsprāts, kamēr tas ir veidošanās stadijā atbilst garu pasaulei; kas virs tā — atbilst debesij, un kas zem tā — ellei. Tiem, ko sagatavo debesij, virs tā esošie iecirkņi atveras, bet zem tā esošie ļaunā un nepatiesā ieplūsmā aizveras; turpretī tiem, ko sagatavo ellei, zem tā esošie atve-

maldiem, kādi ir daudziem, kam trūkst zināšanu un saprāts nav atvērts un kas tāpēc nespēj par šīm lietām ar prātu spriest. Tur tā teikts: “Gribu pasacīt par visu triju debesu eņģeļiem vēl kādu noslēpumu, kas agrāk nevienam nebija nācis prātā, tāpēc ka neviens nekā nesaprata no | šķirtajām | pakāpēm — proti to, ka ikvienam eņģelim, tāpat arī cilvēkam, ir viena visieکشējākā jeb visaugstākā pakāpe jeb kāds visieکشējākais un visaugstākais iecirknis, kurā Kunga Dievišķais ieplūst vispirms jeb papriekš un no turienes kārtu viņos pārējos iekšējos iecirkņus, kas pēc kārtības pakāpēm seko cits citam, šo visieکشējāko jeb visaugstāko iecirkni var nosaukt par Kunga ieeju eņģeli un cilvēkā un Viņa visistenāko mājokli tajos. Šī visieکشējākā jeb visaugstākā pēc cilvēks ir cilvēks un atšķiras no bezprāta dzīvniekiem, jo šiem tā nav. Aiz šī iemesla cilvēku, atšķirībā no dzīvniekiem, visu viņa iekšējo — garīgā un dabīgā sirdsprāta — iecirkņu ziņā Kungs var pacelt pie Sevis, cilvēks var Viņam ticēt, var tikt ierosmināts mīlestībā uz viņu un tādējādi Viņu redzēt, uzņemt sevī saprašanu un gudrību un prātīgi runāt. Tāpēc arī cilvēks dzīvo mūžam. Bet ko Kungs tanī visieکشējākā iecirknī kārtu un gādā, to pat neviens eņģelis skaidri nejaus, jo tas augstāks par viņa domāšanu un paceļas pāri viņa gudrībai.”

436. Ka cilvēks savu iekšējo iecirkņu ziņā ir gars — man vēlēts zināt no daudziem pieredzējumiem, kurus visus atstāstot, varētu pierakstīt, kā saka, veselās grāmatu loksnes. Esmu runājis ar gariem kā gars un arī kā cilvēks ķermenī. Kad es runāju ar tiem kā gars, viņi tā vien domāja, arī mani esam cilvēka veidā tāpat kā viņi. Tā viņiem parādījās mani iekšējie iecirkņi, jo, man ar tiem kā garam runājot, mans materiālais ķermenis tiem nebija redzams.

437. Ka cilvēks savu iekšējo iecirkņu ziņā ir gars — iespējams spriest no tam, ka pēc ķermeņa atdalīšanās, kas notiek mirstot, cilvēks tomēr turpina dzīvot tāpat kā iepriekš. Lai es par to pārliecinātos, man vēlēja runāt gandrīz ar visiem, ko kādreiz esmu pazinis, viņiem ķermenī dzīvojot — ar dažiem stundām, ar citiem nedēļām un mēnešiem un ar dažiem pat gadiem ilgi — galvenokārt tamdēļ, lai es pārliecinātos un to apliecinātu.

438. Sacītam man ļauts piemetināt, ka ikviens cilvēks, kā savs gars, jau ķermeņa dzīves laikā — kaut arī pašam to nezinot — ir sabiedrots ar gariem. Ar to starpniecību labais ir kādā eņģeļu biedrībā un ļaunais kādā elles biedrībā, un tanī pašā biedrībā nāk arī pēc nāves. Tas bieži tika teikts un rādīts tiem, kas pēc nāves nonāca starp gariem. Cilvēks, pasaulē dzīvodams, gan tanī biedrībā kā gars vēl neparādās, proti, aiz tā iemesla, ka viņš tad dabīgi domā; bet tie, kas neatkarīgi no ķermeņa domā, būdami tad garā, pa laikam parādās savā biedrībā. Viņus tad skaidri var izšķirt no | pārējiem gariem, kas tur atrodas, jo viņi staigā domās nogrimuši, klusēdami, neskatīdamies uz citiem, it kā tos neredzēdami, un pazūd, tiklīdz kāds gars tos uzrunā.

439. Lai paskaidrotu, ka cilvēks savu iekšējo iecirkņu ziņā ir gars, pastāstīšu no pieredzējuma, kā cilvēku izved no ķermeņa un garā viņš tiek aizvests uz citu vietu.

440. Izvešana no ķermeņa notiek tā: Cilvēku pārceļ zināmā starpstāvoklī starp miegu un nomodu, kurā atrodies, viņam liekas, it kā būtu pilnīgi nomodā. Visi jutekļi tad ir tik modri, kā ķermenim pilnīgi nomodā esot — tiklab redze, kā arī dzirde un, par brīnumu, arī tauste, kas tad ir smalkāka nekā jebkad iespējams ķermeņa nomoda stāvoklī. Šinī stāvoklī atrodies, man pilnīgi reāli bija redzami, tāpat dzirdami un, par brīnumu pat taustāmi arī gari un eņģeli, pie kam gandrīz nekā ķermeniska mani tad nebija. Šis ir tas stāvoklis, par ko teikts, ka cilvēks tiek izvests no ķermeņa un nezina, vai atrodas tanī vai ārpus tā. Šinī stāvoklī esmu bijis tikai trīs vai četras reizes — vienīgi lai zinātu, kāds tas ir, un arī, ka gariem un eņģeļiem ir visi jutekļi, tāpat arī cilvēkam kā garam, kad tas izvests no ķermeņa.

441. Kas attiecas uz otro | parādību | — proti, kad cilvēks garā tiek aizvests uz citu vietu — tad man arī dzīvā pieredzē rādīja, kas tas ir un kā tas notiek, bet tikai divas, trīs reizes. Pastāstīšu tikai vienu pieredzējumu. Pastaigājoties pa kādas pilsētas ielām un laukumiem un tai pašā laikā sarunā joties ar gariem, man likās, ka tāpat esmu nomodā un visu redzu kā citās reizēs. Tā pastaigājoties un no ceļa nenomaldoties, tai pašā laikā redzēju parādāmie birzis, upes, pilis, mājas, cilvēkus un citas lietas. Kad tā stundām ilgi biju staigājis, piepeši skatījies atkal ķermeņa acīm un pamanīju, ka esmu citā vietā. Būdam par to ļoti pārsteigts, ar prātu uztvēru, ka esmu bijis tādā stāvoklī kā tie, par kuriem teikts, ka garā tikuši aizvesti uz citu vietu. Jo, kamēr šāds stāvoklis pastāv, cilvēks nedomā ne par savu ceļu, jebšu tas būtu jūdzēm garš, nedz arī par laiku, jebšu tas turpinātos stundām vai dienām, nedz arī jūt nogurumu; un viņš tiek tad arī vests pa ceļiem, ko pats nezina, nemaldīgi līdz noteiktai vietai,

442. Bet abi šie stāvokļi, kādos cilvēks ir, būdam savos iekšējos iecirkņos jeb — kas ir tas pats — garā, ir ārkārtēji, un tos man rādīja vienīgi, lai es zinātu, kādi tie ir, tāpēc ka baznīcā tie | vārda pēc | pa-

zīstami. Bet runāt ar gariem un būt viņu sabiedrībā kā vienam no viņiem, man ir vēlēts arī, ķermenim pilnīgi nomodā esot, nu jau daudzus gadus.

443. Ka cilvēks savu iekšējo iecirkņu ziņā ir gars — iespējams pārliecināties no agrāk (311. – 317. nr.) sacītā un rādītā, kur ir runa par to, ka debess un elle ir no cilvēku dzimuma.

444. Ar to, ka cilvēks savu iekšējo iecirkņu ziņā ir gars, domāts, ka viņš ir gars, zīmējoties uz visu, kas pieder pie viņa domāšanas un gribas, jo šīs ir viņa īstenie iekšējie iecirkņi, kuru dēļ cilvēks ir cilvēks, un proti tāds, kāds viņš tajos.

PAR CILVĒKA UZMODINĀŠANU NO MIRUŠIEM UN IEIEŠANU MŪŽĪGĀ DZĪVĪBĀ

445. Kad ķermenis vairs nespēj veikt savus uzdevumus dabīgajā pasaulē, kuri atbilst viņa gara domām un rosmēm, kas viņam ir no garīgās pasaules, tad saka, ka cilvēks mirst. Tas notiek, plaušām apstājoties elpot un sirdij pukstēt. Tomēr cilvēks nemirst vis, bet tikai šķiras no ķermeņa, kas viņam bija dots lietošanai pasaulē, jo pats cilvēks dzīvo. Sacīts: pats cilvēks dzīvo, un proti tāpēc, ka viņš ir cilvēks nevis ķermeņa, bet gara pēc, jo taču gars cilvēkā domā un domāšana līdz ar | gribas | rosmi veido cilvēku. No tam ir skaidrs, ka mirstot cilvēks tikai pāriet no vienas pasaules otrā. Aizši iemesla miršana Vārdā — tā garīgajā saturā — apzīmē augšāmcelšanos un dzīves turpināšanu.

446. Garam ir dziļš iekšējs sakars ar elpošanu un sirds darbību, proti, domāšanai ar elpošanu un mīlestības rosmei ar sirdi, un tāpēc, šīm divām darbībām ķermenī apstājoties, tūdaļ notiek šķiršanās. Šīs divi darbības — plaušu elpošana un sirds pukstēšana — ir īstenās saites, kurām pārtrūkstot, gars paliek par sevi, bet ķermenis, palikdams tad bez sava gara dzīvības, atdziest un trūd. Cilvēka garam ir dziļš iekšējs sakars ar elpošanu un sirds darbību tāpēc, ka no šīm atkarājas visas dzīvības norises | ķermenī | ne tikai vispār, bet arī katrā tā daļā.

447. Cilvēka gars arī pēc šķiršanās paliek vēl kādu laiciņu ķermenī, bet vienīgi tik ilgi, kamēr sirds pilnīgi apstājas pukstēt. Tas notiek dažādi atkarībā no slimības stāvokļa, no kuras cilvēks mirst, jo sirds darbība dažiem turpinās ilgi, citiem neilgi. Tiklīdz sirds darbība apstājas, cilvēks tiek uzmodināts, bet tas notiek vienīgi | ar ieplūsmu | no Kunga. Ar uzmodināšanu domāta cilvēka gara izvešana no ķermeņa garīgajā pasaulē, ko vispār mēdz saukt par augšāmcelšanos. Cilvēka gars atstāj ķermeni tikai tad, kad apstājas sirds darbība, tāpēc ka sirds atbilst mīlestības rosmei, kas ir pati cilvēka dzīvība, jo no mīlestības ikvienam ir dzīvības siltums, un tāpēc, kamēr šī saistība pastāv, tikmēr ir atbildums un no tam arī gara dzīvība ķermenī.

448. Kā uzmodināšana notiek, to man ne tikai pateica, bet arī dzīvā pieredzē rādīja. To pieredzēju pats pie sevis, lai es pilnīgi zinātu, kā uzmodināšana notiek.

449. Mani pārcēla ķermeņa jutekļu nemaņas, tātad gandrīz mirēju stāvoklī, atstājot tomēr neskartu iekšējo dzīvību līdz ar domāšanu, lai es varētu jaust un paturēt atmiņā to, kas tad norisinājās un | vispār norisinās ar tiem, kas tiek uzmodināti no mirušiem. Es jutu, ka ķermenis gandrīz neelpoja, bet bija palikusi tikai iekšējā, tas ir, gara elpošana, saistīta ar vāju un klusu ķermeņa elpošanu. Tad vispirms iestājās sakars ar debešķīgo valsti — sirds pukstēšanas ziņā, jo šī valsts atbilst sirdij cilvēkā. Bija redzami arī eņģeļi no turienes: daži tālumā un divi, kas uzturējās galvas tuvumā. Ar to man bija pilnīgi atņemta pašrosme, bet palika tomēr domāšana un jaušana, šinī stāvoklī pavadīju dažas stundas. Gari, kas ap mani atradās, tad attālinājās, domādami, ka esmu miris. Bija jūtama arī aromātiska smarža kā no iebalzamēta liķa, jo, debešķīgajiem eņģeļiem klātesot, liķa smaku jūt aromātisku, ko saozdami, gari nevar tuvoties, šādā kārtā arī ļaunie gari tiek atturēti no tuvošanās cilvēka garam pirmajā brīdī, kad viņu ievēd mūžīgajā dzīvībā. Eņģeļi, kas atradās man pie galvas, klusēja, vedot tikai savas domas sakarā ar manējām, un, cilvēkam tās uzņemot, eņģeļi zina, ka viņa gars ir tādā stāvoklī, ka var tikt izvests no ķermeņa. Viņu domu pārņemšana notika, skatoties man sejā, jo tā debesī | vispār | notiek domu pārņemšana. Tā kā domāšana un jaušana man bija atstāta, lai es zinātu un paturētu atmiņā, kas uzmodināšana notiek, tad jautu, ka eņģeļi vispirms pētīja manu domāšanu — vai tā ir līdzīga mirēju domāšanai, kuri mēdz domāt par mūžīgo dzīvību — un tanī domāšanā gribēja noturēt manu sirdsprātu. Vēlāk man teica, ka cilvēka gars tiekot turēts savā pēdējā domāšanā, kas bijusi ķermeņa miršanas brīdī, tik ilgi, kamēr tas atgriežas tanīs domās, kuras ceļas no viņa vispārīgās jeb valdošās rosmes pasaulē. Vēl sevišķi man vēlēja jaust un arī just, ka mani iekšējie, tas ir sirdsprāta, iecirkņi jeb mans gars tika pievilkti un it kā rauti ārā no ķer-

meņa. Man sacīja, ka tas ceļoties no Kunga | iedarbošanās | un no tam cilvēks ceļoties augšām.

450. Debešķīgie eņģeļi, būdami pie uzmodinātā, viņu neatstāj, jo viņi mīl ikvienu; bet ja gars ir tāds, kas debešķīgo eņģeļu sabiedrībā nespēj ilgāk palikt, tad viņš ilgojas tikt no tiem prom. Kad tas noticis, nāk eņģeļi no Kunga garīgās valsts, ar kuru starpniecību viņam ļauj ieraudzīt gaismu, jo pirms tam viņš vēl neko neredz, bet vienīgi domā. Man rādīja arī, kā tas notiek: minētie eņģeļi šķīta it kā atinam kreisās acs ādiņu pret deguna šķērssienu, lai acs atvērtos un varētu redzēt. Gars arī uztver, it kā tiešām tā notiktu, bet viņam tikai tā rādās. Kad acs ādiņa tā šķiet attīta, parādās zināms gaišums, bet | sākumā | vēl neskaidrs — kā cilvēkam, kad viņš tikko pamodies un skatās caur plakstiņiem. Šis neskaidrais gaišums man šķīta debess krāsā, bet vēlāk man sacīja, ka tas rādoties dažāds. Pēc tam jūt kaut ko no sejas maigi attinam, ar ko tiek ievadīta garīga domāšana, šī attīšana no sejas arī tikai šķietama, jo attēlo, ka cilvēka dabīgās domāšanas vietā iestājas garīga domāšana. Eņģeļi visiem spēkiem gādā, lai no uzmodinātā nāktu vienīgi tāds priekšstats, kam ir mīlestības garša | quae sapit ex amore |; tad tie viņam pasaka, ka viņš tagad ir gars. Garīgie eņģeļi jaunajam garam, pēc tam kad viņam ļauts ieraudzīt gaismu, izdara visus pakalpojumus, kādus tik viņš šinī stāvoklī var vēlēties, un pamāca viņu par nākamās dzīves lietām, bet vienīgi tik, cik viņš spēj aptvert. Ja uzmodinātais ir tāds, kas negrib, ka viņu pamāca, tad viņš kāro tikt prom no šo eņģeļu sabiedrības. Tomēr nevis eņģeļi viņu atstāj, bet viņš šķiras no tiem, jo eņģeļi mīl ikvienu un neko tā nevēlas kā pakalpot, pamācīt un vest uz debesi; to darīt ir viņu augstākais prieks. Garu, kad viņš tā šķīries, uzņem labie gari, kuru sabiedrībā atrodoties viņam arī tiek izdarīti visi pakalpojumi. Bet ja viņa dzīve pasaulē bijusi tāda, ka labo sabiedrībā viņš nespēj būt, tad viņš arī no šiem vēlas tikt projām. Tā tas atkārtojas tik ilgi un tik daudz reižu, līdz viņš piebiedrojas tādiem, kas pilnīgi sader ar viņa dzīvi pasaulē; pie tiem viņš atrod savu dzīvību un tad — kas ir dīvaini — dzīvo tamlīdzīgu dzīvi kā pasaulē.

451. Šis cilvēka pēcnāves dzīves iesākums turpinās ne ilgāk par dažām dienām. Kā viņu vēlāk pārved no viena stāvokļa otrā un beidzot vai nu debesī, vai ellē, par to būs runa turpmāk. Arī tas man no daudziem pieredzējumiem velēts zināt.

452. Runāju ar dažiem trešajā dienā pēc viņu aiziešanas no pasaules, kad norisinājās tas, par ko nupat (449. un 450. nr.) bija runa. Runājot ar trijiem man pasaulē pazīstamiem pastāstīju viņiem, ka pašreiz tiek rīkotas bēres, lai apglabātu viņu ķermeņi. Es izteicos — 'lai viņus apglabātu' — ko dzirdot, viņi jutās zināmā mērā pārsteigti un sacīja, ka viņi esot dzīvi, bet apglabāts tiekot tikai tas, kas pasaulē viņiem kalpojīs. Pēc tam viņi gaužām brīnījās, ka, ķermeņi dzīvodami, nav ticējuši tādai dzīvei pēc nāves, un sevišķi par to, ka baznīcā gandrīz neviens tai netic. Tie, kas pasaulē nav ticējuši nekādai dvēseles dzīvei pēc ķermeņa dzīves, redzēdami sevi dzīvojam, ļoti nokaunas; bet tos, kas šajā neticība nocietinājušies, piebiedro viņiem līdzīgiem un šķir no tiem, kuri ir ticējuši. Pa lielākai daļai viņus piesaista kādai elles biedrībai, tāpēc ka šādi cilvēki ir lieguši arī Dievišķo un nicinājuši baznīcas patiesības, jo cik kurš nocietinās pret savas dvēseles mūžīgo dzīvi, tik viņš nocietinās arī pret debess un baznīcas lietām.

CILVĒKAM PĒC NĀVES IR PILNĪGS CILVĒKA VEIDS

453. Ka garam ir cilvēka veids jeb gars ir cilvēks arī sava veida ziņā, iespējams spriest pēc tā, kas jau agrāk vairākās nodaļās rādīts: ka ikvienam eņģelim ir pilnīgs cilvēka veids (73. – 77. nr.), ka ikviens cilvēks savu iekšējo iecirkņu ziņā ir gars (432. – 444. nr.) un ka eņģeļi ir no cilvēku dzimuma (311. – 317. nr.). Vēl skaidrāk tas redzams no tam, ka cilvēks sava gara un nevis ķermeņa pēc ir cilvēks, un ķermeņa veidojums pievienots garam pēc viņa veida, nevis otrādi, jo gars ietērpts ķermeņī pēc sava veida. Tālab arī cilvēka gars darbojas atsevišķajās, pat vissīkākajās ķermeņa daļās, un ir pat tā, ka kāda daļa, kura no gara nedarbojas jeb kurā nav darbīgā gara, nav arī dzīva. Ka tā, to ikviens varētu zināt jau no tam vien, ka domāšana un griba liek darboties visām un katrai atsevišķajai daļai ķermeņī pilnīgi pēc sava mājiena, tā ka tanī nav itin nekā, kas nesekotu domāšanai un gribai; un kas tām neseko, tas nav ķermeņa daļa, bet tiek izmests ārā kā bez dzīvības esošs. Bet domāšana un griba ir cilvēka gara, nevis ķermeņa piederums. Gars tomēr nerādās cilvēkam šajā veidā ne pirms, ne pēc atraisīšanās no ķermeņa tāpēc, ka ķermeņa redzes orgāns jeb acs — cik tā redz pasaulē — ir materiāla, un materiāls orgāns redz tikai materiālus priekšmetus, bet garīgais — garīgus. Kad nu materiālā acs | nomirstot | aizveras un garīgajai līdzī vairs nedarbojas, tad gari parādās savā cilvēka veidā, kas viņiem ir ne tikai garīgajā pasaulē,

bet arī citos cilvēkos, kamēr tie vēl ir savā ķermenī.

454. Garam ir cilvēka veids tāpēc, ka cilvēks — par viņa garu runājot — ir radīts, lai būtu par debess formu, jo viss, kas pieder pie debess un tās iekārtas, ir sakopots cilvēka sirdsprāta piederumos. Tāpēc arī cilvēks spēj uzņemt saprašanu un gudrību. Ir viens un tas pats, vai saka: spēj uzņemt saprašanu un gudrību vai spēj uzņemt debesi. Tas redzams no agrāk teiktā par gaismu un siltumu debēs (126. – 140. nr.), par debess formu 200. – 212. nr.), par eņģeļu gudrību (265. – 275. nr.) un no tās nodaļas, kur rādīts, ka debess tiklab visumā, kā arī daļās formas ziņā atveido vienu cilvēku (59. – 77. nr.) — proti, Kunga Dievišķās Cilvēcības pēc, no kā ir debess un tās forma (78. – 86. nr.).

455. Prātīgs cilvēks spēj šie sacīto saprast, jo viņš var to redzēt no cēloniskās sakarības un patiesībām to kārtībā; bet cilvēks, kas nav prātīgs, to nesaprot. Ir vairāki iemesli, kāpēc viņš to nesaprot, bet galvenais ir tas, ka viņš negrib, tāpēc ka tas ir pret viņa nepatiesībām, ko viņš padarījis par savām patiesībām. Un kas tālab negrib saprast, tas aizsprosto debess ceļu uz savu prātu, ko tomēr iespējams atkal atbrīvot, ja tikai griba tam nepretojas (skat. iepriekš teikto 424. nr.). Ka cilvēks spēj patiesības saprast un prātīgs būt, ja tikai grib, tas man rādīts daudzos pieredzējumos. Bieži notikās, ka ļauni gari, kas bija kļuvuši neprātīgi — pasaulē dzīvojot, noliedzami dievišķo un baznīcas patiesības un nocietinādamies pret tām — ar dievišķu spēku tika piegriezti tiem, kuri bija patiesības gaismā, un tad aptvēra visu tāpat kā eņģeļi un apliecināja, ka tās ir patiesības, un arī, ka visu aptverot; bet tikko atgriezušies paši sevī un pievērsušies savas gribas mīlestībai, viņi vairs neko neaptvēra un runāja pretējo. Dzirdēju arī dažus elles garus sakām: šie zinot un jaušot, ka tas ir ļauns, ko tie dara, un nepatiess, ko domā: bet tie nespējot pretoties savas mīlestības patikai, tas ir, savai gribai, un tā liekot viņiem domāt tā, ka ļaunais viņiem šķietot labs un nepatiesais patiess. No tam bija skaidrs, ka šie, kaut arī būdami ļaunuma nepatiesībās, tomēr spēja saprast un arī prātīgi būt, bet to negribēja — negribēja, mīlējami nepatiesības vairāk par patiesībām, tāpēc ka tās saskanēja ar ļaunumiem, kuros viņi bija. Mīlēt un gribēt ir viens un tas pats, jo ko cilvēks grib, to viņš mīl, un ko mīl, to grib. Tā kā cilvēki ir tādā stāvoklī, ka spēj saprast patiesības, ja tikai grib, tad man ir ļauts apstiprināt garīgās, proti, baznīcas un arī debess, patiesības arī ar prāta argumentiem — lai nepatiesības, kas daudziem prātu aizslēgušas, ar prāta argumentiem izkļiedētu un šādā kārtā viņiem, varbūt zināmā mērā atvērtos acis. Jo apstiprināt garīgas patiesības ar prāta argumentiem ir brīvs visiem, kas ir patiesībās. Kurš cilvēks spētu kādreiz saprast Vārdu tā burtiskajā saturā, ja viņš tāni ar apgaismotu prātu nesaskatītu patiesības? No kam tad ir tik daudz maldu macību no viena un tā paša Vārda?

456. Ka cilvēka gars pēc šķiršanās no ķermeņa ir cilvēks un viņam ir cilvēka veids, tas man no vairāku gadu pieredzējumiem diendienā ir kļuvis nenoliedzams fakts. Tūkstoškārt esmu viņus | cilvēku garus | redzējis, dzirdējis, ar tiem runājis, arī par to, ka cilvēki pasaulē netic viņus tādus esam, un tos, kas tam tic, izglītotie uzskata par vientiešiem. Gari no sirds nožēloja, ka pasaulē, visvairāk baznīcā, pastāv vēl šāda neziņa. Bet šāda ticība, viņi sacīja, izejot sevišķi no izglītotiem, kas domājuši par dvēseli pēc jutekliski ķermeniskiem iespaidiem. Pēc tiem domājot, viņiem par dvēseli radies priekšstats, ka tā esot tikai tīra domāšana: un šī — aplūkojot to bez kāda | domātāja | subjekta, kurā tā risinās un no kura nāk — liekoties kā kāda tīra lidojoša aitēra daļiņa, kam, ķermenim nomirstot, esot jāizkļūst. Bet tā kā baznīca no Vārda tic dvēseles nemirstībai, tad viņiem bijis jāpiedēvē tai kaut kāda dzīvības spēja, kāda ir atzīšanai, tomēr ne jušanas spēja kā cilvēkam — pirms tā nebūšot atkal saistīta ar ķermeni. Uz šāda uzskata pamatojas mācība par augšāmcelšanos un ticība, ka saistīšanās ar ķermeni notikšot, pienākot pastarajai tiesai. Aiz šī iemesla, domājot par dvēseli pēc šīs mācības un reizē arī pēc šī iepriekš pieņemtā uzskata, cilvēks nepavisam neaptver, ka dvēsele ir gars un šim ir cilvēka veids. Turklāt vēl mūsu dienās gandrīz neviens nezina, kas ir garīgs: vēl mazāk, ka tiem, kuri ir garīgas būtnes, kādi ir visi gari un eņģeļi, ir cilvēka veids. Tāpēc arī gandrīz visi, kas nāk no pasaules, ir gaužām izbrīnījušies, ka dzīvo un ir tādi pat cilvēki kā agrāk: ka viņi redz, dzird, runā un viņu ķermenim ir tikpat smalka tauste kā agrāk, un nav gluži nekādas izšķirības (skat. agrāk teikto 74. nr.). Bet kad viņi ir mitējušies brīnīties par sevi, tad brīnās par to, ka baznīca par šādu cilvēka stāvokli pēc nāves nekā nezina, tāpat arī par debesi un elli — jebšu visi, cik tik vien pasaulē ir dzīvojuši, ir viņā dzīvē un dzīvo kā cilvēki. Un tā kā viņi brīnījās arī par to, kāpēc tas cilvēkam nav skaidri atklāts parādīšanās, jo šī zināšana taču ir būtiska baznīcas ticības sastāvdaļa, tad viņiem no debess sacīja, ka tas būtu gan varējies notikt — jo vieglāk par to nekas nav izdarāms, ja Kungs to vēlas — bet tie, kas nocietinājušies nepatiesībās pret to, arī paši redzēdami tomēr neticētu. Tad vēl: ir bīstami ar parādīšanās nostiprināt kaut ko tajos, kuri ir nepatiesībās, tāpēc ka viņi

tad gan papriekš ticētu, bet vēlāk to noliegtu un tādējādi profānētu | t.i., padarītu nesvētu | šo pašu patiesību. Jo profānet ir — ticēt un vēlāk noliegt, un kas patiesības profanē, tie tiek iegrūsti visdziļākajā un visbriesmīgākajā ellē. Šī bīstamība domāta Kunga vārdos: “Viņš to acis ir apstulbinājis un viņu sirdis nocietinājis, lai tie acīm neredzētu un ar sirdi nesaprastu, un neatgrieztos, ka Es tos dziedinātu” (Jāņa 12:40). Un ka tie, kas ir nepatiesības, tomēr neticētu, izteikts šinis vārdos: “Ābrahams atbildēja bagātajam ellē: Viņiem ir Mozus un pravieši, lai viņi tos klausu. Bet tas sacīja: Nē, tēv Ābraham, bet ja kāds no mirušiem pie viņiem nāktu, tad viņi atgrieztos. Bet Ābrahams tam sacīja: Ja viņi neklausu Mozu un praviešus, tad viņi neticēs, ja arī kāds no mirušajiem celtos augšām” (Lūk. 16:29–31).

457. Cilvēka garam, tikko viņš iegājis garu pasaulē, kas notiek drīz pēc viņa uzmodināšanas (par kuru bija runa iepriekš), ir tāda pat seja un balss, kā pasaulē dzīvojot. Tas tāpēc, ka viņš tad ir savu ārējo iecirkņu stāvoklī un viņa iekšējie iecirkņi vēl nav atsegti, šis ir cilvēka pirmais stāvoklis pēc aiziešanas no pasaules. Bet vēlāk ienācēja seja mainās un top pavisam citāda, proti, līdzīga viņa gribas rosmei jeb valdošajai mīlestībai, kādā bija viņa iekšējie, proti sirdsprāta, iecirkņi pasaulē un gars ķermenī. Cilvēka gara seja ļoti atšķiras no viņa ķermeņa sejas, jo ķermeņa seja ir no vecākiem, bet gara seja no viņa paša rosmes, kuras veidols tā ir. Šinī rosmē nonāk gars pēc savas dzīves ķermenī, kad viņa ārējie iecirkņi tiek atstādināti, bet iekšējie atsegti, šis ir cilvēka trešais stāvoklis. Redzēju dažus jaunpienākušus no pasaules un pazinu viņus no sejas un valodas, bet vēlāk, tos redzēdams, vairs nepazinu. Kas bijuši labās rosmēs, tiem ir skaista seja, bet kas ļaunās, tiem seja ir nejauka, jo cilvēka gars sevī ir tikai sava paša rosmes, kuras ārējais veids ir seja. Vēl viens iemesls, kāpēc seja mainās, ir tas, ka viņā dzīvē nevienam nav brīv liekuļot rosmes, kuras nav viņa paša, tāpat arī rādīt seju, kas viņa mīlestībai — kurā viņš ir — būtu pretēja. Visus, cik tik viņu tur ir, pārceļ tādā stāvoklī, ka viņi runā, ko domā, un izrāda vaibstos un žestos, ko | īstenībā | grib. Tālab visu garu sejas top par viņu rosmju izteiksmēm | formae | un attēliem, un tādēļ visi, kas pazinuši cits citu pasaulē, pazīst cits citu arī garu pasaulē, bet ne vairs debesī un ellē, kā agrāk (427. nr.) rādīts.

458. Liekuļu sejas mainās lēnāk nekā pārējo garu — proti tāpēc, ka viņi pieradinājušies sakārtot savus iekšējos iecirkņus tā, lai atdarinātu labas rosmes — un tālab viņi ilgāku laiku nerādās neglīti. Bet tā kā pieņemtais izskats viņiem pakāpeniski tiek atņemts un iekšējie, proti sirdsprāta, iecirkņi pielāgojas veida ziņā rosmēm, tad vēlāk viņi top vēl nejaukāki par citiem. Liekuļi ir tie, kas runājuši līdzīgi eņģeļiem, bet sevī atzinuši vienīgi dabu un ne Dievišķo un tāpēc baznīcas un debess lietas nolieguši.

459. Ir jāzina, ka ikviena cilvēciskais izskats pēc nāves ir jo skaistāks, jo iekšējāk viņš dievišķās patiesības mīlējis un saskaņā ar tam dzīvojis. Proti, ikviena cilvēka iekšējie iecirkņi atveras un veidojas atkarībā no viņa mīlestības uz dievišķajām patiesībām un dzīves saskaņā ar tām, un tālab: jo iekšējāka rosme, jo tā līdzīgāka debesij, un tamdēļ arī skaistāka seja. Aiz šī iemesla eņģeļi iekšējā debesī ir visskaistākie, joviņi ir debešķīgās mīlestības veidojumi. Bet kas dievišķās patiesības ārējā mīlējuši un tālab arī ārējā pēc tām dzīvojuši, tie nav tik skaisti, jo viņu sejās atspīd tikai ārējie iecirkņi, bet iekšējā debešķīgā mīlestība un tamlīdz arī debess forma, kāda tā ir sevī, nespīd tiem cauri. Salīdzinot ar pirmajiem, viņu sejās redzams kaut kas tumšs, iekšējās dzīvības caurspīduma neapgarots. Vārdu sakot, visa pilnība pieaug uz iekšu un mazinās uz āru, un līdzās pilnībai pieaug un mazinās arī skaistums. Es redzēju eņģeļu sejas trešajā debesī, kas bija tik skaistas, ka neviens gleznotājs ar visu savu mākslu nespētu piešķirt krāsām tādu spožumu, ka tas līdzinātos kaut tūkstošai daļai tās gaismas un dzīvības, kāda redzama viņu sejās. Bet zemākās eņģeļu sejas ir iespējams zināmā mērā attēlot.

460. Vispēdīgi pasacīšu kādu vēl nevienam nezināmu noslēpumu: visam labajam un patiesajam, kas, no Kunga iziedams, veido debesi, ir cilvēka veids, un proti, ne tikai visuma un vislielākajos apmēros, bet arī ikvienā daļā un vissīkākajos sīkumos, šis veids ierosmina ikvienu, kas uzņem labo un patieso no Kunga, darīdams, ka debesi katram ir cilvēka veids atkarībā no uzņemšanas. Aiz šī iemesla debess ir pati sev līdzīga vispār un atsevišķi un cilvēka veids ir visai debesij, katrai biedrībai un ikvienam eņģelim. Tas jau rādīts | šīs grāmatas agrākajās | četrās nodalās (59. – 86. nr.) un tam še piemērināms vēl, ka cilvēka veids ir arī atsevišķiem domu priekšstatiem, kas no debešķīgas mīlestības ir eņģeļos. Bet šis noslēpums grūti aptverams jebkura cilvēka, turpretī skaidri eņģeļu saprašanai, tāpēc ka viņi ir debess gaismā.

CILVĒKAM PĒC NĀVES IR VISI JUTEKĻI, ATMIŅA, DOMĀŠANA, ROSMES, KAS VIŅAM BIJA PASAULĒ; UN VIŅŠ ITIN NEKO NEPAMET, ATSKAITOT SAVU ZEMISKO ĶERMENI

461. Ka cilvēks, pārejot no dabīgās pasaules garīgajā, (kas notiek mirstot), ņem līdzī visu savējo jeb to, kas pie viņa | īstenā | cilvēka pieder, atskaitot savu zemisko ķermeni — to man liecina daudzkārtēji pieredzējumi. Jo cilvēkam, ieejot garīgajā pasaulē jeb pēcnāves dzīvē, ir ķermenis tāpat kā pasaulē, kurš izskata ziņā ne ar ko neatšķiras, jo cilvēks jau nekādu izšķirību nejūt un neredz. Bet viņa ķermenis tad ir garīgs, tāpat no zemiskām vielām atdalīts jeb attīrīts, un kad garīgais pieskaras garīgajam un redz to, tad ir gluži tāpat, kā kad dabīgais pieskaras dabīgajam un šo redz. Tāpēc cilvēks, par garu tapis, sevi apzinās esam savā ķermenī, kurā viņš bija pasaulē, un tālab arī nezina, ka ir no pasaules aizgājis. Cilvēkam garam ir arī visi jutēji, kā ārējie, tā iekšējie, kas viņam bija pasaulē: viņš redz, dzird, runā, ož, garšo un jūt pieskaršanos tāpat kā agrāk. Viņš arī tiecas, vēlas, kāro, domā, pārdomā, jūt, mīl, grib tāpat kā agrāk; un kam patiek nodarboties ar zinātniskām studijām, tas lasa un raksta tāpat kā agrāk. Vārdu sakot, cilvēks, pārejot no vienas dzīves jeb pasaules otrā, ir tikpat kā pārgājis no vienas vietas otrā un nes sev līdzī visu, kas viņam pieder sevī kā cilvēkam, tā ka nemaz nevar teikt, ka cilvēks pēc nāves, kura ir tikai zemiskā ķermeņa nāve, kaut ko no savējā būtu zaudējis. Arī savu dabīgo atmiņu viņš nes sev līdzī, jo saglabā tanī visu, ko tik vien no agrās bērnības līdz pat mūža galam pasaulē ir dzirdējis, redzējis, lasījis, mācījis, domājis. Bet dabīgie priekšmeti, kas glabājas atmiņā, tad dus, tikpat kā cilvēkam par tiem nedomājot. Tomēr tie par jaunu nāk atmiņā, kad Kungs to vēlas. Bet par šo atminu un tās stāvokli pēc nāves tiks tūdaļ vairāk kas teikts. Ka tāds ir cilvēka stāvoklis pēc nāves, tam jutekliskais cilvēks nemaz nespēj ticēt, tāpēc ka viņš to neaptver; jo jutekliskais cilvēks arī par garīgām lietām spēj domāt tikai dabīgi, un tāpēc, ko viņš nejūt, tas ir, ar sava ķermeņa acīm neredz un rokām netausta, viņš saka neesam — kā lasāms par Tomu (Jāņa 20:25,27,29). Kāds ir jutekliskais cilvēks, redzams no agrāk teiktā (267. nr.).

462. Izšķirība starp cilvēka dzīvi garīgajā un dabīgajā pasaulē tomēr ir liela, tiklab zīmējoties uz ārējiem jutējiem un to rosmēm, kā arī uz iekšējiem un šo rosmēm. Kas ir debesi, tie jūt, tas ir redz un dzird daudz smalkāk un arī domā daudz gudrāk, nekā pasaulē būdami, jo viņi tad redz debess gaismā, kura daudzkārt pārspēj pasaules gaismu (skat. iepriekš teikto 126. nr.), un dzird garīgā atmosfērā, kas arī daudzkārt pārāka par zemes atmosfēru (235. nr.). Šie ārējie jutēji izšķiras | no dabīgajiem jutējiem pasaulē | tāpat kā | saules | gaišums no mākoņu tumšuma un dienvīdus gaismā no vakara krāsas pasaulē, jo debess gaismā, būdama dievišķais patiesais, piešķir eņģeļu redzei spēju uztvert un izšķirt pat vismazākos sīkumus. Viņu ārējā redze arī atbilst iekšējai redzei jeb saprātam, jo eņģeļos viena redze iedarbojas otrā, tā ka abas darbojas kā viena; tamdēļ viņu redze ir tik asa. Tamlīdzīgi arī dzirde atbilst viņu jaušanai, kas ir tiklab saprāta, kā arī gribas akts. Tamdēļ arī viņi no runātāja balss un vārdiem uztver pat vismazākos sīkumus viņa rosmēs un domāšanā: no balss to, kas pieder pie rosmes, un vārdiem to, kas pie domāšanas (skat. iepriekš teikto 234. – 245. nr.). Bet pārējie jutēji eņģeļiem nav tik smalki attīstīti kā redze un dzirde, jo šie divi kalpo viņu saprātībai un gudrībai, bet pārējie ne. Ja tie arī būtu tikpat smalki attīstīti, tad tie laupītu viņiem gudrības gaismu un patiku, ienesdami dažādu dziņu un ķermeņa tieksmju patikas, kuras (dziņas un tieksmes), cik tās ir pārsvarā; tik aptumšo un vājina saprātu. Tā arī notiek cilvēkos pasaulē, kuri tik truli un muļķi garīgu patiesību ziņā, cik nododas garšas un ķermeņa kairinājumu pievilcībai. Ka eņģeļiem arī iekšējie — domāšanas un rosmes — jutēji ir smalkāki un pilnīgāki nekā pasaulē, redzams no tam, kas sacīts un rādīts nodaļā par debess eņģeļu gudrību (265. — 275. nr.). Bet, salīdzinot ellē esošo stāvokli ar viņu stāvokli pasaulē, | jāliecina, ka arī | šī izšķirība ir liela, jo, cik pilnīgi un smalki attīstīti ārējie un iekšējie jutēji eņģeļiem debesī, tik nepilnīgi tie ir ellē esošajiem. Bet par šo elles garu stāvokli būs runa turpmāk.

462 – a. Ka cilvēkam ir līdzī no pasaules arī visa viņa atmiņa, to man daudzkārt rādīja. No vairākiem ievēribas cienīgiem atgadījumiem, ko esmu redzējis un dzirdējis, dažus pēc kārtas pastāstīšu. Daži gari noliedza savus noziegumus un bezgodības, ko viņi pasaulē bija izdarījuši. Tāpēc, lai neuzskatītu vīnus par bezvainīgiem, tas viss tika atklāts un no viņu atmiņas pēc kārtas nosaukts — no viņu pirmajām līdz pēdējām mūža dienām. Galvenokārt tie bija laulības pārkāpumi un netiklības akti. Daži bija citus ar ļauniem paņēmieniem krāpuši un citi atkal zaguši. Viņu viltības un zādības, kuru lielākā daļa gandrīz

nevienam cilvēkam pasaulē (atskaitot viņus pašus) nebija zināmi, tika pēc kārtas nosauktas, jo tie tikpat kā gaismā tika nostatīti līdz ar katru viņu domu, nolūku, patiku, bailēm, kas tanī reizē bija nodarbinājušas viņu prātu. Citi atkal bija ņēmuši dāvanas un tiesu padarījuši par pelņas avotu, šos tāpat izmeklēja pēc viņu atmiņas, nosaucot no tās visus viņu darbus no sākuma līdz beigām — arī atsevišķās dāvanas | ko viņi bija ņēmuši |, cik un kādas, līdz ar laiku, viņu sirdsprāta stāvokli un nolūku, to visu — skaitā pāri vairākiem simtiem — reizē izceļot viņu atmiņā un redzamā veidā parādot. To izdarīja ar vairākiem un, dīvainā kārtā, pat piezīmju grāmatas, kurās viņi šīs lietas bija ierakstījuši, tika atvērtas un viņu priekšā lapu pa lapai nolasītas. Bija arī tādi, kas jaunavas bija pavadinājuši uz netiklību un aizskāruši nevainību. Tos sauca uz tādu pat tiesu un no viņu atmiņas ņēma un nolasīja viņu atsevišķos nodarījumus. Pat to jaunavu un sievu sejas nostājās | priekš visu acīm | it kā klāt būdamas, līdz ar vietu, sarunu un domām, un proti, tik pēkšņi kā kāda parādība, šie atklājumi dažreiz turpinājās stundām. Bija kāds, kas citu cilvēku nievāšanu uzskatīja par nieku. Es dzirdēju, kā viņa nievas un ķengāšanas pēc kārtas atkārtoja viņa paša vārdiem, minot arī par kādām personām un kam viņš tās bija teicis. Tas viss tika celts atklātībā un nostatīts acu priekšā kā dzīvs, jebšu, pasaulē dzīvojot, viņš to rūpīgi bija slēpis. Kāds savam radniekam ar viltu bija nolaupījis mantojumu. Arī šim tādā pat kārtā pierādīja vainu un viņu tiesāja. Un dīvaini — pat vēstules un zīmītes, kādām viņi savā starpā bija apmainījušies, man dzirdot tika nolasītas, un man sacīja, ka tanīs netrūkstot neviena vārda. Tas pats gars vēl īsi pirms savas nāves bija nodevīgā kārtā noindējis savu kaimiņu. To tā atklāja: viņš likās sev zem kājām it kā rokam bedri, no kuras, kad tā bija izrakta, iznāca kāds vīrs kā no kapa un uzklēdza viņam: “Ko tu man padarīji!” Un tad atklājās viss: kā indētājs draudzīgi ar to bija sarunājies un pasniedzis tam kausu, ko viņš papriekš bija domājis un kas vēlāk iznācis. Kad šīs lietas bija atklātas, viņu notiesāja uz elli. Vārdu sakot, ikvienam ļaunajam garam parāda visus viņa ļaundarījumus, noziegumus, laupīšanas, viltības un krāpšanas, visu to ņemot no viņa paša atmiņas un tādējādi pierādot viņa vainu. Liegšanās tur vairs nelīdz, tāpēc ka reizē parādās arī visi apstākļi. Dzirdēju reiz eņģeļus nosaucam, ko viņi kāda gara atmiņā bija redzējuši un vērojuši, proti, ko tas viena mēneša laikā diendienā bija domājis. Un eņģeļi to izdarīja bez kādas kļūdišanās, atsaucot visu atmiņā tā, kā viņš pats to tanīs dienās bija domājis. No šiem piemēriem redzams, ka cilvēks nes sev līdzīgu visu savu atmiņu un nekas pasaulē nav tā apslēpts, ka tas neatklātos pēc nāves. Tas notiek vairāku citu garu sanāksmē saskaņā ar Kunga vārdiem: “Nekas nav apslēpts, kas netiks atklāts, un nekas nav slepens, kas netaps zināms. Tāpēc, ko jūs esat teikuši tumsā, to dzirdēs gaismā, un ko jūs ausī esat čukstējuši, to sludinās no jumtiem” (Lūk. 12:2,3).

463. Atklājot cilvēkam pēc nāves viņa darījumus, eņģeļi, kam uzdots izmeklēšanas pienākums, vēro | papriekš | viņa seju un tad turpina izmeklēšanu pa visu ķermeni, iesākot no vienas un otras rokas pirkstiem, un tad tālāk viscauri. Tā kā es brīnījos, kāpēc to tā dara, man atklāja, ka atsevišķie domāšanas un gribas akti ierakstīti kā smadzenēs, kur ir to sākumi, tā arī visā ķermenī; jo visi domāšanas un gribas akti, iziedami no saviem sākumiem, taču nonāk ķermenī, kur noslēdzas kā savā beigu posmā. Aiz šī iemesla viss, kas no cilvēka gribas un no tās izrietošās domāšanas aktiem ierakstīts atmiņā, tas ierakstīts ne tikai smadzenēs, bet arī visā cilvēkā un izpaužas tur pēc ķermeņa daļu sakārtojuma. No tam man bija skaidrs, ka cilvēks viscaur ir tāds, kāds viņš ir savā gribā un domāšanā no tās, un proti tādā mērā, ka ļauns cilvēks ir savs paša ļaunais, un labs — savs paša labais. No sacītā iespējams arī spriest, kas domāts ar cilvēka dzīvības grāmatu, kura minēta Vārdā: tā ir viss — tiklab darītais, kā arī domātais — kas ierakstīts visā cilvēkā. Atsaucot notikušo atmiņā, šķiet, it kā tas tiktu nolasīts no grāmatas, un, aplūkojot garu debess gaismā, it kā gleznā skatīts. Sacītam vēl piemetināšu kaut ko vērā liekamu par cilvēka pēcnāves atmiņu, ar ko mani nostiprināja pārliecībā, ka atmiņā paliek ne tikai vispārējie, bet arī vissīkākie atsevišķie fakti, kas, tanī iegājuši, nekad, no turienes neizzūd. Es redzēju grāmatas ar rakstiem tāpat kā pasaulē, piekam mani pamācīja, ka tās esot no to atmiņas, kas tās uzrakstījuši, un tanīs netrūkstot neviena vārda, kurš bijis viņu rakstītās grāmatās pasaulē. Šādā kārtā esot iespējams izdabūt no otra atmiņas pat vissīkākos faktus, arī tādus, ko viņš pats pasaulē bija aizmirsis. Man atklāja arī iemeslu: Cilvēkam ir ārēja un iekšēja atmiņa — ārējā viņa dabīgajam un iekšējā garīgajam cilvēkam — un atsevišķie sīkumi, ko cilvēks domājis, gribējis, runājis, darījis, arī ko dzirdējis un redzējis, esot ierakstīti viņa iekšējā jeb garīgajā atmiņā; bet kas šajā atrodas, tas nekad neizzūd, jo, kā jau iepriekš teikts, tas reizē ir ierakstīts pašā garā un viņa ķermeņa locekļos. Šādā kārtā gars esot veidots saskaņā ar savas gribas domām un darbiem. Zinu, ka šie sacītais izlikšies dīvains, un tāpēc tam varbūt neticēs, un tomēr tas viss ir patiesība. Tātad lai neviens nedomā, ka kaut kas, ko viņš sevī domājis un slepenībā darījis, pēc nāves

paliks apslēpts, bet lai zina, ka tas viss līdz pēdējam sīkumam tad būs redzams skaidri kā dienā.

464. Lai gan ārējā jeb dabīgā atmiņa cilvēkam pēc nāves paliek, tomēr tīri dabīgas lietas, kas tanī ir, cilvēks viņā dzīvē vairs neatminas, bet gan tikai garīgās, kas atbilstības pēc ar dabīgajām ir saistītas un, kļūstot, redzamas, parādās pilnīgi tādā pat veidā kā dabīgajā pasaulē. Jo visas lietas debesis parādās tādas pat kā pasaulē, lai gan savā būtībā tās vairs nav dabīgas, bet gan garīgas — kā tas aprādīts nodaļā par attēliem un parādībām debesī (170. – 176. nr.). Bet ārējā jeb dabīgā atmiņa — cik tā attiecas uz lietām, kas ir kaut cik materiālas, tāpat arī laicīgas, telpiskas vai citādi īpatnējas dabai — tad vairs nekalpo garam tai pašai vajadzībai kā pasaulē, jo, pasaulē būdams un domādams pēc ārējās un ne reizē arī iekšējās uztveres jeb saprāta, cilvēks domāja dabīgi, ne garīgi; turpretī viņā dzīvē, kad gars ir garīgajā pasaulē, viņš vairs nedomā dabīgi, bet gan garīgi. Garīga ir intelektuāla jeb racionāla domāšana. Aiz šī iemesla ārējā jeb dabīgā atmiņa, cik tā attiecas uz materiālajiem objektiem, tad vairs nedarbojas, bet cilvēkam tur noder vienīgi tas, ko viņš ar materiālo lietu palīdzību pasaulē ir sevī uzņēmis un padarījis par prāta piederumu. Ārējā atmiņa, zīmējoties uz materiālajām lietām, tad nedarbojas tāpēc, ka tās nav atpakaļ atsaucamas, jo gari un eņģeli runā no rosmēm un no tām izrietošām domām, kādas ir viņu sirdsprātā, un tālab to, kas ar šīm rosmēm un domām nesaderas, viņi nemaz nevar izrunāt (kā redzams no tam, kas sacīts par eņģeļu runāšanu debesī un ar cilvēku, 234. – 257. nr.). Aiz šī iemesla cilvēkam, cik viņš ar valodām un zinātnēm ir izkojis savu prātu, ir izkopts prāts arī pēc nāves, bet nebūt ne atkarībā no tam, cik valodu un atziņu viņš pratis. Esmu runājis ar vairākiem, kurus pasaulē uzskatīja par izglītotiem, tāpēc ka viņi prata senās valodas — ebreju, grieķu un latīņu — tomēr nebija izkopusi savu prātu ar to, kas šinīs valodās uzrakstīts. | Izrādījās, ka | daži no viņiem bija tādi pat neprašas kā tie, kas nekā no šīm valodām nezināja; citi pat bija truli, bet tomēr viņos bija palikusi iedomā, ka esot gudrāki par citiem. Esmu runājis ar dažiem, kas pasaulē domāja, ka cilvēks esot gudrs samērā ar savu zināšanu daudzumu atmiņā. Tie tad arī savu atmiņu ar daudz ko bija piepildījuši un gandrīz no tās vien runājuši, tātad nevis paši no sevis, bet no citiem — un savu prātu ar atmiņas faktiem nemaz nebija attīstījuši pilnīgāku. Daži no viņiem bija truli, bet citi pavisam mulķi, tā ka nemaz neaptvēra, vai kāda patiesība ir arī patiesa vai ne, bet tikai kāri tvēra visu nepatieso, ko tie, kuri saucas par izglītotiem, sniedz par patiesu. Jo viņi neko nespēj redzēt paši no sevis, vai tā ir vai nav, tātad nespēj neko ar prātu redzēt, dzirdot citus runājam. Esmu runājis vēl ar dažiem, kas pasaulē daudz bija rakstījuši par visādiem zinātniskiem tematiem un tāpēc bija plaši izslavēti par mācītiem. Daži no viņiem gan spēja prātot par patiesībām, vai tās ir patiesas vai nav. Citi, būdami pievērsti patiesības gaismā esošiem, saprata, ka tās ir patiesas, bet tomēr negribēja saprast un tālab noliedza tās, būdami savās nepatiesībās un tādējādi paši sevī. Daži nebija gudrāki par neizglīto to pūli, un tā katrs savāds, raugoties pēc tā, cik kurš ar saviem sakrātajiem un uzrakstītajiem zinātnes faktiem bija izkojis savu prātu. Bet kas bija nostājušies pret baznīcas patiesībām, domādami par tām pēc saviem zinātniskajiem uzskatiem un ar šiem nocietinājušies nepatiesībās, tie nebija vis izkopusi savu prātu, bet tikai prātošanas prasmi. Šo pasaulē gan uzskata par prāta attīstību, bet tā atšķiras no prāta un ir prasme apstiprināt visu, kas tik vien tīk, un, raugoties no pieņemtiem principiem un maldu secinājumiem, redzēt nevis patiesības, bet gan nepatiesības. Tādus nekādiem līdzekļiem nav iespējams vest pie patiesības atzišanas, jo no nepatiesībām taču nav iespējams redzēt patiesības, bet gan no patiesībām nepatiesības. Cilvēka prāts ir līdzīgs dārzam un puķu audzētavai, kā arī druvai: atmiņa ir zeme, zinātniskās patiesības un atziņas ir sēkla, bet debess gaisma un siltums audzē, jo bez šiem nekāda augšana nenotiek. Tāpat ir arī, ja cilvēks neieļauj sevī debess gaismu, kas ir dievišķais patiesais, un debess siltumu, kas ir dievišķais labais, jo no tā vien rodas prāts. Eņģeli ļoti nožēlo, ka izglītotie lielāko tiesu visu piedēvē dabai un ar to ir aizvērusi savus iekšējos, proti sirdsprāta, iecirkņus tā, ka nespēj redzēt nekā patiesa patiesības gaismā, kas ir debess gaisma. Tāpēc viņā dzīvē tiem šo prātošanas spēju atņē, lai tie ar savu prātošanu nekaisītu nepatiesības starp vientiesīgiem labajiem un šos nepavedinātu, un izraida tos tuksnešainās vietās.

465. Kāds gars bija saīdzis par to, ka nevarēja atcerēties vairākas lietas, ko ķermeņa dzīvē bija zinājis, un arī noskumis par zaudēto patiku, kas viņam bija darījusi ļoti lielu prieku. Tad nu viņam pasacīja, ka viņš itin neko nav zaudējis un zina visu līdz pēdējam sīkumam | ko agrāk zinājis |; bet pasaulē, kurā tas pašlaik atrodas, tikai nav ļauts to visu atcerēties. Pietiek ar to, ka tagad viņš var daudz labāk un pilnīgāk domāt; un runāt un nevis kā agrāk gremdēt savu prātu biežā tumsībā un materiālās un ķermeniskās lietās, no kurām nekāda labuma nav tanī valstībā, kur viņš tagad atrodas. Viņam tagad esot viss, kas noder mūžīgās dzīvības vajadzībām, un tikai tā, ne citādi, viņš varot kļūt svētīgs un laimīgs. Tātad tikai

nezināšanas pēc var domāt, ka šinī valstībā, nobīdot pie malas materiālos atmiņus faktus un tiem nedarbojoties, ejot bojā arī saprātība. Bet īstenībā ir tā: ciktāl sirdsprātu iespējams novērst no jutekliskām lietām, kas pieder pie ārējā cilvēka jeb ķermeņa, tik tas paceļas uz garīgām un debešķīgām lietām.

466. Viņā dzīvē pa laikiem top redzams, kādas ir atmiņas, no veidiem, kādos tās tur vien parādās (jo tur daudz kas top redzams, kas citādi cilvēkiem ir tikai kā domu priekšstats). Ārējā atmiņa tur atēlojas kā bieza āda, iekšējā, turpretī, kā smadzeņu substance, kāda ir cilvēka smadzenēs. Ar to tad arī parāda, kāda kuram ir atmiņa. Kas ķermeņa dzīvē nodevušies vienīgi atmiņas kopšanai | t.i., zināšanu krāšanai | un tādējādi savu prātu nav izkopuši, tajos viņu atmiņas biežādainums parādās rupjš un iekšpusē it kā cīpslains, kas piepildījuši savu atmiņu ar nepatiesībām, tajos tā parādās spalvaina un izspūrusi, proti, nekārtīga zināšanu sakopojuma pēc. Kas nodevušies atmiņas kopšanai patmīlības un pasaules mīlestības dēļ, tajos tā parādās salīpināta un pārkaulota. Kas ar zinātni un sevišķi ar filozofiju gribējuši iespieties dievišķos noslēpumos, negribēdami ticēt, pirms par to palīdzību nav pārliecinājušies, tajos atmiņa parādās tumša, kas gaismas starus aprij un pārvērš tumsībā. Krāpniekiem un liekuļiem tā parādās cieta kā no zilonkaula, mezdama gaismas starus atpakaļ. Bet kas bijuši mīlestības labajā un ticības patiesībā, tajos tāda bieza āda neparādās, tāpēc ka viņu iekšējā atmiņa raida gaismas starus cauri ārējai atmiņai, kuras objektos jeb priekšstats tie vispēdīgi nonāk kā savā bāzē jeb zemē, atrodot tur patīkamu uzņemšanu, jo ārējā atmiņa ir pēc kārtas pēdējā, kurā, ja tur ir labais un patiesais, garīgās un debešķīgās lietas maigi noslēdzas un paliek.

467. Kuri cilvēki ir mīlestībā uz Kungu un labprātībā pret tuvāko, tiem un tajos, jau pasaulē dzīvojot, ir eņģeļu saprātība un gudrība; bet šās slēpjas viņu iekšējās atmiņas visdziļākajā iekšienē un viņiem nekādā ziņā nevar parādīties, pirms nav atmesta ķermeniskā āriene. Tad dabīgā atmiņa iemies, un viņi pamostas iekšējā un pēc tam pakāpeniski īstenajā eņģeļu atmiņā.

468. Kā var prātu izkopt, tas arī īsos vārdos pasakāms. Īsts prāts sastāv no patiesībām, nevis nepatiesībām (kas no nepatiesībām, tas nav prāts). Patiesības ir trejādas: pilsoniskas, tikumiskas un garīgas. Pilsoniskās attiecas uz valstiskām tiesas un valdīšanas lietām, vispār uz taisno un pareizo. Tikumiskās — uz ikviena cilvēka sabiedrisko dzīvi un satiksmi ar citiem, vispār uz godīgo un īsto, atsevišķi uz visiem tikumiem. Un garīgās — uz debess un baznīcas lietām, vispār uz labo, kas ir mīlestības, un patieso, kas ir ticības piederums. Ikvienam cilvēkam ir trīs dzīvības pakāpes (skaties iepriekš teikto 267. nr.). Pirmajā pakāpē prātu atdara pilsoniskās patiesības, otrajā — tikumiskās un trešajā — garīgās patiesības. Jāzina tomēr, ka prāts no tām veidojas un atveras, nevis cilvēkam tās zinot, bet saskaņā ar tām dzīvojot. Ar dzīvošanu saskaņā ar tām domāta to mīlēšana ar garīgu tieksmi; bet mīlēt tās ar garīgu tieksmi nozīmē — mīlēt taisno un pareizo tāpēc, ka tas ir taisns un pareizs, godīgo un īsto — ka tas ir godīgs un īsts, un labo un patieso — ka tas ir labs un paties. Turpretī, dzīvot saskaņā ar tām un mīlēt tās ar ķermenisku tieksmi nozīmē — mīlēt tās sevis paša, savas slavas, goda vai peļņas dēļ. Tāpēc, cik cilvēks mīl šīs patiesības ar ķermenisku tieksmi, tik viņš netop prātīgs | rationalis |, jo mīl nevis tās, bet sevi pašu, kam patiesības kalpo tikpat kā kalpi savam kungam. Bet patiesībām kļūstot par kalpotājiem rīkiem, tās cilvēkā neieiet, nedz atdara kādu no viņa dzīvības pakāpēm, pat ne pirmo, bet apmetas vienīgi viņa atmiņā, kā zināšanas materiālā formā, saistīdamās tur ar patmīlību, kas ir ķermeniska mīlestība. No sacītā redzams, kā cilvēks top prātīgs: trešajā pakāpē, garīgi mīlot labo un patieso, kas ir debess un baznīcas piederums; otrajā pakāpē, mīlot godīgo un īsto, un pirmajā taisno un pareizo. Pēdējās divas mīlestības arī top garīgas no garīgās labā un patiesā mīlestības, tāpēc ka šī pēdējā tanīs divās ieplūst, ar tām saistās un veido tanīs it kā savu seju.

469. Gariem un eņģeļiem tāpat ir atmiņa kā cilvēkiem, jo arī viņiem paliek viss, ko viņi dzird, redz, domā, grib un dara, un tādējādi arī pastāvīgi izkopjas to prāts, kas notiek mūžam. Tāpēc arī gari un eņģeļi no labā un patiesā atziņām kļūst pilnīgāki tāpat kā cilvēki. Man vēlēja arī daudzkārt pieredzēt, ka gariem un eņģeļiem ir atmiņa. Es redzēju, ka viss, ko viņi bija domājuši un darījuši — tiklab atklāti, kā arī slepenībā — tika atsaukts viņu atmiņā, kopā esot ar citiem gariem; un ka tos, kas bija kaut cik patiesajā, būdami vientiesīgā labajā, ievadīja atziņās un ar tām saprātībā, pēc kam viņi tika pacelti debesī. Bet jāzina, ka, | patiesības | atziņās un ar tām saprātībā viņi netiek augstāk par to pakāpi, kādā ir bijusi viņu tieksme uz labo un patieso pasaulē. Jo ikvienam garam un eņģelim paliek viņa tieksme, cik liela un kāda tā bijusi pasaulē, un vēlāk, pilnākai topot, tā top arī pilnīgāka, kas arī notiek mūžam. Jo nav nekā, kas nevarētu mūžam pilnāks tapt. Ikviena lieta var bezgala dažādi veidoties, tāpat ar daudz ko kļūt bagātāka, tātad vairoties un augļoties, un nav gala nevienai labai lietai, tāpēc ka tā nāk no Bezgalīgā. Ka

eņģeli un gari no patiesā un labā atziņām top arvien pilnīgāki saprātībā un gudrībā, redzams tanīs no-
daļās, kur ir runa par debess eņģeļu gudrību (265. – 275. nr.), par pagāniem un tautām ārpus baznīcas
debesī (318. – 328. nr.) un par bērniem debesī (329. – 345. nr.); un ka pilnīgāki viņi top līdz tai pakāpei,
kādā ir bijusi viņu tieksme uz labo un patieso, pasaulē dzīvojot, un ne pāri tai — (349. nr.). (Pakāpe =
mērs. — Red. piez.)

CILVĒKS PĒC NĀVES IR TĀDS, KĀDA BIJUSI VIŅA DZĪVE PASAULĒ

470. Ka ikvienam pēc nāves stāv priekšā viņa paša dzīve, tas katram kristietim no Vārda zināms, jo
tur daudzās vietās teikts, ka cilvēks tiks tiesāts pēc saviem darbiem un rīcības un viņam | pēc tiem | tiks
atmaksāts. Ikviens, kas domā no labā un paša patiesā, arī tā vien redz, proti, ka tas, kas labi dzīvo, nāk
debesī, bet kas ļauni — ellē. Turpretī, kas ir ļaunumā, tas negrib ticēt, ka viņa stāvoklis pēc nāves atka-
rāsies no dzīves pasaulē, bet domā — sevišķi, slims būdams — ka debess ikvienam tiekot piešķirta aiz
tīras žēlsirdības, lai kā cilvēks būtu dzīvojis, un ticības dēļ, kuru viņš šķir no dzīves.

471. Ka cilvēks tiks tiesāts pēc saviem darbiem un rīcības un viņam pēc tiem tiks atmaksāts, tas
Vārdā daudzās vietās teikts, no kurām minēšu še dažas: “Cilvēka Dēls nāks Sava Tēva godībā ar Saviem
eņģeļiem, un tad ikkatram atmaksās pēc viņa darbiem” (Mt. 16:27); “Svētīgi mirušie, kas mirst Kungā;
tiesām, saka gars, lai tie atdusas no savām pūlēm, viņu darbi viņus pavada” (Apok. 14:13); “Es došu
ikvienam pēc viņa darbiem” (Apok. 2:23); “Es redzēju mirušos, mazus un lielus, stāvam Dieva priek-
šā, un grāmatas tika atvērtas, ... un mirušie tika tiesāti pēc tā, kas bija rakstīts tais grāmatās, pēc viņu
darbiem. Jūra atdeva savus mirušos, un nāve un elle atdeva savus; un tie tika tiesāti ikviens pēc saviem
darbiem” (Apok. 20:12,13); “Redzi, Es nāku, un Mana alga līdz ar Mani, atmaksāt ikvienam pēc viņa
darbiem” (Apok. 22:12); “Ikvienu, kas Manus vārdus dzird un dara, Es pielīdzināšu gudram vīram, ...
turpretī ikviens, kas Manus vārdus dzird un nedara, pielīdzināms ģeķim” (Mt. 7:24,26); “Ne ikviens,
kas uz mani saka: Kungs, Kungs, ieies debesu valstībā, bet kas dara Mana Tēva gribu, kurš ir debesis.
Daudzi sacīs tanī dienā uz Mani: Kungs, Kungs, vai mēs Tavā vārdā neesam pravietojuši un Tavā vār-
dā velnus izdzinuši, un Tava vārdā daudz darbu darījuši? Bet tad Es tiem apliecināšu: Es jūs neesmu
pazinis, atkāpieties no Manis, jūs netaisnības darītāji” (Mt. 7:21,22,23); “Tad jūs sāksit sacīt: Mēs Tavā
priekšā esam ēduši un dzēruši, un Tu mūsu ielās esi mācījis; bet Viņš sacīs: Es jūs neesmu pazinis, jūs
netaisnības darītāji” (Lūk. 13:25,26,27); “Es atmaksāšu viņiem pēc viņu darba un viņu roku darījuma”
(Jerem. 25:14); “Jehova, Tavas acis ir atvērtas pār visiem cilvēka ceļiem, dot ikvienam pēc viņa ceļiem
un viņa darba augļiem” (Jerem. 32:19); “Jehova darīs ar mums pēc mūsu ceļiem un pēc mūsu darbiem”
(Cak. 1:6). Sludinot pastaro tiesu, Kungs nosauc tikai darbus un saka, ka mūžīgajā dzīvē ieies tie, kas
darījuši labus darbus, un pazušanā — kas darījuši ļaunus darbus (Mt. 25:32–46); neminot vēl daudzas
citas vietas, kur ir runa par cilvēka glābšanu un pazudināšanu. Ka darbi un rīcība ir cilvēka ārējā dzīve
un tanīs atklājas viņa iekšējās dzīvas kādība, tas ir skaidrs.

472. Ar rīcību un darbiem domāti ne tikai rīcība un darbi savā ārējā, bet arī iekšējā formā. Katrs
taču zina, ka ikviena rīcība un darbs izriet no cilvēka gribas un domām, jo, no turienes neizrietot, tie
būtu tikai | mehāniska | kustība, kādu izdara automāti vai lelles. Tāpēc rīcība vai darbs par sevi ir tikai
izpaušme, kuras dvēsele un dzīvība ceļas no gribas un domām — vēl vairāk — tie ir pati griba un do-
mas savā izpaušmē, tamlīdz arī savā ārējā formā. Tālab, kāda ir griba un domas, kas rada kādu rīcību
vai darbu, tāda ir arī pati šī rīcība un darbs: ja domas un griba ir labas, tad rīcība un darbi arī ir labi; ja,
turpretī, tās ir ļaunas, tad šie arī ir ļauni, lai gan savā ārējā formā | abos gadījumos | izliekas līdzīgi. Tūk-
stoš cilvēku var darboties līdzīgi, tas ir, veikt to pašu darbu, pie tam tik līdzīgi, ka, ārēji skatoties, nebūs
gandrīz nekādas izšķirības, un tomēr ikviena rīcība par sevi būs citāda, tāpēc ka darīta aiz citādas gri-
bas. Piemēram minēsim godīgu un taisnu apiešanos ar otru cilvēku. Viens var godīgi un taisni apieties
ar to sevis un sava goda labad, izliekoties godīgs un taisns; otrs — pasaules un pelņas, trešais — atlidzi-
bas un nopelna, ceturtais — draudzības labad, piektais — bīdamies no likuma un baidīdamies zaudēt
savu labo slavu un vietu; sestais — lai piedabūtu kādu savā pusē, arī uz ļaunu; septītais — krāpšanas no-
lūkā, un citi atkal citu iemeslu dēļ. Bet visu šo rīcība — lai gan laba izliekas (jo godīgi un taisni ar otru
apieties ir labi) — tomēr ir ļauna, jo cilvēks ir rīkojies nevis godīgā un taisnā labad, to mīlot, bet sevis
un pasaules labad, kas viņam mīļi, un šai mīlesībai godīgā un taisnā rīcība kalpo tikpat kā kalps savam

kungam, kuru kungs, ja tas viņam labi nekalpo, atlaiž kā nederīgu. Ārēji raugoties, godīgi un taisni ar otru cilvēku tāpat | kā pirmie | apietas arī tie, kas darbojas aiz mīlestības uz godīgo un taisno — daži no tiem ticības patiesā dēļ jeb aiz paklausības, tāpēc ka Vārdā tā pavēlēts; daži ticības labā jeb sirdsapziņas pēc, rīkodamies tā saskaņā ar savu reliģiju; citi tuvāk mīlestības labā dēļ, tāpēc ka par tuvākā labumu jāgādā; citi Kunga mīlestības labā dēļ, tālab ka labais jādara labā un tāpat arī godīgais un taisnais godīgā un taisnā dēļ, ko viņi mīl, jo tas ir no Kunga un tanī ir no Kunga izejošais Dievišķais, kā dēļ šīs lietas pašā savā būtībā ir dievišķas, šo cilvēku rīcība un darbi ir iekšēji un tāpēc arī ārēji labi, jo, kā nupat teikts, rīcība un darbi ir gluži tādi, kādas ir domas un griba, no kā tie izriet, tāpēc ka bez domāšanas un gribēšanas tie būtu nevis rīcība un darbi, bet vienīgi nedzīvas kustības. No sacītā redzams, kas Vārdā domāts ar darbiem un rīcību.

473. Tā kā rīcība vai arī darbi pieder gribai un domāšanai, tad tie pieder arī mīlestībai un ticībai. Tāpēc tie ir tādi, kāda ir mīlestība un ticība, jo ir vienalga, vai runā par cilvēka mīlestību jeb gribu, vai par viņa ticību jeb noteiktu domāšanu, jo, ko cilvēks mīl, to viņš arī grib, un ko tic, to arī domā. Ja cilvēks mīl to, ko viņš tic, tad viņš to grib un, cik spējams, arī dara. Ikviens varētu zināt, ka mīlestība un ticība ir cilvēka gribā un domās, ne ārpus tām, jo griba iedegas mīlestībā, un domāšana ticības lietās tiek apgaismota, un tālab arī tikai tie, kas spēj gudri domāt, tiek apgaismoti un atkarībā no apgaismības domā un grib patiesības jeb — kas ir tas pats — tic tām un mīl tās.

474. Ir jāzina, ka griba veido cilvēku, bet domāšana vienīgi tik, cik tā izriet no gribas; un rīcība jeb darbi izriet no tām abām. Citiem vārdiem: mīlestība veido cilvēku, bet ticība vienīgi tik, cik tā izriet no mīlestības; un rīcība jeb darbi izriet no šīm abām. No tam secināms, ka griba jeb mīlestība ir pats cilvēks, jo izrietošais pieder pie tā, no kā tas izriet. Izrietēšana nozīmē rašanos | no kaut kā | un saskaņīgu izpausmi, lai | šis kaut kas | apziņā taptu uztverts un parādītos. No sacītā redzams, ka no mīlestības šķirta ticība nav nekāda ticība, bet vienīgi zināšana, kurā nav nekādas garīgas dzīvības; tāpat arī rīcība jeb darbs bez mīlestības nav vis dzīvības, bet nāves rīcība jeb darbs, kurā — ļaunuma mīlestības un nepatiesā ticības pēc — iemājo kaut kas tikai izskatā dzīvībai līdzīgs, šo pēc izskata dzīvībai līdzīgo sauc par garīgu nāvi.

475. Tad vēl jāzina, ka rīcībā jeb darbos izpaužas viss cilvēks, un viņa griba un domāšana jeb mīlestība un ticība, kas ir iekšēji akti, nav pilni, kamēr tie neizpaužas rīcībā jeb darbos, kuri ir ārēji akti cilvēkā. Proti, šie ir pēdējie akti cilvēkā, kuros pirmie | proti, griba un domāšana jeb mīlestība un ticība | noslēdzas, un bez šī noslēguma tie būtu tikpat kā nepabeigti, kas vel neeksistē jeb vēl nav cilvēkā. Domāšana un gribēšana bez darišanas, ja tā iespējama, ir tikpat kā kādā traukā ieslēgta uguns, kas apdzies, un kā sēkla smiltis, kura neuzdīgst, bet līdz ar savu auglības spēku aiziet bojā. Bet domāšana un gribēšana un no šām izrietošā darišana ir kā uguns, kas izplata siltumu un gaismu visapkārt, un kā sēkla, kura no zemes izaug par koku vai puķi un tā izpaužas. Katrs varētu zināt, ka gribēšana un nedarīšana, ja iespējams darīt, nozīmē negribēšanu; tāpat arī mīlēt un nedarīt labo, ja iespējams to darīt, nozīmē to nemīlēt, tā tad tikai iedomāties ka grib un mīl. Tādējādi tā ir | no gribas | šķirta domāšana, kas izgaist un izklist. Mīlestība un griba ir pati rīcības jeb darba dvēsele, kura no godīgā un taisnā, ko cilvēks dara, veido savu ķermeni. Garīgais jeb cilvēka gara ķermenis sastāv tikai no tā, tas ir, to veido tikai tas, ko cilvēks dara aiz mīlestības jeb gribēdams (skat. iepriekš teikto 463. nr.). Vārdu sakot, viss, kas ir cilvēka un viņa gara piederums, ir viņa rīcībā jeb darbos.

476. No sacītā nu redzams, kas domāts ar dzīvību, kura cilvēku pēc nāvesa sagaida: tā ir viņa mīlestība un no tās izrietošā ticība, un proti, ne tikvien iespējas, bet arī darbošanās ziņā, tā tad rīcība jeb darbi, tāpēc ka šajos ir viss, kas pieder pie cilvēka mīlestības un ticības.

477. Valdošā mīlestība ir tā, kas cilvēkam pēc nāves paliek un un mūžam vairs nemainās. Ikvienam cilvēkam ir vairākas mīlestības, tomēr tās visas attiecas uz viņa valdošo mīlestību un ir ar to viena jeb kopīgi to veido. Visas gribas rosmes, kas saskan ar valdošo mīlestību, sauc par mīlestībām | jeb mīlestības tieksmēm |, tāpēc ka cilvēks tās mīl. Šīs mīlestības ir iekšējākas un ārējākas, tieši un netieši savā starpā saistītas, tuvākas un tālākas un kalpo dažādā veidā. Kopā tās izveido it kā valsti, jo tā tās cilvēkā ir sakārtotas, lai gan cilvēks par to sakārtojumu itin nekā nezina. Bet zināmā mērā tas viņam atklājas viņā dzīvē, jo tur saskaņā ar to sakārtojumu izplatās viņa domas un rosmes: pa debešķīgajām biedrībām — ja valdošā mīlestība sastāv no debess mīlestībām, bet pa ellišķajām — ja no elles mīlestībām. Ka katra garu un eņģeļu doma un rosme izplatās visapkārt pa biedrībām, redzams no agrākās nodaļas par debess eņģeļu gudrību un nodaļas par debess formu, pēc kuras tur notiek biedrošanās un savstarpēja

dališanās.

478. Līdz šim sacītais ierosmina tikai domāšanu cilvēka prātā, bet minēšu dažus pieredzējumus, kas sacīto apgaismo un apstiprinās, lai tas būtu pieejams arī jutekliskai uztverei: **pirmkārt**, ka cilvēks pēc nāves ir viņa paša mīlestība jeb griba; **otrkārt**, ka cilvēks paliek mūžam tāds, kāds ir savas gribas jeb valdošās mīlestības ziņā; **treškārt**, ka debēs nāk tas cilvēks, kam ir debešķīga un garīga, un ellē — kam ir ķermeniska un pasaulīga mīlestība bez debešķīgās un garīgās; **ceturtkārt**, ka ticība, ja tās cēlonis nav debešķīga mīlestība, cilvēkam nepaliek; **piektkārt**, ka paliek tā mīlestība, kas izpaužas darbos, tātad cilvēka dzīvība.

479. Ka cilvēks pēc nāves ir viņa paša mīlestība jeb griba, man liecināja daudzi pieredzējumi. Visa debess iedalās biedrībās pēc mīlestības labā atšķirībām, un ikviens gars, debēs pacelts, top par eņģeli un dodas uz to biedrību, kur ir viņa mīlestība, un tur nonācis, ir tikpat kā sevī un savās mājās, it kā viņš tur būtu dzimis. To eņģelis jauš un biedrojas tur ar sev līdzīgiem. Aizejot no turienes un nonākot kur citur, viņš pastāvīgi jūt zināmu pretestību un velēšanos atgriezties pie sev līdzīgajiem, tātad pie savas valdošās mīlestības. Tā notiek biedrošanās debēs un tāpat arī ellē, kur arī biedrojas pēc mīlestības tieksmēm, | bet tikai tādām |, kas pretējas debešķīgajām. Ka ir biedrības, kas kopā veido debesi, un arī tādas, kas kopā veido elles, un ka tās visas iedalītas pēc mīlestības atšķirībām, redzams no agrāk teiktā (41. – 50. un 200. – 212. nr.). Ka cilvēks pēc nāves ir viņa paša mīlestība, man bija iespējams spriest arī no tam, ka tad šķir no viņa un it kā atņem viņam visu to, kas atšķiras no viņa valdošās mīlestības. Kurš ir labs, no tā šķir un it kā atņem visu nesaskanīgo un nepiestāvošo, tādējādi ievadot viņu savā mīlestībā. Un tāpat dara arī ar ļauno, tikai ar to atšķirību, ka šim atņem patiesības, bet labajam nepatiesības, līdz beidzot katrs top par savu paša mīlestību. Tas notiek, kad cilvēks — gars — tiek ievadīts trešajā stāvoklī, par ko būs runa turpmāk. Kad tas noticis, tad viņš uz visiem laikiem, pievērsē seju savai mīlestībai, kas viņam vienmēr ir priekš acīm, lai kurp viņš grieztos (skat. iepriekš teikto 123. un 124. nr.). Visus garus var vest, kurp patīk, paturot viņus tikai savā valdošajā mīlestībā, un viņi nespēj pretoties, lai arī zinātu, ka tā notiek, un domātu pretoties. Vairākkārt izmēģināju, vai viņi varēs pret to ko darīt, bet velti: garu mīlestība ir tikpat kā važas vai saite, ar ko viņi it kā saistīti, ar ko viņus var vilkt un no kā viņi nespēj atraisīties. Tamlīdzīgi ir arī ar cilvēkiem pasaulē, ko arī vada viņu pašu mīlestība, un tāpat arī citi ar viņu mīlestību. Bet vairāk tas notiek ar gariem, tāpēc ka viņiem tad vairs nav brīv izrādīt citādu mīlestību, nedz liekuļot kaut ko, kas nav viņu pašu. Ka cilvēka gars ir viņa paša valdošā mīlestība, tas parādās visā savstarpējā satiksmē viņā dzīvē. Jo cik kurš darbojas un runā saskaņā ar otra mīlestību, tik šis otrs parādās viss | kāds viņš ir | ar pilnu, priecīgu un dzīvu seju; turpretī, cik kurš darbojas un runā pret otra mīlestību, tik šī otra gara seja sāk mainīties, aptumšoties un izzust, līdz beidzot viņš viss pazūd, it kā nebūtu tur bijis. Es bieži brīnījos, ka tā notiek, tāpēc ka pasaulē tas nav iespējams, bet man sacīja, ka tamlīdzīgi tomēr notiekot arī ar cilvēka garu, kas, novērsdamies otra, arī vairs neesot tam redzams. Ka gars ir viņa paša valdošā mīlestība, man bija skaidrs vēl no tam, ka ikviens gars pievelk un piesavējas visu, kas sader ar viņa mīlestību, turpretī atstumj un raisa nost no sevis visu, kas ar to nesader. Ikvienam viņa mīlestība ir kā sūklim līdzīgs porains koks, kas uzsūc sevī tādas šķidrums, kuri viņa augšanu veicina, pārējos, turpretī, atstumj; un arī kā visu sugu dzīvnieki, kuri pazīst savu barību un meklē to, kas viņu dabai piemērots, turpretī, novēršas no nepiemērotā. Jo ikviena mīlestība grib pārtikt no savējā: ļauna — no nepatiesībām, un laba — no patiesībām. Vairākreiz man vēlēja redzēt, ka daži vientiesīgie labie gari gribēja pamācīt ļaunos par patieso un labo, bet šie visnotaļ vairījās no pamācīšanas; turpretī, pie savējiem nonākuši, ar lielu kāri tvēra ar savu mīlestību saderīgas nepatiesības. Arī kad labie gari savā starpā runāja par patiesībām, klātesošie labie tās kāri klausījās, turpretī, arī klātesošie ļaunie nepiegriezta tām nekādas vērības, it kā viņi tās nemaz nedzirdētu. Garu pasaulē parādās ceļi: citi, kas ved uz debesi, bet citi uz elli, katrs uz kādu zināmu biedrību. Labie gari iet tikai tos ceļus, kas ved uz debesi un to biedrību, kura ir viņu mīlestības labajā, bet uz citurieni vedošos neredz. Turpretī, ļaunie gari iet tikai tos ceļus, kas ved uz elli un to biedrību tanī, kura ir viņu mīlestības ļaunajā; uz citurieni vedošos viņi neredz, un ja arī redz, tad tomēr negrib pa tiem iet. Šādi ceļi garīgajā pasaulē ir reālas parādības, atbilstošas patiesībām vai nepatiesībām, un tālab arī Vārdā ceļi tās apzīmē. Šie redzētie piemēri apstiprina to, kas agrāk bija teikts, balstoties uz prāta atziņām, proti, ka ikviens cilvēks pēc nāves ir viņa paša mīlestība un griba. “Griba” teikts tāpēc, ka ikviena cilvēka īstenā griba ir viņa mīlestība.

480. Ka cilvēks pēc nāves paliek mūžam tāds, kāds viņš ir savas gribas jeb valdošās mīlestības ziņā — arī to man apstiprinājuši daudzi pieredzējumi. Man vēlēja runāt ar dažiem, kuri dzīvojuši pasaulē

pirms divi tūkstoš gadiem un kuru dzīve vēsturē aprakstīta un no tās zināma. Izrādījās, ka viņi vēl līdz šim laikam palikuši sev līdzīgi un ir gluži tādi pat kā aprakstīti, proti, savas mīlestības ziņā, no kuras ir un ar kuru saskan viņu dzīve. Bija arī citi, kas dzīvojuši pirms septiņpadsmit gadsimtiem un arī no vēstures pazīstami, un vēl tādi pirms četriem un trim gadsimtiem un tā tālāk, ar kuriem man tāpat vēlēja runāt. Un izrādījās, ka viņu mīlestības | dabīgie | kairinājumi bija pārvērtušies par tiem atbilstošiem | garīgiem | kairinājumiem. Eņģeli sacīja, ka **valdošās mīlestības dzīvība nevienam nemūžam nemainoties, jo katrs taču esot pats sava mīlestība**, un tāpēc — to kādā garā mainīt būtu tikpat kā atņemt tam dzīvību jeb to iznīcināt. Viņi sacīja arī iemeslu: **Cilvēks pēc nāves neesot vairs ar pamācīšanu pārveidojams**, kā pasaulē, tāpēc, ka | viņa dzīvības | pēdējais pamats, kas sastāv no dabīgām atziņām un rosmēm, nebūdamis garīgs, tad paliekot mierā un nevarot atvērties (skat. iepriekš teikto 464. nr.), un uz šī pamata iekšējie — tas ir sirdsprāta jeb dvēseles — iecirkņi gulstoties tikpat kā nams uz sava pamata. **Aiz šī iemesla cilvēks paliekot mūžam tāds, kāda bijusi viņa mīlestības dzīvība pasaulē.** Eņģeļi ļoti brīnās par cilvēka nezināšanu, ka ikviens ir tāds, kāda ir viņa valdošā mīlestība, un par daudzu ticēšanu, ka tos varot glābt tieša dievišķa žēlsirdība — vienīgi kailas ticības pēc, lai kādi viņi dzīvē būtu bijuši. Tāpat viņi brīnās par cilvēku nezināšanu, ka dievišķā žēlsirdība ir netieša un nozīmē Kunga vadību tiklab pasaulē, kā arī pēc tam mūžībā, pie kam aiz žēlsirdības tiek vadīti tie, kas nedzīvo ļaunumā; un vēl par to nezināšanu, ka ticība ir patiesības rosme, kas iziet no debešķīgas mīlestības, kura ir no Kunga.

481. **Ka debesī nāk tas cilvēks, kam ir debešķīga un garīga, un ellē — kam ir ķermeniska un pasaulīga mīlestība bez debešķīgas un garīgas**, to var droši spriest pēc visiem tiem, kurus redzēju vai nu paceltus debesī, vai iemestus ellē. Debesī paceltajiem dzīvība bija no debešķīgas un garīgas mīlestības, turpretī, ellē iemestajiem no ķermeniskas un pasaulīgas. Debešķīgā mīlestība ir — mīlēt labo, godīgo un taisno tāpēc, ka tas ir labs, godīgs un taisns, un šīs mīlestības pēc to darīt, no kam viņiem ir labuma, godīguma un taisnības dzīvība, kas ir debešķīga. Kas labo, godīgo un taisno mīl paša labā, godīgā un taisnā dēļ un to arī dara jeb dzīvo, tie mīl arī Kungu pār visām lietām, tāpēc ka tas viss ir no Viņa, un arī tuvāko, tāpēc ka tas ir tuvākais, kurš jāmīl. Ķermeniskā mīlestība, turpretī, ir — mīlēt labo, godīgo un taisno nevis paša labā, godīgā un taisnā, bet sevis dēļ, ar to iegūstot slavu, godu un peļņu. Šie labajā, godīgajā un taisnajā neraugās vis uz Kungu un tuvāko, bet uz sevi un pasauli un jūt patiku krāpšanā; bet labais, godīgais un taisnais, kas ceļas no krāpšanas, ir ļaunais, negodīgais un netaisnais, ko viņi tanī mīl. Tā kā ikviena cilvēka dzīvību šādā kārtā noteic viņa mīlestība, tad visus, tiklīdz viņi pēc nāves nonākuši garu pasaulē, tūdaļ pārbauda, kādi viņi ir, un piebiedro tiem, kas ir līdzīgā mīlestībā: debešķīgā mīlestībā esošos — tiem, kas ir debesī, un ķermeniskā mīlestībā esošos — tiem, kas ir ellē. Un pirmajiem diviem stāvokļiem beidzoties, viņus arī šķir, katrus savrup tā, ka vieni otru vairs ne redz, ne pazīst. Proti, ikviens tad top par savu mīlestību ne tikai iekšējos, tas ir sirdsprāta, bet arī ārējos iecirkņos, kas pieder pie sejas, ķermeņa un runāšanas, jo ikviens top par savas mīlestības veidolu arī savos ārējos iecirkņos. Kuri ir ķermeniskās mīlestības tieksmēs, tie izskatās rupji, drūmi, melni un nejauki, bet kuri ir debešķīgās — izskatās moži, starojoši, balti un skaisti. Un viņi pilnīgi atšķiras arī prāta un domāšanas ziņā: kuri ir debešķīgās mīlestības tieksmēs, tie ir arī sapratīgi un gudri, bet kuri ķermeniskās — tie ir truli un tikpat kā muļķi. Ieskatoties — kad tas tiek vēlēts — viņu domāšanas un rosmes iekšējos un ārējos iecirkņos, debešķīgā mīlestībā esošo iekšējie iecirkņi parādās līdzīgi gaismai, dažos — ugunīgai, un ārējie — dažādās skaistās krāsās līdzīgi varavīksnei. Turpretī, ķermeniskā mīlestībā esošo iekšējie iecirkņi parādās gandrīz melni, tāpēc ka aizvērti, dažos tumši liesmaini — proti tajos, kas bijuši ļaundabīgā viltībā; bet ārējie — riebīgā krāsā un izskatās drūmi. (Iekšējie un ārējie, proti sirdsprāta un dabīgā prāta, iecirkņi garīgajā pasaulē kļūst redzami ikreiz, kad Kungs to vēl.) Kas ir ķermeniskā mīlestībā, tie debess gaismā neredz neko, jo tā viņiem ir tumsa, turpretī elles gaismā, kura ir tāda kā no kvēlojošām oglēm, viņiem izliekas skaidra. Debess gaismā arī viņu iekšējā redze aptumšojas tiktāl, ka viņi top kā ārprātīgi, kāpēc arī bēg no tās un slēpjas alās un dobumos dažādā dziļumā, atkarībā no viņu ļaunuma nepatiesībām. Bet pretējā stāvoklī ir tie, kas ir debešķīgā mīlestībā: jo iekšējāk jeb augstāk viņi nāk debess gaismā, jo skaidrāk un skaistāku visu redz un arī sapratīgāk un gudrāk jauš patiesības. Kas ir ķermeniskā mīlestībā, tie nemaz nespēj dzīvot debess siltumā, jo šīs siltums ir debešķīgā mīlestība, bet gan elles siltumā, kurš ir kāre trakot pret tiem, kas nedara viņiem pa prātam. Citu nicināšana, ienaidis, dusmas, atriebība ir viņu mīlestības patikas, kurās būdami, viņi ir savā dzīvībā, nepavisam nezinādami, kas ir citiem labu darīt no paša labā un paša labā dēļ, bet zinādami vienīgo labo no ļaunā un ļaunā dēļ. Kas ir ķermeniskā mīlestībā, tie nespēj debesī arī elpot. Ievedot tur kādu ļaunu garu, tam pietrūkst elpas tikpat

kā nāves agonijā. Kas, turpretī, ir debešķīgā mīlestībā, tie jo iekšējāk debesī, jo brīvāk elpo un pilnāk dzīvo. No sacītā redzams, ka debešķīgā un garīgā mīlestība ir debess cilvēkā, tāpēc ka šinī mīlestībā ietilpst visas debess lietas, bet ķermeniskā un pasaulīgā mīlestība bez debešķīgās un garīgās ir elle cilvēkā, tāpēc ka šinīs mīlestībās ietilpst visas elles lietas. No sacītā ir skaidrs, ka debesī nāk tas, kam ir debešķīga un garīga, un ellē — kam ir ķermeniska un pasaulīga mīlestība bez debešķīgās un garīgās.

482. Ka ticība, ja tās cēlonis nav debešķīgā mīlestība, cilvēkam nepaliek, tas man rādīts tik daudzos pieredzējumos, ka visu to uzrakstot, ko šai ziņā esmu redzējis un dzirdējis, iznāktu vesela grāmata. Varu liecināt: nav un nevar būt itin nekādas ticības tiem, kas ir ķermeniskā un pasaulīgā mīlestībā bez debešķīgas un garīgās, bet tiem ir tikai zināšana jeb tie sev iestāstījuši, ka tas, | kam viņi tic |, ir patiesība, tāpēc, ka tas kalpo viņu mīlestībai. Vairākus tādus, kas domāja, ka viņiem bijusi ticība, aizveda pie tiem, kuriem | tiešām | bija ticība, un, nākot ar šiem sakarā, viņi jauta, ka viņiem nav itin nekādas ticības. Vēlāk viņi arī apliecināja, ka ticēt vien patiesībai un Vārdam vēl nav ticība, bet ticība ir — mīlēt patieso ar debešķīgu mīlestību un to gribēt un darīt aiz iekšējas rosmes. Man rādīja arī, ka tas, ko viņi sev iestāstījuši un sauc paj ticību, ir tikai it kā ziemas gaisma, kurā — tālab ka tai nav siltuma — visas lietas virs zemes aiz aukstuma sastingst un guļ zem sniega. Tāpēc arī viņu sev iestāstītās ticības gaisma, tiklīdz tai pieskaras debess gaismas stari, ne tikvien izdziest, bet top pat līdzīgi biežai tumsai, kurā neviens neredz. Reizē ar to viņu iekšiene tā aptumšojas, ka viņi itin nekā nesaprot un beigās savu nepatiesību dēļ sāk trakot. Tāpēc tādiem atņem visas patiesības, kuras viņi no Vārda un baznīcas mācības zinājuši un saukuši par savas ticības patiesībām, un to vietā piepilda ar visu nepatieso, kas saskan ar viņu dzīves ļauno. Jo viņus visus pārceļ savas mīlestības tieksmēs un ar tām saskanīgās nepatiesībās, un tad viņi patiesības — tāpēc ka tās runā pretī ļaunuma nepatiesībām, kurās viņi ir — ienīst un no tām novēršas, un šādā kārtā tās atmet. Varu liecināt no visiem saviem pieredzējumiem debess un elles lietās, ka visi, kas pēc mācības atzinuši vienīgi ticību, bet dzīvojuši ļaunumā, atrodas ellē. Es redzēju tur iemestus vairākus tūkstošus šādu garu — par ko ir runa mazajā rakstiņā “Par pastaro tiesu un izpostīto Bābeli”.

483. **Ka paliek tā mīlestība, kas izpaužas darbos, tā tad cilvēka dzīvība**, secināms no tā, kas nupat no pieredzējumiem rādīts, un tāpat no agrāk par rīcību un darbiem teiktā. Mīlestība, kas izpaužas darbos, ir darbs un rīcība.

484. Ir jāzina, ka visi darbi un rīcība ir tikumiskās un pilsoniskās dzīves piederums un tāpēc attiecas uz godīgo un īsto, tāpat uz taisno un pareizo, jo godīgais un īstais ir tikumiskās, un taisnais un pareizais — pilsoniskās dzīves piederums. Mīlestība, kuras dēļ cilvēks savus darbus dara, ir vai nu debešķīga, vai ellišķīga. Tikumiskās un pilsoniskās dzīves darbi un rīcība ir debešķīgi, ja tos dara aiz debešķīgas mīlestības, jo ko cilvēks dara aiz šīs mīlestības, to viņš dara no Kunga; un kas tiek darīts no Kunga, tas viss ir labs. Turpretī, tikumiskās un pilsoniskās dzīves rīcība un darbi ir ellišķīgi, ja tos dara aiz ellišķīgas mīlestības, jo ko cilvēks dara aiz šīs, kura ir patmīlība un pasaules mīlestība, to viņš dara no sevis paša; un ko cilvēks dara no sevis paša, tas viss sevī ir ļauns, jo cilvēks sevī, jeb viņa pašdaba, ir tikai ļauns.

IKVIENA CILVĒKA DZĪVĪBAS PATIKAS PĒC NĀVES PĀRVĒRŠAS PAR TAM ATBILSTOŠAM PATIKĀM

485. Ka valdošā rosme jeb dominējošā mīlestība paliek ikvienā cilvēkā mūžam — rādīts iepriekšējā nodaļā, bet ka šīs rosmes jeb mīlestības patikas pārvēršas par tām atbilstošām patikām, tiks tagad rādīts. Ar šādu pārvēršanos domāta pārvēršanās par garīgām patikām, kas atbilst dabīgajām. Ka šīs pārvēršas par garīgām, spriežams no tam, ka cilvēks, būdams savā zemiskajā ķermenī, ir dabīgā pasaulē, bet, šo ķermeni atstājis, nāk garīgajā pasaulē un ietērpjas garīgā ķermenī. Ka eņģeļiem ir pilnīgs cilvēka veids, ka viņi arī ir cilvēki pēc nāves, un ķermeni, kuros viņi ietērti, ir garīgi, redzams no agrāk teiktā (73. – 77. un 453. – 460. nr.); un tāpat, kas ir garīgo lietu atbilstība dabīgām lietām (87. – 115. nr.).

486. Visas patikas, kādas ir cilvēkam, ir viņa valdošās mīlestības patikas, jo cilvēks jūt patīkamu tikai to, ko mīl, tā tad vispatīkamāku — ko mīl visvairāk. Ir vienalga, vai saka “valdošā mīlestība” vai “ko cilvēks visvairāk mīl”. Šīs patikas ir dažādas. Vispār to ir tik, cik valdošo mīlestību, tā tad, cik ir cilvēku, garu un eņģeļu, jo viena cilvēka valdošā mīlestība nekad nav gluži līdzīga cita valdošajai mīlestībai. Aiz

ši iemesla arī nekur nevienam nav gluži tāda pat seja kā citam, jo ikviena cilvēka seja ir viņa garīgās būtnes | animi | atveids, un garīgajā pasaulē tā ir ikviena valdošās mīlestības atveids. Arī atsevišķi ikviena cilvēka patikas ir bezgala dažādas, jo nav nevienas pašas, kas būtu gluži līdzīga citai vai tāda pati — tiklab starp tām, kas cita citai seko, kā arī tām, kas reizē pastāv, nav otras tādas pašas. Un tomēr šīs patikas atsevišķi katrā cilvēkā attiecas uz vienu viņa mīlestību, kas ir valdošā, jo tās šo veido un tādējādi ir ar šo viena. Tamlīdzīgi arī |eņģelu un garu | patikas vispār attiecas uz vienu, universālu valdošo mīlestību, kas debesi ir mīlestība uz Kungu, bet ellē — patmīlība.

487. Kas īsti un kādas ir garīgās patikas, par kurām pēc nāves pārvēršas ikviena dabīgās, to iespējams zināt, vienīgi pazīstot atbildumus. Vispār atbildumu zinātne māca, ka nav nekā dabīga, kam neatbilstu kaut kas garīgs; un atsevišķi arī, kas īsti un kāds ir atbilstošais priekšmets. Tāpēc: kas to zina, tam iespējams pazīt un zināt savu pēcnāves stāvokli — ja tik vien viņš pazīst savu mīlestību un kāda tā ir vispār valdošajā mīlestībā, uz kuru, kā nupat teikts, attiecas visas mīlestības. Bet tiem, kas ir patmīlībā, nav iespējams pazīt savu valdošo mīlestību, tāpēc ka viņi savējo mīl un savu ļauno sauc par labu; līdz ar to nepatiesības, kuras viņiem pa prātam un ar kurām viņi savus ļaunumus apstiprina, saukdami par patiesībām. Tomēr, ja tik gribētu, viņi gan varētu zināt to no citiem, kas ir gudri, jo citi taču redz, ko viņi paši neredz. Bet arī tas nenotiek, jo patmīlība viņus tā pievīlusi, ka viņi ar nicināšanu atmet visas gudro pamācības. Kas, turpretī, ir debešķīgajā mīlestībā, tie pieņem pamācību un, patiesībās būdami, redz savus ļaunumus, kuros dzimuši, kad šie viņus aizrauj, jo patiesības atklāj ļaunumus. No patiesā, kas ir no labā, katram iespējams redzēt ļauno un tā nepatieso, bet, ļaunajā būdams, neviens nespēj redzēt labo un patieso — proti, aiz tā iemesla, ka ļaunā nepatiesības ir tumsība un arī atbilst tumsai. Tāpēc tie, kas ir nepatiesībās no ļaunā, ir tikpat kā akli, jo gaismā esošo viņi neredz un arī bēg no tā kā pūces. Turpretī patiesības no labā ir gaisma un arī atbilst gaismai (skat. agrāk teikto 126. – 134. nr.), un tāpēc patiesībās no labā esošie redz atvērtām acīm un izšķir gaismā un tumsībā notiekošo. Arī par nupat sacīto man vēlēja pārliecināties no pieredzes: eņģeli, būdami debesis, redz un jauš ļaunumus un nepatiesības, kas viņos laiku pa laikam pamostas, un tāpat arī tos ļaunumus un nepatiesības, kuros ir gari, kas garu pasaulē būdami, ir piesaistīti ellēm; bet paši šie gari nespēj redzēt savus ļaunumus un nepatiesības. Kas ir debešķīgas mīlestības labais, kas ir sirdsapziņa, tāpat arī godīga un taisna darbošanās, atskaitot, ja tā notiek sevis labad, un ko nozīmē tikt Kunga vadītam — to visu viņi neaptver un saka to nemaz neesam, tāpat, ka tas neesot nekas. **Tas teikts, lai cilvēks pats sevi pārbaudītu, pēc savām patikām pazītu savu mīlestību un pēc tās — cik nu viņš aptver atbildumu zinātnei — zinātu arī savas dzīves stāvokli pēc nāves.**

488. Ka ikviena cilvēka dzīves patikas pēc nāves pārvēršas par tām atbilstošām patikām, to gan no atbilduma zinātnes iespējams zināt, bet tā kā šī zinātne vēl līdz šim cilvēkiem nav atklāta, tad kaut cik paskaidrošu minēto pārvērtību ar dažiem piemēriem no savas pieredzes. Visi, kas ir ļaunajā un nociecinājušies nepatiesībās pret baznīcas patiesībām, bet sevišķi tie, kas atmetuši Vārdu, bēg no debess gaismas un metas apakšzemes alās, kuru ieejas izskatās pavisam tumšas, un klinšu spraugās, kur viņi slēpjas. Tas tāpēc, ka viņi mīlējuši nepatiesības, bet ienīduši patiesības, jo šādas alas un klinšu spraugas, tāpat arī nepatiesības atbilst tumsībai, tāpat kā, gaisma atbilst patiesībām. Viņiem patīk tur uzturēties, bet ne klajā laukā. Tamlīdzīgi dara arī tie, kam patīcis citiem slepus uzglūnēt un slepenībā izdomāt krāpšanas. Arī šie ir tanīs alās un nolien pagrabos, kur tik tumšs, ka tie pat cits citu neredz, un sačukstas tur pa kaktiem. Tā pārvēršas viņu | agrākā | mīlestības patika. Kas nodevušies zināšanām vienīgi tālab, lai viņus turētu par mācītiem, neizkopjot ar tām prāta domāšanu, bet aiz iedomības rodot patiku atmiņas faktu zināšanā, tie mīl smilšainas vietas, kuras viņi izraugās labāk par laukiem un dārziem, tāpēc ka smilšainas vietas atbilst tādām | neauglīgām | nodarbībām. Kas zinājuši savas un arī citu baznīcu mācības, bet neko no tām nav izlietojuši dzīvē, tie sev izraugās akmeņainas vietas un uzturas starp akmeņu kaudzēm, vairīdamies no apkoptām vietām, jo tās viņiem ir pretīgas. Kas visu piedēvējuši dabai vai arī savai pašu gudrībai un ar dažādiem paņēmieniem tikuši godā un savairojuši sev bagātību, tie viņā dzīvē nododas buršanas mācai, kura ir dievišķās kārtības nelietīga valkāšana, jauzdami tanī vislielāko dzīves patiku. Kas dievišķās patiesības bija pielāgojuši savām mīlestības tieksmēm, šādā kārtā tās viltodami, tie mīl mīzalinās vielas, tāpēc ka šīs atbilst tādas mīlestības patikām. Kas bijuši netīri skopi, tie uzturas kambaros un mīl cūcīgu netīrību, tāpat atraugas, kuras ceļas no nesagremotām vielām kuņģī. Kas dzīvi pavadījuši vienās izpriecās, dzīvodami izsmalcināti, un nodevušies rijībai un vēdera pildīšanai, mīlēdami to kā augstāko dzīves labumu, tie viņā dzīvē mīl izkārņījumus un atejas; šīs lietas tad viņiem dara

prieku tādēļ, ka minētās kāres ir garīgi mēsli. No tīrām vietām, kur nav mēslu, viņi vairās, tālab ka tās viņiem nepatīk. Kam bija patikusi laulības pārkāpšana, tie uzturas netiklības namos, kur viss ir netīrs un nelāgs, šīs mājas viņi mīl, bet no tikumiski šķīstām bēg, jo, pie šādām pienākuši, viņi tūdaļ zaudē samaņu. Nekas viņiem nav patīkamāks par laulību postīšanu. Kas bijuši atriebīgi un no tam mantojuši negantu un cietsirdīgu dabu, tie mīl maitas un ir arī tamlīdzīgās ellēs. Ar citiem atkal ir citādi.

489. Turpretī, to cilvēku dzīves patikas, kas pasaulē dzīvojuši debešķīgā mīlestībā, pārvēršas par tām atbilstošām debess lietām, kuras rodas no debess Saules un no tās nākošās gaismas, un šinī gaismā kļūst redzamas lietas, kurās slēpjas kaut kas dievišķs. Viss, kas no tam parādās, ierosmina eņģeļu iekšējos jeb sirdsprāta un reizē ar tiem arī ārējos jeb ķermeņa iecirkņus. Un tā kā dievišķā gaisma, kas ir no Kunga izejošais dievišķais patiesais, ieplūst viņu sirdsprātā, kurš debešķīgās mīlestības pēc ir atvērts, tad šī gaisma ārpus viņiem izveido tādas lietas, kas atbilst viņu mīlestības patikām. Ka viss, kas debesīs parādās skatam, atbilst iekšējām rosmēm eņģeļos jeb viņu ticības un mīlestības un tādējādi arī gudrības un saprātības piederumiem, rādīts nodaļā, kur ir runa par attēliem un parādībām debesī (170. – 176. nr.), tāpat nodaļā, kur ir runa par debess eņģeļu gudrību (265. – 275. nr.). Tā kā esmu iesācis apstiprināt šo lietu ar piemēriem no savas pieredzes, lai apgaismotu iepriekš cēloniskā sakarībā teikto, tad pasacīšu kaut ko arī par debešķīgajām patikām, par kādām pārvēršas dabīgas patikas tiem, kuri dzīvo pasaulē debešķīgā mīlestībā. Kas mīlējuši dievišķās patiesības un Vārdu ar iekšēju rosmi jeb, tiekdamiem pēc paša patiesā, tie viņā dzīvē mājō gaismā un augstienēs, kuras izskatās pēc kalniem, būdami tur allaž debess gaismā un pat nezinādami, kas ir nakts tumsa, kāda ir pasaulē. Viņi dzīvo arī pavasarīga siltumā un viņu skatam parādās it kā lauki un druvas, tāpat viņa dārzi; namos atsevišķie priekšmeti spīd, it ka tie būtu no dārgakmeņiem, un logi, pa kuriem viņi skatās, ir kā no tīra kristalla. Šīs ir viņu redzes patikas; bet tās pašas lietas, atbilstamas debess dievišķajām lietām, rada viņos arī iekšējākas patikas, jo Vārda patiesības, ko viņi mīlējuši, atbilst druvām, viņa dārzēm, dārgakmeņiem, logiem un kristallam. Kas no Vārda atvasinātās baznīcas mācības tūdaļ izlietojuši dzīvē, tie ir iekšējā debesī un bauda gudrības priekus vairāk par citiem. Atsevišķajos priekšmetos viņi redz dievišķas lietas, un lai gan redz arī šos priekšmetus, tomēr tiem atbilstošās dievišķās lietas tūdaļ ieplūst viņu sirdsprātā un piepilda to ar svētlaimi, kas ierosmina visu viņu jušanu. No tam visas lietas viņu acu priekšā it kā smejas, rotaļājas un dzīvo (skaties ar agrāk par to teikto 270. nr.). Kas mīlējuši zinātnes un ar tām izkropuši savu prāta domāšanu, tādējādi kļūdami sapratīgi, un atzinuši pie tam Dievišķo, to zināšanu kāre un prāta patika viņā dzīvē pārvēršas par garīgu patiku, kuru viņiem sagādā labā un patiesā atziņas. Viņi uzturas dārzos, kur redzamas skaisti iekārtotas puķu un zaļumu dobes ar koku puduriem, kolonnādēm un alejām visapkārt, kur koki un puķes ikdienas mainās. Visa tā kopskats sniedz viņu sirdsprātam vispārīgu patiku, pie kam atsevišķās dažādības to pastāvīgi atjauno. Un tā kā visi šie redzami priekšmeti atbilst dievišķām lietām un viņi atbildumus zina, tad viņi allaž papildinās ar jaunām atziņām, no kam kļūst pilnīgāks viņu garīgais prāts. Tās ir viņu patikas tāpēc, ka dārzi, puķu un zaļumu dobes un koki atbilst zināšanām, atziņām un no tām veidotai saprātībai. Kas visu piedēvējuši Dievišķajam, bet dabu, salīdzinot ar to, uzlūkojuši par nedzīvu, kas tikai kalpo garīgajam, un šinī uzskatā nostiprinājušies, tie ir debešķīgā gaismā. Viss, kas viņu acīm parādās, šīs gaismas pēc ir caurspīdīgs un, gaismai cauri spīdot, viņi vēro neskaitāmas šīs gaismas dažādības, kuras viņu iekšējā redze it kā tieši sevī uzņem; tamdēļ viņi arī jauš iekšējākas patikas. Priekšmeti, kas viņu mājās parādās, ir it kā no dimanta un ar tādu pat gaismas rotaļu. Agrāk teikts, ka viņu māju sienas ir it kā no kristalla, tāpat arī caurspīdīgas, un tanīs parādās it kā plūstošas debešķīgu lietu simboliskas formas, arī pastāvīgi mainīgas. Tā kā šāds caurspīdīgums atbilst Kunga apgaismotam saprātam, tad šīs lietas parādās, novēršot ēnas, kas ceļas no ticības un mīlestības uz dabīgām lietām. Šās un bezgala daudz citas lietas ir tās, par kurām debesī bijušie saka, ka esot redzējuši, ko acs nekur nav skatījusi; un, jaušot viņiem no tām atklātās dievišķās lietas — ka esot dzirdējuši, ko auss nekur nav dzirdējusi. Kas nav darbojušies slepus, bet gribējuši, ka viss, ko viņi domā, ciktāl pilsoniskā dzīve to pieļauj, būtu atklāti redzams, tiem — tāpēc ka viņi Dievišķā pēc domājuši tikai godīgi un taisni — debesī seja izstāro gaismu. Šīs gaismas pēc atsevišķās rosmes un domas parādās tikpat kā ievēdotas viņu sejā, un valodas un darbošanās ziņā viņi ir it kā savu rosmju attēli. Tāpēc arī viņus mīl vairāk par citiem. Runājot viņu seja drusku aptumšojas, bet kad viņi beiguši runāt, tad pateiktais viss reizē parādās sejā pilnīgi redzams. Arī viss, kas ap tiem rodas, atbilstams to iekšējām rosmēm, parādās tā, ka citi skaidri jauš, ko tas attēlo un nozīmē. Gari, kam patīk darboties slepus, bēg no viņiem jau pa lielu gabalu un paši sev izliekas rāpojam no viņiem prom kā čūskas. Kas laulības pārkāpšanu uzskatījuši par

noziegumu un dzīvojuši šķīstā laulības mīlestībā, tie vairāk par citiem ir debess kārtībā un formā un tamdēļ arī vienā skaistumā un pastāvīgas jaunības ziedonī. Viņu mīlestības patikas ir neizteicamas un vēl mūžam pieaug, jo šīnī mīlestībā ieplūst visi debess prieki un patikas, tāpēc ka tā nolaižas no Kunga saistības ar debesi un baznīcu un vispār no labā saistības ar patieso — saistības, kas ir pati debess vispār un ikvienā eņģeļi daļēji (skat. agrāk teikto 366. – 386. nr.). Viņu ārējās patikas cilvēku vārdiem nav aprakstāmas. Bet tas vēl ir maz, kas še sacīts par patiku atbildumiem tajos, kuri ir debešķīgā mīlestībā.

490. No sacītā iespējams spriest, ka visu cilvēku patikas pēc nāves pārvēršas par tām atbilstošām patikām, pašai mīlestībai tamēr paliekot mūžam tai pašai. Tāda ir, piemēram, laulības mīlestība, mīlestība uz taisno, godīgo, labo un patieso, uz zināšanām un atziņām, saprātības un gudrības mīlestība un pārējās. No tām, kā strauts no sava avota, izriet patikas, kas arī paliek, bet paceļas augstākā pakāpē, kļūdamas no dabīgām garīgas.

PAR CILVĒKA PIRMO STĀVOKLI PĒC NĀVES

491. Ir trīs stāvokļi, kas cilvēkam pēc nāves jāpārdzīvo, pirms viņš nokļūst vai nu debesī, vai ellē: pirmais ir viņa ārienes, otrais — iekšienes un trešais — sagatavošanas stāvoklis. Šos stāvokļus cilvēks pārdzīvo garu pasaulē. Ir tomēr daži, kas šajos stāvokļos nenāk, bet tūdaļ pēc nāves tiek vai nu pacelti dabesī, vai iemesti ellē. **Kas tūdaļ tiek pacelti debesī, ir tādi, kas jau atdzimuši un šādā kārtā jau pasaulē sagatavoti debesij.** Kas tā atdzimuši un sagatavoti, ka viņiem līdz ar ķermeni jāatmet vēl tikai dabīgie sārņi, tos eņģeļi tūdaļ aizved uz debesi. Es redzēju tādus, kas pēc nāves stundas tūdaļ bija turp pacelti. **Kas, turpretī, iekšēji bijuši ļaundabīgi un tikai ārēji šķītuši labi esam, tātad savu ļauno dabu vēl papildinājuši ar viltu, un labu ārieni izlietojuši par krāpšanas līdzekli, tos tūdaļ iemet ellē.** Es redzēju arī dažus tādus tūdaļ pēc nāves iemestus ellē un vienu sevišķi viltīgu krītam ar galvu uz leju un kājām gaisā, bet citus atkal citādi. Ir arī tādi, ko tūdaļ pēc nāves iemet alās, tādējādi atšķirot no pārējiem garu pasaulē, un tad pārmaiņus laiž no turienes ārā un liek atkal atpakaļ. Šie ir tādi, kas, slēpdamies aiz ārējas laipnības, rikojušies ar tuvāko ļaunprātīgi. Bet šo — tā vienu, kā otru — nav daudz, salīdzinot ar tiem, kas tiek paturēti garu pasaulē un tur saskaņā ar dievišķo kārtību sagatavoti debesij vai ellei.

492. Runājot par pirmo, proti ārienes stāvokli, | jāsaka, ka | tanī cilvēks nonāk tūlīt pēc nāves. Ikvienā cilvēkā — garīgi raugoties — izšķir ārējos un iekšējos iecirkņus. Ar ārējiem gara iecirkņiem tas pielāgo savu ķermeni pasaulē — sevišķi seju, runu un žestus — sadzīvei ar citiem; bet iekšējie ir viņa paša gribas un no tās izrietošās domāšanas iecirkņi, kas reti parādās sejā, runā un žestos, jo cilvēks jau no bērnības ir pieradinājies izrādīt draudzību, labvēlību un godīgumu, bet paša gribas domas apslēpt. Tamdēļ arī pēc ārējā izskata viņa dzīve izliekas tikumiski un pilsoniski laba, lai kāda būdama savā iekšienē. Šī izskata pēc cilvēks pats savu iekšieni gandrīz nepazīst un arī nepiegiež tai vērību.

493. Cilvēka pirmais stāvoklis pēc nāves ir līdzīgs viņa stāvoklim pasaulē, tāpēc ka tad viņš tāpat ir savā ārienē. Viņam ir arī tāda pat seja, valoda un dabīgais prāts, tātad arī tāda pat tikumiska un pilsoniska dzīve. Aiz šī iemesla — nepiegiežot vērību tam, kas viņam | tur | atgadās un ko eņģeļi viņam pēc uzmodināšanas sacījuši, proti, ka viņš tagad ir gars (450. nr.) — viņš tad gluži tāpat apzinās, it kā vēl būtu pasaulē. Tā viena dzīve turpinās otrā, un nāve ir tikai pāreja.

494. Tā kā nu jaunpienākušais cilvēka gars pēc savas dzīves pasaulē ir tāds | kā nupat aprakstīts |, tad draugi un paziņas, kas viņam pasaulē bijuši, viņu pazīst, jo gari, tuvu pienākuši, to jauš ne tikai no sejas un valodas, bet arī no viņa dzīvības sfairas. Ikviens viņā dzīvē, domādams par otru, iztēlo sev viņa seju un līdz ar to arī vēl citas viņa dzīvības pazīmes, un, to darot, otrs ierodas kā saukts un atvests. Tas garīgajā pasaulē notiek tāpēc, ka domas tur tiek pārnestas un arī telpas nav tādas kā dabīgajā pasaulē (skat. agrāk teikto 191. – 199. nr.). Tālab visus, tikko viņā dzīvē nonākušus, draugi, radi un, kas daudz-maz viņus pazīnuši, atkal pazīst; un viņi arī savā starpā sarunājas un pēc tam biedrojas atkarībā no draudzības pasaulē. Vairākreiz dzirdēju no pasaules atnākušos priecājamies, redzot atkal savus draugus, un draugus savukārt priecājamies, ka tie pie viņiem atnākuši. Ir parasts, ka laulātie sastopas un viens otru apsveic, pavada arī kādu laiku kopā, ilgāku vai īsāku — atkarībā no viņu kopdzīves patikas pasaulē. Ja viņus nav saistījusi patiesa laulības mīlestība, kas ir sirdsprātu saistība debešķīgās mīlestības pēc, tad viņi pēc zināma kopdzīves laika šķiras. Ja, turpretī, laulāto sirdsprāti bijuši savā starpā nesaderīgi un iekšēji viens no otra novērsušies, tad tas izpaužas atklātā naidā un brīžiem pat savā starpā kaujoties; un

tomēr viņi nešķiras tik ilgi, kamēr nav nonākuši otrajā stāvoklī, par ko drīz būs runa.

495. Tā kā jaunpienākušo garu dzīve necik neatšķiras no dzīves dabīgajā pasaulē un viņi neko nezina par savas dzīves stāvokli pēc nāves, nedz arī par debesi un elli — neskaitot, ko mācījušies par to no Vārda burta un sludināšanas saskaņā ar to — tad izbrīnījušies, ka viņiem ir ķermenis ar visiem jutekļiem tāpat kā pasaulē un ka viņi arī tamlīdzīgas lietas redz, viņi vēlas zināt, kāda ir debess, kāda ir elle un kur tās ir. Tad nu draugi viņus pamāca par mūžīgas dzīvības stāvokli un arī izvadā pa dažādām vietām un sabiedrībām, dažus aizved uz pilsētām, dārziem un parkiem, lielāko tiesu pie dažādiem krāšņumiem, tāpēc ka tie iepriecina cilvēka sirdsprāta ārieni, kurā viņi ir. Pārmaiņus viņus pārceļ pašu domās, kādas viņiem, ķermenī dzīvojot, bijušas par savas dvēseles dzīvi pēc nāves, tāpat par debesi un elli, atkārtojot to tik ilgi, kamēr viņi sajūt, ka nav to nemaz zinājuši un arī baznīca to nezina. Gandrīz visi kāro zināt, vai nāks debesī. Lielākā daļa tic, ka nāks, tāpēc ka pasaulē viņi dzīvojuši tikumiski un pilsoniski labu dzīvi. Tomēr viņi nepadamā, **ka ļaunie un labie dzīvo ārēji līdzīgu dzīvi — tāpat citiem dara labu, apmeklē dievnamus, klausās sludināšanu un lūdz Dievu — un nemaz nezina, ka ārējā darbošanās un ārējā dievkalpošana neko nenozīmē, bet gan iekšējā, no kā ārējā izriet.** No vairākiem tūkstošiem tikko viens zina, kas ir cilvēka iekšiene, un ka tanī viņam ir debess un baznīca. Vēl mazāk ir to, kas zina, ka ārējā darbošanās ir tāda, kādi ir cilvēka nolūki un domas un kāda tanīs ir viņa mīlestība un ticība, no kā ārējā darbošanās izriet. Viņus pamācot, **viņi arī vēl neaptver, ka domāšana un gribēšana arī ko nozīmē, bet domā, ka vienīgi runāšana un darbošanās.** Tādi ir lielāko tiesu tie, kas mūsu dienās no kristīgās pasaules nonāk viņā dzīvē.

496. Labie gari allaž visādi pārbauda, kādi viņi ir, jo šinī pirmajā stāvoklī ļaunie tāpat runā patiesības un dara labu kā labie. Jo, kā agrāk teikts, | pilsoniskās | valstīs dzīvodami un pakļauti likumiem — ārēji raugoties — viņi tikpat tikumiski dzīvojuši, ieguvuši taisnīguma un godīguma slavu un noskaņojuši savā labā citu prātus, tādējādi tikdami goda vietās un vairodami sev bagātību. Ļaunos garus var izšķirt no labajiem, pirmkārt, pēc tā, ka ļaunie kāri ievēro visu, ko viņiem saka par ārējām lietām, bet maz ko no tā, ko par iekšējām, proti, baznīcas un debess lietām — patieso un labo. Viņi to gan arī klausās, bet bez uzmanības un prieka. Viņus pazīst arī no tam, ka viņi bieži griežas uz zināmām pusēm un, savā vaļā atstāti, iet ceļus, kas ved uz turieni. No griešanās uz zināmām pusēm un minēto ceļu staigāšanas, var pazīt mīlestību, kas viņus turp ved.

497. Visi gari, kas pienāk no pasaules, ir gan jau saistīti ar kādu biedrību debesī vai ellē, bet vienīgi savu iekšējo iecirkņu ziņā. Bet iekšējie iecirkņi nevienam nav redzami, kamēr tie ir ārējos, jo ārējie apsedz un glabā sevī iekšējos. Tas sakāms sevišķi par tiem, kas ir iekšējā ļaunajā. Tikai vēlāk, kad gari nonāk otrajā stāvoklī, tie atklāti parādās, tāpēc ka tad atveras iekšējie, bet aizveras ārējie iecirkņi.

498. Šis cilvēka pirmais stāvoklis pēc nāves ilgst dažiem vairākas dienas, dažiem mēnešus vai gadu un retumis kādam ilgāk par gadu. Šī izšķirība atkarājas no iekšējo iecirkņu saskaņas vai nesaskaņas ar ārējiem katrā atsevišķā cilvēkā. Proti, ikviena ārējiem un iekšējiem iecirkņiem jādarbojas vienoti un savstarpēji jāatbilst, un nav brīv nevienam garīgajā pasaulē domāt un gribēt citādi, nekā viņš runā un darbojas. Ikvienam tur jābūt par savas rosmes jeb mīlestības attēlu — tātad, kāds viņš ir savā iekšienē, tādām viņam jābūt arī ārienē. Tālab gara ārējie iecirkņi tiek papriekš atsegti un savesti kļārtībā tā, lai tie iekšējiem noderētu par atbilstošu pamatu.

PAR CILVĒKA OTRO STĀVOKLI PĒC NĀVES

499. Otro cilvēka stāvokli pēc nāves sauc par iekšienes stāvokli, tāpēc ka tad viņš tiek pārcelts savā iekšienē, kas ir viņa sirdsprāta jeb gribas un domāšanas iekšiene; bet āriene, kurā viņš bija savā pirmajā stāvoklī, tad tiek iemidzināta. Ikvienam, piegriežot vērību cilvēka dzīvei, runai un rīcībai, varētu atzīt, ka katram cilvēkam ir savi ārējāki un iekšējāki | sirdsprāta | iecirkņi jeb ārējākas un iekšējākas domas un nolūki, ko iespējams atzīt no sekošā piemēra: Pilsoniskā dzīvē cilvēks domā par citiem tā, kā viņš vai nu no ļaužu valodām par tiem dzirdējis, vai no personiskas satiksmes uztvēris, tomēr nerunā ar tiem tā, kā viņš par tiem domā; un jebšu tie būtu ļaunie cilvēki, tomēr apietas ar tiem laipni. Ka tā ir, pirmkārt var spriest pēc mānītāju un glaimotāju rīcības, kuri runā un darbojas pavisam citādi, nekā domā un grib; un no liekuļiem, kuri runā par Dievu, debesi, dvēseļu glābšanu, baznīcas patiesībām, tēvijas labumu un tuvāko tikpat kā aiz ticības un mīlestības, bet sirdī tomēr tic citādi un mīl tikai sevi vien. No sacītā

iespējams spriest, ka ir divējāda domāšana: viena ārēja un otra iekšēja; ka cilvēki runā no ārējās domāšanas, bet jūt no iekšējās ko citu; un ka šīs divi domāšanas ir viena no otras šķirtas, jo cilvēks uzmanās, ka viņa iekšējā domāšana nieieplūstu ārējā un kaut kādā veidā neizpaustos uz āru. Cilvēks ir tā radīts, lai viņa iekšējā domāšana atbilstības pēc darbotos līdz ar ārējo kā viena; un tās arī darbojas kā viena tajos, kas ir labajā, jo šie tikai labu vien domā un runā. Turpretī tajos, kas ir ļaunajā, iekšējā domāšana nedarbojas līdz ar ārējo ka viena, jo šie domā ļaunu, bet runā labu. Šajos kārtība ir ačgārna, jo labais viņos ir ārpusē, bet ļaunais iekšpusē. Aiz šī iemesla ļaunais | viņos | valda par labo un pakļauj to sev kā kalpu, lai tas noderētu par līdzekli viņu mīlestības mērķu sasniegšanai. Un tā kā šāds mērķis ir tanī labajā, ko viņi runā un dara, tad ir skaidrs, ka šis labais viņos nav labs, bet ir saindēts ar ļauno, lai cik tas, ārēji raugoties, tiem, kuri viņu iekšējo dabu nepazīst, izliktos labs. Citādi ir tajos, kas ir labajā: šajos kārtība nav ačgārna, bet labais no iekšējās domāšanas iedarbojas ārējā un tādējādi arī runā un darbībās, šī ir tā kārtība, kurā cilvēks radīts, jo tādējādi viņa iekšējie iecirkņi ir debesī un tās gaismā; un tā kā debess gaisma ir no Kunga izejošais dievišķais patiesais un tamlīdz arī Kungs debesī (skat. 126. – 140. nr.), tad Kungs viņus arī vada. Tas sacīts zināšanai, ka katram cilvēkam ir iekšēja un arī ārēja domāšana, kas ir viena no otras šķirtas. Runājot par domāšanu, ir jāsaprot ar to arī griba, jo domāšana ceļas no gribas, tāpēc ka neviens nespēj bez šās domāt. No sacītā ir skaidrs, kas ir cilvēka ārienes un kas viņa iekšienes stāvoklis.

500. Runājot par gribu un domāšanu, ar gribu jāsaprot arī tieksme un mīlestība, un tad vēl katra patika un prieks, kas pavada tieksmi un mīlestību, tāpēc ka šīs attiecas uz gribu kā savu subjektu. Jo ko cilvēks grib, to viņš mīl un jūt patīkamu un tas viņu iepriecina; un otrādi: ko cilvēks mīl un jūt patīkamu un kas viņu iepriecina, to viņš grib. Bet ar domāšanu tad nu arī jāsaprot viss, ar ko cilvēks apstiprina savu tieksmi jeb mīlestību, jo domāšana ir tikai gribas izpausmes | forma, lai skaidri atklātos, ko cilvēks grib. Šī forma veidojas dažādu prāta analīžu ceļā, kuru cēlonis ir garīgajā pasaulē un ir cilvēka gara piederums.

501. Ir jāzina, ka cilvēks ir gluži tāds, kāds viņš ir savā iekšienē un nevis no tās šķirtā ārienē. Tas tāpēc, ka iekšējie ir viņa gara iecirkņi un cilvēka dzīvība ir viņa gara dzīvība, jo no tā ķermenis dzīvo; tālab arī, kāds cilvēks ir savā iekšienē, tāds paliek mūžam. Āriene, turpretī — tāpēc ka tā attiecas arī uz ķermeni — pēc nāves atdalās, bet tie viņas iecirkņi, kas paliek pie gara, tiek iemidzināti un kalpo iekšējiem tikai par pamatu kā rādīts iepriekš, kur ir runa par cilvēka atmiņu, kas viņam paliek pēc nāves. No sacītā ir skaidrs, kas īsti ir un kas nav cilvēka piederums: ļaunajiem viss, kas pieder pie viņu ārējās domāšanas, no kuras viņi runā, un ārējās gribas, no kuras viņi darbojas, nav viņu piederums, bet gan | vienīgi | tas, kas pieder pie viņu iekšējās domāšanas un gribas.

502. Pirmajam, tas ir ārienes stāvoklim beidzoties, (par kuru ir runa iepriekšējā nodaļā), cilvēks — gars — tiek pārcelts savas iekšienes jeb iekšējās gribas un no tās izejošās domāšanas stāvokli, kurā viņš bija arī pasaulē, kad, savā vaļā būdams, domāja brīvi un bez piespiešanās. Šinī stāvokli viņš nonāk, pašam neapzinoties, tamlīdzīgi kā arī pasaulē — tuvinot runāšanai vistuvāk esošo domāšanu jeb to, no kuras viņš runā, iekšējai un tanī paliekot. Tāpēc cilvēks — gars — šinī stāvokli būdams, ir sevī pašā un savā īstenajā dzīvē jo brīvi no paša rosmes domāt ir pati cilvēka dzīvība un tā ir arī viņš pats.

503. Šinī stāvokli gars domā no savas īstenās gribas, tātad no savas īstenās rosmes jeb mīlestības. Tad viņa domāšana ar gribu ir vienota, un proti, tādā mērā, ka viņš tad gandrīz neliekas domājam, bet vienīgi gribam. Gandrīz tas pats jāsaka par runāšanu, ar to izšķirību tomēr, ka runājot gars jūt zināmas bažas, ka viņa gribas domas neparādītos kailas, jo šādas bažas no pilsoniskas dzīves pasaulē ir arī kļuvušas par viņa gribas sastāvdaļu.

504. Visi cilvēki, cik viņu ir, pēc nāves tiek pacelti šinī stāvokli, tāpēc ka tas ir viņu gara īstenais stāvoklis. Pirmajā stāvokli cilvēks — garīgi raugoties — ir tāds, kāds viņš bijis sabiedrībā, un šis nav viņa pašā. Ka šis, proti ārienes, stāvoklis (kurā cilvēks ir pēc nāves vispirms un par kuru bija runa iepriekšējā nodaļā) nav viņa pašā, iespējams spriest pēc vairākiem faktiem, piemēram tā, ka gari ne tikai domā, bet arī runā no savas rosmes, jo viņu runa izriet no tās, kā redzams no sacītā un rādītā nodaļā par eņģeļu runāšanu (234. – 245. nr.). Tamlīdzīgi cilvēks domāja pasaulē, pats sevī būdams, jo tādās reizēs nedomāja vis atkarībā no savas ķermeņa runas, bet redzēja tikai to | par ko domāja |, pie tam vienā minūtē vairāk, nekā pēc tam pusstundā varēja izrunāt. Ka ārienes stāvoklis nav cilvēka jeb viņa gara pašā, redzams arī no tam, ka pasaulē, sabiedrībā būdams, viņš runāja saskaņā ar tikumiskās un pilsoniskās dzīves likumiem, un iekšējā domāšana tad valdīja ārējo, tikpat kā viens cilvēks otru, lai nepārkāptu pieklājības un goda robežas. Un vēl tas ir skaidrs no tam, ka, sevī domājot, cilvēks domā arī,

kā viņam jārunā un jādarbojas, lai citiem patiktu un iemantotu to draudzību, labvēlību un žēlastību, un proti ārēji, tātad citādi, nekā tas notiktu pēc viņa paša gribas. No sacītā ir skaidrs, ka iekšienes stāvoklis, kurā gars tiek pārcelts, ir viņa paša, tātad arī cilvēka īstenais stāvoklis, viņam pasaulē dzīvojot.

505. Garam savas iekšienes stāvokli esot, kļūst skaidri redzams, kāds cilvēks bijis sevī pasaulē, jo viņš tad darbojas no savas pašdabas. Kas pasaulē iekšēji bijis labajā, tas tad darbojas prātīgi un gudri, un pat vēl gudrāk nekā pasaulē, tāpēc ka ir atraisīts no sakara ar ķermeni un līdz ar to arī no zemes lietām, kuras | viņa domāšanu | aptumšoja un it kā aizmigloja. Kas, turpretī, pasaulē bijis ļaunajā, tas darbojas muļķīgi un neprātīgi, un pat vēl neprātīgāk nekā pasaulē, tāpēc ka jūtas brīvs un nepiespiests. Proti, pasaulē dzīvojot, viņš bijis prātīgs | tikai | savā ārienē, ar to izrādīdams prātīgu cilvēku, un tāpēc, ārieni viņam atņemot, atklājas viņa neprāts. Ļaunais, kas ar savu ārieni tēlo labu cilvēku, ir pielīdzināms glītam, nospodrinātam un ar segu pārklātam traukam, kurā glabājas visādi netīrumi — saskaņā ar Kunga izteicienu: “Jūs esat līdzīgi nobalsinātiem kapiem, kas no ārienes izskatās jauki, bet iekšā ir pilni mironu kaulu un visādas netīrības” (Mt. 23:27).

506. Visi, kas pasaulē dzīvojuši labajā un darbojušies pēc sirdsapziņas, jeb tie, kas atzinuši Dievišķo un mīlējuši dievišķās patiesības, un vēl sevišķi, kas tās izlietojuši dzīvē, — pārcelti savās iekšienes stāvoklī, izliekas paši sev kā no miega pamodušies un nu nomodā esam; arī kā no tumsas iznākuši gaismā. Domādami no iekšējas gudrības, viņi domā debess gaismā un, darbotamies aiz iekšējas tiesmes, darbojas no labā. Debess arī ieplūst viņu domās un rosmēs ar tādu svētlaimes un iekšējas patikas sajūtu, par kādu viņi agrāk nekā nebija zinājuši, jo viņiem tad ir sakars ar debess eņģeļiem. Tad viņi atzīst arī Kungu un **pagodina To ar pašu savu dzīvi**, jo, būdami savas iekšienes stāvoklī, viņi dzīvo savu īsteno dzīvi, kā nupat (505. nr.) teikts. Turklāt vēl tie atzīst Kungu un pagodina Viņu no brīvas gribas, jo brīvība ir iekšējas rosmes piederums, šādā kārtā tie arī atstāj svētu ārieni un nonāk **svētā iekšienē**, kurā **īstēni pastāv pati dievkalpošana**. Tāds ir to stāvoklis, kas dzīvojuši kristīgu dzīvi saskaņā ar Vārda baušļiem. Bet gluži pretējs ir to stāvoklis, kas pasaulē dzīvojuši ļaunajā, bez sirdsapziņas, un tāpēc arī nolieguši Dievišķo. Proti, visi, kas dzīvo ļaunajā, iekšēji Dievišķo noliedz, lai cik viņi ārēji šķistu to nevis noliedzam, bet atzīstam, jo Dievišķā atzīšana un ļauna dzīve ir viena otrai pretēja. Tādi cilvēki, nonādami viņā dzīvē savas iekšienes stāvoklī, kad viņus dzird runājam un redz darbojamies, izskatās kā muļķi. Savu ļauno kāribu dēļ viņi dara neģēlības, citus nicina, nievā un zaimo, naido, atriebjas, izdomā krāpšanas, pie kam daži to dara ar tādu viltību un ļaunprātību, ka gandrīz nav ticams, ka tādas īpašības ir kādā cilvēkā. Jo tad viņi ir stāvoklī, kurā var brīvi darboties pēc savas gribas domām, nebūdami vairs ārienē, kas tos pasaulē savaldīja un turēja grožos. Vārdu sakot, viņiem atņemts prāts, jo pasaulē prāts viņiem atradās nevis iekšējos, bet ārējos iecirkņos, un tomēr arī tad vēl viņi paši sev šķiet gudrāki par citiem. Tādi būdami un šinī otrajā stāvoklī atrazdamies, viņi pēc īsiem starpbrīžiem tiek pārcelti atpakaļ savas ārienes stāvokļos, ļaujot tad atminēties, ko viņi darījuši, iekšienes stāvoklī būdami. Daži tad nokaunas un atzīst, ka ir bijuši neprātīgi, daži arī nekaunas, daži dusmojas, ka nav ļauts viņiem pastāvīgi atrasties savas ārienes stāvoklī. Bet šiem parāda, kādi tie tad būtu, ja pastāvīgi atrastos šinī stāvoklī: slepenībā tie tomēr dzītos pēc tā paša | ļaunā | un, izrādīdami šķietami labu, godīgu un taisnu ārieni, pavedinātu tos, kam vientiesīga sirds un ticība. Arī paši sevi tie tad viscaur samaitātu, jo to ārējie iecirkņi beidzot iedegtos tādā pat liesmā kā iekšējie, kas tad saēstu visu viņu dzīvību.

507. Gari šinī otrajā stāvoklī parādās gluži tādi, kādi bijuši sevī pasaulē, un tad arī atklāti izrāda, ko slepenībā darījuši un runājuši. Jo tad, ārienei viņus vairs nesavaldot, viņi atklāti runā un arī iedrošinās darīt to pašu, nebūdami ļaunas slavas kā pasaulē. Garus tad arī pārceļ vairākos viņu ļaunuma stāvokļos, lai parādītu eņģeļiem un labiem gariem, kādi viņi ir. Tā apslēptais parādās un slepus darītais atklājas saskaņā ar Kunga vārdiem: “Nekas nav apslēpts, kas netiks atklāts, un nekā nav slepens, kas netaps zināms. Ko esat teikuši tumsā, to dzirdēs gaismā, un ko esat runājuši ausī, to sludinās no jumtiem” (Lūk. 12:2,3), un citā vietā: “Es jums saku: par ikkatru nelietīgu vārdu, ko cilvēki runās, tiem būs jāatbild tiesas dienā” (Mt. 12:36).

508. Kādi šinī stāvoklī ir ļaunie gari, tas īsos vārdos nav aprakstāms, jo katrs no viņiem tad trako saskaņā ar savām iekārēm, kas ir dažādas, tāpēc minēšu tikai dažus atsevišķus gadījumus, no kuriem iespējams spriest par pārējiem. Kas vairāk par visu mīlējuši sevi, amatos un darba pienākumos raudzīdamies uz savu godu, un lietderīgi darbojušies nevis lietderības labad, rodot tanī prieku, bet savas slavas dēļ, lai uzskatītu viņus cienīgākus par citiem, un šādā kārtā raduši prieku, dzirdot sevi godājam — tie šinī otrajā stāvoklī ir trulāki par citiem. Jo cik kurš mīl sevi, tik viņš attālinās no debess, un cik viņš at-

tālinās no debess, tik arī no gudrības. Bet kas, patmīlībā būdami, bijuši pie tam vēl viltīgi un ar veiklību tikuši goda vietās, tie piebiedrojas visļauņākajiem un iemācās buršanas māku, kura ir dievišķās kārtības nelietīga izlietošana. Ar to viņi tad kaitina un vajā visus, kas neparāda viņiem godu; tāpat uzglūn, ienīst, deg ienaidā un kāro savā negantībā traktot pret tiem, kuri viņiem nepadodas; un visām šīm nelietībām viņi nododas tik, cik ļaunprātīgais pūlis izrāda viņiem labvēlību. Beidzot viņi vēl savā prātā tiko pacelties debesī, lai to izpostītu vai lai viņus pašus pagodinātu kā dievus. Tiktāl viņi nonāk savā ārprātā. *Kas no pāvestu reliģijas tādi bijuši, tie ir vēl neprātīgāki par citiem, jo iedomājas savā prātā, ka viņu varā esot debess un elle un viņi varot pēc patikas grēkus piedot; viņi piedēvē sev visas dievišķās īpašības un sauc sevi par Kristu.* Viņu pārlicība par to ir tāda, ka, ietekmējot citus, tā sajauc prātus un ienes tumsību līdz pat sāpju sajūtai. Viņi ir gandrīz vienādi abos stāvokļos, bet otrajā viņiem nav prāta. Par viņu neprātību un likteni pēc šī stāvokļa būs vēl sevišķi teikts nelielajā rakstiņā “Par pastaro tiesu un izpostīto Bābeli.” Kas radišanu piedēvējuši dabai un tāpēc — jebšu ne ar muti, bet sirdi — nolieguši Dievišķo un līdz ar to arī visas baznīcas un debess lietas, tie šinī stāvoklī, biedrodami ar sev līdzīgiem, sauc par dievu katru, kurš viltībā ir vairāk slīpēts par citiem, un kalpo tam, parādīdami viņam dievišķu godu. Es redzēju šādus garus kādā sanāksmē pielūdzam kādu burvi un vaicājam tam padomu par dabu, pie tam izturamies tik muļķīgi, it kā viņi būtu lopi cilvēku veidā, lai gan starp viņiem bija arī tādi, kas pasaulē bija stāvējuši augstā cieņā vai atkal uzskatīti par mācītiem un gudriem. Citi atkal izturas citādi. No šiem nedaudzajiem piemēriem iespējams spriest, kādi ir tie, kuru iekšējie, proti sirdsprāta, iecirkņi pret debesi ir aizvērti, kā tas ir visos, kas, neatzīdami Dievišķo un nedzīvodami ticības dzīvi, neuzņem nekādu ieplūsmu no debess. Katrs var pats pēc sevis spriest, kāds viņš šādā gadījumā taptu, ja viņam būtu ļauts darboties, nebīstoties likuma un savas dzīvības pēc, un pēc kādām savas ārienes važām, kādas ir bailes, ka neciestu viņa labā slava, tāpat bailes zaudēt godu, pelņu un tamlīdz arī baudas. Un tomēr Kungs arī viņu neprātu savalda, lai tas neietu pāri zināmas lietderības robežām, jo no katra tāda tomēr ir vēl savs labums, | proti, | labie gari viņos redz, kas ir ļauns un kāds tas ir, tāpat arī, kāds ir cilvēks, ja viņu nevada Kungs; un vēl tas labums, ka ar viņu palīdzību līdzīgos ļaunos sapulcē vienkopus un šķir no labajiem; un tad vēl, ka | šādā kārtā | patiesais un labais, ko ļaunie savā ārienē melīgi bija izrādījuši, tiek viņiem atņemts, viņi paši pārnesti savas dzīves ļaunumos un ļaunuma nepatiesībās un tādējādi sagatavoti ellei, jo neviens nenāk ellē, pirms nav savā ļaunajā un ļaunā nepatiesībās, tāpēc ka tur nevienam nav ļauts būt ar dalītu sirdsprātu, proti, citu ko domāt un runāt nekā gribēt. Ikvienam ļaunajam, kas tur atrodas, būs domāt nepatieso no ļaunā un runāt no šī ļaunuma nepatiesā — kā vienu, tā otru gribot, tād pašam to mīlot un jūtot tā patiku un tiksmi — kā viņš pasaulē, savā garā jeb sevī būdams, domāja no iekšējas rosmes. Tas tāpēc, ka griba ir pats cilvēks un nevis domāšana, atskaitot, cik tā ceļas no gribas. Griba ir arī pati cilvēka daba jeb raksturs, un tāpēc — tikt pārceļtam atpakaļ savā gribā nozīmē tikt pārceļtam atpakaļ savā dabā jeb raksturā un arī savā dzīvē. Proti, dzīvojot **cilvēks** pieņem savu dabu un **pēc nāves paliek tāds, kādu dabu viņš sev, pasaulē dzīvojot, ir sagādājis**, pie kam šī ļaunajiem ar domāšanu jeb saprātu vairs nav ne labojama, ne grozāma.

509. Ļaunos garus šinī otrajā stāvoklī — tāpēc ka viņi tad nododas visādiem ļaunumiem — mēdz bieži un smagi sodīt. Sodi garu pasaulē ir daudzējādi. Nekāds personas cienīgums netiek ņemts vērā — vai kāds pasaulē bijis karalis, vai vergs. Katrs ļaunums atnes sev līdzīgu sodu un ir ar to saistīts, un tāpēc: kas ir ļaunumā, tas cieš arī ļaunuma sodu. Neviens tomēr necieš tur sodu tā ļaunuma pēc, ko darījis pasaulē, bet gan tā, ko viņš tad tur dara. Ir tomēr tas pats un vienalga, vai saka, ka viņi cieš sodu pasaulē darīto, vai to ļaunumu dēļ, ko viņi dara viņā dzīvē, jo ikviens taču pēc nāves atgriežas savā dzīvē un šādā kārtā arī tādos pašos ļaunumos, jo cilvēks tad ir tāds, kāds bijis savā ķermeņa dzīvē (470. – 484. nr.). Soda viņus tāpēc, ka bailes no soda ir vienīgais līdzeklis, ar ko savaldīt ļaunumus šinī stāvoklī. Vairs nelīdz ne pamudināšana, ne pamācīšana, ne bailes no likuma un neslavas, jo gari taču darbojas no savas dabas, kas nav ne savaldāma, ne salaužama citādi kā tikai ar sodu. Bet labie gari nemaz netiek sodīti, jebšu arī viņi pasaulē ir darījuši ļaunu, jo viņu ļaunumi negriežas atpakaļ. Man arī vēlēja zināt, ka viņu ļaunumi bijuši citas sugas jeb dabas, jo tie nav darīti ar nodomu pret patieso, un no ļaunas sirds tikai tikdaudz, cik viņiem tā bijusi iedzimta no vecākiem, pie tam ierauti šai ļaunumā aiz aklas patikas, būdami no iekšienes šķirtā ārienē.

510. Katrs nonāk savā biedrībā, kurā viņa gars bijis, viņam pasaulē esot, jo ikkatrs cilvēks — sava gara ziņā — ir saistīts ar kādu vai nu elles, vai debess biedrību: ļaunais ar elles un labais ar debess biedrību. (Ka pēc nāves katrs atgriežas savā biedrībā, redzams 438. nr.). Turp garu ved pakāpeniski, līdz bei-

dzot viņš tanī ieiet. Ļaunais gars, būdams savas iekšienes stāvoklī, griežas pakāpeniski pret savu biedrību, līdz beidzot nostājas tieši pret to, pirms vēl šis stāvoklis ir galā, un, šim stāvoklim beidzoties, pats metas ellē, kur ir viņam līdzīgie. Pati šī mešanās izskatās, it kā viņš kristu ačgārni — ar galvu uz leju un kājām gaisā, un proti tālab, ka ļaunajā garā kārtība ir ačgārņa, jo viņš bija milējis elles, bet atmetis debess lietas. Daži ļaunie šinī otrajā stāvoklī pārmaiņus te ieiet elles, te atkal nāk ārā, bet šie tad neizskatās ačgārni krītam kā tad, kad viņos | labais | ir pilnīgi iznīdēts. Pašu biedrību, kurā tie sava gara ziņā, jau pasaulē būdami, bijuši, arī viņiem parāda, kad tie vēl ir savas ārienes stāvoklī, lai tie zinātu, ka bijuši ellē, jau ķermenī dzīvojot — tikai ne līdzīgā stāvoklī ar tiem, kas ir pašā ellē, bet gan ar garu pasaulē esošiem. Par šo garu stāvokli, salīdzinot ar ellē esošo, būs runa turpmāk.

511. Ļauno garu šķiršana no labajiem notiek šinī otrajā stāvoklī, jo pirmajā viņi vēl ir kopā, tāpēc ka, savā ārienē būdams, gars ir tāds pats kā pasaulē, tātad arī tāpat kā tur ļaunais kopā ar labo un labais ar ļauno. Bet citādi top, kad gars pārcelts savā iekšienē un atstāts paša dabā jeb gribā. Labo šķiršana no ļaunajiem notiek dažādi — parasti, vadādot viņus apkārt pa tām biedrībām, ar kurām viņiem bija labu domu un rosmju sakars pirmajā stāvoklī, šādā kārtā vedot pie tām biedrībām, kuras viņi ar savu ārējo izskatu bija vedinājuši uz domām, ka neesot ļauni. Lielāko tiesu viņus mēdz vest apkārt plašā lokā un it visur rādīt labiem gariem, kādi viņi ir sevī. Viņus redzot, labie gari novēršas, bet kā šie novēršas, tā arī ļaunie gari, ko ved apkārt, griež seju nost no viņiem uz to pusi, kur atrodas elles biedrība, kurā viņi ieies. Neminot vēl citus šķiršanas veidus, kuru ir vairāk.

PAR CILVĒKA TREŠO STĀVOKLI PĒC NĀVES, KAS IR PAMĀCĪŠANAS STĀVOKLIS TIEM, KURI NĀK DEBESĪ

512. Cilvēka jeb viņa gara trešais pēcnāves stāvoklis ir pamācīšanas stāvoklis. Šis ir vienīgi tiem, kas nonāk debesī un top par eņģeļiem, bet ne tiem, kas nonāk ellē. Šos nav iespējams pamācīt, un tāpēc šiem otrais stāvoklis ir arī trešais, kurš beidzas ar to pilnīgu pievēršanos savai mīlestībai, tas ir, tai elles biedrībai, kas ir līdzīgā mīlestībā. Kad tas noticis, tad saskaņā ar šo mīlestību viņi grib un domā; un tā kā šī mīlestība ir ellišķa, tad viņi grib tikai ļauno un domā tikai nepatieso. Ļaunais un nepatiesais, būdams viņu mīlestības piederums, ir viņu patika, un tālab viņi atmet visu labo un patieso, ko agrāk bija pieņēmuši, tāpēc ka tas kalpoja viņu mīlestībai par līdzekli. Labos, turpreti, ved no otrā stāvokļa trešajā, kurā viņus ar pamācīšanu sagatavo debesij, jo neviens nevar citādi tikt sagatavots debesij kā ar labā un patiesā atziņām, tātad ar pamācīšanu; un neviens nevar arī zināt, kas ir garīgs labais un patiesais, tāpat ļaunais un nepatiesais (šie pēdējie ir pirmajiem pretēji), ja viņu nepamāca. Kas ir pilsonisks un tikumisks labais un patiesais, ko sauc par taisno un godīgo, iespējams zināt jau pasaulē, jo tur ir pilsoniski likumi, kuri māca, kas ir taisnais, un arī sabiedrība, kur cilvēks mācās dzīvot pēc tikumiskiem likumiem, kuri visi attiecas uz godīgo un īsto. Turpreti garīgo labo un patieso nemācās vis no pasaules, bet no debess. To gan iespējams zināt no Vārda un baznīcas mācības, kas no Vārda atvasināta, tomēr tas nevar pāriet dzīvē, ja cilvēks savu iekšējo, proti sirdsprāta, iecirkņu ziņā nav debesī. **Bet cilvēks ir debesī, atzīstot Dievišķo un turklāt vēl taisni un godīgi darbojoties, tāpēc ka tā darboties Vārdā pavēlēts.** Tā viņš dzīvo taisni un godīgi Dievišķā, ne sevis un pasaules labad, tas ir, neuzlūkojot sevi un pasauli par mērķiem. Bet tā neviens nevar darboties, ja nav iepriekš pamācīts — proti, ka ir Dievs, debess un elle, arī dzīve pēc nāves, ka Dievu būs mīlēt vairāk par visu un tuvāko kā sevi pašu, un būs ticēt, kas Vārdā teikts, tāpēc ka Vārds ir dievišķs. To visu nezina un neatzīst, cilvēks nevar garīgi domāt un, par to nedomājot, to arī negrib; jo ko cilvēks nezina, to viņš nevar domāt, un ko nedomā, to nevar arī gribēt. Kad nu cilvēks to grib, tad viņa dzīvē ieplūst debess, tas ir, Kungs caur debesi, proti, iedarbodamies gribā, caur šo domāšanā un caur šīm abām dzīvē, jo visa cilvēka dzīve ir no gribas un domāšanas. No sacītā ir skaidrs, ka garīgo labo un patieso cilvēks iemācās nevis no pasaules, bet debess, un var tikt sagatavots debesij tikai ar pamācīšanu. Arī cik Kungs kāda cilvēka dzīvē iedarbojas, tik Viņš to pamāca, jo tik Viņš iededzina gribā tieksmi zināt patiesības un apgaismo domāšanu, lai cilvēks tās zinātu. Cik tas notiek, tik atveras cilvēka iekšējie iecirkņi un tanīs tiek iedēstīta debess. Un tad vēl tādā pašā mērā Dievišķais un debešķīgais ieplūst godīguma rosmēs, kas ir tikumiskās, un taisnīguma rosmēs, kas ir pilsoniskās dzīves piederums cilvēkā, un padara šās arī garīgas; jo tad, rīkojoties godīgi un taisni Dievišķā

labad, cilvēks rīkojas no Dievišķā. Jo godīga un taisna rīcība, kas ir tikumiskās un pilsoniskās dzīves piederums, ja tā notiek aiz šī iemesla | t.i. Dievišķā labad | — ir garīgās dzīves īstenās sekas, un sekās viss, kas pie tām pieder, ir no sava radošā cēloņa: kāds ir šis, tādas ir arī tās.

513. Ar garu pamācīšanu nodarbojas vairāku biedrību eņģeļi, sevišķi tie, kas ir ziemeļu un dienvidu pusē, jo šis eņģeļu biedrības ir saprātībā un gudrībā no labā un patiesā atziņām. Vietas, kur pamācīšana notiek, atrodas uz ziemeļiem. Tās ir dažādas, arī sakārtotas un iedalītas pēc debešķīgā labā šķirām un veidiem, lai visi un katrs atsevišķais tur tiktu pamācīts pēc sava rakstura un uzņemšanas spējas, šīs vietas izplešas ļoti tālu. Turpu Kungs ved labos garus, kas jāpamāca, pēc tam kad viņu otrs stāvoklis garu pasaulē ir galā. Tomēr ne visi tiek turp vesti, jo, kas jau pasaulē pamācīti, tie turpat no Kunga ir arī sagatavoti debesij un tos aizved uz debesi pa citu ceļu: dažus tūdaļ pēc nāves, citus pēc īsa laika, ko viņi pavada kopā ar labiem gariem, kur tad tiek atšķirtas rupjākās no viņu domām un rosmēm, kas viņiem no goda vietām un bagātības pasaulē bija pielipušas, šādā kārtā viņi tiek tīrīti. Citi papriekš tiek vesti | garīga | tukšuma stāvoklī, kas notiek apvidos zem kāju pēdām, kurus sauc par apakšējo zemi, kur dažiem grūti klājas, šie ir tādi, kas nocietinājušies nepatiesībās, tomēr dzīvojuši labu dzīvi, jo apstiprinātas nepatiesības turas cieši, un, pirms tās nav izklīdētas, nav iespējams redzēt patiesības un tamlīdz arī tās uzņemt. Bet par tukšuma stāvokļiem un, kā tanīs nonāk, ir runa “Debešķīgajos noslēpumos”.

514. Visi, kas atrodas pamācīšanas vietās, dzīvo cits no cita šķirti, jo katrs atsevišķais gars iekšēji ir saistīts ar kādu debess biedrību, kurā viņš nokļūš, un tā kā debess biedrības ir sakārtotas pēc debešķīgās formas (skat. agrāk 200. – 212. nr. teikto), tad vietas, kur notiek pamācīšana, arī tāpat ir sakārtotas. Tāpēc, skatoties uz šīm vietām no debess, tur parādās it kā debess mazākā veidā. Tās stiepjas garumā no austrumiem uz rietumiem un platumā no dienvidiem uz ziemeļiem, bet to platumšāks šķietami mazāks par garumu. Sakārtojums vispār šāds: priekšā ir tie, kas miruši bērnībā un līdz pirmajam jaunības laikmetam uzaudzināti debesī. Pēc tam kad viņi pavadījuši savu bērnību pie audzinātājam, Kungs ved viņus turp un viņi tiek mācīti. Aiz šīm vietām nāk tās, kur māca pieaugušus mirušos, kas bijuši patiesības rosmēs, būdami dzīves labajā. Bet aiz šiem atrodas muhamedāņu reliģijas piederīgie, kas pasaulē dzīvojuši tikumisku dzīvi, atzinuši vienu dievišķo | būtņi | un Kungu par īsteno pravieti. Viņi, atkāpušies no Muhameda, tāpēc ka šis viņiem nekā nespēj līdzēt, nāk pie Kunga, pielūdz Viņu un atzīst Viņa dievišķību, pēc kam tiek pamācīti kristīgā reliģijā. Aiz šiem vēl tālāk uz ziemeļiem ir vietas, kur māca dažādos pagānus, kas pasaulē dzīvojuši labu dzīvi saskaņā ar savu reliģiju, no kam guvuši zināmu sirdsapziņu un rīkojušies taisni un pareizi — ne tik daudz savu valstisko cik reliģisko likumu pēc, kurus uzskatījuši par svēti turamiem, ko nekādā ziņā ar darbiem nebūs pārkāpt, šos visus, kad viņi pamācīti, viegli vest pie Kunga atzīšanas, tāpēc ka sirdī viņi atzīst, ka Dievs nav vis neredzams, bet redzams — Cilvēka veidā. Šo ir vairāk nekā pārējo, un labākie starp tiem ir no Āfrikas.

515. Bet visus nemāca vienādi, nedz arī tās pašas debess biedrības. Kuri no bērnības uzaudzināti debesī, tos māca iekšējo debesu eņģeļi, Jo viņi taču nekā no reliģijas nepatiesībām nav uzņēmuši, nedz arī aptraipījuši savu garīgo dzīvību ar goda vietu un bagātību padibenēm pasaulē. Pieaugušus mirušos lielāko tiesu māca zemākās debess eņģeļi, tāpēc ka šie ir viņiem vairāk piemēroti nekā iekšējo debesu eņģeļi, kas ir iekšējākā gudrībā, kuru tie vēl neuzņem. Muhamedāņus māca eņģeļi, kas agrāk paši pie šās reliģijas piederējuši, bet vēlāk pievērsušies kristīgajai reliģijai. Pagānus atkal māca viņu eņģeļi.

516. Visa mācīšana tur notiek no mācības, kas atvasināta no Vārda, un nevis no paša Vārda bez mācības. Kristiešiem māca debešķīgo mācību, kas pilnīgi saskan ar Vārda iekšējo saturu; pārējiem, kā muhamedāņiem un pagāniem — mācības, kas piemērotas viņu saprašānai un atšķiras no debešķīgās vienīgi ar to, ka garīgo dzīvi viņiem māca ar tikumiskās dzīves palīdzību, kura saskan ar viņu reliģijas dogmu labo, no kuras reliģijas viņi savu dzīvi pasaulē bija atvasinājuši.

517. Mācīšana debesis izšķiras no mācīšanas virs zemes ar to, ka atziņas¹⁾ tur sniedz nevis atmiņai, bet dzīvei. Proti, garu atmiņa ir viņu dzīvība, tāpēc ka viņi uzņem un piesavējas visu, kas saskan ar viņu dzīvību, bet neuzņem un nebūt nepiesavējas, kas ar to nesaskan; jo gari ir rosmes, un tāpēc viņiem ir cilvēka veids, līdzīgs viņu rosmēm. Tādus viņus pastāvīgi iedvesmo patiesības rosme dzīves lietderības labad, jo Kungs gādā, lai katrs mīlētu lietderību, kas saskan ar viņa raksturu, šo mīlestību vēl pacilā cerība, ka viņi kļūs par eņģeļiem. Un tā kā katra lietderīga kalpošana debesī attiecas uz kopējo kalpošanu Kunga valstībai, kas tur ir viņu tēvija, un katra īpatnējā un atsevišķā kalpošana tik ir teicama, cik tā

1) Autors ‘cogitationes’ (domas vieta domājis laikam ‘cognitiones’ (atziņas). (Tulkot, piez.)

tiešāk un vairāk ir vērsta uz kopējo, tad arī visi īpatnējie un atsevišķie lietderīguma veidi, kuri ir neskaitāmi, ir labi un debešķīgi. Tāpēc ikvienā garā patiesības rosme saistās ar lietderības rosmi tiktāl, ka tās darbojas kā viena. Ar to patiesība tiek iedēstīta lietderībai, tā ka patiesības, ko viņi mācās, ir lietderīguma | jeb praktiskas | patiesības. Tā eņģelgarus māca un sagatavo debesi. Ar viņu lietderīgumu saskanīga patiesības rosme tiek viņos iedēstīta dažādiem līdzekļiem, kuru lielākā daļa pasaulē ir nepazīstami. Sevišķi tas tiek darīts ar lietderīgumu attēliem, kas garīgajā pasaulē pieņem tūkstoš dažādus veidus un ir tik pievilcīgi un jauki, ka pārņem garu, sākot no viņa iekšējiem, tas ir sirdsprāta, līdz ārējiem jeb ķermeņa iecirkņiem, šādā kārtā ierosminot viņu viscauri. No tam gars top it kā pats savs lietderīgums, un tāpēc, nonākot savā biedrībā, kurā ar pamācīšanu tiek ievadīts, viņš, būdams savā lietderīgumā, ir savā dzīvībā. No sacītā redzams, ka nākšana debesī nav atkarīga no atziņām, kas ir ārējas patiesības, bet no pašas dzīves, kura ir ar atziņām ievadīta lietderības dzīve.

518. Bija gari, kas pasaulē bija domājuši un tamdēļ bija pārliecināti, ka nāksot debesi un tikšot tur uzņemti drīzāk par citiem, tāpēc ka viņi bija mācīti un zināja daudz ko no Vārda un savu baznīcu mācībām, iedomādamies šādā kārtā, ka esot gudri un tie, par kuriem teikts (Dan. 12:3), ka tie “spīdēs kā izplatījuma spožums un zvaigznes”. Bet viņus pārbaudīja, vai viņu atziņas bija atmiņā vai dzīvībā. Tos, kas bija īstā patiesības rosmē — no ķermeniskām un pasaulīgām interesēm brīvas lietderības labad, kura sevī ir garīga lietderība — pēc tam kad bija pamācīti, arī uzņēma debesi. Un tad viņi dabūja zināt, kas spīd debesi, proti, dievišķais patiesais (kas tur ir debess gaisma) lietderīgumā, kurš ir pamats, kas uzņem šīs gaismas starus un pārvērš tos dažādā spožumā. Bet kuri no viņiem atziņas bija uzkrājuši tikai atmiņā un ieguvuši no tām vienīgi prasmi prātot par patiesībām un apstiprināt to, ko bija uzņēmuši par saviem principiem (kuri, arī nepatiesi būdami, pēc apstiprināšanas likās viņiem patiesi) — tos — tālab ka viņi nebūt nebija debess gaismā un tomēr aiz augstprātības (kas lielāko tiesu piemīt šādai saprātībai) iedomājās sevi esam vairāk mācītus par citiem, pie tam domādami, ka tāpēc nāksot debesi, kur eņģeļi viņiem kalpošot — tos, lai viņus no savas aplamās ticēšanas atbrīvotu, pacēla līdz pirmajai jeb zemākajai debesij, lai ievestu kādā eņģeļu biedrībā. Bet, pie ieejas pienākušiem, viņiem no debess gaismas iespaids sāka aptumšoties acis, tad jukt saprāts, līdz beidzot viņi cīnījās ar elpas trūkumu kā mirēji; un, sajuzdami debess siltumu, kas ir debešķīgā mīlestība, viņi sāka mocīties kā aiz iekšējām sāpēm. Tāpēc viņus no turienes nometa lejā un pēc tam pamācīja, ka eņģeļi veido nevis atziņas, bet pati dzīvība, kas ar atziņām iegūta. Jo atziņas par sevi ir ārpus debess, bet dzīvība, kas ar atziņām iegūta, ir debesi.

519. Pēc tam kad gari iepriekš minētajās vietās ar pamācīšanu debesij sagatavoti — tas notiek īsā laikā, tāpēc ka viņiem ir garīgi priekšstati, kas aptver vairākas lietas uzreiz — viņus ietērpj eņģeļu drēbēs, kuras lielāko tiesu ir spoži baltas it kā no smalka audekla, un tā sagatavotus noved uz ceļa, kas ved augšup uz debesi, kur viņus nodod sargātājiem eņģeļiem, pēc kam atkal citi eņģeļi viņus uzņem un ievēd biedrībās un to dažādajos laimes baudījumos. Pēc tam Kungs ved katru savā biedrībā, kas arī notiek pa dažādiem, dažreiz aplinku ceļiem. Ceļus, pa kuriem viņus ved, nezina neviens eņģelis, bet vienīgi Kungs. Savā biedrībā nonākot, atveras viņu iekšējie iecirkņi, un tā kā tie ir vienveidīgi ar tās biedrības eņģeļu iekšējiem iecirkņiem, tad viņus pazīst un ar prieku uzņem.

520. Sacītam piemētināšu vēl kaut ko vēra ņemamu par ceļiem, kuri no šīm vietām ved uz debesi, pa kuriem ievēd jaunpienākušos eņģeļus. Ir astoņi ceļi, pa divi no katras mācību vietas, no kuriem viens uziet austrumu, otrs rietumu virzienā. Kas nāk Kunga debešķīgajā valstī, tos ievēd pa austrumu ceļu, bet kas garīgajā, tos pa rietumu ceļu. Četri ceļi, kas ved uz Kunga debešķīgo valsti, parādās rotāti eļļas un dažādu sugu augļu kokiem, bet uz Kunga garīgo valsti vedošie — rotāti vīna un lauru kokiem. Tas ir atbilduma pēc, jo vīna un lauru koki atbilst patiesā rosmei un tā lietderīgumiem, bet eļļas un augļu koki — labā rosmei un tā lietderīgumiem.

NEVIENS NENĀK DEBESĪ AIZ TIEŠAS ŽĒLSIRDĪBAS

521. Kas nav pamācīti par debesi un ceļu uz turieni, tāpat par debess dzīvību cilvēkā, tie domā, ka uzņemšana debesī notiekot vienīgi aiz žēlsirdības, ko parādot tiem, kuri ir ticībā un par kuriem Kungs iestājoties kā starpnieks. Tādējādi uzņemšana debesī esot vienīgi ielaišana aiz žēlastības, un tāpēc visi cilvēki, cik tik viņu ir, varot tikt glābti aiz labpatikas. Daži pat domā, ka arī visi, kas ir ellē, varot tikt glābti. Bet kas tā domā, tie nezina nekā par cilvēku, proti, ka viņš ir gluži tāds, kāda ir viņa dzīvība, un

viņa dzīvība tāda, kāda viņa mīlestība — ne tikai iekšējos, tas ir gribas un saprāta, bet arī ārējos, tas ir ķermeņa, iecirkņos, pie kam ķermeņa forma ir tikai ārējs veidojums, kurā iekšējie iecirkņi izpaužas redzamā veidā. Tādējādi viss cilvēks ir viņa paša mīlestība (skat. agrāk teikto 363. nr.). Viņi nezina arī, ka ķermenis nedzīvo pats no sevis, bet no sava gara, ka cilvēka gars ir viņa īstenā rosme, bet garīgais ķermenis — viņa rosme cilvēka veidā, kāda tā pēc nāves arī parādās (skat. agrāk teikto 453. – 460. nr.). To nezinot, cilvēks var tikt pamudināts ticēt, ka glābšana ir tikai dievišķa labpatika, ko sauc par žēlsirdību un arī žēlastību.

522. Bet papriekš pasakāms, kas ir dievišķā žēlsirdība. Tā ir tīra žēlsirdība pret visu cilvēci — vēlēšanās to glābt — kas arī allaž pavada ikvienu cilvēku, nekad nevienu neatstādama, un tās dēļ arī top glābts katrs, kas tik vien var tikt glābts. **Bet cilvēks nevar tikt glābts citādi kā tikai ar dievišķiem līdzekļiem, ko Kungs Vārdā atklājis, šie dievišķie līdzekļi, ko sauc par dievišķām patiesībām, māca kā cilvēkam būs dzīvot, lai viņu varētu glābt.** Kungs ar šīm patiesībām vada cilvēku uz debesi un ar tām arī iedveš viņam debess dzīvību. To Kungs dara visiem; bet **debess dzīvību nav iespējams iedvest nevienam, kas neatturas no ļauna**, jo ļaunais stāv tai ceļā. Tāpēc arī: par cik cilvēks atturas no ļaunā, tik Kungs viņu ar Saviem dievišķajiem līdzekļiem vada aiz tīras žēlsirdības, sākot no bērnības līdz mūža galam pasaulē un pēc tam mūžībā. Tas domāts ar dievišķo žēlsirdību. No sacītā ir skaidrs, ka Kunga žēlsirdība ir tīra, bet nav tieša, tas ir, ka visi aiz labpatikas tiktu glābti, lai būtu dzīvojuši kā dzīvodami.

523. Kungs nekad neko nedara pret kārtību, tāpēc ka Viņš pats ir kārtība. No Kunga izejošais dievišķais patiesais veido kārtību, un dievišķās patiesības ir kārtības likumi, ar kuriem saskaņā Kungs vada cilvēku. Tāpēc glābt cilvēku aiz tiešas žēlsirdības — ir pret dievišķo kārtību, un kas ir pret dievišķo kārtību, tas ir arī pret pašu Dievišķo. Dievišķā kārtība ir debess cilvēkā, un to cilvēks ir sevī sagrozījis, dzīvodams pret kārtības likumiem, kas ir dievišķās patiesības. Šinī kārtībā Kungs atgriež cilvēku aiz tīras žēlsirdības saskaņā ar kārtības likumiem; un ciktāl cilvēks tiek tanī atgriezts, tik viņš uzņem debesi sevī, un kas uzņem debesi sevī, tas nāk debesī. No tam atkal ir skaidrs, ka Kunga dievišķā žēlsirdība ir tīra, bet ne tieša.

524. Ja cilvēkus varētu glābt aiz tiešas žēlsirdības, tad visi arī tiktu glābti, arī ellē esošie; un elles pat nemaz nebūtu, tāpēc ka Kungs ir pati žēlsirdība, pati mīlestība un pats labais. Tālab ir pret Viņa dievišķību teikt, ka Viņš var glābt visus tieši un tomēr neglābj. No Vārda zināms, ka Kungs grib glābt visus, un negrib nevienu pazudināt.

525. Lielākā daļa to, kas no kristīgās pasaules nonāk viņā dzīvē, nes sev līdzīgu ticību, ka tikšot glābti aiz tiešas žēlsirdības, tāpēc ka viņi to izlūdzas. Bet, pārbaudot viņus, izrādās: viņi ticējuši, ka debesi nākt esot vienkārši tikt tur ielaistam, un tur ielaistie esot debešķīgā priekā — nemaz nezinādami, kas ir debess un debešķīgs prieks. Tālab viņiem sacīja, ka Kungs debesi nevienam neliedz, un arī viņi, ja vien vēlas, var tikt debesī ielaisti un tur uzturēties. Tos, kas vēlējas, arī ielaida. Bet, jau uz sliekšņa vien stāvot, no debess siltuma dvesmas (šis siltums ir mīlestība, kurā ir eņģeli) un debess gaismas iespaida (ši gaisma ir dievišķais patiesais) viņiem uznāca tāds žņaudzējs, ka debešķīgā prieka vietā viņi juta sevī ellišķas mokas. Tā satriekti, pa galvu, pa kaklu viņi metās no turienes prom. Tā viņus ar dzīvu pieredzi pamācīja, ka debess nevienam nevar tikt dota aiz tiešas žēlsirdības.

526. Runāju reiz par šo lietu ar eņģeļiem un sacīju, ka pasaulē lielākā daļa cilvēku, kas dzīvo ļaunajā — runājot ar citiem par debesi un mūžīgo dzīvību — to vien saka, ka debesi nākt esot tikai tikt tur ielaistam vienīgi aiz žēlsirdības; un ka tā tic galvenokārt tie, kas par vienīgo glābšanas līdzekli uzskata ticību, jo viņi pēc savas reliģijas neraugās ne uz dzīvi, ne mīlestības darbiem, kuri veido dzīvi, tātad ne uz kādiem citiem līdzekļiem, ar ko Kungs iedveš cilvēkam debesi un padara viņu spējīgu uzņemt debešķīgo prieku. Šādā kārtā ikvienu darbošanās līdzekli atmezdami, viņi principa dēļ ir spiesti galvot, ka cilvēks nāk debesī vienīgi aiz žēlsirdības, uz ko pēc viņu ticības Dievu Tēvu pamudinot Dēla starpniecība. Eņģeli uz to sacīja sekošo: Viņi gan zinot, ka šāda dogma neatvairāmi izriet no pieņemtā principa par kailo ticību vien; un tā kā šī dogma | pašreizējā baznīcā | esot galvenā un tanī — tāpēc ka tā nav patiesa — nekāda gaisma no debess nevarot ieplūst, tad no tam ceļoties nezināšana, kāda pašlaik ir baznīcā, proti, par Kungu, debesi, dzīvi pēc nāves, debess prieku, mīlestības un labprātības būtību un vispār labo un tā saistību ar patieso; tāpat arī par cilvēka dzīvību — no kam un kāda tā ir — un šī dzīvība taču nekādā gadījumā cilvēkam neesot no domāšanas, bet no gribas un no tās izrietošiem darbiem (no domāšanas vienīgi tik, cik tā nāk no gribas), tātad arī ne no ticības, atskaitot, cik šī ceļas no mīlestības. Eņģeli nožēlo šo cilvēku neziņu, ka kailas ticības vien cilvēkā nemaz nevar būt, jo ticība bez sava cēloņa,

kas ir mīlestība, ir tikai zināšana un dažos kaut kāda | sev iestāstīta | pārlicība, kura melīgi izliekas par ticību (skat. iepriekš teikto 482. nr.). Šī pārlicība nav cilvēka dzīvībā, bet ir ārpus tās, jo tā atdalās no cilvēka, nebūdamā kopā ar mīlestību. Vēl viņi sacīja, ka tiem, kam ir šāds pieņemts uzskats par būtisko glābšanas līdzekli cilvēkā, atliekot tikai ticēt tiešai žēlsirdībai, tāpēc ka no dabīgās prāta gaismas un tāpat arī pieredzējumiem tie jaušot, ka šķirta ticība cilvēka dzīvi neveido, jo tāpat domāt un sev iestāstīt var arī tie, kas dzīvo ļaunu dzīvi. No tam ceļoties uzskats, ka ļaunie tāpat varot tikt glābti kā labie, ja tik viņi miršanas brīdī ar paļāvību runā par | Dēla | starpniecību un | Tēva | žēlsirdību, kas šīs starpniecības dēļ tiekot cilvēkam parādīta. Eņģeļi apliecināja, ka neesot redzējuši vēl nevienu, kas, ļauni dzīvojis, būtu uzņemts debesi aiz tiešas žēlsirdības, lai cik viņš ar paļāvību un drošību (ko mēdz uzskatīt par ticību izcilā nozīmē), pasaulē dzīvodams, būtu par to runājis. Uz jautājumu — vai Ābrahams, Izāks, Jēkabs, Dāvids un apustuļi nav uzņemti debesī aiz tiešas žēlsirdības — eņģeļi atbildēja, ka arī no šiem neviens tā neesot uzņemts, bet ikviens atkarībā no savas dzīves pasaulē. Viņi arī zinot, kur tie atrodas, un tie neesot lielākā cieņā par citiem. Vārdā tie godam minēti — viņi sacīja — tāpēc, ka Vārda iekšējā saturā ar tiem domāts Kungs: ar Ābrahamu, Izāku un Jēkabu — Kungs Savas dievišķības un dievišķās cilvēcības zinā, ar Dāvidu — Kungs dievišķās valdīšanas un ar apustuļiem — dievišķo patiesību ziņā. Eņģeļi, cilvēkam Vārdu lasot, itin nekā neuztverot par tiem | kā personām |, jo to vārdi debesī neiekļūstot, bet to vietā viņi jaušot Kungu, kā nupat teikts. Tāpēc arī tanī Vārdā, kas ir debesī — par ko lasām agrāk (259. nr.) — tie nekur neesot minēti, jo šis Vārds esot pasaulē esošā Vārda iekšējais saturs.

527. Ka nav iespējams iedvest debess dzīvību tiem, kuru dzīve pasaulē bijusi debess dzīvei pretēja, to es no daudziem pieredzējumiem varu liecināt. Proti, bija gari, kas ticēja, ka viegli uzņemšot dievišķās patiesības pēc nāves, dzirdēdami tās no eņģeļiem; viņi tad ticēšot, tāpēc arī citādi dzīvošot un šādā kārtā varēšot tikt uzņemti debesī. Tas tika izmēģināts ar ļoti daudziem, protams, tikai tādiem, kas bijuši tamlīdzīgā ticībā. Tiem tas tika atļauts, lai viņi zinātu, ka pēc nāves nekādas grēku nožēlošanas nav. Daži no tiem, ar ko mēģinājumu izdarīja, saprata patiesības un šķīta tās uzņemam; bet tikko viņi bija pievērsušies paši savas mīlestības dzīvībai, tūdaļ tās atmēta un pat runāja tām pretī. Daži tās tūdaļ atmēta, negribēdami ne dzirdēt; citi gribēja, lai to mīlestības dzīvību, ko viņi pasaulē bija ieguvuši, viņiem atņemtu un tās vietā viņos ielietu eņģeļu jeb debess dzīvību. Arī to atļāva ar viņiem izdarīt. Bet kad savas mīlestības dzīvība viņiem bija atņemta, viņi gulēja kā nedzīvi, nebūdami vairs spējīgi paši ne kaut ko darīt. Ar šiem un vēl citiem pieredzes paņēmieniem vientiesīgi labos pamācīja, ka cilvēka dzīvība pēc nāves nekādā ziņā vairs nevar mainīties un ļauna dzīvība nebūt nevar pārvērsties par labu jeb elles dzīvība par eņģeļu dzīvību, jo ikviens gars no galvas līdz kāju pēdām ir tāds, kāda ir viņa mīlestība un dzīvība, un šo pārvērst pretējā nozīmētu garu pilnīgi izpostīt. Eņģeļi izteicās, ka vieglāk būtu pūci pārvērst par balodi un ūpi par paradīzes putnu nekā elles garu par debess eņģeli. Ka cilvēks pēc nāves paliek tāds, kāda bijusi viņa dzīve pasaulē, redzams no agrāk savā nodaļā (470. – 484. nr.) teiktā. No sacītā nu iespējams redzēt, ka debesī neviens nevar tikt uzņemts aiz tiešas žēlsirdības.

NAV TIK GRŪTI, KA DOMĀ, DZĪVOT DZĪVI, KAS VED UZ DEBESI

528. Daži domā, ka dzīvot dzīvi, kas ved uz debesi un ko sauc par garīgu dzīvi, esot grūti, jo viņi dzirdējuši, ka cilvēkam esot jāatsakās no pasaules, jāatbrīvojas no tā sauktajām ķermeņa un miesas kāribām, un jādzīvo garīgi. To viņi nu izprot tikai tā, ka esot jāatmet pasaules lietas, kas galvenokārt pastāv bagātībā un goda vietās, pastāvīgi jāstaigā svētbijīgā pārdomā par Dievu, dvēseles glābšanu un mūžīgo dzīvību un dzīve jāpavada lūgšanās, Vārda un svētu grāmatu lasīšanā. To viņi domā esam atsacīšanos no pasaules un dzīvošanu garā, ne miesā. Bet no daudz piedzīvojumiem un sarunām ar eņģeļiem man vēlēt zināt, ka ir pavisam citādi; vēl vairāk: ka tie, kas tā atsakās no pasaules un dzīvo garā, sagādā sev bēdīgu dzīvi, nespēdami debešķīgo prieku uzņemt, jo ikvienam paliek viņa paša dzīvība. Bet cilvēkam, lai viņš debess dzīvību uzņemtu, visnotaļ ir jādzīvo pasaulē, veicot tur savas amata vai veikala darīšanas; un tad, dzīvojot tikumiski un pilsoniski labu dzīvi, viņš uzņem garīgu dzīvību. Citādi garīga dzīvība cilvēkā nevar tikt veidota, nedz viņa gars sagatavots debesij. Jo dzīvot iekšēju dzīvi, nedzīvojot tai pašā laikā arī ārēju, ir tikpat kā dzīvot namā bez pamata, kas pamazām vai nu iegrimst, vai saplaisā un paveras, vai arī sašķiebas, līdz sagraust.

529. Vērojot cilvēka dzīvi ar prāta skatu un pētījot to, izrādās, ka tā ir trīskārtēja: garīga, tikumiska

un pilsoniska, pie kam šīs dzīves nav sajaucamas. Jo ir cilvēki, kas dzīvo pilsoniski labu, tomēr ne tikumisku un garīgu dzīvi; un arī tādi, kas dzīvo tikumisku, bet ne garīgu dzīvi; un ir cilvēki, kas dzīvo pilsoniski labu, tikumisku un reizē arī garīgu dzīvi, šie dzīvo debess dzīvi, bet pirmie — no šīs šķirtu pasaules dzīvi. No šē sacītā iespējams spriest, vispirms, ka garīga dzīve nav šķirta no dabīgās jeb pasaules dzīves, bet ar šo saistīta kā dvēsele ar savu ķermeni; un ja to šķirtu, tā būtu, kā nupat teikts, it kā dzīvošana namā bez pamata. Tikumiskā un pilsoniskā dzīve ir garīgās dzīves aktīva izpausme, jo garīgās dzīves piederums ir labi gribēt, un tikumiskās un pilsoniskās — labi darīt. Šķīrot darišanu no gribēšanas, garīgā dzīve pastāv tikai domāšanā un runāšanā — gribai līdzī nedarbojoties, tāpēc ka tai nav atbalsta; bet griba tomēr ir pats garīgais cilvēkā.

530. Ka nav tik grūti, kā domā, dzīvot dzīvi, kas ved uz debesi, būs tūdaļ redzams. Kurš cilvēks nespēj dzīvot labu pilsonisku un tikumisku dzīvi? Katrs taču tiek tanī ievadīts jau no bērnības un pasaulē dzīvodams, zina to. Katrs — tā ļaunais, kā labais — tādu dzīvi arī dzīvo — jo kurš gan negrib saukties par godīgu un taisnu cilvēku? No ārienes raugoties, gandrīz visi rīkojas godīgi un taisni, pat tik ļoti, ka šķiet no sirds tādi esam jeb darbojamies it kā no paša godīguma un taisnīguma rosmes. Tāpat pienākas dzīvot arī garīgajam cilvēkam, ko arī viņš spēj tikpat viegli kā dabīgais. Starpība vienīgi tā, ka garīgais cilvēks tic Dievišķīgajam un darbojas godīgi un taisni ne tikai pilsonisko un tikumisko, bet arī dievišķo likumu dēļ, jo, darboties un līdz ar to arī domādams par dievišķām lietām, viņš nāk sakarā ar debess eņģeļiem un, cik viņš to dara, ar tiem arī saistās. Šādā kārtā atveras viņa iekšējais, par sevi garīgais cilvēks. Kad cilvēks ir tāds, tad Kungs pieņem viņu par bērnu un, cilvēkam pašam nezinot, vada viņu, pie kam godīgo un taisno, kas ir tikumiskās un pilsoniskās dzīves piederums, ko cilvēks | parasti | dara, viņš tad dara aiz garīga iemesla; bet darīt godīgo un taisno aiz garīga iemesla nozīmē darīt to paša godīgā un taisnā dēļ jeb no sirds. Ārēji raugoties, viņa taisnīgums un godīgums parādās gluži līdzīgs dabīgo un pat ļauno un eļļisko cilvēku taisnīgumam un godīgumam, bet iekšēji ir pavisam citāds. Jo ļaunie darbojas taisni un godīgi vienīgi sevis paša un pasaules dēļ, un tālab, ja viņi nebītos likuma un soda vai savas labās slavas, goda, peļņas un dzīvības zaudējuma, viņi darbotos pavisam negodīgi un netaisni. Viņi taču nebīstas ne Dieva, ne kaut kāda dievišķa likuma, tāvad viņiem nav nekādu iekšēju važu, kas viņus atturētu, un tāpēc viņi tad, cik spēdami, citus ar patiku krāptu, laupītu un plēstu. Ka tie savā iekšienē tiešām ir tādi, redzams, pirmkārt, no tiem līdzīgiem viņā dzīvē, kur ikvienam tiek atņemta viņa āriene un atvērta iekšiene, kurā tie tad dzīvo mūžam (skat. agrāk teikto 499. – 511. nr.). Šie, darboties tad bez kādām ārējām važām, kas, kā nupat teikts, ir bailes no likuma, tāpat bailes zaudēt labu slavu, godu, peļņu un dzīvību, darbojas negudri un par godīgumu un taisnīgumu smejas. Tie, turpreti, kas dievišķo likumu pēc ir darbojušies godīgi un taisni, pēc tam kad viņu āriene atņemta un tie palikuši savā iekšienē, darbojas gudri, tāpēc ka ir saistīti ar debess eņģeļiem, no kuriem viņiem tiek gudrība. No sacītā nu vispirms iespējams spriest, ka garīgais cilvēks pilsoniskās un tikumiskās dzīves ziņā var darboties gluži tāpat kā dabīgais, ja viņš tikai sava iekšējā cilvēka jeb gribas un domāšanas ziņā ir saistīts ar Dievišķo (skat. agrāk teikto 358., 359., 360. nr.).

531. Garīgās, pilsoniskās un tikumiskās dzīves likumi ir doti arī desmit Dekaloga baušļos: pirmajos trijos — garīgās, četros nākošajos — pilsoniskās un trijos pēdējos — tikumiskās dzīves likumi. Tīri dabīgais cilvēks ārēji dzīvo saskaņā ar tiem baušļiem kā garīgais: viņš tāpat pagodina Dievišķo, iet dievamā, noklausās sludināšanu, rāda svinīgu seju; viņš nenokauj, nepārkāpj laulību, nezog, nepatiesa neliecina, neizkrāpj citiem viņu īpašumu. Bet šis to dara tikai sevis paša un pasaules dēļ, lai izliktos labs. Iekšēji tas pats cilvēks ir pilnīgi pretējs nekā izliekas ārēji, tāpēc ka sirdī noliedz Dievišķo, dievkalpošanu liekuļo un, savā vaļā domādams, par baznīcas svētumiem smejas, uzskatīdams tos tikai par važām vientiesīgajam pūlim. Tādejādi viņš ir pilnīgi atraisījies no debess un, nebūdams garīgs, nav arī ne tikumisks, ne pilsoniski labs cilvēks. Jo, lai gan viņš nevienu nenokauj, tomēr ienīst ikvienu, kas viņam pretojas, un ienaidā deg pēc atriebības, un tāpēc slepkavotu arī, ja viņu no tam neatturētu pilsoniskie likumi un ārējas važas — proti, bailes | no ļaunām sekām |. Tā kā viņš to darīt kāro, tad no tam izriet, ka viņš pastāvīgi nokauj. Arī | faktiski | nepārkāpjot laulību, tomēr, uzskatot laulības pārkāpšanu par atļautu, tāds cilvēks ir pastāvīgs laulības pārkāpējs, jo, cik varēdams un cik bieži drīkstēdams, viņš to arī izdara. Tas pats cilvēks, kaut arī | faktiski | nezogot, tomēr, citu labumus kārojot un neuzskatot krāpšanu un ļaunprātīgus paņēmienus par pretlikumīgiem, savā prātā ir pastāvīgs zaglis. Tas pats sakāms par viņu arī tikumiskās dzīves baušļu zinā, kuri ir — nedot nepatiesu liecību un neiekārot citu labumus. Tāds ir ikviens, kas noliedz Dievišķo un kam nav kaut cik reliģiskas sirdsapziņas. Ka tīri dabīgie cilvēki

tiešām ir tādi, to skaidri parāda viņiem līdzīgie nākamajā dzīvē, kad pēc ārējo iecirkņu atņemšanas viņi tiek pārcelti savos iekšējos iecirkņos. Tad, šķirti no debess, viņi darbojas līdzī ellei, kāpēc arī tiek piedroti tiem, kas tur atrodas. Citādi, turpretī, ir tie, kas sirdī atzinuši Dievišķo, savas dzīves darišanās raudzījušies uz dievišķajiem likumiem un darbojušies saskaņā ar trim pirmajiem Dekaloga baušļiem tāpat kā ar pārējiem. Pārceļoties savos iekšējos iecirkņos, pēc tam kad ārējie atņemti, viņi ir gudrāki nekā pasaulē; jo pārceļdamies iekšējos iecirkņos, viņi iznāk tikpat kā no ēnas gaismā, no neziņas gudrībā un no bēdīgas dzīves svētīlaimīgā, jo viņi ir Dievišķajā un tāpēc debesī. Tas sacīts zināšanai, kāds ir viens un kāds otrs cilvēks, jebšu abi dzīvo vienādu ārēju dzīvi.

532. Ikviens varētu zināt, ka cilvēka domas virzās un tiecas saskaņā ar viņa nolūkiem jeb turpu, kurp viņš pats tiecas. Jo domāšana ir cilvēka iekšējā redze, ar ko ir tāpat kā ar ārējo: tā vērsas turp un kavējas tur, kurp to griež un vērs. Tātad vērsoties ar savu iekšējo redzi jeb domāšanu uz pasauli un pie tās kavējoties, domāšana kļūst pasaulīga; vērsoties uz sevi un savu godu, tā kļūst ķermeniska, bet vērsoties uz debesi — debešķīga. Tamlīdz arī, vērsoties uz debesi, tā ceļas augšup; — uz sevi, tā no debess atraujas un ieslīgst ķermeniskās lietās, bet — uz pasauli, tā arī griežas nost no debess un izkļiedējas pa tām lietām, kas acu priekšā. Cilvēka nolūku veido viņa mīlestība, un šī noteic viņa iekšējās redzes jeb domāšanas virzienu uz to, kas ir tās objekts: patmīlība — uz sevi un savējo, pasaules mīlestība — uz pasaulīgām, un debess mīlestība — uz debešķīgām lietām. Tādējādi, zinot cilvēka mīlestību, iespējams arī zināt, kādā stāvoklī ir viņa iekšējie jeb sirdsprāta iecirkņi: kas mīl debesi, tam tie ir pacelti uz to un atvērti uz augšu; kas mīl pasauli un sevi pašu, tam tie uz augšu ir aizvērti, bet atvērti uz āru. No sacītā iespējams spriest, ka, augstākajiem, proti sirdsprāta, iecirkņiem uz augšu aizvērtiem esot, cilvēks nespēj vairs redzēt ne debess, ne baznīcas lietas: tās tad viņam ir tumsā un, kas ir tumsā, to viņš vai nu noliedz, vai nesaprot. Aiz šī iemesla tie, kas vairāk par visu mīl sevi un pasauli — tāpēc ka viņiem sirdsprāta augstākie iecirkņi ir aizvērti — sirdī noliedz dievišķās patiesības; un ja arī kaut ko no tām pēc atmiņas runā, tomēr to nesaprot. Viņi arī skatās uz tām gluži tāpat kā uz pasaulīgām un ķermeniskām lietām un, tādi būdami, spēj savā prātā domāt tikai to, kas ķermeņa jutekļu ceļā viņos iekļūst; tas ir arī vienīgais, par ko viņiem ir prieks. Starp šīm lietām ir arī daudz netīru, piedauzīgu, zemu un noziedzīgu, un tās nav novēršamas, tāpēc ka viņu sirdsprātā nav ieplūsmas no debess, jo tas, kā teikts, uz augšu ir aizvērts. Cilvēka nolūks, kas noteic viņa iekšējo redzi jeb domāšanu, ir viņa griba, jo, ko cilvēks grib, pēc tā viņš tiecas un, pēc kā tiecas, to arī domā. Un tālab, ja cilvēks tiecas pēc debess, viņa domas ir vērstas turpu un tām līdzī arī viss viņa sirdsprāts. Tas šādā kārtā ir debesī, no kurienes viņš tad raugās uz pasaules lietām zem sevis — tikpat kā kāds cilvēks, skatīdamies no mājas jumta lejā. Aiz šī iemesla cilvēks, kam iekšējie, proti sirdsprāta, iecirkņi atvērti, spēj saredzēt ļaunumus un nepatiesības sevī, jo šie | ļaunumi un nepatiesības | atrodas zem viņa garīgā sirdsprāta; un otrādi: cilvēks, kam iekšējie iecirkņi nav atvērti, nespēj savus ļaunumus un nepatiesības saredzēt, tāpēc, ka viņš ir tanīs un ne pāri tiem. No sacītā iespējams spriest, no kurienes cilvēkam ir gudrība un no kurienes neprāts; un vēl — kāds būs cilvēks pēc nāves, kad viņam būs ļauts gribēt un domāt, tāpat arī darboties un runāt saskaņā ar saviem iekšējiem iecirkņiem. Arī tas sacīts zināšanai, kāds ir cilvēks savā iekšienē, lai cik viņš izliktos ārēji otram līdzīgs.

533. Ka nav tik grūti debess dzīvi dzīvot, kā domā, ir skaidrs vēl no tam, ka | tādās reizēs | **kad cilvēkam atgadās kaut kas, par ko viņš zina, ka to darīt ir negodīgi un netaisni**, bet viņa prāts uz to nesas, **ir jādomā vienīgi, ka to nebūs darīt, tālab ka tas ir pret dievišķajiem baušļiem**. Ja cilvēks ierod tā domāt un šis ieradums kļūst par zināmu rakstura īpašību, **tad viņš pamazām saistās ar debesi**; un cik cilvēks saistās ar debesi, tik atvērās viņa sirdsprāta augstākie iecirkņi; un cik šie atveras, tik viņš **tad redz, kas ir negodīgs un netaisns**; un cik viņš to redz, tik **tas var tikt padzīts, jo neviens ļaunums nav padzenams, pirms tas nav ieraudzīts**. Šis ir stāvoklis, kurā cilvēks var nokļūt no brīvas gribas, jo — kurš gan nevar tā no brīvas gribas domāt? Bet kad viņš šinī stāvoklī nokļuvis, tad Kungs veic viņā visu labo un dara, ka viņš ļauno ne tikai redz, bet arī negrib un beidzot no tā novēršas. Tas domāts Kunga vārdos: “Mans jūgs ir maigs, un Mana nasta viegla” (Mt. 11:30). Bet jāzina, ka tā domāt un **pretoties ļaunumiem ir jo grūtāk, jo vairāk cilvēks ļauno dara gribēdams**, jo tad viņš pie tā pierod tiktāl, ka beidzot to vairs neredz, pēc iemīl, mīlestības patikas dēļ atvaino, ar visādiem maldu prātojumiem apstiprina **un sauc par atļautu un labu**. Bet tas notiek ar tiem, kas jaunības gados kā nevaldāmi metas ļaunumos un līdz ar to dievišķās lietas no sirds izmet.

534. Reiz man tika attēlots ceļš, kas ved uz debesi un uz elli. Tas bija plats ceļš pa kreisi jeb ziemeļu

virzienā, un daudz garu rādījās pa to ejam. Bet tālumā bija redzams kāds akmens, diezgan liels, pie kā platais ceļš izbeidzās. No šī akmeņa tālāk nogriezās divi celi, viens pa kreisi un otrs (pretstata pēc) pa labi. Ceļš pa kreisi bija sarāvis šaurs, veda cauri rietumiem uz dienvidiem un tādā kārtā debess gaismā; bet ceļš pa labi bija izplētis plats un veda slīpi lejup uz elli. Sākumā visi bija redzami ejam vienu un to pašu ceļu līdz lielajam akmenim krustceļos. Bet, tur nonākuši, viņi šķīrās: labie nogriezās pa kreisi un uzgāja uz šaurā ceļa, kas veda uz debesi; ļaunie, turpretī, akmeni ceļu krustojumā neredzēdami, klupa par to, sadauzījās un piecēlušies skrēja pa plato ceļu pa labi, kas veda uz elli. Pēc tam man paskaidroja, ko tas viss nozīmēja: **Ar pirmo ceļu, kas bija plats un pa ko gāja kopā tā labie, kā ļaunie, sarunādami savā starpā kā draugi (jo starp tiem nebija redzama nekāda izšķirība), bija attēloti tie, kas ārēji dzīvo līdzīgā kārtā godīgi un taisni un redzami cits no cita neatšķiras; ar akmeni ceļu krustojumā jeb stūrakmeni, pār kuru ļaunie klupa un no kura tie tālāk skrēja pa ceļu, kas veda uz elli, bija attēlots dievišķais patiesais, ko tie, kuri raugās uz elli, noliedz.** Visaugstākā nozīmē šis pats akmens nozīmēja Kunga Dievišķo Cilvēcību. Bet kas dievišķo patieso un reizē arī Kunga dievišķību bija atzinuši, tie tika aizvesti pa ceļu, kurš veda uz debesi. No tam atkal man bija skaidrs, ka ļaunie, tāpat kā labie, ārēji dzīvo to pašu dzīvi jeb iet to pašu ceļu, tātad arī vieni tikpat viegli kā otri; un tomēr tie, kas no sirds atzīst Dievišķo — bet galvenokārt pie baznīcas piederīgie, kuri atzīst Kunga dievišķību — tiek vesti uz debesi, bet kas to neatzīst — gāžas ellē. Cilvēka domas, kas izriet no viņa nolūka jeb gribas, viņā dzīvē attēlojas kā ceļi, kas tur arī parādās, izskatā pilnīgi saskanēdami ar nolūka domām, un ikviens arī pa tiem staigā atkarīgi no domām, kas no viņa nolūka izriet. Tādējādi garus pašus, kādi viņi ir, un viņu domas var pazīt no viņu ceļiem. No redzētā man bija arī skaidrs, kas domāts ar Kunga vārdiem: “Ieeita pa šaurajiem vārtiem; jo plati ir vārti un plats ceļš, kas ved uz pazušanu, un daudz ir, kas pa to staigā; un šaurs ir ceļš un šauri vārti, kas ved uz dzīvību, un maz ir, kas to atrod” (Mt. 7:13,14). **Ceļš, kas ved uz dzīvību, ir šaurs, kā tur teikts, nevis tāpēc, ka tas būtu grūts, bet ka maz ir to, kuri to atrod.** No akmeņa, kas bija redzams uz stūra, kur platais un kopējais ceļš izbeidzās un iesākās divi ceļi pretējos virzienos, man bija skaidrs arī, ko nozīmē sekošie Kunga vārdi: “Vai neesat lasījuši, kas rakstīts: Akmens, kuru cēlji atmetuši, ir tapis par stūrakmeni; ikviens, kas uz šo akmeni kritīs, sadauzīsies” (Mt. 21:42,44; Lūk. 20:17,18). Akmens nozīmē dievišķo patieso, un Izraēla akmens — Kungu Viņa Dievišķās Cilvēcības zinā; cēlji ir tie, kas pieder pie baznīcas; stūrakmens ir tur, kur ir krustceļi; krist un sadauzīties nozīmē noliegt un iet bojā.

535. Man vēlēja viņā dzīvē runāt ar dažiem, kas bija atrāvušies no pasaules darišanām, lai varētu dievbijīgi un svēti dzīvot; un vēl es runāju ar dažiem, kas sevi bija dažādi mērdējuši, ticēdami, ka tā esot atsacīšanās no pasaules un miesas kāriību savaldīšana. Bet lielākā daļa no viņiem — tāpēc ka bija sagādājuši ar to sev bēdīgu dzīvi un atrāvušies no labprātības | jeb darbīgās mīlestības | dzīves, ko citādi dzīvot nav iespējams kā pasaulē — nevar piebiedroties eņģeļiem, tālab ka šiem svētlaimes dēļ ir priecīga dzīve, pastāvoša labos darbos, kuri ir labprātības darbi. Bez tam vēl tie, kuri dzīvojuši no pasaules lietām atrāvušies, deg nopelna kārē un tāpēc kāro debess, un domā tās prieku kā algu, nepavisam nezinādami, kas ir debess prieks. Ielaižot viņus starp eņģeļiem un to priekā — kurš ir bez kādas nopelna apziņas un pastāv dažādās nodarbībās un acīmredzamās amatu darišanās, un svētlaimē no labā, kas tādējādi tiek veikts — viņi brīnās kā tādi, kuri redz neticamas lietas. Un, nespēdami šo prieku uzņemt, viņi iet prom un piebiedrojas savējiem, kas dzīvojuši pasaulē tamlīdzīgu dzīvi kā viņi. Bet **kas ārēji svēti dzīvojuši, pastāvīgi apmeklējami dievnamus, skaitīdami tur lūgšanas un mērdēdami savu dvēseli, bet pie tam pastāvīgi domādami par sevi,** ka tāpēc esot vairāk cienījami par citiem un beidzot vēl pēc nāves turami par svētiem — **tie viņā dzīvē nav debesi,** jo to visu viņi darījuši sevis dēļ. Un tā kā viņi dievišķās patiesības aptraipījuši ar patmīlību, kurā tās bija iegremdējuši, tad daži no viņiem ir tik ārprātīgi, ka iedomājas sevi esam dievus, un tādēļ arī atrodas starp tamlīdzīgiem gariem ellē. Daži no viņiem ir viltīgi krāpnieki un atrodas krāpnieku ellēs — proti tie, kas tikai ārēji ar māku un viltu tamlīdzīgu svētumu izrādījuši, ar to pamudinādami pūli ticēt, ka viņos esot dievišķs svētums. *Tādi ir vairāki no svētajiem pāvestu reliģijā.* Ar dažiem man vēlēja arī runāt, un tad viņu dzīve skaidri atklājās, kāda tā bijusi pasaulē un arī pēc tam. Tas sacīts zināšanai, ka **dzīve, kas ved uz debesi, nav no pasaules šķirta, bet ir dzīvošana pasaulē;** un ka dievbijības dzīve vien — bez labprātības dzīves, kas iespējama tikai pasaulē — neved uz debesi, bet gan labprātības dzīve, kas ir godīga un taisna darbošanās katrā amatā, veikalā un darbā aiz iekšēja, tātad debešķīga, cēloņa, kas tanī dzīvē ir tad, ja cilvēks darbojas godīgi un taisni dievišķo likumu pēc. Šī dzīve nav grūta, bet grūta gan ir tāda **dievbijības dzīve, kas atrauta no labprā-**

tības dzīves, šī | īstenībā | attālina cilvēku no debess tik, cik tā, pēc cilvēku domām, vedot uz debesi.

PAR ELLI

KUNGS VALDA ELLES

536. Visur, kur līdz šim bija runa par debesi, ir arī rādīts, ka Kungs ir debess Dievs (sevišķi 2. – 6. nr.), tātad, ka visa valdīšana debesis pieder Kungam. Tā kā debess attieksmes pret elli un elles pret debesi ir kā starp diviem pretējiem spēkiem, kas darbojas viens pret otru un no kā darbības un pret-darbības rodas līdzsvars, kurā viss pastāv, tad, lai visas lietas un katra par sevi noturētos līdzsvarā, ir nepieciešami tam, kas valda vienu, valdīt arī otru. Ja tas pats Kungs nesavaldītu elles uzbrukumus un neapspiestu tās trakošanu, tad zustu līdzsvars un līdz ar to arī viss.

537. Bet papriekš sakāms kāds vārds par līdzsvaru. Ir zināms, ka diviem | spēkiem | vienam pret otru darbojoties un vienam tādā pat mērā turoties pretī, cik otram spiežoties uz priekšu, neviens no tiem neko nespēj izdarīt, tālab ka spēki abās pusēs ir vienādi, un tad trešais var ar katru no tiem darīt pēc patikas. Jo kad diviem vienādas savstarpējas pretošanās dēļ nav nekāda spēka, tad trešais ar savu spēku dara visu, un proti, tik viegli, it kā nekādas pretestības nebūtu. Tāds līdzsvars ir starp elli un debesi. Bet šis līdzsvars nav kā starp diviem, kas cīnās ķermeņa spēkiem, kad viena spēks vienlīdzīgs otra, bet tas ir garīgs līdzsvars, proti, nepatiesā pret patieso un ļaunā pret labo; jo no elles pastāvīgi dveš ļaunā nepatiesais, bet no debess — labā patiesais, šis līdzsvars ir garīgs, kas dod iespēju cilvēkam brīvi domāt un gribēt. Jo ko tik vien cilvēks domā un grib, tas attiecas vai nu uz ļauno un tā nepatieso, vai labo un tā patieso. Tamlīdz cilvēks, būdams šinī līdzsvarā, ir brīvs vai nu ielaist un uzņemt sevi ļauno un tā nepatieso no elles, vai labo un tā patieso no debess. Šinī līdzsvarā Kungs uztur ikvienu cilvēku, tāpēc ka Viņš valda tā debesi, kā elli. Bet kāpēc cilvēks ar līdzsvaru tiek turēts šinī brīvībā un viņam ar dievišķu spēku ļauno un nepatieso neatņem un neiedveš labo un patieso — būs pateikts turpmāk savā pantā.

538. Vairākreiz man vēlēja jaust no elles izplūstošo ļaunuma nepatiesības sfairu. Tā bija kā kāda nemitīga dziņa izpostīt visu labo un patieso, līdz ar dusmām un it kā trakumu, nespējot to izdarīt — galvenokārt iznīcināt un izpostīt Kunga Dievišķo, tāpēc ka no Viņa ir viss labais un patiesais. Bet no debess bija jaušama no labā izrietošā patiesības sfaira, ar ko tika savaldīts no elles uzkāpjošās dziņas trakums. Tādējādi pastāv līdzsvars. Bija jaušams, ka šī debess sfaira nāca vienīgi no Kunga, jebšu likās nākam no eņģeļiem debesī. Vienīgi no Kunga un ne no eņģeļiem tā nāca tāpēc, ka ikviens eņģelis debesī atzīst, ka nav nekāda labā un patiesā no viņa paša, bet tas viss ir no Kunga.

539. Viss spēks garīgajā pasaulē ir patiesajam no labā, un gluži nekāda nav nepatiesajam no ļaunā. Patiesajam no labā viss spēks ir tāpēc, ka pats Dievišķais debesī ir dievišķais labais un patiesais, un Dievišķajam ir viss spēks Bet nepatiesajam no ļaunā nav gluži nekāda spēka tāpēc, ka viss spēks ir patiesajam no labā, un ļaunuma nepatiesajā nav nekā patiesā no labā. Aiz šī iemesla viss spēks ir debesī un nekāda spēka nav ellē, jo debesī ikviens ir patiesībā no labā, bet ellē — nepatiesībā no ļaunā, tāpēc ka debesī neielaiž nevienu, kamēr tas nav patiesībā no labā, nedz arī iemet kādu ellē, kamēr viņš nav nepatiesībā no ļaunā. Ka tā ir, redzams tanīs nodaļās, kur ir runa par cilvēka pirmo, otro un trešo stāvokli pēc nāves (491. – 520. nr.); un ka viss spēks ir patiesajam no labā, redzams nodaļā par debess eņģeļu spēku (228. – 233. nr.).

540. Šis nu ir līdzsvars starp debesi un elli. Garu pasaulē esošie ir šinī līdzsvarā, jo garu pasaule ir vidū starp debesi un elli. Tādējādi arī visi cilvēki pasaulē tiek turēti tādā pat līdzsvarā, jo cilvēkus pasaulē Kungs valda ar garu palīdzību, kuri atrodas garu pasaulē, par ko būs runa turpmāk savā nodaļā. Šāda līdzsvara nevarētu būt, ja Kungs nevaldītu abas — tā debesi, kā elli — un abām nenoteiktu mēru un robežu. Citādi ļaunā nepatiesības ietu pāri mēram un ietekmētu vientiesīgos labos, kas ir debess zemākajos novados un ko var vieglāk samulsināt nekā īstenos eņģeļus. Tad zustu līdzsvars un līdz ar to arī cilvēku brīvība.

541. Elle tāpat iedalīta biedrībā kā debess, un to ir arī tikpat daudz cik debesī, jo ikvienai biedrībai debesī ir pretī viena biedrība ellē, proti, līdzsvara dēļ. Bet biedrības ellē iedalītas pēc ļaunā un tā nepatiesībām, tāpēc ka debesī tās iedalītas pēc labā un tā patiesībām. Ka ikvienam labajam ir pretstatā attiecīgs ļaunais un ikvienai patiesībai — attiecīga nepatiesība, spriežams no tam, ka nav nevienas lietas bez sava attiecīga pretstata. Turklāt no pretstata iespējams pazīt, kāda tā ir un kādā pakāpē, no kam at-

karājas arī visa jaušana un jušana. Tāpēc Kungs pastāvīgi gādā, lai ikvienai debess biedrībai kā pretstats būtu kāda elles biedrība un lai starp abām pastāvētu līdzsvars.

542. Tā kā elle iedalīta tikpat daudz biedrībās kā debess, tad arī ir tikpat daudz eļļu, cik debess biedrību. Jo kā ikviena debess biedrība ir debess mazākā formā (skat. agrāk teikto 51. – 58. nr.), tāpat arī ikviena elles biedrība ir elle mazākā formā. Tā kā vispār ir trīs debesis, tad arī vispār ir trīs elles: visdziļākā, kas ir pretstatā iekšējai jeb trešajai debesij; vidējā, kas pretstatā vidējai jeb otrajai debesij; un augstākā, kas pretstatā zemākajai jeb pirmajai debesij.

543. Īsumā pasakāms arī, kā Kungs valda elles. Vispār Viņš tās valda ar vispārējo dievišķā labā un patiesā pieplūsmu no debess, ar ko no ellēm izplūstošā vispārējā dziņa tiek turēta grožos un savaldīta; un vēl ar atsevišķu pieplūsmu no katras debess un debess biedrības. Daļēji elles valda eņģeļi, kam uzdots tās uzraudzīt un apspiest to ārprātu un dumpjus. Laiku pa laikam tur nosūta arī | īpašus | eņģeļus, kas savalda elles ar savu klātbūtni. Vispār visus, kas atrodas ellēs, valda ar bailēm — dažus ar pasaulē viņiem iedvestām un vēl viņos palikušām, bet tā kā šo nepietiek un tās arī pamazām zūd, tad ar bailēm no soda, ar ko viņus galvenokārt atbaida no ļauna darīšanas. Sodu tur ir daudz un tie ir dažādi, mērenāki un bargāki, atkarībā no ļaunuma. Lielāko tiesu mēdz iecelt ļaunākos, kas pārspēj citus viltībā un veiklībā, pārējiem par priekšniekiem un šie tad prot tos ar sodiem un biediem turēt paklausībā un verdzībā. Šie priekšnieki arī nedrīkst pārkāpt viņiem noteiktās robežas. Ir jāzina, ka vienīgais līdzeklis varas darbu un trakošanas savaldīšanai ellēs ir bailes no soda, cita līdzekļa nav.

544. Vēl līdz šim laikam pasaulē tic, ka esot kāds velns, kas pār ellēm valda. Šis esot radīts gaismas eņģelis, bet, par dumpinieku kļuvis, nomests līdz ar savu pulku ellē. Šis ticējums cēlies no tam, ka Vārdā minēts velns un sātanš, tāpat arī lūcifers, un cilvēki Vārdu šinīs vietās sapratuši burtiski. Taču ar velnu un sātanu tur domāta pati elle: ar velnu tā, kas dibenā, kur ir ļaunākie, kurus sauc par ļauniem ģēnijiem; ar sātanu tā, kas priekšā, kur ir mazāk ļaunie, kurus sauc par ļauniem gariem; un ar lūciferu domāti tie, kas pieder pie Bābeles jeb Babilones, jeb tādi, kas savu valdīšanu izplata līdz pat debesij. Ka nav viena tāda velna, kam elles būtu pakļautas, ir skaidrs arī no tam, ka ellēs, tāpat arī debesis, visi ir cēlušies no cilvēku dzimuma (skat. 311. – 317. nr.). Tā tur kopš radīšanas sākuma līdz šim laikam sakrājušās miriadas garu, pie kam ikviens no tiem ir tāds velns, kāds viņš bijis pasaulē pret Dievišķo. (Par to lasāms arī agrāk 311. un 312. nr.)

KUNGS NEMET ELLĒ NEVIENU, BET GARS PATS TUR METAS

545. Dažos ir ieviesies uzskats, ka Dievs novēršot Savu vaigu no cilvēka, atstumjot viņu no Sevis un metot ellē, un cilvēka ļaunuma pēc uz viņu dusmojoties. Daži vēl domā, ka Dievs cilvēku sodot un darot viņam ļaunu. Šo uzskatu viņi apstiprina ar Vārda burtisko saturu, kur tamlīdzīgi arī teikts, nezinādami, ka Vārda garīgais saturs, kas izskaidro burtisko, ir pavisam cits. Tāpēc arī istā baznīcas mācība, kas atvasināta no Vārda garīgā satura, māca ko citu — proti, ka Dievs Savu vaigu no cilvēka nekad nenovērš nedz arī atstumj viņu no Sevis, nemet ellē nevienu un arī nedusmojas. Ikviens, kam apgaismots sirdsprāts, Vārdu lasīdams, arī jauš to jau no tam vien, ka Dievs ir pats labais, pati mīlestība un žēlsirdība, un ka pats labais nevar nevienam ļaunu darīt, nedz pati mīlestība un žēlsirdība atstumt cilvēku no sevis, tāpēc ka tas ir pret pašu žēlsirdības un mīlestības būtību, tāpat pret pašu Dievišķo. Tāpēc arī tie, kas ar apgaismotu sirdsprātu domā, Vārdu lasīdami skaidri jauš, ka Dievs nekad no cilvēka nenovēršas un nenovēršdamies apietas ar viņu no Savas labestības, mīlestības un žēlsirdības, tas ir, grib viņa labo, mīl un apžēlojas par viņu. No tam viņi arī redz, ka Vārda burtiskais saturs, kurā tā teikts | kā cilvēki parasti domā |, slēpj sevī garīgu saturu, saskaņā ar kuru izskaidrojams burtiskajā saturā teiktais, kur tas piemērots cilvēka saprašānai un saskan ar viņa pirmajiem un vispārīgajiem priekšstatiem.

546. Kas apgaismoti, tie redz arī vēl to, ka labais un ļaunais ir divi pretstati — tikpat pretēji viens otram kā debess un elle; ka viss labais ir no debess un viss ļaunais no elles; ka no Kunga — tāpēc ka Viņa Dievišķais veido debesi (7. – 12. nr.) — ieplūst cilvēkā tikai labais, bet no elles tikai ļaunais; un ka tādā kārtā Kungs cilvēku pastāvīgi novērš no ļaunā un ved uz labo, bet elle pastāvīgi ievēd ļaunajā. Ja cilvēks nestāvētu starp šiem diviem | pretstatiem |, tad viņam nebūtu nekādas domāšanas, nedz gribas un vēl mazāk kaut kādas brīvības un izvēles. Viss tas cilvēkam ir no līdzsvara starp labo un ļauno. Un tāpēc, ja Kungs novērstos un cilvēks būtu atstāts tikai ļaunajam vien, viņš vairs nebūtu cilvēks. No sacītā

ir skaidrs, ka Kungs ar labo ieplūst ikvienā cilvēkā — tiklab ļaunajā kā labajā, bet ar to starpību, ka ļaunu cilvēku Viņš pastāvīgi vērs nost no ļaunā, bet labu pastāvīgi ved uz labo; un šis starpības iemesls ir cilvēkā, tāpēc ka viņš ir | šis ieplūsmas | uzņēmējs.

547. No sacītā iespējams spriest, ka ļaunais, ko cilvēks dara, ir no elles, bet labais — no Kunga. Bet tā kā cilvēks tic, ka visu, ko viņš dara, viņš darot no sevis, tad no tam izriet, ka ļaunais, ko viņš dara, pielip viņam kā savs paša. Tādējādi cilvēks pats ir sava ļaunuma cēlonis, un nekādā ziņā tā cēlonis nav Kungs. Ļaunais cilvēkā ir elle viņā, jo ir vienalga, vai saka 'ļaunais' vai 'elle.' Tā kā nu cilvēks pats ir sava ļaunuma cēlonis, tad arī nevis Kungs, bet viņš pats ieved sevi ellē. Kungs nekādā ziņā neieved cilvēku ellē, bet drīzāk viņu no tās atbrīvo, ciktāl tas negrib un nemil būt savā ļaunumā. Viss, kas pieder pie cilvēka gribas un mīlestības, paliek viņā arī pēc nāves (470. – 484. nr.). Kas pasaulē grib un mīl ļauno, tas to pašu ļauno grib un mīl arī viņā dzīvē un tad vairs neļaujas atraisīties no tā. Tamdēļ cilvēks, kas ir ļaunajā, ir piesaistīts ellei, tiešām arī ir tur ar savu garu un pēc nāves neko tā nekāro kā būt tur, kur ir viņa ļaunums. Tālab arī cilvēks pēc nāves pats metas ellē, un nevis Kungs viņu tur iemet.

548. Sacīsim arī, kā tas notiek. Cilvēkam viņā dzīvē ieejot, sākumā eņģeļi viņu uzņem, visādi viņam pakalpo, arī runā ar viņu par Kungu, debesi, eņģeļu dzīvi un pamāca viņu par patieso un labo. Bet ja cilvēks — tad jau gars būdams — šās lietas pasaulē gan zinājis, bet sirdī tomēr noliedzis vai nicinājis, tad parunājis viņš ilgojas tikt no tiem projām un arī rauga aiziet. To pamanījuši, eņģeļi atstāj viņu. Pavadijis vēl kādu laiku kopā ar citiem, viņš beidzot piebiedrojas tādiem, kas ir vienādā ļaunumā ar viņu (skat. agrāk teikto 445. – 452. nr.). Kad tas noticis, viņš novēršas no Kunga un pagriež seju pret to elli, ar kuru bija saistīts pasaulē un kuņģā atrodas tie, kas ar viņu ir līdzīgā ļaunuma mīlestībā. No sacītā ir skaidrs, ka Kungs ikvienu garu velk pie Sevis ir ar eņģeļu palīdzību, ir ar ieplūsmu no debess, bet gari, kas ir ļaunajā, visnotaļ pretojas un it kā raujas nost no Kunga, un viņu ļaunais, tā tad elle, velk viņus tikpat kā aiz saites. Tā kā ļaunums viņus velk un viņi, to mīlējami, grib tam sekot, tad redzams, ka viņi aiz brīvas gribas metas ellē. Aiz | nepareiza | priekšstata par elli pasaulē tas izklausās neticami; un pat viņā dzīvē tiem, kas ārpus elles, tas tā neizskatās, bet vienīgi tiem, kas metas tur iekšā. Viņi iet paši, un kas aiz kvēlojošas ļaunuma mīlestības iet tur iekšā, tie izskatās, it kā viņus mestu lejā atmuguriski ar galvu uz leju un kājām gaisā. Šī izskata pēc izliekas, it kā viņi ar dievišķu spēku tiktu mesti ellē; (vēl par to pašu skaties turpmāk 574. nr.). No sacītā nu redzams, ka nevis Kungs met kādu ellē, bet katrs pats tanī metas — un ne tikai pasaulē dzīvodams, bet arī pēc nāves, nonākdams starp gariem.

549. Kungs no Savas dievišķās būtības, kas ir labais, mīlestība un žēlsirdība, nevar rīkoties ar visiem cilvēkiem vienādi, tādēļ ka ļaunumi un to nepatiesības stājas ceļā un Viņa dievišķo ieplūsmu ne tikai vājina, bet arī atstumj. Ļaunumi un to nepatiesības ir tikpat kā melni mākoņi, kas, nostājušies starp sauli un cilvēka aci, atņem gaismai tās saulainumu un skaidrumu — lai gan saule, aiz šiem ceļā stāvošajiem mākoņiem būdama un darbodamās, pastāvīgi cenšas tos izklīdināt, un nedaudz krēslainas gaismas pa dažādām apkārtējām starpām tomēr nokļūst cilvēka acī. Garīgajā pasaulē ir tamlīdzīgi: Saule tur ir Kungs un dievišķā mīlestība (116. – 140. nr.), gaisma — dievišķais patiesais (126. – 140. nr.), melnie mākoņi — ļaunā nepatiesības, acs — saprāts. Cik tur kāds ir ļaunā nepatiesībās, tik ap viņu atrodas šāds mākonis — melns un sabiezējis, atkarībā no ļaunuma pakāpes. No šī salīdzinājuma redzams, ka Kungs pastāvīgi ir klāt ikvienam, bet cilvēki Viņa klātbūtni uzņem dažādi.

550. Ļaunos garus garu pasaulē bargi soda, lai ar to atbaidītu viņus no ļauna darīšanas. Arī sods liekas nākam it kā no Kunga, un tomēr tas tur nepavisam nav no Kunga, bet no paša ļaunā, jo ļaunums ar savu sodu ir tā saistīts, ka šos nemaz nav iespējams šķirt. Ellišķais pūlis neko tā nekāro un nemil kā ļaunu darīt, sevišķi izpildīt sodus un mocīt, un tas arī ļaunu dara un soda ikvienu, ko Kungs nesarga. Tāpēc, ja ļaunums tiek darīts no ļaunas sirds un šī tādējādi jebkādu Kunga sargāšanu noraida, ellišķie gari metas darītājam virsū un soda viņu. To zināmā mērā iespējams paskaidrot ar ļauna darīšanu un tā sodīšanu pasaulē, kur arī šis divi lietas ir saistītas; jo likumi šē noteic sodu par katru ļaundarījumu, un tāpēc, kas metas ļaunumā, tas metas līdz ar to ļaunuma sodā. Starpība tikai tā, ka pasaulē ļaunumu iespējams apslēpt, bet ne tā viņā dzīvē. No sacītā redzams, ka Kungs nedara ļaunu nevienam, un arī tas ir tāpat kā pasaulē: ne valdnieks, ne soģis, nedz arī likums ir par iemeslu vainīgā sodīšanai, jo neba tie ir ļaunuma cēlonis ļaundarī.

VISI, KAS ELLĒS, IR ĻAUNUMOS UN TO NEPATIESĪBAS AIZ PATMĪLĪBAS UN PASAULES MĪLESTĪBAS

551. Visi, kas ellēs, ir ļaunumos un to nepatiesībās, un nav tur neviena, kas būtu ļaunumos, bet reizē patiesībās. Lielākā daļa ļauno pasaulē zina garīgās, proti baznīcas, patiesības, jo bērnībā ir tās mācījušies, pēc tam dzirdējuši sludinām un lasījuši Vārdā un vēlāk arī paši pēc tām runājuši. Daži vēl turklāt ir radījuši citos iespaidu, ka no sirds ir kristieši, prazdami runāt pēc patiesā, liekuļojot jūtas, un arī godīgi darboties it kā aiz garīgas ticības. Bet tie no viņiem, kas sevī domājuši pretējo un atturējušies darīt ļauno, kas viņiem bijis prātā, vienīgi pilsonisko likumu, labas slavas, goda un peļņas dēļ, tie visi sirdī ir ļauni, būdami patiesajā un labajā vienīgi ķermeniski, nevis garīgi. Tāpēc arī viņā dzīvē, atņemot viņiem ārieni un atsedzot bijušo viņu gara iekšieni, viņi ir pilnīgi ļaunajā un nepatiesajā un ne kaut kādā patiesajā un labajā. Tā top skaidrs, ka patiesais un labais bijis viņu atmiņā vienīgi kā zināšanas, un runādami viņi to no atmiņas ņēmuši un liekuļojuši labo, it kā tas nāktu no garīgas mīlestības un ticības. Pārceļot šādus garus viņu iekšienē, tātad pašu ļaunumos, viņi vairs nespēj runāt patiesības, bet vienīgi nepatiesības. Proti, viņi taču runā no ļaunā, bet no ļaunā patiesības runāt nav iespējams, tāpēc ka tad gars ir vienīgi viņa paša ļaunais, un no ļaunā iziet nepatiesais. Ikviens ļaunais gars pirms iemešanas ellē tiek novests šinī stāvokli (skat. agrāk teikto 499. – 512. nr.), un to sauc par iznīdēšanu, zīmējoties uz patieso un labo. Šī iznīdēšana nav nekas cits kā pārceļšana savā iekšienē, tātad gara pašdabā jeb garā pašā. (Arī par šiem stāvokļiem lasāms jau agrāk 425. nr.).

552. Cilvēkam pēc nāves tādām topot, viņš vairs nav cilvēks–gars kā savā pirmajā stāvokli (par ko rakstīts agrāk 491. – 498. nr.), bet īsts gars. Proti, īsts gars ir sejas, ir ķermeņa ziņā atbilst savai iekšienei, kas ir viņa prāta | animi | iekšiene, tātad arī savā ārējā veidā ir savas iekšienes izteiksme jeb veidols. Tāds ir gars, pirmajam un otrajam stāvoklim beidzoties, par kuriem bija runa agrāk. Tāpēc arī, skatoties vien uz viņu, tūdaļ var pazīt, kāds viņš ir — ne tikvien pēc sejas, bet arī pēc ķermeņa un bez tam vēl pēc runāšanas un izturēšanās. Un tā kā viņš tad ir pats sevī, tad arī nevar būt nekur citur kā pie sev līdzīgiem. Jo garīgajā pasaulē notiek visvisāda rosmju un no tām izrietošo domu savstarpējā dalīšanās, kālab arī gars dodas pie sev līdzīgiem it kā pats no sevis, jo dara to savas rosmes un tās patikas pēc. Un viņš pat griežas turpu, tad ieelpodams savu dzīvību jeb brīvi ievilkdams dvasu, bet ne tā, pagriezdamies uz citu pusi. Ir jāzina, ka domu savstarpēja dalīšanās ar citiem garīgajā pasaulē notiek, pagriežot seju, un ka ikvienam garam priekšā allaž ir tie, kas ar viņu ir vienādā mīlestībā — vienalga kādā virzienā ķermeni pagriežot (skat. agrāk teikto 151. nr.). Aiz šī iemesla visi elles gari griežas projām no Kunga pret tumšo un krēslaino | parādību |, kas tur ir dabīgās saules un mēness vietā, bet visi debess eņģeļi griežas pret Kungu kā debess Sauli un Mēnesi (skat. agrāk teikto 123. 143. 144. un 151. nr.). No sacītā nu iespējams redzēt, ka visi, kas ellēs, ir ļaunumos un to nepatiesībās un piegriezušies katrs savai mīlestībai.

553. Visi gari ellēs, aplūkojot viņus kaut cik debess gaismā, parādās sava ļaunuma veidā, jo ikviens no viņiem — savai iekšienei un ārieni darbojoties vienoti un iekšienei izpaužoties ārienē, proti, sejā, ķermenī, runāšanā un izturēšanās — ir sava paša ļaunuma veidols. Tādējādi pēc izskata vien jau var pazīt, kādi viņi ir. Vispār viņu veids citu nicināšana un draudēšana tiem, kas neparāda viņiem godu, un viņi ir dažāda naida un arī atriebības veidi. Negantība un cietsirdība iekšienē redzama viņiem cauri. Bet kad citi tos slavē, parāda tiem godu un kalpo, šo garu seja savelkas un tanī parādās it kā prieka izteiksme aiz patikas. Visus šos veidus, kādos šie gari parādās, īsumā nav iespējams aprakstīt, jo neviens nav gluži līdzīgs otram. Vienīgi tiem, kas ir līdzīgā ļaunumā un tāpēc arī tai pašā elles biedrībā, ir kopēja līdzība — kas ir it kā pamatforma, kuras dēļ turienes atsevišķo garu sejas parādās zināmā mērā līdzīgas. Vispār viņu sejas ir briesmīgas: nedzīvas kā liķiem, dažiem melnas, dažiem kā ugunīgas lāpas, citiem izķēmotas pūtēm, puniēm un augoņiem. Daudziem seja nemaz nav redzama, bet tās vietā kaut kas sarains vai kaulains; dažiem redzami tikai zobi. Viņu ķermeni arī izskatās briesmīgi. Viņu runa it kā no dusmām, naida vai atriebības, jo ikviens runā no sava nepatiesā un izdod skaņas no sava ļaunā. Vārdu sakot, visi viņi ir savas elles atveidi. Pašu elli vienkopus — kāds tai izskats — man nav bijis vēlēts redzēt. Man sacīja tikai, ka, tāpat kā visa debess vienkopus attēlo vienu cilvēku (59. – 67. nr.), tā visa elle vienkopus attēlojot vienu velnu un varot arī parādīties viena velna izskatā (skat. agrāk teikto 544. nr.). Bet kā izskatās atsevišķās elles jeb elles biedrības, to man bieži vēlēja redzēt, jo pie to caurumiem, ko sauc par elles vārtiem, bieži parādās kāds briesmonis, kas attēlo tur esošo garu kopējo izskatu. Tad reizē at-

tēlojas arī šo pašu garu negantība briesmīgos un šausmīgos veidos, ko atstāju neminētus. Ir jāzina gan, ka tādā izskatā elles gari parādās tikai debess gaismā, bet savā starpā izskatās kā cilvēki Kunga žēlastības pēc, lai viņi arī cits citam nebūtu riebekļi, kādi viņi parādās eņģeļiem. Bet šis šķitums ir maldīgs: tikko ielaiž (viņu ellēs) kaut cik debess gaismas viņu cilvēciskais izskats pārvēršas par to briesmīgo izskatu, kāds tiem ir sevī (par ko nupat bija runa), jo debess gaismā viss parādās tāds, kāds tas ir sevī. Tamdēļ arī viņi no debess gaismas bēg un metas savas gaismas spīdumā, kas līdzinās kvēlojošu ogļu un citur degoša sēra spīdumam. Bet arī šis spīdums pārvēršas par galīgu tumsu, kad tanī mazliet iespīd gaismas no debess. Tāpēc par ellēm saka, ka tās esot tumsā un krēslībā. Tumsa un krēslība nozīmē ļaunā nepatiesības, kādas ir ellē!

554. Vērojot elles garu briesmīgo izskatu | jeb veidu |, kas, kā jau teikts, ir citu nicināšana un draudēšana tiem, kas viņus neciena un neparāda viņiem godu, tad vēl naidis un atriebība tiem, kas viņiem nepiekrīt — bija skaidrs, ka vispār viņi visi ir patmīlības un pasaules mīlestības veidi, un ka | visi minētie | ļaunumi, kuŗu atsevišķie veidi viņi ir, ceļas no šīm divām mīlestībām. Dzirdēju arī no debess sakām — turklāt vēl daudzi pieredzējumi man to ir apliecinājuši — ka šis divi mīlestības, patmīlība un pasaules mīlestība, valda elles un arī tās (tāpat kā mīlestība uz Kungu un tuvāk mīlestība valda debesīs un arī veido šīs); un tad vēl: tās divi, proti, elles mīlestības, un šīs divi, proti, debess mīlestības, ir savā starpā diametrāli pretējas.

555. Sākumā brīnījos, kā var būt, ka patmīlība un pasaules mīlestība ir tik velnišķas un tanīs esošie izskatās tādi briesmoņi; jo pasaulē par patmīlību maz domā, bet gan par ārēju prāta pacelšanos, ko sauc par augstprātību, kuru vien — tāpēc, ka tā atklāti redzama — uzskata par patmīlību, kas tā neizceļas, pasaulē uzskata par dzīvības uguni, kura cilvēku pamudinot dzīties pēc amatiem un lietderības, un domā: ja cilvēks šinīs amatos un lietderībā neskatītos uz savu godu un slavu, tad viņa prāts sastingtu. Cilvēki saka: Kurš tad kaut ko lielu, derīgu un ievērojamu padarījis, negaidīdams, lai citi viņu | atklāti | vai savā prātā cildinātu un godātu, vai aiz mīlestības uguns savas slavas un goda, tātad sevis paša dēļ? Tāpēc arī pasaulē neviens nezina, ka patmīlība par sevi ir tā mīlestība, kas valda ellē un arī veido elli cilvēkā. Ja tā, tad papriekš aprakstīšu, kas ir patmīlība, un pēc tam, ka no tās izriet viss ļaunais un tā nepatiesais.

556. Patmīlība ir sev vien labu gribēt, nevis citiem (atskaitot sevis dēļ) — pat ne baznīcai, tēvijai vai kādai cilvēku sabiedrībai; vai arī darīt tām labu, bet vienīgi savas labās slavas, goda un lepošanās dēļ. Visu šo ar savu kalpošanu citiem nepadams, šāds cilvēks saka savā sirdī: Kāds no tam labums? Kamdēļ? Kas man no tā būs? — un tā atstāj labo nedarītu. No tam ir skaidrs, ka cilvēks, kas ir patmīlībā, nemīl baznīcu, ne tēvijū, ne sabiedrību, nedz kādu lietderību, bet vienīgi sevi. Viņam ir vienīgi patmīlības patika, un tā kā no mīlestības izrietošā patika veido cilvēka dzīvību, tad šī viņam ir tikai sava paša, tas ir, cilvēka pašdabas dzīvība; bet cilvēka pašdaba par sevi ir tikai ļauna. Kas mīl sevi, tas mīl arī savējos, kuri, atsevišķi minot, ir viņa bērni un mazbērni, bet vispār visi, kas ir viens ar viņu. Mīlēt šos — kā vienus, tā otrs — arī nozīmē sevi pašu mīlēt, jo tos viņš redz it kā sevī un sevi tajos. Starp tiem, ko tāds sauc par savējiem, ir arī visi, kuri viņu slavē, godā un cildina.

557. Kāda ir patmīlība — iespējams redzēt, salīdzinot to ar debešķīgo mīlestību. Debešķīgā mīlestība ir — mīlēt lietderību pašas lietderības jeb labo paša labā dēļ, ar ko cilvēks kalpo baznīcai, tēvijai, cilvēku sabiedrībai un citam pilsonim. To mīlēt nozīmē mīlēt Dievu un tuvāko, tāpēc ka visa lietderība un labais ir no Dieva, un tas pats ir arī tuvākais, kas jāmīl. Kas, turpretī, mīl lietderību un labo sevis dēļ, tas mīl to tikai kā savus sulaiņus, kuŗi viņam kalpo. No tam izriet, ka cilvēks, kas ir patmīlībā, grib, lai baznīca, tēvija, cilvēku sabiedrība un citi pilsoņi kalpotu viņam, nevis viņš tiem; sevi viņš nostata augstāk, bet tos apakš sevis. Aiz šī iemesla — cik kurš ir patmīlībā, tik, attālinādamies no debešķīgās mīlestības, viņš attālinās arī no debess.

558 – a. Tālāk: cik kāds ir debešķīgajā mīlestībā — tas ir, mīl lietderību un labo un jūt sirdī patiku, kad var ar to kalpot baznīcas, tēvijas, cilvēku sabiedrības un cita cilvēka labā — tik viņu vada Kungs, tāpēc ka šinī mīlestībā ir Kungs un tā ir no Kunga. Turpretī: cik kurš ir patmīlībā — tas ir, mīl lieti derēt un labu darīt sevis paša dēļ — tik viņš pats sevi vada: un cik kurš pats sevi vada, tik viņu nevada Kungs. Un vēl no tam izriet: cik kurš mīl sevi pašu, tik viņš attālinās no Dievišķā, tātad arī no debess. Pašam sevi vadīt ir — tapt savas pašdabas vadītam. Bet cilvēka pašdaba ir tikai ļaunais — viņa mantotais ļaunais — proti, mīlēt sevi vairāk nekā Dievu, un pasauli vairāk nekā debesi. Cilvēks tik ieslīgst savā pašdabā, tātad savos mantotajos ļaunumos, cik viņš, labo darīdams, ņem vērā sevi pašu. Tad viņš vērs skatu

no labā uz sevi, nevis no sevis uz labo, un tāpēc arī ieliek labajā pats savu un nevis kādu Dievišķā veidolu. Ka tā ir, esmu pārliecinājies arī no pieredzes: ļauni gari, kuru mitekļi atrodas vidū starp ziemeļiem un rietumiem apakš debesīm un kuri prot godīgus garus pārceļt viņu pašdabā un šādā kārtā dažādā ļaunajā. To viņi panāk, liekot šiem domāt par sevi pašu, vai nu atklāti tos slavējot un cildinot, vai slepus, vērsot to tieksmes uz sevi pašu. Cik viņiem tas izdodas, tik viņi novērš labo garu sejas no debess, tik arī aptumšo šiem saprātu un izraisa ļauno no viņu pašdabas.

558 – b. Ka patmīlība ir pretēja tuvākmīlestībai, redzams no abu šo mīlestību cēloņiem un būtības. Tuvākmīlestība cilvēkā, kurš ir patmīlībā, iesākas no viņa paša, jo viņš saka, ka ikviens pats sev esot tuvākais, un no paša kā centra tā turpinās uz visiem, kas ar viņu ir viens, mazinādāmās atkarībā no pakāpes, kādā šos ar viņu saista mīlestība. Kas ir ārpus šīs sadraudzības, tos šāds cilvēks neuzskata ne par ko, un kas ir pret viņu un viņa ļaunumiem — tos uzskata par ienaidniekiem, lai kādi viņi būtu: gudri un krietni vai godīgi un taisni. Garīga tuvākmīlestība, turpretī, iesākas no Kunga un no Viņa kā centra turpinās uz visiem, kas ar Viņu saistīti mīlestībā un ticībā — un proti, atkarībā no tam, kāda ir šo mīlestība un ticība. No tam ir skaidrs, ka tuvākmīlestība, kas iesākas no cilvēka, ir pretēja tai tuvākmīlestībai, kas iesākas no Kunga; un ka pirmā, iziedama no cilvēka pašdabas, iziet no ļaunā, bet otrā, iziedama no Kunga ir pats labais. Arī tas ir skaidrs, ka tuvākmīlestība, kas iziet no cilvēka un viņa pašdabas, ir ķermeniska, turpretī tā, kas no Kunga iziet, ir debešķīga. Vārdu sakot, patmīlība cilvēkā — kam tā piemīt — veido galvu, bet debešķīgā mīlestība — kājas. Uz tās viņš arī nostājas un ja tā viņam nekalpo, samīn to kājām. Aiz šī iemesla tie, kas tiek nomesti ellē, izskatās krītam atmugurīki: ar galvu uz leju pret elli un kājām uz augšu pret debesi (skat. agrāk teikto 548. nr.).

559. Patmīlība ir vēl šāda: Cik to mazāk iegrožo jeb cik tai atraisa ārējās važas — proti, bailes no likuma un tā soda, arī bailes pazaudēt labu slavu, godu, ienākumu, amatu un dzīvību — tik tā pieņem un beidzot tiktāl, ka grib pavēlēt ne tikai par visu pasauli, bet arī par visu debesi un pašu Dievišķo, un nekur jai nav robežu jeb gala. Šāda dziņa slēpjas ikvienā cilvēkā, kurš ir patmīlībā, jebšu arī nav redzama pasaules priekšā, kur minētās važas viņu attur. Ka tā ir, visiem redzams no tam, ka varas vīri un valdnieki, kam tādu grožu un važu nav, metas virsū zemēm un valstīm un pakļauj tās, cik vien spējami, un tiecas pēc neaprobežotas varas un goda. Ka tā — tas vēl skaidrāk redzams no mūsdienu Babilones, kas izplatījusi savu valdīšanu pat uz debesi, visu Kunga dievišķo varu pārpārnesdama uz sevi, un pastāvīgi kāro vēl vairāk. Ka tādi cilvēki, nonākuši pēc nāves viņā dzīvē, ir pilnīgi pret Dievišķo un debesi, un par elli, redzams grāmatiņā “Par pastaro tiesu un izpostīto Bābeli.”

560. Iedomājies sabiedrību, sasatāvošu no tādiem, kas visi sevi vien mīl un ne citus, atskaitot, cik tie ir vienoti ar viņiem, un tu redzēsi, ka viņu mīlestība ir gluži kā laupītāju mīlestība savā starpā. Tie, kopā darbotamies, skūpstās un saucas par draugiem, bet, kopā vairs nedarbotamies un savu vadību gāzdami, uzbrūk un apkauj cits citu. Pārbaudot viņu iekšieni jeb prātu, izrādīsies, ka viņi cits pret citu ir pilni nāvīga ienada un par visu taisno un godīgo savā sirdī smejas, tāpat arī par Dievišķo, ko atmet it kā kādu nieku. Vēl skaidrāk tas redzams no viņu biedrībām ellēs, par kurām būs runa turpmāk.

561. Iekšējie — proti, domu un rosmju — iecirkņi tajos, kas mīl sevi par visu, ir vērsti uz sevi un pasauli, tāpat nost no Kunga un debess. Tādēļ arī viņus apsēduši visu sugu ļaunumi un Dievišķais viņos nevar ieplūst. Ieplūstot tas tūdaļ ieslīgst viņu domās par sevi, tiek apgānīts un pielāgots ļaunajam, kas izriet no viņu pašdabas. Tāpēc arī viņā dzīvē visi šie vērs skatus prom no Kunga uz tumšo | parādību | kas tur ir dabīgās saules vietā un diametrāli pretēja debess Saulei, kura tur ir Kungs (skat. agrāk teikto 123. nr.). Tumsa arī nozīmē ļauno un dabīgā saule — patmīlību.

562. Patmīlībā esošo ļaunumi vispār ir citu nicināšana, skaudība, niknums pret visiem, kas viņiem nepiekrīt, no tam ienaidis, dažādas naida izpausmes, atriebība, viltība, krāpšana, nežēlība un cietsirdība. Reliģijas ziņā tie ir ne tikai Dievišķā un dievišķo lietu, proti, baznīcas patiesā un labā nicināšana, bet arī dusmas pret tām, kas pārvēršas naida izpausmē, cilvēkam par garu topot. Tad viņš ne tikai necieš šīs lietas, dzirdot par tām runājam, bet arī deg ienaidā pret visiem, kas Dievšķo atzīst un pagodina. Es runāju ar kādu, kas pasaulē bija varens bijis un sevi pašu visaugstākā mērā mīlējis. Tik izdzirdot vien pieminam Dievišķo, sevišķi Kungu, viņu aiz dūsmām pārņēma tāds niknums, ka tas dega kārē Viņu nonāvēt. Tas pats gars, dodot vaļu savai dziņai, kāroja būt par pašu velnu, lai savā patmīlībā varētu pastāvīgi uzbrukt debesij. To pašu kāro arī daudzi pāvestu reliģijas piederīgie, viņā dzīvē skaidri jauzdami, ka visa vara pieder Kungam, bet viņiem nav nekādas.

563. Man parādījās rietumu pusē dienvidu virzienā daži gari, kas teicās stāvējuši pasaulē augstā

cieņā un pelnot | arī šinī dzīvē | stāvēt pāri citiem un tiem pavēlēt. Eņģeļi viņus pārbaudīja, kādi viņi ir savā iekšienē, un izrādījās, ka, pasaulē darbodamies, viņi skatījušies nevis uz lietderību, bet paši uz sevi, šādējādi paceļot sevi pāri lietderībai. Tā kā viņi tiecās un neatlaidīgi prasīja, lai celtu viņus citiem priekšgalā, tad viņiem arī ļāva piedalīties kādā apspriedē par augstākām darišanām. Bet izrādījās, ka pašām darišanām, kas bija spriežamas, viņi nespēja pievērst ne mazāko vērību, nedz arī redzēt lietas par sevi. Tie runāja nevis lietderības dēļ, bet no savas pašdabas un arī gribēja rīkoties patvaļīgi pēc patikas. Tāpēc viņus no šī pienākuma atstādināja un ļāva meklēt sev citu nodarbību. Tad nu viņi devās tālāk uz rietumiem, kur viņus šur tur uzņēma, bet it visur pasacīja, ka viņi domājot tikai par sevi un par visu spriežot, raugoties vienīgi no personīga viedokļa, tātad esot truli tikpat kā jutekliski ķermeniskie gari. Tāpēc arī visur, kur vien tie nonāca, tos noraidīja. Pēc kāda laika redzēju viņus nonākušus pilnīgā trūkumā un ubagojam. Arī no tam bija skaidrs, ka tie, kas ir patmīlība — lai cik viņi pasaulē šķistu no savas patmīlības uguns it kā gudri runājam — runā tomēr vienīgi no atmiņas un ne no kaut kādas prāta gaismas. Tālab arī viņā dzīvē, kad dabīgās atmiņas faktus vairs nav brīv atcerēties, viņi ir trulāki par citiem, un proti tāpēc, ka ir atšķīrušies no Dievišķā.

564. Ir divi kundzības veidi: tuvākmīlestības un patmīlības, šie divi veidi savā būtībā ir viens otram gluži pretēji. Kas ir kundzībā aiz tuvākmīlestības, tas grib visiem labu un neko tā nemīl kā lietderību, tātad vēlas citiem kalpot. (Ar kalpošanu domāts citiem — vai nu baznīcai, tēvijai, sabiedrībai, vai citam pilsonim — labu vēlēt un lieti derēt.) To darīt ir viņa mīlestība un sirds patika. Arī tāds cilvēks priecājas, tikdams cienījamā stāvoklī pāri citiem, tikai ne pašas cieņas, bet lietderības dēļ, ka viņš tad var lielākā mērā un augstākā pakāpē lieti derēt. Tāda kundzība ir debesīs. Kas, turpretī, ir kundzībā aiz patmīlības, tas tikai sev vien labu vēl, bet nevienam citam. Viņa lietderīgums kalpo paša godam un slavai, kas viņam ir vienīgi derīgais. Tāds kalpo citiem ar nolūku, lai citi atkal kalpotu viņam, viņu godātu un lai varētu būt kungs par tiem. Tāds tīko pēc cieņas nevis labuma dēļ, kas atlēktu tēvijai un baznīcai, bet lai ieņemtu augstu stāvokli, iegūtu slavu un no tam arī savai sirdij patīku. Kundzības tieksme arī paliek ikvienam pēc dzīves pasaulē. Bet kas bijuši kundzībā aiz tuvākmīlestības, tiem tiek uzticēta arī kundzība debesīs; tikai tad tā nepiekrīt viņiem, bet lietderībai, kuru viņi mīl, un ja lietderībai, tad — Kungam. Kas, turpretī, pasaulē bijuši kundzībā aiz patmīlības, tie pēc dzīves pasaulē ir ellē, un proti, vienkārši vergi. Es redzēju varas virus, kas pasaulē bijuši kundzībā aiz patmīlības, nomestus starp viszemākajiem, un dažus pat starp tādiem, kuri tur uzturas atējās.

565. Bet runājot par pasaules mīlestību — šī nav tik ļoti pretēja debešķīgajai mīlestībai, tāpēc ka šinī neslēpjas tik daudz ļaunuma. Pasaules mīlestība ir gribēšana iegūt sev citu mantas visādiem līdzekļiem, pieķeršanās ar sirdi bagātībai un ļaušanās pasaulei atraut un attālināt sevi no garīgas mīlestības, kas ir tuvākmīlestība, tātad no debess un Dievišķā. Šī mīlestība ir daudzveidīga, piem.: mīlestība uz mantu | jeb mantkārība |, lai tiktu godā, kas ir vienīgais, ko šie mīl; mīlestība uz godu un cieņu | jeb godkārība |, lai tiktu pie mantas; mīlestība uz mantu dažādu lietderīgumu dēļ, kuri cilvēkiem pasaulē sagādā prieku; mīlestība uz mantu pašas mantas dēļ | šāda mīlestība ir skopuļiem | un tā tālāk. Mērķi, kura dēļ kāds mantu krāj, sauc par lietderību, un mērķis jeb lietderība noteic, kāda ir mīlestība. Jo mīlestība ir tāda, kāsd ir tās mērķis, kā dēļ cilvēks kaut ko mīl, bet viss pārējais kalpo tai par līdzekli | sava mērķa sasniegšanai |.

KAS IR ELLES UGUNIS UN ZOBU GRIEŠANA

566. Kas ir mūžīgā uguns un zobu griešana, par ko Vārdā teikts, zīmējoties uz tiem, kuri atrodas ellē — to gandrīz neviens nezina, un proti, aiz tā iemesla, ka cilvēki Vārdā teikto iedomājušies materiālā veidā, nezinādami tā garīgo saturu. Tālab daži sapratuši elles uguni kā materiālu uguni, daži kā mokas vispār, citi kā sirdsapziņas mokas, vēl citi — ka tas tikai tā teikts, lai iedvestu bailes no ļaunā. Zobu griešanu daži sapratuši tieši kā tādu, bet citi tikai kā šaušalas, kas uznāk, šādu zobu saskāršanos dzirdot. Bet kas pazīst Vārda garīgo saturu, tas var arī zināt, kas ir mūžīgā uguns un zobu griešana, jo katrā vārdā un katra vārda nozīmē tur ietverts savs garīgs saturs (jo Vārds taču savā iekšienē ir garīgs, un cilvēkam garīgais izteicams tikai dabīgā kārtā, tāpēc ka cilvēks ir dabīgajā pasaulē un arī domā pēc tā, kas tur atrodas). Kas tad nu ir mūžīgā uguns un zobu griešana, kurā pēc nāves nonāk ļauno cilvēku gars, jeb kura viņu garam, kas tad ir garīgajā pasaulē, ir jācieš — tas tūdaļ tiks pateikts.

567. Ir divi siltuma cēloņi: debess Saule, kas ir Kungs, un dabīgā saule. Siltums no debess Saules jeb Kunga ir garīgs un savā būtībā ir mīlestība (skat. agrāk teikto 126. līdz 140. nr.); turpretī no dabīgās saules — dabīgs, kas savā būtībā nav mīlestība, bet noder garīgajam siltumam jeb mīlestībai par uzņēmēju. Ka mīlestība savā būtībā ir siltums, redzams no tam, ka gars un no tā arī ķermenis iesilst no mīlestības un samērā ar tās pakāpi un kādību, kas notiek tiklab ziemu kā vasaru; un tāpat tas redzams arī no asiņu iesilšanas. Ka dabīgais siltums, kas rodas no dabīgās saules, noder garīgajam par uzņēmēju, redzams no tam, ka ķermeņa siltumu ierosina viņa gara siltums un tas šo arī pārstāv. Un sevišķi tas redzams vēl no pavasara un vasaras siltuma iedarbības visu sugu dzīvniekos, kuri tad ik gadus atgriežas savās dziņās. Tikai tas nenotiek tāpēc, ka šis siltums to veiktu, bet šim siltumam padarot viņu ķermeņus spējīgus uzņemt to siltumu, kas no garīgās pasaules arī viņos ieplūst, jo garīgā pasaule iedarbojas dabīgajā kā cēlonis sekās. Kas domā, ka dabīgais siltums rada viņu dziņas, tas ļoti maldās, jo pastāv gan garīgās pasaules ieplūsma dabīgajā, bet ne dabīgās garīgajā, un ikviena mīlestība | jeb dziņa |, piederēdama pašai dzīvībai, ir garīga. Tad vēl: kas domā, ka dabīgajā pasaulē kaut kas rodas bez garīgās pasaules ieplūsmas, tas arī maldās, jo dabīgais rodas un pastāv tikai no garīgā. Arī augu valstī augšanas norises ceļas no šīs ieplūsmas: dabīgais siltums pavasarī un vasarā rada sēklās tikai to dabīgos stāvokļus, briedinot un atverot tās, lai garīgās pasaules ieplūsma tanīs iedarbotos. Tas sacīts zināšanai, ka ir divējāds siltums: garīgs un dabīgs — garīgais no debess Saules, un dabīgais no dabīgās — un ka ieplūsma līdz ar turpmāko kopdarbību rada sekas, kas parādās cilvēkiem pasaulē.

568. Garīgais siltums cilvēkā ir viņa dzīvības siltums, jo tas, kā iepriekš teikts, savā būtībā ir mīlestība. Šis siltums nu ir tas, kas Vārdā domāts ar uguni: mīlestība uz Kungu un tuvākmīlestība — ar debešķīgo, turpretī patmīlība un pasaules mīlestība — ar elles uguni.

569. Elles uguns jeb ellišķā mīlestība rodas no tā paša cēloņa kā debešķīgā uguns jeb debešķīgā mīlestība, — proti, no debess Saules jeb Kunga — bet ellišķu to padara tās uzņēmēji; jo visa ieplūsma no garīgās pasaules veidojas dažādi — atkarībā no uzņemšanas jeb formām, kurās tā ieplūst. Tas tāpat kā ar dabīgās saules siltumu un gaismu: siltums, kas no tās ieplūst koku audzēs un puķu dobēs, veicina augšanu un izraisa patīkamas un saldās smaržas; turpretī, ieplūstot izkārņījumos un maitās, tas pats siltums rada pūšanu un izraisa smirdošus izgarojumus un smakas. Tāpat arī gaisma no tās pašas saules vienā priekšmetā rada skaistas un patīkamas krāsas, otrā neglītas un nepatīkamas. Tamlīdzīgi ir arī ar siltumu un gaismu no debess Saules, kura ir mīlestība: tā siltums jeb mīlestība, ieplūstot labajā — kas notiek labos cilvēkos, labos garos un eņģeļos — apaugļo viņu labo; turpretī ļaunajos rada pretējas sekas, jo ļaunais to vai nu noslāpē vai sagroza. Tāpat arī debess gaisma: ieplūstot labā patiesībā, tā dod saprašanu un gudrību; ieplūstot, turpretī, ļaunuma nepatiesībā, tā pārvēršas tur par neprātu un dažādām fantastiskām iedomām. Tā katrā lietā atkarībā no uzņemšanas | ieplūsmas iedarbojas savādi |.

570. Elles uguns, būdama patmīlība un pasaules mīlestība, ir arī ikviena šo mīlestību iekāre, jo iekāre taču ir mīlestības atvase | in suo continuo | — proti, ko cilvēks mīl, to viņš pastāvīgi kāro; un elles uguns ir arī patika, jo ko cilvēks mīl jeb kāro, to iegūdam jūt patīkamu. No tam vien cilvēkam ir sirds patika. Tātad elles uguns ir iekāre un patika, kas izriet no minētajām divām mīlestībām kā saviem cēloņiem. Šie ļaunumi ir: citu nicināšana, niknums un naidīgums pret tiem, kas viņiem nepiekrīt, tāpat skaudība, naida izpausme, atriebība un no tam arī negantība un cietsirdība. Zīmējoties uz Dievišķo, tie ir: noliegšana un tamlīdz arī baznīcas svētumu nicināšana, izsmiešana un zaimošana, kas pēc nāves, cilvēkam par garu topot, pārvēršas par dūsmām un naidu pret šiem svētumiem (skat. agrāk teikto 562. nr). Un tā kā šie ļaunumi pastāvīgi izdveš | no sevis dziņu | postīt un nokaut tos, kurus elles gari uzskata par saviem ienaidniekiem un pret kuriem deg ienaidā un atriebībā, tad viņu dzīves patika ir gribēšana postīt un slepkavot; bet, nevarēdami to izdarīt, viņi grib tos pazudināt, tiem kaitēt un traktot. Tas domāts Vārdā ar uguni tur, kur ir runa par ļauno un elli. Minēšu no turienes dažas vietas, lai apstiprinātu sacīto: “Tie visi ir liekuļi un ļaundari, un ikviena mute runā blēņas; ...jo ļaunprātība deg kā uguns, aprīdama ērkšķus un dadžus un aizdedzinādama meža biezokņus, un paceļas dūmu stabos, ... tauta ir tapusi par uguns barību, un vīrs savu brāli nesaudzē” (Jez. 9:16–18). “Es darišu brīnumus debesīs un zemes virsū: asinis un uguni un dūmu stabus; saule pārvērtīsies par tumsību” (Joēla 3:3,4 | 2:30,31). “Zeme būs degošs piķis, kas ne nakti, ne dienu neizdzīsīs, un tās dūmi uzkāps mūžīgi” (Jez. 34:9,10). “Redzi, diena nāk degdama kā ceplis; visi lepnie un ļaunuma darītāji būs rugāji, un nākamā diena tos aizdedzinās” (Mal. 3:19 |4:1|). “Bābele ir tapusi par daimonu mājokli, ... tie brēca, redzēdami tās degšanas dūmus; ... Tās dūmi uzkāpj mūžīgi mūžam’ (Apok. 18:2,18; 19:3). “Viņš atvēra bezdibeņa

aku, un no tās pacēlās dūmi kā liela ceplā dūmi, tā ka aptumšojās saule un gaiss no tās akas dūmiem” (Apok. 9:2). “No to zirgu mutēm izgāja uguns, dūmi un sērs, ar ko tika nokauta trešā daļa cilvēku: ar uguni, dūmiem un sēru” (Apok. 9:17,18). “Kas pielūdž to zvēru, ...tas dzers no Dieva dusmu vīna, kas jaukts ar tīru | vīnu | Viņa dusmu kausā, un taps mocīts ar uguni un sēru” (Apok. 14:9,10). “Ceturtais eņģelis izlēja savu kausu uz sauli, un viņam tapa dots karstumā dedzināt cilvēkus ar uguni; tad cilvēki iedegās lielā karstumā” (Apok. 16:8,9). “Tos iemeta ar uguni un sēru degošā zaņķī” (Apok. 19:20; 20:14,15; 21:8). “Ikviens koks, kas nenes labus augļus, top nocirsts un ugunī iemests” (Mt. 3:10; Lūk. 3:9). “Cilvēka Dēls sūtīs Savus eņģeļus, kas salasīs no Viņa valstības visus apgrēcības un netaisnības darītājus un metīs tos ugunsceplī” (Mt. 13:41,42,50). “Ķēniņš sacīs tiem pa kreisi: Atkāpieties no Manis, nolādētie, mūžīgā ugunī, kas sataisīta velnam un viņa eņģeļiem” (Mt. 25:41). “Un tos iemetīs mūžīgā ugunī, uguns ellē, kur viņu tārps nemirst un uguns neizdziest” (Mt. 18:8,9; Mr. 9:43–49). Arī bagātais ellē sacīja Ābrahamam, ka ciešot mokas liesmās (Lūk. 16:24). Šinīs un vēl daudzās citās vietās ar uguni domāta patmīlības un pasaules mīlestības iekāre, un ar tās dūmiem — ļaunā nepatiesais.

571. Tā kā ar elles uguni domāta kāre darīt ļaunu, kuras cēlonis ir patmīlība un pasaules mīlestība, un ellēs šāda kāre ir visiem (skat. iepriekšējo nodaļu), tad, ellēm atveroties, no turienes parādās it kā ugunīga masa ar dūmiem kā ugunsgrēkos: bieža ugunīga no tām ellēm, kur valda patmīlība, un liesmaina no tām, kur pasaules mīlestība. Kad tās aizvērtas, tad uguns nerādās, bet tās vietā it kā sabiezējuši tumši dūmi. Minētā uguns tur iekšā tomēr kvēlo, kas bija jaušams no karstuma, kurš no turienes dvesa kā no ugunsgrēka atliekām, citās vietās — kā no sakarsētas krāsns un vēl citur — kā no karstas pirts. Šis karstums, cilvēkā ieplūstot, pamodina viņā iekāres: ļaunajos — naidu un atriebību, slimajos — trakumu. Šāda uguns jeb šāds karstums piemīt tiem, kas ir iepriekš minētajās mīlestībās, jo garīgi viņi ir piesaistīti ellēm jau tad, kad dzīvo vēl ķermenī. Bet jāzina, ka tie, kas atrodas ellēs, nav ugunī (minētā uguns ir šķitums), jo viņi tur nekādas degšanas nejūt, bet vienīgi siltumu kā agrāk pasaulē. Uguns tur parādās atbilstības pēc, jo mīlestība atbilst ugunij, un garīgajā pasaulē viss parādās atbildumos.

572. Jāņem vērā, ka minētā uguns jeb ellišķais siltums pārvēršas par lielu aukstumu, kad tanī ieplūst siltums no debess. Tad tiem, kas tur atrodas, uznāk drebuļi kā tādiem, kurus sagrābj aukstuma drudzis, un viņi tad arī cieš iekšējas mokas — proti tāpēc, ka ir gluži pret Dievišķo; un debess siltums, kas ir dievišķā mīlestība, izdzēš elles siltumu, kurš ir patmīlība, un tam līdzās arī viņu dzīvības siltumu. No tam tad ceļas tāds aukstums un drebuļi no tā, tāpat arī mokas. Tai pašā brīdī tur uznāk arī tumsa un no tam apdullums un prāta aptumšojums. Bet tas notiek reti, vienīgi kad tur jāsavaldā pārmērīgi nemieri.

573. Tā kā ar elles uguni domāta ikviena no patmīlības izrietoša ļauna darīšanas kāre, tad ar to pašu uguni domātas arī mokas, kādas ir ellēs. Jo kāre, kas no šīs mīlestības izriet, ir kāre citiem kaitēt — tiem, kuri neparāda viņiem godu, viņus necildina un viņu priekšā nezemojas. Cik nu viņiem uznāk no tam dusmas un no šīm naida un atriebības jūtām, tik liela tad ir viņu trakošanas kāre pret tiem. Un kad ikvienam ir šāda klāre sabiedrībā, kurai nav ārēju važu — bailes no likuma, tāpat arī bailes zaudēt labu slavu, godu, ienākumu un dzīvību — tad ikviens, sava ļaunuma dzīts, metas virsū otram un, cik varēdams, apspiež to, pakļaudams savai varai pārējos, un pret tiem, kas nepadodas, ar patiku trako. Šī patika ir visnotaļ saistīta ar patiku pavēlēt un pat ir ar to vienādā pakāpē, jo patika kaitēt iemājo ienīšanas, skaudības, naida un atriebības jūtām, kas, kā iepriekš teikts, ir minētās mīlestības ļaunumi. Visas elles ir šādas biedrības, un tāpēc ikvienam tur ir sirdī naidis pret otru, un no naida, cik varēdams, tas pāriet trakošanā. Šī trakošana un tāpat tās radītās mokas arī domātas ar elles uguni, jo tās ir kārību sekas.

574. Jau agrāk (548. nr.) rādīts, ka ļauns gars pats metas ellē; tāpēc arī isumā jāsaprot, kā tas var notikt, ja ellē ir tādas mokas. No ikvienas elles dveš pretī zināmu kārību sfaira, kurās ir tie, kas tur atrodas. Jaušot šo sfairu, tāds, kas ir līdzīgā kārē, jūt ierosmi sirdī un pildās ar patiku, tāpēc ka kāre allaž saistīta ar savu patiku; jo ko kurš kāro, tas viņam ir patīkams. Aiz šī iemesla tad nu gars turpu griežas un aiz sirds patikas kāro turp tikt, proti, vēl nezinādams, ka tur ir tādas mokas. Bet arī tie, kas to zina, tomēr kāro turp tikt, jo garīgajā pasaulē neviens nespēj savai kārei pretoties, tāpēc ka tā pieder pie viņa mīlestības, mīlestība — pie gribas, un griba — pie viņa dabas, un ikviens tur rīkojas pēc savas dabas. Kad nu gars pats no sevis jeb pēc paša brīvas izvēles nonāk savā ellē un tiek tur iekšā, tad sākumā viņu gan draudzīgi uzņem un viņš domā, ka ir nokļuvis starp draugiem, bet tas ilgst tikai dažas stundas. Pa to starpu citi viņu izpētī, cik viņš viltīgs un tamlīdz arī vērts. Kad viņš izpētīts, pārējie sāk pienācēju aiztikt, un proti dažādi, arvien nežēlīgāk un stiprāk. Tas notiek, ievēdot viņu arvien tālāk un dziļāk ellē

(jo tālāk un dziļāk ellē, jo ļaundabīgāki tur gari). Aiztikuši tie sāk trakot pret viņu ar sodiem, un proti, tik ilgi, kamēr viņš padarīts par vergu. Bet tā kā tur pastāvīgi izceļas dumpji — jo ikviens taču grib būt lielākais un deg ienaidā pret citiem — tad no tam rodas jaunas sacelšanās. Tā viena aina nomaina otru, jo tos, kas bija padarīti par vergiem, ņem atkal palīgā kāds cits velns, lai apspiestu atkal citus, un tad tie, kuri nepadodas un uz mājienu nepaklausa, savukārt dažādi tiek mocīti; un tā tālāk. Tādas ir elles mokas, ko sauc par elles uguni.

575. Bet zobu griešana ir pastāvīgie savstarpējie nepatiesību strīdi un ķildas to garu starpā, kas ir nepatiesības. Šie strīdi tāpat ir saistīti ar citu nicināšanu, niknumu, izsmieklus, nievāšanu, zaimošanu, kas, izlaužoties uz āru, top par dažādu plēšanos, jo katrs savas nepatiesības dēļ ķildojas, saukdam to par patiesību. Ārpus šīm ellēm šādi strīdi un ķildas izklausās kā zobu griešana un arī pārvēršas par zobu griešanu, kad tur ieplūst patiesība no debess. Šādās ellēs ir visi, kas atzinuši dabu un nolieguši Dievišķo, pie kam dziļākās ir tie, kas šajā atziņā un noliegšanā nocietinājušies. Šie, nespēdami nemaz uzņemt gaismu no debess un tāpēc arī itin neko iekšēji sevī redzēt, lielāko tiesu ir jutekliski ķermeniski gari, proti tādi, kuri netic nekam, ko acīm neredz un rokām netausta. Tāpēc visi jutekļu maldi viņiem ir patiesības, kuru dēļ viņi arī strīdas. Šī iemesla dēļ viņu strīdi arī izklausās pēc zobu griešanas, jo visas nepatiesības garīgajā pasaulē berzējas, un zobi atbilst pēdējām lietām dabā un tāpat arī cilvēkā, kas ir jutekliski ķermeniskas. Ka ellēs griež zobus, redzams no Mt. 8:12; 13:42,50; 22:13; 24:51; 25:30; Lūk. 13:28.

PAR ELLES GARU ĻAUNDABĪGUMU UN VIŅU BEZGODĪGAJĀM MĀKĀM

576. Kāds ir garu pārākums par cilvēkiem — var redzēt un aptvert katrs, kas iekšējā domā un zina kaut ko par sava sirdsprāta darbošanos. Jo cilvēks savā prātā minūtes laikā vairāk spēj pārdomāt, atrisināt un secināt nekā pusstundā izrunāt vai izteikt rakstos. No tam ir skaidrs, par cik izceļas cilvēks, būdams savā garā, tāpat arī tapdams par garu; jo gars ir tas, kas domā, bet ķermenis — ar kā palīdzību gars izteic savas domas runājot vai rakstot. Aiz šī iemesla, topot pēc nāves par eņģeli, cilvēks ir neizteicama saprātība un gudrība, salīdzinot ar to, kas viņam bija, pasaulē dzīvojot. Jo viņa gars, pasaulē dzīvojot, bija taču ieslēgts ķermenī un tādējādi atradās dabīgajā pasaulē, un tāpēc viss, ko viņš tad garīgā kārtā domāja, izpaudās dabīgos priekšstatos, kuri, salīdzinot ar gara domām, ir vispārīgi, rupji un neskaidri, un neskaitāmas lietas, kas ir garīgajā domāšanā, sevī neuzņem, bet vēl ietin miglā, kura ceļas no pasaulīgām rūpēm. Cita lieta, kad gars, no ķermeņa atraisīts, nokļūst savā garīgajā stāvoklī, pāriedams no dabīgās pasaules garīgajā, kas ir viņa | t.i., gara | pasaule. Ka tad viņa stāvoklis domu un rosmju ziņā ir nesalīdzināmi pārāks par agrāko, izriet no nupat sacītā. Šī iemesla dēļ eņģeļi domā cilvēkiem neizrunājamas un neizteicamas lietas, tamlīdz arī tādas, kas nevar iekļauties dabīga cilvēka domās, lai gan ikviens eņģelis ir dzimis un dzīvojis kā cilvēks, tad nešķīzdams sevi esam gudrāku par citu līdzīgu cilvēku.

577. Tanī pašā pakāpē, kādā ir gudrība un saprātība eņģeļos, ir arī ļaundabība un viltība elles garos. Abi gadījumi ir līdzīgi, jo cilvēka gars, atraisīts no ķermeņa, ir taču savā labajā vai ļaunajā: eņģeļgars — labajā un elles gars — ļaunajā. Ikviens gars taču, būdams sava mīlestība, ir savs pašā labais vai savs ļaunais, kā jau agrāk bieži teikts un rādīts. Tāpēc: kā eņģeļgars domā, grib, runā un darbojas no sava labā, tāpat elles gars dara to no sava ļaunā; un domāt, gribēt, runāt un darboties no pašā ļaunā nozīmē domāt, gribēt, runāt un darboties no visa tā, kas ietilpst ļaunajā. Cita lieta, cilvēkam ķermenī dzīvojot: tad gara ļaunums ir ieslēgts važās, ko ikvienam cilvēkam uzliek likums un bailes zaudēt peļņu un godu, kamdēļ arī viņa gara ļaunums tad nevar uz āru izlausties un parādīties, kāds tas ir sevī. Bez tam vēl cilvēka gara ļaunums tad ir apņemts un ietīts arējā tikumībā, godprātībā, taisnīgumā un patiesā un labā rosmēs, ko šāds cilvēks tad ar muti runā un izrāda pasaules labad. Aiz šā labā tas tad ir tā paglabājies un tumsā paslēpies ka cilvēks pats gandrīz nezina savā garā esam tik lielu ļaundabīgumu un viltību, tāpat sevi esam tādu velnu, kāds viņš top pēc nāves, kad viņa gars nonāk sevī pašā un savā dabā. Tad atklājas pavisam neticams ļaundabīgums. Tūkstoš veidos elles garu īstenais ļaunums tad laužas uz āru, starp citu arī tādos, kas nav izteicami nevienas valodas vārdos. Kādi tie ir, to man no daudz pieredzējumiem vēlēts zināt un arī skaidri jaust, tāpēc ka Kungs man vēlējis būt ar garu garīgajā un ar ķermenī tai pašā laikā dabīgajā pasaulē. Un varu liecināt, ka viņu ļaundabīgums ir tik liels, ka no tūkstoš veidiem, kādos tas izpaužas, tikko vienu iespējams aprakstīt; un vēl to, ka, Kungam cilvēku nesargot, cilvēks nekad ne-

varētu tikt no elles vaļā. Jo pie ikviena cilvēka ir tiklab gari no elles, kā arī eņģeli no debess (skat. agrāk teikto 292. un 293. nr.), un Kungs nevar cilvēku pasargāt, ja tas neatzīst Dievišķo un nedzīvo ticības un labprātības | jeb darbīgās mīlestības | dzīvi, jo tad viņš novēršas no Kunga un pievēršas elles gariem, un šādā kārtā cilvēku garā pārņem tāds pat ļaundabīgums. Kungs tomēr pastāvīgi velk cilvēku nost no ļaunā, ko tas, biedrodami ar ļaunajiem gariem, pieņem un sev it kā pievelk — ja ne ar iekšējām, proti, sirdsapziņas važām, kuras viņš, Dievišķo noliedzams, nepieņem, tad vismaz ar ārējām, kuras, kā iepriekš teikts, ir bailes no likuma un tā soda, tāpat bailes zaudēt pelņu, godu un labu slavu. Šādu cilvēku gan iespējams novērst no ļaunumiem, ņemot palīgā viņa mīlestības patikas un bailes, ka viņš varētu šās patikas zaudēt, bet nav iespējams pievērst garīgam labajam, jo, cik viņu tam pievērs, tik viņš sevī izdomā viltu un krāpšanu izrādot un liekuļojot labo, godīgo un taisno, lai citus pārliecinātu un šādā kārtā maldinātu. Šī viltība pievienojas viņa gara ļaunumam, veidodama šo un padarīdama cilvēku | arī ārēji | par tādu ļauno, kāds viņš ir savā dabā.

578. Par visiem ļaunākie ir tie, kas bijuši patmīlības ļaunajā un reizē ar to darbojušies ar iekšēju viltību, jo viltība iespiežas dziļāk domās un nolūkos un, tos saindējama, izposta visu cilvēka garīgo dzīvību. Vairākums šādu ir elles dibenā un tos sauc par | ļauniem ģēnīgiem |. Viņu patika tur ir kļūt neredzamiem un spokiem līdzīgi lidinoties citiem apkārt, slepus iedvest tiem ļauno, ko viņi izlaiž ap sevi kā čūskas savu indi. Šie tiek arī briesmīgāk par citiem mocīti. Kas, patmīlības ļaunajā būdami, nav tomēr bijuši krāpnieki un ļaundabīgas viltības pilni, tie arī ir elles dibenā, bet ne tik dziļi. Bet kas bijuši pasaules mīlestības ļaunajā, tie ellē ir priekšā un tos sauc par | ļauniem | gariem, šie nav tādi ļaunumi, tas ir, tādi naida un atriebības veidi kā tie, kas ir patmīlības ļaunajā; tamlīdz arī viņu elles ir maigākas.

579. No pieredzes man vēlēts zināt, kāds ir to ļaundabīgums, kurus sauc par ģēnīgiem. Šo ieplūsma iedarbojas nevis domās, bet | gribas | rosmēs. Šīs viņi uztver un saož tikpat kā suņi zvērus mežos. Uztverot kaut kur labas rosmes, viņi tās acumirkli pārvērš par ļaunām, vadot un virzot tās dīvainā kārtā ar otra patikām. To viņi izdara tik slepeni un ar tik ļaunu prasmi, ka otram tas neienāk ne prātā — rūpīgi sargādami, lai nekas neiekļūtu viņa domās, jo tā viņi sevi nodotu. Cilvēkā viņu vieta ir zem pakauša. Pasaulē šie bijuši tādi cilvēki, kas ar viltu valdzinājuši citu prātus, vadīdami un pārliecinādami tos ar viņu pašu rosmju jeb kāribu patikām. Bet šos Kungs attur no ikviena cilvēka, kurā, vēl var cerēt uz prāta atjaunošanu, jo šie ļaunie ģēniji ne tikai spēj izpostīt sirdsapziņu, bet arī pamodināt cilvēkā viņa iedzimtos ļaunumus, kas citādi apslēpti. Lai viņi cilvēku tanīs neievestu, Kungs gādā, ka šīs elles būtu pilnīgi noslēgtas. Un kad pēc nāves cilvēks, kas ir šāds ģēnījs, nonāk viņā dzīvē, to tūdaļ iemet viņu ellē. Aplūkojot viņus savas krāpšanas un viltības ziņā, viņi izskatās pēc čūskām.

580. Kāds ir elles garu ļaundabīgums, var spriest no viņu bezgodīgajām mākam, kuru ir tik daudz, ka, pieminot vien tās, iznāktu vesela grāmata, bet aprakstot — vairākas grāmatas. Gandrīz visas šīs mākas pasaulē ir svešas. Viena no tām ir atbilduma nelietīga lietošana; otra ir to lietu nelietīga izlietošana, kuras ir pēdējās dievišķajā kārtībā; trešā ir domu un rosmju pārņemšana un ieplūsma ar pievēršanos, ar skatu un ar ārpusē esošu citu, ka arī no sava vidus sūtītu garu palīdzību; ceturta — iedarbošanās ar fantāziju; piektā — pārņemšanās ārpus sevis un šādā kārtā klātbūtne citā vietā nekā viņu ķermenis; sestā — izlikšanās, iestāstīšana un meli. Šīs mākas ļauna cilvēka gars, atraisījies no sava ķermeņa, prot pats no sevis, jo tās ir viņa ļaunuma dabā, kurā viņš tad ir. Tās viņi izlieto, cits citu elles mocīdami. Bet lai gan visas šīs mākas, atskaitot tās, kurās viņi lieto izlikšanos, iestāstīšanu un melus, pasaulē ir svešas, tomēr tās še atsevišķi neapprakstīšu — tiklab tāpēc, ka tās nesaprātis, kā arī to bezgodīguma dēļ.

581. Kungs pieļauj ellēs citam citu mocīt tāpēc, ka ļaunumus citādi nav iespējams savaldīt un padarīt rāmus. Vienīgais līdzeklis tos savaldīt un padarīt rāmus un elles pūli noturēt važās ir bailes no soda. Cita līdzekļa nav, jo, nebaidoties no soda un mokām, ļaunums pārietu trakošanā, un tad viss izputētu — tikpat kā virs zemes kāda valsts, kurā nebūtu likuma un soda.

PAR EĻĻU IZSKATU, IZVIETOJUMU UN DAUDZUMU

582. Garīgajā pasaulē jeb tanī, kur ir gari un eņģeli, parādās lietas līdzīgas tām, kādas ir dabīgajā pasaulē jeb tanī, kur ir cilvēki — tik līdzīgas, ka pēc ārējā izskata nav nekādas izšķirības. Tur parādās līdzenumi un kalni, pakalni un klintis, to starpā ielejas, arī ūdeņi un daudz kas cits, kas ir virs zemes. Tomēr tas viss ir no garīga cēloņa, kālab arī parādās garu un eņģeļu, bet ne cilvēku acīm, kuri ir dabīgajā

pasaulē, jo garīgie redz lietas, kas ir no garīga cēloņa, bet dabīgie — tās, kas no dabīga. Tālab arī cilvēks nekādā ziņā nespēj redzēt lietas, kas ir garīgajā pasaulē, ja viņam nav vēlēts būt garā, vai tikai pēc nāves, kad viņš top gars. Un arī otrādi: eņģelis un gars itin nekā nespēj redzēt dabīgajā pasaulē, ja viņš nav pie tāda cilvēka, kam velēts ar viņiem runāt. Jo cilvēka acis ir piemērotas uzņemt dabīgās pasaules gaismu, bet eņģeļu un garu acis — garīgās pasaules gaismu; un tomēr kā vieniem, tā otriem acis ir pēc izskata gluži līdzīgas. Ka tāda ir garīgā pasaule, to dabīgs cilvēks nespēj nemaz aptvert, bet vismazāk — juteklisks cilvēks. Šis ir tāds, kurš nekam netic, ko ar sava ķermeņa acīm neredz un tā rokām netausta, tātad, ko neuzņem ar redzi un tausti. Pēc tā | proti, redzamā un taustāmā | viņš domā, un tāpēc viņa domāšana ir materiāla, nevis garīga. Tā kā nu garīgā pasaule ir tik līdzīga dabīgajai, tad cilvēkam pēc nāves tā vien liekas, ka viņš ir tanī pašā pasaulē, kurā ir piedzimis un no kuras aizgājis. Šī iemesla dēļ nāvi arī sauc tikai par pārceļšanos no vienas pasaules citā tai līdzīgā. Ka abas pasaules ir tik līdzīgas, redzams no agrāk teikta (170. – 176. nr.), kur ir runa par attēliem un parādībām debesī.

583. Augtākās vietās tur ir debesis, zemākās garu pasaule; zem vienām un otrām ir elles. Gari garu pasaulē, ja viņu iekšējā redze nav atvērta, debesis neredz. Laiku pa laikam tās viņiem tomēr parādās kā miglas vāli vai spoži balti mākoņi. Tas tāpēc, ka debess eņģeli ir iekšējā stāvoklī saprātības un gudrības ziņā, tātad pāri to redzei, kas atrodas garu pasaulē. Bet tie gari, kas ir līdzenumos un ielejās, cits citu redz, un tikai tad, kad ir šķirti, proti, kad pārcēlušies savā iekšienē, ļaunie gari labos vairs neredz; labie, turpretī, ļaunos var redzēt, tikai novēršas no tiem, bet gari, kad novērsušies, top neredzami. Elles, turpretī, nav redzamas, tāpēc ka ir aizvērtas, bet redzamas top tikai ieejas, ko sauc par elles vārtiem, kad tās atveras, lai ielaistu tur citus līdzīgus. Visi vārti uz ellēm ir pieejami no garu pasaules, bet ne no debess.

584. Elles ir visur — tiklab zem kalniem, pakalniem un klintīm, kā arī zem līdzenumiem un ielejām. Atvērumi jeb vārti uz tām ellēm, kas atrodas zem kalniem, pakalniem un klintīm, parādās skatam kā caurumi un klinšu spraugas, citi plati, citi šauri, un lielāko tiesu negludi. Visas elles, ieskatoties tanīs, parādās krēslainas un tumšas; bet elles arī, kas tur atrodas, ir tamlīdzīgā gaišumā kā no kvēlojošām oglēm. Viņu acis ir piemērotas šī gaišuma uzņemšanai, un proti tāpēc, ka, pasaulē dzīvojot, viņi dievišķo patiesību ziņā — tās noliedzami — bijuši dziļā tumsībā, bet nepatiesību ziņā — šīs apstiprinādami — it kā gaišumā, no kam tad viņu acu redze tāda izveidojusies. Aiz šī iemesla arī debess gaisma viņiem ir melna tumsa, un tālab, izgājuši ārā no savām alām, viņi nenieka neredz. No sacītā man bija pilnīgi skaidrs, ka cilvēks nāk debess gaismā tik, cik viņš atzīst Dievišķo un nostiprina sevī to, kas pieder pie debess un baznīcas; un tik viņš nāk elles tumsā, cik viņš Dievišķo noliedz un nostiprina sevī to, kas ir pret debess un baznīcas lietām.

585. Atvērumi jeb vārti uz tām ellēm, kas atrodas zem līdzenumiem un ielejām, parādās skatam dažādā veidā: daži līdzīgi tiem, kādi ir ellēm, kas atrodas zem kalniem, pakalniem un klintīm, daži — alām un dobumiem, citi — lielām plaisām un bezdibeņiem, arī purviem un ūdens paltīm. Tie visi ir apsegti un pieejami tikai tad, kad ļaunie gari no garu pasaules tiek tur iemesti. Kad tie vaļā, no turienes nāk ārā vai nu it kā uguns ar dūmiem, kas paceļas gaisā ka no ugunsgrēka, vai kā ugunsliesma, bez dūmiem, vai sodrēju vāls no aizkurināta kamīna, vai miglas vāls un biezs mākonis. Dzirdēju sakām, ka elles gari šīs parādības ne redzot, nedz arī jūtot, proti, būdami tanīs tikpat kā savā atmosfērā un tādējādi savas dzīves patikā. Tas tāpēc, ka šīs lietas atbilst ļaunajam un nepatiesajam, kurā viņi ir: uguns — ienaidam un atriebībai, bet dūmi un sodrēji — šo ļaunumu nepatiesībām; ugunsliesma — patmīlības ļaunumiem un migla un biezs mākonis — to nepatiesībām.

586. Man vēlēja arī ieskatīties ellēs un redzēt, kādas tās iekšā izskatās, jo, kad Kungs vēlas, gars un eņģelis, augšā atrazdamies, var ar savu skatienu, ko netraucē nekādi apsegumi, iespiesties ellēs līdz pašai apakšai un apskatīt, kādas tās ir. Tā arī man vēlēja tanīs ieskatīties. Dažas elles izskatījās pēc dobumiem un alām klintīs — virzienā uz iekšu un tālāk slīpi vai stāvu uz leju; dažas līdzinājās zvēru midzeņiem un alām mežos; citas bija līdzīgas izbūvētām alām un ejām, kādas ir raktuvēs ar nobrauktuvēm uz leju. Vairums eļļu ir trijās kārtās: augšējās izskatās iekšā tumšas, tāpēc ka tur gari ir ļaunuma nepatiesībās; apakšējās turpretī — ugunīgas, tāpēc ka tur gari ir pašos ļaunumos (tumsa atbilst ļaunuma nepatiesībām un uguns pašiem ļaunumiem). Dziļākās ellēs ir tie, kas darbojušies no iekšējā ļaunā, bet seklākās — kas no ārējā, tas ir, ļaunuma nepatiesībām. Dažas elles parādās it kā ēku un pilsētu drupas pēc ugunsgrēka, kurās mājo un slēpjas elles gari. Maigākās elles redzams it kā nabadzīgas būdiņas, vietām cita pie citas pilsētas izskatā ar ielām un gatvēm. Tanīs namos dzīvo elles gari, un tur pastāvīgi notiek ķildas,

sadursmes, kaušanās un plēšanās. Uz gatvēm un ielām notiek laupīšanas un uzbrukumi. Dažās ellēs ir vienīgi netiklības nami, pretīga izskata, pilni visādu netīrumu un mēslu. Ir tur arī tumši meži, kur elles gari kļīst apkārt līdzīgi zvēriem, un ir apakšzemes alas, kurās nobēg tie, ko citi vajā. Ir vēl tuksneši, kur viss ir neauglīgs un smilšains, vietām ar nelīdzenām klintīm, kurās ir alas un vietām arī būdiņas. Šinīs tuksnešainajās vietās izmet no ellēm tos, kas izcietuši jau visļaunāko, sevišķi tos, kas pasaulē bijuši viltīgāki par citiem dažādu paņēmienu un krāpšanu izdomāšanā un veikšanā. Vispēdīgi viņus sagaida šāda dzīve.

587. Atsevišķo eļļu izvietojums nevienam nav zināms, pat ne debess eņģeļiem, tik vienīgi Kungam, bet to vispārējais izvietojums ir zināms pēc debesspusēm, kurās tās atrodas. Proti, elles (tāpat kā debesis) ir iedalītas attiecīgās debesspusēs un šīs garīgajā pasaulē tiek noteiktas pēc mīlestības veidiem, jo debesī visas debesspuses iesākas no Kunga kā Saules, Kurš ir austrumi. Un tā kā elles ir pretstatā debesīm, tad viņu debesspuses iesākas no pretējās puses, tātad no rietumiem. Par teikto skaties nodaļā par četrām debesspusēm debesī (141. – 153. nr.). Aiz šī iemesla elles rietumu pusē ir par visām ļaunākās un šausmīgākās un jo tālāk no austrumiem, jo ļaunākās un šausmīgākās, šinīs ellēs ir tie, kas pasaulē bijuši patmīlībā un tāpēc citus nicinājuši, bijuši nikni uz tiem, kuri nav viņus atbalstījuši; turējuši ienaidu un atriebības jūtas pret tiem, kas nav viņus cienījuši un pagodinājuši. Visattālākajās ellēs ir tie, kas nākuši no tā sauktās katoļu reliģijas, tanī būdami gribējuši, lai viņus pagodina kā dievus, un tamdēļ deguši naidā un atriebības kārē pret visiem, kuri nav atzinuši viņu varu pār cilvēku dvēselēm un debesi. | Ellē būdami | viņi tur tādu pašu prātu, tas ir, tādu pašu naidu un atriebības kāri pret tiem, kas viņiem pretojas, kā pasaulē. Viņu lielākā patika ir trakot, bet nākamajā dzīvē tā vērsās pret viņiem pašiem, jo savās elles, kas piepilda visu rietumpusi, viņi trako cits pret citu — pret tiem, kuri ierobežo viņu dievišķo varu. Bet par to būs vairāk pateikts grāmatiņā “Par pastaro tiesu un izpostīto Bābeli”. Bet kā elles šinī debesspusē sakārtotas, nav iespējams zināt, atskaitot vienīgi to, ka briesmīgākās no tām ir sānis uz ziemeļiem un ne tik briesmīgās uz dienvidiem. Tā eļļu briesmīgums mazinās virzienā no ziemeļiem uz dienvidiem un pakāpeniski arī uz austrumiem. Austrumos tur ir tie, kas bijuši augstprātīgi un nav ticējuši Dievišķajam, bet nav bijuši tādā naidā un atriebības kārē, nedz arī tik kāri uz krāpšanu kā tie, kas dziļāk uz rietumiem. Austrumpusē pašlaik nav eļļu: kuras tur bija, tās pārceltas uz rietumu priekšpusi. Ziemeļos un dienvidos ir daudz eļļu, un tanīs ir tie, kas | pasaulē | dzīvodami bijuši pasaules mīlestībā un tāpēc dažādos ļaunos: nesaticībā, naidā, zagšanā, laupīšanā, viltībā, skopumā, cietsirdībā. Ļaunākās no šīm ellēm ir ziemeļos, maigākās — dienvidos. Tās ir jo briesmīgākas, jo tuvāk rietumiem un atstatāk no dienvidiem, bet mazāk briesmīgas uz austrumiem un arī dienvidiem. Aiz tām ellēm, kas ir rietumos, atrodas tumši meži, kuros ļaundabīgie gari klejo apkārt kā zvēri; tāpat arī aiz tām, kas ir ziemeļos.

Turpretī aiz tām, kas dienvidos, atrodas tuksneši, par kuriem nupat bija runa. Tikdaudz par eļļu izvietojumu.

588. Par eļļu daudzumu | jāsaka, ka | skaitā to ir tikpat daudz, cik eņģeļbiedrību debesis, jo katrai debess biedrībai atbilst pretstata pēc viena elles biedrība. Ka debess biedrības ir neskaitāmas un visas iedalītas pēc mīlestības, labprātības un ticības labā, redzams nodaļā par biedrībām, no kurām debesis sastāv (41. – 50. nr.), un nodaļā par debess neizmērojamo lielumu (415. – 420. nr.). Tāpat neskaitāmas tad nu ir arī elles biedrības, kas iedalītas pēc labajam pretējā ļaunā. Ikviens ļaunums ir bezgala dažāds, tāpat kā ikviens labums. Ka tā, to neaptver tie, kas ikvienu ļaunumu, kā neticību, naidu, atriebību, krāpšanu un līdzīgus citus, iedomājas tikai vienkāršus. Bet viņiem būs zināt, ka ikvienā no tiem ir tik daudz atsevišķu dažādību un šām savukārt tik daudz atsevišķu jeb daļēju dažādību, ka vesela sējuma nepietīktu to nosaukšanai. Elles pēc ikviena ļaunuma izšķirībām ir tā sakārtotas un iedalītas, ka labāk par to nekas nav ne sakārtots, ne iedalīts. No tam var spriest, ka tās ir neskaitāmas, un tuvu vai atstatu cita no citas atkarībā no ļaunumu izšķirībām vispār, atsevišķi un daļēji. Ir vēl elles zem ellēm. Starp dažām sakaru uzturēšanai ir ejas, un starp daudzām pastāv sakari izgarojumu veidā — pilnīgi atkarīgi no viena veida vai sugas ļaunuma radniecības ar citiem. Cik liels ir eļļu skaits, man vēlēja zināt arī no tam, ka elles atrodas zem katra | garu pasaules | kalna, pakalna un klints, tāpat zem katra līdzenuma un ielejas, izplēzdamās zem šiem tālumā, plašumā un dziļumā. Vārdu sakot, visa debess un garu pasaule ir apakšā ir kā izdobta, un zem tām atrodas nepārtraukta elle. Tik daudz par eļļu daudzumu.

PAR LĪDZSVARU STARP DEBESI UN ELLI

589. Lai kaut kas rastos, ir vajadzīgs visu lietu līdzsvars. Bez līdzsvara nav nekādas darbības un pret darbības, jo tas pastāv starp diviem spēkiem, no kuriem viens darbojas un otrs darbojas pretī. Mieru, kas rodas no vienādas darbības un pret darbības sauc par līdzsvaru. Dabīgajā pasaulē līdzsvars pastāv visās un ikkatrā lietā: vispār jau pašās atmosfērās, kur apakšējās darbojas, spiežot pretī tik, cik virsējās darbojas un spiež uz leju. Dabīgajā pasaulē ir līdzsvars arī starp siltumu un aukstumu, gaismu un tumsu, sausumu un mitrumu — proti, pareizais samērs. Vēl ir līdzsvars visos priekšmetos pasaules trijās dabas valstīs — minerālu, augu un dzīvnieku — jo bez līdzsvara tanīs nekas nerodas un nepastāv. It visur ir it kā dziņa no vienas puses darboties, un no otras darboties pretī. Visa tapšana jeb visas sekas notiek tā, ka viens spēks darbojas un otrs ļauj uz sevi darboties, jeb viens iedarbojas un otrs | tā iedarbību | uzņem un samērīgi pakļaujas. Dabīgajā pasaulē to, kas iedarbojas un pretī darbojas, sauc par spēku un arī dziņu, bet garīgajā pasaulē — par dzīvību un gribu. Dzīvība tur ir dzīvs spēks, griba ir dzīva dziņa, un pašu līdzsvaru sauc par brīvību. Garīgais līdzsvars jeb brīvība tad nu rodas un pastāv starp labo, kas darbojas no vienas puses, un ļauno, kurš darbojas pret no otras. Līdzsvars starp darbīgo labo un pret darbīgo ļauno ir labajos un līdzsvars starp darbīgo ļauno un pret darbīgo labo ir ļaunajos. Garīgais līdzsvars pastāv starp labo un ļauno tālab, ka viss, kas pieder pie cilvēka dzīves, attiecas uz labo un ļauno, un griba ir šo uzņēmēja. Līdzsvars pastāv arī starp patieso un nepatieso, bet šis atkarājas no līdzsvara starp labo un ļauno. Līdzsvars starp patieso un nepatieso ir tāds pats kā starp gaismu un ēnu, kas iedarbojas uz augu valsts priekšmetiem tik, cik tanīs ir siltuma un aukstuma. Ka gaisma un ēna nedarbojas pašas, bet siltums tanīs, redzams no tās pašas gaismas un ēnas ziemā un pavasarī. Patiesais un nepatiesais savas atbilstības pēc ir arī salīdzināmi ar gaismu un ēnu, jo patiesais atbilst gaismai, nepatiesais — ēnai, un siltums — mīlestības labajam. Garīga gaisma arī ir patiesais, garīga ēna — neptiesais, un garīgs siltums — mīlestības labais; par to lasāms nodaļā, kur ir runa par gaismu un siltumu debesī (126. – 140. nr.).

590. Ir pastāvīgs līdzsvars starp debesi un elli. No elles nepārtraukti dveš un paceļas dziņa ļaunu darīt, bet no debess nepārtraukti dveš un nolaižas dziņa labu darīt, šinī līdzsvarā atrodas garu pasaule, kas, kā agrāk (421. – 431. nr.) rādīts, atrodas vidū starp debesi un elli. Garu pasaule ir šinī līdzsvarā tāpēc, ka ikviens cilvēks pēc nāves ieiet papriekš garu pasaulē un tiek turēts tur tādā pašā stāvoklī kā | dabīgajā | pasaulē, kas nevarētu notikt, ja tur nebūtu vispilnīgākā līdzsvara. Jo visus pārbauda — kādi viņi ir — turot viņus līdzsvara stāvoklī, proti, atstājot tur savā brīvībā, kurā viņi bijuši pasaulē. Garīgs līdzsvars cilvēkā un garā, kā nupat (589.) nr.) teikts, ir brīvība. Kāda tā kuram ir, to debess eņģeli tur pazīst, daloties ar tiem savās rosmēs un domās no tām. Bez tam vēl eņģelgaru skatam tas parādās no ceļiem, kādus kurš staigā: labi gari iet ceļus, kas ved uz debesi, turpretī ļaunie gari — tos, kas ved uz elli. Ceļi viņā pasaulē tiešām parādās, un tālab arī tie Vārdā apzīmē patiesības, kas ved uz labo, un pretējā nozīmē — nepatiesības, kuras ved uz ļauno; un tamdēļ arī 'iet', 'staigāt', 'doties' Vārdā nozīmē dzīves gaitas. Šādus ceļus man bieži vēlēja redzēt, tāpat arī garus brīvi ejam un staigājam pa tiem atkarībā no viņu tieksmēm un domāšanas no šām.

591. Ļaunais tiek pastāvīgi izvests un paceļas no elles, bet labais tiek tāpat izvests un nolaižas no debess, kas notiek tāpēc, ka ikvienu apņem garīga sfaira, kura izplūst un izverd no viņa rosmju un no šām izrietošo domu dzīvības. Un tā kā šāda dzīvības sfaira izplūst no ikviena | eņģeļa un gara |, tad tā izplūst arī no ikvienas debess un elles biedrības, tāpat arī no visām kopā, tas ir, no visas debess un visas elles. Labais izplūst no debess tāpēc, ka tur visi ir labajā, un ļaunais no elles — ka tur visi ir ļaunajā. Labais, kas izplūst no debess, viss ir no Kunga, jo eņģeļi, kuri ir debesis, visi tiek atturēti no savas pašdabas un noturēti Kunga pašdabā — proti, pašā labajā. Turpretī gari ellēs visi ir savā pašdabā, bet katram viņa pašdaba ir tikai ļauna un, tāda būdama, tā ir elle. No sacītā redzams, ka tas līdzsvars, kurā tiek turēti eņģeļi debesis un gari ellēs, nav tāds kā garu pasaulē. Eņģeļiem debesis līdzsvara ir tik, cik viņi, pasaulē dzīvodami, gribējuši būt jeb ir dzīvojuši labajā, tāpat arī, cik viņi ir novērsušies no ļaunā; turpretī, gariem ellē līdzsvara ir tik, cik viņi, pasaulē dzīvodami, gribējuši būt jeb ir dzīvojuši ļaunajā, tāpat arī, cik viņi ar sirdi un garu bijuši pret labo.

592. Ja Kungs nevaldītu tā debesis, kā elles, tad nebūtu nekāda līdzsvara, un ja nebūtu līdzsvara, tad nebūtu ne debess, ne elles. Jo tiklab visas, kā arī katra atsevišķā lieta pasaules visumā — tas ir, tiklab dabīgajā, kā arī garīgajā pasaulē — pastāv līdzsvara pēc. Ka tā ir, to ikviens prātīgs cilvēks var jaust.

Dodi tikai pārsvaru vienai pusei un nenostādi neko pretī otrā pusē — vai tad abas puses neaizies bojā? Tas pats notiktu arī garīgajā pasaulē, ja labais nedarbotos pretī ļaunajam un pastāvīgi nesavaldītu tā sacelšanos. Un ja to nedarītu vienīgi Dievišķais, tad ietu bojā debess un elle un līdz ar tām visa cilvēce. Ja to nedarītu vienīgi Dievišķais — sacīts tāpēc, ka tiklab eņģelim, kā arī garam un cilvēkam — viņa pašdaba ir tikai ļauna (skat. agrāk teikto 591. nr.). Tālab arī neviens eņģelis, nedz gars nekādi nespēj pretoties ļaunajam, kas pastāvīgi izgaro no ellēm, jo pēc savas pašdabas tie visi tiecas uz elli. No sacītā ir skaidrs: ja vienīgi Kungs nevaldītu tiklab debesis, kā arī elles, tad neviens nevarētu izglābties. Bez tam vēl visas elles darbojas vienotas, jo ļaunumi ellēs ir tāpat kopā saistīti kā viss labais debesīs, un pretoties visām ellēm, kuru ir neskaitāms daudzums un kuras visas reizē darbojas pret debesi un visiem, kas tur atrodas, spēj vienīgi no Kunga izejošais Dievišķais.

593. Līdzsvars starp debesīm un ellēm mazinās un pieaug atkarība no to skaita, kuri ieiet debesī vai ellē — kuru skaits ik dienas ir daudzi tukstoši. To zināt, jaust, nosvērt un izlīdzināt nespēj neviens eņģelis, bet vienīgi Kungs, jo no Viņa izejošais Dievišķais ir visur klāt un it visur redz, kur kas svārstās. Eņģelis redz tikai, kas ir viņa tuvumā, un nejauš sevī pat ne to, kas notiek viņa biedrībā.

594. Kā debesis un ellēs viss sakārtots, lai tiklab visi, kā arī katrs atsevišķais būtu savā līdzsvarā, aptuveni iespējams spriest no agrāk par debesīm un ellēm teiktā un rādītā. Proti, visas debess biedrības vispilnīgākā kārtībā ir iedalītas pēc labā veidiem un sugām, un visas elles biedrības — pēc ļaunā veidiem un sugām, un zem ikvienas debess biedrības atrodas tai pretstata pēc atbilstoša elles biedrība, no kuras pretstatu atbilstības rodas līdzsvars. Tāpēc Kungs pastāvīgi raugās, lai neviena elles biedrība zem | tai atbilstošās | debess biedrībās nebūtu pārsvarā. Cik tā sāk gūt pārsvaru, tik to ar dažādiem līdzekļiem apspiež un ievada pareizā līdzsvara samērā, šādu līdzekļu ir daudz un no tiem minēšu tikai dažus. Tie ir: pastiprināta Kunga klātbūtne, vienas vai vairāku biedrību ciešāks sakars un saistība ar citām, lieko elles garu izstumšana tuksnešos, dažu garu pārceļšana no vienas elles otrā, | tajās pašās | ellēs esošo garu pārkārtošana, kas arī notiek dažādi; dažu eļļu ciešāka un biežāka apsegšana vai atkal nolaišana lielākā dziļumā — neminot vēl citus līdzekļus, arī | tādus, kurus lieto | debesis, kas pāri ellēm. Tas sacīts, lai būtu iespējams zināmā mērā jaust, ka Kungs vienīgais gādā, lai visur būtu līdzsvars starp labo un ļauno, tāpat starp debesi un elli, jo uz šāda līdzsvara pamatojas visu to glābšana, kuri ir debesīs un virs zemes.

595. Ir jāzina, ka elles pastāvīgi uzbrūk debesij, tiekdams to izpostīt, un Kungs debesis pastāvīgi sarga, atturot tos, kuri tur atrodas, no ļaunā, kas ir viņu pašdabā, un noturot viņus labajā, kas ir no Kunga. Man bieži lāva jaust no ellēm izplūstošo sfairu, kas sastāvēja vienīgi no dziņām izpostīt Kunga Dievišķo un tādējādi arī debesi. Dažreiz bija jaušama arī dažu eļļu sacelšanās, kas pastāvēja dziņā izlauzties un postīt. Debesis, turpretī, nekad neuzbrūk ellēm, jo no Kunga izejošā dievišķā sfaira ir pastāvīga dziņa visus glābt. Bet tā kā tos, kas ir ellēs, glābt nav iespējams — jo visi tur esošie ir ļaunajā un pret Kunga Dievišķo — tad | vismaz |, cik iespējams, tur tiek savaldīti dumpji un ierobežota elles garu negantība, ka viņi netrakotu cits pret citu pāri mēram. To arī panāk ar neskaitāmiem dievišķās varas līdzekļiem.

596. Kā debesis iedalītas divās valstīs — proti, debešķīgajā un garīgajā, par kurām lasāms agrāk (20. – 28. nr.) — tāpat arī elles iedalītas divās valstīs, no kurām viena atrodas pretī debešķīgajai un otra garīgajai valstij. Tā, kas atrodas pretī debešķīgajai, ir rietumos, un tur esošos sauc par ģēnijiem; bet tā, kas pretī garīgajai, ir ziemeļos un dienvidos, un tur esošos sauc par gariem. Visi, kas debešķīgajā valstī, ir mīlestībā uz Kungu, bet visi šai valstij pretī esošajās elles ir patmīlība; visi, kas garīgajā valstī, ir tuvākmīlestībā, bet visi šai valstij pretī esošajās ellēs ir pasaules mīlestībā. No tam man bija skaidrs, ka mīlestība uz Kungu un patmīlība ir pretstati, tāpat arī tuvākmīlestība un pasaules mīlestība. Kungs pastāvīgi gādā, lai no Kunga debešķīgajai valstij pretī esošajām ellēm nekas neizplūstu to virzienā, kas atrodas garīgajā valstī; ja tas notiktu, tad garīgā valsts ietu bojā. Kāpēc? — tas rādīts agrāk (578. un 579. nr.). Šie divi ir vispārīgie līdzsvāri, ko Kungs pastāvīgi uztur spēkā.

CILVĒKU UZTUR BRĪVU LĪDZSVARS STARP DEBESI UN ELLI

597. Jau iepriekš, runājot par līdzsvaru starp debesi un elli, tika rādīts, ka tas pastāv starp labo no debess un ļauno no elles, tāpat ir garīgs līdzsvars, kas savā būtībā ir brīvība. Garīgais līdzsvars savā būtībā ir brīvība, tālab ka tas pastāv starp labo un ļauno, tāpat arī starp patieso un nepatieso, un tas viss ir garīgs. Tāpēc arī iespēja gribēt labo vai ļauno, domāt patieso vai nepatieso un izvēlēties vienu ceļšānās tā gan nav cilvēka, bet Kunga, tāpēc ka ir no Kunga, un tomēr tā tiek dāvāta cilvēkam līdz ar dzīvību kā viņa paša. Tas tiek darīts tamdēļ, lai cilvēku varētu pārveidot un glābt, jo bez brīvības nav iespējama ne pārveidošana, ne glābšana. Cik necik ar prātu raugoties, ikviens varētu redzēt, ka no cilvēka brīvības atkarājas domāt slikti vai labi, godīgi vai negodīgi, taisni vai netaisni; un arī ka viņš spēj runāt un darboties labi, godīgi un taisni — nevis slikti, negodīgi un netaisni — garīgo, tikumisko un pilsonisko likumu pēc, ar kuriem viņa āriene tiek turēta vaāās. No sacitā ir skaidrs, ka cilvēka gars, kas domā un grib, ir brīvs, bet ne cilvēka āriene, kura runā un darbojas — atskaitot gadījumu, kad runāšana un darbošanās notiek saskaņā ar minētajiem likumiem.

598. Cilvēku, ja viņš nav brīvs, nav iespējams par jaunu veidot — proti tāpēc, ka viņš piedzimst visu sugu ļaunumos, kas tomēr atstādināmi, lai viņu varētu glābt. Bet šos nav iespējams atstādināt, ja cilvēks tos sevī neredz, neatzīst, pēc tam negrib un beidzot no tiem nenovēršas, un tad tikai tie tiek atstādināti. Tas nevarētu notikt, ja cilvēks nebūtu tikpat labajā, kā ļaunajā, jo no labā viņš ļauno var redzēt, bet no ļaunā labo ne. Garīgu labo, ko cilvēks spēj domāt, viņš mācijas sākot jau no bērnības, lasīdams Vārdu un klausīdamies sludināšanu, bet tikumisko un pilsonisko labo — dzīvodams pasaulē. Izvēlēties vienu vai otru ir tā brīvība, par ko še ir runa. Šo brīvību Kungs dod ikvienam cilvēkam un nekad neatņem. Šis ir pirmais iemesls, kāpēc cilvēkam jābūt brīvam. Otrs ir tas, ka cilvēks iegūst par savu vienīgi to, ko viņš dara aiz mīlestības rosmes; viss pārējais gan arī var viņā ieiet, bet tikai domāšanā un nevis gribā, un kas neieiet cilvēka gribā, tas netop viņa, jo domāšanas saturs veidojas no atmiņas, bet gribas — no pašas dzīves. Nekas arī nav brīvs, kas netiek darīts no gribas jeb (kas ir tas pats) aiz mīlestības rosmes, jo tik vien cilvēks grib jeb mīl, to viņš dara brīvi. Tāpēc cilvēka brīvība ir allaž savienota ar viņa mīlestības jeb gribas rosmi. Tad nu cilvēkam ir brīvība tamdēļ, lai patiesais un labais varētu viņu ierosmināt, jeb lai viņš varētu patieso un labo mīlēt un tādējādi tas taptu it kā par viņa piederumu. Vārdu sakot: kas neieiet cilvēkā brīvi, tas viņā nepaliek, tāpēc ka tas nav viņa mīlestības jeb gribas piederums. Un kas nav cilvēka mīlestības jeb gribas piederums, nav arī viņa gara piederums, jo cilvēka gara būtība ir mīlestība jeb griba. ‘Mīlestība jeb griba’ teikts tamdēļ, ka to, ko cilvēks mīl, viņš arī grib. Šī iemesla dēļ iespējams cilvēku pārveidot tikai brīvībā. Vairāk par cilvēka brīvību skat. “Debešķīgajos Noslēpumos.”

599. Lai cilvēks būtu brīvs, ka viņu varētu par jaunu veidot, viņš — zīmējoties uz savu garu — tiek saistīts ar debesi un elli, jo pie ikviena cilvēka ir gari no elles un eņģeļi no debess. Gari no elles uztur cilvēku viņa ļaunajā, eņģeļi no debess, turpretī, uztur viņu labajā no Kunga, un tādējādi cilvēks ir garīgā līdzsvarā, tas ir, brīvībā. Par to, ka ikvienam cilvēkam ir piesaistīti eņģeļi no debess un gari no elles, skaties nodaļā par debess saistību ar cilvēku dzimumu (291. – 302. nr.).

600. Jāzina, ka cilvēks ir saistīts ar debesi un elli nevis tieši, bet gan netieši ar to garu palīdzību, kas ir garu pasaulē. Šie gari ir pie cilvēka, bet no pašas elles un tāpat arī debess nav neviena. Ar ļauno garu palīdzību, kuri ir garu pasaulē, cilvēks ir saistīts ar elli, bet ar labo garu palīdzību, kuri tur ir, ar debesi. Aiz šī iemesla tad nu garu pasaule ir vidū starp debesi un elli un tur ir pats līdzsvars. Par to, ka garu pasaule ir vidū starp debesi un elli, skaties nodaļā par garu pasauli (421. – 431. nr.); un par to, ka tur ir pats līdzsvars starp debesi un elli — iepriekšējā nodaļā (589. – 596. nr.). No sacitā nu ir skaidrs, no kurienes cilvēkam ir brīvība.

601. Vēl kāds vārds sakāms par cilvēkam piebiedrotajiem gariem. Veselai biedrībai var pastāvēt sakars ar kādu citu biedrību, tāpat ar kādu atsevišķu garu — lai kur tas būtu — ar kāda gara starpniecību, ko viņi izsūta no sava vidus. Šo garu sauc par pakļautu vairākiem | citiem gariem |. Tāda pat ir arī cilvēka saistība ar biedrībām un tāpat arī ellē ar garu starpniecību, kas cilvēkam no garu pasaules piebiedroti. Arī par to lasāms “Debešķīgajos Noslēpumos.”

602. Beidzot vēl pieminams, kas cilvēkam ar debess ieplūsmu iedēstīts, zīmējoties uz viņa dzīvi pēc nāves. Bija daži vienkārši ļaudis, kas pasaulē bija dzīvojuši ticības labajā. Viņus pārcēla tamlīdzīgā

stāvoklī, kādā viņi pasaulē atradās (to var izdarīt ar ikvienu, kad Kungs pieļauj), un tad man rādīja, kāds priekšstats viņiem bijis par cilvēka stāvokli pēc nāves. Viņi sacīja, ka daži izglītoti ļaudis pasaulē viņiem vaicājuši, ko šie domā par savu dvēseli pēc dzīves pasaulē. Uz to šie atteikuši, ka nezinot, kas dvēsele ir. Tālāk tie vaicājuši, ko šie ticot par savu stāvokli pēc nāves, uz ko šie atteikuši: viņi ticot, ka dzīvošot kā gari. Tad tie vaicājuši, ko šie domā par garu, uz ko šie atsacījuši, ka tas esot cilvēks. Tie vaicājuši | beidzot |, no kam viņi to zinot, uz ko šie atsacījuši: viņi zinot to tāpēc, ka tā ir. Izglītotie brīnījušies, ka vientiesīgajiem ir šāda ticība, bet viņiem tādas neesot. No tam bija skaidrs, ka ikvienam cilvēkam, kam saistība ar debesi, ir iedēstīts | zināms priekšstats | par savu dzīvi pēc nāves. Šis iedēstītais | priekšstats | viņos ir vienīgi no debess ieplūsmas, tas ir, caur debesi no Kunga ar garu starpniecību, kas no garu pasaules cilvēkam piebiedroti, un ir tiem, kuri savu domāšanas brīvību nav iznīcinājuši ar pieņemtiem un dažādā veidā apstiprinātiem principiem par cilvēka dvēseli, kuru saka esam vai nu tīru domāšanu, vai kaut kādu dvēselisku principu un kuras vietu meklē ķermenī. Un tomēr **dvēsele nav nekas cits kā cilvēka dzīvība, un gars ir pats cilvēks, bet zemiskais ķermenis**, ko viņš pasaulē sev līdzī nēsā, **ir tikai kalpojošs rīks**, ar kuru gars, kas ir pats cilvēks, piemērotā kārtā darbojas dabīgajā pasaulē.

603. Viss šinī darbā par debesi, garu pasauli un elli teiktais būs neskaidrs tiem, kam nav patikas zināt garīgas patiesības; bet būs skaidrs tiem, kam šāda patika ir — un it sevišķi — kam ir tieksme pēc patiesības pašas patiesības dēļ, tas ir, kas mīl patieso, tāpēc ka tas ir patiess. Jo ko tik vien cilvēks mīl, tas ar gaismu iespiežas viņa sirdsprāta priekšstatos — sevišķi, mīlot patieso — tāpēc ka viss patiesais ir gaismā.

* * *